דין וחשבון שנתי

2006

דוח דירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות

רשימת חברי הדירקטוריון וההנהלה 4
קווי התפתחות עיקריים של המשק הישראלי בשנת 2005 7
קבוצת דיסקונט – רקע כללי ומבנה הקבוצה 12
התוכנית האסטרטגית 17
רווח וריווחיות 20
התפתחות ההכנסות וההוצאות 21
התפתחות נכסים והתחייבויות 28
רכוש קבוע ומתקנים 33
מיסוי 37
האמצעים ההוניים 38
מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק 41
החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם 42
פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים 60
פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים 90
הפעילות הבינלאומית 114
מבנה הקבוצה הבנקאית 118
חברות מוחזקות עיקריות 119
משאבי אנוש 127
השליטה בבנק 135
חקיקה ופיקוח 150
מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים 156
הליכים משפטיים 160
הסכמים מהותיים 164
הביקורת הפנימית בקבוצה 168
מעורבות ותרומה לקהילה 170
שכר רואי החשבון המבקרים 175
שכר יו"ר הדירקטוריון ונושאי משרה בכירה 176
שונות 177
הדירקטוריון וההנהלה 181

סקירת הנהלה

תוספת א' – מאזן מאוחד – מידע רב תקופתי 187
תוספת ב' – דוח רווח והפסד מאוחד – מידע רב תקופתי 188
תוספת ג' – שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים של הבנק והחברות המאוחדות שלו 190

תוספת ד' – חשיפה של הבנק והחברות המאוחדות שלו
לשינויים בשיעורי הריבית 194

תוספת ה' – סיכון האשראי הכולל לציבור
לפי ענפי משק על בסיס מאוחד 196

תוספת ו' – סיכון האשראי על בסיס מאוחד לפי איזור
גיאוגרפי של סיכון סופי של ארצות מתפתחות (LDC) 198

תוספת ז' – תמצית מאזן מאוחד לסוף רבעון – מידע רב רבעוני 199

תוספת ח' – תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון – מידע רב רבעוני 200

הצהרת המנכ"ל 202

הצהרת החשבונאי הראשי 203

דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי 204

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות 207

דוחות כספיים לשנת 2006

מאזן מאוחד והבנק 209

דוח רווח והפסד מאוחד 210

דוח רווח והפסד בנק 211

דוח על השינויים בהון העצמי 212

דוח על תזרימי מזומנים 214

ביאורים לדוחות כספיים 217

חברי הדירקטוריון

שלמה זהר יו"ר דירקטוריון: הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, קופת התגמולים של עובדי ב.ד.ל בע"מ. דירקטור וסגן יו"ר הדירקטוריון ב- Israel Discount Bank of New York. דירקטור: ב- Discount Bancorp Inc. ובש. זהר יעוץ וניהול בע"מ.

בצלאל איגר יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל דוראה השקעות וניתוח בע"מ, יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל ליברטי פרופרטיס בע"מ. דירקטור בקומסק בע"מ.

גד ארבל יועץ כלכלי פיננסי. דירקטור: ב- Discount Bancorp Inc. וב- Israel Discount Bank of New York. דח"צ בפסגות קרנות נאמנות בע"מ. חבר בחבר הנאמנים, דירקטור ויו"ר ועדת הביקורת של המסלול האקדמי של המכללה למינהל. חבר מינהלה של קרנות הפנסיה הותיקות.

איתמר גבתון מנכ"ל קבוצת מכשירי תנועה. דירקטור: במכשירי תנועה בע"מ, במוטו-פרטס בע"מ, בחברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ, במכשירי תנועה ומכוניות (2004) בע"מ, במתיב בע"מ, בתעשיות רכב בע"מ, בכלי רכב מתקדמים כ.ר.מ בע"מ, במ.ס.י מכוניות ספורט ישראל בע"מ, במטרופולין- תחבורה ציבורית בע"מ ובמטרודן באר שבע בע"מ. חבר מועצת המנהלים של קרן בוקסנבאום - נטע (קרן פרטית). חבר הנהלה, קרן שיבא (הקדש).

בן ציון גרניט יועץ ניהולי. חבר בהנהלת עמותת איל"ן (איגוד ישראלי לילדים נפגעים).

זאב וורמברנד מנכ"ל שירותי בריאות כללית. יו"ר דירקטוריון: מור-המכון למידע רפואי בע"מ, ש.ל.ה שירותי רפואה בע"מ וכללית הנדסה רפואית בע"מ.

פרופ' בן ציון זילברפרב פרופ' לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן. מופקד על הקתדרה לניהול נכסים גלובליים ע"ש הברון אדמונד דה רוטשילד בבית הספר לבנקאות ושוק ההון במכללה האקדמית נתניה. דירקטור חיצוני בפאנדטק בע"מ, בברימאג דיגיטל אייג' בע"מ, בדירקט קפיטל אינווסטמנטס בע"מ, בקבוצת דלק בע"מ וב- Perrigo Company (חברה אמריקאית). דירקטור בחברת פרופ' בן ציון זילברפרב יעוץ כלכלי וניהול בע"מ.

יוסף זינגר (דח"צ) דירקטור ושותף מנהל בגיזה זינגר אבן בע"מ. דירקטור: בזינגר את אבן בע"מ, במידרוג בע"מ, בהחזקות מידרוג בע"מ, בגיזה זינגר אבן מימון בע"מ, בזינגר את אבן את קריזברג החזקות בע"מ.

ציפי סמט (דח"צ) דירקטורית חיצונית: במנורה מבטחים פנסיה בע"מ, במנורה מבטחים גמל בע"מ, בסיני החזקות ביטוח (1993) בע"מ ובאופיר אופטרוניקה בע"מ. יו"ר ועדת ההשקעות של אבנר- איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ. נשיאת מכללת עדיף-ללימודי ביטוח פנסיה ופיננסים. דירקטורית בחברת מירב-יניב יעוץ פיננסי בע"מ.

חורחה ספרן דירקטור ומנכ"ל, ב- Power Phone Marketing Ltd., ב- Power Dialing Ltd., ב- Inter American Marketing Services Ltd., ב- Cadillac Properties and Building Company Ltd. וב- Israel Learning Systems Ltd., דירקטור ומנכ"ל משותף ב- T.M. Intertrom Ltd.

ג'ין קלינהנדלר עורך דין ושותף בגרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות' משרד עורכי דין. דירקטור: ב- ק.ה. נאמנים בע"מ, בקלינהנדלר את הלוי נאמנים בע"מ, בג'ין קלינהנדלר חברת עורכי-דין, בחברה לנאמנות לתגמול עובדים, בגרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג, נאמנים בע"מ וב- Jerack Inc. .

צבי שטרייגולד עורך דין. דירקטור בחברת צבי שטרייגולד-חברת עורכי דין.

טידה שמיר עורכת דין. דירקטורית בחברת טידה שמיר ושות' - עורכי דין. דירקטורית חיצונית בגזית-גלוב בע"מ. דירקטורית בדקלה חברה לביטוח בע"מ ובג'י.אם.אס.אל. בע"מ.

ד"ר יצחק שריר פעילות בעסקים והשקעות פרטיות. דירקטור חיצוני בצור שמיר אחזקות בע"מ.

פרופ' איתן ששינסקי פרופסור לכלכלה ציבורית באוניברסיטה העברית בירושלים. דירקטור בפסגות קרנות נאמנות בע"מ.

חברי הנהלה

גיורא עופר מנהל כללי. **דורית בן סימון** סגנית מנהל כללי / חטיבה פיננסית / מנהלת הסיכונים. **לינדה בן שושן** סגנית מנהל כללי / חטיבה לנכסי לקוחות. **יוסף ברסי** סגן מנהל כללי / חשבונאי ראשי / מערך החשבות. **אמנון גדעון** סגן מנהל כללי / מערך משאבי אנוש. **ישראל דוד** סגן מנהל כללי / חטיבה קמעונאית. **אסתר דויטש** יועצת משפטית/מערך הייעוץ המשפטי. **נעם הנגבי** סגן מנהל כללי / חטיבת תפעול ומידע. **אלי חוטר** סגן מנהל כללי / חטיבת שיווק ותכנון אסטרטגי.

שלמה פיטשון סגן מנהל כללי בכיר / מבקר פנימי.
רות מושקוביץ מזכירת הבנק.

דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי מניות 2006

רשימת חברי הדירקטוריון וההנהלה	4
קווי התפתחות עיקריים של המשק הישראלי בשנת 2005	7
קבוצת דיסקונט - רקע כללי ומבנה הקבוצה	12
התוכנית האסטרטגית	17
רווח וריווחיות	20
התפתחות ההכנסות וההוצאות	21
התפתחות נכסים והתחייבויות	28
רכוש קבוע ומתקנים	33
מיסוי	37
האמצעים ההוניים	38
מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק	41
החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם	42
פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים	60
פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים	90
הפעילות הבינלאומית	114
מבנה הקבוצה הבנקאית	118

חברות מוחזקות עיקריות 119

משאבי אנוש 127

השליטה בבנק 135

חקיקה ופיקוח 150

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים 156

הליכים משפטיים 160

הסכמים מהותיים 164

הביקורת הפנימית בקבוצה 168

מעורבות ותרומה לקהילה 170

שכר רואי החשבון המבקרים 175

שכר יו"ר הדירקטוריון ונושאי משרה בכירה 176

שונות 177

הדירקטוריון וההנהלה 181

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 27 במרס 2007 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006.

קווי התפתחות עיקריים של המשק הישראלי בשנת 2006

כללי

המשק הישראלי המשיך וצמח בשנת 2006 בקצב מהיר של 5.1%, בדומה לקצבי הצמיחה בשנים 2004 ו-2005 (שעמדו על 4.8% ו-5.2%, בהתאמה), למרות המלחמה בצפון הארץ, אשר הביאה לפגיעה משמעותית בפעילות הכלכלית בעיקר ברבעון השלישי של השנה. התוצר העסקי עלה בשנת 2006 בשיעור של 6.4%, בהשוואה לעליה בשיעור של 6.7% בשנת 2005. בהשקעה בנכסים קבועים נרשם גידול בקצבי הצמיחה (6.4% בשנת 2006 לעומת 2.9% בשנת 2005) ובהוצאה לצריכה פרטית (4.8% בשנת 2006 לעומת 3.4% בשנת 2005). הייצוא גדל בשיעור של 4.9%, לעומת 5.1% בשנת 2005, בין השאר כתוצאה מהפגיעה בייצוא שירותי

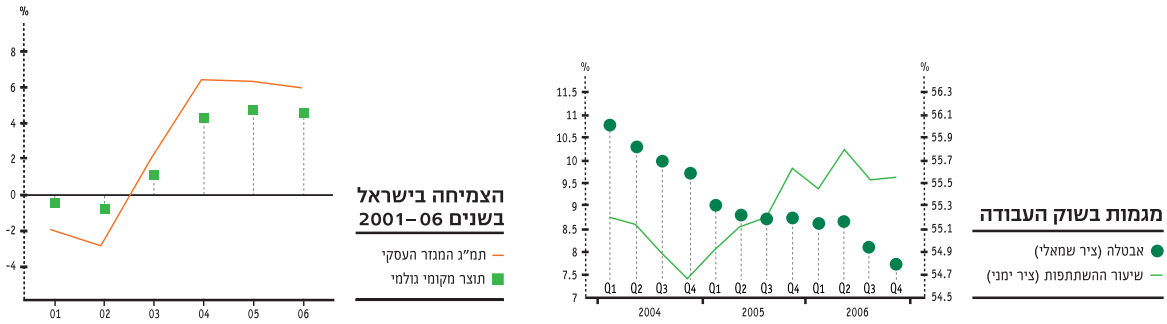

התיירות עקב המלחמה בצפון הארץ. הייבוא גדל בקצב נמוך יותר, של 3.1%, כך שמאזן הסחורות והשירותים השתפר והפך חיובי. הצמיחה המהירה המשיכה להשפיע לחיוב על שוק העבודה ושיעור האבטלה ירד מ-8.9% ברבעון האחרון של שנת 2005 ל-7.7% ברבעון האחרון של שנת 2006. מספר המועסקים במשק עלה בשנת 2006 ב-2.3% ועמד על כ-2.6 מיליון ברבעון האחרון של השנה.

התפתחויות בכלכלת העולם

בשנת 2006 נמשכה מגמת הצמיחה בכלכלה העולמית ובמשקים מפותחים. בכלכלת ארה"ב, הואצה הצמיחה והסתכמה ב-3.3% (לעומת 3.2% בשנת 2005) על אף האטה ניכרת בענף הנדל"ן למגורים, אשר גררה ירידה של 4.2% בהשקעות בבניה למגורים. הריבית בארה"ב התייצבה ברמה של 5.25%, לעומת 4.25% בסוף שנת 2005. כלכלת גוש האירו צמחה בשנת 2006 ב-2.7% לעומת 1.4% בשנת 2005 בזכות גידול בהוצאה לצריכה פרטית ובהשקעות. במהלך שנת 2006 העלה הבנק המרכזי האירופי את הריבית מ-2.25% בסוף שנת 2005 ל-3.5% בסוף שנת 2006. ביפן, המשיכה מגמת הצמיחה והתמ"ג גדל ב-2.2% לעומת 2.6% בשנת 2005. בחודש יוני 2006 העלה הבנק המרכזי של יפן את הריבית לרבע אחוז, לראשונה מזה שש שנים בהן הריבית הייתה אפס.

ההתפתחויות בענפי המשק הישראלי

הייצור התעשייתי גדל בשנת 2006 בשיעור של 10.5%, לעומת 3.7% בשנת 2005. גידול בשיעור חד במיוחד, של 23.5%, נרשם בתעשיות הטכנולוגיה העילית (הכוללות את ענפי האלקטרוניקה, כלי הטיס והתרופות), לעומת 5.4% במהלך שנת 2005. גם בצד הביקושים נמשכה ההתרחבות ופדיון ענפי המסחר והשירותים גדל בשנת 2006 ב-9.2%, בהמשך לגידול של 7.8% בשנת 2005.

המלחמה בצפון הביאה לירידה חדה בתיירות הנכנסת, ובניכוי עונתיות ירד מספר התיירים (הנכנסים בדרך האוויר) מ-149 אלף בחודש יוני 2006 ל-94 אלף בחודש ספטמבר 2006. במקביל ירד מספר לינות התיירים מ-678 אלף בחודש יוני 2006 לשפל של 364 אלף בחודש ספטמבר 2006. ואולם, מאז חודש ספטמבר 2006 חלה בענף התאוששות מהירה מאשר ניתן היה לצפות בתחילה ובחודש דצמבר הגיע מספר התיירים ל-121 אלף ומספר לינות התיירים עלה ל-548 אלף. בסיכום שנת 2006, נרשמה ירידה של 4.5% במספר התיירים ומספרם עמד על 1.8 מיליון. לעומת זאת, במספר לינות התיירים נרשם גידול ש 1.1%, וזה עמד על 6.8 מיליון. הגידול האמור במספר הלינות בשנת 2006 נבע מהגידול במחצית הראשונה של השנה, בקצב שנתי של 33%, אשר קיזז את השפעת המלחמה בצפון הארץ.

בענף הבניה נמשכו בשנת 2006 המגמות המעורבות. בצד הביקושים, עלה מספר הדירות שנמכרו ב-3.6% לעומת שנת 2005 ועמד על 13,282. לעומת זאת, קטן מספר הדירות החדשות שהוחל בבנייתן ב-4.7% לעומת שנת 2005 ועמד על 29,679. המגמות בענף הבניה השתנו גם על פני אזורים. לדוגמה, במספר הדירות שנמכרו השנה חל גידול של 27.8% באזור תל-אביב ו-8.2% באזור המרכז. לעומת זאת, באזור ירושלים נרשמה ירידה של 30.3%, באזור הצפון נרשמה ירידה של 21.3% ובאזור חיפה נרשמה ירידה של 19.3%.

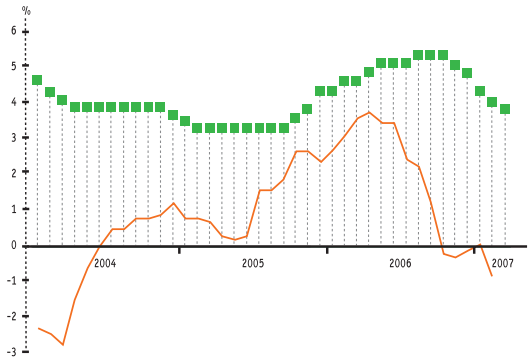

ההתפתחויות בפעילות המשק מול חו"ל

על פי נתוני מאזן התשלומים, בשנת 2006 הסתכם ייצוא הסחורות והשירותים ב-62.6 מיליארד דולר ואילו ייבוא הסחורות והשירותים הסתכם ב-61.7 מיליארד דולר. המאזן המסחרי היה לפיכך בעודף של 944 מיליון דולר, לעומת עודף של 25 מיליון דולר בלבד בשנת 2005. נמשכה מגמת הגידול בהכנסות ישראלים מהשקעות ועבודה בחו"ל, ואלה הסתכמו בשנת 2006 ב-6.6 מיליארד דולר, לעומת 5.5 מיליארד דולר בשנת 2005. המאזן הכולל בחשבון השוטף הסתכם בעודף של 6.8 מיליארד דולר, לעומת עודף של 4.3 מיליארד דולר בשנת 2005.

בזרמי ההשקעות הנכנסות והיוצאות נרשמה בשנת 2006 עליה דרמטית, כאשר השקעות זרים בישראל הסתכמו ב-24.5 מיליארד דולר, מתוכן 14.2 מיליארד דולר השקעה ישירה ו-8.6 מיליארד דולר השקעה בתיק ניירות ערך למסחר. בשנת 2005 הסתכמו השקעות הזרים בישראל ב-9.8 מיליארד דולר. השקעות ישראלים בחו"ל הסתכמו בשנת 2006 ב-32.1 מיליארד דולר, מתוכן 13.6 מיליארד דולר השקעות ישירות ו-8.8 מיליארד דולר בתיק ניירות ערך למסחר. בשנת 2005 הסתכמו השקעות ישראלים בחו"ל ב-18.5 מיליארד דולר.

התפתחויות שערי חליפין ואינפלציה

השקל יוסף מול הדולר במהלך שנת 2006 בשיעור של 8.2%, אחרי שפוחת בשיעור של 6.8% בשנת 2005. מול סל המטבעות יוסף השקל בשיעור של 5.2%, בהשוואה לפיחות של 1.7% בשנת 2005. הייסוף מול הדולר אירע על רקע היחלשותו של הדולר מול המטבעות העיקריים בעולם, העודף הגדול של ישראל בחשבון השוטף וכניסת השקעות מאסיבית למשק הישראלי.

מדד המחירים לצרכן ירד במהלך שנת 2006 בשיעור של 0.1%, לעומת עליה של 2.4% שנרשמה במהלך שנת 2005. שיעור זה

נמוך במידה רבה מהגבול התחתון של יעד האינפלציה של הממשלה, העומד על 1%-3% לשנה. לעומת זאת, המדד ללא דיור וללא ירקות ופירות עלה במהלך שנת 2006 בשיעור של 0.9%, לעומת 1.8% בשנת 2005. מדד המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשיה ליעדים מקומיים ירד בשיעור של 2.1%, לאחר עליה בשיעור של 5.2% בשנת 2005.

הירידה במדד המחירים לצרכן בשנת 2006 הייתה במידה רבה תוצאה של התחזקות השקל מול הדולר. זו הביאה לירידה במחירי המוצרים והשירותים הצמודים לשער החליפין שקל/דולר, במיוחד שירותי הדיור בבעלות (אשר ירדו בשיעור של 6.3%) ושכר הדירה (אשר ירד בשיעור של 5.7%). אלה, מהווים יחדיו כ-22% ממדד המחירים לצרכן. במחצית השניה של השנה השפיעה גם הירידה החדה במחירי הנפט בעולם, אשר הביאה לירידת מחירי הדלקים ושירותי התחבורה בארץ. ואולם, רמות המחירים בסוף השנה היו דומות לאלה שבתחילתה. בחינת קבוצות הצריכה העיקריות מראה כי ירידות המחירים הקיפו את סעיפי הדיור (6.1%-), ההלבשה והנעלה (1.7%-) ואחזקת הדירה (1.2%-). לעומת זאת, עליות מחירים ניכרות נרשמו בסעיפי הפירות והירקות (12%), מוצרי המזון האחרים (3.6%), הבריאות (1.8%) ובסעיף החינוך, התרבות והבידור (1.2%). ביתר קבוצות הצריכה העיקריות נרשמה יציבות יחסית.

אמצעי התשלום (המצרף M1, השווה לסך פקדונות העו"ש ועוד סך המזומנים שבידי הציבור), שגדלו במהלך שנת 2005 ב-23.9%,

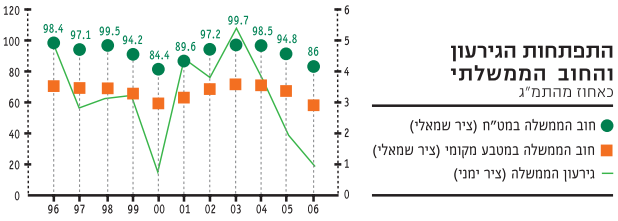

התרחבו במהלך שנת 2006 ב-7.5% בלבד, והגיעו בסוף חודש דצמבר 2006 לסך כולל של 51.7 מיליארד ש"ח.

מדיניות פיסקלית ומוניטרית

נתוני הביצוע של תקציב המדינה בשנת 2006 מצביעים על גרעון של 5.5 מיליארד ש"ח (ללא מתן אשראי), סכום המהווה 0.9% מהתמ"ג, לעומת 1.9% בשנת 2005. הגרעון הנמוך בשנת 2006 נובע מהכנסות הגדולות ב-11.9 מיליארד ש"ח מהמתוכנן, אשר הסתכמו ב-211 מיליארד ש"ח (ללא גביית חובות). על אף הגידול בהוצאות משרד הבטחון, שנבע מהמלחמה בלבנון, נשמרה המסגרת המקורית של ההוצאה בהיקף של 216 מיליארד ש"ח (ללא מתן אשראי) בזכות קיצוץ רוחבי והעברת עודפים שהיו בתת-ביצוע או ברזרבה למשרד הבטחון.

כמעט לאורך כל תשעת החודשים הראשונים של השנה שמר בנק ישראל על מרווח של 0.25% מעל הריבית בארה"ב והעלה את הריבית בישראל במקביל להעלאת הריבית האמריקאית, מרמה של 4.5% בחודש דצמבר 2005 לרמה של 5.5% בחודש אוגוסט 2006. על רקע התחזקות השקל והירידה החדה במחירי הנפט, ירד מדד המחירים לצרכן בחודשים ספטמבר - נובמבר בשיעור חד וחייב את בנק ישראל להוריד את הריבית בשיעור מצטבר של 0.5%, לרמה של 5% בחודש דצמבר 2006. כתוצאה מכך, הפך פער הריביות מול ארה"ב לפער שלילי בגובה 0.25%.

שוק ההון

במהלך אחד עשר החודשים הראשונים של שנת 2006 גדל תיק הנכסים שבידי הציבור ב-11.6% ושוויו הכולל הסתכם בסופם ב-1,860 מיליארד ש"ח. גם השנה נמשכה מגמת הגידול במשקל המניות בחו"ל (מ-3.2% ל-3.5%) והמניות בארץ (מ-19.8%

ל-22.4%) בכלל התיק. גידול מרשים היה גם השנה בשוק איגרות החוב הקונצרניות, אשר סך ההון הרשום שלהן עלה מ-87.5 מיליארד ש"ח בדצמבר 2005 ל-122.7 מיליארד ש"ח בנובמבר 2006.

לאחר עליות חדות בשנת 2005, התמתנו עליות השערים בשנת 2006 ומדד המניות הכללי עלה ב-5.8%. מחזור המסחר היומי הממוצע עמד על 1.5 מיליארד ש"ח, לעומת מחזור ממוצע יומי של 1 מיליארד ש"ח בשנת 2005. העליות במחירי המניות בשנת 2006 הקיפו את כל הענפים, פרט לענפי התעשיה, אשר ירדו בשיעור של 12.9%. עליות חדות נרשמו בחברות הנדל"ן (62.4%) ובחברות להשקעה (37.7%). בשנת 2006 עלה מדד "ת"א 25" בשיעור של 12.5%, מדד "ת"א 100" עלה בשיעור של 12% ומדד ה"תל טק" ירד ב-2.9%.

שווי השוק של המניות וההמירים הגיע בסוף שנת 2006 ל-681.9 מיליארד ש"ח, לעומת 564.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2005. בקרנות הנאמנות נרשמו במהלך שנת 2006 פדיונות גדולים, בהיקף של 18.4 מיליארד ש"ח, לעומת גיוס של 16.3 מיליארד ש"ח בשנת 2005. פדיונות נרשמו בכל הקרנות: בקרנות המנייתיות נרשמו פדיונות של 376 מיליון ש"ח, בקרנות האג"ח נרשמו פדיונות של 6.5 מיליארד ש"ח, בקרנות השקליות נרשמו פדיונות של 9.4 מיליארד ש"ח ובקרנות חו"ל נרשמו פדיונות של 2.1 מיליארד ש"ח.

במסחר באופציות על מדד "ת"א-25" נמשכה בשנת 2006 הפעילות הערה, ומחזור המסחר היומי הממוצע הסתכם בכ-305 אלף חוזים, לעומת 258 אלף בשנת 2005.

המדד הכללי של איגרות החוב על כל סוגיהן עלה במהלך השנה ב-4.6%, כאשר עליות שערים נרשמו באפיקים הלא-צמודים וצמודי המדד ואילו באפיקים צמודי המט"ח נרשמו ירידות שערים. בבורסה של ת"א גדלו מחזורי המסחר היומיים באג"ח מ-1.3 מיליארד ש"ח בשנת 2005 ל-1.7 מיליארד ש"ח בשנת 2006. עליה בולטת במחזורי המסחר בבורסה נרשמה באג"ח הממשלתיות הלא-צמודות, אשר עלו מ-759 ש"ח בשנת 2005 ללמעלה ממיליארד ש"ח בשנת 2006. עליה נאה חלה ברבעון הרביעי של השנה עם החלת רפורמת עושי השוק באג"ח מדינה.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2006 ב-4.1%. בטווחי הפדיון של עד שנתיים ושל שנתיים עד חמש שנים נרשמו עליות מחירים של 2.3%, בטווחי הפדיון של חמש עד שבע שנים נרשמה עליית מחירים של 3.4% ובטווחי הפדיון שבין שבע שנים עד עשר שנים נרשמה עליית מחירים של 3.9%.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות עלה בשנת 2006 ב-6.4%. באיגרות החוב בריבית קבועה מסוג "שחר" נרשמה עליית מחירים של 7.3%, באיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות מסוג "גילון" נרשמה עליית מחירים של 4.9%, ובמק"מ (מלווה קצר מועד) נרשמה עליית מחירים של 5.7%.

המערכת הבנקאית

על רקע המשך הצמיחה בארץ ובעולם והתרחבות הפעילות בשוק ההון, נמשכו גם בשנת 2006 השיפור ברווחיות המערכת הבנקאית והירידה בסיכון שלה. זאת, במידה רבה בזכות הירידה בהפרשות לחובות מסופקים, גידול ברווחי המימון ומכירת חברות מוחזקות, כחלק מיישום הרפורמה בשוק ההון בעקבות המלצות ועדת בכר. במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של השנה חל שיפור הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות של חמשת הקבוצות הבנקאיות הגדולות. היקף הנכסים גדל ב-1.8% ועמד על 875 מיליארד שקלים. הגידול בצד הנכסים נבע מגידול בהיקף ניירות ערך המוחזקים בידי הבנקים ב-3.9% (5.7 מיליארד ש"ח), בהיקף האשראי לציבור ב-0.8% (4.5 מיליארד ש"ח) ובהיקף המזומנים והפקדונות בבנקים ב-3.5% (4.1 מיליארד ש"ח). מנגד, על רקע יישום המלצות ועדת בכר, קטנו ההשקעות בחברות מוחזקות ב-10.8% (3.9 מיליארד ש"ח). בצד ההתחייבויות נרשם גידול של 1.9% בפקדונות הציבור (11.1 מיליארד ש"ח) ושל 11.7% בהון העצמי (5.6 מיליארד ש"ח).

בחינת האשראי לציבור על פי מגזרי הצמדה בחמשת הקבוצות הבנקאיות הגדולות, בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2006, מראה גידול במשקל של האשראי הלא צמוד מ-36.9% ל-39.2%, לעומת ירידה במגזרים צמודי המט"ח (מ-31.6% ל-30.0%) והמדד (מ-31.5% ל-30.8%). בצד הפקדונות חל גידול במשקל האפיק צמוד המט"ח (מ-44.0% ל-44.6%), גידול מינורי באפיק הלא צמוד (מ-40.7% ל-41%) וירידה באפיק צמוד המדד (מ-15.3% ל-11.3%).

התשואה האפקטיבית הממוצעת על סך השימושים השקליים הלא צמודים בשבעת הבנקים הגדולים עלתה במהלך שנת 2006,

משיעור של 6.32% בחודש דצמבר 2005 לשיעור של 7.03% בחודש דצמבר 2006.
העלות האפקטיבית הממוצעת על סך המקורות השקליים הלא צמודים של שבעת הבנקים הגדולים עלתה במהלך שנת 2006, משיעור של 3.21% בחודש דצמבר 2005 לשיעור של 3.88% בחודש דצמבר 2006.
המרווח הפיננסי, כולל דמי ניהול, במגזר השקלי הלא צמוד בשבעת הבנקים הגדולים, ירד במהלך שנת 2006, מ-3.7% בחודש דצמבר 2005 ל-3.31% בחודש דצמבר 2006.

התפתחויות כלכליות עיקריות בחודשים ינואר – מרס 2007

במהלך חודש ינואר 2007 נחלש השקל מול הדולר ב-0.8%, אחרי תקופה ארוכה של התחזקות, ושער החליפין עמד בסוף חודש ינואר על 4.26 ש"ח לדולר. בחודש פברואר 2007, על אף המשך הורדת הריבית, חזרה מגמת ההתחזקות של השקל ושער החליפין עמד על 4.21 ש"ח לדולר בסוף החודש.
המשך התחזקות השקל הביאה את בנק ישראל להוריד את הריבית שלוש פעמים נוספות בתחילת שנת 2007: בחודש ינואר 2007 לרמה של 4.5%, בחודש פברואר 2007 לרמה של 4.25% ובחודש מרס 2007 לרמה של 4%, ופער הריביות השלילי בין ישראל לארה"ב התרחב ל-1.25%.
בחודש ינואר 2007 ירד מדד המחירים לצרכן ב-0.1% ובחודש פברואר 2007 ירד המדד בשיעור של 0.3%. האינפלציה ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש פברואר 2007 עומדת על 0.8%-, שיעור נמוך ב-1.2% מיעד האינפלציה הרשמי של הממשלה.
בתקציב הממשלה נרשם בחודש ינואר 2007 עודף של 4.3 מיליארד ש"ח (ללא מתן אשראי נטו). הכנסות המדינה רשמו שיא של 17.4 מיליארד ש"ח (ללא מתן אשראי נטו). בחודש פברואר 2007 היה עודף של 1.1 מיליארד ש"ח והמאזן המצטבר בחודשיים הראשונים של שנת 2007 הוא חיובי ועומד על 5.4 מיליארד ש"ח.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
תוצאות פעולותיו של הבנק בפועל, עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים מאקרו-כלכליים, שינויים במצב הגיאו-פוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות ההערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של הבנק.
מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים, כגון: "מאמין", "צופה", "מעריך", "מתכוון", "נערך ל...", "יכול ש...", "יתכן" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "רצון", "צפי", "כוונה", "צפיה", "הערכה", "תחזית" וכיו"ב. ביטויים צופי פני עתיד אלה, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים בין היתר הערכות לגבי מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי האינפלציה וכיו"ב, וכן ביחס להשפעת הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון ובתחומים אחרים שיש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.
המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס בין היתר על פרסומים של גורמים שונים דוגמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון והכספים בארץ ובעולם.
האמור משקף את נקודת המבט של הבנק והחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

קבוצת דיסקונט – רקע כללי ומבנה הקבוצה

בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") התאגד בארץ ישראל בשנת 1935, כחברה ציבורית לפי פקודת החברות. הבנק נוסד על ידי מר ליאון רקנאטי ז"ל. הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רשיון "בנק" לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות (רישוי)").

ב-71 שנות קיומו פיתח הבנק רשת סניפים ופעילות בנקאית מסחרית ענפה בכל תחומי הבנקאות. קבוצת דיסקונט הינה הקבוצה הבנקאית השלישית בגודלה בישראל.

הפעילות בארץ

הבנק הוא בנק אוניברסלי אשר מעמיד ללקוחותיו שירותים בנקאיים מקיפים בכל תחומי הפעילות הפיננסית באמצעות רשת של כ-125 סניפים בישראל. הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו גם מגוון שירותי בנקאות ישירה, בנקאות מקוונת ואינטרנט.

לבנק שתי חברות בת בנקאיות בישראל - בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, שהינו בנק מסחרי המשרת את לקוחותיו בכל תחומי הפעילות הפיננסית באמצעות 65 סניפים, ובנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ, אשר מהווה את הזרוע העיקרית של הקבוצה בתחום המשכנתאות. בנוסף, הבנק מחזיק בחברה כלולה - הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, אף היא מחמשת הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

הפעילות בארץ פרוסה על פני תחומים נוספים, שעיקריים בהם הם:

- כרטיסי אשראי - הבנק שולט בחברות "כרטיסי אשראי לישראל בע"מ" (כאל) ו"דיינרס קלוב ישראל בע"מ" אשר מנפיקות ומשווקות כרטיסי אשראי מסוג "ויזה", "דיינרס" ו-"MasterCard" לשימוש בארץ ובחו"ל.
- ניהול תיקים - חברת הבת "תכלית בית השקעות בע"מ" עוסקת בניהול תיקי השקעות בניירות ערך עבור לקוחות פרטיים, חברות, מלכ"רים וגופים מוסדיים.
- השקעות, קרנות הון סיכון וחיתום - חברת הבת "דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ", עוסקת בתחום הבנקאות להשקעות, בהשקעות בקרנות הון סיכון עם גורמים מוסדיים מחו"ל ובתחום חיתום להנפקות וניהולן.
- קופות גמל - חברת הבת "דיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ" מנהלת כיום מגוון קופות גמל, ובעתיד, לאחר מכירת פעילות זו, תספק שירותי תפעול לקופות גמל ולקרנות נאמנות.
- קרנות השתלמות - " "קהל" ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ" ו-"קהל" קרן השתלמות לעובדים בע"מ" הן חברות כלולות בתחום קרנות ההשתלמות.

פעילות הבנק בארץ עוברת שינויים מהותיים כתוצאה מיישום החקיקה שהתקבלה בעקבות המלצות ועדת בכר, ובכלל זה מכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ, מכירת פעילות דיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ, ירידה בהחזקות בהראל השקעות בביטוח בע"מ, מכירת האחזקות בקרנות ההשתלמות (קה"ל) והיערכות לכניסה לתחום הייעוץ הפנסיוני. כיוון שהשלמת פעולות אלה בוצעה בהדרגה בשנת 2006 ובחלקה תתבצע במהלך שנת 2007, השפעתן טרם באה לידי ביטוי מלא. לפרטים ר' להלן "פעילות בשוק ההון" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים", "חקיקה ופיקוח" וביאורים 6 ה' ו-33 לדוחות הכספיים.

בחודש מרס 2007 פרסם הבנק הצעת רכש למניות בנק דיסקונט למשכנתאות שבידי הציבור. לפרטים ר' "בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ" בסעיף "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

שלוחות בחו"ל

עיקר פעילות הבנק בחו"ל מתבצעת באמצעות אי די בי ניו יורק. שהינו הגדול בין הבנקים הישראלים הפועלים בחו"ל. כמו כן מחזיק הבנק בבנק מסחרי במונטבידאו, אורוגוואי ובבנק בשוויץ, שמקום מושבו בז'נווה, ואשר מתמקד בבנקאות פרטית. הבנק מפעיל סניף בלונדון, אשר מעניק שירותי בנקאות מסחרית ופרטית.

לבנק יש בנוסף נציגויות בפריז, ברלין, בואנוס איירס וסנטיאגו.

תרשים מבנה האחזקות של בנק דיסקונט

נתח שוק

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 30 בספטמבר 2006, כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל, חלקה של קבוצת דיסקונט בחמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל היה כלהלן:

	30 בספטמבר 2006	31 בדצמבר 2005	31 בדצמבר 2004
	באחוזים		
סך כל המאזן	17.9	18.0	17.5
אשראי לציבור	15.3	15.1	14.5
פקדונות הציבור	18.4	18.6	18.3
רווח מפעולות מימון	16.7	17.2	17.4
הפרשה לחובות מסופקים	17.5	17.5	17.7
הכנסות תפעוליות	17.1	18.7	19.0
הוצאות תפעוליות	20.8	22.3	21.3

מגזרי הפעילות של קבוצת דיסקונט – תיאור תמציתי

הבנק מדווח על פעילותו, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, בשישה מגזרי פעילות כלהלן:

- **בנקאות קמעונאית (Retail) - מגזר משקי הבית:** במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק בזירת הלקוחות הפרטיים המוגדרים כפרטיים מקבלי משכורת, צמיחה ואח"מ (להוציא לקוחות המרכזים לבנקאות פרטית). כן כולל המגזר את לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט במגזר משקי הבית - לקוחות פרטיים של בנק מרכנתיל דיסקונט, שסממני פעילותם אופיניים לאלו של משקי הבית, לרבות אשראי בהיקף שאינו עולה על 200 אלף ש"ח ופקדונות בהיקף שאינו עולה על 500 אלף ש"ח.
- **בנקאות קמעונאית (Retail) - מגזר עסקים קטנים:** במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק המוגדרים כחברות קטנות ועסקים קטנים עם חבות של עד 4 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט במגזר עסקים קטנים - לקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים) שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 1 מיליון ש"ח.
- **בנקאות עסקית (Corporate):** מגזר זה בבנק כולל בעיקר חברות בעלות מחזור מכירות שנתי העולה על 150 מיליון ש"ח ו/או חבות כוללת העולה על סך של 40 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות מגזר הבנקאות העסקית בבנק מרכנתיל דיסקונט - תאגידים שמחזור העסקאות השנתי שלהם עולה, בדרך כלל, על 150 מיליון ש"ח וחברות ציבוריות, המטופלים על ידי החטיבה העסקית של בנק מרכנתיל דיסקונט.
- **בנקאות מסחרית (Middle Market):** מגזר זה בבנק כולל בעיקר חברות בעלות מחזור מכירות שנתי בין 15 לבין 150 מיליון ש"ח ו/או חבות כוללת בסך של 4-40 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות הבנקאות המסחרית של בנק מרכנתיל דיסקונט - לקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים) בעלי היקף פעילות בינוני, שהיקף האשראי שניתן להם עולה על 1 מיליון ש"ח ואינם משתייכים למגזר הבנקאות העסקית של בנק מרכנתיל דיסקונט.
- **בנקאות פרטית (Private Banking):** במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק (יחידים ותאגידים) המנהלים את חשבונותיהם במרכזים לבנקאות פרטית.
- **מגזר הניהול הפיננסי:** מגזר זה כולל פעילויות המאופיינות כפעילות בנקאית שאינה נעשית מול לקוחות הקבוצה (פרט לחדר עסקות), אשר כוללות בעיקר את פעילות הנוסטרו של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט בניירות ערך ועם בנקים אחרים, ניהול החשיפות של סיכוני שוק ונזילות, ופעילות חדר עסקות, לרבות בנגזרים פיננסיים. כמו כן, כולל המגזר את חלקו של הבנק ברווחי הבנק הבינלאומי וברווחי חברות כלולות שהן תאגידי עזר. בנוסף כולל המגזר את תת מגזר חברות ריאליות, אשר כולל את פעילות קבוצת דיסקונט בהשקעות ריאליות.

מגזרים אלה כוללים, החל משנת 2006, גם את החלק המתייחס בפעילות הבינלאומית של קבוצת דיסקונט. בדוח זה מובא גם פרק המתאר את הפעילות הבינלאומית של קבוצת דיסקונט.

מגזרים אלה כוללים גם את החלק המתייחס בפעילות של מגזרי המוצרים: כרטיסי אשראי, פעילות בשוק ההון, משכנתאות ובניה ונדל"ן.

- **הפעילות בתחום כרטיסי אשראי:** פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעת הן באמצעות כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל"), חברת כרטיסי אשראי, המוחזקת על ידי הבנק בשיעור של 68.2% בהון ו-76% בהצבעה, והן בהנפקת כרטיסי אשראי של כאל ללקוחות הבנק כמנפיקים משותפים, כחלק מסל השירותים והמוצרים המוצע על ידי הבנק.

הכנסות הבנק מהפעילות בכרטיסי אשראי כוללת, בראש ובראשונה, עמלות שונות הקשורות לפעילות כאל בכרטיסי אשראי (הן כמנפיקה של כרטיסי אשראי והן כסולקת של כרטיסי אשראי), וכן את הכנסות המימון מאשראי בעסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי חוץ בנקאיים. בנוסף, לבנק הכנסות הנובעות מתשלומים המועברים לו בגין כרטיסי אשראי שהונפקו על ידי כאל ביוזמת הבנק, עבור לקוחותיו.

- **פעילות בשוק ההון:** הפעילות בשוק ההון כוללת פעילות בתחום ניירות ערך (למעט נוסטרו), ניהול תיקים, קרנות נאמנות, קרנות השתלמות, קופות גמל וקופות לפיצויים. הפעילות כוללת את פעילות אגף ניירות ערך של הבנק, את פעילותן של חברות בת מתמחות: תכלית בית השקעות, דיסקונט ניהול קופות גמל וקה"ל, ואת הפעילות בשוק ההון של בנק מרכנתיל דיסקונט. עד ליום 30 ביוני 2006 כללה הפעילות את חברת הבת המתמחה אילנות דיסקונט, שנמכרה.
- **פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיור:** מגזר זה כולל את פעילות המשכנתאות בקבוצת דיסקונט בארץ (בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק דיסקונט למשכנתאות), בשלב זה ללא הלוואות לדיור בבנק. במסגרת מגזר זה נכללת פעילות מתן הלוואות לדיור (רכישה, בניה וכיו"ב) ומתן הלוואות עסקיות ולכל מטרה המובטחות במשכון דירת מגורים/נכס.
- **פעילות בניה ונדל"ן:** בפעילות זו נכללים לקוחות החטיבות השונות בבנק אשר סיווגם הענפי הינו בתחומי הבניה והנדל"ן. כן כוללת הפעילות את פעילות מגזר בניה ונדל"ן בבנק מרכנתיל דיסקונט, את מגזר הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי בבנק דיסקונט למשכנתאות ואת מגזר לווי פיננסי לפרויקטי בניה בבנק דיסקונט למשכנתאות.

לפרטים נוספים, ר' "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים", "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים" וה"הפעילות הבינלאומית", להלן.

לפרטים בדבר עיקרי ההנחות, האומדנים ועקרונות הדיווח אשר שימשו בהכנת הנתונים, ר' ביאור 31 לדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים המאוחדים

רווחיות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			שינוי באחוזים	
	2006	2005	2004	2006 לעומת 2005	2005 לעומת 2004
	במיליוני ש"ח				
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	3,790	3,697	3,473	2.5	6.4
הפרשה לחובות מסופקים	570	691	880	(17.5)	(21.5)
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	3,220	3,006	2,593	7.1	15.9
הכנסות תפעוליות ואחרות	2,359	2,406	2,231	(2.0)	7.8
הוצאות תפעוליות ואחרות	5,020	4,729	4,028	6.2	17.4
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	559	683	796	(18.2)	(14.2)
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	209	359	454	(41.8)	(20.9)
רווח נקי	836	458	556	82.5	(17.6)
רווח נקי בניטרול רכיבים מסויימים*	666	693	659	(3.9)	5.2
הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.נ. (בש"ח)	0.85	0.47	0.57		
תשואה נטו להון, ב-%	12.2	7.2	9.3		
תשואה נטו להון, ב-%, בניטרול רכיבים מסויימים*	9.7	10.9	11.1		

* לפרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו, ר' סעיף "רווח ורווחיות" להלן.

מאזן

	ליום 31 בדצמבר		
	2006	2005	שינוי באחוזים
	במיליוני ש"ח		
סך כל הנכסים	162,538	158,720	2.4
אשראי לציבור	90,175	87,816	2.7
ניירות ערך	38,914	42,188	(7.8)
פיקדונות הציבור	130,517	130,285	0.2
אמצעים הוניים, לרבות זכויות בעלי מניות חיצוניים	8,367	7,185	16.5
הון עצמי	7,965	6,718	18.6

יחסים פיננסיים

	ליום 31 בדצמבר	
	2006	2005
	באחוזים	
אמצעים הוניים ביחס לסך כל הנכסים	5.1	4.5
יחס הון לרכיבי סיכון	10.45	9.38
ההפרשה לחובות מסופקים ביחס לאשראי לציבור	0.59	0.74
אשראי לציבור ביחס לסך כל הנכסים	55.5	55.3
אשראי לציבור ביחס לפקדונות הציבור	69.1	67.4
פקדונות הציבור ביחס לסך כל הנכסים	80.3	82.1
הכנסות תפעוליות ביחס להוצאות התפעוליות	47.0	50.8
סך כל ההכנסות ביחס להוצאות התפעוליות	122.5	129.1

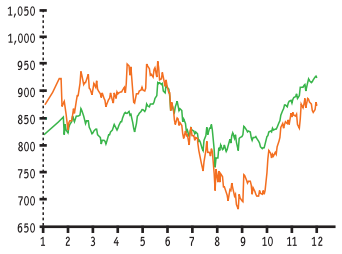

התפתחות מחיר מניית בנק דיסקונט ומדד ת"א – 100 בשנת 2006

בנק דיסקונט
ת"א 100

התכנית האסטרטגית

בחודש מרס 2007 אימץ הבנק תוכנית אסטרטגית רב שנתית שמטרתה להביא את הבנק למסלול של צמיחה מואצת.

רקע – תוכניות אסטרטגיות קודמות

התוכנית האסטרטגית לשנים 2007-2011 מהווה המשך ישיר לשתי התוכניות האסטרטגיות הקודמות:

תוכנית ההבראה (2001) אשר השיגה את מרבית יעדיה והחזירה את הבנק למסלול של רווחיות. בתקופת תוכנית זו גוייסו לבנק 100 אלף לקוחות חדשים.

תוכנית בידול ומובילות (2004) קבעה את חזון הבנקאות האנושית ואת עמוד השדרה האסטרטגי של הבנק, אשר מנחים את פעילות הבנק ומהווים בסיס לתוכניותיו האסטרטגיות:

- **השליחות:** בנקאות אנושית;
- **הייעוד:** לשלב אנושיות עם מקצוענות;
- **המשימה:** להוביל את חוויית השירות האישי והאנושי;
- **ערכי היסוד:** אהבת אדם, מקצוענות, יושרה, יוזמה, מחויבות;
- **הזהות בשוק:** בנק דיסקונט מוביל את חוויית השירות האישי והאנושי, המבוססת על הקשבה והבנה של צרכי הלקוח, יוצרת פתרונות בהירים וחדשניים ונבחנת לפי שביעות רצון הלקוח;
- **ההבטחה האסטרטגית:** לוקחים אותך אישית;
- **הפוקוס האסטרטגי:** כל לקוח יוצא מרוצה, פנימי כחיצוני.

התוכנית האסטרטגית לשנים 2007–2011

התוכנית האסטרטגית לשנים 2007-2011 - תוכנית הצמיחה המואצת - קובעת מסגרת אסטרטגית להגדלת ערך הבנק ונשענת על מנועי צמיחה בנוסף לגידול בפעילות השוטפת של הבנק. התוכנית האסטרטגית מקיפה את כל תחומי העשיה בבנק והיא בת מדידה ובקרה.

בשנת 2006 הושלמו שני מהלכים המהווים תשתית הכרחית לצמיחה: ייצוב מערכת המחשוב החדשה (פרויקט אופק) ושיפור ניכר בהלימות ההון, ברמה המאפשרות את הרחבת הפעילות הבנקאית.

יעדי התוכנית האסטרטגית:

- גידול בשיעור דו סיפרתי שנתי ברווח הנקי מפעולות רגילות;
- תשואה להון של 13% לפחות החל משנת 2010;
- שיפור עקבי במדדים התפעוליים.

יצוין כי תשואת המינימום האמורה מניחה חלוקת דיבידנד, החל משנת 2009 מרווחי שנת 2008, אף כי דירקטוריון הבנק טרם קבע מדיניות דיבידנד וטרם החליט על חלוקת דיבידנד כלשהו.

בנקאות אנושית

הבנק ימשיך לפעול ברוח חזון הבנקאות האנושית, מול לקוחותיו ועובדיו, מתוך מעורבות ואחריות חברתית.

מגזר הבנקאות הקמעונאית

מהלכי הבידול והמובילות בבנקאות הקמעונאית ימשיכו להתבסס על הרחבת מודל השירות הקמעונאי הייחודי לבנק דיסקונט: עשרות סניפים בפריסה ארצית הפתוחים 10-12 שעות ביום, מדי יום, ומציעים נורמות שירות חדשות בישראל.

העמקת הפעילות עם לקוחות הבנק תושג באמצעות שיפור היכולת להתאים לכל לקוח את חבילת המוצרים העדיפה לו. זאת, במקביל לשיפור מערכות המידע הניהולי של הבנק, ובכלל זה מדידת רווחיות לקוח.

מגזר הבנקאות העסקית והמסחרית

בשנת 2007 יושלם איחוד החטיבות העסקית והמסחרית. מיזוג החטיבות יביא לשיפור ההיערכות והמיקוד בתחום ניהול הסיכונים, ייעול המערכת ותהליך קבלת ההחלטות, תוך היערכות מחודשת של המערך העסקי בבנק.

בעקבות השיפור בתוצאות העסקיות של הבנק ובהלימות ההון ניתן יהיה לפעול גם בשנים הבאות להגדלת ההכנסות מאשראי.

מגזר הניהול הפיננסי

בשנים הבאות ישמש המגזר הפיננסי מנוע לגידול ברווחים עם הקמת מערך global treasury (חדר עסקות וניהול נכסים והתחייבויות קבוצתיים), אשר יפעל למימוש יתרונות הפריסה הבינלאומית של קבוצת דיסקונט. חדרי העסקות, ניהול הסיכונים וניהול הנכסים וההתחייבויות יעברו בהדרגה לניהול קבוצתי.

השיפור בהלימות ההון של הבנק הביא לעליה ביכולתו לקחת סיכונים. לאור זאת, בכוונת הבנק להגדיל באופן מבוקר את רמת הסיכון בהשקעות הנוסטרו, במטרה להשיג שיעורי תשואה גבוהים יותר.

השקעות ריאליות

ההשקעות הריאליות יעברו לניהול מרכזי באמצעות חברת הבת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, אשר תחוזק ותהפוך לזרוע ההשקעות הריאליות של הבנק.

מכירת מוצרים פיננסיים והיערכות לייעוץ פנסיוני

מערך הייעוץ בהשקעות יורחב ויחוזק כדי לתת מענה זמין ומקצועי לצרכים המשתנים של הלקוחות. הרחבה זו תתרום לשיפור

השירות המקצועי ללקוחות ולהגדלת ההכנסות לבנק ממכירת מוצרי שוק הון.
מוקם מערך ייעוץ פנסיוני אשר ירחיב את מעגל מקבלי הייעוץ ואת מגוון השירותים ללקוחות, יחזק את הקשר עם הלקוחות ויגדיל את הכנסות הבנק ממכירת מוצרים פנסיוניים.

ראיה תאגידית

בשנים הקרובות הבנק יפעל לחיזוק הראיה התאגידית ולשיפור הסינרגיה בקבוצה באמצעות העמקת שיתוף הפעולה בין החברות בקבוצה.

התיעלות ושיפור אפקטיביות

בשנת 2006 החל מהלך התייעלות באמצעות שיפור שיטות עבודה ותעדוף אסטרטגי של משימות ומשאבים. בשנת 2007 יתמקד המאמץ בתחום פיתוח מערכות המידע בבנק, במטרה להגדיל את תפוקותיו, במקביל להסטת מרכז הכובד של הפעילות מפרויקט אופק לתמיכה ביחידות העסקיות וביישום האסטרטגיה.

הרחבת הפעילות הבנקאית בחו"ל

במהלך שנת 2007 תושלם תוכנית להרחבת הפעילות הבנקאית בחו"ל. בשלב ראשון מתמקד המאמץ בהרחבת פעילות הבנקאות הפרטית בשוויץ באמצעות רכישת בנק מקומי.
במקביל, מתוכננת הרחבת הפעילות וגידול בהכנסות מפעילות אי די בי ניו יורק וסניף הבנק בלונדון.

ממשל תאגידי

הבנק ייערך לאימוץ קוד ממשל תאגידי, במטרה לקיים, ברמת הקבוצה, מדיניות של Best Practice בתחום הממשל התאגידי. הקוד ייערך, בין היתר, לאור הדינים והכללים החלים על הבנק בהיותו תאגיד בנקאי ולאור המלצות ועדת גושן והנהוג במדינות אחרות בעולם, תוך התאמתו למאפיינים ולצרכים הייחודיים של קבוצת דיסקונט.
הקוד יכלול מדיניות ניהול סיכונים (לרבות באזל II), מדיניות ציות ומענה לדרישות הנובעות מיישום SOX 404.
מידע צופה פני עתיד. עיקרי התוכנית האסטרטגית המובאים לעיל כוללים הערכות שהן בבחינת מידע צופה עתיד, כדוגמת הערכת התשואה להון, הרווח, יעדים שהוצבו ועוד. הערכות אלה מבוססות על המידע והאומדנים העדכניים שבידי הבנק במועד פרסום הדוחות.
התוכנית האסטרטגית מבוססת על הנחות בדבר המשך צמיחת המשק, יציבות בסביבה הרגולטורית, ויציבות המערכת הבנקאית. שינויים מהותיים במצב המשק וציבור הלקוחות, שינויי רגולציה בעלי השפעה מהותית או שינויים מהותיים במבנה התחרות עשויים להשפיע על מידת העמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית. גורם חוסר ודאות נוסף נובע מיכולת דיוק מוגבלת בחיזוי ההשלכות של חלק מהתהליכים העתידיים והשפעתם על הרווחיות.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של קבוצת דיסקונט בשנת 2006 הסתכם ב-836 מיליון ש"ח, לעומת סך של 458 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 82.5%.

הרווח הנקי בניטרול המענק ששולם לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק (ר' ביאור 32 לדוחות הכספיים), הוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות באי די בי ניו יורק (ר' ביאור 6 ד' לדוחות הכספיים), ביטול ההפרשה לירידת ערך בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון שנרשמה בשנת 2003 (ר' ביאור 6 ו' לדוחות הכספיים), הרווח ממכירת מניות אילנות דיסקונט (ר' ביאור 6 ה' לדוחות הכספיים) והרווח ממכירת מניות הראל השקעות בביטוח (ר' ביאור 6 ח' לדוחות הכספיים) (להלן: "רכיבים מסויימים") היה מסתכם בשנת 2006 בסך של 666 מיליון ש"ח, לעומת 693 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 3.9% (שנת 2005 - בניטרול הוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת, ותשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב).

בבנק בלבד נרשם בשנת 2006 רווח מפעולות רגילות לאחר מסים שהסתכם בסך של 95 מיליון ש"ח, לעומת הפסד מפעולות רגילות לאחר מסים בסך של 228 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

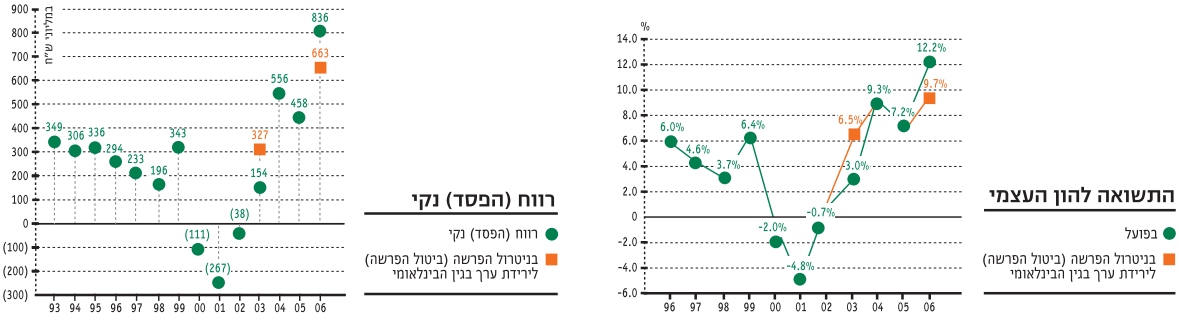

בניטרול המענק ששולם לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק והוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת היה נרשם בבנק בשנת 2006 רווח מפעולות רגילות לאחר מסים בסך 355 מיליון ש"ח, לעומת הפסד מפעולות רגילות לאחר מסים בסך 56 מיליון ש"ח בשנת 2005.

בניטרול השפעת חיסוי ההשקעה בשלוחות הבנק בחו"ל, המענק ששולם לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק והוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת הסתכם הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים בשנת 2006 ב-232 מיליון ש"ח, לעומת 29 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

התשואה להון העצמי בשנת 2006, הגיעה לשיעור של 12.2%, לעומת שיעור של 7.2% בשנה הקודמת.

התשואה להון העצמי בניטרול רכיבים מסויימים, כמפורט לעיל, הייתה מגיעה בשנת 2006 לשיעור של 9.7%, לעומת שיעור של 10.9% בשנת 2005.

הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.נ. הסתכם בשנת 2006 ב-0.85 ש"ח, לעומת סך של 0.47 ש"ח בשנה הקודמת.

הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.נ. בניטרול רכיבים מסויימים, כמפורט לעיל, היה מסתכם בשנת 2006 ב-0.68 ש"ח, לעומת 0.71 ש"ח בשנת 2005.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו באופן חיובי על התוצאות העסקיות של הקבוצה בשנת 2006, בהשוואה לשנת 2005:

א. עליה בשיעור של 2.5% ברווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים.

ב. ירידה בשיעור של 17.5% בהפרשה לחובות מסופקים.

ג. עליה בשיעור של 8.0% בחלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות שהסתכם בשנת 2006 ב-188 מיליון

ש"ח, לעומת 174 מיליון ש"ח בשנת 2005.

ד. ביטול הפרשה לירידת ערך בסך של 173 מיליון ש"ח שנרשמה בשנת 2003 בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון.

ה. רווח, נטו, ממכירת מניות אילנות דיסקונט, בסך של 256 מיליון ש"ח.

ו. רווח, נטו, ממכירת מניות הראל השקעות בביטוח, בסך של 104 מיליון ש"ח.

מאידך, הגורמים הבאים קיזזו את ההשפעות החיוביות האמורות:

א. ירידה בהכנסות התפעוליות והאחרות, בשיעור של 2.0% שהושפעה בעיקר מירידה בהכנסות אחרות (בשיעור של 29.1%) הנובעת בעיקר מירידה ברווחי קופת הפיצויים של הבנק, שקוזזה חלקית על ידי עליה בעמלות תפעוליות (בשיעור של 2.6%), ובעליה ברווחים מהשקעות במניות.

ב. עליה בהוצאות התפעוליות והאחרות, בשיעור של 6.2%, שהושפעה בעיקר מעליה בשיעור של 7.9% בהוצאות משכורות והוצאות נלוות, הכוללות בשנת 2006 מענק לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק, והוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת, וכן מעליה בשיעור של 4.3% בהוצאות אחרות.

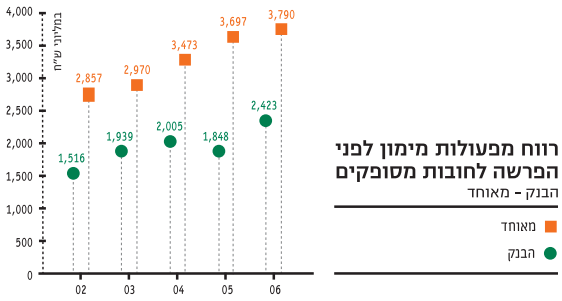

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בשנת 2006 ב-3,790 מיליון ש"ח, לעומת סך של 3,697 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 2.5%.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הושפע מהגורמים הבאים:

א. עליה של כ-6% ביתרה הממוצעת של הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון.

ב. עליה במרווח הפיננסי הכולל (כולל השפעת מכשירים פיננסיים נגזרים), שהגיע בשנת 2006 לשיעור של 1.85% לעומת שיעור של 1.77% בשנת 2005.

ג. ירידה בהכנסות מימון אחרות בסך של כ-136 מיליון ש"ח הנובעת בעיקר מהפרשי שער שליליים נטו שנרשמו בגין יתרות נכסים והתחייבויות כספיים בחברה מאוחדת בחו"ל, שההכנסות בגינן נרשמות כחלק מהכנסות מימון אחרות.

ד. עליה בהוצאות מימון אחרות בסך של כ-44 מיליון ש"ח הנובעת בעיקר מגידול בהוצאות שנרשמו בחברה מאוחדת בחו"ל, בעיקר כתוצאה מפעילות בנגזרים.

הרווח מפעילות מימון לפי מגזרי הצמדה

להלן הרכב הרווח מפעילות מימון לפי מגזרי הצמדה (כולל השפעת מכשירים פיננסים נגזרים שניתן ליחסם למגזרי הפעילות –ALM):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
	2006			2005			
	תרומה לרווח			תרומה לרווח			שינוי בתרומה במיליוני ש"ח
	היקף פעילות* ב–%	במיליוני ש"ח	ב–%	היקף פעילות* ב–%	במיליוני ש"ח	ב–%	
מטבע ישראלי לא צמוד	31.3	1,692	44.6	29.4	1,508	40.8	184
מטבע ישראלי צמוד למדד	11.4	347	9.2	12.1	460	12.4	(113)
מטבע חוץ	57.3	1,456	38.4	58.5	1,378	37.3	78
	100.0	3,495	92.2	100.0	3,346	90.5	149
בגין אופציות		108	2.9		(16)	(0.4)	124
בגין מכשירים פיננסים נגזרים אחרים							
(לא כולל נגזרים בגידור וב–ALM)		(4)	(0.1)		–	–	(4)
עמלות מימון		123	3.2		138	3.7	(15)
הכנסות מימון אחרות, נטו		68	1.8		229	6.2	(161)
סך הכל		3,790	100.0		3,697	100.0	93

* על פי היתרה הממוצעת של הנכסים.

לפרטים נוספים אודות הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה, ר' "שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים" תוספת ג' בסקירת ההנהלה להלן.

עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות, נטו הסתכמו בשנת 2006 ב-191 מיליון ש"ח, לעומת 367 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 48.0%. הירידה נובעת בעיקר מהפרשי שער שליליים נטו שנרשמו בגין יתרות נכסים והתחייבויות כספיים בחברה מאוחדת בחו"ל, שההכנסות בגינן נרשמות כחלק מעמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות.

השפעת החובות שאינם נושאים הכנסה. אחד הגורמים המשפיעים השפעה ניכרת על הרווח מפעילות מימון הוא היקף החובות שאינם נושאים הכנסה. יתרת החובות כאמור ליום 31 בדצמבר 2006 הייתה כ-2.5 מיליארד ש"ח, לעומת כ-2.76 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2005. (שיעור התשואה הממוצע על האשראי בשנת 2006 במגזרי ההצמדה השונים נע בין שיעור שלילי של 0.1% לבין 8.3%).

להלן פרטים על הכנסות ריבית נטו לפי מגזרי הצמדה (כולל ALM):

במגזר השקלי הלא צמוד הסתכמו הכנסות ריבית נטו בשנת 2006 ב-1,692 מיליון ש"ח לעומת סך של 1,508 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 12.2%, ומשקלן מסך כל הכנסות ריבית נטו עמד בשנת 2006 על 44.6% לעומת 40.8% בשנה הקודמת. בשנת 2006 הסתכם עודף הנכסים על ההתחייבויות ב-1,890 מיליון ש"ח, לעומת עודף בסך של כ-1,210 מיליון ש"ח בשנת 2005, דבר אשר תרם לגידול ברווח המימוני במגזר.

היתרה הממוצעת של הנכסים במגזר זה עלתה, בשנת 2006, בשיעור של 12.8% לעומת השנה הקודמת.

פער הריבית בשנת 2006 הגיע לשיעור של 2.75%, לעומת שיעור של 2.80% בשנה הקודמת.

במגזר השקלי הצמוד למדד הסתכמו הכנסות ריבית נטו בשנת 2006 ב-347 מיליון ש"ח לעומת סך של 460 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 24.6%, ומשקלן מכלל הכנסות הריבית נטו עמד בשנת 2006 על 9.2% לעומת 12.4% בשנה הקודמת.

היתרה הממוצעת של הנכסים במגזר זה, בשנת 2006, ירדה בשיעור של 0.7% לעומת השנה הקודמת.

פער הריבית בשנת 2006 הגיע לשיעור של 1.32% לעומת שיעור של 1.51% בשנה הקודמת.

במגזר מטבע חוץ, הכולל את הפעילות במגזר השקלי הצמוד למטבע חוץ, הסתכמו הכנסות ריבית נטו בשנת 2006 ב-1,456 מיליון ש"ח לעומת סך של 1,378 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 5.7%, ומשקלן מכלל הכנסות ריבית נטו עמד בשנת 2006 על 38.4% לעומת 37.3% בשנה הקודמת.

במגזר זה חלה עליה בשיעור של 4.2% ביתרה הממוצעת של הנכסים בשנת 2006 לעומת השנה הקודמת.

פער הריבית במגזר זה בשנת 2006 עמד על שיעור של 1.42% לעומת 1.30% בשנה הקודמת.

עמלות והכנסות מימון אחרות, נטו, הסתכמו בשנת 2006 ב-191 מיליון ש"ח לעומת סך של 367 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

פער הריבית הכולל בשנת 2006 הגיע לשיעור של 2.40% לעומת שיעור של 2.08% בשנה הקודמת (ללא השפעת נגזרים).

פער הריבית כולל השפעת נגזרים (בגידור וב-ALM**)** הגיע לשיעור של 1.85% בשנת 2006, לעומת שיעור של 1.77% בשנה הקודמת.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2006 ב-570 מיליון ש"ח, לעומת הפרשה בסך של 691 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 17.5% מזה, ירידה בסך של 35 מיליון ש"ח הנובעת מהשפעת השינוי בשערי החליפין של הדולר על ההפרשה לחובות מסופקים בחברה מאוחדת בחו"ל. בשנת 2006 היוותה ההפרשה 15.0% מהרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, לעומת 18.7% בשנה הקודמת.

שיעורה השנתי של ההפרשה לחובות מסופקים ביחס לאשראי לציבור, לא כולל סיכון אשראי חוץ מאזני, הגיע בשנת 2006 ל-0.59% (0.36% כולל סיכון אשראי חוץ מאזני), לעומת 0.74% (0.47% כולל סיכון אשראי חוץ מאזני) בשנת 2005.

יתרת ההפרשה לחובות מסופקים, הכוללת הפרשה ספציפית, הפרשה כללית, הפרשה נוספת והפרשה מיוחדת, לא כולל הפרשה בגין סיכון אשראי חוץ מאזני, הגיעה בסוף שנת 2006 ל-5,979 מיליון ש"ח (6,114 מיליון ש"ח כולל הפרשה בגין סיכון אשראי חוץ מאזני). יתרת הפרשה זו מהווה 6.22% מהאשראי לציבור (3.82% כולל סיכון אשראי חוץ מאזני), לעומת יתרת הפרשה בסך של 5,770 מיליון ש"ח, לא כולל הפרשה בגין סיכון אשראי חוץ מאזני, (5,903 מיליון ש"ח כולל הפרשה בגין סיכון אשראי חוץ מאזני), שהיוותה 6.17% מהאשראי לציבור (4.00% כולל סיכון אשראי חוץ מאזני) בסוף השנה הקודמת.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2006 ב-643 מיליון ש"ח, לעומת 642 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 0.16%.

ההפרשה הספציפית נעשתה בצורה שמרנית, לפי הערכת ההנהלה לגבי הפסדים הצפויים בתיק האשראי, על בסיס בדיקה ומעקב של מצב החייבים ופעילותם העסקית, הערכת הסיכונים הקשורים במצבם הפיננסי ובהתייחס לסוגי הבטחונות ולשוויים.

עיקר ההוצאה בגין ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים של הבנק בשנת 2006, מתייחסת לענפים הבאים: ענף הבינוי והנדל"ן 22.1% בשנת 2006, לעומת 29.2% בשנת 2005; ענף בתי המלון 1.4% בשנת 2006, לעומת 3.2% בשנת 2005; ענף התקשורת ושירותי המחשב 2.2% בשנת 2006, לעומת 8.5% בשנת 2005; ענף המסחר 7.6% בשנת 2006, לעומת 19.2% בשנת 2005; ענפי התעשיה השונים 29.5% בשנת 2006, לעומת 18.9% בשנת 2005.

ההפרשה הספציפית בבנק בגין ענפים עיקריים. שיעור ההפרשה הספציפית בבנק בגין ענף הבינוי והנדל"ן, ביחס לאשראי לציבור לענף זה, היה 0.5% בשנת 2006, בהשוואה ל-1.1% בשנת 2005.

שיעור ההפרשה הספציפית בבנק בגין ענף בתי המלון ביחס לאשראי לציבור היה 0.2% בשנת 2006 בהשוואה ל-0.5% בשנת 2005.

שיעור ההפרשה הספציפית בבנק בגין ענף המסחר ביחס לאשראי לציבור היה 0.4% בשנת 2006 בהשוואה ל-1.2% בשנת 2005.

שיעור ההפרשה הספציפית בבנק בגין ענפי התעשיה השונים היה 0.9% בשנת 2006 בהשוואה ל-0.8% בשנת 2005.

שיעור ההפרשה הספציפית בבנק בגין ענף תקשורת ושירותי מחשב היה 0.3% בשנת 2006 בהשוואה ל-1.3% בשנת 2005.

שיעור ההפרשה הספציפית בבנק בגין שאר ענפי המשק, ביחס לאשראי לציבור לענפים אלה, היה 0.6% בשנת 2006, בהשוואה ל-0.5% בשנת 2005.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים של הבנק ושל חברות הבת הבנקאיות בארץ הסתכמה בשנת 2006 ב-5.7 מיליון ש"ח לעומת הפרשה נוספת בסך של 23 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מחושבת על בסיס איכות תיק החבויות לפי מאפייני סיכון, כפי שנקבע בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הרווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בשנת 2006 ב-3,220 מיליון ש"ח לעומת סך של 3,006 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 7.1%.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2006 ב-2,359 מיליון ש"ח לעומת סך של 2,406 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 2.0%.

העמלות התפעוליות הסתכמו בשנת 2006 ב-1,911 מיליון ש"ח, לעומת סך של 1,863 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 2.6%. העליה נובעת, בעיקר, מעליה בהכנסות מכרטיסי אשראי, הכנסות מפעילות בניירות ערך, טיפול באשראי ובעריכת חוזים ופעילות סחר חוץ ושירותים מיוחדים במט"ח, אשר נובעים מהרחבת פעילות לקוחות הבנק. העליה בהכנסות קוזזה חלקית מירידה בדמי ניהול חשבון וירידה בעמלות משרותי מערך התשלומים.

הכנסות קבוצת הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי נובעות מפעילות תפעולית ומפעילות מימונית.

ההכנסות התפעוליות מכרטיסי אשראי הסתכמו בשנת 2006 ב-640 מיליון ש"ח, לעומת סך של 570 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 12.3%. הכנסות ריבית בגין אשראי ללקוחות באמצעות כרטיסי אשראי הסתכמו בשנת 2006 בסך של 82 מיליון ש"ח, לעומת 57 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 43.9%.

הרווחים מהשקעות במניות, נטו, הסתכמו בשנת 2006 ב-65 מיליון ש"ח, לעומת סך של 3 מיליון ש"ח בשנת 2005. הרווחים האמורים כוללים, בין היתר, דיבידנד בסך של כ-39 מיליון ש"ח שקיבלו הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט מחברה שמניות שלה שימשו כבטוחה להלוואה שקיבל לווה מסוים. בנוסף, לאחר תאריך המאזן התקבל דיבידנד נוסף בסך 52 מיליון ש"ח, אשר ירשם ברבעון הראשון של שנת 2007. (לפרטים בדבר הוראה של המפקח על הבנקים לסווג את יתרת החוב של הלווה האמור כ"נייר ערך" במסגרת "התיק הזמין למכירה", ר' ביאור 3 ג' לדוחות הכספיים).

ההכנסות האחרות הסתכמו בשנת 2006 ב-383 מיליון ש"ח לעומת סך של 540 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 29.1%. עיקר הירידה נובעת מרווחי קופת הפיצויים, שהסתכמו בשנת 2006 בכ-49 מיליון ש"ח, לעומת 160 מיליון ש"ח בשנת 2005, ומירידה בדמי ניהול קרנות נאמנות כתוצאה ממכירת אילנות דיסקונט. יצוין כי החל מחודש אפריל 2006 החל הבנק לגבות עמלות הפצה ממנהלי קרנות נאמנות.

להלן התפלגות המרכיבים העיקריים בסעיפי ההכנסות התפעוליות והאחרות:

	2006	2005	2004
	%	%	%
הכנסות מדמי ניהול	9.6	11.2	12.3
שירותי מערך התשלומים	18.0	18.3	18.9
הכנסות מכרטיסי אשראי	27.1	23.5	23.3
הכנסות מפעילויות הקשורות בשוק ההון	25.5	24.0	26.8
רווחי הקופה לפיצויים	2.1	6.7	1.3
שירותים ממוחשבים, מידע ואישורים	1.9	1.7	1.9
פעילות סחר חוץ	3.9	3.4	3.4
מרווח ועמלות על אשראי מפקדונות לפי מידת גביה	0.8	0.8	0.9
עמלות אחרות	11.1	10.4	11.2
סך הכל	100.0	100.0	100.0

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2006 ב-5,020 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 4,729 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה של 6.2%.

הוצאות משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בשנת 2006 ב-3,201 מיליון ש"ח, לעומת סך של 2,966 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 7.9%.

הוצאות השכר בשנת 2006 כוללות מענק ששולם לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק בסך של 232 מיליון ש"ח.
בשנת 2006 המשיך הבנק לעודד פרישה מוקדמת של עובדים, תוך פניה לאוכלוסית עובדים בעלת מאפיינים שהוגדרו, אשר לגביה נערך מאמץ ממוקד לעידוד פרישתם המוקדמת בתנאים משופרים. דירקטוריון אי די בי ניו יורק החליט בחודש יולי 2006 על תוכנית לעידוד פרישה מוקדמת של עובדים (ר' "דיסקונט בנקורפ אינק." בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן). בדוחות הכספיים לשנת 2006, נכללה הוצאה בסך של 164 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת (בשנת 196:2005 מיליון ש"ח). לפרטים נוספים, ובכלל זה אודות היקפי הפרישה מהבנק בשנים 2006-2004, ר' סעיף "משאבי אנוש" להלן.
הוצאות משכורות והוצאות נלוות בניטרול המענק בגין מכירת גרעין השליטה בבנק ובניטרול הוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת (2005: בניטרול הוצאות המענק בגין מכירת גרעין השליטה בבנק, הוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת, מענק נוסף בגין שנת 2004, הפרשה בגין שינוי בלוחות התמותה המשמשים בחישובים אקטואריים) הסתכמו בשנת 2006 ב-2,805 מיליון ש"ח, לעומת 2,697 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 4.0%, הנובעת בעיקר מהסכם השכר שנחתם בבנק לשנת 2006, ומעליה בשכר בחברה מאוחדת בחו"ל.
הוצאות משכורות ללא הוצאות נלוות הסתכמו בשנת 2006 בסך של 2,208 מיליון ש"ח, לעומת סך של 1,919 מיליון ש"ח בשנת

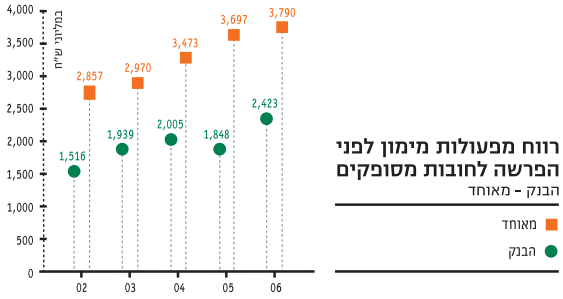

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
הבנק - מאוחד

2005, עליה בשיעור של 15.1%.
הוצאות משכורות ללא הוצאות נלוות ובניטרול המענק בגין מכירת גרעין השליטה בבנק, הסתכמו בשנת 2006 בסך של 2,018 מיליון ש"ח לעומת סך של 1,919 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 5.2%.
הוצאות משכורות והוצאות נלוות בבנק הסתכמו בשנת 2006 ב-2,082 מיליון ש"ח, לעומת סך של 2,032 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 2.5%.
הוצאות משכורות והוצאות נלוות בבנק, בניטרול המענק בגין מכירת גרעין השליטה בבנק והוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת הסתכמו בשנת 2006 בסך של 1,802 מיליון ש"ח, לעומת 1,763 מיליון ש"ח בשנת 2005, בניטרול פרישה מוקדמת, המענק הנוסף בגין שנת 2004 והשפעת השינוי בלוחות התמותה, עליה בשיעור של 2.2%. הגידול נובע בעיקר מהסכם השכר לשנת 2006.
הוצאות משכורות, ללא הוצאות נלוות, בבנק, הסתכמו בשנת 2006 ב-1,388 מיליון ש"ח, לעומת סך של 1,236 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 12.3%.
הוצאות משכורות ללא הוצאות נלוות ולמעט המענק בגין מכירת גרעין השליטה בבנק, הסתכמו בשנת 2006 בסך של 1,231 מיליון ש"ח לעומת סך של 1,236 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 0.4%.
ההוצאות הנלוות בבנק הסתכמו בשנת 2006 ב-595 מיליון ש"ח, לעומת סך של 600 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 0.8%.
הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בשנת 2006 ב-679 מיליון ש"ח, לעומת סך של 670 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 1.3%.

הוצאות אחרות הסתכמו בשנת 2006 ב-1,140 מיליון ש"ח לעומת סך של 1,093 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה בשיעור של 4.3%. העליה נובעת בעיקר מגידול בהוצאות פרסום, הוצאות מחשב ושירותים מקצועיים. ההוצאות האחרות בשנת 2005 כוללות הפרשה בסך 113 מיליון ש"ח בגין הסדר שחתמה אי די בי ניו יורק עם רשויות הפיקוח בארה"ב. הגידול בשירותים מקצועיים נובע, בעיקר, מתשלומים ליועצים באי די בי ניו יורק.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות הגיע בשנת 2006 ל-47.0% לעומת 50.9% בשנה הקודמת.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות, בניטרול ההוצאות שפורטו לעיל, היה מגיע בשנת 2006 לשיעור של 51.4%, לעומת שיעור של 55.3% בשנת 2005.

הרווח מפעולות רגילות לפני מסים הסתכם בשנת 2006 ב-559 מיליון ש"ח לעומת סך של 683 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 18.2%.

ההפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בשנת 2006 ב-350 מיליון ש"ח לעומת סך של 324 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

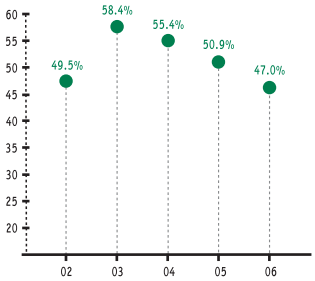

התפתחות שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות ע"י ההכנסות התפעוליות – מאוחד

לבנק הוצאו שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2002.

בשנת 2006 לא נרשמו בבנק הוצאות מסים בגין רווחים לצרכי מס, בסך של 191 מיליון ש"ח, עקב ניצול הפסדים מועברים לצרכי מס שלא נרשמו בגינם בעבר מסים נדחים לקבל, לעומת שנת 2005 בה הבנק לא רשם הכנסות ממסים נדחים לקבל בגין הפסדים שוטפים לצרכי מס והפרשי עיתוי בסך של 47 מיליון ש"ח. יצויין כי במהלך שנת 2006 מיצה הבנק את יתרת ההפסדים המועברים לצרכי מס שלא נרשמו בגינם בעבר מסים נדחים לקבל.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים הסתכם בשנת 2006 ב-209 מיליון ש"ח, לעומת סך של 359 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה של 41.8%.

חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות בשנת 2006 לאחר השפעת המס, הסתכם בסך של 188 מיליון ש"ח, לעומת סך של 174 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה של 8.0%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם בשנת 2006 ב-315 מיליון ש"ח, לעומת סך של 458 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה של 31.2%.

שיעור הרווח מפעולות רגילות לפני ההפרשה למסים ביחס להון העצמי, לרבות זכויות בעלי מניות חיצוניים, הגיע בשנת 2006 לשיעור של 9.6%, לעומת שיעור של 12.4% בשנה הקודמת.

שיעור הרווח מפעולות רגילות לאחר הפרשה למסים ביחס להון העצמי, לרבות זכויות בעלי מניות חיצוניים, הגיע בשנת 2006 לשיעור של 3.6%, לעומת שיעור של 6.5% בשנה הקודמת.

שיעור הרווח מפעולות רגילות לאחר הפרשה למיסים ביחס להון העצמי ובניטרול "רכיבים מסויימים" היה מגיע לשיעור של 9.9%, לעומת שיעור של 10.8% בשנה הקודמת.

הרווח נטו מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים הסתכם בשנת 2006 בסך של 521 מיליון ש"ח, והוא כולל סך של 173 מיליון ש"ח כתוצאה מביטול הפרשה לירידת ערך השקעת הבנק בבנק הבינלאומי הראשון, שנרשמה בשנת 2003 בהתאם להוראה של הפיקוח על הבנקים (ר' ביאור 6 ו' לדוחות הכספיים), סך של 256 מיליון ש"ח רווח, נטו, ממכירת מניות אילנות דיסקונט (ר' ביאור 6 ה' לדוחות הכספיים) וסך של 104 מיליון ש"ח רווח, נטו, ממכירת מניות הראל השקעות בביטוח (ר' ביאור 6 ח' לדוחות הכספיים). זאת, לעומת רווח בסך של 4 מיליון ש"ח שנרשם בשנת 2005, שנבע ממכירת זכויות בניה נוספות ב"מגדל דיסקונט".

הרווח הנקי הסתכם בשנת 2006 ב-836 מיליון ש"ח, לעומת סך של 458 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עליה של 82.5%.

הרווח הנקי בניטרול המענק ששולם לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק, הוצאות בגין עידוד פרישה מוקדמת, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות באי די בי ניו יורק, ביטול ההפרשה לירידת ערך בגין השקעה בבנק הבינלאומי הראשון שנרשמה בשנת 2003, הרווח ממכירת מניות אילנות דיסקונט והרווח ממכירת מניות הראל השקעות בביטוח (להלן: "רכיבים מסויימים"), היה מסתכם בשנת 2006 בסך של 666 מיליון ש"ח, לעומת 693 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 3.9%.

התשואה להון העצמי בשנת 2006 הגיעה לשיעור של 12.2% לעומת שיעור של 7.2% בשנת 2005.

התשואה להון העצמי בניטרול "רכיבים מסויימים", כמפורט לעיל, הייתה מגיעה בשנת 2006 לשיעור של 9.7%, לעומת 10.9% בשנת 2005.

הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.נ. בשנת 2006 הסתכם ב-0.85 ש"ח, לעומת רווח למניה של 0.47 ש"ח בשנה הקודמת.

הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.נ. בניטרול "רכיבים מסויימים", כמפורט לעיל, היה מסתכם בשנת 2006 ב-0.68 ש"ח, לעומת 0.71 ש"ח בשנת 2005.

הרווח הנקי ברבעון הרביעי של שנת 2006 הסתכם בסך של 148 מיליון ש"ח, לעומת 244 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2006, ירידה בשיעור של 39.3%, ולעומת הפסד בסך של 111 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי ברבעון הרביעי של שנת 2006 בניטרול "רכיבים מסויימים" כמפורט לעיל, היה מסתכם בסך של 115 מיליון ש"ח, לעומת 221 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2006, ירידה בשיעור של 48.0%, ולעומת 124 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה בשיעור של 7.3%.

התשואה להון העצמי ברבעון הרביעי של שנת 2006 הגיעה לשיעור של 8.1% על בסיס שנתי, לעומת שיעור של 14.4% ברבעון השלישי של שנת 2006, ולעומת שיעור שלילי של 6.2% ברבעון המקביל אשתקד.

התשואה להון העצמי ברבעון הרביעי של שנת 2006 בניטרול "רכיבים מסויימים" כמפורט לעיל, הייתה מגיעה לשיעור של 6.2% על בסיס שנתי, לעומת שיעור של 13.0% ברבעון השלישי של שנת 2006, ולעומת שיעור של 7.3% ברבעון המקביל אשתקד.

התפתחות נכסים והתחייבויות

סך כל המאזן הסתכם ביום 31 בדצמבר 2006 ב-162,538 מיליון ש"ח לעומת סך של 158,720 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, עליה בשיעור של 2.4%.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	31 בדצמבר		שיעור השינוי
	2006	2005	ב- %
	במיליוני ש"ח		
נכסים			
מזומנים ופקדונות בבנקים	25,406	20,586	23.4
ניירות ערך	38,914	42,188	(7.8)
אשראי לציבור	90,175	87,816	2.7
התחייבויות			
פקדונות הציבור	130,517	130,285	0.2
פקדונות מבנקים	8,099	6,518	24.3
כתבי התחייבויות נדחים	6,302	5,342	18.0
הון עצמי	7,965	6,718	18.6

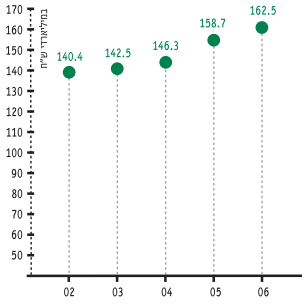

התפתחות סך הנכסים – מאוחד

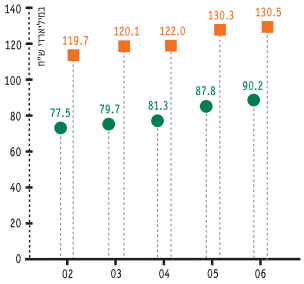

התפתחות האשראי לציבור ופקדונות הציבור – מאוחד

פקדונות הציבור

אשראי לציבור

האשראי לציבור הסתכם ביום 31 בדצמבר 2006 ב-90,175 מיליון ש"ח לעומת סך של 87,816 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, עליה בשיעור של 2.7%. חלקו של האשראי לציבור מסך כל המאזן הגיע בסוף שנת 2006 לשיעור של 55.5%, לעומת 55.3% בסוף שנת 2005.

בעקבות פרסום מתכונת הדיווח לציבור של חברות כרטיסי האשראי, תוקנה הגדרת "אשראי לציבור" בהוראות הדיווח לציבור כך שתכלול גם "יתרות חוב של הציבור הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי". (לפרטים נוספים ר' ביאור 1 כ' לדוחות הכספיים). השפעת יישום התיקון האמור היתה הגדלת יתרות האשראי לציבור, לימים 31 בדצמבר 2006 ו-2005 בסכום של 4,229 מיליון ש"ח ו-3,926 מיליון ש"ח בהתאמה, כנגד סעיף התחייבויות אחרות.

להלן נתונים על הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה:

	31 בדצמבר 2006		31 בדצמבר 2005		
	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	שיעור השינוי ב-%
מטבע ישראלי לא צמוד	40,520	44.9	35,712	40.7	13.5
מטבע ישראלי צמוד מדד	17,793	19.7	19,196	21.9	(7.3)
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	31,862	35.4	32,908	37.4	(3.2)
סך הכל	90,175	100.0	87,816	100.0	2.7

להלן נתונים על סיכון אשראי כולל, שבאחריות הקבוצה, בגין לווים בעייתיים, בניכוי ההפרשה לחובות מסופקים[1] (במיליוני ש"ח):

	31 בדצמבר	
	2006	2005*
שאינם נושאים הכנסה	2,529	2,710
שאורגנו מחדש[2]	286	457
מיועדים לארגון מחדש[3]	143	92
בפיגור זמני	327	556
בהשגחה מיוחדת[4]	3,771	4,063
סך הכל אשראי מאזני ללווים	7,056	7,878
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים[5]	928	745
איגרות חוב של לווים בעייתיים	1	1
נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לווים בעייתיים	10	1
סך הכל סיכון אשראי כולל בגין חובות בעייתיים	7,995	8,625

*סווג מחדש

(1) לא כולל חובות בעייתיים שבגינם קיימים בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 313).

(2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.

(3) אשראי ללווים אשר לגביו קיימת החלטה של הנהלת התאגיד הבנקאי על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.

(4) מזה: חובות בסך של 1,325 מיליון ש"ח שנכללו לאחר שנערכה בגינם הפרשה ספציפית ואשראי לדיור שבגינו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור בסך של 210 מיליון ש"ח (1,537:31.12.05 מיליון ש"ח ו-232 מיליון ש"ח בהתאמה).

(5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

עיקר הגידול בסיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים הוא בענף בתי המלון, בענף התקשורת ושירותי מחשב ובענף התעשיה והוא קוזז בחלקו בירידה בענפים אחרים.

הסדר הנושים של קבוצת "תבל". במהלך שנת 2005 ובחודשים הראשונים של שנת 2006 קיימו הבנקים מגעים אינטנסיביים עם בעלי מניות חברות הכבלים בדבר מיזוג חברות הכבלים, כחלק מהסדר הנושים של קבוצת תבל. ביום 7 במאי 2006 נחתם הסכם למיזוגן של חברות הכבלים, במסגרתו תרכוש הוט מערכות תקשורת בכבלים בע"מ (בשמה הקודם: מת"ב; להלן: "הוט") מחברות הכבלים האחרות את כל פעילותן בתחום השידורים ובתחום התקשורת הנייחת הפנים ארצית.

ביום 31 בדצמבר 2006 הושלמה עסקת מיזוג חברות הכבלים. עם השלמת עסקת המיזוג העבירה הוט את תשתית רשת הכבלים, לרבות ציוד קצה ומוקדי שידור, לבעלות הוט טלקום. עם השלמת המיזוג תספק הוט שירותי טלויזיה רב ערוצית למנויים בכל אזורי הארץ ואילו הוט טלקום תספק שירותי תקשורת וגישה לאינטרנט, טלפונים ושירותים אחרים למנויים בכל אזורי הארץ.

במועד השלמת המיזוג הקצתה הוט 45,649,567 מניות לבעלי מניות בחברות הכבלים שפעילותן ונכסיהן הועברו להוט. כחלק

מההקצאה של המניות קיבלו הבנקים (כבעלי מניות של תבל) כ-28.1% ממניות הוט (מזה חלקו של הבנק כ-2.7%). המניות מוחזקות על ידי כל בנק בנפרד.

עסקת המיזוג שהתבצעה משקפת שווי ברוטו של 6,277.5 ש"ח למנוי.

יצויין כי מניות הוט נסחרות בבורסה. בהסכם המיזוג מפורטות מגבלות בדבר היקף המימוש המקסימלי במסגרת המסחר בבורסה. כן כולל ההסכם זכות סירוב ראשון במכירת המניות.

במקביל להשלמת המיזוג נכנס לתוקפו הסכם אשראי בין הוט לבין קונסורציום של בנקים (ובכללם הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט). המניות שהתקבלו מוצגות בסעיף "ניירות ערך" (לפרטים נוספים ר' ביאור 3 ד' לדוחות הכספיים).

הוראה בנין הלוואה מסוימת. הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט העמידו הלוואה, כחלק מקונסורציום של מספר בנקים. לאחר שהלווה לא עמד בתנאי ההלוואה ולא שילם את הריבית התקופתית, מינה בית המשפט לבקשת קונסורציום הבנקים, כונס נכסים למימוש מניות "בזק" ששועבדו להבטחת החוב.

ליום 30 ביוני 2003, עלה שווי השוק של חלקם היחסי של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט בבטוחה על יתרת ההלוואה בניכוי ההפרשות לחובות מסופקים לאותו מועד.

ביום 10 ביולי 2003, הודיע המפקח על הבנקים, כי לאור מצבו של החייב ולאור התנאים בהם ניתנה ההלוואה, אין עוד מקום להמשיך ולנהוג ביתרת החוב האמורה כביתרת אשראי.

ביום 15 ביולי 2003, הוציא המפקח על הבנקים הנחיה, לפיה יש לסווג את יתרת החוב האמורה, בתוקף מיום 30 ביוני 2003, כ"נייר ערך", במסגרת "התיק הזמין למכירה", על פי שווי השוק של חלקם היחסי של הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט בבטוחה.

הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט ערכו את הסיווג על פי ההנחיה, בהתאם לשווי השוק של חלקם בבטוחה ליום 30 ביוני 2003, שהסתכם בכ-326 מיליון ש"ח. החל ממועד זה, שינויים בשווי השוק נזקפים לקרן הון מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן. שווי השוק האמור ליום 31 בדצמבר 2006 מסתכם בכ-444 מיליון ש"ח.

יצויין כי, בעקביות להנחיה האמורה, ניתנה לבנק גם הנחיה לסווג את היתרה האמורה במסגרת ההשקעות הריאליות של הבנק. לפרטים בדבר דיבידנדים שהתקבלו בגין המניות האמורות, ר' לעיל "רווחים מהשקעות במניות".

טיוטת הוראה בנושא "המדידה והגילוי של חובות בעייתיים והפרשה לחובות מסופקים בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים". ביום 11 בפברואר 2004 העביר המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים טיוטה ראשונית של הוראה בנושא "המדידה והגילוי של חובות בעייתיים והפרשה לחובות מסופקים בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים".

ההוראה נועדה להחליף את ההוראה הקיימת, כשעיקרה הוא התאמת מערך המונחים וההגדרות הנהוג בארץ למקובל במערכות בנקאיות בעולם, ובמיוחד למערכת בארה"ב, וכן להמלצות הוועדה הבינלאומית בבאזל לפיקוח על בנקים.

בין היתר, מטפלת טיוטת ההוראה בנושאים הבאים:

- ההפרשה לחובות מסופקים בגין חובות גדולים תחושב על בסיס הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מהחוב או, במצבים מסויימים, על בסיס השווי בשוק של הבטחונות.
- בגין כל חוב פגום (כמוגדר בטיוטת ההוראה), יהיה התאגיד הבנקאי רשאי לזקוף הכנסות ריבית רק כנגד גביית כספים במזומן.
- ההפרשה לחובות מסופקים בגין חובות צרכניים תחושב על בסיס מקדמי סיכון קבוצתיים - על פי מאפייני הלווים.

לאחר קבלת הטיוטה החל הבנק בלימוד וניתוח הטיוטה המקדמית ובכלל זה, ניסיונות לאמוד את השלכותיה על הבנק. בחודש מרס 2005 פורסמה טיוטה של "שאלות ותשובות" בעניין זה.

ביום 29 ביוני 2006 העביר בנק ישראל לעיונם של התאגידים הבנקאיים טיוטה מעודכנת בעניין זה.

בטיוטה המקדמית מוצג מודל חדש לחלוטין להגדרה ולמדידה של החובות הבעייתיים, אשר מעלה שאלות של פרשנות ויישום ושאלות רבות נוספות עוד יתעוררו וודאי במהלך הטמעת ההוראה החדשה בתהליכי הטיפול בחובות בעייתיים בבנק.

שאלות אלה יצריכו מן הסתם בירור וקבלת הנחיות נוספות מהפיקוח על הבנקים מזה, והליכים פנימיים של קביעת מדיניות, פרשנית ויישומית, מזה. יצויין כי המודל המוצע מניח, כעובדה מוגמרת, את השלמת השינוי בנושא ניהול מסגרות אשראי בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בעניין זה.

בנוסף על כל אלה, מערכות המידע והמדידה הקיימות מושתתות על המודל הקיים, שכאמור שונה מאוד מהמודל המוצע, ועל כן אין הן יכולות לספק, בשלב זה, מידע רלבנטי לצרכי אומדן ההשפעות של יישום המודל החדש.
לאור האמור לעיל, לא ניתן להעריך בשלב זה מה תהיה השפעת יישום המודל החדש על היקף החובות הבעייתיים בבנק ועל היקף ההוצאה לחובות מסופקים. עם זאת, ברור כבר כעת כי יישום ההוראה יגדיל את היקף החובות אשר בגינם לא יירשמו הכנסות ריבית באופן שוטף, אלא רק על בסיס גביה בפועל, וזאת כתוצאה מהגדרתם כחובות פגומים. זאת, בין היתר, בגין חובות המוגדרים כיום כחובות מסופקים בחלקם ונושאים הכנסה, ובגין חובות המוגדרים כיום כחוב בפיגור זמני.

להלן סקירה על התפתחות האשראי לציבור לפי ענפי משק:

סיכון האשראי המאזני לענף בינוי ונדל"ן הסתכם בכ-16.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, לעומת סך של כ-15.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, גידול בשיעור של 6.4%, והוא היווה כ-17.2% מסך סיכון האשראי המאזני לציבור לעומת 16.4% ביום 31 בדצמבר 2005. סיכון האשראי החוץ מאזני לענף בינוי ונדל"ן (ברובו ערבויות מכר ומסגרות אשראי שלא נוצלו), הסתכם בכ-11.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת סך של כ-9.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, והוא היווה כ-18.8% מסיכון האשראי החוץ מאזני לעומת 17.5% ביום 31 בדצמבר 2005.
סיכון האשראי הכולל לענף בינוי ונדל"ן היווה כ-17.8% מסך סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת כ-16.8% ביום 31 בדצמבר 2005.
סיכון האשראי הכולל לענפי התעשיה הסתכם בכ-29.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת סך של כ- 27.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, גידול בשיעור של כ-6.7%, והוא היווה כ-18.4% מסך סיכון האשראי הכולל לציבור באחריות הקבוצה לעומת כ-18.8% ביום 31 בדצמבר 2006. האשראי לתעשיה ניתן למספר רב של לקוחות בענפי התעשיה השונים.
במסגרת האשראי לתעשיה נכלל האשראי לענף היהלומים שהפיזור בו אינו רחב. סיכון האשראי הכולל לענף היהלומים בבנק, ליום 31 בדצמבר 2006, הסתכם בכ-3.9 מיליארד ש"ח, בדומה לסכומו ביום 31 בדצמבר 2005.
סיכון האשראי הכולל לענף המסחר הסתכם בכ-21.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת סך של כ-19.5 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, עליה של 8.1%, והוא היווה כ-13.4% מסך סיכון האשראי הכולל לציבור, לעומת כ-13.5% בשנה הקודמת.
סיכון האשראי הכולל לאנשים פרטיים הסתכם בכ-34.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת כ-31.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2005, עליה בשיעור של 10.2%, והוא היווה 22.0% מסך סיכון האשראי הכולל לציבור, לעומת 21.8% ביום 31 בדצמבר 2005.
להלן נתונים אודות התפתחות היתרות הממוצעות של האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות:

	2006		2005		
	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	שיעור השינוי ב-%
קמעונאי – מגזר משקי בית	16,140	19.1	14,956	18.6	7.9
קמעונאי – מגזר עסקים קטנים	10,968	12.9	10,741	13.4	2.1
מגזר בנקאות עסקית	38,230	45.1	36,537	45.5	4.6
מגזר בנקאות מסחרית	16,131	19.1	14,809	18.5	8.9
מגזר בנקאות פרטית	3,228	3.8	3,224	4.0	0.1
סך הכל	84,697	100.0	80,266	100.0	5.5

להלן סקירה על התפתחות האשראי לציבור, כולל סיכון אשראי חוץ מאזני, לפי גודל לווה:

כ-99% מהלווים קיבלו אשראי שאינו עולה על 1.2 מיליון ש"ח. האשראי שהועמד לקבוצה זו מהווה 26.8% מסך כל האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת 26.7% ביום 31 בדצמבר 2005.

מדרגת האשראי שבין 1.2 מיליון ש"ח עד 200 מיליון ש"ח מהווה כ-55.2% מסך כל האשראי ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת 58.7% ביום 31 בדצמבר 2005.

ל-71 הלווים הגדולים ביותר, במדרגות האשראי שבין 200 מיליון ש"ח לבין 1,200 מיליון ש"ח, ניתן אשראי המהווה כ-16.6% מסך כל האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת 53 לווים שהאשראי שניתן להם היווה 13.3% מסך האשראי ליום 31 בדצמבר 2005.

האשראי לממשלה הסתכם ב-18 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת סך של 92 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, ירידה בסך של 74 מיליון ש"ח (80.4%).

ניירות ערך הסתכמו ב-38,914 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לעומת סך של 42,188 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, ירידה בשיעור של 7.8%.

להלן הרכב תיק ניירות הערך לפי מגזרי הצמדה:

	31 בדצמבר		שיעור השינוי
	2006	2005	ב- %
	במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד	13,669	15,089	(9.4)
מטבע ישראלי צמוד למדד	1,946	708	174.9
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	22,092	25,328	(12.8)
מניות – פריטים שאינם כספיים	1,207	1,063	13.5
סך הכל	38,914	42,188	(7.8)

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מסווגים ניירות הערך לשלושה תיקים: תיק איגרות חוב מוחזקים לפדיון, תיק ניירות ערך זמינים למכירה ותיק ניירות ערך למסחר.

להלן הרכב ההשקעות בניירות ערך על פי הסיווג האמור:

	31 בדצמבר 2006			31 בדצמבר 2005		
	עלות מופחתת	שווי הוגן	הערך במאזן	עלות מופחתת	שווי הוגן	הערך במאזן
	במיליוני ש"ח					
איגרות חוב						
מוחזקות לפדיון	4,824	4,790	4,824	5,833	5,784	5,833
זמינות למכירה	29,809	29,832	29,832	32,657	32,617	32,617
למסחר	2,917	3,051	3,051	2,659	2,675	2,675
מניות						
זמינות למכירה	941	1,193	1,193	994	1,060	1,060
למסחר	13	14	14	4	3	3
סך הכל ניירות ערך	38,504	38,880	38,914	42,147	42,139	42,188

לפרטים נוספים ר' ביאור 3 לדוחות הכספיים.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2006 הסתכמו ב-130,517 מיליון ש"ח לעומת סך של 130,285 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, עליה בשיעור של 0.2%.

להלן נתונים על הרכב פקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה:

	31 בדצמבר 2006		31 בדצמבר 2005		
	במיליוני ש"ח	% מסך פקדונות הציבור	במיליוני ש"ח	% מסך פקדונות הציבור	שיעור השינוי ב- %
מטבע ישראלי לא צמוד	49,722	38.1	46,221	35.5	7.6
מטבע ישראלי צמוד מדד	12,095	9.3	12,947	9.9	(6.6)
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	68,700	52.6	71,117	54.6	(3.4)
סך הכל	130,517	100.0	130,285	100.0	0.2

להלן נתונים אודות התפתחות היתרות הממוצעות של פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

	31 בדצמבר 2006		31 בדצמבר 2005		
	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	שיעור השינוי ב-%
קמעונאי – מגזר משקי בית	53,946	41.2	55,824	43.5	9.7
קמעונאי – מגזר עסקים קטנים	7,562	5.8	8,882	6.9	(14.9)
מגזר בנקאות עסקית	16,545	12.6	11,914	9.3	38.9
מגזר בנקאות מסחרית	10,322	7.9	6,891	5.4	49.8
מגזר בנקאות פרטית	37,478	28.6	28,114	21.9	33.3
אחר	5,188	3.9	16,696	13.0	(68.9)
סך הכל	131,041	100.0	128,320	100.0	2.1

סך כל האשראי לציבור ביחס לפקדונות הציבור היווה בסוף שנת 2006 כ-69.1%, לעומת 67.4% בסוף השנה הקודמת.

רכוש קבוע ומתקנים

בניינים וציוד

ההשקעה בבניינים ובציוד הסתכמה בסוף שנת 2006 בסך של 2,614 מיליון ש"ח, לעומת סך של 2,268 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 15.3%.

מרבית המתקנים בהם מתנהלים עסקי הבנק בישראל הם בבעלות הבנק או בבעלות תאגידי עזר שלו.

בסך הכל עמדו לרשות הבנק ביום 31 בדצמבר 2006 שטחים בהיקף של כ-163 אלף מ"ר, לעומת כ-141 אלף מ"ר ביום 31 בדצמבר 2005. מזה כ-104 אלף מ"ר שטחים בבעלות וכ-59 אלף מ"ר שטחים בשכירות (2005: כ-85 אלף מ"ר בבעלות וכ-55 אלף מ"ר בשכירות). בסוף שנת 2006 כ-72 אלף מ"ר שימשו את סניפי הבנק והיתרה את המטה, לעומת כ-71 אלף מ"ר בשנת 2005.

לפרטים בדבר השקעות הבנק בבניינים וציוד, ר' ביאור 7 לדוחות הכספיים.

רכישת שטחים ב"מגדל דיסקונט" ברח' יהודה הלוי. בחודש יולי 2005 התקשר הבנק עם חברת משולם לוינשטיין מבנים (1986) בע"מ (להלן: "החברה") בקשר עם "מגדל דיסקונט" אשר נבנה במתחם ברח' יהודה הלוי בתל אביב לרכישת כ-12.5 אלף מ"ר משרדים, שטחים תת קרקעיים וחניות מהחברה. עם חתימת הסכם הרכישה בוטלה התחייבות הבנק, על פי ההסכם מחודש יוני 2002, לשכור מהחברה לתקופה של 13 שנים שטח של כ-11.6 אלפי מ"ר משרדים, שטחים תת קרקעיים וחניות (להלן: "הסכם השכירות"). לפרטים נוספים אודות הסכם השכירות ר' ביאור 19 ג' 19 א' לדוחות הכספיים.

כמו כן התקשר הבנק עם חברת משולם לוינשטיין הנדסה וקבלנות בע"מ (החברה האם של החברה) בהסכם להזמנת שירותי בניה בגין 4 אלף מ"ר נוספים במגדל דיסקונט.
העלות הכוללת של השטחים שנמסרו לידי הבנק במגדל, כולל היטל השבחה, מס רכישה ומע"מ, מסתכמת בכ-67 מיליון דולר.
בהתאם להסכם השכירות, אמורים היו דמי השכירות להיות מתורגמים לשקלים לפי שער הדולר במועד המסירה, והחל ממועד זה להיות צמודים למדד. בהתאם להוראות FAS-133 התייחס הבנק להסכם השכירות כחוזה מעורב המורכב מחוזה שכירות בשקלים (החוזה המארח) ועסקת Forward (מכשיר נגזר משובץ). לאור ביטול הסכם השכירות כאמור, נרשם בדוחות הכספיים לשנת 2005, במסגרת הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, הפסד ממחיקת יתרת השווי ההוגן של עסקת ה-Forward בסך של כ-47 מיליון ש"ח.
בנוסף, בהמשך להסכם האמור מחודש יוני 2002 הסדירו החברה והבנק את היקף רכישת זכויות הבניה של הממכר אשר יקנו אפשרות לבנות כ-8.8 אלף מ"ר במגדל דיסקונט (שנבעו מהתב"ע החדשה אשר פורסמה למתן תוקף בחודש מרס 2005), והושלמה התחשבנות בגין התאמת שטחים. הבנק רשם בגין האמור בדוחות הכספיים לשנת 2005 רווח בסך של 11 מיליון ש"ח.
איכלוס "מגדל דיסקונט". בנין המשרדים המרכזי של קבוצת דיסקונט - "מגדל דיסקונט", נחנך באירוע חגיגי ביום 23 באוגוסט 2006. רבה הראשי של העיר תל-אביב-יפו, הרב ישראל לאו, התכבד בקביעת המזוזה, לצד יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי של הבנק. בטקס השתתפו חברי הדירקטוריון והנהלת הבנק, הנהלות חברות הבת ועובדי הבנק.
"מגדל דיסקונט" מאכלס את מרבית יחידות המטה של הבנק ויקל על ההתנהלות השוטפת של קבוצת דיסקונט. איכלוס המגדל מהווה ציון דרך בחיי הבנק וסמנן מובהק להתחדשות. בניין הנהלת הבנק הקודם אוכלס בשנת 1939. "מגדל דיסקונט" נבנה בהמשך ובצמוד אליו, בקרן הרחובות יהודה הלוי והרצל בתל אביב.

מערכות מידע ומחשוב

כללי

מערכות המידע והבקרה מצויות בליבת הפעילות של הבנק ומהוות את עמוד השדרה עליו מתבססת פעילות הבנק. מערכת עיבוד הנתונים של הבנק, הינה מערכת מרכזית ממוחשבת המורכבת ממחשבי Main Frame במרכז המחשבים של הבנק ותחנות עבודה בסניפים וביחידות המטה. המערכת המרכזית מבוססת כיום על מחשבי IBM אשר עובדים במשולב עם מחשבי Unisys.
בסניפי הבנק וביחידות המטה, מותקנים כ-6,000 תחנות עבודה (PC'S) וכ-400 שרתים, אשר באמצעותם ניתן השירות הן ללקוחות הפנימיים והן ללקוחות החיצוניים.
שירותי בנקאות ישירה, ניתנים על ידי הבנק במגוון אמצעים: אינטרנט, משובים (קיוסקי מידע), כספומטים, מענה קולי ממוחשב ועוד. שירותים אלה מתממשקים למחשב המרכזי, לצורך קבלה ועדכון נתונים, על ידי שירותים ייעודיים ובטכנולוגיות מתקדמות של אבטחת מידע.
לשירות קהל לקוחות הבנק עומדים קיוסקי מידע ופעולות להפעלה עצמית - "משובי דיסקונט", למעלה מ-400 במספר, המספקים מגוון רחב של שירותים.
מערכות המחשב השונות משרתות ברובן הן את הבנק והן את בנק מרכנתיל דיסקונט.
במשך שנים בנה הבנק פתרונות מחשוב אפקטיביים, יעילים ויציבים לכל תחומי העסקים בהם הוא פועל. הפתרונות שפותחו הם מהמתקדמים ביותר הקיימים כיום בבנקים בישראל. מערכות אלו יכולות להמשיך לשרת את הבנק שנים רבות, בכפוף לביצוע פעולות תחזוקה ברמה נאותה.

פרוייקט "אופק"

רקע. בתחילת שנות השבעים החליט הבנק לבסס את פעילותו העסקית על מחשבי Unisys. עם התפתחות הטכנולוגיה והעסקים בארץ ובעולם, נוספו על פני השנים למערכות הבסיסיות, המהוות את "גרעין המערכת", מאות מערכות ותת מערכות נוספות, אשר קשורות למערכת המרכזית וזו לזו בקשרים של העברת נתונים. בנוסף, במהלך השנים ביססה IBM את מעמדה כספקית העיקרית בעולם למחשבי ענק התומכים בארגונים גדולים. בשל הערכת הבנק כי יותר הלקוח היחיד של מערכות מרכזיות מתוצרת

Unisys בארץ, דבר המהווה סיכון בפני עצמו, ועל מנת למנוע תלות במערכת של ספק שחדל להתמקד במערכות מרכזיות לארגונים גדולים, החליט דירקטוריון הבנק, עוד בשנת 1998 על הסבת מערכות המחשוב ל-IBM.

פרוייקט אופק. לאחר שנסיון לבצע את המעבר למחשבי IBM על יד הסבת המערכת הקיימת כפי שהיא למחשבי IBM, שנעשה בשלהי שנות ה-90, לא עלה יפה, החל הבנק בגיבוש תכנית אלטרנטיבית שזכתה לכינוי "פרוייקט אופק".

עיקרו של פרוייקט אופק הוא חידוש תשתית המחשוב המרכזית של הבנק, תוך החלפת מערכות ההפעלה של Unisys במערכות הפעלה של IBM, הסבת נתונים ותוכנות מחשב ממחשבי Unisys למחשבי IBM וכן החלפת מרבית התוכנות בהן משתמש הבנק על מנת שיתאימו למערכות IBM.

לאחר בחינת מספר חלופות בחר הבנק לבסס את המעבר לסביבת IBM על המוצר AltaMira, אשר עבד באותה תקופה בכ-80 בנקים ברחבי העולם, תוך הישענות על חברת הייעוץ Accenture שהתמחתה בפרויקטים מסוג זה, לביצוע הפרויקט עצמו.

הבנק התקשר בשנת 2001 עם שתי חברות מקבוצת Accenture העולמית, Accenture Ltd. ו-Technologies Corporations S.L., Alnova, לשם רכישת מערכות תוכנה של Core Banking, להתאמת המערכות האמורות לצרכי הבנק ולהטמעתן בבנק. בשל מורכבות הפרוייקט והיקפו, חולק הפרוייקט בתחילה למספר שלבי ביצוע המכונים "Roll Out" או "גל הפצה". בכל שלב ביצוע השתחררו לשימוש מספר מערכות. בשל השחרור ההדרגתי של המערכות, מכיל הפרויקט מרכיב מהותי של דו קיום בין המערכות החדשות למערכות הישנות. יצוין כי למיטב ידיעת הבנק, לא בוצע בארץ פרוייקט תוכנה כה גדול ומורכב.

פרט לחברת Accenture, אשר הובילה את הפרוייקט ביחד עם הבנק, השתתפו בפרוייקט מספר חברות תוכנה ישראליות מובילות, כשהעיקריות הן: מטריקס, נס, טלדור, טסקום, טסנט ו-י.ב.מ.

לצורך פיקוח על הפרוייקט הקים הבנק מספר ועדות אשר עקבו אחר הפרוייקט באופן שוטף, בין היתר באמצעות יועצים חיצוניים שמונו על ידן.

גל ההפצה הראשון, הושק במחצית השניה של שנת 2003 והוא כלל מערכות תשתית ואת מערכת ניהול הלקוחות. גל ההפצה השני הושק במחצית השנייה של שנת 2004 והוא כלל, בין היתר, מערכת בתחום הפקדונות.

במהלך שנת 2006 השלים הבנק בהצלחה את השקת מערכות גל הפצה 3 בכל סניפי הבנק ובכל סניפי בנק מרכנתיל דיסקונט.

המודולים העיקריים של המערכת הפועלים בבנק לאחר השלמת גל הפצה 3 הם: תשתיות IBM, לקוחות, עובר ושב, פקדונות, סליקה, מיסוי, ספר עזר ראשי, טבלאות מערכת לרבות טבלת עמלות מרכזית, מערכת מפעל מוצרים, דואר מרכזי, ניהול סניף, ניהול מלאי המזומנים ועוד.

סטטוס למועד פרסום הדוחות

עם השלמת הפיתוח וההטמעה של מערכות גל הפצה 3, הושלמו בהצלחה מלאה עיקר משימות הטמעת מערכת ה-Core Banking שנרכשה מ-Accenture, אשר פועלת בבנק כמערכת המרכזית. המערכות אשר פותחו במסגרת פרוייקט אופק מהוות, כאמור, את לב ליבה של הפעילות הבנקאית. מערכות אלו הינן מהמתקדמות בישראל, והן מבוססות על טכנולוגיה עדכנית. עם השלמת גל הפצה 3 מיצה הבנק את מירב הפוטנציאל הגלום במערכות הגרעין שנרכשו מחברת Accenture, תוך שהוא משלים כ-70% מפרוייקט חידוש תשתיות המחשב. לאור זאת הסתיים למעשה פרויקט אופק. השלמת ההסבה של מערכות מסביבת Unisys לסביבת IBM, והשלמת הפיתוח של מערכות שהחל במסגרת פרויקט אופק, תתבצע במסגרת פעילות הפיתוח השוטפת בבנק, במסגרת תקציב הפיתוח הרגיל ותוך תיעדופן מול מכלול משימות הפיתוח של הבנק.

עד ליום 31 בדצמבר 2006 הושקע בפרויקט סך של כ-159 מיליון דולר (לא כולל מע"מ).

הבנק היוון הוצאות פיתוח של פרוייקט אופק שיתרתן ליום 31 בדצמבר 2006, עמדה על 603 מיליון ש"ח (ר' ביאור 1 י' ו-7 לדוחות הכספיים). הוצאות פיתוח מערכות הליבה ("פרוייקט אופק") מופחתות על פני 7 שנים. הבנק בוחן את תקופת ההפחתה של מערכות הליבה, בהתייחס לתקופת ההנאה הכלכלית הצפויה ממערכות מסוג זה, והוא עשוי להגדיל את תקופת ההפחתה בעתיד.

השלמת הפרוייקט מאפשרת לקבוצת הבנק שימוש בטווח הארוך במערכת מחשוב מתקדמת, המהווה תשתית ליישום בנקאות מודרנית, משולבת, מוכוונת לקוח המספקת גמישות עסקית ותפעולית.

פרוייקט אופק זכה בפרס ראשון בקטגוריית "מגה פרוייקט" מטעם לשכת מנתחי מערכות המידע בישראל לשנת 2007.

אתרי הפעילות

מערכות ה-Main Frame של הבנק מותקנות (בכפילות) בשני אתרים שונים, המערכת הראשית בתל-אביב והמערכת המשנית בראשון לציון. העובדה ששתי המערכות מרוחקות פיזית זו מזו מוסיפה לשרידות מערכות המידע של הבנק.
שני אתרי המחשוב של הבנק, בתל אביב ובראשון לציון, מחוברים ביניהם באמצעות סיבים אופטיים בשני מסלולים נפרדים.
באתרים אלה, מצויות גם מערכות דיסקים של חבות EMC, רובוטי קלטות, מדפסות מרכזיות ועוד ציוד פריפיאלי, הנדרש לעבודת הבנק. למותר לציין, שגם ציוד זה מגובה בשני האתרים.
הסניפים ויחידות המטה, מחוברים למרכז המחשבים בשני קווי תקשורת. שני הקווים פעילים בו זמנית ומספקים רוחב פס של 3MB לכל אתר. בעת תקלה, מגבה קו אחד את היישומים הפעילים בקו השני, ולהיפך.

גיבוי והתאוששות מאסון

הבנק עובד בשיטת "הגיבוי החם". המשמעות היא שהמחשבים בשני האתרים מתעדכנים בו זמנית בתנועות המבוצעות בסניפי הבנק ולפיכך, במקרה של תקלה באתר המחשב המרכזי בתל אביב, האתר המשני בראשון לציון נכנס לפעולה מבלי לאבד אף תנועה.

אבטחת מידע

מערך טכנולוגיית המידע של הבנק מהווה מרכיב מרכזי בתפעול ובניהול השוטף והתקין של הבנק ובתוך כך חולש על כל תחומי הפעילות של הבנק. חשיבותו של מערך זה הולכת וגוברת נוכח ההתפתחות הטכנולוגית בשנים האחרונות והשלכותיה על הבנק. אשר על כן, הבנק רואה בשמירה על המידע ואבטחתו אינטרס מרכזי ומשקיע משאבים רבים על מנת לאבטח את המידע שברשותו.
עיקר הסיכונים הכרוכים בפגיעה באבטחת המידע הם: שימוש לא נאות במידע על ידי משתמשי המערכת ושינוי הנתונים המצויים במערכת; פגיעה בסביבת המערכת, פעילות המערכת והשלכותיה על עסקי הבנק; רגישות המידע ופגיעה בפרטיות ובסודיות המידע ובבעלי המידע (לקוחות הבנק).
אבטחת המידע בבנק מוסדרת בעיקרה בהתאם להוראות דין שונות ובהן חוק המחשבים, חוק הגנת הפרטיות והוראות נוהל בנקאי תקין של הפיקוח על הבנקים. הנוהל המרכזי ביחס לניהול מערכות מידע בתאגידים בנקאיים הינו הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 357 ופעילות הבנק בנושא אבטחת מידע נעשית בהתאם למותווה בהוראה זו.
באשר לקישוריות הבנק לאינטרנט, לאור חשיבות המידע ועל מנת למזער סיכונים, מנוהלת המערכת המספקת נתונים ללקוחות באמצעות האינטרנט בנפרד מהמערכת הבנקאית המרכזית המספקת נתונים לעובדי הבנק המבצעים פעולות בנקאיות באופן שוטף. באופן זה החשיפה לסיכון של שינוי נתוני האמת בבנק מצומצמת.
בבנק פועל מוקד אבטחת מידע ("מוא"ב") שמטרתו היא איתור סיכונים ומפגעים במערכת אבטחת המידע. כמו כן, במסגרת הביקורת הפנימית פועל ענף לתחום מערכות המידע (ענ"א) אשר עורך ביקורות שוטפות בנושאים אלה.

פרויקטים מתוכננים עיקריים

1. המערכות העיקריות שמופעלות עדיין על מחשב Unisys הן מערכת אשראי ומערכת ניירות ערך. על מנת להשלים את המהלך של העברת המערכות העיקריות למחשבי IBM החל הבנק בהסבת התוכנות והנתונים בתחומים אלה למחשבי IBM.
2. לאור ההוראות הרגולטוריות בנושאי אשראי וניהול סיכונים (באזל 2) ובנושאי ניירות ערך צפוי הבנק להידרש לבצע בשנים הקרובות פרוייקטים נוספים בתחום מערכות המחשוב.

מדובר בפרוייקט מורכב המחייב השקעות במערכות הליבה בכלל ובמערכות האשראי וניירות ערך בפרט. לוחות הזמנים לביצוע פרויקטים אלה תלויים בין היתר בהוראות שיוציא בנק ישראל בעניין זה.
תקציב ההשקעות של הבנק במערכות מידע ומחשוב לשנת 2007, ובכלל זה בפרוייקטים של פיתוח מערכות מידע, הינו בסך של כ-400 מיליון ש"ח. לאור הדרישות הרגולטוריות הקיימות והצפויות, התפתחויות עסקיות ותכניותיו של הבנק לשנים הבאות, הבנק מעריך כי הוצאות המחשוב הכוללות שלו אינן צפויות לרדת באופן משמעותי בשנים הקרובות.

האמור בפסקה זו, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על נסיון העבר בכל הקשור להתפתחות המערכות והיכולות הטכנולוגיות, וההשקעה הנדרשת לשם פיתוח מערכות חדשות והתאמת מערכות קיימות, כך שתענינה לדרישות הרגולטוריות ולצרכים העסקים של הבנק. כן מתבסס האמור על הוראות הרגולציה הקיימות במועד פרסום הדוחות (אף אם טרם נכנסו לתוקף) וכאלה שהבנק צופה, בין היתר על סמך טיוטות שפורסמו על ידי הרגולטורים השונים, שיפורסמו בעתיד. עוד מתבסס האמור על תכניות הפיתוח הקיימות של הבנק במועד פרסום הדוחות, ועל כוונות עסקיות שמימושן יחייב פיתוח מערכות מחשב תומכות.
שינויי חקיקה ורגולציה שאינם ידועים במועד פרסום הדוחות, לרבות שינוי פרטים של יזמות וטיוטות קיימות, התפתחויות טכנולוגיות ו/או פעולות של המתחרים שיביאו לשינוי בדרישות ובציפיות הלקוחות, וכן התפתחויות מאקרו בארץ ובעולם, עשויים להביא לשינוי בהערכות או ביכולת להוציא לפועל את תכניות הבנק הקיימות במועד פרסום הדוחות.

ספקים עיקריים

הבנק נעזר במגוון רחב של ספקים מהארץ ומהעולם בהתאם לנושאים השונים בתחום מערכות המידע ופיתוחן. לבנק אין תלות מהותית בספקים, פרט ל-IBM ו-IBM Unisys התקשרה עם הבנק באמצעות IBM (ישראל). Unisys התקשרה עם הבנק באמצעות חברת מל"ם. בידי הבנק מכתב הצהרה מחברת Unisys באנגליה, המהווה נספח להסכם עם מל"ם, ולפיו מתחייבת Unisys אנגליה לתחזק את המערכות במידה ומל"ם לא תעמוד בהתחייבויותיה.

נכסים לא מוחשיים

הבנק הוא בעל זכויות קניין רוחני בלעדי בסימנים הבאים, הרשומים כדין אצל רשם סימני המסחר, ובלוגו הנלווה לכל אחד מהם: "בנק דיסקונט לישראל בע"מ", "בנק דיסקונט" ו-"דיסקונט". כן רושם הבנק מעת לעת, לצורך פעילותו העסקית והשיווקית, שמות של שירותים ומוצרים כגון "דרייב, יש לך דרייב לחיות" וסיסמאות כגון "בדיסקונט לוקחים אותך אישית", "בנקאות מהלב" ועוד. לבנק זכויות קניין רוחני במערכות תוכנה ייעודיות ומודולים שונים בתחומי עיסוקו, אותם מפתח הבנק במהלך פעילותו השוטפת לשימושו העצמי ו/או לשימוש חברות בנות וחברות קשורות. הפיתוח מבוצע הן באמצעות עובדי הבנק והן באמצעות בתי תוכנה שאת שירותיהם שוכר הבנק לשם כך.

מיסוי

כללי

על הבנק ועל חברות הבנות שלו בישראל חלות הוראות חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985.
הבנק ומרבית חברות הבת שלו בישראל הוגדרו כמוסד כספי לעניין חוק מס ערך מוסף, התשל"ה-1975 ומשכך, מוטלים על פעילותם מס שכר ומס רווח בשיעור של 15.5% מהשכר ששולם ומהרווח, בהתאמה (עד ליום 30 ביוני 2006 - שיעור של 17%). בשנים האחרונות הבנק לא רשם הוצאות מסים בגין רווחים לצרכי מס והפרשי עיתוי נטו עקב ניצול הפסדים וניכויים מועברים לצורכי מס והפרשי עיתוי נטו (כולל בגין רווחים או הפסדים, לפי העניין בהתאמה, שנכללו בקרן ההון בגין ניירות ערך זמינים למכירה), שלא נרשמו בגינם מסים נדחים לקבל. במהלך שנת 2006 מיצה הבנק את ההפסדים והניכויים המועברים לצרכי מס והפרשי העיתוי נטו שלא נרשמו בגינם מסים נדחים לקבל.

תיקון חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 - שינוי הגדרת שכר

ביום 29 במרס 2005 אישרה הכנסת בקריאה שניה ושלישית את חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, במסגרתו הורחבה הגדרת שכר לענין תשלום מס שכר על ידי מוסדות כספיים כך שתכלול גם את כל ההטבות שמוסד כספי משלם לעובדיו, כגון: מענק עקב פרישה או עקב מוות, למעט מענק ששולם מקופת גמל או ששולם באמצעות סכומים שהופקדו בקופת גמל והוחזרו למעביד לשם התשלום, וכן כל סכום ששילם מעביד לקרן השתלמות או לקופת גמל לטובת העובד אף אם הם פטורים ממס בעת העברתם לקופה (ולא נזקף בגינם שווי הטבה לעובד בהתאם לסעיף 3 לפקודה). תחילתו של התיקון הינה מיום 1 בינואר 2005.

לתיקון זה השלכה על תשלומי מס שכר בגין תשלומים שישלמו הבנק וחברות הבת שלו לעובדיהם וממילא, על הגדלת הוצאות השכר בקבוצה. בשנת 2006 רשמו הבנק וחברות מאוחדות שלו הוצאה בסך של כ-37 מיליון ש"ח בגין האמור (49:2005 מיליון ש"ח).

הפחתת שיעורי מס חברות

ביום 29 ביוני 2004 אישרה הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 140 והוראת שעה), התשס"ד-2004 (להלן: "התיקון"). התיקון קבע הפחתה הדרגתית של שיעורי המס לחברות משיעור של 36% לשיעור של 30%.
ביום 25 ביולי 2005 עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147 והוראת השעה), התשס"ה-2005 (להלן "התיקון"). התיקון קובע הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס חברות באופן הבא: בשנת המס 2006 יחול שיעור מס של 31%, בשנת 2007 יחול שיעור מס של 29%, בשנת 2008 יחול שיעור מס של 27%, בשנת 2009 יחול שיעור מס של 26% ומשנת 2010 ואילך, יחול שיעור מס של 25%.
לפרטים בדבר השפעת השינוי על יתרות המסים הנדחים, ר' ביאור 29 לדוחות הכספיים.

הפחתת שיעורי מס שכר ומס רווח

ביום 27 ביוני 2006 חתם שר האוצר על צו מס ערך מוסף (שיעור המס של מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשס"ו-2006, על פיו הופחתו שיעורי "מס רווח" ו-"מס שכר" המוטלים על תאגידים בנקאיים, החל מיום 1 ביולי 2006, משיעור של 17% לשיעור של 15.5%. בעקבות תיקון זה פחת גם המס הסטטוטורי החל על תאגידים בנקאיים והוא עומד על 40.65% בשנת 2006. שיעור המס הסטטוטורי יעמוד על 38.53% בשנת 2007; בשנת 2008: 36.80%; בשנת 2009: 35.93% ; ו-35.06% בשנת 2010 ואילך.
השפעת השינוי על יתרות המסים הנדחים ליום 1 בינואר 2006 לא הייתה מהותית.
לפרטים נוספים בדבר ההפרשות למס של הבנק, שומות סופיות, פירוט ההפרשים שבין המס הסטטוטורי החל על הבנק לבין שיעור המס האפקטיבי, ר' ביאור 29 לדוחות הכספיים.

האמצעים ההוניים

מרכיבי ההון

האמצעים ההוניים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2006, לרבות זכויות בעלי מניות חיצוניים, הסתכמו ב-8,367 מיליון ש"ח, לעומת סך של 7,185 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, עליה בשיעור של 16.5%.
ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2006, הסתכם ב-7,965 מיליון ש"ח, לעומת סך של 6,718 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, עליה בשיעור של 18.6%.
השינוי בהון העצמי בשנת 2006 הושפע, בין היתר, מהרווח, ומעליה בסך של 231 מיליון ש"ח במרכיב של התאמות נטו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, בניכוי השפעת המס.
יחס ההון העצמי, לרבות זכויות בעלי מניות חיצוניים, לסך כל הנכסים ליום 31 בדצמבר 2006, הגיע לשיעור של 5.1% לעומת שיעור של 4.5% בסוף השנה הקודמת.
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2006, הגיע לשיעור של 7.91%, לעומת 6.66% בסוף השנה הקודמת.
יחס ההון הראשוני המקורי לרכיבי סיכון, דהיינו היחס כאמור בניטרול הון ראשוני מורכב (ר' להלן) הגיע ביום 31 בדצמבר 2006 לשיעור של 7.22%, לעומת 6.66% בסוף השנה הקודמת.
יצויין כי דירקטוריון הבנק החליט, בקשר עם הנפקת שטרי ההון הנדחים, לאמץ מדיניות הלימות הון אשר על פיה ישמור הבנק על יחס הלימות הון ראשוני מקורי (ללא הון ראשוני מורכב) של 6.5% לפחות בכל עת.
יחס ההון לרכיבי סיכון הגיע ביום 31 בדצמבר 2006 ל-10.45%, לעומת 9.38% בסוף שנת 2005.
הון ראשוני מורכב הינו שטרי הון המוכרים כחלק מההון הראשוני (ר' ביאור 14 לדוחות הכספיים). ההון הראשוני המורכב של הבנק ליום 31 בדצמבר 2006 הסתכם בסך של 750 מיליון ש"ח. היקף ההון הראשוני המורכב מוגבל ל-15% מההון הראשוני הכולל

(סך ההון הראשוני כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311, כולל ההון הראשוני המורכב). ליום 31 בדצמבר 2006, היווה ההון הראשוני המורכב 8.7% מההון הראשוני הכולל. יתרת ההון הראשוני המורכב אותה נותר לבנק לגייס עד למיצוי המגבלה היתה ביום 31 בדצמבר 2006 כ-640 מיליון ש"ח.

הון משני - לפי הוראות בנק ישראל, משמש ההון המשני כחלק מרכיבי ההון לעניין חישוב יחס הון לנכסי סיכון. ההון המשני כולל, בין השאר, כתבי התחייבות נדחים והפרשה כללית לחובות מסופקים.

ההון המשני של הבנק ליום 31 בדצמבר 2006 הסתכם בסך של 4,036 מיליון ש"ח, והוא כולל סך של 3,779 מיליון ש"ח בגין כתבי התחייבות נדחים, וסך של 254 מיליון ש"ח בגין הפרשה כללית לחובות מסופקים.

היקף כתבי ההתחייבות הנדחים מוגבל ל-50% מההון הראשוני. ליום 31 בדצמבר 2006 עמד היחס האמור על שיעור של 43.8%. יתרת כתבי ההתחייבות אותה נותר לבנק לגייס עד למיצוי המגבלה הייתה ביום 31 בדצמבר 2006 כ-538 מיליון ש"ח. מיצוי המגבלה היה מעלה את יחס ההון לרכיבי סיכון לשיעור של 10.95%.

היחס האמור אינו כולל את השפעת הרווח הצפוי מביצוע ההסכם למכירת קופות הגמל (ר' ביאור 6 ה' 5 לדוחות הכספיים) ומביצוע ההסכם למכירת קהל מזה (ר' ביאור 19 לדוחות הכספים), ואת השפעת הרכישה של מניות הראל בכאל מזה (ר' ביאור 34 א' 3 לדוחות הכספיים). בהתחשב במרכיבים שנמנו לעיל ובהתחשב בגיוס הון ראשוני מורכב בסכום נוסף של 250 מיליון ש"ח ובמיצוי המגבלה של גיוס הון משני, היה יחס ההון לרכיבי סיכון, במונחי 31 בדצמבר 2006, מגיע לשיעור של 11.4%. מאידך, ההשפעה של השלמת מהלך הצעת הרכש למניות בנק דיסקונט למשכנתאות במחיר הנקוב בהצעה (רי ביאור 6 ט' לדוחות הכספים) ונאמדת בירידה של 0.4% ביחס ההון כאמור.

הון שלישוני - לפי הוראות בנק ישראל, ההון השלישוני משמש כחלק מרכיבי ההון לעניין חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון וניתן ליחסו כנגד סיכוני שוק בלבד. ליום 31 בדצמבר 2006 הוגדרו כהון שלישוני, באישור בנק ישראל, כתבי התחייבות בסכום של 10 מיליון ש"ח, אשר נגרעו מההון המשני, לעומת סך של 37 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים

גיוס כתבי התחייבות נדחים בשנת 2006. במהלך שנת 2006 גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים בהיקף של כ-672 מיליון ש"ח, מזה כ-624 מיליון גויסו באמצעות מכירת כתבי התחייבות סחירים. בכלל האמור, בחודש ספטמבר 2006 הקצתה מנפיקים למשקיעים מוסדיים 300 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבות נדחים (סדרה ב') בתמורה כוללת של 333 מיליון ש"ח. ההקצאה הנ"ל הינה על דרך של הרחבת הסדרה האמורה, אשר הונפקה לראשונה לציבור על פי תשקיף מחודש נובמבר 2004.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים - מרכנתיל הנפקות בע"מ. ביום 23 באוגוסט 2005, השלימה מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בת של בנק מרכנתיל דיסקונט, הנפקה של 200 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'), מתוך סדרה בהיקף של 300 מיליון ש"ח, שנרשמו למסחר בבורסה.

בנק מרכנתיל דיסקונט קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים להכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של בנק מרכנתיל דיסקונט (בהתאם, גם הבנק כולל את כתבי ההתחייבות כהון משני לעניין חישוב יחס ההון שלו).

עד ליום 31 בדצמבר 2006 גייס בנק מרכנתיל דיסקונט הון משני נוסף, מתוך אותה סדרה, בסך של 4 מיליון ש"ח.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים - דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ. ביום 23 בנובמבר 2005, השלימה דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ, חברה בת של בנק דיסקונט למשכנתאות, הנפקה של 125 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'), מתוך סדרה בהיקף כולל של 300 מיליון ש"ח. בנק דיסקונט למשכנתאות קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים להכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של בנק דיסקונט למשכנתאות (בהתאם, גם הבנק כולל את כתבי ההתחייבות כהון משני לעניין חישוב יחס ההון שלו).

עד ליום 31 בדצמבר 2006 גייס בנק דיסקונט למשכנתאות הון משני נוסף, מתוך אותה סדרה, בסך של 59 מיליון ש"ח.

פרסום תשקיף מדף. ביום 28 בספטמבר 2006 פרסמה מנפיקים תשקיף מדף להנפקה של עד 4 מיליארד ש"ח ע.נ. כתבי

התחייבות נדחים (סדרות ג'-ו'), ורישום למסחר של 300 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבות (סדרה ב').
בשלב זה, אושר גיוס במסגרת תשקיף המדף בהיקף שלא יעלה על 1.2 מיליארד ש"ח.
בתחילת חודש מרס 2007 הנפיקה מנפיקים 350 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בהתאם לדוח הצעת מדף מיום 5 במרס 2007.
גיוס כתבי התחייבות בשנת 2007. במהלך שנת 2007 ייגרעו מההון המשני של הבנק המשמש בחישוב יחס ההון לרכיבי סיכון כתבי התחייבות שהונפקו בעבר בהיקף של כ-402 מיליון ש"ח. להערכת הבנק, שמירת יחס ההון ברמה הקיימת תחייב גיוס כתבי התחייבות בהיקף האמור.

דירוג התחייבויות הבנק

"מעלות - החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ", (להלן: "מעלות") קבעה דירוג של "AA-" לפקדונות שהופקדו בבנק ולכתבי ההתחייבות הנדחים שהנפיק הבנק, ישירות ובאמצעות דיסקונט מנפיקים בע"מ.
מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") קבעה דירוג של "Aa2" לפקדונות שהופקדו בבנק ולכתבי ההתחייבות הנדחים שהנפיק הבנק, ישירות ובאמצעות דיסקונט מנפיקים בע"מ.
S&P דירגה את הבנק, על סמך מידע גלוי, בדירוג "BBpi" לטווח ארוך במטבע מקומי. חברת Moody's דירגה את הבנק, על סמך מידע גלוי, בדירוג "A2" לגבי פקדונות לטווח ארוך, ו-"P1" לגבי פקדונות לטווח קצר. כמו כן דירגה Moody's את הבנק בדירוג "D+" בפרמטר החוסן הפיננסי. בחודש מאי 2006 העלתה Moody's את תחזית דירוג הבנק לפקדונות לטווח ארוך מיציב לחיובי.
מעלות קבעה דירוג "A" לשטרי ההון הנדחים (סדרה א'), המהווים הון ראשוני מורכב. מידרוג קבעה דירוג "A1" לשטרי ההון הנדחים האמורים. מעלות ומידרוג הדגישו כי דירוג זה התבסס, בין היתר, על החלטת דירקטוריון הבנק, שנתקבלה בקשר עם הנפקת שטרי ההון הנדחים, לפיה אימץ מדיניות הלימות הון אשר על פיה ישמור הבנק על יחס הלימות הון ראשוני מקורי (ללא הון ראשוני מורכב) של 6.5% לפחות בכל עת. מידרוג הוסיפה והדגישה כי הדירוג שנקבע נסמך על יחס הלימות ההון הכולל אשר מציג הבנק.
מעלות קבעה דירוג של "AA-" לכתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה א'), שהנפיק בנק מרכנתיל דיסקונט. בעדכון האחרון הותנתה רמת הדירוג הנוכחית על ידי מעלות בשמירה על יחס הון לרכיבי סיכון שלא יפחת מ-11% עד ליום 31 בדצמבר 2007. ליום 31 בדצמבר 2006 עמד יחס ההון של בנק מרכנתיל דיסקונט על 12.7%.

חלוקת דיבידנדים

הבנק לא חילק דיבידנד לבעלי מניותיו בשנים האחרונות, למעט הדיבידנד על מניות הבכורה הצוברות של הבנק, בסכום של כ-24 אלף לירות סטרלינג לשנה (ר' ביאור 13ב' לדוחות הכספיים), אותו הבנק מחלק מדי שנה.
המגבלה העיקרית שהשפיעה על יכולת הבנק לחלק דיבידנד בשנים האחרונות הייתה מגבלת בסיס ההון.
לפרטים בדבר מגבלה על חלוקת דיבידנד ממכירה עתידית של השליטה באי די בי ניו יורק, אם תהיה כזו, ר' "הסכם העובדים" בסעיף "השליטה בבנק" להלן. לפרטים בדבר מגבלה שקבע נגיד בנק ישראל בהיתר שנתן לקבוצת ברונפמן-שראן לרכישה והחזקה של אמצעי שליטה בבנק, ר' "היתר נגיד בנק ישראל לשליטה והחזקת אמצעי שליטה בבנק" בסעיף "השליטה בבנק" להלן ובביאור 32 ב' לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק

כללי

בשנת 2006 השלים בנק ישראל מהלך של החלפת הכלי המוניטארי לספיגת עודפי נזילות במשק, מפקדונות נושאי ריבית שהונפקו במכרזים לבנקים בלבד, למק"מ המונפק לציבור הרחב במכרזים רגילים. כתוצאה מכך חלה ירידה משמעותית בהיקף הפקדונות המוניטאריים אשר בנק ישראל גייס מהמערכת הבנקאית. לעומת זאת, הפעילות במכרזי ההלוואות המוניטאריות, אשר בנק ישראל מעמיד לרשות המערכת הבנקאית, עלתה באופן משמעותי. זאת לאחר שבשנים האחרונות לא נעשה כמעט כלל שימוש במכשיר נזילות זה. כזכור, המכשיר אשר בו המערכת הבנקאית הרבתה לעשות שימוש לצרכי הנזילות - ההלוואות במכסה - בוטל בשנת 2005. יצויין כי צרכי הנזילות של המערכת הבנקאית בשנת 2006 היו גבוהים והיקף השימוש במכרזי הלוואות המוניטאריות עלה על זה של ההלוואות במכסה בשנים האחרונות.

למרות שמכרזי ה"ריפו" בוטלו בסוף שנת 2006, בנק ישראל הכריז על כוונתו לבצע בעתיד עסקאות כאלה, אשר יתאימו לצרכי הנזילות של התאגידים הבנקאיים. זאת במקביל לקידום הקמת מערכת חדשה לסליקה של תשלומים גדולים בזמן אמת - RTGS -

התפלגות תיק הנכסים שבידי הציבור ע"פ סוג הנכס

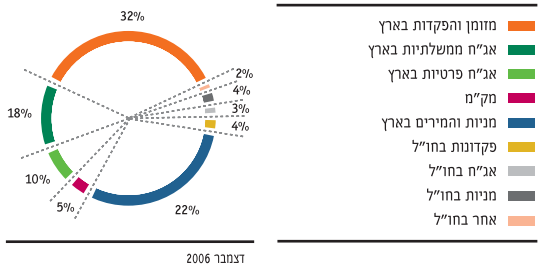

ואשר תחייב את המערכת הבנקאית לנהל שוק נזילות תוך יומי.

תיק הנכסים שבידי הציבור

מבנה תיק הנכסים שבידי הציבור בשנת 2006 שיקף את העוצמה המרשימה אשר הפגינו השווקים הפיננסים בישראל למרות חוסר היציבות במישור הפוליטי ובמישור הבטחוני. להלן גורמי ההשפעה העיקריים:

- חוזקו של השקל אשר התבטא בייסוף בשיעור של של כ-8.9% ביחס לדולר האמריקאי. זאת, כאמור, למרות המלחמה בצפון הארץ ברבעון השלישי של שנת 2006, למרות חוסר היציבות הפוליטית בישראל, אשר החל בבחירות בתחילת השנה ונמשך בהאשמות לגבי שחיתות ולגבי תפקוד לקוי של הממשלה בסופה, ולמרות עליית החמאס לשלטון ברשות הפלשתינאית בתחילת השנה וירי רקטות לשטח ישראל במהלכה. חוזקו של השקל התבטא, בין השאר כתוצאה מהייסוף, גם בשיעור אינפלציה שלילי של 0.1%. סביבת האינפלציה ירדה באופן חד החל מהמחצית השניה של שנת 2006.
- ריבית בנק ישראל עלתה במהלך שנת 2006 בשיעור של 0.50%. זאת, לאחר העלאה מרמה של 4.50% לרמה של 5.50% בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה והורדה בחזרה לרמה של 5.0% ברבעון האחרון. בתחילת שנת 2007 הוסיף בנק ישראל והוריד את הריבית לרמה של 4.25% בניסיון להעלות את ציפיות האינפלציה הנמוכות. לעומת זאת, ריבית הבנק המרכזי בארה"ב עברה תהליך של העלאה במהלך 2006, ונותרה ברמה של 5.25%. כתוצאה מכך, נרשם בסוף השנה פער ריביות שלילי בין ישראל לארה"ב של 0.25%.
- המשך הירידה בהיקף הגיוסים של הממשלה בשוק האג"ח המקומי בעקבות המשך הירידה בגרעון בתקציב המדינה. לעומת זאת, בשנת 2006 נמשכה תנופת הגידול בהנפקות של אג"ח קונצרניות.

- המשך מגמת העליה בשוק המניות. זאת, בקורלציה גבוהה לשווקי העולם אשר הראו חולשה באמצע השנה אך סיימו אותה בעליות. בסיכומו של דבר, הבורסה בתל אביב עלתה בכ-12% במהלך שנת 2006.
בעקבות ההתפתחויות אשר תוארו לעיל, מגמת השינויים בהרכב תיק הנכסים של הציבור בשנת 2006 הייתה, בהמשך לזו של השנים הקודמות, עליה בהעדפה של הציבור לניירות ערך סחירים בבורסה בהשוואה לפקדונות בבנקים. להלן השינויים העיקריים אשר נרשמו בהרכב התיק במהלך שנת 2006:
- עליה במשקל המניות משיעור של 23.0% בסוף שנת 2005 לרמה של 26.3% בסוף שנת 2006. בכלל זה, עליה בהשקעה במניות בחו"ל לרמה של 3.9%.
- ירידה במשקל הנכסים הלא-צמודים משיעור של 30.2% בסוף שנת 2005 לשיעור של 29.2% בסוף שנת 2006.
- ירידה במשקל הנכסים הצמודים למדד משיעור של 31.2% בסוף שנת 2005 לשיעור של 29.6% בסוף שנת 2006. בהמשך למגמה של השנים האחרונות, משקל הנכסים הצמודים למדד, אשר היווה בעבר מרכיב עיקרי בתיק, משתווה לזה של הנכסים הלא-צמודים.

הבנק

הבנק שמר לכל אורך השנה על נכסים נזילים בהיקף גדול מסך ההתחייבויות הנזילות.
המגזר הלא צמוד. היקף הפקדונות הלא צמודים של הציבור בבנק הגיע בסוף שנת 2006 לסך של 40.5 מיליארד ש"ח, לעומת סך של 37.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 8.3%.
המגזר צמוד המדד. היקף הפקדונות הצמודים למדד בבנק הגיע בסוף שנת 2006 לסך של 9.7 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2005.
מגזר מט"ח וצמוד מט"ח. היקף פקדונות הציבור במט"ח והצמודים למט"ח בבנק הגיע בסוף שנת 2006 לסך של 8.2 מיליארד דולר לעומת סך של 7.2 מיליארד דולר בסוף שנת 2005.
גיוס הון. לפרטים בדבר גיוס הון משני והון ראשוני מורכב בשנת 2006, ר' "האמצעים ההוניים" לעיל.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

פעילות הבנק כמתווך פיננסי כרוכה בנטילת סיכונים, שהעיקריים שבהם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות. לסיכונים אלה נלווים סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.
מדיניות ניהול הסיכונים מכוונת להגדלת תוחלת הרווח כחלק מהאמצעים להשגת היעדים העסקיים שקבע הבנק לעצמו, תוך שמירה על רמת סיכון מאושרת ומבוקרת.
כדי להתמודד עם מכלול הסיכונים קבע הבנק מדיניות לניהול הסיכונים. מדיניות זו מגדירה את סוגי הסיכון להם יהיה הבנק חשוף, את הגורמים הרשאים ליצור את החשיפות לסיכונים או לגדר אותם, ואת סמכויותיהם. כמו-כן הוגדרו כלים ומנגנונים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים. מדיניות זו עונה, בין היתר, על הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 - "ניהול סיכונים", שפרסם המפקח על הבנקים, שעניינה ניהול הסיכונים הפיננסיים ובקרתם.
המדיניות מתבססת על תחזיות והערכות שונות באשר להתפתחויות מדדים שונים במשק ובשוקי הכספים וההון.
בבנק פועלת ועדת מנהלי סיכונים, בראשות מנהל הסיכונים של הבנק, וחברים בה חברי ההנהלה הבאים:

גב' דורית בן-סימון - מנהלת הסיכונים של הבנק, מנהלת סיכוני השוק והנזילות ויו"ר הוועדה;
מר גיורא עופר - מנכ"ל הבנק, משמש באופן זמני כמנהל סיכוני האשראי של הבנק (במקומו של מר רוני חזקיהו אשר פרש בסוף שנת 2006).
מר נעם הנגבי - מנהל הסיכונים התפעוליים;
גב' אסתר דויטש - מנהלת הסיכונים המשפטיים.

מנהלי הסיכונים אחראים לניהול הסיכונים, איש איש בתחומו.
הוועדה עוסקת בגיבוש מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק בתחומים השונים, בזיהוי תחומי סיכון חדשים ומוקדי סיכון ובייזום שינויים מתחייבים במדיניות ניהול הסיכונים. הוועדה משמשת גם כוועדת ההיגוי העליונה לנושא היערכות הבנק ליישום כללי באזל II.
על ניהול הסיכונים בפועל אחראית החטיבה הפיננסית, אשר במסגרתה פועלת המחלקה להערכת סיכונים.

הקמת אגף ניהול סיכונים

במסגרת היערכות הבנק לטיפול במכלול הסיכונים בבנק ובקבוצה, בכלל זה לבאזל II ולאור החשיבות האסטרטגית שהבנק מייחס לנושא ניהול הסיכונים והממשל התאגידי הוחלט להעצים את מסגרות הטיפול בניהול הסיכונים ולהגדירן כאגף במסגרת החטיבה הפיננסית.
האגף החדש יפעל להטמעת תרבות ניהול סיכונים, לגיבוש מדיניות ומתודולוגיה וכן ליישום תהליכי ניהול סיכונים מתקדמים בבנק ובכלל חברות הקבוצה. הוא יעסוק בניהול סיכוני השוק, ניהול סיכוני האשראי וניהול הסיכונים התפעוליים וירכז גם את הפעילויות המתחייבות לקראת יישום הנחיות באזל II ודרישות הפיקוח על הבנקים בנושא.

תיאור סיכוני השוק אליהם חשוף הבנק ומדיניות ניהולם

כללי. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 נדרש הבנק לנהל את סיכוני השוק על בסיס קבוצתי. בשלב זה, ניהול סיכוני השוק בבנק מתבצע על בסיס בנק בלבד. הדירקטוריונים של חברות הבת הבנקאיות קבעו אף הם מדיניות לגבי החשיפות המרביות לסיכוני שוק וחברות הבת מנהלות את סיכוני השוק, כל חברה לעצמה. הבנק נוקט בצעדים הדרושים כדי למדוד ולהעריך את החשיפה הכוללת לסיכונים בקבוצה כולה. בחודשים האחרונים משקיע הבנק מאמץ מרוכז בנושא זה, אשר צפוי להניב פירות בהדרגה במהלך שנת 2007. בסקירה זו מוצגים סיכוני השוק של הבנק בלבד.
הבנק מבחין בין חשיפות הנוצרות במהלך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין החשיפות למסחר. החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כ"עושה שוק" ושל השקעת הנוסטרו בנכסים פיננסיים.
הדירקטוריון קבע מערכת מגבלות נפרדת לפעילות המסחר ולפעילות ניהול נכסים והתחייבויות.
סיכוני שוק. סיכון שוק הוא הסיכון לפגיעה בהון הבנק הנובע משינויים בשווקים הפיננסיים המשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ומדדים כלכליים אחרים.

(1) חשיפת בסיס

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין או במדד המחירים לצרכן, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות והשפעתן של האופציות הגלומות על החשיפה בבסיס. החשיפה לסיכון בסיס נמדדת בכל אחד ממגזרי ההצמדה: המגזר הצמוד למדד המחירים, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ והמגזר השקלי הלא צמוד.

להלן תמצית מאזני ההצמדה בבנק, נטו (במיליוני ש"ח)[1]:

	ליום 31 בדצמבר 2006			
	מטבע ישראלי לא צמוד	צמוד מדד	מטבע חוץ כולל צמוד למטבע חוץ[2]	נכסים לא כספיים	סך הכל
נכסים	45,955	14,604	37,013	9,383	106,955
התחייבויות	47,947	13,681	37,184	178	98,990
הפרש מאזני	(1,992)	923	(171)	9,205	7,965
מכשירים נגזרים	2,374	(407)	(1,967)	–	–
אופציות	586	60	(646)	–	–
הפרש כולל	968	576	(2,784)	9,205	7,965

	ליום 31 בדצמבר 2005			
	מטבע ישראלי לא צמוד	צמוד מדד	מטבע חוץ כולל צמוד למטבע חוץ	נכסים לא כספיים	סך הכל
נכסים	41,064	14,508	34,652	8,513	98,737
התחייבויות	42,916	13,259	35,771	73	92,019
הפרש מאזני	(1,852)	1,249	(1,119)	8,440	6,718
מכשירים נגזרים	2,180	(728)	(1,452)	–	–
אופציות	159	91	(250)	–	–
הפרש כולל	487	612	(2,281)	8,440	6,718

הערות:
(1) המעקב אחר חשיפות הבסיס בבנק מבוצע על ידי בחינה יומית של הפוזיציות הכלכליות במגזרי ההצמדה השונים (בשונה מהחשבונאיות).
(2) החשיפה למטבעות החוץ השונים מותרת במגבלות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

חשיפת הבסיס מחושבת בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, כמוצג בביאור 17 לדוחות הכספיים. לצורך הניהול השוטף מבוצעים שינוים מסוימים, אשר מביאים בחשבון את הגישה הכלכלית של הבנק לסיכוני בסיס.

החשיפה לסיכוני בסיס נמדדת כאחוז מההון הפנוי של הבנק. ההון הפנוי של הבנק מוגדר כהון העצמי, בניכוי ההשקעות בחברות מוחזקות ובתוספת השקעות בחברות בנות בחו"ל אשר ממומנות מפקדונות במטבע חוץ ובתוספת ההתאמות הנדרשות לצורך ההצגה הכלכלית של החשיפה לסיכוני בסיס. ההון הפנוי מוגדר בבנק כמקור שקלי לא צמוד.

להלן החשיפה לסיכוני בסיס ברמת הבנק (לא מאוחד) בפועל בהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון (המגבלות והחשיפות מוצגות ביחס להון הפנוי):

מגזר	2006				2005			
הפעילות	מגבלות	סוף שנה	ממוצע	מקסימום	מינימום	סוף שנה	ממוצע	מקסימום	מינימום
לא צמוד	140%–(30%)	106%	113%	159%	61%	99%	83%	110%	43%
צמוד מדד	120%–(40%)	(6%)	(13%)	(59%)	0%	1%	17%	49%	0%
מט"ח	50%–(50%)	0%	0%	4%	0%	0%	0%	9%	0%

כאמור, מגבלות הדירקטוריון נקבעו כאחוז מההון הפנוי. החל מחודש ספטמבר 2005 חלה ירידה בהון הפנוי, בעיקר כתוצאה מרכישת שביצע הבנק (בכלל זה - רכישת שטחים ב-"מגדל דיסקונט" ורכישת 45% ממניות אילנות דיסקונט). ביצוען של עסקאות גדולות היקף (לרבות עסקה גדולה למכירת אשראי), על רקע הירידה האמורה בהון הפנוי, הביאו לכך שבמהלך החודשים מרס ואפריל 2006 נרשמה חריגה מהמגבלה שקבע הדירקטוריון, אשר נמשכה מספר ימים בלבד.

החל מהמחצית השניה של שנת 2006 שב היקפו של ההון הפנוי לגדול.

חשיפות הבסיס המירביות שנרשמו השנה, הגיעו לסך של (815) מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד, סך של 2,192 מיליון ש"ח במגזר

השקלי הלא צמוד וסך של 42 מיליון דולר במגזר המט"ח. זאת, לעומת סך של 799 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד, סך של 1,973 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד וסך של 150 מיליון דולר במגזר המט"ח, בשנת 2005.

הדירקטוריונים של חברות הבת הבנקאיות קבעו אף הם, כל אחד לעצמו, מדיניות לגבי חשיפת הבסיס המירבית שלהם.

רגישות הבנק לשינויים בשער החליפין. רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין מיוצגת בטבלה שלהלן, המפרטת את ההשפעה של שינויים בשערי החליפין במטבעות העיקריים על ההון של הבנק ליום 31 בדצמבר 2006 (במיליוני ש"ח):

	10%	5%	−5%	−10%
דולר	(45.9)	(23.0)	23.0	45.9
יורו	(0.7)	(0.4)	0.4	0.7
לירה שטרלינג	4.7	2.4	(2.4)	(4.7)
פרנק שויצרי	1.2	0.6	(0.6)	(1.2)
יין יפני	(0.7)	(0.3)	0.3	0.7
סה"כ	(41.4)	(20.7)	20.7	41.4
השפעת אופציות*	(17.0)	(5.0)	15.0	38.0
השפעה כוללת	(58.4)	(25.7)	35.7	79.4

* לא כולל אופציות גלומות

השפעה זו חושבה על פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות של הבנק במטבעות השונים, בהינתן התרחיש שנקבע על ידי המפקח על הבנקים. הפוזיציות הכלכליות של הבנק מבוססות על הפער שבין הנכסים להתחייבויות, בתוספת פריטים חוץ מאזניים ותיקונים כלכליים.

(2) החשיפה לסיכון ריבית

סיכון הריבית הוא הסיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי של שיעורי הריבית בשווקים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות של הבנק. ניהול חשיפת הריבית מבוצע בנפרד בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

נתוני החשיפה לסיכוני ריבית מביאים בחשבון פרעונות מוקדמים ומשיכות ב"נקודות היציאה" בתוכניות חסכון לפי מודל, וכן את ההנחה בדבר הפריסה של שיעור מסוים מיתרות העו"ש. לפרטים ר' "הנחות התנהגותיות המיושמות בעמידת סיכוני השוק והנזילות" להלן.

המגבלות שקבע הדירקטוריון לגבי החשיפה לסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים מבוטאות במונחי סכום השחיקה המקסימלית המותרת של ההון הכלכלי כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום התשואה ב-1% בכל אחד מהמגזרים.

להלן החשיפה בפועל של הבנק (לא מאוחד) לסיכוני ריבית בהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון (ללא פעילויות המסחר; במיליוני ש"ח):

מגזר	2006					2005		
הפעילות	מגבלות	סוף שנה	ממוצע	מקסימום	מינימום	סוף שנה[1]	ממוצע	מקסימום	מינימום
שקל לא צמוד	180	96	102	121	79	81	64	81	45
שקל צמוד מדד	180	58	20	58	3	31	14	33	1
מט"ח	100	4	3	7	–	3	5	14	1
סך המגזרים	320	158	121	158	93	115	84	115	55

במהלך שנת 2006 עמד הבנק במגבלות החשיפה לריבית שקבע הדירקטוריון.

מניתוח חשיפות הריבית הכלכליות של הבנק (לא מאוחד) עולים הממצאים הבאים:

במגזר הצמוד למדד - החשיפה במגזר זה עלתה כתוצאה מהנפקת ההון הראשוני המורכב בסוף שנת 2006. החשיפה היא לירידת שיעור הריבית.

במגזר השקלי הלא צמוד - במהלך השנה חלה עליה בחשיפה לסיכון הריבית.

לצורך קביעת חשיפת הריבית, מדיניות הבנק היא להתייחס לחלק מיתרות פקדונות העו"ש בשקלים כהתחייבות לתקופה ארוכה יותר, על פי מודל המשמש את הבנק (ר' להלן). לעומת זאת, בתוספת ד' מוצגות יתרות העו"ש לפי הוראות בנק ישראל, במסגרת פקדונות עם דרישה עד חודש.

במגזר מטבע החוץ (כולל צמוד מט"ח) - עיקר הפעילות היא על בסיס ריבית משתנה, וקיומם של מכשירים פיננסיים מגוונים בשווקים הבינלאומיים מאפשר הקטנת החשיפה במגזר זה. הבנק החליט להימצא בחשיפות ריבית מצומצמות במגזר זה.

להלן ריכוז נתוני החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו, ובכלל זה שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) ומשך החיים הממוצע (מח"מ), בהתאם למגזרי ההצמדה השונים (במיליוני ש"ח), כולל הנחות לגבי פרעונות מוקדמים[1]:

	ליום 31 בדצמבר 2006			ליום 31 בדצמבר 2005		
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ושקלים צמודים למטבע חוץ	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ושקלים צמודים למטבע חוץ
	לא צמוד	צמוד מדד		לא צמוד	צמוד מדד	
סך כל הנכסים	58,941	21,018	76,900	53,357	21,345	79,059
סך כל התחייבויות	59,969	19,082	74,856	54,595	19,021	77,792
משך חיים ממוצע						
(מח"מ) (בשנים):						
נכסים	0.62	4.16	1.26	0.61	4.08	1.49
התחייבויות	0.30	4.03	0.51	0.32	3.64	0.79
פער המח"מ	0.32	0.13	0.75	0.29	0.44	0.70
הפרש שת"פ	2.97	0.93	0.99	3.35	1.13	1.30

(1) לפרטים ר' "הנחות התנהגותיות המיושמות באמידת סיכוני השוק והנזילות".

מנתוני דוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית, של הבנק והחברות המאוחדות שלו, עולה כי:

- במגזר השקלי הלא צמוד, קיים פער בין מח"מ ההתחייבויות לבין מח"מ הנכסים והוא הגיע ביום 31 בדצמבר 2006 ל-0.32 שנים, לעומת פער מח"מ של 0.29 שנים ביום 31 בדצמבר 2005.
- במגזר השקלי הצמוד למדד, פער המח"מ בין הנכסים להתחייבויות ביום 31 בדצמבר 2006 הוא 0.13 שנים (כ-2 חודשים), לעומת 0.44 שנים (כ-5 חודשים) ביום 31 בדצמבר 2005. חישוב פער המח"מ כולל את ההשפעה של פרעונות מוקדמים ומשיכות בתחנות יציאה של תוכניות חסכון, על פי מודל המשמש את הבנק (ר' להלן).
- במגזר מטבע החוץ, הכולל את הפעילות במגזר השקלי הצמוד למטבע חוץ, הפער בין המח"מ של ההתחייבויות לבין המח"מ של הנכסים ביום 31 בדצמבר 2006 הוא 0.75 שנים, לעומת פער של 0.7 שנים ביום 31 בדצמבר 2005. החשיפה לריבית במגזר זה מושפעת גם מאופן מימון ההשקעות בחו"ל ממקורות הבנק במט"ח.

(3) ניהול פוזיציות מסחר

החשיפות למסחר הינן תוצאה של פעילות הבנק כ"עושה שוק" ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. מדיניות המסחר מכוונת ליצירת אפיק הכנסות תוך לקיחת החשיפות בטווח הסיכון המותר לפעילות ותוך קיום מעקב ובקרה יומיים.

המגבלות על פעילות המסחר נקבעו על ידי דירקטוריון הבנק במונחים של היקף הפעילות, של הרגישות לגורמי סיכון, ושל ההפסד התיאורטי בתרחישים, לרבות תרחישי קיצון ובמונחים של הערך בסיכון (VAR) במסחר.

העמידה במגבלות אלה נבחנת יומית על ידי הגורם המנהל את תיק המסחר ומבוקרת על ידי גורם בקרה בלתי תלוי בתדירות יומית ותוך-יומית.

(4) סיכוני אופציות

סיכוני אופציות מתייחסים לאפשרות להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווין של אופציות, לרבות סטיות התקן. דירקטוריון הבנק קבע הנחיות לפעילות המותרת באופציות, הן במונחי נפח כולל והן במונחי הפסד מקסימלי בתרחישי קיצון ובתרחיש מתון. התרחישים מתייחסים לשינוים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות (Volatility) של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו בנהלי חדר עסקות מגבלות על השינויים המקסימליים בערכו של תיק האופציות, במונחים של מדדי רגישות (GREEKS).

(5) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

דירקטוריון הבנק קבע את אופן הפעילות של הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים, היקפי הפעילות המקסימליים ומגוון המכשירים הפיננסיים שלבנק מותר לפעול בהם. עסקאות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים מבוצעות בחלקן עם תאגידים בנקאיים או חברי בורסה לניירות ערך, המחויבים לעמידה בדרישות של הלימות הון או לעמידה ברמת בטחונות מול הבורסה לניירות ערך, ובחלקן עם לקוחות הבנק האחרים, המחויבים בבטחונות בהתאם לנוהלי הבנק.

עסקאות אלו מבוצעות הן עבור לקוחות הבנק והן עבור הבנק עצמו, גם למטרות גידור סיכונים וגם למטרות אחרות. חדר עסקות מבצע פעולות מסחר עם לקוחות וכן פעולות לגידור סיכונים במסגרת ניהול סיכוני השוק. בכפוף למגבלות שקבע הדירקטוריון, נקבעו לחדר העסקות מגבלות פנימיות בתחום פעילות זה.

הבנק פעיל במגוון נרחב של מכשירים פיננסיים נגזרים בשקלים ובמט"ח, ומשמש "עושה שוק" בחלקם, ובכלל זה באופציות רגילות ובאופציות "אקזוטיות" מסוגים שונים, שאושרו לפעילות על ידי הדירקטוריון. חלק ניכר מהעסקאות מבוצעות "מעבר לדלפק" (OTC) לפי צרכי הלקוחות. קביעת המחירים לעסקאות אלו מבוצעת על בסיס תשואות ומחירי נכסי הבסיס, בהתבסס על מודלים מקובלים לתמחור ובהתחשב בתנאי התחרות בענף.

החשיפה הנוצרת כתוצאה מפעילות זו, הן בבסיס והן בריבית, נכללת במסגרת מגבלות הדירקטוריון לחשיפות הבסיס, הריבית והאופציות. החשיפה נמדדת ומבוקרת באופן שוטף על ידי ה-Middle Office.

להלן נתונים אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, של הבנק והחברות המאוחדות שלו (במיליוני ש"ח):

	ליום 31 בדצמבר 2006	ליום 31 בדצמבר 2005
נגזרים מגדרים	3,409	4,483
נגזרים ALM	48,387	40,301
נגזרים אחרים	44,587	56,824
נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט	4,879	3,423

היבטים חשבונאים. המדיניות החשבונאית לגבי מדידת ערכם של המכשירים הפיננסיים הנגזרים והתוצאות הנובעות מהם, סוגי העסקאות והמכשירים הפיננסיים הנגזרים, בהתאם להוראת המפקח על הבנקים, מפורטת בביאור 1 יג' ו-20 לדוחות הכספיים.

על פי הנחיות המפקח על הבנקים כאמור, הוגדרו רוב העסקאות שמבצע הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים במסגרת ניהול סיכוני השוק הנובעים מנכסי הבסיס הפיננסיים שלו (ALM) כ"עסקאות אחרות" ולא "עסקאות גידור", מאחר שלפי הנחיות אלו נדרשים קריטריונים מחמירים על מנת שעסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים יוכרו כ"עסקאות גידור".

רוב נכסי הבסיס שחשיפתם לסיכוני שוק כאמור כוסתה על ידי עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים - אינם סחירים. ההכנסות וההוצאות הנובעות מנכסים אלה נזקפות לדוח הרווח והפסד על בסיס צבירה, בעוד שתוצאות העסקאות במכשירים פיננסים נגזרים שהוגדרו כ"עסקאות אחרות" מחושבות, בהעדר שוק, לפי ה"שווי ההוגן". לפיכך, לא מתקיימת הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של נכסי הבסיס והתוצאות הנובעות מהם, לבין העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים בגין אותם נכסי בסיס שנכללו ב"עסקאות אחרות". השפעת האמור לעיל בבנק הייתה הגדלת הרווח מפעולות מימון בסך של 33 מיליון ש"ח בשנת 2006, בהשוואה להגדלת הרווח מפעולות מימון בסך של 15 מיליון ש"ח בשנת 2005.

הכנסות המימון ממכשירים פיננסיים נגזרים מפורטות בביאור 23 לדוחות הכספיים.

פעילות בשוק המעו"ף. הבנק פועל בשוק המעו"ף על מדד המניות עבור לקוחותיו בלבד, תוך שמירת בטחונות בהתאם להנחיות

הבורסה לניירות ערך. באופציות על שערי החליפין של הדולר, פועל הבנק בשוק המעו"ף הן עבור לקוחות והן עבור עצמו. ללקוחות נבחרים מאפשר הבנק לפעול באשראי בשוק המעו"ף תוך מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק מול הבטחונות.

סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובהם סיכוני אשראי. סיכון האשראי בעסקאות אלו נובע מכך שהסכום הנקוב של העסקה אינו משקף בהכרח את סיכון האשראי שלה. סיכון זה נמדד על פי סכום ההפסד המירבי שעלול להיגרם לבנק אם הצד הנגדי לעסקה לא יעמוד בתנאיה, וזאת בניכוי הסכמי קיזוז הניתנים לאכיפה.

סיכון האשראי במהלך תקופת ההתקשרות נאמד על פי עלות ההתקשרות בעסקה דומה, לו הוקמה במועד הדיווח עם אותו לקוח ולתקופה שנותרה עד למועד פקיעתה. מדיניות הבנק לגבי הבטחונות הנדרשים בגין פעילות הלקוח במכשירים פיננסיים נגזרים, דומה למדיניותו לגבי אשראי אחר, למעט בפעילות הלקוחות במסגרת המעו"ף. הבטחונות הם מסוגים שונים. כמו כן יכול הבנק להעניק ללקוח מסגרת ללא בטחונות, לפי העניין. גורם סיכון נוסף הנובע מפעילות הבנק במכשירים פיננסיים הוא סיכון נזילות שוק הנובע מכך שלא תמיד ניתן לסגור את החשיפה במהירות, בעיקר בשווקים שסחירותם נמוכה.

הבנק מבצע מעקב יומי אחר סיכון האשראי הגלום בפעילותם של לקוחות גדולים הפעילים במכשירים פיננסיים נגזרים.

בסוף שנת 2006 הוחל בהטמעתה של מערכת מתקדמת למעקב אחר חשיפות האשראי של לקוחות גדולים בפעילותם במכשירים פיננסיים נגזרים.

בהתחשב בכך שבפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים יש גם סיכון תפעולי, מאשר דירקטוריון הבנק מסגרת כספית לכל אחד מהמכשירים הללו בנוסף למגבלות אחרות (דוגמת ה-Stress tests) המוטלות על פעילות הבנק במכשירים ספציפיים.

(6) סיכון הנזילות

נזילות מוגדרת כמצב בו מתקיימת יכולתו של הבנק לעמוד בהתחייבויותיו במצב עסקים סביר - לממן גידול בנכסים או לפרוע התחייבויות, מבלי להיקלע לקשיים ומבלי שייגרם לו הפסד.

סיכון הנזילות הוא הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל התפתחות בלתי צפויה, וייאלץ לגייס מקורות באופן שיגרום לו הפסד מהותי.

כיוון שמדובר במצב של אי-וודאות, שבו סיכון הנזילות קיים תמיד, הבנק קבע לעצמו את החשיפה המקסימלית לסיכון נזילות שהוא מוכן ליטול. המדידה השוטפת של החשיפה לסיכוני נזילות מיועדת לספק למקבלי ההחלטות אינדיקטורים המתריעים על התגברות סיכון זה, וזאת תוך הותרת פרק זמן שיאפשר להם לנקוט בצעדים לטיפול בסיכון ומבלי שייגרמו הפסדים מהותיים.

ניהול סיכוני הנזילות. הבנק מנהל את סיכוני הנזילות שלו על פי מודל פנימי לאומדן סיכון הנזילות, אשר בוחן את השפעתם של תרחישים שונים לגבי התפתחויות בתחום הנכסים ובתחום ההתחייבויות על נזילותו של הבנק, כנדרש בנוהל בנקאי תקין 342. מודל זה אושר בדירקטוריון ומעודכן מעת לעת.

המודל מבוסס, בין היתר, על העקרונות הבאים:

- הפרדה בין נזילות לטווח קצר לנזילות לטווח ארוך;
- ניהול נפרד של סיכוני הנזילות במגזר השקלי (כולל צמוד מדד) ובמגזר המט"ח;
- הבחנה בין מפקידים הנבדלים זה מזה בדפוסי התנהגותם;

מגבלת החשיפה לסיכוני נזילות. המגבלה שקבע המפקח על הבנקים היא שסך מקורות הנזילות לא יקטנו מהצורך האפשרי בנזילות (בתרחיש קיצון). במהלך שנת 2006 עמד הבנק במגבלה.

במסגרת ההיערכות לקראת מצב קיצון גובשה בבנק תוכנית מגירה אשר מגדירה את האסטרטגיה לניהול משבר נזילות, את הצוות הניהולי האחראי לטיפול במשבר כזה, ואת התהליכים והצעדים שבהם ינקוט הבנק להתמודדות עם המשבר.

יצויין כי בהתאם להוראה הבנק נדרש לקבוע מגבלה על פער הנזילות תוך חלוקה לתקופות משנה. הבנק טרם קבע לעצמו מגבלה על פערי הנזילות לתקופה של מיום ועד שבוע והוא מצוי כעת בתהליך קביעתה. עם זאת, עד לקביעת המגבלה, הבנק משתמש כתחליף במספר אינדיקטורים נוספים, אשר משמשים להתרעה על גידול חריג בסיכון הנזילות.

(7) השינויים העיקריים שחלו בשנת 2006 במדיניות החשיפה של הבנק ובתהליכי ניהול הסיכונים שלו:

- קביעת מגבלה על ההפסד המקסימלי בתרחיש קיצון (כלל פעילות הבנק);
- עדכון פרמטרים מסוימים במודל הפנימי לסיכון הנזילות;
- הרחבת מגבלות על פעילות המסחר: מגבלות הפוזיציה במט"ח, מגבלות על סיכון הריבית, מגבלות על פעילות במכשירים פיננסים נגזרים שונים ובכלל זה על הפעילות באופציות.

אמצעי פיקוח ומימוש המדיניות

(1) התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול סיכוני השוק והנזילות

במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים. בנוסף, גם ועדת הביקורת של הדירקטוריון עוסקת בהיבטים של ניהול הסיכונים, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים.

במהלך השנה דנו דירקטוריון הבנק, ועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון וועדת הביקורת של הדירקטוריון בנושאים שונים בתחום סיכוני השוק.

דיווח על מצב החשיפות לסיכוני שוק ונזילות כלול במסמך החשיפות המוגש לדירקטוריון הבנק אחת לרבעון. מסמך זה מתייחס גם לסוגי סיכונים נוספים וכן לחשיפות לסיכוני שוק ונזילות של החברות הבנות העיקריות.

(2) מנגנוני הבנק המתייחסים לסוגיות ניהול סיכוני שוק והנזילות

בבנק קיים מדרג סמכות ואחריות בנושא ניהול הסיכונים. הפורום העליון בבנק לניהול סיכוני השוק הוא הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות, הפועלת בראשות מנכ"ל הבנק ומתכנסת אחת לחודש. מדיניות ניהול סיכוני השוק והנזילות נדונה, מדווחת ומבוקרת במסגרת פעילות הוועדה, בכפוף למגבלות ולקווים המנחים שקבע הדירקטוריון. הוועדה קובעת תכנית חודשית בנושא ניהול הסיכונים.

האחריות לניהול הסיכונים השוטף מוטלת על הפורום הפיננסי, הפועל בראשות ראש החטיבה הפיננסית ומתכנס מדי שבוע. מצב החשיפות של הבנק לסיכוני השוק נבחן ונדון בישיבות הפורום. בפורום זה מתקבלות החלטות באשר לחשיפות בהן יימצא הבנק בטווח הקצר, בכפוף להנחיות הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות.

(3) מנגנוני הבקרה הפנימיים למניעת סטיות ממדיניות החשיפה לסיכוני שוק ונזילות וניהולם

הבנק מפעיל מנגנוני בקרה למניעת סטיות ממדיניות ניהול סיכוני השוק והנזילות. נהלי הבנק מחייבים את נוטלי הסיכון ואת גורמי הבקרה לדווח לראש החטיבה הפיננסית על אירועים חריגים, כדוגמת הפסד שעולה על סף שנקבע, חריגה ממגבלות וכו'.

המחלקה להערכת סיכונים בחטיבה הפיננסית מדווחת מדי שבוע למנהל הסיכונים ולפורומים השונים לניהול סיכוני השוק והנזילות על מצב החשיפה של הבנק לסיכוני השוק ועל העמידה במגבלות.

יחידת ה-MIDDLE OFFICE בחטיבה הפיננסית מבצעת בקרה כלכלית על פעילותו של חדר עסקות, כולל מדידה ודווח עצמאי של הכנסות ובקרת העמידה במגבלות הסיכון שנקבעו.

כל חריגה מהמגבלות מדווחת מיידית למנהלת סיכוני השוק והנזילות, אשר קובעת את אופן הטיפול בחריגות ואת התגובות להתפתחויות חריגות בשווקים השונים. החריגות, במידה וישנן, מובאות גם לידיעת הדירקטוריון.

בקר הסיכונים והמבקר הפנימי מקיימים מעקב עצמאי אחר תהליך ניהול הסיכונים כדי לאתר ולהתריע על כשלים בניהול וסטיות מהמדיניות שנקבעה, אם יתרחשו.

בשנת 2006 לא נרשמו חריגות משמעותיות ביישום המדיניות לעומת המדיניות שנקבעה.

(4) ניהול פוזיציות מסחר

מגבלות על פעילות המסחר מוגדרות במסגרת נהלי הדירקטוריון. המגבלות מתייחסות להיקף התיקים, סוגי הסיכון שהבנק יכול להיות חשוף אליהם, המכשירים המותרים, גורמי הניהול והבקרה, ועוד.

פעילות המסחר מבוצעת תוך מדידה יומית של העמידה במגבלות על ידי הגורם המנהל את התיק ובקרה יומית של העמידה במגבלות ושל הרווחיות על ידי גורם בקרה בלתי תלוי.

מדידת סיכוני השוק והנזילות

(1) הערך הנתון לסיכון VALUE AT RISK (VAR)

כללי. הבנק מנהל את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים שונים, כמפורט לעיל, וכן על ידי מודל סטטיסטי - מודל ה-VAR. מודל זה תואם את הוראות המפקח על הבנקים בעניין ניהול הסיכונים. הבנק נדרש לנהל את החשיפה לסיכוני שוק באמצעות מערכת מידע המבוססת על מודל פנימי, שמאפשרת מדידה שוטפת של החשיפה הכוללת של הבנק לסיכוני שוק באמצעות אומדן VAR. ה-VAR אומד את הנזק המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית מוגדרת. נזק זה מתבטא בשחיקה בערך הבנק (במונחי שווי הוגן).

ה-VAR מהווה כלי מרכזי למדידת חשיפתו של הבנק לסיכוני השוק. חישוב ה-VAR (ברמת הבנק) מבוצע בתדירות שבועית, באמצעות מערכת Iris/Riskpro. במערכת זו מרוכז המידע הפיננסי הנדרש לניהול סיכונים והמתייחס למגוון המכשירים הפיננסיים בהם פועל הבנק, כולל אופציות גלומות, וכן לנתוני השוק (דוגמת מדדים, שערי חליפין ושיעורי ריבית) מידת התנודתיות שלהם והמתאמים הסטטיסטיים שביניהם.

ה-VAR מחושב על פי מודל פרמטרי המבוסס על התנהגות היסטורית של גורמי הסיכון השונים של השוק בתקופה הקודמת לחישוב (שנה) ובהנחה שהשינויים בפרמטרים מתפלגים נורמלית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה לפיה ה-VAR של תיק הבנק (בשיטה פרמטרית, לאופק של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%) לא יעלה על 3% מההון העצמי של הבנק.

	שנת 2006				שנת 2005			
	בסוף השנה[1]	ממוצע שנתי	מקסימום	מינימום	בסוף השנה	ממוצע שנתי	מקסימום	מינימום
אומדן סכום ה- VAR								
במיליוני ש"ח	44	66	89	34	61	46	79	28

הערה:

(1) החל מהחישוב ליום 30 ביוני 2006, נתוני ה-VAR אינם כוללים נכס מסוים שניתן כבטחון להלוואה מסויימת ואשר אינו נמצא בניהול הפיננסי של הבנק. ניטרול הנכס האמור מחישוב ה-VAR הקטין את התוצאה ליום 31 בדצמבר 2006 בסך של כ-17 מיליון ש"ח.

מתוצאות המדידה של ה-VAR עולה כי רוב החשיפה לסיכוני שוק מקורה בחשיפה לסיכוני ריבית המצויה במגזרי השקל הצמוד למדד והשקל הלא צמוד. הערך הנתון בסיכון היווה 0.6% מההון העצמי של הבנק, לעומת כ-0.9% בסוף השנה הקודמת.

בנוסף למדידה השבועית, הנעשית בשיטה הפרמטרית, נאמד ה-VAR מידי חודש גם בשיטת הסימולציה ההיסטורית, ונבחן הפער שבין שתי שיטות המדידה. סימולציה היסטורית מאפשרת מדידת סיכון ללא הסתמכות על מבנה סטטיסטי מסויים של נתוני השוק. ה-VAR על תיק האופציות נבחן הן במודל הפרמטרי והן באמצעות סימולציית "מונטה קרלו" (על מנת להביא לידי ביטוי את מרכיבי הסיכון הלא לינאריים). הפרש החישוב בין שתי השיטות אינו מהותי.

Back Testing. בהיות מודל ה-VAR מודל סטטיסטי, עולה הצורך לבחון את טיב החיזוי שהוא מספק. מקובל לבחון את איכות החיזוי של המודל על-ידי מדידה בדיעבד (Back Testing). בבחינה זו מחושב מידי יום השינוי בפועל של השווי הכלכלי של הבנק. תקפותו של המודל נבחנת על פי מספר הפעמים בהן אירעו חריגות של ההפסד מאומדן ה-VAR. הבחינות שבוצעו עד כה מאשרות את תקפות המודל.

מגבלות מודל ה-VAR. כאמור, ה-VAR הוא כלי סטטיסטי המבסס את אומדן הערך הנתון בסיכון על התנהגות השווקים בעבר ועל הנחות לגבי התנהגות התזרימים השונים בעתיד. מגבלות המודל נעוצות בנקודות הבאות:

- המודל מניח כי השינויים בגורמי הסיכון מתפלגים נורמלית. הנחה זו נדרשת אמנם לצורך קירוב, אבל אינה משקפת בהכרח את התנהגות השווקים;

- חישוב ה-VAR לתקופת אחזקה של 10 ימים מניח כי הפוזיציות ניתנות למימוש או סגירה תוך 10 ימים. בתנאי שוק מסוימים, יתכן שהדבר לא יהיה אפשרי, וההפסד יהיה גדול יותר;
- השימוש ברמת מובהקות של 99% מתעלם מהפסדים שעלולים להתממש מעבר לרמת מובהקות זו (זנב ההתפלגות);
- השימוש בנתונים היסטוריים עשוי שלא לכלול במדגם אירועים קיצוניים.

מסיבות אלה זו ה-VAR אינו אומד הפסד שיכול להיגרם במצבים אלו ואין להתייחס לתוצאותיו כאל חסם ממשי להפסד אשר עלול להיגרם לבנק בתרחישים קיצוניים. המענה יכול להינתן על ידי בחינה של ההפסד הפוטנציאלי בתרחיש קיצון (כמפורט להלן).

(2) ניתוח הפסדים בתרחישי קיצון (STRESS TESTS)

השווקים העולמיים והמקומיים נתונים מעת לעת לזעזועים הנובעים מאירועים קיצוניים. אירועים אלה עשויים להיות קשורים למשבר כללי (כגון: מלחמה, זעזוע פוליטי, אסון טבע וכיו"ב) או לזעזוע בשווקים הפיננסיים, ולהתבטא בשינויים מהותיים בריביות, שערי חליפין, או בתנודתיות גדולה במיוחד של גורמים אלה, החורגת מהתנהגות היסטורית נורמלית. אחת ממטרותיו של תהליך ניהול הסיכונים היא להגן על הבנק מפני הפסד קיצוני שעלול לנבוע מזעזועים מעין אלה. על אף שה- VAR הינו אמצעי המדידה המתאים ביותר לאמידת החשיפה הכוללת לסיכוני השוק, אין הוא מספק מידע על הפסדים שעלולים להתרחש בתנאי שוק חריגים ומעבר לרמת המובהקות שנקבעה.

מבחני קיצון (Stress tests) מאפשרים לבחון את השפעתם האפשרית של אירועים קיצוניים מעין אלה.

בבנק פועל פורום Stress tests שבו נבחנים, לפחות אחת רבעון, תרחישי קיצון. יו"ר הפורום הוא מנהל סיכוני שוק ונזילות ומשתתפים בו הכלכלן הראשי, נציגי מחלקות ה-ALM, הערכת סיכונים וחדר עסקות. בישיבות הפורום נסקרות תוצאות התרחישים שהוגדרו ונבחנת מידת השפעתם על תיק הבנק. כן נקבעים בו תרחישי קיצון נוספים אותם ראוי לבחון.

נוסף למגבלות שפורטו לעיל, לחשיפות בסיס, ריבית ו-VAR, קבע הדירקטוריון בשנת 2006 גם מגבלה על ההפסד הכלכלי המירבי במקרה של התממשות תרחיש קיצון. המגבלה קובעת כי הירידה בשווי הכלכלי של ההון העצמי לא תעלה על 12.5% מההון העצמי של הבנק.

במהלך שנת 2006 עמד הבנק במגבלה זו.

(3) מודל ה-NII (NET INTEREST INCOME) וה-EAR (EARNING AT RISK)

פרט להגנה על השווי הכלכלי של ההון העצמי, הבנק בוחן את ההשפעה של השינויים בריבית על ההכנסות מריבית. בחינה זו מבוצעת באמצעות סימולציה דינאמית על הכנסות הריבית נטו לשנה הקרובה, כדי לבחון את השפעתן של אסטרטגיות שונות בניהול הנכסים וההתחייבויות על הכנסותיו העתידיות של הבנק מריבית.

מדד ה- EAR מודד את רגישותן של ההכנסות מריבית לשינויים בתשואות השוק.

(4) מודל פנימי – סיכון הנזילות

מטרת המודל הפנימי המשמש לניהול סיכון הנזילות לספק למקבלי ההחלטות אינדיקטור נוסף לזיהוי מצבים בהם עולה סיכון הנזילות.

במודל הפנימי, הבנק מסווג את הנכסים וההתחייבויות על פי תקופות לפרעון על בסיס כלכלי תוך התאמת הנכסים וההתחייבויות כדלקמן:

- נכסים המהווים מקור אמין לתקבול מזומן יתווספו ליתרת הנכסים בתקופת הפרעון.
- ליתרת ההתחייבויות יתווספו או ייגרעו, לפי העניין, תשלומים שיעמידו את יתרת ההתחייבויות על גובה היתרה שצפוי שתיפרע, לפי הערכת הבנק.

הפרמטרים לסיווג הנכסים מבוססים על הערכות הבנק בהתאם לאיכות הלווים, מדיניות הבנק ומגמות בשווקים הפיננסים וסיווג ההתחייבויות על שיעורי המיחזור על סמך סדרות היסטוריות. בקביעת הפרמטרים הבנק מתחשב בהשלכות אפשריות של סיכונים אחרים על הנזילות, לרבות סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים. כמו כן, הבנק מביא בחשבון גם את מוניטין הבנק

ודירוגו, היקף התיק הסחיר ומידת פיזורו, גודל השוק ותנודתיות המחירים, מבנה ופיזור הפקדונות והשפעת תזרימים שאינם נלקחים בחישוב הנזילות.

(5) הנחות התנהגותיות המיושמות באמידת סיכוני השוק והנזילות

מודל משיכות מוקדמות מתוכניות חסכון. בהערכת החשיפה לסיכוני ריבית ונזילות מתייחס הבנק לאפשרות של משיכות מוקדמות של כספי מפקידים מתוכניות חסכון ("שבירות"). הערכת הבנק נעשית בהתבסס על נתונים היסטוריים שברשותו. לצורך המודל חולקו תוכניות החסכון של הבנק למספר קבוצות, בעלות מאפייני התנהגות דומים, ונבנה מודל חיזוי על ידי הפעלת מקדם שיכוך הנותן משקל גבוה יותר לתצפיות מאוחרות (Decay Factor). שיעורי המשיכה מחושבים החל מתום שנתיים לחיי התוכנית ובכל "תחנת יציאה" עד לתום חיי התוכנית.

הנחות יסוד עליהן מבוסס המודל:

- קיים קשר בין גיל חשבון החסכון לבין שיעור המשיכות ממנו;
- ניתן לחזות את שיעורי המשיכות הצפויים בעתיד על ידי בחינת המשיכות שבוצעו בשנים האחרונות;
- קיים מנגנון פיצוי לבנק במקרה של משיכה שלא בתחנת יציאה ("שבירה").

מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד בהתחשב בהנחות אלה מגיע ל-4.21 שנים, נמוך יותר מהמח"מ על פי התזרים המקורי של תוכניות החסכון אשר מגיע ל-4.39 שנים.

פער שיעור התשואה הפנימי (להלן השת"פ) במגזר הצמוד למדד בהתחשב בהנחות אלו מגיע ל-0.73% לעומת פער שת"פ של 0.62% על פי התזרים המקורי. השת"פ והמח"מ ללא הנחת משיכות מוקדמות מתוכניות חסכון:

	31 בדצמבר 2006			31 בדצמבר 2005		
	לא צמוד	צמוד למדד	מט"ח וצמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד למדד	מט"ח וצמוד מט"ח
שת"פ (באחוזים)						
נכסים	5.06	5.11	5.09	5.20	5.35	3.96
התחייבויות	2.10	4.49	3.48	2.11	4.40	2.34
מח"מ (בשנים)						
נכסים	0.68	3.82	0.28	0.70	3.67	0.24
התחייבויות	0.28	4.39	0.23	0.32	4.00	0.26

מודל פריסת יתרות העו"ש הזכותיות. בתוספת ד' מוצגות יתרות העו"ש לפי הוראות בנק ישראל בפקדונות עם דרישה עד חודש. לעומת זאת, לצורך החשיפה לסיכוני ריבית הבנק מניח כי שיעור משמעותי של יתרות העו"ש הזכותיות אינו צפוי לפרעון מיידי ונפרס לתקופות של שנה עד שבע שנים. זאת בהתאם להנחות התנהגותיות אשר מתעדכנות מעת לעת.

בהנחות אלה מח"מ ההתחייבויות במגזר הלא צמוד הינו גבוה יותר ומגיע ל-0.65 שנים, בהשוואה ל-0.28 שנים בתזרים המקורי. פער השת"פ יגיע ל4.2%, לעומת פער שת"פ של 3.0% בתזרים המקורי.

סיכוני אשראי

מדיניות הבנק במתן אשראי לציבור נועדה, בין היתר, להבטיח את איכותו של תיק האשראי ופיזור הסיכונים הגלומים בו. פיזור סיכוני אשראי מושג, בין היתר, על ידי פיזור תיק האשראי למספר רב של לווים, בענפי משק שונים, במגזרי הצמדה שונים ובאיזורים גיאוגרפיים שונים.

מדיניות פיזור תיק האשראי למספר רב של לווים מתמקדת בהגדלת משקלם בתיק האשראי של לווים בינוניים וקטנים לרבות הרחבת אשראי ללקוחות לא עסקיים במגזר הבנקאות הפרטית כמשקי בית, לקוחות אח"מ והמלא"בים (מרכזים לבנקאות אישית בינלאומית).

הבנק נותן אשראי ללקוחותיו כנגד בטחונות מסוגים שונים, ובהם: נכסים נזילים, נכסים קבועים, שעבודים וערבויות לסוגיהם. היקף ו/או איכות הבטחונות נגזרים מרמת הסיכון שהבנק נוטל על עצמו בעת העמדת אשראי תוך מתן דגש מיוחד לכושר ההחזר של הלקוחות. במקרים מסוימים בהם הנתונים מצדיקים זאת מעמיד הבנק אשראי ללא בטחונות ו/או כנגד התניות מסוגים שונים. מדיניות ניהול הבטחונות וקביעת שווים לבטחון של סוגי הבטחונות השונים נסמכת על עקרונות וכללים שנקבעו במסגרת נוהלי הבנק להקצאת אשראי.

הבטחונות מותאמים לסוג האשראי שהם אמורים להבטיח תוך התייחסות לטווח הזמן, סוגי הצמדה אופי האשראי ומטרתו. קביעת שווים לבטחון של סוגי הבטחונות השונים נגזרת מאופיים, איכותם ומהירות יכולת המימוש שלהם, לרבות שינויים בערכם כתוצאה ממצבי האטה או מצמיחה בסביבתם העסקית של הלווים.

באשראי לבניה הניתן בשיטת "ליווי פרויקטים" נוהג הבנק להסתמך כבטוחה, בין היתר, על סכום ההון העצמי ועל זכויות במקרקעין נשוא הפרוייקט.

לענין חשיפת הבנק לסיכוני אשראי במטבע חוץ, נערך הבנק למזעור סיכונים הנובעים משינויים אפשריים בשער החליפין של השקל לעומת מטבע חוץ, בין היתר באמצעות בדיקות רגישות של לווים במטבע חוץ לשינויים בשערי המטבע. לגבי לווים המוגדרים כבעלי חשיפה גבוהה לשינויים בשערי מטבע חוץ, נוקט הבנק, ככל שניתן, בצעדים להקטנת סיכוני החשיפה, בדרך של חיזוק הבטחונות, דרישה לביצוע עסקאות חיסוי והגנה והחמרת הקריטריונים לאישור אשראי הנקוב במט"ח.

ניהול האשראי והמעקב אחר מצבם העסקי של הלווים נעשה בשלושה מישורי פעילות שונים כמפורט להלן:

תהליכי אישור ובדיקה מקדמיים לפני קבלת החלטות אשראי - נוהלי ועדות האשראי והדירקטוריון מגדירים את הסמכויות למתן אשראי ברמת הוועדות ובעלי התפקידים, באופן שיענה על הצורך במענה אפקטיבי לצרכי הלקוחות.

בנוסף פותחו תכניות מחשב במטרה לשפר וליעל את תהליך קבלת ההחלטות ולקיים בקרה נאותה. כמו כן, נערכות פעולות הדרכה והשתלמויות ברמות שונות לעובדים בתחום האשראי, במטרה לשפר את הרמה המקצועית של נותני האשראי בכל הדרגים.

שימוש בכלי בקרה, ניתוח ודיווח שוטפים למעקב ואיתור סיכוני אשראי - הבנק עושה שימוש שוטף בכלי ניתוח ובקרה במטרה לזהות לווים איכותיים ולאתר, מוקדם ככל שניתן, לווים העלולים להתגלות כבעייתיים.

בבנק פועלת מערכת לדירוג חובות לווים המעריכה את רמת הסיכון בחבות של קטגוריות לווים שונות באמצעות ביצועיהם הכספיים, היקף וטיב הבטחונות, אופי סביבתם העסקית, מידת עמידתם בתנאי האשראי וכו'.

המערכת מספקת ציונים למרבית הלווים העסקיים והמסחריים, המשמשים את ההנהלה בתהליך קבלת החלטות אשראי.

עד לסוף חודש מרס 2007 דורג כ-93.6% מסך החבות שיש לדרג על פי הוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא בנק ישראל בענין דירוג האשראי של תאגידים בנקאיים.

הבנק שוקד על פיתוח מודל דירוג חבות חדש כמתחייב מעקרונות באזל II אשר יאפשר שיפור הרציונליזציה בתמחור אשראי מבחינת הקשר בין רמת הסיכון והתשואה עליו.

תהליכי בקרה ומעקב, אחר מתן האשראי (LOAN REVIEW) - בבנק פועלת יחידה לבקרת אשראי, הכפופה ליו"ר הדירקטוריון, המבצעת מעקב והערכה תקופתית על תקינות ניהול האשראי, על רמת סיכון האשראי הניתן ללקוחות, לרבות הערכה של מהימנות דירוג החבות, ועל טיב הבטחונות.

בנוסף, באופן שוטף או אקראי, מתבצעת בדיקה של אגף ביקורת פנימית באשר לתקינות תהליכי אישור מתן האשראי והתאמתם לנוהלים השונים.

הסדרי פרעון וגביה. בשנת 2006, כבשנים קודמות, ניתן דגש מיוחד לטיפול בהסדרי פרעון ו/או גביה של חובות בעייתיים במטרה להקטין את היקף החוב שאינו נושא הכנסה.

סיכוני אשראי בענפי משק מסוימים. הבנק עורך באופן תקופתי בקרה ומעקב אחרי ההתפתחויות בענפי המשק השונים המאופיינים ברגישות רבה יחסית להשפעות של האטה כלכלית בשוק המקומי ובשווקים בחו"ל.

תהליכי הבקרה מיושמים למרות השיפור המתמשך בכושר ההחזר של הלווים במרבית ענפי המשק.

יש לציין במיוחד את אמצעי הבקרה והמעקב אחר פעילות לווים בענפי המשק הבאים:

ענף תקשורת ושירותי מחשב: בשל המשבר העולמי בענף התקשורת, ובמיוחד בתחום ההיי-טק, הגביר הבנק את הפיקוח בענף, חיזק במידת האפשר את הבטחונות והחמיר בדרישות בבדיקת בקשות חדשות למימון. החל מהמחצית השניה של שנת 2003 חל שיפור עקבי ומתמשך בשוק התקשורת המקומי ובעולם שהתבטא בגידול היקף הפעילות בענף ושיפור כושר ההחזר של מרבית הלווים. כתוצאה מהאמור לעיל, חל בשנת 2006 קיטון ניכר במשקל הענף בהפרשה לחובות מסופקים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ענף בתי מלון ושירותים נלווים: בשל האירועים הבטחוניים בארץ חלה מאז הרבעון האחרון של שנת 2000 ירידה חדה במספר התיירים ובהיקף הלינות בבתי מלון. לירידה ברמת הפעילות בענף הייתה השפעה שלילית על פעילותן של החברות הפועלות בו ובענפים הנלווים אליו. הבנק נקט בצעדים להגברת המעקב, הפיקוח והבקרה על פעילות החברות המשתייכות לענף. החל מהמחצית השניה של שנת 2003 חל שיפור מתמשך ועקבי במצב הענף. השיפור בא לידי ביטוי, בין היתר, במשקלו הנמוך של הענף בהפרשה לחובות מסופקים בשנים 2005-2006.

ענף התעשיה: החל מהמחצית השנייה של שנת 2003 חל שיפור בהיקף הפעילות של חברות המשתייכות לענף התעשיה, דבר שהתבטא בעליה בייצור, במכירות וביבוא התשומות ובשיפור כושר ההחזר של לווים בענף. במהלך שנת 2006 חל גידול במשקלו של ענף זה בהפרשה לחובות מסופקים, בעיקר בשל הפרשה חד פעמית בגין שני לווים מסויימים.

ענף בינוי ונדל"ן: נוכח ההאטה המתמשכת בענף המתבטאת, בין היתר, בירידה בביקושים מחד ובשחיקת מחירים מאידך, שהתמקדו בעיקר בפריפריה, הגביר הבנק את הפיקוח על הלקוחות, חיזק במידת האפשר את הבטחונות וקבע מדיניות לאישורן של בקשות מימון חדשות. למרות ההאטה הנמשכת חל בשנת 2006 קיטון ניכר במשקל הענף בהפרשה לחובות מסופקים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ענף המסחר: במהלך שנת 2006 נמשכה מגמת הגידול בהיקף הביקוש והשיפור ברווחיות התפעולית של ענפי המסחר השונים ובפרט ברשתות השיווק, המזון והחשמל. כתוצאה מהאמור לעיל חל בשנת 2006 קיטון ניכר בהיקף ההפרשה לחובות מסופקים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

סיכוני אשראי במכשירים פיננסיים נגזרים. לבקרת סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים נגזרים מופעלות בבנק מערכות ממוחשבות למדידת החשיפה ברמת העסקה והלקוח. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטחונות הנדרשת מול עסקאות אלה, לרבות דרכי הפעולה הנדרשות לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח.

באזל II

הגרסה המעודכנת של הנחיות באזל II פורסמה על ידי ה-BIS בחודש יוני 2006 ובין יעדיה: הבטחת היציבות של המערכת הפיננסית, התייחסות מקיפה יותר לסיכונים ופיתוח דרישות הון שתתאמנה לרמת הסיכון של כל בנק ספציפי.

החידושים בבאזל II מתמקדים בשיפור תהליכי ניהול הסיכונים בתאגיד בנקאי, ובכלל זה תהליכי הזיהוי, ההערכה, הבקרה והדיווח. ההנחיות עוסקות בעיקר בסיכוני אשראי ובסיכונים תפעוליים, ובהקצאת ההון בגינם. בניגוד למצב הקיים בו נדרשת הקצאת הון כנגד החשיפה לסיכוני אשראי ולסיכוני שוק בלבד, הנחיות באזל II דורשות הקצאת הון גם כנגד החשיפה לסיכונים תפעוליים. כמו כן הן מאפשרות שימוש במודלים מתקדמים לצורך הקצאת ההון כנגד סיכוני אשראי.

ההנחיות בנויות משלושה נדבכים:

- נדבך 1 - דרישות הון מינימליות - מטרתו להרחיב ולשפר את מסגרת המדידה הקיימת משנת 1988.
- נדבך 2 - הרחבת תהליכי הבחינה על ידי הפיקוח על הבנקים, כולל הלימות ההון של המוסד הפיננסי ותהליכי הניהול והערכת הסיכונים שלו.
- נדבך 3 - גילוי נאות - באמצעות הרחבה של המידע הפומבי בדבר הסיכונים להם חשוף הבנק.

במהלך השנתיים האחרונות הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטות של קווים מנחים לבנקים במספר נושאים (ביניהם דירוג אשראי לחברות, בנקים ומדינות, וניהול סיכונים תפעוליים) שגובשו במסגרת היערכות הפיקוח להחלת עקרונות באזל II. לאחרונה הבהיר המפקח על הבנקים, כי בכוונתו לאמץ את הנחיות באזל II כהוראת ניהול בנקאי תקין וכי הבנקים בישראל יידרשו ליישמן בשנת 2009.

היערכות הבנק ליישום דרישות באזל II. ועדת מנהלי הסיכונים של הבנק מרכזת את הערכות הבנק בנושא והבנק מסתייע גם בשירותי ייעוץ חיצוניים על מנת לקדם את היערכותו. במהלך שנת 2006 השלים הבנק את השלב הראשון, אשר כלל גיבוש אסטרטגיית ניהול סיכונים הולמת, ניתוח פערים מקיף והכנת תוכנית פרוייקט.

בסוף שנת 2006 החל השלב השני של ההיערכות ובו ניתן דגש להגדרת נושאי Risk Governance, הגדרת מבנה ארגוני הולם לניהול סיכונים כולל (ERM - Enterprise Risk Management), וקביעת מסגרת למסמכי מדיניות בתחום ניהול הסיכונים. פעילויות נוספות המבוצעות בשלב זה בתחום האשראי כוללות את תכנון פרויקטי המחשוב הנדרשים לצורך עמידה בדרישות באזל II, ופיתוח של מודלים פנימיים לדירוג אשראי התואמים את עקרונות באזל.

להערכת הבנק, ההיערכות הכוללת תחייב השקעת משאבים בהיקף ניכר. בין היתר יידרשו שינויים והתאמות בתהליכי העבודה ובמערכות תשתית, תהליכי השלמת נתונים ואיסופם, בנית מאגרי נתונים, פיתוח מודלים שונים והטמעת מערכות חדשות ליישום דרישות ההון.

לפרטים בדבר היערכות הבנק בתחום ניהול הסיכונים התפעוליים ר' סעיף "סיכונים תפעוליים", להלן.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר בהוראות בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה משיטות פגומות לעיבוד נתונים, טעויות אנוש והעדר תהליכי בידוק ובקרה נאותים.

עם פרסום הנחיות "באזל II" האיץ הבנק את התארגנותו הפנימית בתחום הסיכונים התפעוליים. העקרון המנחה את הבנק בהקשר לסיכונים תפעוליים הוא כי היערכות לטיפול בנושא זה היא הכרחית גם ללא התייחסות להקצאת ההון שתידרש בעתיד. בנוסף, יישום שיטות מדידה מתקדמות, כנדרש בהוראות האמורות, יחייב איסוף של מידע רחב ומקיף דיו ובמשך מספר שנים. במסגרת זו הבנק שואף להגיע לדיווח נרחב הכולל גם אירועי כשל שבעטיים לא נגרם נזק כספי. זאת, במטרה לאפשר יצירת בסיס נתונים נרחב שיאפשר שימוש עתידי במודלים מתקדמים להערכת סיכונים תפעוליים.

מדיניות ניהול סיכונים תפעוליים. במהלך שנת 2004 גובשה בבנק "מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים", והיא אושרה על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון. גם במהלך שנת 2006, נמשכת ההיערכות ליישום המדיניות, ובכלל זה:

- עדכון והטמעה של נהלי ניהול סיכונים;
- הטמעת תהליך ממוכן לדיווח על אירועי מימוש סיכון תפעולי;
- הקמת מערכת מידע לניהול הסיכונים התפעוליים, כנגזרת מפעילויות ותהליכים עסקיים;
- הרחבת ההתייחסות לסיכונים תפעוליים בנוהלי הבנק.

פורום סיכונים תפעוליים בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים ובהשתתפות בקרי הסיכונים החטיבתיים מתכנס באופן סדיר במהלך השנה, דן באירועי מימוש סיכונים ולקחיהם ועוסק בקידום ותיאום הפעולות להטמעת המדיניות הלכה למעשה.

מיפוי סיכונים וטיפול בגידורם. במחצית הראשונה של שנת 2005 הושלם מיפוי פרטני של הסיכונים התפעוליים המבוסס על ממצאי הסקר המקיף שנערך בשנים קודמות. ברבעון השלישי של שנת 2005 הוכנו בחטיבות הבנק תוכניות טיפול והפחתה של סיכונים מהותיים שזוהו. תכניות אלה טופלו בהדרגה במהלך שנת 2006 והושלמו במהלך שנת 2007. במחצית השניה של שנת 2006 בוצעה הערכה מחדש של מפת הסיכונים בבנק.

בשנת 2007, במלאת שלוש שנים לסקר מיפוי הסיכונים שבוצע, מתכנן הבנק מיפוי חדש ונרחב, מושתת תהליכים עסקיים של הסיכונים התפעוליים, בסיוע גורם חיצוני המתמחה בתחום. תוצרי המיפוי יעודכנו למערכת מידע חדשה לניהול סיכונים תפעוליים, אשר תיושם בבנק במהלך השנה.

טיוטת קווים מנחים בנושא ניהול הסיכון התפעולי

ביום 28 באוגוסט 2006 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת קווים מנחים לניהול הסיכון התפעולי. הטיוטה נועדה לשרטט קווים מנחים לניהול סיכונים תפעוליים במערכת הבנקאית, באופן שיישומו התקין ייצור תשתית הולמת לניהול סיכונים אלה תוך עמידה

בסטנדרטים בינלאומיים. הטיוטה מבוססת בעיקר על מסמכי ועדת באזל, ובמספר נושאים על מסמך רשויות הפיקוח האמריקאיות. הטיוטה מהווה נדבך נוסף בשורה של טיוטות קווים מנחים והנחיות שהועברו כבר אל התאגידים הבנקאיים, אשר עוסקות בהיבטים שונים של ניהול סביבת הבקרה הפנימית בתאגידים הבנקאיים.
הפיקוח על הבנקים מקיים עם התאגידים הבנקאיים דיונים על טיוטת הקווים המנחים.

סיכונים משפטיים

סיכון משפטי מוגדר בהוראת בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.
בין הסיכונים המשפטיים העיקריים שעשויים להשפיע על יכולת הבנק לאכוף חוזה מן הבחינה המשפטית, ניתן למנות את אלה:

- חוסר סמכות ו/או חוסר כשרות משפטית של צד להסכם;
- העדר מסמכים מתאימים ו"מיסמוך" לא תקין;
- אי חוקיות;
- חדלות פרעון של מי שהוא צד להסכם עם הבנק (סיכון אשראי אשר חושף את הבנק למצב של סיכון משפטי);
- היעלמות נכס הבסיס.

הבנק פועל לאיסוף וריכוז מידע בקשר לסיכונים משפטיים, לריכוז הממצאים בדבר סיכונים אלה והטיפול בהם, גיבוש הליכים, עיצוב נהלים ויצירת שגרת דיווח.

סיכוני רגולציה

הבנק והחברות הבנות שלו חשופים לשינויים תכופים בחקיקה ובהוראות רגולציה שונות מכוחן מוטלות מגבלות על תחומי הפעילות ומקורות ההכנסה, לעתים גם באופן רטרואקטיבי (דוגמת "חוק גל" והחקיקה בעניין הרשויות המקומיות). בנוסף, הוראות אלה עשויות להטיל חובות שונות שיישומן כרוך בעלויות ניכרות.

סיכוני ציות

פעילות הבנק והחברות הבנות שלו כפופה להוראות חקיקה ופיקוח הן בתחום הבנקאות והן בתחומים אחרים, כמפורט בסעיף "חקיקה ופיקוח" להלן. שינויים תכופים בחקיקה וריבוי הוראות רגולציה החלות על הבנק ועל החברות הבנות מצריכים שינוי בדרכי הפעילות ובתחומיה וחושפים את הבנק והחברות הבנות לסיכונים הכרוכים בשינויים תכופים בתהליכי העבודה, לעלויות הכרוכות בהיערכות הנדרשת ליישום ההוראות החדשות ולחשיפה הנובעת מהאפשרות של אי ציות להוראות הדין ורשויות הפיקוח השונות. במסגרת החקיקה שהתקבלה בשנים האחרונות, ובפרט החקיקה החדשה שהתקבלה בעקבות ועדת בכר (ר' ביאור 33 לדוחות הכספיים), הוקנו לרשויות הפיקוח השונות סמכויות נרחבות להתקנת הוראות והנחיות לגורמים המפוקחים על ידם ואף להטיל עליהם עיצומים כספיים במקרה של הפרה. מצב עניינים זה חושף את הבנק והחברות הבנות גם לסיכון של הטלת עיצומים כספיים בסכומים מהותיים.
נהלים ומערכות תומכות. הבנק פועל על פי מערכת נהלים מפורטים, המיועדת להביא לאכיפת הציות לדרישות החוקיות והרגולטוריות השונות. הנהלים מתעדכנים מעת לעת על פי הוראות החקיקה והרגולציה. במקביל מעודכנות המערכות התומכות בפעילות ומתבצעת פעילות הדרכה והטמעה בקרב העובדים.
בקרה ופיקוח. הציות להוראות הדין והנהלים נאכפים באופן שוטף באמצעות מערכות בקרה ופיקוח שונות. כן קיימים גורמי בקרה נוספים כגון הביקורת הפנימית, קצין ציות והממונה על פי החוק לאיסור הלבנת הון.
הביקורת הפנימית בודקת באופן רציף ומתמשך את כל תחומי הפעילות של הבנק. לפרטים בדבר פעילות הביקורת הפנימית ר' סעיף "הביקורת הפנימית בקבוצה" להלן.
בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין מס' 308 פועלת בבנק קצינת ציות במטרה לסייע לדירקטוריון ולהנהלה בניהול האחריות לציות להוראות חקיקה ורגולציה בתחום הצרכני. קצינת הציות כפופה ליועצת המשפטית הראשית ומדווחת ישירות למנהל הכללי. קצינת הציות עוקבת אחר היערכות הבנק למילוי הוראות צרכניות, בהן כלולות הוראות כל החקיקה והרגולציה בתחום יחסי בנק-לקוח

("הוראות צרכניות"), לרבות הוראות צרכניות הרלבנטיות לפעילות חדשה של הבנק, וכן עוקבת אחר תיקון ליקויים שונים בנושא הציות להוראות צרכניות. לצורך פעילותה היא מסתייעת בוועדת תיאום המתכנסת מידי רבעון. קצינת הציות משמשת כקצינת ציות גם במספר חברות בנות של הבנק. קצינת הציות מגישה דוחות שנתיים למנכ"ל והחברות הבנות בהן היא מכהנת. חברות בנות אחרות בארץ מינו קציני ציות משלהן בהתאם להוראה האמורה.

הממונה על איסור הלבנת הון מונה בהתאם להוראות חוק איסור הלבנת הון וחקיקת המשנה על פיו, והוא מרכז את טיפול הבנק בתחום זה ובתחום של איסור מימון טרור. חברות הבת בארץ הנדרשות לכך מינו אף הן ממונה כנדרש בדין. ר' "חוק איסור הלבנת הון וחוק איסור מימון טרור" בסעיף "חקיקה ופיקוח" להלן.

טבלת גורמי סיכון

התאגידים הבנקאיים בישראל נדרשים, החל בדוח לשנת 2006, לכלול בדוח טבלת גורמי סיכון אשר ידורגו בקטגוריות הבאות על פי השפעתם על עסקי התאגיד הבנקאי: השפעה גדולה, בינונית או קטנה. קיים קושי רב בהערכת הסיכונים והשפעתם. בכדי להעריך את השפעתו של סיכון, נדרש להניח הנחות בדבר עוצמת האירוע העתידי ובדבר ההסתברות שאירוע כזה אכן יקרה. על מנת שהערכה כזו תתבצע באופן אמין, היא חייבת להתבצע באמצעות מודלים מתמטיים מתקדמים שבדרך כלל, אינם זמינים בשלב זה. הערכת הסיכונים והשפעתם, כפי שתובא בטבלה להלן, הינה הערכה סובייקטיבית של הנהלת הבנק. לאור כל האמור לעיל, יש להיזהר בבחינת גורמי הסיכון והערכת השפעתם, ובעריכת השוואות בעניין זה בין הבנקים.

טבלה זו מתייחסת לסיכונים ברמת הבנק (לא מאוחד).

טבלת סיכונים

גורם הסיכון	השפעת הסיכון	תיאור הסיכון
1. השפעה כוללת של סיכוני אשראי	בינונית	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו כתוצאה מהרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם. הבנק מפחית את הסיכון באמצעות קביעת מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה המתייחסות, בין השאר, לסוגי הלווים, ענפי משק, מגזרי פעילות, בטחונות, בקרות אשראי ועוד.
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	בינונית	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו כתוצאה מכך שיתברר שאיכות הלווים נמוכה מזו שהוערכה בעבר ו/או שהבטחונות אותם העמידו הלווים בעלי ערך נמוך מזה שהוערך. תהליכי העבודה ואמצעי הבקרה שופרו ושיעור ההפרשה הנוכחי לחובות מסופקים הינו ברמה דומה לכלל המערכת הבנקאית.
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	קטנה	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע מהרעה בפעילות העסקית בענף משק מסוים. שיעור האשראי הגבוה ביותר בבנק לפי חתך ענפי עומד על 16.55%, נמוך ממגבלת ה"ריכוזיות הענפית" שנקבעה על ידי בנק ישראל והדירקטוריון. מתקיימת בקרה שוטפת על עמידה במגבלות אלו.
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים / קבוצת לווים	קטנה	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע מהרעה בפעילות העסקית של לווה / קבוצת לווים גדולה. בהוראות בנק ישראל נקבעו מגבלות ביחס לריכוזיות חבות לווים וקבוצות לווים. הבנק עומד במגבלות ומבצע בקרות שוטפות על עמידה במגבלות אלה.

טבלת סיכונים (המשך)

גורם הסיכון	השפעת הסיכון	תיאור הסיכון
2. השפעה כוללת של סיכוני שוק	קטן	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע משינויים בפרמטרים כלכליים שונים המשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו. החשיפה הכוללת לסיכוני שוק כפי שנאמדת באמצעות מודל ה-VaR ומבחני Stress שונים נמוכה ביחס להון הבנק, אינה חורגת ממגבלות החשיפה שקבע הדירקטוריון ומבוקרת באופן שוטף.
2.1 סיכון ריבית	קטנה	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות של הבנק. החשיפה לסיכוני ריבית, הנאמדת באמצעות כלים מקובלים, נמוכה יחסית, אינה חורגת ממגבלות החשיפה ומבוקרת באופן שוטף.
2.2 סיכון אינפלציה	קטנה	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע משינויים באינפלציה עקב ההפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות, כולל השפעת העסקות העתידיות. חשיפת הבנק לסיכוני אינפלציה אינה מהותית ביחס להיקף פעילותו והונו העצמי, אינה חורגת מהמגבלות ומבוקרת באופן שוטף.
2.3 סיכון שערי חליפין	קטנה	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע משינויים בשער החליפין עקב ההפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות, כולל השפעת העסקות העתידיות. חשיפת הבנק לסיכוני שער חליפין אינה מהותית ביחס להיקף פעילותו והונו העצמי, אינה חורגת מהמגבלות ומבוקרת באופן שוטף.
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע כתוצאה משינויים במחירי מניות המוחזקות על ידי הבנק. לבנק החזקה מהותית במניות אשר מיועדת להשקעה ולא למסחר. עם זאת ירידה בערך המניות עלולה לפגוע בהון הבנק.
3. סיכון נזילות	קטנה	סיכון לרווחי הבנק ולהונו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי הנזילות שלו. סיכון זה נובע מאי הוודאות שקיימת לגבי זמינות המקורות, לגבי הצורך האפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר, וכן מהקושי שיכול להתעורר במצב שבו נדרש מימוש נכסים משמעותי בזמן נקוב ובמחיר סביר. החשיפה כפי שנאמדת באמצעות מודל ואינדיקטורים נוספים היא נמוכה, אינה חורגת מהמגבלות ומבוקרת באופן שוטף.
4. סיכון תפעולי	קטנה	סיכון להפסד כתוצאה משיטות פגומות לעיבוד נתונים,

טבלת סיכונים (המשך)

גורם הסיכון	השפעת הסיכון	תיאור הסיכון
		טעויות אנוש והעדר תהליכי בידוק ובקרה נאותים. ניסיון העבר מלמד שהתממשות סיכונים תפעוליים חשפה את הבנק להפסדים נמוכים עד בינוניים. הבנק בוחן באופן שוטף הן את החשיפה לסיכון התפעולי והן את אירועי התממשותו ומיישם בקרות על התהליכים השונים. במקביל, פועל הבנק לקידום נושאים אשר יבטיחו את המשכיותו העסקית. מאידך קיימים גורמי סיכון רבים הנכללים בקטגורית סיכון זו ואין ודאות כי בידי הבנק מיפוי וכימות מלאים של כלל הסיכונים התפעוליים.
5. סיכון משפטי	קטנה	סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. לבנק לא נגרמו בעבר הפסדים מהותיים כתוצאה מסיכון זה, והוא מעריך כי הבקרות המשפטיות המיושמות על ידו הינן טובות.
6. סיכון מוניטין	קטנה	סיכון לפגיעה במצבו העסקי של הבנק כתוצאה מפגיעה בדימוי הבנק בעקבות פרסומים שונים, נכונים או שגויים, בעיני לקוחותיו, בנקים קורספונדנטים, משקיעים, גורמי פיקוח ואחרים.
סיכונים נוספים הרלבנטיים לבנק:		
7. סיכוני חקיקה	קטנה	שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על פעילות הבנק, אשר עלולות להשפיע על תוצאותיו העסקיות. בכלל האמור, הסיכון של חקיקה רטרואקטיבית דוגמת "חוק גל" והחקיקה בעניין הרשויות המקומיות. הבנק מעריך כי המעקב שהוא מנהל אחר שינויי חקיקה צפויים והיערכותו ליישומם מפחיתה סיכון זה.
8. סיכוני ציות	קטנה	סיכונים הנובעים מאי עמידה בהוראות דין, לרבות הוראות רגולטוריות המחייבות את התאגיד הבנקאי. הבנק מפעיל כלי מעקב ובקרה שוטפים אשר להערכתו מפחיתים סיכון זה.
9. סיכון פוליטי/בטחוני	בינונית	סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו, הנובע מחוסר יציבות בשווקים הפיננסים או הרעה במצב הלווים כתוצאה מהרעה במצב הביטחוני או הפוליטי. מדיניותו השמרנית של הבנק, המגבלות שנקבעו והבקרה השוטפת המבוצעת מפחיתות סיכון זה.

פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים

כללי

בחודש דצמבר 2001 פרסם המפקח על הבנקים הוראות בדבר דיווח על מגזרי פעילות בתאגיד בנקאי, בעקבות אישורו של תקן חשבונאות מס' 11 בדבר דיווח מגזרי על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, ולאור היישום של תקני חשבונאות בחו"ל בדבר מגזרי פעילות, ובעיקר היישום של התקן החשבונאי האמריקאי FAS 131(Disclosure about segments of an enterprise and related information) , תוך ביצוע התאמות מסויימות למאפיינים המיוחדים של תאגידים בנקאיים, בעיקר על בסיס הגילוי הנהוג במערכת הבנקאית בארה"ב.

על פי ההוראות, מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר מתקיימים בו שלושת המאפיינים הבאים:

(א) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות הנובעות מעסקאות עם רכיבים אחרים באותו תאגיד בנקאי);

(ב) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו;

(ג) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

ההוראות קובעות בנוסף את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים בדוחות הכספיים.

בחודש ינואר 2002 הבהיר המפקח על הבנקים כי הוא מצפה מתאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית לכלול גילוי על המגזרים הבאים: בנקאות עסקית (Corporate); בנקאות קמעונאית (Retail); בנקאות מסחרית (Middle Market); בנקאות פרטית (Private); בניה ונדל"ן; משכנתאות; כרטיסי אשראי; פעילות בשוק ההון; חברות ריאליות.

בחודש יולי 2005 פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בעניין הגילוי על מגזרי פעילות. בחוזר שפורסם הובהר כי התשובות שבקובץ הן בבחינת קביעת עמדה (SOP - Statement of Opinion) של צוות הפיקוח על הבנקים לגבי הנחיות ליישום, כל עוד לא התפרסמו בנושאים אלו הוראות של המפקח על הבנקים.

בקובץ האמור צומצם, בין היתר, מספר המגזרים שנדרש גילוי עליהם בביאור לאלה: משקי בית, בנקאות פרטית, עסקים קטנים, בנקאות מסחרית, בנקאות עסקית, ניהול פיננסי ואחר (אם קיים, על בסיס ספציפי בתאגיד הבנקאי המדווח). המגזרים המתייחסים למוצרים בנקאיים (כגון: כרטיסי אשראי, פעילות בשוק ההון ומשכנתאות) יוצגו במגזרי הלקוחות הרלבנטיים ויחד עם זאת, נדרש לתת בדוח הדירקטוריון לגבי כל מגזר את הגילוי על המוצר הבנקאי בטור נפרד.

בהתאם לאמור לעיל, החל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005 מגזרי המוצרים אשר דווחו בעבר כמגזרים נפרדים (כרטיסי אשראי, פעילות בשוק ההון, פעילות הבניה והנדל"ן ומשכנתאות), מוצגים במגזרי הלקוחות הרלבנטיים, ובנוסף ניתן לגביהם גילוי בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" להלן. פעילות "חברות ריאליות", אשר אף היא הוצגה בעבר כמגזר נפרד, מוצגת כחלק מהמגזר הפיננסי.

בקובץ האמור הובהר שיש לפצל את נתוני מגזר הפעילות הבינלאומית בחתך המגזרים של פעילות קבוצת דיסקונט בארץ. נוכח העובדה שחברת הבת בניו יורק לא היתה ערוכה עד לאחרונה לתת את הפרטים הנדרשים, הסכים המפקח על הבנקים שהבנק ימשיך להציג את הפעילות הבינלאומית בעמודה אחת.

אי די בי ניו יורק השלים את היערכותו לפיצול הנתונים כנדרש ובהתאם, החל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, נתוני מגזר הפעילות הבינלאומית פוצלו בחתך המגזרים של פעילות הקבוצה בארץ. בנוסף, ניתן גילוי אודות הפעילות האמורה בסעיף "פעילות בינלאומית".

כיוון שלא ניתן להפיק את הנתונים בחתך האמור באופן רטרואקטיבי, מספרי ההשוואה לשנת 2005 מוצגים במתכונת על פיה דיווח הבנק בעבר, באישור הפיקוח על הבנקים.

בבנק מוקמת מערכת מידע ניהולי לניהול של מרכזי רווח לפי לקוחות, מוצרים וחתכים נוספים (מערכת מרכזי רווח). עריכת נתוני המגזרים מבוססת על נתוני מערכת מרכזי רווח. יצויין כי כיוון שהמערכת טרם הושלמה והוטמעה בכללותה, השימוש במערכת ככלי ניהולי נעשה בשלב זה באופן חלקי בלבד. כמו כן, מאחר והמבנה הארגוני של הבנק אינו חופף במלואו למגזרי הפעילות המדווחים, מבוסס המודל המשמש להפקת הנתונים על הנחות ואומדנים שונים. בנוסף, נוכח השינויים התכופים בהגדרת המגזרים,

כמפורט לעיל, בשילוב עם העובדה שלא ניתן להפיק מהמערכת נתונים באופן רטרואקטיבי, טרם נוצרה סדרה עתית של נתונים בחתך של מגזרי פעילות אשר חיוניים לצורך ביסוס ההנחות והאומדנים. בעתיד, לאחר שהמידע המופק מהמערכת יילמד וינותח לאורך זמן, במקביל להשלמת תהליך ההטמעה של המערכת, ייתכן שיחולו שינויים מסויימים בהנחות ובאומדנים האמורים.
יצויין כי בקובץ שאלות תשובות האמור דורש הפיקוח על הבנקים שתאגידים בנקאיים יאחדו את נתוני חברות הבת לפי המאפיינים הכמותיים שקבעה החברה האם. מתן נתונים כאמור מחייב ניהול מאגר נתונים כפול של רווחיות ומגזרים בחברות הבת. הדבר כרוך בקשיים עצומים ובשלב זה אין הבנק ערוך לביצועו. בשלב זה, נעשה איחוד מגזרי הפעילות של חברות הבת הבנקאיות בהתבסס על מגזרי הפעילות המדווחים על ידן, ללא התאמה להבדלים, אם ישנם, במאפייני הפעילות של לקוחות הבנק במגזר מסוים לעומת לקוחות חברות הבת באותו מגזר.
מאחר וכאמור המערכת נמצאת בשלבי פיתוח וטרם הוטמעה במלואה בבנק ככלי בקרה ניהולי, מתבצעים מעת לעת שינויים מסויימים באופן קביעת האומדנים ובאופן ההעמסה של ההוצאות, כך שההשוואה בין תקופות עשויה להיפגם.

מבנה ניהולי

קבוצת הבנק פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות בכל תחומי הבנקאות והשירותים הפיננסיים. פעילותו העסקית של הבנק מתבצעת באמצעות 4 חטיבות: החטיבה הקמעונאית, החטיבה העסקית, החטיבה הפיננסית והחטיבה לנכסי לקוחות.
החטיבה הקמעונאית אחראית לפעילות בקרב משקי בית, לקוחות אח"מ, חברות ועסקים קטנים, תושבי חוץ, לקוחות בנקאות פרטית ולקוחות הבנקאות הישירה.
החטיבה העסקית אחראית לפעילות בקרב החברות הגדולות והבינוניות ולשירות למגזרי לקוחות ספציפיים: יהלומנים, חברות בניה (ליווי פרוייקטים בתחום הנדל"ן) ומפעלים מאושרים. כמו כן, אחראית החטיבה לפעילות בקרב הלקוחות העסקיים (Middle Market) ומרכזת את פעילות מרכזי העסקים, אגף סחר חוץ והסניף הראשי בת"א.
החטיבה הפיננסית אחראית לניהול הנוסטרו והנזילות ולניהול סיכוני השוק והנזילות.
החטיבה לנכסי לקוחות אחראית, בעצמה ובאמצעות חברות בנות, למתן מגוון שירותים בשוק ההון לכלל מגזרי הלקוחות, ובכלל זה: ייעוץ בניירות ערך ובנכסים פיננסים, ביצוע שירותי קנייה ומכירה של ניירות ערך, ניהול תיקים, שירותים למנהלי תיקים המנהלים בבנק את תיקי לקוחותיהם, פעילות במסגרת חוזים עתידיים, תעודות סל ומוצרים מובנים. כן אחראית החטיבה על ניהול ההשקעות הריאליות של הבנק.
לפרטים בדבר שינוי במבנה הארגוני, במסגרתו מוזגה החטיבה לבנקאות מסחרית לתוך החטיבה העסקית, ר' להלן בפרק "המגזר העסקי".

המגזר הקמעונאי (RETAIL) – כללי

הבנק מציג שני מגזרים קמעונאיים: מגזר "משקי הבית" ומגזר "עסקים קטנים". במסגרת מגזרים אלה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק, למעט לקוחות המרכזים לבנקאות פרטית בינלאומית. בסעיף כללי זה להלן יובאו כמה עניינים שמשותפים לשני המגזרים האמורים.

הסניפים – מרכז העשייה הקמעונאית

הסניפים הם החוליה המרכזית בקשר בין הבנק ללקוח הקמעונאי. חווית הקמעונאות מתרחשת במקום המפגש של הלקוח הקמעונאי עם הבנק - בסניף.
לקוח המבקר בסניף יחווה חווית קמעונאות כתוצאה משילוב של ארבעה גורמים עיקריים: חזות נעימה של הסניף ועובדיו, שירות איכותי לאורך כל זמן שהייתו בסניף, בהירות ופשטות של המוצרים והמסרים המועברים לו וזמינות וקלות הצריכה - תהליכים פשוטים וביצוע יעיל. החטיבה הקמעונאית מצויה בתהליך מתקדם של התאמת הסניפים למבנה ממוקד לקוח, כאשר מול כל זירת לקוחות מתקיימת היערכות שונה ומבודלת.

סינוף

בסוף שנת 2006 הפעיל הבנק מערך של 125 סניפים ברחבי הארץ המאורגנים במסגרת חמישה מרחבים. לפרטים בדבר התאמת רשת הסינוף, שירותים משלימים ומערכי ייעוץ ר' "מגזר משקי הבית" להלן.

פתיחת סניפים. במהלך שנת 2006 נפתח סניף נוסף בסדרת "דיסקונט בדרך שלך" וסניף נוסף בסדרת "דיסקונט ביתי". לפרטים נוספים אודות התאמת מפת הסינוף, ר"מגזר משקי הבית" להלן.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

במטרה ליצור יתרון יחסי לבנק בקמעונאות, ביצעה החטיבה הקמעונאית בבנק, מאז שנת 2002, מספר מהלכים, אשר כללו:

- הקמת אגפים ממוקדי לקוחות בחטיבה הקמעונאית: אגף לקוחות פרטיים, אגף לקוחות עסקיים (עסקים קטנים), אגף לקוחות תושבי חוץ ועתירי פאסיבה.
- חלוקת הניהול במנהלות המרחב ובסניפים לפי מגזרים - פרטי (משקי בית) ועסקי (עסקים קטנים).
- התאמת מפת הסינוף - איחוד סניפים והקמת סניפי קונספט ייחודיים (ר' להלן "התאמת רשת הסינוף" ב"מגזר משקי הבית").
- קביעת מדדים ויעדים לתמיכה בשירות ובמכירות.
- פיתוח תחום האשראי הצרכני כמנוע צמיחה בפעילות המגזר.
- פעילות לגיוס לקוחות חדשים - "מעגלים".
- מסחור - התאמת חזות הסניפים לקמעונאות.
- פרויקט להוצאת עבודות תפעוליות מהסניפים על מנת לפנות זמן ליזמה ומכירות (ר' הרחבה להלן בעניין "פרויקט שער הכניסה לבנק").

אסטרטגיית המגזרים

אסטרטגיה המתווה דרך על פיה יש ליצור בידול ברור בין לקוחות על מנת להצליח לשמר את הלקוחות ולמצות את הפוטנציאל הגלום בהם.

הדרכים ליישום אסטרטגית הבידול בין מגזרים:

- פילוח נכון של לקוחות;
- בידול בשירות - שיוך ארגוני לצוות והתאמה של ערוצים משלימים;
- פיתוח קשרי לקוחות עם הפלח;
- מכירה.

פילוח הלקוחות

במגזר הפרטי אותרו ארבעה פלחים עיקריים של לקוחות: אח"מ; פרטי מועדף; פרטי (משקי בית); פלח צומח. הפלחים מוגדרים בהתייחס לפרמטרים של גובה המשכורת ו/או עושר פיננסי, אשר נמדד לפי היקף הנכסים המוחזקים בבנק. הפלח הצומח מוגדר כאוכלוסיית לקוחות שזוהו כבעלי פוטנציאל צמיחה: סטודנטים, חיילים וצעירים.

בשנים האחרונות הושם דגש מיוחד על המגזר הפרטי על כל פלחיו. בהתבסס על פילוח המגזר הפרטי נקבעו דגשים אסטרטגיים שונים לפעילות מול כל פלח בהתאם למאפייניו, צרכיו ולסדרי העדיפויות של הבנק.

בהתבסס על פילוח המגזר הפרטי נבנו מסלולי חשבון המאפשרים העמדת קווי אשראי מובנים, תוך הצעת מסלולים ייחודיים לבעלי עושר פיננסי ו/או מקבלי משכורת. ללקוחות אלה הוצע קו אשראי בגובה 30% מהעושר הפיננסי הפנוי נטו ו/או עד פי 5 מגובה המשכורת, בהתאמה.

התאמת קווי האשראי לפלחי אוכלוסייה אלה נעשית באמצעות פנייה יזומה ללקוח והתאמת המסגרות בהתאם לצרכיו של הלקוח, יכולת ההחזר שלו, וההיכרות עימו לאורך שנים בקווי אשראי מובנים, בהם הריבית הולכת ופוחתת ככל שהניצול גדל. פעילות זו

תומכת בפיתוח תחום האשראי הצרכני בבנק, מאפשרת התאמה מלאה לצרכי הלקוח ומובילה לצמצום משמעותי של היתרות החורגות בחשבונות העו"ש.

במגזר העסקי אותרו שלושה פלחים עיקריים של לקוחות: עסקי, עסקי פלוס, עסקי מורחב. הפלחים מוגדרים בהתייחס לפרמטרים של היקף הפעילות מול הבנק, כפי שנמדד בעיקר בתחום האשראי.

תפיסת השירות

תפיסת השירות גובשה במטרה לתת שירות כוללני ללקוח מתוך הבנה כי הלקוח מעוניין בקבלת שירות מבנקאי שיכיר את כל צרכיו הפיננסיים ויתאים לו, על פי מאפייניו הייחודיים, את השירותים והמוצרים.

בהתאם לכך גובשה תפיסת השירות הכולל שעקרונותיה:

- שירות כולל ללקוח בנקודת שירות אחת - one stop shop;
- שירות בצוות - מקנה מענה שירות מקיף יותר בכתובת אחת בסניף;
- היערכות על פי זירות - צוות מתמחה בזירת לקוחות (ולא במוצרים);
- בנקאות אנושית - היכרות ויחס חם ואנושי מצד נותני השירות;
- יוזמה שירותית - הקדמת הלקוח בחיזוי צרכיו והתאמת מוצר או שירות לאותם צרכים;
- הקצאת משאבים המבוססת על צרכי הלקוח וסדרי העדיפות הבנק;
- בנקאות מומחים - מתן שירותים מקצועיים מגוונים, בתחום האשראי וההשקעות, תוך התאמת המוצר לצרכיו של הלקוח.

קשרי לקוחות עם הפלח ומכירות

לאחר פילוח לקוחות הסניף ובידול השירות מולם, מתמקד יישום אסטרטגית המגזרים באופן ניהול הפעילות מול כל זירה - התמחות בזירה.

צוות השירות נדרש להעמיק את פעילותו מול לקוחותיו: לפתח קשרי לקוחות עם הפלח שהוא משרת ולבצע פעילות יזומה מולו. לשם כך נדרשת:

- היכרות מאפייני הלקוחות (פעילות בנקאית, צרכים והעדפות);
- התאמת רמת המקצועיות וההכשרה הנדרשת לצרכי הלקוחות - לצורך כך נבנו קורסים, סדנאות והדרכות בנושאים מגוונים לעובדי הסניפים. העברת הקורסים נעשית הן בלמידה עצמית והן במכללת דיסקונט. בין היתר, ניתנות הכשרות בנושאים הבאים: אשראי צרכני, אשראי עסקי מתקדם, פקדונות, מט"ח, קופ"ג, מכירות, ניירות ערך וכו'.
- התאמת מוצרים ממוקדים בצרכי לקוחות בתחום ההשקעות ובתחום האשראי;
- הרחבת ההיכרות האישית עם הלקוחות;
- התאמת אופן הפניה והמכירה ללקוחות השונים.

הטמעת התרבות הקמעונאית

במסגרת האסטרטגיה להובלת הבנקאות הקמעונאית השיק הבנק בתחילת חודש יולי 2005 בית ספר ראשון מסוגו במערכת הבנקאית - בית ספר לקמעונאות.

בית הספר לקמעונאות מכשיר מנהלים ועובדים מסניפי הבנק ויתמקד בהשגת המטרות הבאות: הטמעת התרבות הקמעונאית בסניפי הבנק, הקניית כלים ליישום התפיסה הקמעונאית לצוותי ניהול מסניפי הבנק והכשרת עובדים במסלולי למידה מגוונים ומותאמים.

בית הספר לקמעונאות פועל במסגרת מכללת דיסקונט והמרצים בו הם מתחום העשייה הקמעונאית בארץ ובחו"ל.

מגזר הבנקאות הקמעונאית – מגזר משקי הבית

לקוחות המגזר

במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק בזירת הלקוחות הפרטיים המוגדרים כפרטיים מקבלי משכורת, צמיחה ואח"מ (להוציא לקוחות המרכזים לבנקאות פרטית). כן כולל המגזר את לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט במגזר משקי הבית - לקוחות פרטיים של בנק מרכנתיל דיסקונט, שסממני פעילותם אופייניים לאלה של משקי הבית, לרבות אשראי בהיקף שאינו עולה על 200 אלף ש"ח ופקדונות בהיקף שאינו עולה על 500 אלף ש"ח.
החל בשנת 2006 כולל המגזר גם את נתוני הפעילות הבינלאומית במגזר משקי הבית.

שירות

לקוחות משקי הבית מקבלים שירות באמצעות 125 סניפי הבנק הפרושים ברחבי הארץ, מקרית שמונה ועד אילת ומאורגנים בחלוקה גיאוגרפית לחמש מנהלות מרחב. לקוחות מגזר משקי הבית בבנק מרכנתיל דיסקונט מקבלים שירות באמצעות 65 סניפים הפזורים ברחבי הארץ.
המוצרים הבנקאיים העיקריים העומדים לשימוש לקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פקדונות, פעילות בשוק ההון וכרטיסי אשראי, וכן הלוואות לרכישה, חכירה, הרחבה, שיפוץ או בניה של דירות מגורים ומתן הלוואות לכל מטרה, המובטחת על ידי משכון דירות מגורים.

התאמת רשת הסינוף

בשנים האחרונות הוקמו סניפי קונספט ייחודיים שנועדו לתת מענה מותאם לצרכים שונים של לקוחות קמעונאיים. סניפי קונספט אלה שולבו במהלך שהחל בשלהי שנת 2006, למתן שירותים בנקאיים בפריסה ארצית בשעות פעילות חדשניות בענף הבנקאות בארץ.
"דיסקונט מהיר". ממוקם בקדמת הסניף ומספק מענה מהיר לשירותי בנקאות יומיומית. במרכזים לבנקאות מהירה יש כמה משובים, מכשיר כספומט, עמדת טלבנק ואינטרנט ובעיקר - הוא מאויש על ידי בנקאים מקצועיים בשעות שאינן שגרתיות: 8:00-20:00.
בשנת 2006 נפתחו 14 מרכזי דיסקונט מהיר, שהתווספו ל-6 המרכזים הקיימים.
"דיסקונט בדרך שלך". בשנת 2006 נפתח סניף נוסף בסדרת "דיסקונט בדרך שלך", בקניון מלחה בירושלים, והוא הצטרף לארבעת הסניפים הקיימים: בקניון "אבנת" בפתח תקוה, בקניון הנגב בבאר שבע, בקניון "מול הפארק" ברעננה וב"קניון גבעתיים" בגבעתיים. סניפים אלה, הממוקמים בקניונים, משמשים נקודת שירות ומכירות ללקוחות הקניון, והם מותאמים לסביבה הקמעונאית של הקניון. שעות הפתיחה מותאמות ללקוח: 10:00-22:00.
"דיסקונט ביתי". סניפים אלה נמצאים בשכונות גדולות בערים, ומשרתים לקוחות פרטיים עד שעות מאוחרות. שעות הפתיחה מותאמות לצרכי התושבים והסביבה. עובדי הסניף עוברים הכשרות מיוחדות בתחום השירות לצד הכשרות מקצועיות בתחום הבנקאות.
תוכנית לשנת 2007. התוכנית היא לפתוח 20 סניפי "דיסקונט מהיר" בקדמת הסניף של סניפים קיימים, סניף אחד של "דיסקונט בדרך שלך" וחמישה סניפים של "דיסקונט ביתי".

שירותים משלימים

מערכי שירות ישירים ומשלימים המהווים אלטרנטיבה למערך השירות בסניפים:
פרוייקט "שער כניסה לבנק". מרכז מענה טלפוני ללקוחות - הפנייה אוטומטית לבנקאות הישירה ללקוחות המתקשרים למרכזיית הסניף (ולא לשלוחות הישירות של העובדים). הפרוייקט מאפשר לשפר את איכות המענה הטלפוני מחד גיסא ולפנות זמן לעובדי הסניף ליוזמה, מכירות ושיפור השירות בסניף מאידך גיסא.
טלבנק אינטרנט. פיתוח ושיכלול ערוץ השירות באמצעות האינטרנט. עידוד השימוש בערוץ זה מתבטא בעלויות הנמוכות משמעותית ללקוח משירותים זהים הניתנים בסניף.

מערכי שירותי ייעוץ

מוקדי השקעות. לקוחות בעלי פסיבה של מעל 750,000 ש"ח או לקוחות פעילים בשוק ההון זכאים לקבלת ייעוץ כוללני בתחום הפסיבה במוקדי השקעות (11 במספר). חשבון הלקוח משויך לסניף אולם השירות ניתן במוקד ההשקעות על ידי יועצי השקעות מומחים.

שירותי ייעוץ בסניפים. בשנת 2006 החל מהלך להעצמת שירותי ייעוץ ההשקעות בסניפים. במסגרת זו נהנה הלקוח מייעוץ אישי ויזום במגוון אפיקים בשוק ההון. השירות ניתן בסניפים על ידי יועצי השקעות מורשים ומבודלים לתחום שוק הון בלבד. הקריטריון לקבלת השירות הינו פאסיבה נזילה בתחום של 250-750 אלף ש"ח. בשנת 2007 יימשך התהליך ויורחב לסניפים נוספים.

ניהול תיקים. הפניית לקוחות הנדרשים לשירות זה להתקשרות עם מנהלי תיקים מורשים.

שירותים ומוצרים חדשים

הארכת יום עסקים. על פי הוראת המפקח על הבנקים, הוארכו שעות יום העסקים החל מיום 21 בפברואר 2006, ונקבעו עד לשעה 18:30 בימי חול ו-14:00 בימי שישי ובערבי חג. כחלק מהיערכות למעבר ליום עסקים ארוך, בוצעו שינויים תפעוליים, נשלחו הודעות ללקוחות והוכן שילוט חדש לסניפי הבנק.

בעקבות המהלך, נהנים לקוחות הבנק מחפיפה גדולה יותר בין היום הקלנדרי לבין יום העסקים, עובדה המאפשרת ללקוחות לבצע פעולות בחשבונם בשעות אחר הצהריים מבלי להפסיד יום ערך וכן, לבצע פעולות בשוק ההון במשך כל יום המסחר בבורסה.

כרטיס ההטבות "דיסקונט מקס גרייד". "דיסקונט מקס גרייד" הינו כרטיס ההטבות הראשון והיחיד מסוגו בישראל, המיועד ללקוחות הבנק מעבירי משכורת בגילאי 25-35 וכן ללקוחות אח"מ מעבירי משכורת, אשר נשלח בדיוור ישיר ללקוחות אלה. זהו כרטיס אלקטרוני המעניק מגוון הטבות חוץ בנקאיות רבות ערך בתחומי הנופש, התרבות והפנאי בישראל.

החידוש ב"דיסקונט מקס גרייד" הוא בהענקת ערך משמעותי ללקוח, ללא התניה, ובשקיפות מלאה. ההטבות הנכללות בכרטיס מוצעות לשימוש רב פעמי במהלך השנה וכוללות: הנחות משמעותיות בנות 50% לפחות, מתנות רבות ומגוון הפתעות לאורך כל השנה.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה מתבצעים באמצעות מבצעי פרסום בעיתונות, בטלוויזיה, ברדיו ובשלטי חוצות. בנוסף, מתבצעים השיווק וההפצה בערוצים הבאים:

- בסניפים - פנים מול פנים, על ידי מסכי פלאזמות בעמדות ההמתנה לשירות ובאמצעות הטלפון, הן בפניה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות;
- בטלבנק דיסקונט - הן בפנייה יזומה הן כמענה לפניית לקוחות;
- באתר דיסקונט באינטרנט באמצעותו מועברים מסרים שיווקיים והצעות שיווקיות;
- דיוור ישיר ללקוחות (בצירוף דוח מצב חשבון) ובאמצעות המכשירים לשירות עצמי (משובים וכספומט).

יעדים ואסטרטגיה עסקית

החל משנת 2002 החל הבנק במאמץ שיווקי לגיוס לקוחות פרטיים- פעילות "מעגלים".

החלטה שיווקית זו נובעת מאסטרטגית הבנק והיא הובלת הבנקאות הקמעונאית בישראל תוך התמקדות במגזר הקמעונאי כמקור עיקרי לצמיחה ורווחיות.

החל מתחילת פעילות "מעגלים" גייס הבנק כ-300 אלף לקוחות חדשים, בעיקר ממגזר משקי הבית.

דגשים לשנה הקרובה

- המשך הנחלת חזון הבנק - הובלת השירות האישי והאנושי.
- המשך התאמת ופיתוח מוצרים ייחודיים ללקוחות.
- המשך הפריסה הארצית של נקודות "דיסקונט מהיר", הפתוח לקבלת קהל עד לשעה 20:00. בכך מתאים הבנק את עצמו לצרכי

הלקוח ולנוחותו. כמו כן, ייעשה מאמץ להגביר את שביעות רצון הלקוחות על ידי ע"י שדרוג חווית הביקור בסניף והעלאת רף השירות.

תחרות

מספר המתחרים במגזר משקי הבית הינו כמספר הבנקים הפועלים במשק. עיקר התחרות של הבנק הינה מול ארבעת הבנקים הגדולים בישראל: בנק הפועלים, בנק לאומי, הבנק הבינלאומי הראשון ובנק מזרחי-טפחות, כאשר בנק דיסקונט הינו השלישי בגודלו מבין חמשת הבנקים.

הבנק נוקט בדרך של בידול ממתחריו הן באיכות השירות והן בדרך של השקת מוצרים אטרקטיביים המותאמים לצרכיהם של לקוחות מגזר זה.

בשנים האחרונות התפתחה תחרות מצד גופים פיננסים "חוץ בנקאיים" כגון: חברות כרטיסי אשראי - בתחום האשראי הצרכני, חברות השקעות וביטוח - בתחום שוק ההון, ועוד.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות

בשנת 2006 לא חלו שינויים במאפייני לקוחות המגזר. יחד עם זאת, קיימת מגמה מתמשכת של גידול בפעילות הבנקאית באמצעות הערוצים הישירים (מכשירי בנק אוטומטיים, טלבנק, דיסקונט באינטרנט).

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

בשנת 2006 הושלמה ההשקה של מרכיבים מרכזיים במערכת אופק (לפרטים ר' "מערכות מידע ומחשוב" להלן).

שודרג אתר האינטרנט של דיסקונט, ובכלל זה נוספו אפשרויות תשלום לרשויות ממשלתיות ועירוניות, ונוסף באינטרנט צילום שיקים שנפרעו. כמו כן שודרג אתר ניירות ערך, בו ניתן לקבל מידע ולבצע פעולות בנקאיות.

שיפור המענה הטלפוני - הפנייה אוטומטית של חלק מהשיחות ישירות ל"טלבנק דיסקונט" (כשער כניסה לבנק) ושיפור שירות המענה הטלפוני ללקוחות.

גורמי הצלחה קריטיים במגזר

- פריסת נקודות שירות והתאמת שעות הפעילות לאיזור וסוג האוכלוסיה;
- הרחבת החשיפה והזמינות של הערוצים הטכנולוגים הישירים;
- ייצור מוצרים המותאמים ללקוח במגוון האפיקים הבנקאיים;
- מהירות התגובה לצרכים ולבקשות הלקוחות;
- גמישות ורגישות לשינויים בשוק, לרבות הוראות רגולטוריות.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים במגזר

- השקעה בפריסת רשת סניפים ברחבי הארץ;
- השקעה בהקמת אמצעים טכנולוגיים מתקדמים, תחזוקה שלהם ושדרוגם;
- הכשרת כוח אדם שירותי המיומן במגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיות;
- מוניטין של רמת שירות, מובילות, מקצועיות ואמינות, הנבנה לאורך שנים.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2006 בסך של 251 מיליון ש"ח, מזה 250 מיליון ש"ח מפעילות מקומית לעומת סך של 197 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 26.9%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח, מפעילות מקומית, של המגזר בשנת 2006 מסתכם ב - 148 מיליון ש"ח, לעומת סך של 240 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה של38.3%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה למגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל- 24.1% בשנת 2006, לעומת 19.9% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל- 14.3% בשנת 2006, לעומת 24.2% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים במגזר הסתכמה בשנת 2006 ב- 109 מיליון ש"ח, לעומת 85 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 28.2%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר משקי הבית (במיליוני ש"ח):

	בנקאות ופיננסים		כרטיסי אשראי		שוק ההון		משכנתאות		פעילות מקומית		פעילות בינלאומית	סך הכל
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2006
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים												
מחיצוניים –	217	(1,157)	108	111	1	2	159	219	485	(825)		486
בינמגזרי –	613	1,947	(5)	(36)	3	–	(43)	(80)	568	1,831		569
סך הכל רווח מפעולות מימון	830	790	103	75	4	2	116	139	1,053	1,006	2	1,055
הכנסות תפעוליות ואחרות	370	457	629	555	392	369	48	55	1,439	1,436	1	1,440
סך הכל הכנסות	1,200	1,247	732	630	396	371	164	194	2,492	2,442	3	2,495
הפרשה לחובות מסופקים	60	39	31	14	–	–	18	32	109	85	–	109
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,356	1,121	481	427	264	201	86	81	2,187	1,830	2	2,189
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(216)	87	220	189	132	170	60	81	196	527	1	197
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	(78)	62	79	81	58	77	26	30	85	250	–	85
רווח (הפסד) נקי	(138)	25	78	55	288	82	22	35	250	197	1	251
רווח (הפסד) נקי בניטרול רכיבים מסויימים[1]	(45)	62	82	56	87	87	24	35	148	240	1	149
תשואה להון (אחוזים)	(36.9)	8.0	36.7	31.8		446.0	5.1	7.2	24.1	19.9	2.7	24.1
תשואה להון בניטרול רכיבים מסויימים[1] (אחוזים)	(12.0)	20.0	38.1	32.6	–	471.2	5.3	7.2	14.3	24.2	2.7	14.3
יתרה ממוצעת של נכסים	5,511	4,842	2,387	1,846	8	10	9,704	9,365	17,610	16,063	59	17,669
יתרה ממוצעת של התחייבויות	50,085	45,888	1,373	613	–	–	2,418	2,293	53,876	48,794	70	53,946
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	5,911	5,158	3,573	2,872	289	306	7,525	8,174	17,298	16,510	59	17,357
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות[2]	–	–	–	–		25,381	29,384	–	25,381	29,384	–	25,381
יתרה ממוצעת של ניירות ערך[2]	–	–	–	–		22,543	12,624	–	22,543	12,624	–	22,543
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	–	–	–	–	1,283	964	2,269	2,282	3,552	3,246	–	3,552
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:												
מרווח מפעילות מתן אשראי	255	215	103	78	–	–	74	139	432	432	1	433
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	540	544	–	(3)	–	–	1	–	541	541	1	542
אחר	35	31	–	–	4	2	41	–	80	33	–	80
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	830	790	103	75	4	2	116	139	1,053	1,006	2	1,055

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת ורווח ממכירת אילנות דיסקונט.
(2) ניירות ערך של קרנות נאמנות בניהול אילנות דיסקונט נכללו עד הוצאת אילנות מאיחוד במסגרת היתרה הממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות ולאחר מכן במסגרת היתרה הממוצעת של ניירות ערך.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 4,304, כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר, לעומת 3,925 משרות בשנת 2005, עליה של 9.6%.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות אשר חלות על מערכת הבנקאות בישראל, מצד גורמי פיקוח שונים, ובכלל זה: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך, המפקחת על המחירים במשרד התעשיה, המסחר והתעסוקה ועוד. להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על המגזר.

הוראה בנושא ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב. ביום 8 בפברואר 2005 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא ניהול מסגרות האשראי בחשבונות עובר ושב וחח"ד. ההוראה נועדה להפסיק את הנוהג הרווח בישראל של ניהול חשבונות אלה תוך חריגות תכופות ומתמשכות ממסגרות האשראי המאושרות.

בהוראה נקבע, בין היתר, כי:

- על הבנקים לקבוע ללקוח מסגרת אשראי, המתאימה לצרכיו, לכושר ההחזר ולבטחונות שלו וזאת על בסיס ניתוח מתועד, לצורך אישור המסגרת על ידי גורם האשראי המוסמך בבנק;
- קביעת מסגרת באופן מושכל זה יכולה להתבצע גם על פי מאפיינים של קבוצות לקוחות, והבנק יוכל לקבוע סכומי סף שונים לקבוצות לקוחות כאלה, שלגביהן יוגדרו קריטריונים כלליים לניתוח המתועד של צרכי האשראי;
- מסגרת האשראי תעוגן בהסכם בכתב אשר יבהיר את מחוייבות שני הצדדים - הלקוח והבנק - לפעול רק בתוך המסגרות המאושרות ובלי חריגה מהן;
- הבנק רשאי להעמיד ללקוח בעל מסגרת אשראי (שנקבעה בהסכם בכתב עמו), או לקבוצת לקוחות כאלה, מסגרת אשראי חד צדדית נוספת לתקופה מוגבלת, ובלבד שיידע את הלקוח. מסגרת חד צדדית כזו לא תחוייב בעמלה, ושיעורי הריבית עליה לא יעלו על אלה שנקבעו למסגרת האשראי האחרונה שהוסכמה בכתב עם הלקוח ונחתמה על ידו;
- במקרים בהם יבקש לקוח לכבד חיוב מסוים בעטיו צפויה להיווצר חריגה, והבנק יהיה מוכן להיענות לכך, תוסכם מראש ובכתב מסגרת מתאימה, ולו גם זמנית, התואמת את מסגרת האשראי הנוסף המבוקש;
- חיוב חשבון הלקוח בתוספת ריבית חריגה ועמלות מיוחדות בגין חשבון בחריגה יתאפשר אך ורק במקרים בהם התאגיד הבנקאי לא היה יכול למנוע את החריגה, ואף זאת רק בחשבונות שסווגו על ידי התאגיד הבנקאי כחובות בעייתיים (בפיגור).
- בגין חריגות שתיווצרנה בחשבונות שסווגו כבעייתיים, לא תיזקפנה הכנסות ריבית כלשהן לדוח רווח והפסד עד לגבייתן בפועל (וביטול החריגה) (סעיף זה נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2006);
- הסכם מסגרת אשראי יכול שייחתם בסניף הבנק, בביתו של הלקוח או באמצעות האינטרנט.

ההוראה החדשה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2006, ואולם הבנק רשאי להעמיד ללקוח מסגרת אשראי חד צדדית, גם ללא הסכם בכתב, בריבית הנהוגה אצלו ללקוחות דומים, וזאת עד ליום 1 ביולי 2007. עד ליום 1 ביולי 2006 יכול היה הבנק לאפשר היווצרותה של חריגה בחשבון העו"ש ולגבות בגינה ריבית חריגה. יישום ההוראה על מסגרות העו"ש במט"ח החל ביום 1 בינואר 2007. בתיקון מחודש דצמבר 2006 הורשו הבנקים שלא ליישם את ההוראה לגבי חריגות בסכומים שלא יעלו על 1,000 ש"ח, ובלבד שלא יתמשכו לאורך זמן.

יצויין כי הבנק פעל עוד בטרם פורסמה ההוראה להמרת משיכות יתר בהלוואות ומסגרות אשראי מוסדרות ולהפחתת שיעורי החריגה של לקוחותיו.

עם פרסום ההוראה הבנק נערך ופעל באינטנסיביות רבה ליישומה, בין היתר בדרך של המרת משיכות יתר בהלוואות, התאמת מסגרות אשראי לצרכי הלקוח ולפעילותו, הצעת הלוואות במחירים אטרקטיביים, הקמת מסגרות חד-צדדיות על פי ההוראה, קיום סדנאות ללקוחות בנושא ניהול התקציב המשפחתי ועוד. בכלל האמור, נשלח כבר במהלך חודש ספטמבר 2005 ללקוחות הבנק מכתב בקשר עם הוראת בנק ישראל בעניין זה. המכתב פרט את עיקרי ההוראה, משמעותה והשלכותיה על ניהול חשבון הלקוח. הלקוחות התבקשו לסור לסניף על מנת להתאים את מסגרות האשראי לפעילותם ולצרכיהם וכן לקבל מעובדי הסניף עצות ופתרונות לעמידה במסגרת האשראי המאושרת (הלוואות, סדנת "המשפחה כעסק").

יצויין כי מאז חודש דצמבר 2005 חלה ירידה בהיקף חשבונות העו"ש בהם הייתה חריגה, משיעור של 13.0% בסוף שנת 2005, לשיעור של 4.59% בסוף חודש דצמבר 2006.

עמלות. במהלך השנים 2004-2005 עלו על סדר היום הציבורי נושאים שונים הקשורים לעמלות שגובים הבנקים. לאחר דיונים ממושכים בנושא בוועדת הכלכלה של הכנסת, במטרה להגיע למעין "עסקת חבילה" בין הבנקים לגורמי הפיקוח השונים, גובש בחודש יולי 2005 בין המפקח על הבנקים לבין הבנקים הסדר בנושא העמלות למשקי בית. ביום 14 ביולי 2005 שלח המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים מכתב המפרט את העקרונות ליישום "עסקת החבילה" בנושא עמלות בחשבונות עו"ש בשקלים של לקוחות פרטיים.

החל מיום 1 באוקטובר 2005 מציע הבנק ללקוחותיו שלושה מסלולים:

- מסלול בסיסי - סל 10 ש"ח (סל בנק ישראל);
- מסלול מורחב - סל 18 ש"ח (סל ועדת הכלכלה של הכנסת);
- דיסקונט פיקס - סל שעלותו 30 ש"ח.

במהלך חודש ספטמבר 2005 נשלחו ללקוחות הפרטיים של הבנק מכתבים הכוללים פירוט של:

- החלטת הבנק על יישום עסקת החבילה;
- שלושת המסלולים שמציע הבנק, פירוט העמלות הנכללות בהם ועלות כל מסלול ומסלול;
- תאריכי המעבר בין המסלולים לאור הודעת הלקוח ותאריך המעבר האוטומטי למסלול הבסיסי במידה ולקוח לא יתן הודעה.

למכתב צורף טופס שעל הלקוח למלאו, ובו ניתנת לו אפשרות הבחירה בין המסלולים. לקוחות אשר לא השיבו על המכתב הועברו אוטומטית, החל מיום 1 בדצמבר 2005, למסלול הבסיסי.

בתחילת חודש נובמבר 2005 נשלחו ללקוחות מכתבים נוספים המזכירים להם כי עליהם להחליט בדבר המסלול שעל פיו יתנהל חשבונם, ולהודיע על כך לבנק, וכן כי אי מתן הודעה משמעו הסכמה למעבר למסלול הבסיסי.

יישום "סלי העמלות" פגע בהכנסות הבנק מדמי ניהול חשבון של לקוחות פרטיים, בסכום של כ-38 מיליון ש"ח (לשנה).

יישום "סלי העמלות" פגע גם בהכנסות בנק מרכנתיל דיסקונט מעמלות ניהול חשבון, אשר ירדו בשנת 2006 בסך של כ-5 מיליון ש"ח.

ביום 21 ביוני 2006 עדכן הבנק את תעריפון העמלות שלו, תוך הקפדה שלא לייקר עמלות בסיסיות ועמלות שכיחות הנוגעות לניהול חשבון, לרבות סלי העמלות.

בשלהי חודש נובמבר 2006 הודיע הבנק על עדכון מספר עמלות בתעריפון, תוך המשך הקפדה שלא לייקר עמלות בסיסיות ושכיחות הקשורות בעמלות ניהול חשבון של הלקוחות הפרטיים, לרבות סלי העמלות. העדכון נכנס לתוקף במהלך החודשים דצמבר 2006 וינואר 2007. בין היתר נקבעה עמלת קניה ומכירה של קרנות נאמנות בשיעור של 0.1%.

במהלך שנת 2006 שב נושא עמלות הבנקים ועלה מפעם לפעם. לאחרונה אף החלה לפעול ועדת חקירה פרלמנטרית, עליה הוטל לבחון את הנושא בכללותו.

בנק ישראל הודיע בראשית שנת 2007 כי גיבש הצעה להסדרת מחירי השירותים הבנקאיים, במסגרת הצעה זו תינתן למפקח על הבנקים בחקיקה הסמכות לפקח על מחירי השירותים הבנקאיים, בכפוף למספר עילות פיקוח שיוגדרו.

על פי ההצעה יוסמך המפקח לקבוע את מבנה התעריפון המלא של הבנקים, השירותים שייכללו בו, שמות העמלות שייגבו בגינם, סוגיהן ודרך חישובן.

להערכת הבנק, אם תתקבלנה יוזמות החקיקה ייפגעו ההכנסות מעמלות תפעוליות, אולם בשלב זה לא ניתן להעריך את היקף הפגיעה או לכמת את השפעותיה.

הסרת חסמי מעבר בין הבנקים. נושא נוסף אשר יישומו נבחן על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת הינו הקלת המעבר בין הבנקים.

בנק דיסקונט הביע את הסכמתו ליוזמה כבר בראשיתה, וזאת לאור פעילות הבנק לגיוס לקוחות חדשים. הבנק רואה את עצמו כמוביל התהליך של הקלה על הלקוחות במעבר מבנק לבנק ואף עושה שימוש בחברות חיצוניות להקלת המעבר עבור לקוחות אלה.

ביום 14 ביולי 2005 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין המעגנת נושא זה, שנכנסה לתוקף ביום 1 בדצמבר 2005. ההוראה נועדה לפשט את הליך המעבר ללקוחות המבקשים לסגור את חשבונם בבנק אחד ולהעביר את פעילותם לבנק אחר. בהתאם להוראה נדרשים

הבנקים לעשות את כל הנדרש על מנת לאפשר ללקוח לסגור את חשבונו, או להעביר את פעילותו, תוך הקפדה על מניעת טרחה מיותרת ללקוח. הבנקים נדרשים למסור ללקוח מידע מלא על נכסיו והתחייבויותיו אצלם, כדי לאפשר לו לבחון את האפשרות או הכדאיות של העברת הפעילות מהחשבון או סגירתו, ולקבל ממנו הוראות מפורשות באשר לפעולות שיש לנקוט בכל הנוגע לנכסים ולהתחייבויות בחשבונו. בהוראה כלולות גם הקלות טכניות לפישוט הליך המעבר מבנק לבנק. במקביל, כלל המפקח במכתבו הנזכר לעיל בעניין עסקת החבילה, גם הוראות באשר לעמלות אשר לדעתו מהוות הפרעה או חסם למעבר מבנק לבנק ואשר על כן הנחה את הבנקים להפחיתן או לשנות את אופן גבייתן. הבנק נערך ליישום ההוראה והאמור במכתבו של המפקח.

לפרטים נוספים בנושאים אלה, ר' "הצעות חקיקה והסדרים בנושא העמלות הבנקאיות" בפרק "חקיקה ופיקוח" להלן.

לפרטים בדבר השלכות הרפורמה בשוק ההון, ר' להלן "הפעילות בשוק ההון" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים נוספים" וביאור 33 לדוחות הכספיים.

המגזר הקמעונאי בבנק מרכנתיל דיסקונט

מרבית לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט (כ-59%) המשתייכים למגזר משקי הבית בבנק זה, מקבלים שירותי בנקאות באמצעות סניפי בנק מרכנתיל דיסקונט המשתייכים ארגונית לאזור עכו ולאזור נצרת (24 סניפים). סניפים אלה ממוקמים במקומות ישוב שבהם יש רוב מוחלט לאוכלוסיה לא יהודית. להערכת הנהלת בנק מרכנתיל דיסקונט, מרבית הלקוחות המשתייכים לאוכלוסיות אלה מקבלים את שירותיהם באמצעות בנק לאומי ובנק הפועלים ויתרת הפעילות מתחלקת בין יתר הבנקים.

מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר עסקים קטנים

לקוחות המגזר

במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק המוגדרים כחברות קטנות ועסקים קטנים עם חבות של עד 4 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט במגזר עסקים קטנים, לקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים) שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 1 מיליון ש"ח.

החל בשנת 2006 כולל המגזר גם את נתוני הפעילות הבינלאומית במגזר עסקים קטנים.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2006 ב- 52 מיליון ש"ח, הנובע כולו מפעילות מקומית, לעומת 17 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 205.9% בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 78 מיליון ש"ח, לעומת סך של 38 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 105.3%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה למגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל-9.1% בשנת 2006, לעומת 3.4% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל- 13.4% בשנת 2006, לעומת 7.2% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים במגזר הסתכמה בשנת 2006 ב-183 מיליון ש"ח, לעומת 182 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 0.5%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים (במיליוני ש"ח):

	בנקאות ופיננסים		כרטיסי אשראי		שוק ההון		בניה ונדל"ן		משכנתאות		סך–הכל	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים												
מחיצוניים –	622	393	7	–	16	1	77	143	25	37	747	574
בינמגזרי –	(167)	91	–	4	–	–	(27)	(97)	(6)	(16)	200	(18)
סך הכל רווח מפעולות מימון	455	484	7	4	16	1	50	46	19	21	547	556
הכנסות תפעוליות ואחרות	252	242	11	14	47	112	19	12	2	3	331	383
סך הכל הכנסות	707	726	18	18	63	113	69	58	21	24	878	939
הפרשה לחובות מסופקים	158	157	–	–	–	–	25	18	–	7	183	182
הוצאות תפעוליות ואחרות	573	562	10	11	28	100	11	15	12	9	634	697
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	(24)	7	8	7	35	13	33	25	9	8	61	60
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	(4)	15	3	3	14	8	14	12	4	2	31	40
רווח (הפסד) נקי	(20)	(8)	5	4	45	4	19	14	3	3	52	17
רווח (הפסד) נקי בניטרול רכיבים מסויימים[1]	25	9	5	4	24	7	21	15	3	3	78	38
תשואה להון (אחוזים)	(4.6)	(2.3)	–	123.1	–	140.5	22.7	11.3	3.9	4.7	9.1	3.4
תשואה להון בניטרול רכיבים מסויימים[1] (אחוזים)	6.0	2.9	–	136.9	–		23.8	11.7	3.9	4.7	13.4	7.2
יתרה ממוצעת של נכסים	8,501	7,982	–	60	4	3	2,320	2,244	1,182	1,288	12,007	11,577
יתרה ממוצעת של התחייבויות	6,767	7,404	–	–	–	–	519	494	276	291	7,562	8,189
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	7,118	5,343	–	52	4	50	1,480	2,083	1,185	1,306	9,787	8,834
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות[2]	–	–	–	–	3,499	5,060	–	–	–	–	3,499	5,060
יתרה ממוצעת של ניירות ערך[2]	–	–	–	–	4,347	3,315	–	–	–	–	4,347	3,315
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	–	–	–	–	283	244	–	–	–	–	283	244
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:												
מרווח מפעילות מתן אשראי	335	325	6	4	–	–	36	36	12	21	389	386
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	89	82	1	–	–	–	6	7	–	–	96	89
אחר	31	77	–	–	16	1	8	3	7	–	62	81
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	455	484	7	4	16	1	50	46	19	21	547	556

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת ורווח ממכירת אילנות דיסקונט.
(2) ניירות ערך של קרנות נאמנות בניהול אילנות דיסקונט נכללו עד הוצאת אילנות מאיחוד במסגרת היתרה הממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות ולאחר מכן במסגרת היתרה הממוצעת של ניירות ערך.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-1,252 כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר, בהשוואה ל- 1,495 משרות בשנת 2005, ירידה של 16.3%.

השירות ללקוחות המגזר

מגזר העסקים הקטנים מספק מגוון שירותים ללקוחות עסקיים קטנים עד בינוניים. לקוחות בעלי מסגרת אשראי של עד 500 אלף ש"ח, מקבלים את השירותים על ידי צוותים עסקיים בסניפים המתמחים בצרכי המגזר ועל ידי ערוצי הבנקאות הישירה (אינטרנט וטלבנק דיסקונט). לקוחות בעלי מסגרת אשראי העולה על 500 אלף ש"ח הועברו לטיפול מוקדי אשראי מרחביים.

לקוחות העוסקים בסחר בינלאומי מטופלים באגף לסחר חוץ. כל לקוח, בהתאם לשיוך הענפי שלו, מקבל את מכלול שירותי סחר חוץ ביחידה ענפית מתמחה, העוסקת בכל מקצועות סחר החוץ: יצוא, יבוא, מימון, מכשירים פיננסיים עתידיים, תקשורת אלקטרונית ומידע רלוונטי על לקוחות וספקים. כמו כן מתקיימת פעילות מועדוני עסקים ללקוחות המגזר. (לפרטים נוספים, ר' להלן ב-"מגזר העסקי").

מוקדי אשראי

כחלק מהתפישה פורצת הדרך והחדשנית לטיפול בלקוחות עסקיים קטנים הועבר הטיפול בפעילות העסקית של לקוחות בעלי מסגרת אשראי העולה על 500 אלף ש"ח, למוקדי אשראי מרחביים.

הטיפול במסגרת מוקדי האשראי, המאוישים על ידי צוותי עובדים מתמחים בתחום האשראי, מאפשר מתן מענה ממוקד ומותאם לצרכים האופייניים למגזר זה, המהווה זירת יעד מרכזית של החטיבה הקמעונאית בבנק.

הטיפול המקצועי וההתייעלות התפעולית תורמים לשיפור השירות ותומכים בערכי המובילות בקמעונאות ואנושיות החרוטים על דגלו של הבנק.

בשנת 2006 נפתחו מוקד אשראי לתל אביב (בחודש אפריל), מוקד אשראי חיפה והצפון הכולל שלוחה צפונית בנצרת עילית (בחודש מאי) ומוקד השפלה (בחודש אוקטובר). מוקדים אלה מצטרפים למוקד אשראי השרון אשר נפתח בשנת 2005.

בשנת 2007 צפוי להיפתח מוקד נוסף בירושלים, עם שלוחה דרומית בבאר שבע.

מוקדי האשראי משמשים כלשכות שירות מקצועיות כאשר חשבון הלקוח והפעילות השוטפת ממשיכים להתנהל בסניף האם.

תחרות

התחרות הקיימת במגזר פעילות זה, היא בעיקר מצד המערכת הבנקאית. השיטות העיקריות של הבנק להתמודדות עם התחרות, הן מתן מענה מהיר לפניות הלקוחות, פיתוח קשר אישי עם הלקוח והצעת פתרונות מקצועיים כוללים למכלול צרכיו הפיננסים.

מגזר עסקים קטנים בבנק מרכנתיל דיסקונט

מגזר עסקים קטנים בבנק מרכנתיל דיסקונט מהווה את אחד המגזרים הבולטים של בנק מרכנתיל דיסקונט ולפיכך מהווה יעד מרכזי בהתפתחותו העסקית של בנק זה.

מחצית מלקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט המשתייכים למגזר זה מתגוררים בישובים בהם יש רוב מוחלט לאוכלוסיה לא יהודית, ומקבלים שירותי בנקאות באמצעות 24 מסניפי בנק זה המשתייכים ארגונית לאזור עכו ולאזור נצרת. להערכת הנהלת בנק מרכנתיל דיסקונט, מרבית הלקוחות המשתייכים לאוכלוסיות אלו מקבלים את שירותיהם באמצעות בנק לאומי ובנק הפועלים ויתרת הפעילות מתחלקת בין יתר הבנקים.

המגזר העסקי

לקוחות המגזר

מגזר זה בבנק כולל בעיקר חברות בעלות מחזור מכירות שנתי העולה על 150 מיליון ש"ח ו/או חבות כוללת העולה על סך של 40 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות מגזר הבנקאות העסקית בבנק מרכנתיל דיסקונט - תאגידים שמחזור העסקאות השנתי שלהם עולה, בדרך כלל, על 150 מיליון ש"ח וחברות ציבוריות, המטופלים על ידי החטיבה העסקית של בנק מרכנתיל דיסקונט.

החל בשנת 2006 כולל המגזר גם את נתוני הפעילות הבינלאומית במגזר העסקי.

סקירת התפתחויות בסקטור העסקי בשנת 2006

בשנת 2006 נמשך הגידול בהיקף הפעילות של הסקטור העסקי. התוצר העסקי גדל בשיעור של 6.3%, בהשוואה לשיעור של 6.6% בשנת 2005. הצמיחה נרשמה בכל ענפי המשק, לרבות גידול מתון בענף הבניה למגורים.

הצמיחה השתקפה בהרחבת היקף הפעילות של חברות מקומיות כתוצאה מגידול בצריכה הפרטית וברמות הביקושים המקומיים. בנוסף, חל גידול בשיעור של 6.1% בהשקעות בנכסים קבועים.

בשנת 2006 חלה התמתנות בקצב הצמיחה של ענפים מוטי ייצוא בהשוואה לשנת 2005. ייצוא הסחורות והשירותים גדל בשיעור של 5.1%, בהשוואה לעליה בשיעור של 5.6% בשנת 2005. הגידול בייצוא היה מאוזן יותר והשתקף בהגדלת תרומת הענפים המסורתיים לצמיחה הכוללת.

הגידול בהיקף הפעילות המקומית והייצוא תרמו לשיפור ברווחיות, תזרימי המזומנים וכושר החזר החוב של מרבית לקוחות הבנק במגזר העסקי.

לקצב הצמיחה של התוצר העסקי, רמת הביקושים במשק ובעולם והיקף ההשקעות בענפי המשק השונים לרבות ענף הבניה, השפעה מהותית על התפתחות היקף הפעילות והתוצאות העסקיות של המגזר העסקי בבנק.

איומים והזדמנויות במגזר העסקי

איומים:

- התחזקות התחליפים לאשראי בנקאי במערכת החוץ בנקאית: גופים מוסדיים, חברות ביטוח, גיוסי אג"ח ומניות וכיוצ"ב. יצויין כי מאז שנת 2002, עלה קצב גיוס תחליפי האשראי במערכת החוץ בנקאית על קצב גיוס האשראי הבנקאי;
- הגברת התחרות בתוך המערכת הבנקאית, עקב הרצון להגדיל את תיק האשראי העסקי והצרכני. התחרות בין הבנקים גורמת לירידה במרווחי האשראי;
- חשיפה לקבוצות לווים - ישום הוראות בנק ישראל בעניין זה (הוראת ניהול בנקאי מס' 313), ובפרט החמרת ההוראות בתיקון מחודש אוגוסט 2003, גורם להיווצרות מגבלות על מימון החברות הגדולות במשק.

הזדמנויות:

- מגמת ההתרחבות הכלכלית, שמאפיינת את המשק מאז המחצית השניה של שנת 2003. העליה בפעילות הקיפה את כל ענפי המשק העיקריים, למעט ענפי הבניה והתחבורה, וההערכה היא שבמרבית הענפים תימשך מגמת העליה בפעילות בשוק המקומי ובמיוחד ביצוא. גידול הפעילות התבסס, כאמור, על התרחבות הפעילות במגזר העסקי, ובעיקר על התרחבות ביצוא;
- ירידה ביחס האשראי לתוצר המקומי הגולמי בצד שיפור בתזרימי המזומנים של החברות. משמעות מגמות אלה היא שיפור בכושר ההחזר של החברות במשק.

האמור בפיסקה זו כולל מידע צופה פני עתיד, אשר מבוסס על הערכת הבנק למועד עריכת הדוחות. אירועים חיצוניים או טעות בהערכות (כמפורט בפסקה הבאה להלן) עלולים לפגוע בהתממשות התחזיות האמורות.

התפתחויות שחלו בשווקי המגזר

הגידול הניכר בהיקף הפעילות של הסקטור העסקי במהלך שנת 2006 השפיע באופן חיובי על הרחבת הפעילות של לקוחות המגזר העסקי בבנק.

הגידול האמור חל למרות פרעונות אשראי בהיקפים ניכרים מצד הלווים הגדולים, בעיקר כתוצאה מהאצה בגיוס תחליפי אשראי בשוק החוץ בנקאי.

בשנת 2007 צפוי גידול באשראי לסקטור העסקי בבנק בעיקר על רקע צפי להמשך הצמיחה בתוצר העסקי, גידול בצריכה הפרטית, ייצוא סחורות ושירותים והשקעה במלאי ההון הפיסי בענפי המשק השונים.

יחד עם זאת, בחלק מהאינדיקטורים לעיל צפויה התמתנות קלה בקצב הגידול בהשוואה לשנת 2006.

מידע זה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. המידע עשוי שלא להתממש במידה ויחול קיטון ברמות הביקושים המקומיים כתוצאה מהרעה במצב הביטחוני-מדיני, התמתנות בקצב הצמיחה במשק, בשווקים הגלובליים, לרבות המשק האמריקאי, עליה ניכרת בריבית בעולם ובמשק המקומי והתפתחויות אחרות בתנאים המקרו כלכליים שאינן בשליטת הבנק.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות אשר חלות על מערכת הבנקאות בישראל, מצד גורמי פיקוח שונים, ובכלל זה: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על המגזר.

מגבלות לווה בודד, קבוצת לווים וחבות כל שש קבוצות הלווים הגדולות. במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה על גובה החבות המותרת ללווה, לקבוצת לווים, לסך החבות הכוללת לשש קבוצות הלווים הגדולות בבנק וללקוחות מסוימים המוגדרים כ-"אנשים קשורים". למגבלות אלה עלולה להיות השלכה על אופן והיקף פעילות המגזר העסקי בבנק עם אותם לקוחות.

ההוראה קובעת כי סך החשיפה לקבוצת לווים לא תעלה על 30% מהון הבנק כאשר סך כל החשיפה לשש קבוצות הלווים הגדולות לא תעלה על 135% מהון הבנק.

הבנק קבע מדיניות פנימית לפיה סך החבות לקבוצת לווים לא תעלה על שיעור של 25% מהון הבנק. בקבוצת לווים אחת קיימת חריגה מהמגבלה הפנימית, שאושרה בידי הדירקטוריון.

ליום 31 בדצמבר 2006 לא הייתה כל חריגה מהמגבלות בענין לווה בודד, קבוצת לווים וששת קבוצות הלווים הגדולות שנקבעו בהוראות המפקח.

מגבלת "אנשים קשורים". בהיתר שנתן נגיד בנק ישראל לקבוצת ברונפמן-שראן, נקבע כי חברי קבוצת ברונפמן ומר שראן, יקטינו את חבותם לבנק על מנת לעמוד בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 312, בנושא עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים. במהלך חודש ינואר 2006, בסמוך לפני קבלת ההיתר, הקטינו חברי קבוצת ברונפמן-שראן את חבותם. ברבעון השלישי של שנת 2006 נמסרה לבנק הנחית הפיקוח על הבנקים בדבר שינוי מסויים בחישוב המגבלה המתייחסת לבעלי השליטה, לעומת האמור בהוראת ניהול בנקאי מס' 312. ליום 31 בדצמבר 2006 אין חריגה מהמגבלה האמורה.

מגבלת יחס ההון לרכיבי סיכון. במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה על היקף נכסי הסיכון של תאגיד בנקאי ברמה נתונה של הון (כהגדרתו בהוראה). בשנים האחרונות (עד שנת 2003) היתה למגבלה זו השפעה על פעולות הבנק והיא חייבה הפעלה של מדיניות אשראי מרסנת. החל משנת 2004, חל שיפור מתמשך ביחס ההון, דבר המאפשר לבנק להגדיל את תיק האשראי ולמנן עסקות חדשות.

באזל II. ועדת באזל פרסמה הנחיות חדשות, במסגרת המכונה "באזל II", אשר אמורות להיכנס לתוקף במדינות מסוימות לקראת סוף שנת 2006. בנק ישראל פרסם בשלב זה קווים מנחים לדירוג לקוחות, כחלק מההיערכות בנושא זה (לפרטים נוספים בענין זה, ובכלל זה לפרטים בדבר היערכות הבנק, ר' "באזל II" בסעיף "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל).

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2006 ב-228 מיליון ש"ח, מזה פעילות מקומית 198 מיליון ש"ח, לעומת 55 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 260%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 286 מיליון ש"ח, מזה פעילות מקומית 236 מיליון ש"ח, לעומת סך של 80 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 195%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה למגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל-9.3% בשנת 2006, (מפעילות מקומית - 10.1%) לעומת 3% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל- 11.6% בשנת 2006, (מפעילות מקומית - 12.0%) לעומת 4.3% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים במגזר הסתכמה בשנת 2006 ב-159 מיליון ש"ח (מפעילות מקומית - 148 מיליון ש"ח), לעומת 303 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה של 51.2%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות המגזר העסקי (במיליוני ש"ח):

	בנקאות ופיננסים		שוק ההון		בניה ונדל"ן		פעילות מקומית		פעילות בינלאומית	סך-הכל
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2006
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים										
מחיצוניים –	736	984	3	1	512	561	1,251	1,546	106	1,357
בנמיגזרי –	(272)	(489)	–	–	(183)	(295)	(455)	(784)	165	(290)
סך הכל רווח מפעולות מימון	464	495	3	1	329	266	796	762	271	1,067
הכנסות תפעוליות ואחרות	118	67	18	20	15	16	151	103	30	181
סך הכל הכנסות	582	562	21	21	344	282	947	865	301	1,248
הפרשה לחובות מסופקים	97	138	–	–	51	165	148	303	11	159
הוצאות תפעוליות ואחרות	383	389	11	17	72	53	466	459	235	701
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	102	35	10	4	221	64	333	103	55	388
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	42	23	4	2	91	31	137	56	25	162
רווח נקי	60	12	8	2	130	41	198	55	30	228
רווח נקי בניטרול רכיבים מסויימים[1]	92	36	5	2	139	42	236	80	50	286
תשואה להון (אחוזים)	4.6	1.1	488.6	225.2	18.8	5.9	10.1	3.0	6.2	9.3
תשואה להון בניטרול רכיבים מסויימים[1] (אחוזים)	7.4	3.1	369.9	238.4	19.5	6.0	12.0	4.3	10.1	11.6
יתרה ממוצעת של נכסים	21,542	17,749	29	11	10,752	11,263	32,323	29,023	9,527	41,850
יתרה ממוצעת של התחייבויות	9,208	11,068	3	3	1,359	1,299	10,570	12,370	5,975	16,545
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	20,835	19,549	21	18	12,794	11,822	33,650	31,389	7,236	40,886
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות[2]	–	–	207	432	3	3	210	435	–	210
יתרה ממוצעת של ניירות ערך[2]	–	36	25,427	20,504	34	–	25,461	20,540	–	25,461
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	–	–	130	101	–	–	130	101	–	130
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	358	375	1	–	204	226	563	601	166	729
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	42	88	–	1	5	14	47	102	103	150
אחר	64	32	2	–	120	26	186	59	2	188
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	464	495	3	1	329	266	796	762	271	1,067

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות באי די בי ניו יורק ורווח ממכירת אילנות דיסקונט.

(2) ניירות ערך של קרנות נאמנות בניהול אילנות דיסקונט נכללו עד הוצאת אילנות מאיחוד במסגרת היתרה הממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות ולאחר מכן במסגרת היתרה הממוצעת של ניירות ערך.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-1,247, מהם 834 בפעילות מקומית, כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר, לעומת 916 משרות בשנת 2005, ירידה של 9.0%. בקרב עובדי המגזר קיים שיעור גבוה יחסית של בעלי השכלה אקדמית, העוברים במסגרת הבנק, באופן שוטף, הכשרה מקצועית בתחומים שונים של הבנקאות וקורסי ניהול. העובדים נדרשים ליכולת ניתוח של בקשות אשראי מורכבות ויכולת מתן שירות ברמה גבוהה.

שינויים ארגוניים

בחודש אוקטובר 2006 הוחלט על היערכות מחודשת של המערך העסקי בבנק. במסגרת זו מוזגה החטיבה לבנקאות מסחרית אל תוך החטיבה העסקית, תחת חבר ההנהלה הממונה על החטיבה העסקית בבנק.

מיזוג שתי החטיבות יאפשר היערכות ומיקוד בתחום ניהול הסיכונים, ייעול המערכת ותהליך קבלת ההחלטות, תוך היערכות מחודשת של המערך העסקי בבנק.

ההחלטה על צעד זה נועדה להשיג מספר מטרות עיקריות:

- שירות עסקי בשיטת One stop shop - ההיערכות המחודשת תאפשר ללקוחות העסקיים של הבנק לקבל שירות כולל תוך הצבת סטנדרטים מקצועיים אשר יאפשרו להעניק מענה מלא לצרכיהם, בתחום האקטיבה ובתחום הפאסיבה.
- ניהול סיכונים - ההיערכות החדשה תאפשר ניהול סיכונים מרכזי תוך אימוץ כללי באזל II משלב קביעת מדיניות האשראי, קרי: קביעת המגזרים והענפים בהם יינתן האשראי, דרך הליך אישור האשראי ומעקב שוטף אחר ניצולו, תוך ליווי תיק האשראי על ציר הזמן.
- התייעלות - ההיערכות החדשה תאפשר האחדת המטות של שתי החטיבות למטה אחד וייעול תהליכים בהתאם.

השירות ללקוחות המגזר

המגזר העסקי נהנה משירות בנקאי מקצועי באמצעות החטיבה העסקית. החטיבה העניקה בשנת 2006 את התמחותה בליווי פיננסי כולל (One Stop Shop), כלומר, בחינה מעמיקה של צרכי החברה והתאמת פתרונות פיננסים יצירתיים. הלקוחות זוכים לשירות אישי, מקצועי ואיכותי המותייחס לכל צרכיהם הפיננסיים בהתאמת מוצרים בנקאיים שונים בתחומי האשראי, הגנות מטבע, מסחר בינלאומי, סליקה בכרטיסי אשראי, מימון, השקעות מתמחות בשוק ההון ועוד.

לצד אלה גובשו פתרונות לצרכים הפיננסיים של בעלי החברות, מנהליהן וצוות העובדים בהן, הנהנים מהסדרים המקנים להם מעמד של לקוחות מועדפים.

הליווי הפיננסי של החברות הגדולות מתבצע באמצעות **מנהלי העסקים** באגף חברות גדולות של החטיבה העסקית. הצוותים מפולחים על פי ענפי הפעילות העסקית של החברות. הצוותים כוללים מנהל עסקים, בנקאי עסקים, כלכלנים ורכזי אשראי. צוות כזה מהווה כתובת בנקאית לכל צרכיו הפיננסיים של הלקוח העסקי.

שירותי הבנקאות השונים ניתנים באמצעות מערך הסינוף.

סניף בורסת היהלומים משרת את לקוחות ענף היהלומים, וייחודו בניהול חשבונות ליהלומנים, תוך התמחות בכלל השירותים המיוחדים לענף זה.

היחידה למפעלים מאושרים אשר פועלת במסגרת המחלקה ללווי פרוייקטים מלווה את הלקוחות הזכאים להטבות מהמדינה, במימון ציוד או מבנים, הקמה או הרחבה של פרויקטים תיירותיים ותעשייתיים, וזאת במסגרת החוק לעידוד השקעות הון.

לקוחות העוסקים בסחר בינלאומי מטופלים ב**אגף לסחר חוץ** (לפרטים נוספים, ר' להלן).

דיסקונט ליסינג בע"מ. חברה בבעלות מלאה של בנק דיסקונט מבצעת עסקות מימוניות עבור הלקוחות, במגוון תחומים.

חלק מלקוחות המגזר מקבלים שירותים באמצעות חדר עסקאות (ר' להלן ב"מגזר הניהול הפיננסי") ובאמצעות שלוחות חו"ל של הבנק (ר' להלן ב"מגזר הפעילות הבינלאומית").

לרשות הלקוחות עומדים גם שירותי **סניף ראשי ת"א**, שהינו סניף ייחודי בשל היקפי האקטיבה והפסיבה הגדולים המנוהלים בו. הסניף מטפל בחמישה תחומים עיקריים: תחום **העסקים** לרבות מט"ח, חברות, ערבויות ופיתוח; **הלוואות ופיתוח** - הלוואות מכוונות לרשויות; **בנקים**

זרים - טיפול בבנקים בשטחי הרשות הפלשתינית ומתן שירותי קסטודיאן לגופים זרים; תחום **לקוחות פרטיים** המטפל בלקוחות פרטיים מובחרים ויחידה עסקית המטפלת **בזירת החברות הבינוניות-גדולות**.

עם יחידות התמיכה באגף לבנקאות מסחרית בחטיבה העסקית נמנות יחידת מטה החטיבה, מנהל עסקים בתחום הפאסיבה ומנהל עסקים בתחום האקטיבה.

לקוחות המגזר מוזמנים להשתתף ב"מועדון עסקים", שהינו ייחודי במערכת הבנקאית. במסגרת המועדון מוצעים לבעלי עסקים סדנאות שתוכנן הקניית ידע בתחומים פיננסיים, כמו שוק ההון, מכשירים פיננסיים וסחר חוץ ובתחומים המשיקים לפעילויות העסקיות, כגון: מיסוי, ניהול, מנהיגות, פרסום, שיווק, ניהול משאבי אנוש ועוד.

לקוחות המגזר המעוניינים להעמיק ידע בתחום שוק ההון מוזמנים להשתתף במועדון עסקים בשוק ההון הכולל לימוד עיוני של מגוון רחב של נושאים בתחום שוק ההון וכן התנסות מעשית במסגרת משחק משקיעים.

העמקת התקשורת השוטפת עם לקוחות המגזר מתבצעת פעמים אחדות בשנה באמצעות מגזין "דיסקונט עסקים", הכוללת מידע בנקאי עדכני וכן הצעות אטרקטיביות, מותאמות לאנשי עסקים וחברות. במסגרתו מוצע שיתוף פעולה "עסקים לעסקים" - לקוחות עסקיים המציעים את שירותיהם למגזר העסקי. ערוץ תקשורת נוסף ללקוחות הינו באמצעות האתר העסקי החדש שהושק בשנת 2006.

פעילות סחר חוץ

כללי. אגף סחר חוץ פועל במסגרת החטיבה העסקית בבנק, ומעניק שירותים מגוונים ללקוחות מהמגזרים העסקיים השונים העוסקים בסחר בינלאומי.

היקפי הפעילות. שנת 2006 התאפיינה בהמשך ההאצה של פעילות היבוא והיצוא במשק, בהמשך לגידול שנרשם בשנת 2005. על פי נתוני הלמ"ס. היבוא רשם עליה של 9.4% והיצוא עליה של 14.1%, בהשוואה לשנת 2005.

בבנק דיסקונט הייתה עליה של 12.1% בפעילות היבוא לעומת שנת 2005 (גידול בשיעור של כ-8.6% בפעילות המגזר העסקי, גידול בשיעור של כ-11.1% במגזר הבנקאות המסחרית וגידול בשיעור של כ-28.1% במגזר עסקים קטנים). חלקו של הבנק במערכת הבנקאית עמד בשנת 2006 על כ-11.1%, לעומת 10.8% בשנת 2005, ו-10.5% בשנת 2004.

בפעילות היצוא בבנק חלה בשנת 2006 עליה בשיעור של 14.7% לעומת שנת 2005 (גידול בשיעור של כ-15.5% בפעילות המגזר העסקי, גידול בשיעור של כ-13% בפעילות מגזר הבנקאות המסחרית, וגידול בשיעור של כ-10% בפעילות מגזר עסקים קטנים). על פי נתוני בנק ישראל, חלקו של בנק דיסקונט במערכת הבנקאית עמד בשנת 2006 על כ-8.6%, לעומת 8.7% בשנת 2005 ובשנת 2004.

הפעילות העסקית באגף סחר חוץ מרכזת את מכלול השירותים בתחום סחר החוץ הנדרשים ללקוח (יבוא, יצוא, מימון, מכשירים פיננסיים עתידיים וכד'). דגש רב מושם על פיתוח הקשר האישי והישיר מול הלקוחות במקביל לקשר השוטף של הלקוח מול מנהל העסקים שלו, וזאת במטרה להעמיק את הפעילות מול הלקוחות.

אגף סחר חוץ מספק שירותי סחר חוץ באמצעות כ-32 סניפים (כולל סניפים ראשיים בתל אביב, בחיפה וירושלים).

בשנת 2006 הורחבה פעילות פיתוח העסקים בהתאם לתוכנית שגובשה, והתבצעה פעילות יזומה לאיתור לקוחות פוטנציאליים. במקביל, בוצעה העמקה של פעילות הלקוחות הקיימים, תוך מתן שירות אישי ומקצועי ללקוחות.

שיפור השירות. במסגרת המאמץ המתמשך לשיפור השירות ללקוחות, הוארכו שעות פעילות האגף בימים ב' ו-ה' עד לשעה 18:30. שעות פעילות אלה נוספות ל"מסלול הירוק", אשר הושק בשנת 2005 ובמסגרתו ניתן שירות מהיר בעיתות עומס בהתאם לדחיפות, גם מעבר לשעות העבודה המקובלות בסניפים.

בשנת 2006 הוחל בתהליך של ריכוז פעילות סחר חוץ בשלושה מוקדים מרכזיים - ת"א, חיפה וירושלים וצמצום מספר הסניפים העצמאיים בסחר חוץ. מתוך 50 סניפים שעסקו בפעילות סחר חוץ, הועברה פעילותם של כ-18 סניפים למרכזים והתהליך ימשך עד סוף שנת 2008.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

המגזר העסקי עוסק באופן שוטף בעדכון ושדרוג מערכות המידע המשמשות אותו לניתוח ומדידת סיכונים שונים (בעיקר סיכוני אשראי) למועקב ובקרה אחר פעילות הלקוחות "בזמן אמת".

המגזר שוקד על שיפור המערכות למדידת רווחיות הלקוחות, לאמידה אמינה של תרומתם לרווחיות הבנק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר כוללים קשר מחייב וארוך טווח עם הלקוחות, שירות איכותי, מתן מענה מהיר לבקשות אשראי ולמכלול השירותים הנלווים (פעילות סחר חוץ, השקעה בניירות ערך, מכשירים פיננסיים נגזרים, שירותים בנקאיים למנהלי ובעלי חברות וכיוצ"ב).
גורמי הצלחה נוספים הינם: ניהול יעיל של תיק האשראי מהיבט מדידה, תמחור וניהול סיכונים מושכל "בזמן אמת" בדגש על סיכוני אשראי, הכשרה מקצועית של העובדים ושיפור היכולת הטכנולוגית של מערכות המידע.
בנוסף, השתתפות בעסקות סינדיקציה המובלות על ידי הבנקים הגדולים. (לפרטים בדבר הוראת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין זה, ר' "נספח כללי התנהגות" בסעיף "תקינה ופיקוח").

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

הלקוחות במגזר פעילים, בו זמנית, מול מספר בנקים כך שהיתרון היחסי של המגזר מושתת על היכרות ארוכת טווח עם לקוחותיו ובכלל זה שביעות רצון מתמשכת מטיב השירות ומתן פתרון מהיר והולם לצרכי מימון מורכבים.
חלק ניכר מהפירמות הגדולות אמצו מדיניות מינוף מאוחנת המתבטאת בצריכת מקורות מימון בנקאים בד בבד עם אמצעי מימון חוץ בנקאים על רקע השיפור ביכולת הגיוס בשוק ההון והחלת עלויות הגיוס.
מחסומי כניסה ויציאה עשויים להיווצר בהקצאת הון מותאמה ועמידה במגבלות רגולטוריות של בנק ישראל המשליכים על אופן והיקף הפעילות מול לקוחות וקבוצות לווים.
העמקת פעולות מימון ומתן שירותים נלווים לחברות ישראליות בחו"ל ו/או חברות זרות בבעלות ישראלית דורשת הרחבת תשתיות הפריסה באמצעות הקמת שלוחות ו/או סניפים נוספים בחו"ל.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

כתחליף לאשראי הבנקאי ללקוחות המגזר העסקי התפתחו מוצרי מימון תחליפים המוצעים על ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאים בכלל וגופים מוסדיים בפרט.
תחליפי האשראי כוללים גיוס אמצעי מימון באמצעות הנפקת מניות, איגרות חוב וניירות ערך אחרים בשווקי ההון בארץ ובחו"ל לרבות אשראי ישיר הניתן על ידי גופים אלה.
המימון החוץ בנקאי מהווה מקור מימון תחליפי בעיקר למוצרי אשראי לטווח ארוך ובינוני ובכך תורם להקטנת היקפו של אשראי זה בתיק האשראי המשקף את פעילות המגזר.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

המגזר העסקי חשוף לתחרות הולכת וגדלה מול ארבעת הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות לרבות בנקים זרים (HSBC, Citigroup) אשר מעמיקים את פעילותם בשוק המקומי.
בשנים האחרונות גדלה רמת התחרותיות מול גופים מוסדיים, בעיקר חברות ביטוח וקרנות פנסיה, שהקימו יחידות חוץ בנקאיות למתן אשראי.
הגברת התחרות בין הבנקים נגזרת בעיקר משיפור הלימות ההון וגידול בהיצע המקורות מצד המערכת החוץ בנקאית.
האצה בתחרות גרמה, החל מהמחצית השניה של 2004, לתהליך מתמשך של קיטון במרווחים הפיננסיים ועמלות התפעוליות המאפיינים את המגזר. במהלך המחצית השניה של שנת 2006 נבלם תהליך הקיטון במרווחי האשראי כתוצאה מהגברת המודעות לשמירת מדיניות אשראי מותאמת סיכון בקרב השחקנים השונים בשוק.

שיווק והפצה

פעילות המגזר העסקי בשיווק אשראי ושירותים נלווים ללקוחות קיימים וחדשים מתבצעת, בעיקר, על ידי מנהלי העסקים העוסקים בזיהוי וניתוח של מכלול הצרכים הבנקאים של הלקוחות, בהתאמה נכונה של מוצרי הבנק לצרכיהם ובהעמדתם ב"זמן אמת".
פעילות שיווק והפצה של מוצרי הבנק מתבצעת גם מול דירת הבעלים של החברות, מנהליהן ועובדיהן.

התמודדות עם תחרות

התחרות הגבוהה במגזר מתבטאת בעיקר בטיב השירות, מהירות התגובה ומחירי אשראי ועמלות.
האמצעים העיקריים של המגזר להתמודדות עם התחרות כוללים מתן שירות אישי, מקצועי ואיכותי ובניית מערכת תקשורת מקיפה עם הלקוח תוך מעבר לראיה כוללת של צרכיו הפיננסיים.

מוצרים ושירותים

השירותים הניתנים כוללים מימון שוטף על פי צרכי הלקוחות ובין השאר פעילות סחר חוץ וחדר עסקאות, מימון השקעות לשימור הפעילות והרחבתה, מימון רכישת אמצעי שליטה, מתן אשראים לפעילים בשוק ההון, רכישת השתתפות באשראים ו\או סיכונים המוצעים על ידי הבנקים הגדולים המקומיים או גופים פיננסיים בחו"ל ומתן אשראי לחברות ישראליות הפועלות בחו"ל.
בנוסף, ניתנים שירותים נלווים כפעילות בתחום הפסיבה וההשקעות, עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים העמדת ערבויות כספיות, מקדמה, ביצוע וכיו"ב.
גם בשנת 2006 חל גידול בביקוש לאשראי לצורך רכישת אמצעי שליטה על רקע ריבוי העסקאות במשק בתחום הרכישות והמיזוגים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- גיוס לקוחות חדשים והעמקת פעילות עם לקוחות קיימים.
- שיפור איכות תיק האשראי של הבנק, והרחבת פעילות הסדרי גביה וחוב.
- שיפור איכות השירות תוך מעבר לראיה ומתן פתרון כולל לצרכי הלקוח העסקי.
- היערכות לקראת יישום "באזל II".
- המשך שיפור התשתיות הטכנולוגיות המסייעות בתהליכי איתור, מדידה, ניתוח ובקרת סיכונים שונים בדגש על סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים.

מגזר הבנקאות המסחרית (MIDDLE MARKET)

לקוחות המגזר

מגזר זה בבנק כולל בעיקר חברות בעלות מחזור מכירות שנתי בין 15 לבין 150 מיליון ש"ח ו/או חבות כוללת בסך של 4-40 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות הבנקאות המסחרית של בנק מרכנתיל דיסקונט - לקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים) בעלי היקף פעילות בינוני, שהיקף האשראי שניתן להם עולה על 1 מיליון ש"ח ואינם משתייכים למגזר הבנקאות העסקית של בנק מרכנתיל דיסקונט.
החל משנת 2006 כולל המגזר גם את נתוני הפעילות הבינלאומית במגזר הבנקאות המסחרית.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

ההפסד של המגזר הסתכם בשנת 2006 ב-18 מיליון ש"ח, מזה 35 מיליון ש"ח בפעילות מקומית, לעומת רווח נקי של 22 מיליון ש"ח בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 30 מיליון ש"ח, כולו מפעילות בחו"ל, לעומת סך של 36 מיליון ש"ח בשנת 2005.
שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה למגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל-(1.9%) בשנת 2006, מזה מפעילות מקומית (5.7%), לעומת 3.3% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל-3.2% בשנת 2006, מזה (0.2%) מפעילות מקומית לעומת 5.4% בשנת 2005.
ההפרשה לחובות מסופקים במגזר הסתכמה בשנת 2006 ב- 117 מיליון ש"ח, לעומת 83 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 41.0%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות המסחרית (במיליוני ש"ח):

	בנקאות ופיננסים		כרטיסי אשראי		שוק ההון		בניה ונדל"ן		משכנתאות		סך-הכל פעילות מקומית		פעילות בינלאומית	סך-הכל
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2006
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים														
מחיצוניים -	931	(298)	1	4	2	–	77	520	23	44	1,034	270	67	1,101
בינמגזרי -	(642)	654	–	–	–	–	(43)	(487)	(15)	(38)	(700)	129	110	(590)
סך הכל רווח מפעולות מימון	289	356	1	4	2	–	34	33	8	6	334	399	177	511
הכנסות תפעוליות ואחרות	120	117	1	–	27	35	7	6	–	1	155	159	20	175
סך הכל הכנסות	409	473	2	4	29	35	41	39	8	7	489	558	197	686
הפרשה לחובות מסופקים	91	60	–	–	–	–	18	10	1	13	110	83	7	117
הוצאות תפעוליות ואחרות	410	401	1	–	18	21	6	9	1	1	436	432	157	593
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	(92)	12	1	4	11	14	17	20	6	(7)	(57)	43	33	(24)
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	(34)	9	–	1	4	6	7	9	3	(4)	(20)	21	16	(4)
רווח (הפסד) נקי	(58)	3	1	3	9	8	10	11	3	(3)	(35)	22	17	(18)
רווח (הפסד) נקי בניטרול רכיבים מסויימים[1]	(23)	16	–	4	8	8	11	11	4	(3)	(35)	22	30	30
תשואה להון (אחוזים)	(10.9)	0.5	9.9	599.7		312.6	13.3	15.4	9.9	(9.6)	(5.7)	3.3	5.9	(1.9)
תשואה להון בניטרול רכיבים מסויימים[1] (אחוזים)	(4.3)	2.9	–	602.7		381.6	19.7	15.8	9.9	(9.6)	(0.2)	5.4	10.0	3.2
יתרה ממוצעת של נכסים	9,544	8,100	16	11	1	–	2,639	1,198	629	535	12,829	9,844	4,829	17,658
יתרה ממוצעת של התחייבויות	7,940	5,797	–	–	–	–	300	265	–	–	8,240	6,062	2,082	10,322
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	9,064	9,196	16	10	1	36	1,795	1,153	642	534	11,518	10,929	4,268	15,786
יתרה ממוצעת של נכסים קופות גמל וקרנות נאמנות[2]	–	–	–	–	1,525	2,335	–	–	–	–	1,525	2,335	–	1,525
יתרה ממוצעת של ניירות ערך[2]	–	–	–	–	11,000	11,250	–	–	–	–	11,000	11,250	–	11,000
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	1,030	1,000	–	–	554	507	–	–	–	–	1,584	1,507	–	1,584
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:														
מרווח מפעילות מתן אשראי	216	243	1	4	–	–	26	27	6	6	249	280	107	356
מרווח מפעילות בקבלת פקדונות	45	92	–	–	–	–	2	2	–	–	47	94	69	116
אחר	28	21	–	–	2	–	6	4	2	–	38	25	1	39
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	289	356	1	4	2	–	34	33	8	6	334	399	177	511

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות באי די בי ניו יורק ורווח ממכירת אילנות דיסקונט.

(2) ניירות ערך של קרנות נאמנות בניהול אילנות דיסקונט נכללו עד הוצאת אילנות מאיחוד במסגרת היתרה הממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות ולאחר מכן במסגרת היתרה הממוצעת של ניירות ערך.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-1,182, כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, מזה 920 בפעילות מקומית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר, לעומת 1,049 משרות בשנת 2005, ירידה של 12.3%.

השירות ללקוחות המגזר

מגזר הבנקאות המסחרית נהנה משירות בנקאי מקצועי באמצעות האגף לבנקאות מסחרית שבחטיבה העסקית. הלקוחות זוכים לשירות אישי, מקצועי ואיכותי המתייחס לכל צורכיהם הפיננסיים בהתאמת מוצרים בנקאיים שונים בתחומי האשראי, הגנות מטבע, מסחר בינלאומי, סליקה בכרטיסי אשראי, מימון, השקעות מתמחות בשוק ההון ועוד. לצד אלה מוצעים פתרונות לצרכים הפיננסיים של בעלי החברות, מנהליהן וצוות העובדים בהן, הנהנים מהסדרים המקנים להם מעמד של לקוחות מועדפים.

השירות ללקוחות המגזר ניתן באמצעות **מרכזי עסקים**: דן, שרון, ת"א, דרום, ירושלים וחיפה. השירות במרכזים מקצועי ביותר, אינטגרטיבי וניתן על ידי צוותים הכוללים בנקאי עסקים, כלכלנים ורכזי אשראי. התאמת השירות ללקוח העסקי נעשה על ידי הפניית לקוחות לסניפים בעלי אוריינטציה עסקית תוך הקמת צוותי שירות ייחודים ללקוחות אלו בסניף במידת הצורך.

לקוחות העוסקים בסחר בינלאומי מטופלים ב**אגף לסחר חוץ**. כל לקוח בהתאם לשיוך הענפי שלו, מקבל את מכלול שירותי סחר חוץ ביחידה ענפית מתמחה, העוסקת בכל מקצועות סחר החוץ: יצוא, יבוא, מימון, מכשירים פיננסיים עתידיים, תקשורת אלקטרונית, ומידע רלוונטי על לקוחות וספקים (לפרטים נוספים, ר' לעיל ב-"מגזר העסקי").

דיסקונט ליסינג, חברה בבעלות מלאה של הבנק, מבצעת עסקות מימוניות עבור הלקוחות.

צבירת פאסיבה במרכזי עסקים

בשנת 2006 גדלה הפסיבה של מגזר החברות הבינוניות במרכזי העסקים בשיעור של 20%. הגידול התבטא בכל אפיקי ההשקעות ובפריסה רחבה של לקוחות, הן חברות והן מנהלים בתיקים בחברות. תוצאות נאות אלה הינן, בין היתר, תוצאה של הצבת יועצי השקעות במרכזי העסקים.

תחרות

שנת 2005 התאפיינה בירידת הסיכון העסקי במשק, המשך השיפור במצב החברות, גידול במחזורי המסחר וסחר החוץ וגידול בפעילות העסקית. כתוצאה משינויים אלו היינו עדים להמשך השחיקה במרווחי המימון ולתחרות גוברת מצד שני הבנקים הגדולים במשק.

מגזר הבנקאות הפרטית (PRIVATE BANKING)

לקוחות המגזר

במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק (יחידים ותאגידים) המנהלים את חשבונותיהם במרכזים לבנקאות פרטית (להוציא לקוחות ממגזר הבניה והנדל"ן).

החל משנת 2006 כולל המגזר גם את נתוני הפעילות הבינלאומית במגזר הבנקאות הפרטית.

מבנה המגזר

האגף לבנקאות פרטית בינלאומית הוקם בתחילת שנת 1999 ומאז גדל משמעותית בהיקף נכסיו. בסוף שנת 2001 החל הבנק בחיזוק פעילות גיוס והעמקה גם במגזר הבנקאות הפרטית המקומית שצורף לאחריות האגף.

האגף מטפל הן בלקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית - תושבי חוץ וישראלים המתגוררים דרך קבע בחו"ל, והן בלקוחות הבנקאות הפרטית המקומית - ישראלים בעלי עושר פיננסי, בהתאם לפרופיל שנקבע.

בנוסף תומך האגף בפעילות לקידום שלוחות הבנק בחו"ל, תוך קיום שיתוף פעולה מלא עימן. הפעילות כוללת, בין היתר, סיוע בגיוס לקוחות, מתן מידע על השלוחות והגברת מודעות הסניפים ויחידות המטה לשירותי הקבוצה.

בשנת 2006 המשיכה הבנקאות הפרטית בדיסקונט לחזק את מיצובה, כגורם מוביל בתחום וכמערך שירות הולם ללקוחות המגזר בסניפי הבנק.

דגשים אסטרטגיים

כאמור, במסגרת התארגנות החטיבה הקמעונאית ליישום אסטרטגיית המגזרים של הבנק, נקבעו דגשים אסטרטגיים שונים לפעילות מול כל זירה בהתאם למאפייניה, צרכיה ולסדרי העדיפות של הבנק. בזירת הבנקאות הפרטית הבינלאומית הושם דגש על שירות מקצועי ומתמחה, תוך מחוייבות לדיסקרטיות ולהיענות מהירה לצרכי הלקוחות.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2005 ב-31 מיליון ש"ח, מזה 19 בפעילות מקומית, לעומת 35 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה של 45.7%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 56 מיליון ש"ח, מזה 27 מיליון ש"ח מפעילות מקומית, לעומת סך של 43 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה של 37.2%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה למגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל-21.1% בשנת 2006, בזה 71.3% מפעילות מקומית, לעומת 125.5% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל-38.8% בשנת 2006, מזה 97.6% מפעילות מקומית, לעומת 152.6% בשנת 2005.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

	בנקאות ופיננסים		כרטיסי אשראי		שוק ההון		סך-הכל פעילות מקומית		פעילות בינלאומית	סך-הכל
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2006
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים										
מחיצוניים -	(59)	(722)	-	-	1	-	(58)	(722)	872	814
בינמגזרי -	146	843	-	-	-	-	146	843	(658)	(512)
סך הכל רווח מפעולות מימון	87	121	-	-	1	-	88	121	214	302
הכנסות תפעוליות ואחרות	28	31	-	1	48	43	76	75	54	130
סך הכל הכנסות	115	152	-	1	49	43	164	196	268	432
הפרשה לחובות מסופקים	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
הוצאות תפעוליות ואחרות	104	100	1	-	33	29	138	129	237	375
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	11	52	(1)	1	16	14	26	67	29	55
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	6	24	-	-	9	8	15	32	17	32
רווח (הפסד) נקי	5	28	(1)	1	15	6	19	35	12	31
רווח בניטרול רכיבים מסויימים[1]	18	35	-	1	9	6	27	43	29	56
תשואה להון (אחוזים)	15.8	103.6		61.7		1,217.8	71.3	125.5	9.4	21.1
תשואה להון בניטרול רכיבים מסויימים[1] (אחוזים)	63.7	130.4		61.7		1,312.2	97.6	152.6	25.1	38.8
יתרה ממוצעת של נכסים	1,221	1,067	1	21	7	6	1,228	1,094	2,304	3,533
יתרה ממוצעת של התחייבויות	17,814	16,575	-	-	-	-	17,814	16,575	19,664	37,478
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	630	444	1	18	7	9	638	471	1,759	2,397
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות[2]	-	-	-	-	1,262	1,069	1,262	1,069	-	1,262
יתרה ממוצעת של ניירות ערך[2]	-	-	-	-	7,489	7,713	7,489	7,713	9,901	17,390
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	-	-	-	-	499	502	499	502	127	626
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	16	15	-	-	-	-	16	15	51	67
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	68	106	-	-	-	-	68	106	163	231
אחר	3	-	-	-	1	-	4	-	-	4
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	87	121	-	-	1	-	88	121	214	302

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות באי די בי ניו יורק ורווח ממכירת אילנות דיסקונט.

(2) ניירות ערך של קרנות נאמנות בניהול אילנות דיסקונט נכללו עד הוצאת אילנות מאיחוד במסגרת היתרה הממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות ולאחר מכן במסגרת היתרה הממוצעת של ניירות ערך.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-475, כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר, מזה 338 בפעילות מקומית, לעומת 281 משרות בשנת 2005, עליה של 20.2%. עובדי הבנקאות הפרטית עוברים הכשרה הכוללת קורסים מקצועיים וניהוליים ולרבות הכשרה לתפקיד יועץ השקעות, עד לקבלת רישיון ייעוץ מרשות ניירות ערך.

השירות ללקוחות

לקוחות המגזר, נהנים משירותים בנקאיים ברמה מקצועית גבוהה ביותר בארבעה מרכזי בנקאות פרטית, תוך שימת דגש על מעטפת שירות מותאמת ללקוחות. לרשות לקוחות המגזר עומדים בנקאים בעלי ניסיון בתחום ההשקעות הפיננסיות בארץ ובעולם, רובם ככולם דוברי שפות זרות, בהתאמה לשפת הלקוח אותו הם משרתים. בנוסף, עומדים לרשות הלקוחות שירותים שונים בבנק ובהם: קשר ישיר לחדרי העסקות, בנקאות ישירה באמצעות האינטרנט וכן שירותי נאמנות ובנקאות להשקעות, המותאמים ללקוחות המגזר.

המרכז לבנקאות פרטית, השוכן במתחם בורסת היהלומים ברמת גן, מציע פתרונות בנקאיים כוללים, המותאמים לצרכי לקוחות עתירי הון, ישראלים ותושבי חוץ, לרבות תאגידים, תוך התמקדות במוצרי השקעה ייחודיים בארץ ובעולם ובאשראי הנדרש למימון אפיקי ההשקעה המגוונים של לקוחות אלה.

במרכזים לבנקאות פרטית בינלאומית בתל אביב, בירושלים ובנתניה, מוענקים שירותים מתמחים לתושבי חוץ, יחידים ותאגידי חוץ, לרבות ישראלים המתגוררים דרך קבע בחו"ל. המרכזים מעניקים שירותים הן בתחום מוצרי ההשקעה והן בתחום האשראי. בשנת 2006 המשיכה להתרחב פעילות העמדת הלוואות לרכישת נדל"ן בישראל, במקביל לגידול בהשקעות באפיק זה בקרב משקיעי חוץ.

מחלקת פיתוח עסקים מפעילה "מוקד גלובלי" המאפשר ללקוחות פרטיים ולתאגידים להפיק תועלת מירבית מן הפריסה הבינלאומית של הבנק. כמו כן, מסייעת המחלקה בפיתוח עסקים של סניפי הבנק, בעיקר בזירת תושבי החוץ, ובחיזוק עבודת המטה של הבנק כלפי מגזר לקוחות ייחודי זה.

התפתחות בשווקים של המגזר ותחרות

ללקוחות הבנקאות הפרטית מוצעים מגוון מוצרי השקעה פיננסיים בדגש הולך וגובר של מכשירים פיננסיים גלובליים.

שנת 2006 התאפיינה בהמשך הגידול ההדרגתי בפעילות לקוחות ישראלים בשווקי חו"ל, בעקבות השוואת המיסוי לתושבי ישראל בין השקעות בארץ ובחו"ל. כמו כן, חל גידול משמעותי בפעילות הלקוחות, ישראלים ותושבי חוץ, בתחום ההשקעות הריאליות. בשני התחומים ניתן להבחין בחדירה עקבית לשווקים מתעוררים, בעיקר במזרח אירופה ובאסיה.

במגזר הבנקאות הפרטית קיימת תחרותיות גבוהה, המבטאת בנטיית הלקוחות לנהל חשבונות בכמה בנקים, בישראל ובחו"ל. מרבית הבנקים הישראלים חיזקו את מאמצי השירות והשיווק ללקוחות הבנקאות הפרטית, בהתאם למבנה המגזר בכל בנק. התחרות קיימת גם מול סניפים ובציגויות מקומיות של בנקים זרים, לרבות בנקים ישראלים בחו"ל, ומול חברות ביטוח ובתי השקעה, אשר פונים לאותו קהל יעד.

מגזר הניהול הפיננסי

הגדרת המגזר

מגזר זה כולל פעילויות המאופיינות כפעילות בנקאית שאינה נעשית מול לקוחות הקבוצה (פרט לחדר עסקות), אשר כוללות בעיקר את פעילות הנוסטרו של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט בניירות ערך ועם בנקים אחרים, ניהול החשיפות של סיכוני שוק ונזילות, ופעילות חדר עסקות, לרבות במגזרים פיננסיים. כמו כן, כולל המגזר את חלקו של הבנק ברווחי הבנק הבינלאומי וברווחי חברות כלולות שהן תאגידי עזר.

כן כולל המגזר את תת מגזר חברות ריאליות אשר כולל את פעילות קבוצת דיסקונט בהשקעות ריאליות. עיקר פעילות תת מגזר זה הינה בהשקעת הבנק בחברת הראל (שמומשה ברובה במהלך השנה) והשקעות המבוצעות על ידי חברת הבת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות ועל ידי הבנק במישרין.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2006 ב-137 מיליון ש"ח, מזה מפעילות מקומית 198 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 140 מיליון ש"ח בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 16 מיליון ש"ח מזה 65 מיליון ש"ח מפעילות מקומית, לעומת הפסד בסך של 82 מיליון ש"ח בשנת 2005.

סך כל ההכנסות הסתכמו בשנת 2006 בכ-415 מיליון ש"ח מזה 233 מיליון ש"ח מפעילות מקומית,לעומת 45 מיליון ש"ח בשנת 2005, והן כוללות שני מרכיבים עיקריים:

1. רווחים מפעילות הנוסטרו בסך של 331 מיליון ש"ח, מהם 52 מיליון ש"ח מרווחים ממכירה של ניירות ערך ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר. זאת לעומת רווחים מפעילות נוסטרו בסך של 39 מיליון ש"ח בשנת 2005, מהם 32 מיליון ש"ח מרווחים ממכירה של ניירות ערך ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר.
2. הפסד נטו, מניהול הפוזיציות וממסחר ותווך במטבעות ובנגזרים פיננסיים בסך של 98 מיליון ש"ח בשנת 2006, לעומת רווח בסך של 6 מיליון ש"ח בשנת 2005.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה למגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל-8.4% בשנת 2006, לעומת שיעור שלילי של 16.7% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל- 1% בשנת 2006, לעומת שיעור שלילי של 9.7% בשנת 2005.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר הניהול הפיננסי בשנת 2006 (במיליוני ש"ח):

	שנת 2006	שנת 2005
	במיליוני ש"ח	
הכנסות מפעילות מימון	326	(80)
הכנסות תפעוליות ואחרות	89	125
סה"כ הכנסות	415	45
הוצאות תפעוליות ואחרות	524	410
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(109)	(365)
רווח (הפסד) נקי	137	(140)
רווח (הפסד) נקי בניטרול רכיבים מסויימים*	16	(82)
תשואה על ההון (באחוזים)	8.4	(16.7)
תשואה על ההון בניטרול רכיבים מסויימים* (באחוזים)	1.0	(9.7)
יתרה ממוצעת של התחייבויות	20,855	9,195
יתרה ממוצעת של נכסים	61,310	35,800
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	19,571	8,761

*נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת, השפעת ביטול ההפרשה בגין ההחזקה בבנק הבינלאומי והרווח ממכירת מניות הראל השקעות בביטוח.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-702, כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר מזה 614 משרות בפעילות מקומית, לעומת 386 משרות כאמור בשנת 2005.

חדר עסקות

כללי. חדר עסקות מורחב, מרכז תחתיו שלושה תחומי פעילות עקריים: מסחר במט"ח ובריביות, מסחר בניירות ערך זרים וניהול הנזילות בשקלים ובמט"ח. חדר עסקות עומד לרשות הלקוחות והסניפים במתן שירות פיננסי אישי ומקצועי בשווקי הכספים וההון הגלובלים לגבי המכשירים הפיננסים השונים וביצוע עסקאות מיוחדות במט"ח, ריביות ושוק ההון.

בין לקוחות חדר עסקות נמנים בנקים מקומיים וזרים, חברות, משקיעים וגופים מוסדיים.
טכנולוגיה מתקדמת ומערך מחשוב מן המובילים שבין חדרי העסקאות בארץ, מאפשרים לחדר העסקות לספק ללקוחותיו שירות מהיר ומקצועי.
מסחר במט"ח ובריביות. חדר עסקות מהווה מוקד משיכה ללקוחות הפעילים במכשירים פיננסים, בין אם לצרכי השקעה ובין אם לצרכי הגנה. עיקר העסקאות אותן מספק חדר עסקות: חוזים עתידיים ואופציות על המטבע, הריבית והמדד (כולל אופציות אקזוטיות). עסקאות החלף, עסקאות החלפת ריבית משתנה וקבועה.
עשיית שוק במסחר בריביות שקליות. בחודש ספטמבר 2006 החלה הרפורמה בשוק האג"ח הממשלתי, אשר הפך מתחילת הרפורמה לשוק הפיננסי הגדול והנזיל בישראל.
הבנק הינו אחד מעושי השוק הראשיים מבין 19 גופים מהארץ ומחו"ל. מתוקף היותו עושה שוק, רשאי הבנק להשתתף במכרזי האג"ח הראשיים שמבצע משרד האוצר ולבצע השאלות ממאגר ההשאלות שמפעילה הבורסה. חובותיו העיקריות של הבנק כעושה שוק הינן ציטוט מרווח קנייה ומכירה לשוק. מאז תחילת הרפורמה, מוביל הבנק בפעילות עושי השוק ובפעילות בעסקאות מחוץ לבורסה.
מסחר בניירות ערך זרים. דסק ניירות ערך זרים פעיל במגוון גדול של שווקי הון פיננסים בעולם תוך שימוש בכלים פיננסים מורכבים ומציע מסחר במגוון רחב של מכשירים: מסחר במניות בבורסות חו"ל, מסחר באופציות, באג"ח מדינות ואג"ח קונצרניות, קרנות נאמנות וקרנות גידור וביצוע פעילות ארביטראז'.
חדר עסקות מפתח ו"בונה" את העסקאות השונות לפי צרכי הלקוחות ובין היתר מפתח מוצרים מובנים על מטבעות, על ריביות ועל שערי מניות.

תחרות

מגזר הניהול הפיננסי כולל, כאמור, את פעילות חדר עסקות מול לקוחות. פעילות חדרי העסקות בארץ ובעולם מאופיינת ברמה גבוהה של תחרות. המתחרים העיקריים בארץ הינם ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל. המעורבות של בנקים זרים וחברות פיננסיות אחרות בשוק המט"ח ובשוק בריביות השקליות עלתה לאחרונה באופן משמעותי.

אסטרטגיה עסקית

התוכנית האסטרטגית לשנים הקרובות במגזר הניהול הפיננסי כוללת הקמת מערך Global Treasury אשר ירכז מקצועית את פעילות הנכסים וההתחייבויות ופעילות חדרי העסקות של הקבוצה כולה: בארץ, בניו יורק ובשווייץ.
מידע זה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד, אשר מבוסס על תוכניות הבנק במועד פרסום הדוחות. המידע עשוי שלא להתממש, בין היתר בשל קשיים ביישום, קשיים טכנולוגיים וקשיים רגולטוריים.

תת מגזר החברות הריאליות

הגדרת תת המגזר

תת המגזר כולל את פעילות קבוצת הבנק בהשקעות ריאליות. עיקר פעילות תת המגזר הינה השקעות המבוצעות על ידי חברה הבת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות ועל ידי הבנק במישרין. עד למכירת החזקות בהראל השקעות בביטוח, היוותה ההשקעה בה מרכיב חשוב בפעולת תת-המגזר (לפרטים בדבר מכירת אחזקות בהראל, ר' להלן ובביאור 6 ח' לדוחות הכספיים).

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תת המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות אשר חלות על מערכת הבנקאות בישראל, מצד גורמי פיקוח שונים, ובכלל זה: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על תת המגזר.

סעיף 23א לחוק הבנקאות (רישוי) קובע, כי סך כל אמצעי השליטה שתאגיד בנקאי מחזיק בתאגידים ריאליים, לא יעלה על השיעורים הבאים מהון התאגיד הבנקאי, כפי שיוגדר לענין זה בכללים שקבע הנגיד, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעדת ובאישור שר האוצר -

(1) עד חמישה עשר אחוזים מהונו - בתאגידים ריאליים כלשהם;

(2) עד חמישה אחוזים נוספים מהונו - ובלבד שלא יחזיק בתאגיד אחר יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי השליטה ולא תהיה לו זכות למנות דירקטור;

(3) עד חמישה אחוזים נוספים מהונו - בתאגידים ריאליים שהם תאגידי חוץ אשר אין להם פעילות עסקית מהותית ומתמשכת בישראל.

ליום 31 בדצמבר 2006, הבנק היה רחוק מרחק רב ממיצוי המגבלה.

בחקיקה שהתקבלה בעקבות המלצות ועדת בכר הוטלו מגבלות על היקף החזקת אמצעי שליטה בתאגידים ריאליים שהם מבטח או תאגיד השולט במבטח או מחזיק בו יותר מ-25%. לפרטים נוספים, ובכלל זה פרטים אודות הכורח של הבנק לרדת באחזקותיו בהראל השקעות בביטוח בע"מ, נוכח החלטת הבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני, ר' ביאור 33 לדוחות הכספיים.

היקף הפעילות של תת המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של תת המגזר הסתכם בשנת 2006 ב-155 מיליון ש"ח, לעומת 45 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 244.4%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 51 מיליון ש"ח, לעומת סך של 45 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 13.3%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה לתת מגזר על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון במגזר, הגיע ל-431.2% בשנת 2006, לעומת 127.9% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל-143.3% בשנת 2006, לעומת 127.9% בשנת 2005.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות תת מגזר החברות הריאליות בשנת 2006 (במיליוני ש"ח):

	שנת 2006	שנת 2005
הפסד מפעילות מימון	(18)	(15)
הכנסות תפעוליות ואחרות	13	1
סה"כ הכנסות	(5)	(14)
הוצאות תפעוליות ואחרות	4	4
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(9)	(18)
חלק הבנק ברווחי חברות כלולות	56	54
רווח בלתי רגיל ממכירת השקעות	104	–
רווח נקי	155	45
רווח נקי בניטרול רכיבים מסוימים*	51	45
תשואה על ההון (באחוזים)	431.2	127.9
תשואה על ההון בניטרול רכיבים מסוימים* (באחוזים)	143.3	127.9
יתרה ממוצעת של התחייבויות	24	26
יתרה ממוצעת של נכסים	307	616
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	601	583

* נוטרלו הרכיבים הבאים: רווח ממכירת מניות הראל השקעות בביטוח.

ההון האנושי

בשנת 2006 הסתכם מספר המשרות הממוצע בתת מגזר ב-7, כולל משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר, לעומת 7 משרות כאמור בשנת 2005.

תחומי הפעילות העיקריים במגזר

השקעות קבוצת דיסקונט בחברות הריאליות מתחלקות לשני סוגים עיקריים:

- השקעות בקרנות הון. הפעילות בתחום זה מתבצעות באמצעות חברת הבת, דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות, באמצעות חברת הבת בנק מרכנתיל דיסקונט, ובמישרין על ידי הבנק עצמו.
- השקעה בחברות. ההשקעה העיקרית בתחום זה, היתה עד לאחרונה ההשקעה בחברת הראל השקעות בביטוח (לפרטים בדבר מכירת אחזקות בהראל, ר' להלן ובביאור 6 ח' לדוחות הכספיים).

סקירת שוק ההון סיכון בישראל בשנת 2006*

במהלך שנת 2006 גייסו 402 חברות היי-טק ישראליות סך של כ-1.62 מיליארד דולר, לעומת 378 חברות שגייסו סך של כ-1.34 מיליארד דולר בשנת 2005, עליה של כ-21% בסכום שגויס (ועליה של כ-14% בסכום הממוצע לחברה). חלקן של קרנות הון סיכון ישראליות הגיע לכ-651 מיליון דולר (כ-655 מיליון דולר בשנת 2005). חלקן היחסי של הקרנות מכלל ההשקעה בחברות היי-טק הגיע לכ-40% בשנת 2006, לעומת כ-49% בשנת 2005.

107 חברות ממגזר התקשורת גייסו בשנת 2006 כ-393 מיליון דולר (כ-24% מסך ההשקעות הכולל), לעומת 112 חברות אשר גייסו כ-469 מיליון דולר (כ-35% מסך ההשקעות הכולל) בשנת 2005.

היקף הגיוסים בתחום מדעי החיים עלה משמעותית בשנת 2006. 86 חברות בתחום מדעי החיים גייסו כ-369 מיליון דולר (כ-23% מסך ההשקעות הכולל) בשנת 2006, לעומת 88 חברות אשר גייסו כ-369 מיליון דולר (כ-21% מסך ההשקעות הכולל) בשנת 2005, גידול של כ-30% בסך ההשקעות.

בחינת הגיוסים על פי השלב בו מצויות החברות, מעלה שחלה ירידה בהיקף הגיוסים ובחלק היחסי של מכלל ההשקעות בשנת

2006 של חברות בשלב ה- Mid Stage (בעלות הכנסה של עד 10 מיליון דולר) - מכ-52% מסכום ההשקעות הכולל (כ-702 מיליון דולר) לכ-42%.

מספרן של החברות בשלבי ה-Seed והסכום שגייסו, גדלו שניהם. עם זאת, לא חל שינוי משמעותי, בחלק היחסי מכלל ההשקעות - 8% בשנת 2006 (110 מיליון דולר שגויסו על ידי 52 חברות; כ-2.1 מיליון דולר בממוצע לחברה) לעומת 8.5% בשנת 2005 (138 מיליון דולר שגויסו על ידי 68 חברות; ממוצע של כ-2 מיליון דולר לחברה).

במהלך שנת 2006 בוצעו 76 מימושים הקשורים לתחומי ההון סיכון, בדרך של מיזוגים ורכישות (M&A) או בדרך של הנפקה לראשונה לציבור (IPO). ההיקף המצטבר של המימושים הגיע ללמעלה מ-10.5 מיליארד דולר. המימושים הבולטים ביותר בשנת 2006 היו רכישת חברת Mercury Interactive Ltd על ידי תאגיד הענק HP, בתמורה לסך של 4.5 מיליארד דולר וכן רכישת חברת M-Systems על ידי חברת SunDisk, בתמורה ל-1.55 מיליארד דולר.

* הנתונים בסעיף זה נלקחו מתוך נתוני מכון המחקר של IVC (Israel Venture Capital).

השקעות הקבוצה בקרנות הון

בתחום ניהול קרנות הון סיכון שותפה חברת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ במספר קרנות הון ובהן:

קרן המזנין הראשונה לישראל (פימי) ביחד עם משקיעי חוץ. גודלה של הקרן כ-91 מיליון דולר. סך חלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ בקרן יגיע לכ-16 מיליון דולר, מזה סך של כ-13.1 מיליון דולר הושקע עד ליום 31 בדצמבר 2006. הקרן סיימה השקעותיה ומימשה החזקות בחלק מהשקעותיה.

הקרן הישראלית הבינלאומית, שנוסדה ע"י Hambros Bank האנגלי (שנרכש ע"י Investec) ודיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, מתמחה בהשקעות בפרויקטים מוטי יצוא. בין המשקיעים בקרן קבוצת משקיעים יפניים בראשות חברת "נומורה". גודלה של הקרן כ-50 מיליון דולר, וחלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ יגיע לכ-8.1 מיליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר 2006 השקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות סך של כ-7.7 מיליון דולר. הקרן סיימה השקעותיה ומימשה החזקות בחלק מהשקעותיה.

קרן הון סיכוןIII (Vertex Management) (להלן: "קרן ורטקס הראשונה"). גודלה של הקרן כ-35 מיליון דולר וחלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות כ-5 מיליון דולר. הקרן סיימה השקעותיה ומימשה החזקות בחלק מהשקעותיה. הקרן החזירה למשקיעיה את מלוא סכום ההשקעה והחלה בחלוקת רווחים.

בעקבות הצלחת קרן ורטקס הראשונה הוקמה **Vertex Israel II Fund**. גודלה של הקרן כ-160 מיליון דולר וחלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ יגיע לכ-15 מיליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר 2006 השקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ סך של כ-12.7 מיליון דולר.

קרן Vertex Israel III Fund. גודלה של הקרן כ-150 מיליון דולר וחלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ יגיע לכ-13.5 מיליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר 2006 השקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ סך של כ-2.8 מיליון דולר.

קרן ויטלייף. חברת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ יזמה הקמת קרן הון סיכון בתחומי מדעי החיים. היקף הקרן לאחר השלמת הגיוס הינו כ-50.3 מיליון דולר, וחלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות יגיע לכ-10 מיליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר 2006 השקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ סך של 9 מיליון דולר.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ הקימה ביחד עם חברת פורסייט בע"מ את **קרן גולדן גייט ברידג' פאנד**, העוסקת במימון ביניים לחברות טכנולוגיה בראשית דרכן. גודלה של הקרן כ-6 מיליון דולר. חלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ יגיע לכ-2 מיליון דולר, מהם הושקע עד ליום 31 בדצמבר 2006 סכום של כ-1.7 מיליון דולר. **קרן גולדן גייט** עברה בשנת 2002 לניהול משותף עם קרן פלנוס טכנולוגיות.

קרן Plenus Venture Lending II Fund. הקרן, שהיקפה עומד על כ-55 מיליון דולר, עוסקת במתן הלוואות גישור וקווי אשראי לחברות טכנולוגיה. דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ התחייבה להשקיע עד 5 מיליון דולר בקרן. עד ליום 31 בדצמבר 2006 השקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ סך של כ-2.2 מיליון דולר.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ הקימה בשיתוף חברת בזק ואחרים את קרן **Stage One Ventures Capital Fund** אשר תשקיע בחברות בתחום התקשורת וטכנולוגית המידע. היקף הקרן הראשוני עמד על 30 מיליון דולר. לאחר הגדלה של הקרן,

שהתבצעה בשנת 2006, עומד היקף הקרן על כ-40 מיליון דולר. חלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ יגיע ל-15 מיליון דולר, ממנו הושקע עד ליום 31 בדצמבר 2006 סך של כ-10.1 מיליון דולר.

קרן אלון. דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ השקיעה בקרן הון סיכון מקבוצת גאון ניהול נכסים אשר משקיעה בחברות טכנולוגיה בשלב המאוחר (late stage). גודל הקרן כ-30 מיליון דולר וחלקה של דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ כ-2 מיליון דולר.

קרן Fortissimo Capital Fund. גודלה של הקרן הינו כ-78 מיליון דולר. דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ התחייבה להשקיע בקרן סך של 5 מיליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר 2006 הושקע סך של כ-2.3 מיליון דולר.

קרן Edmond de Rothschild Europorties. הקרן היא מקבוצת רוטשילד. במהלך שנת 2006 התחייבה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ להשקיע בקרן סך של 11.3 מיליון יורו. עד ליום 31 דצמבר 2006 הושקע סך של כ-3 מיליון יורו. היקף הקרן כ-100 מיליון יורו.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ השקיעה בחברת **מניף - שירותים פיננסיים בע"מ.** חברת מניף עוסקת בהשלמת הון עצמי לקבלנים, הנדרש על ידי בנקים המלווים את הפרוייקטים במתכונת של פרוייקטים סגורים. ההשלמה נעשית בדרך של העמדת ערבויות לטובת הפרוייקטים בתמורה לקבלת חלק מרווחיהם. דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ מחזיקה 19.6% מהון המניות של חברת מניף והתחייבה להעמיד ערבויות לפרוייקטים עד לסך של 8.7 מיליון דולר. לאחר תאריך המאזן הוגדלה מסגרת הערבות לפרוייקטים לסך של 17.3 מיליון דולר. יתרת הערבויות אותן העמידה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, עמדה על כ-20 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ השקיעה כ-1 מיליון דולר בחברת tecc-IS הנסחרת בבורסת AIM בלונדון. tecc-IS השקיעה בעבר בחברות היי טק ישראליות. במסגרת החלפת השליטה בה שינתה החברה את שמה ל-Serviced Office Group (SVO). במהלך חודש יולי 2006 מכרה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות את מלוא אחזקותיה בחברה, תמורת סך של כ-0.7 מיליון דולר.

השקעה נוספת בקרנות. בנוסף להשקעה בקרנות באמצעות דיסקונט שוקי הון והשקעות בע"מ, השקיע הבנק במישרין בקרנות נוספות:

קרן FIMI Opportunity I. היקף הקרן הוא כ-114 מיליון דולר. חלקו של הבנק יגיע לכ-23 מיליון דולר, ממנו הושקע עד ליום 31 בדצמבר 2006 סך של כ-17.9 מיליון דולר.

קרן FIMI Opportunity II. היקף הקרן הוא כ-293 מיליון דולר. חלקו של הבנק יגיע לכ-50 מיליון דולר, ממנו הושקע עד ליום 31 בדצמבר 2006 סך של כ-7.1 מיליון דולר.

FITE - First Israel Turnaround Enterprise. היקף הקרן הוא כ-129 מיליון דולר, וחלקו של הבנק יגיע לכ-12.5 מיליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר 2006 השקיע הבנק בקרן סך של כ-2.5 מיליון דולר.

כמו כן, בנק מרכנתיל דיסקונט התקשר בהסכמים להשקעה בחמש קרנות הון סיכון. השקעת בנק מרכנתיל דיסקונט בקרנות אלה עמדה ביום 31 בדצמבר 2006 על כ-10.9 מיליון ש"ח. סך ההתחייבויות העתידיות המקסימלית של בנק מרכנתיל דיסקונט להשקעה בקרנות אלה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2006 ב-3.8 מיליון ש"ח.

התפתחויות בתת המגזר

מכירת החזקות בהראל. ביום 1 בנובמבר 2006 הושלמה העסקה למכירת 10.1% מהון המניות של הראל השקעות בביטוח בע"מ (להלן: "הראל") ולקבלת אופציה למכירת כל יתרת המניות שמחזיק הבנק בהראל, בשיעור של 5.79% מהון מניות הראל. הרווח הנקי בגין מכירת המניות, הסתכם בכ-104 מיליון ש"ח.

השקעה בתאגיד בתחום הנדל"ן. הבנק, באמצעות דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, בוחן אפשרות לרכוש 20% מאמצעי השליטה בתאגיד הפעיל בתחום הנדל"ן המסחרי והנדל"ן למגורים במזרח אירופה תמורת סך של כ-30 מיליון יורו. ההשקעה כפופה לביצוע בדיקת נאותות ולחתימת הסכם השקעה.

פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים

הפעילות בתחום כרטיסי אשראי

מידע כללי על ענף כרטיסי אשראי

פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעת הן באמצעות כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל"), חברת כרטיסי אשראי, המוחזקת על ידי הבנק בשיעור של 65%, והן בהנפקת כרטיסי אשראי של כאל ללקוחות הבנק כמנפיקים משותפים, כחלק מסל השירותים והמוצרים המוצע על ידי הבנק.

הכנסות הבנק מהפעילות בכרטיסי אשראי כוללת, בראש ובראשונה, עמלות שונות הקשורות לפעילות כאל בכרטיסי אשראי (הן כמנפיקה של כרטיסי אשראי והן כסולקת של כרטיסי אשראי), וכן את הכנסות המימון מאשראי בעסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי חוץ בנקאיים. בנוסף, לבנק הכנסות הנובעות מתשלומים המועברים לו בגין כרטיסי אשראי שהונפקו על ידי כאל ביוזמת הבנק, עבור לקוחותיו.

בשנים האחרונות כרטיס האשראי הינו אחד מאמצעי התשלום המרכזיים במשק. כרטיס האשראי מונפק על ידי חברת כרטיסי אשראי ללקוח והלקוח מבצע באמצעותו תשלומים, כתחליף למזומן או לשיקים. חברת כרטיסי האשראי מנפיקה כרטיסי אשראי משני סוגים: רוב הכרטיסים מונפקים ללקוחות בנקים, עבור לקוחותיהם של אותם בנקים (להלן "בנקים שבהסדר"). יתרת הכרטיסים מונפקת ישירות על ידי חברת האשראי ללקוחות, שלא באמצעות הבנקים (להלן "כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים").

כרטיס אשראי הינו אמצעי תשלום אשר קיים בישראל החל משנות ה-70' של המאה הקודמת.

ישראל נחשבת למדינה מתקדמת מאוד בתחום כרטיסי האשראי. להערכת כאל, כ-75% מהאוכלוסייה הבוגרת בישראל משתמשת בכרטיס אשראי כאמצעי תשלום, כאשר הצרכן הישראלי מחזיק בממוצע כ-1.3 כרטיסי אשראי בארנקו. להערכת כאל, ביום 31 בדצמבר 2006 היו בישראל כ-4.5 מיליון כרטיסים (מתוכם, לפי נתוני כאל, כ-89% כרטיסים פעילים).

מבנה תחום הפעילות

השימוש בכרטיסי אשראי כאמצעי תשלום מתאפשר בהתקיים שילוב של מספר גורמים, הכוללים מנפיק, סולק, בית עסק ולקוח (מחזיק הכרטיס), אשר קשורים בינם לבין עצמם, במערכת של הסכמים נפרדים ובלתי תלויים (בין בהסכמים ישירים, ובין בעקיפין, מכוח חברותם של הסולק והמנפיק בארגון הבינלאומי מעניק הזכיון ביחס למותג כרטיס האשראי). מערך ההתקשרויות האמור, הוא המהווה את התשתית להעברת המידע הרלוונטי לשם הסדרת התשלומים בעסקאות שתמורתן שולמה באמצעות כרטיסי אשראי.

ישנו אינטרס צרכני חברתי בקיומו של מערך התקשרויות זה וזאת בכדי להקל על ביצוע עסקאות, דבר המגביר את היעילות במשק ומקדם את הכלכלה. מערך ההסכמים האמור מאפשר ללקוחות לבצע עסקאות במספר רב של בתי עסק, ולבתי עסק למכור מוצרים או שירותים למספר רב של לקוחות.

כאמור, מערכת כרטיסי האשראי מורכבת מארבעה גורמים: **מנפיק** - שהוא הגוף המנפיק ללקוחותיו כרטיסי אשראי; **לקוח** - מחזיק הכרטיס; **בית עסק** - המכבד את כרטיסי האשראי; ו**הסולק** - המוסד הפיננסי באמצעותו מקבל בית העסק את התשלום. בית העסק קשור בקשר חוזי עם הסולק. במסגרת זו מתחייב הסולק, כנגד עמלה, לזכות את בית העסק הקשור עמו באופן מובטח מראש, בתמורה המגיעה לבית העסק בגין העסקאות שביצעו אצלו הלקוחות המחזיקים בכרטיס אשראי מהמותג שנסלק. העמלה אותה גובה הסולק עבור מתן שירותי הסליקה לבית העסק היא **"עמלת בית העסק"**. הסולק מצדו משלם למנפיק עמלת מנפיק הקרויה **"עמלה צולבת"**. עמלה זו מגולמת בעמלת בית העסק שגובה הסולק. כלומר, עמלת בית העסק מורכבת מעמלת הסליקה ומעמלת המנפיק.

פעילות כאל

כאל פועלת בשוק כרטיסי האשראי בשני תחומי פעילות המהווים, יחדיו, את ליבת הפעילות של חברת כרטיסי אשראי: (א) הנפקת כרטיסי אשראי; (ב) סליקת עסקאות בכרטיסי אשראי.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי אשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל, ומשווקת באופן מצומצם בלבד, גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

כחלק מפעילות הנפקת כרטיסי האשראי, מעמידה כאל אשראי ללקוחות המחזיקים כרטיסי אשראי אשר הונפקו ישירות על ידי כאל. בנוסף,כאל עוסקת במתן שירותי סליקה של עסקאות המבוצעות באמצעות רשת האינטרנט עבור בתי עסק שונים בארץ ובחו"ל.

בתחום ההנפקה מנפיקה כאל (במישרין ובאמצעות דיינרס, חברה בשליטתה) כרטיסי אשראי בשני ערוצים: (א) הנפקת כרטיסים ללקוחות בנקים שבהסדר עימם קשורה כאל בהסכמי הנפקה משותפת או בהסכמי הפצה (לעיל ולהלן "הנפקה במשותף"); (ב) הנפקת כרטיסים על ידי כאל במישרין, בעיקר דרך מועדונים וארגונים ייחודיים (להלן "כרטיסים חוץ בנקאיים"). בנוסף מעמידה כאל אשראי ללקוחות המחזיקים בכרטיסים חוץ בנקאיים. ללקוחות אלו מוצעים מסלולי אשראי שונים בקשר עם עסקאות שהם מבצעים באמצעות כרטיסי האשראי שבידם. כאל היא שזכאית להכנסות מהריבית והעמלות הקשורות לאשראי המועמד ללקוחות כאמור, זאת בשונה מאשראי המוענק למחזיקי כרטיסים שכאל הנפיקה כמנפיקה במשותף, אשר העמדתו נעשית בדרך כלל על ידי הבנק הרלבנטי והבנק הוא שזכאי לתשלום מהלקוח בגין העמדת האשראי.

במסגרת אפיק הסליקה מבצעת כאל סליקה של כרטיסי אשראי בארץ. פעילות נוספת המבוצעת בתחום הסליקה הינה העמדת אשראי לבתי עסק עימם קשורה החברה בהסכמי סליקה, באמצעות ניכיון שוברים של כרטיסי אשראי, הקדמת תשלומים בגין עסקאות שבוצעו ומתן הלוואות על חשבון תשלומים עתידיים.

היקף הפעילות והרווח הנקי

כללי. היקף העסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי עולה באופן עקבי מידי שנה. הגידול בשימוש בכרטיסי אשראי נובע הן מגידול בהיקף העסקאות (הנובע מגידול באוכלוסיה ומכניסת אוכלוסיה צעירה אשר רגילה לעשות שימוש בכרטיסי אשראי כחלק מתרבות הצריכה) והן מגידול הבא על חשבון עסקאות באמצעי תשלום אחרים.

להערכת כאל, כ-65 אלף בתי עסק ורשתות בישראל (המהווים סה"כ כ-73.5 אלף נקודות מכירה) מאפשרים רכישות באמצעות כרטיסי אשראי. מחזור העסקאות השנתי מעסקאות בכרטיסי אשראי בישראל נאמד על ידי כאל בכ-124 מיליארד ש"ח בשנת 2006, לעומת בכ-113.1 מיליארד ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של כ-10.4%.

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בשנת 2006 ב-83 מיליון ש"ח, לעומת 63 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 31.7%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 87 מיליון ש"ח, לעומת סך של 65 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 33.8%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה לפעילות על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון בפעילות, הגיע ל-38.4% בשנת 2006, לעומת 35.6% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל-40.2% בשנת 2006, לעומת 36.6% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2006 ב-31 מיליון ש"ח, לעומת 14 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 121.4%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות הפעילות בתחום כרטיסי האשראי (במיליוני ש"ח):

	משקי בית		עסקים קטנים		בנקאות מסחרית		בנקאות פרטית		סך–הכל	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים										
מחיצוניים –	108	111	7	–	1	–	–	–	116	111
בינמגזרי –	(5)	(36)	–	4	–	4	–	–	(5)	(28)
סך הכל רווח מפעולות מימון	103	75	7	4	1	4	–	–	111	83
הכנסות תפעוליות ואחרות	629	555	11	14	1	0	1	–	641	570
סך הכל הכנסות	732	630	18	18	2	4	1	–	752	653
הפרשה לחובות מסופקים	31	14	–	–	–	–	–	–	31	14
הוצאות תפעוליות ואחרות	481	427	10	11	1	–	1	–	493	438
רווח (הפסד)מפעולות רגילות לפני מסים	220	189	8	7	1	4	(1)	1	228	201
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	79	81	3	3	–	1	–	–	82	85
רווח (הפסד) נקי	78	55	5	4	1	3	(1)	1	83	63
רווח בניטרול רכיבים מסוימים[1]	82	56	5	4	–	4	–	1	87	65
תשואה להון (אחוזים)	36.7	31.8	–	123.1	9.9	599.7		61.7	38.4	35.6
תשואה להון בניטרול רכיבים מסוימים[1] (אחוזים)	38.1	32.6	–	136.9	–	602.7		61.7	40.2	36.6
יתרה ממוצעת של נכסים	2,387	1,846	–	60	16	11	1	21	2,404	1,938
יתרה ממוצעת של התחייבויות	1,373	613	–	–	–	–	–	–	1,373	613
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	3,573	2,872		52	16	10	1	18	3,590	2,952
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	103	78	6	4	1	4	–	–	110	86
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	–	(3)	1	–	–	–	–	–	1	(3)
אחר	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	103	75	7	4	1	4	–	–	111	89

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה והוצאות לעידוד פרישה מוקדמת.

חקיקה, תקינה והסדרה

כללי. פעילותה של כאל מוסדרת על פי חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. כן חלים עליה דינים שונים מתחום המשפט הכללי. בנוסף, בשל היותה חברה בת של תאגיד בנקאי, מוגדרת כאל "כתאגיד עזר" לפי חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981, וככזו חלה עליה מערכת של חוקים, צווים ותקנות מתחום דיני הבנקאות.

הממונה על ההגבלים העסקיים. קיימת מעורבות רבה של הממונה על ההגבלים העסקיים בתחום הפעילות בכרטיסי אשראי. לפרטים בדבר הסדרים בין חברות כרטיסי האשראי והסכם משולש לסליקה צולבת, אשר הוגש לאישור בית הדין להגבלים עסקיים, ר' להלן.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. בחודש אוקטובר 2006 אישרה ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור). התיקון מחיל גם על חברות כרטיסי האשראי חובות זיהוי, ניהול רישומים ודיווח לרשות לאיסור הלבנת הון, בכל הנוגע למחזיקי כרטיסים ולבתי עסק עמם מתקשרות החברות בהסכמי סליקה, וזאת בהתקיים תנאים מסויימים ותוך מתן הקלות מסויימות לחברות כרטיסי האשראי בהשוואה לתאגידים בנקאיים. למועד עריכת הדוחות הכספיים הצו המתוקן טרם פורסם ברשומות, והוא יכנס לתוקף ששה חודשים לאחר פרסומו. כאל נערכת לביצוע הנדרש ממנה בהתאם להוראות הצו המתוקן.

ניהול בנקאי תקין. בשנת 2005 פרסם המפקח על הבנקים את הוראות נוהל בנקאי תקין מס' 470 בנושא כרטיסי חיוב, אשר נועדה להסדיר את מכלול פעילות חברות כרטיסי האשראי - הן בתחום ניהול סיכונים והן בתחומים צרכניים שונים. בתחום ניהול הסיכונים הוחלו על חברות כרטיסי האשראי הוראות ניהול בנקאי תקין נוספות כמו "הדירקטוריון", "ניהול סיכונים", "מעילות והונאות של עובדים", "ביטוח בנקאי" ועוד. בתחום הצרכני, ההוראה מטפלת במספר נושאים עיקריים, ובכלל זה: כללים להנפקת כרטיסי האשראי, מסירתם, חידושם וביטולם, המידע הניתן במסגרת החשבון החודשי, כללי פעולה בעניין מבצעי כוכבים ונקודות, כללים להמרת עסקות במט"ח לשקלים ועוד.

דיווח לציבור של חברות כרטיסי אשראי. בהמשך ליוזמת הפיקוח על הבנקים לקידום הגילוי על פעילות חברות כרטיסי האשראי ועל יסוד מתכונת דיווח שגיבש צוות עבודה בהשתתפות נציגי הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך, תאגידים בנקאיים השולטים בחברות כרטיסי אשראי, חברות כרטיסי אשראי ורואי החשבון המבקרים שלהם, פרסם הפיקוח על הבנקים מתכונת דיווח לציבור של חברות כרטיסי אשראי. בהתאם, באמצע חודש מרס 2007 פירסמו חברות כרטיסי האשראי, לראשונה, דוחות כספיים שלהן לציבור.

ועדה לבחינת כשלי שוק בענף כרטיסי האשראי. בחודש פברואר 2007 פורסם דוח של ועדה בינמשרדית בראשות החשב הכללי במשרד האוצר, אשר עסקה בבחינת כשלי שוק במערך סליקת כרטיסי האשראי בישראל. הוועדה ממליצה להסדיר את שוק הסליקה באמצעות חוק הבנקאות (רישוי). על פי המלצות הוועדה העיסוק בסליקה יותנה בקבלת רשיון מנגיד בנק ישראל (סולקים קיימים יהיו זכאים לרשיון); המפקח על הבנקים יהיה רשאי לחייב סליקה הדדית בין שלוש חברות כרטיסי האשראי הקיימות ובינן לבין כל חברה חדשה בתחום, ולחייב מנפיק גדול לאפשר לכל סולק לסלוק את כרטיסיו; המפקח על הבנקים יוסמך לפקח על סולקים ולקבוע הוראות לפעילותם, ובכלל זה להמליץ לוועדת המחירים, שהוקמה לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, על עמלות צולבות מירביות, ולקבוע הוראות ביחס לחיוב סולק להתקשר עם חברות נכיון ולא להפלות ביניהן.

יוזמות חקיקה והסדרה נוספות. לאחרונה הביעו גורמים ממלכתיים שונים עמדות לפיהן יש לפעול להפרדת חברות כרטיסי האשראי מן הבנקים. עמדות אלה הביאו ליוזמות חקיקה פרטית מצד חברי כנסת. למיטב ידיעת כאל והבנק הממשלה טרם גיבשה עמדתה ביחס ליוזמות אלה.

שינויים טכנולוגיים

השימוש בכרטיס חכם. במסגרת הניסיונות להקטין את תופעת השימוש לרעה בכרטיסי אשראי וזיופם, נוקטים ארגון ויזה הבינלאומי וארגון מסטרקארד הבינלאומי בצעדים שונים לשיפור רמת האבטחה בכרטיסי האשראי הנושאים את המותגים שלהם. בין היתר, הורו הארגונים לחבריהם על מעבר לשימוש בכרטיס אשראי בעל מאפיינים מיוחדים אשר מקשים על השימוש בו על ידי גורמים שאינם מורשים ו/או על זיופו (להלן: "כרטיס חכם"). בהתאם להוראות הארגונים הבינלאומיים החלה כאל בהיערכות למעבר לשימוש בכרטיסים חכמים. בצד ההנפקה כוללת היערכות זו בעיקר שדרוג של הטכנולוגיה שנרכשה על ידי כאל בעבר והתאמתה לצורך הנפקת כרטיסים חכמים. בצד הסליקה, כוללת היערכות זו שדרוג ו/או רכישה ו/או פיתוח של מכשירי P.O.S. (Point of Sale) חכמים והתקנתם בבתי העסק השונים עימם קשורה החברה בהסכמי סליקה. הנפקת הכרטיסים החכמים ללקוחות כאל צפויה להתבצע באופן מדורג על פני תקופה של כשנתיים וחצי שתחילתה במחצית השניה של 2007.

גורמי ההצלחה הקריטיים בפעילות

- מערך תפעולי הכולל מערכות מידע טכנולוגיות, תקשוב ותשתיות מתקדמות;
- הזכות להנפיק כרטיסי אשראי ממותגים מכוח זיכיון מול הארגונים הבינלאומיים;
- שיתוף פעולה עם תאגידים בנקאיים;
- יכולת גיוס לקוחות ושימורם באמצעות מערך שיווק נרחב;
- התקשרות בהסכמים להקמת מועדונים;
- יכולת להציע ללקוחות מוצרי אשראי נוחים ואטרקטיביים;
- מערך מפותח ואפקטיבי של ניהול סיכונים;
- היכולת ללוות כספים מגופים פיננסיים בתנאים נוחים.

מחסומי כניסה לשוק

מחסומי כניסה עיקריים בתחום ההנפקה:

- הפעילות כמנפיק דורשת קיומו של מערך תפעולי רחב, מורכב ועתיר עלויות והשקעות, הכולל מערכות מידע ותקשורת מתוחכמות, לרבות מערכות לאבטחת מידע, שירות לקוחות ועוד.
- נדרשת השקעה מסיבית ורציפה בערוצי שיווק, הפצה ומכירה, בפריסה כלל ארצית, על מנת להתחרות בתחום ההנפקה. בפרט, יש ליצור רשת ערוצי הפצה לכרטיסי האשראי באמצעות התקשרות עם בנקים ו/או מועדוני לקוחות.
- חוסן פיננסי גבוה, אשר נדרש לצורך גיוס מקורות לפעילות הפיננסית: קרי, היכולת ללוות כספים בהיקפים גדולים מאוד בתנאים עדיפים על התנאים המוצעים ללקוחות "רגילים" בשוק.
- החזקת השליטה במנפיק בידי תאגיד בנקאי, אשר נדרשת לצורך הכרה וחברות בארגונים הבינלאומיים המנהלים את המותגים המובילים.
- קיום מערכת יעילה ומוכרת לדירוג סיכוני אשראי.

מחסומי כניסה עיקריים בתחום הסליקה:

- כניסה לתחום סליקת כרטיסי האשראי כרוכה, בראש ובראשונה, בקבלת רישיון מהארגון הבינלאומי של כרטיס האשראי אותו מבקשים לסלוק. לשם קבלת רשיון כאמור נדרש מבקש הרשיון להיות בעל זיקה בנקאית, ולעמוד בשורת סטנדרטיים עסקיים ופיננסיים שיבטיחו את פעילותו, ולשלם אגרות לארגון הבינלאומי.
- תאגיד שיבקש להיכנס לתחום הסליקה יידרש לפרוס מערך תקשורת שיאפשר את ביצוע הסליקה On-Line (או להתקשר עם שב"א, לה מערך מעין זה בישראל).
- קיומה של מערכת מידע אמינה ויציבה לניהול ההתחשבנות (Billing).

מוצרים תחליפיים

בנוסף למוצרים תחליפים קלאסיים לשימוש בכרטיס אשראי, כגון שיקים, כסף מזומן והעברות בנקאיות, קיימים מוצרים ושירותים נוספים שהינם תוצר טכנולוגיה מתקדמת, ואשר בניגוד לאמצעי התשלום האמורים ובדומה לכרטיסי האשראי, הם מאופיינים בנוחות ובזמינות:

- שירות תשלומים באמצעות הטלפון הסלולרי;
- שירות הניתן לצורך ביצוע עסקאות באמצעות האינטרנט במסגרתו מתאפשרת העברת כספים מבלי לחשוף את פרטי כרטיס האשראי של הלקוח / פרטי חשבון הבנק שלו;
- מוצרים תחליפיים למוצרי האשראי הניתנים באמצעות כרטיסי אשראי הינם מוצרי האשראי הרבים המוצעים במשק - בין באמצעות הבנקים ובין באמצעות גורמים אחרים (חברות פרטיות אשר נותנות אשראי חוץ בנקאי, לרבות "שוק אפור"). בשוק ישנו מגוון רחב מאוד של מוצרי אשראי, בעלי אפיונים שונים, וכולם תחליפיים האחד לשני. עם זאת, רוב הלקוחות ירכשו מוצר אשראי מתאגיד המוכר להם (קרי, מהבנק שלהם), ולכן כל לקוח רואה תחליפים שונים למוצרים המוצעים על ידי כאל.

- מוצר תחליפי באפיק הסליקה הינו שירות ניכיון שיקים.
- מוצרים תחליפיים בתחום הסליקה באינטרנט מתפתחים כל העת לאור העובדה שהסחר באינטרנט היא פעילות המצויה בהתפתחות מתמדת.

מוצרים חדשים

בתחום ההנפקה. כאל רואה חשיבות רבה בשמירה על מגוון רחב של מוצרים ותכונות ייחודיות על גבי כרטיסי אשראי שהיא מציעה ללקוחותיה. על כן מפתחת כאל שורה של מוצרים ושירותים למחזיקי הכרטיסים. עיקר המוצרים הינם אמצעי תשלום ומוצרי אשראי המוצעים למחזיקי הכרטיסים של כאל.

החל משנת 2005 מציעה כאל ללקוחותיה כרטיס אשראי מתגלגל תחת המותג "אקטיב".

- החל משנת 2006 החלה כאל להציע ללקוחותיה כרטיס אשראי מסוג ויזה, שהינו כרטיס אשראי וירטואלי ("כרטיס אשראי ללא כרטיס"), אשר פותח בשיתוף עם ארגון ויזה הבינלאומי. הלקוח המתקשר במסגרת זו עם החברה ומקבל מספר כרטיס וקוד, באמצעותם הוא רשאי לבצע עסקאות בכרטיס (בסכום שלא יעלה על תקרה שנקבעה מראש), בלא שקיים בפועל כרטיס פלסטיק פיזי.
- ברבעון הראשון של שנת 2006 הושק המוצר "wish-u-card". מוצר זה הינו כרטיס מתנה אותו ניתן לטעון בסכומים מוגדרים מראש לביצוע רכישות ברשתות נבחרות ומובילות.
- בחודש יוני 2006 הושק כרטיס מועדון YOU, בשיתוף קבוצת דור-אלון. הכרטיס הינו כרטיס חוץ בנקאי אשר מונפק במסגרת מועדון לקוחות ואשר יקנה הטבות למחזיקים בו ברשתות קבוצת דור-אלון.

בתחום הסליקה. במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2006 השיקה כאל את אתר wwwcard (World Wid WalletCard) במסגרתו יכולים בעלי כרטיסי אשראי מחברות שונות לרכוש כרטיס אשראי וירטואלי. מוצר זה הינו כרטיס pre-paid אשר מקנה ללקוח ביטחון מלא לשימוש במסחר האלקטרוני (e-commerce). הכרטיס הושק בבריטניה.

לקוחות

בתחום ההנפקה. רוב הלקוחות של כאל בתחום הנפקת כרטיסי האשראי הינם לקוחות, אשר כרטיס האשראי הונפק להם במשותף עם הבנקים שבהסדר (ובכלל זה הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט). כאל מייחדת כיום מאמץ מיוחד להגדלת שיעורם של הכרטיסים החוץ בנקאיים ופועלת להנפיק כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים במסגרת מועדוני לקוחות או כרטיסים ייחודיים.

בתחום הסליקה. לקוחות כאל בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי העסק המכבדים כרטיסי אשראי מסוג "ויזה" או דיינרס.

שיווק והפצה

בתחום ההנפקה. הבנקים שבהסדר מהווים עבור כאל את "רצפת הגיוס" ללקוחות המזמינים באמצעותם כרטיסי אשראי בנקאיים. מועדוני הלקוחות מהווים "רצפת גיוס" נוספת, באמצעותם מגייסת כאל לקוחות חוץ בנקאיים, בהפצה ישירה. שיווק מוצרי האשראי שמציעה כאל למחזיקי כרטיסים חוץ בנקאיים מתבצע באמצעות פרסום מוצרי האשראי באמצעי התקשורת השונים.

בתחום הסליקה. פעולות השיווק בתחום זה מופנות לבתי עסק, כאשר דגש מיוחד מושם על בתי עסק להם מספר נקודות מכירה (בדרך כלל רשת מתקשרת עם סולק יחיד עבור כל סניפיה). שיווק שירותי סליקה לבתי עסק מבוצע באמצעות אנשי מכירות של כאל, אשר נותרים "אנשי קשר" לבית העסק גם לאחר ההתקשרות בהסכם סליקה.

תחרות

מבנה התחרות. התחרות בתחום הנפקת כרטיסי אשראי נגזרת מן התחרות בין הבנקים על הלקוחות. בנוסף, התחרות היא על ליבו ועל כיסו של הלקוח במטרה שיבצע את חלק הארי מהצריכה השוטפת שלו באמצעות הכרטיסים שהנפיקה כאל, ובמקביל להביא להגדלת כמות כרטיסי האשראי המונפקים על ידה. בפעילות העמדת האשראי באפיק ההנפקה מתחרה כאל באשראי בנקאי, וכן בגורמים אחרים המציעים אשראי חוץ בנקאי. בתחום הסליקה התחרות היא על בתי העסק להם מסופקים שירותי סליקה ושירותים משלימים.

בתחום ההנפקה. פועלות בישראל כיום שלוש חברות כרטיסי אשראי, שלושתן בבעלות או בשליטה של בנקים:

- **כאל** מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי של "ויזה" וכרטיסי אשראי של "דיינרס" (באמצעות דיינרס, באופן בלעדי). כמו כן, מנפיקה כאל כרטיסי אשראי של "מסטרקארד", בהיקפים נמוכים.
- **ישראכרט** המורכבת מקבוצת חברות פרטיות בבעלות מלאה של בנק הפועלים בע"מ, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי של "ישראכרט" (באופן בלעדי) ו-"מסטרקארד". "ישראכארט" הינו מותג פרטי בבעלותה של ישראכארט, אשר מנפיקה כרטיסים תחת מותג זה לשימוש בישראל בלבד. למיטב ידיעת כאל, למועד הדוח, פעילותה של ישראכרט בתחום ההנפקה של כרטיסי אשראי של "ויזה", הינה זניחה; ואילו פעילותה בתחום ההנפקה של כרטיסי אשראי של "מסטרקארד" מהווה את רוב הפעילות תחת מותג זה בישראל. "אמריקן אקספרס" מונפק על יד חברה אחות של ישראכארט (באופן בלעדי).
- **לאומי קארד** שהינה חברה פרטית בבעלות מלאה של בל"ל, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי של "ויזה", וכן מנפיקה כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

התחרות בתחום ההנפקה מתמקדת כיום בהנפקה החוץ בנקאית במטרה להרחיב את הגיוס של לקוחות חדשים, והרחבת כמות הלקוחות להם יכולה כאל להציע מוצרי אשראי.

בתחום הסליקה השחקנים בישראל הינם:

- **כאל**, אשר סולקת כרטיסי אשראי של "ויזה" וכרטיסי אשראי של "דיינרס" (באמצעות דיינרס, באופן בלעדי).
- **ישראכרט,** אשר סולקת כרטיסי אשראי של "ישראכרט" (באופן בלעדי), "אמריקן אקספרס" (באופן בלעדי) ו"מסטרקארד" (באופן בלעדי);
- **לאומי קארד,** אשר סולקת כרטיסי אשראי של "ויזה";

בהתבסס על הסכם שנחתם ביום 30 באוקטובר 2006, בין כאל, לאומיקארד, ישראכרט והתאגידים הבנקאיים השולטים בהם, שעניינו פתיחת שוק הסליקה של כרטיסי "ויזה" ו"מסטרקארד" על ידי שלוש החברות לתחרות, צפויה סליקת כרטיסי מסטרקארד להיפתח לתחרות בחודש יוני 2007. בעקבות ההסכם תתרחב איפוא יכולת פעילותה של כאל (וכן של לאומיקארד) בתחום סליקת כרטיסי מסטרקארד בישראל. לאחר הפעלת הממשק המשותף בין החברות בכוונת כאל לסלוק כרטיסי אשראי מבית מסטרקארד בישראל.

בעקבות חתימת ההסכם החדש, הצטרפה חברת ישראכרט להסכם המקומי לסליקה צולבת הקיים בין כאל לבין לאומיקארד ביחס למותג "ויזה", ובעקבות כך עתידה להתעצם גם התחרות בתחום סליקת כרטיסי הויזה (לפרטים על ההסכם האמור ר' להלן).

התפתחויות במגזר

הסכם הנפקה משותפת בין כאל לבין הבנק הבינלאומי. בין יתר הסכמי ההפצה שחתמה כאל (לרבות דיינרס) עם מספר בנקים, חתמה כאל עם הבנק הבינלאומי על הסכמי הנפקה משותפת של כרטיסי אשראי מסוג "ויזה" ו"דיינרס" ללקוחות הבנק הבינלאומי, לתקופה של שש שנים שתחילתה ביום 1 באוגוסט 2000, שלאחריה יתחדש ההסכם לתקופה נוספת של שלוש שנים. ואולם, מחודש פברואר 2006 רשאי היה כל צד להודיע, בכל עת, בהודעה מוקדמת של שישה חודשים, על סיום ההתקשרות.

ביום 17 באוגוסט 2006 הודיע הבנק הבינלאומי על ביטול ההסכמים האמורים במתכונתם הנוכחית בתום שישה חודשים ממועד ההודעה. בה בעת הודיע הבנק הבינלאומי לכאל על בקשתו לנהל בהקדם מו"מ מזורז להתקשרות מחודשת ביניהן, בהתבסס על ההסכמים הקיימים ונספחיהם, ללא מתן עדיפות לכרטיסים המונפקים על ידי כאל, ובשינויים נוספים שיועלו במסגרת המו"מ.

ביום 14 בפברואר 2007 חתמו כאל והבנק הבינלאומי על הסכם להארכת הסכם ההנפקה המשותפת הקיים עד ליום 31 במרס 2007. כאל והבנק הבינלאומי מצויים במו"מ על הארכת הסכם ההנפקה המשותפת לשנים הבאות.

הסדרים בין הבנק הבינלאומי לבין תשלובת ישראכרט. בדיווחים של הבנק הבינלאומי אודות ההסכם שחתם בחודש ינואר 2006 עם בנק הפועלים, לרכישת אמצעי שליטה בבנק אוצר החייל בע"מ, נאמר, בין היתר, כי הצדדים להסכם קבעו "הסדרים להמשך ההתקשרות בין אוצר החייל לבין תשלובת ישראכרט ולשיתוף פעולה בין הבנק לבין תשלובת ישראכרט".

באישור המיזוג שנתנה הממונה על ההגבלים העסקיים לבנק הבינלאומי ולבנק אוצר החייל הותנה כי הבנקים האמורים לא יהיו צד להסדרי בלעדיות, אלא באישור מראש של הממונה. הבנקים האמורים ובנק הפועלים נדרשו לבטל כל הסדר בלעדיות שהם צד

לו, באופן שלא תחול על הבנקים האמורים כל מגבלה בשיווק כרטיסי חיוב שאינם כרטיסי חיוב של בנק הפועלים או תאגיד בשליטתו.

הסדר בלעדיות הינו כל הסדר על פיו ניתנת התחייבות לפיה ישווק מי מהבנקים האמורים כרטיסי חיוב של בנק הפועלים או תאגידים בשליטתו, ובכלל זה כל התחייבות שעניינה מספר כרטיסי החיוב של קבוצת בנק הפועלים שישווקו על ידי הבנקים האמורים או אחוז כרטיסי החיוב של קבוצת בנק הפועלים מתוך כלל כרטיסי החיוב שישווקו על ידי הבנקים האמורים.

החזקה בדיינרס. ביום 22 באוגוסט 2006 אישר המפקח על הבנקים את המהלך על פיו רכשה כאל מבעלי מניותיה את יתרת מניות דיינרס, בהתאם להסכם מחודש ינואר 2005. לאחר הרכישה מחזיקה כאל 100% מזכויות ההון וההצבעה בדיינרס.

הקמת מועדון לקוחות חדש ומכירת אמצעי שליטה בדיינרס. ביום 29 בנובמבר 2005 התקשרה כאל בהסכם עם דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ ורבוע כחול-ישראל בע"מ (להלן ביחד: "הרוכשים") לפיו התחייבה כאל למכור לרוכשים מניות המקנות 49% מהון המניות המונפק ונפרע של דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס") בתמורה לסך של כ-21.3 מיליון ש"ח. במקביל התקשרה דיינרס עם הרוכשים בהסכמים להקמת מועדון לקוחות. ביום 18 בדצמבר 2006 הושלמה העסקה, לאחר שמולאו כל התנאים לביצועה.

התמורה בגין המניות מומנה בהלוואה שהעמידה כאל לרוכשים. ההלוואה מובטחת במניות הנמכרות, ועומדת לפרעון במועדים שונים על פני שמונה שנים, במהלכן רשאים הרוכשים להחליט להשיב את המניות לכאל במקום לפרוע את ההלוואה וכאל מצידה רשאית לדרוש קבלת המניות בחזרה, הכל בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם למכירת המניות.

הסכם זה מסדיר, בין היתר, ייסודו של מיזם משותף בין החברה לבין הרוכשים לפעילות משותפת תחת המותג "You". בהתאם להסכם, יקימו יחידי קבוצת דור-אלון מועדון לקוחות, אשר יבטיח ללקוחותיו הטבות שונות ברשת המרכולים של הריבוע הכחול, בתחנות הדלק של דור-אלון ובחנויות נוספות של קבוצת דור-אלון. כחלק מההצטרפות למועדון יוצע ללקוחות כרטיס מועדון-אשראי, שיונפק על ידי דיינרס ככרטיס אשראי חוץ בנקאי.

יצויין כי למיטב ידיעת הבנק חלק מבעלי השליטה ברוכשים על-פי הסכם זה נמנו במועד ההתקשרות בעסקה והשלמתה על הרוכשים על-פי ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק או קשורים אליהם (ר' "השליטה בבנק" להלן).

הסדרים בין חברות כרטיסי אשראי. בתחילת חודש ספטמבר 2001 הגישו כאל, הבנק הבינלאומי, בנק דיסקונט, בנק לאומי לישראל בע"מ ולאומי קארד בע"מ (כולם ביחד להלן: "המבקשים") לבין הדין להגבלים עסקיים (להלן: "בית הדין"), בקשות לאישור הסדר כובל ביניהם בנוגע לסליקה צולבת של כרטיסי ויזה, וכן בקשות ליתן להם היתר זמני לפעול לפי הסדר זה. בבקשות התבקש בית הדין לאשר את שיעורי עמלת המנפיק, לפי מנגנון שיביא, בין היתר, להפחתה הדרגתית בשיעורי עמלת המנפיק בקטגוריות הגבוהות.

במסגרת ההליך בבית הדין הציגו המבקשים מתודולוגיה לקביעת שיעור העמלה הצולבת. הממונה על ההגבלים העסקיים התנגד למתודולוגיה שהציעו המבקשים והציע מתודולוגיה שונה.

ביום 31 באוגוסט 2006 נתן בית הדין להגבלים עסקיים החלטה בעניין המתודולוגיה לקביעת העמלה הצולבת, תוך שהוא מאמץ את עיקרי עמדת הממונה. כאל, הבנק והבנק הבינלאומי הגישו ערעור על החלטת בית הדין.

במקביל להליכים בבית הדין, התקיים משא ומתן בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי - כאל, לאומי קארד וישראכארד - בדבר הסכם להקמתה של מערכת סליקה צולבת בכרטיסי ויזה ו-MasterCard. נוכח המשא ומתן האמור, פנו המבקשים לממונה בבקשה לקבל היתר זמני שיאפשר להם למצות את המו"מ בטרם יפקע ההסדר הזמני ביניהן.

ביום 6 בספטמבר 2006 נעתרה הממונה על ההגבלים העסקיים לבקשה והאריכה את הפטור להסדר הקיים בין הצדדים עד ליום 31 באוקטובר 2006.

הסכם משולש לסליקה צולבת. ביום 30 באוקטובר 2006 נחתם בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי והבנקים בעלי המניות בחברות כרטיסי האשראי, הסכם לסליקה צולבת של כרטיסי ויזה ו-MasterCard (להלן: "ההסכם"). ההסכם נכנס לתוקף עם מתן היתר ארעי להסכם על ידי בית הדין להגבלים עסקיים ביום 31 באוקטובר 2006, והוא ויפקע ביום 1 ביולי 2013 (להלן: "תקופת ההסכם"). אלא אם יחליט בית הדין אחרת קודם לכן.

ההסכם קובע, בין היתר, את שיעורי העמלות הצולבות ואת מבנה הקטגוריות של העמלות הצולבות שיחולו על חברות כרטיסי

האשראי למשך תקופת ההסכם. ההסכם מתווה ירידה הדרגתית של שיעורי העמלות הצולבות, עד לשיעור של 0.875% מיום 1 ביולי 2012, לצד צמצום מספר הקטגוריות לאורך תקופת ההסכם.

ההסכם קובע הוראות כלליות אשר אוסרות, בין היתר, על חברות כרטיסי האשראי לקשור בין סוגים שונים של כרטיסים הנסלקים על ידי כל אחת מהן כלפי בית עסק, ואוסרות על הרעה של תנאי הסליקה בעקבות צמצום מספר סוגי הכרטיסים אשר נסלקים על ידי בית עסק מסוים.

עוד קובע ההסכם הוראות האוסרות על הבנקים השולטים על חברות כרטיסי האשראי, בין היתר, לקשור בין שירות לבית עסק לבין תנאי התקשרות עם סולק, וכן הוראות אשר אוסרות על אפליה בין לקוחות המחזיקים בכרטיס אשראי שהונפק על ידי בנק לבין לקוחות שאינם מחזיקים כרטיס אשראי של אותו בנק.

במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לפיהן בהתקיים תנאים מסויימים תבטל הממונה את ההכרזה על ישראכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי ישראכרט ו-MasterCard, חיוב ישראכרט לקבוע, בתנאים מסויימים, שיעורי עמלות זהים לאותו בית עסק הסולק עמה עסקאות ישראכרט ו-MasterCard והתחייבות הצדדים לפנות לבית הדין לאישור עמלה צולבת לתקופה שלאחר תום ההסדר אם יבקשו להמשיך בסליקה צולבת.

בהסכם נקבע עוד כי עד יום 30 במאי 2007 יוקם ויופעל ממשק משותף אשר יאפשר לשלוש חברות האשראי לבצע סליקה של עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי מסוג "ויזה" ו"MasterCard".

בשלב זה לא ניתן להעריך את מכלול השפעותיו של ההסכם. מחד צפויה כאמור ירידה הדרגתית בעמלת הסליקה הצלבת, אך מאידך, להערכת כאל והבנק, ההסכם יקדם את פתיחת השוק לתחרות והוא מצמצם את אי הוודאות בענף, בין היתר בשל יכולתה של כאל (וכן של לאומיקארד) לפעול בתחום סליקת כרטיסי MasterCard בישראל. לאחר הפעלת הממשק המשותף בכוונת כאל לסלוק כרטיסי אשראי מבית MasterCard בישראל.

בעקבות חתימת ההסכם החדש, הצטרפה חברת ישראכרט להסכם המקומי לסליקה צולבת הקיים בין החברה לבין לאומיקארד ביחס למותג "ויזה", ובעקבות כך עתידה גם התחרות בתחום סליקת כרטיסי הויזה להתעצם.

עונתיות

בפעילות כאל קיימת עונתיות מסויימת המושפעת מהעונתיות בצריכה: בחגים ובתקופת הקיץ קיימת עליה בפעילות החברה.

נכסים לא מוחשיים בתחום כרטיסי האשראי

מותגים וסימני מסחר. בעקבות פתיחת התחרות בתחום כרטיסי ה"ויזה", פיתחה כאל סימן מקורי לצורך בידולה אל מול מנפיקי ה"ויזה" האחרים, באמצעות המותג "כ.א.ל." או "Cal".

כמו כן, בבעלות כאל סימני מסחר רבים הרשומים בישראל על שמה. בין היתר, בבעלות כאל סימני מסחר רשומים בישראל על שמות המותגים "כ.א.ל."; "CAL"; "I.C.C."; "אקטיב"; "WWWCARD". בנוסף, מצויה כאל בהליך של רישום מספר סימני מסחר נוספים.

רישיונות וזיכיונות. כאל הינה "חברה ראשית" (Principal Member) בארגון ויזה הבינלאומי, שהקנה לה רשיון לשימוש בסימני המסחר של "ויזה" וכן את הזכות להנפיק ולסלוק כרטיסי אשראי תחת מותג זה בישראל.

החודש מרס 1992 העניק ארגון דיינרס הבינלאומי לדיינרס זכיון לשימוש בסימני המסחר של "דיינרס".

בחודש יולי 2001 התקשרה כאל עם Europay International S.A. (שהתמזגה מאוחר יותר עם ארגון מסטרקארד הבינלאומי), שהינה בעלת הזכות הבלעדית להענקת רשיון שימוש בסימני המסחר של "Cirrus", "Eurocard", "Mastercard" ו- "Maestro", בהסכם לפיו היא הצטרפה כ"חברה ראשית" (Principal Member) בארגון זה. מתוקף ההסכם, הוענקו לכאל רשיונות לשימוש בסימני המסחר הנ"ל וכן רשיונות הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי תחת מותגים אלה בישראל.

מאגרי מידע. כאל מחזיקה בשלושה מאגרי לקוחות רשומים של מחזיקי כרטיסי ויזה, דיינרס (באמצעות דיינרס) ומסטרקארד, וכן של בתי עסק המכבדים את אותם כרטיסים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

בתחום ההנפקה. כאל שואפת להוביל את השוק באמצעות מיצוי הערוץ הבנקאי והצעת פתרונות מותאמים לצרכי הלקוח מחד, וכן באמצעות הנפקת כרטיסי אשראי החוץ-בנקאיים במועדוני הלקוחות הקיימים ובאמצעות יצירת שיתופי פעולה עם גופים נוספים להקמת מועדוני לקוחות, מאידך.

באמצעות הנפקת הכרטיסים החוץ בנקאיים, בעיקר כרטיסי אשראי מתגלגל מסוג "אקטיב", המהווה תשתית לגיוס אשראי צרכני, כאל שואפת להפוך לשחקן משמעותי בתחום האשראי הצרכני. בנוסף, פועלת כאל למצב את עצמה כגוף הנותן שירותי אשראי מגוונים (לרבות באמצעות כרטיסי אשראי) ללא תלות בבנקים, והיא שוקדת על פיתוח מוצרים נוספים בתחום.

בתחום הסליקה. אסטרטגיית כאל הינה להפוך לחברת סליקה המשווקת סל מוצרים כולל לבתי העסק, תוך הגדלת נתח השוק שלה בשוק הסליקה. לשם כך נערכת כאל לפתיחת התחרות בשוק החל מחודש יוני 2007, הן טכנולוגית והן עסקית. כמו כן, בכוונת כאל לפעול לפיתוח ושיווק מוצרים נוספים לבתי עסק, בנוסף לניכיון והקדמת תשלומים המוצעים כיום. כחלק מההיערכות לפעילות בתחום זה, התקשרה כאל בהסכם לרכישת מניות בחברת אי.אר.אן., הפועלת בתחום סליקת שיקים.

פעילות בשוק ההון

הפעילות בשוק ההון כוללת פעילות בתחום ניירות ערך (למעט נוסטרו), ניהול תיקים, קרנות נאמנות, קרנות השתלמות, קופות גמל וקופות לפיצויים. הפעילות כולל את פעילות אגף ניירות ערך של הבנק, את פעילותן של חברות בת מתמחות: תכלית בית השקעות, דיסקונט ניהול קופות גמל וקה"ל, ואת הפעילות בשוק ההון של בנק מרכנתיל דיסקונט. עד ליום 30 ביוני 2006 כללה הפעילות את חברת הבת המתמחה אילנות דיסקונט, שנמכרה.

מבנה הפעילות

חטיבת נכסי לקוחות בבנק דיסקונט, אשר אחראית לפעילות בשוק ההון, כוללת את היחידות ואת החברות המוחזקות הבאות:

- אגף ניירות ערך;
- מחלקה לפיתוח מוצרים;
- תכלית בית השקעות (חברה בת);
- דיסקונט ניהול קופות גמל (חברה בת);
- דיסקונט נאמנות (חברה בת) (פעילות חברה זו כלולה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי);
- ק.ה.ל קרנות השתלמות לעובדים (חברה כלולה)
- גרין בול שוקי הון בע"מ (להלן: "גרין בול").

מגמות אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית

שוק קרנות הנאמנות. שוק קרנות הנאמנות התכווץ במהלך שנת 2006 בשיעור של 10.5%, מרמה של שווי שוק של כ-124.6 מיליארד ש"ח בחודש דצמבר 2005 לרמה של כ-111.5 מיליארד ש"ח בחודש דצמבר 2006. בשנת 2006 חל גידול במשקלן של קרנות הנאמנות המשקיעות באפיקי המט"ח והמניות וההמירים לעומת ירידה במשקלן של הקרנות באפיק הלא צמוד.

שוק קופות הגמל. שוק קופות הגמל התאפיין במגמה נמשכת של הסטת כספים לעבר הקופות שבניהול גופים פרטיים.

שינויי בעלות. בסמוך לאחר פרסום הוראות התקינה שהתקבלו בעקבות המלצות ועדת בכר, החלו הבנקים להתקשר בהסכמים למכירת הבעלות או הפעילות של החברות לניהול קרנות נאמנות ו/או ניהול קופות גמל הפועלות בקבוצות הבנקאיות אליהן הם משתייכים. במרבית המקרים נקשרו עסקאות בין הבנקים לבין קבוצות הביטוח הגדולות בארץ. במהלך שנת 2006 ותחילת שנת 2007 הושלמו חלק מהעסקאות וחלקן עדיין בתהליכי השלמה. נוכח עוצמת שינוי הבעלות, פרק הזמן הקצר מאז שינוי הבעלות (במקרים בהם עסקת המכירה הושלמה) והעובדה שחלק מהעסקאות טרם הושלם וטרם החלה פעילות הבנקים כיועצים פנסיוניים, לא ניתן להעריך את השפעתם של שינויי הבעלות האמורים על פעילות שוק ההון הישראלי.

שוק תעודות הסל. היקף הפעילות בתעודות הסל הוכפל. בשנת 2006 הונפקו 73 תעודות סל חדשות ובסוף השנה נסחרו בבורסה

בתל אביב 4 תעודות סל על מדדי מניות מקומיים, 59 תעודות סל על מדדי מניות בינ"ל, 13 תעודות סחורה ושלוש תעודות סל איגרות חוב מקומיות. במגוון זה כלולות 15 תעודות בחסר ו-6 אופציות כיסוי.

בשנת 2006 היווה המסחר בתעודות סל כ-20% מסך המסחר בבורסה בתל אביב, פי שניים לעומת הממוצע בשנת 2005. העליה החדה בפעילות נבעה הן מהנפקת סדרות חדשות והן מעליה במחזורי המסחר בסדרות קיימות על מדדים מקומיים, אשר מרכזות כ-70% מהמחזור הכולל בתעודות סל.

מגבלות חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות בשוק ההון

המגבלות המרכזיות שצפויות להשפיע על הפעילות, הן המגבלות אשר הוטלו על תאגידים בנקאיים בהתאם לחקיקה שהתקבלה בעקבות המלצות ועדת בכר. לפרטים ר' "רפורמה במבנה שוק ההון בישראל ובפעילות הבנקים ושחקנים אחרים בתחום שוק ההון" בסעיף "חקיקה ופיקוח" להלן, וכן ביאור 33 לדוחות הכספיים.

בין היתר הסדירה החקיקה את הנושאים הבאים:

- הפרדה הדרגתית של קופות הגמל וקרנות הנאמנות מהבנקים;
- הפרדת עיסוקים בין יועץ שהינו גורם שאינו קשור ליצרני המוצרים, לבין משווק שהינו בעל זיקה ליצרני המוצרים אותם הוא מוכר;
- כניסה הדרגתית של הבנקים להפצת מוצרי פנסיה וביטוח חיים.

לפרטים אודות מגבלות על הפקדות כספים בקופות הגמל ומשיכתם, החל ביום 1 בינואר 2006, ר' "תיקון מס' 3 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)" בסעיף "חקיקה ופיקוח" להלן. לפרטים אודות הנחיות בדבר בירור צרכים והנחיות לקוח מיועץ וטיוטת תקנות בדבר תיעוד שיחת ייעוץ השקעות ר' "חקיקה ופיקוח" להלן.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בשנת 2006 ב-365 מיליון ש"ח, לעומת 102 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 257.8%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות הפעילות בשוק ההון (במיליוני ש"ח):

	משקי בית		עסקים קטנים		מגזר עסקי		בנקאות מסחרית		בנקאות פרטית		סך-הכל	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
רווח מפעילות מימון												
לפני הפרשה לחובות מסופקים	4	2	16	1	3	1	2	–	1	–	26	4
הכנסות תפעוליות ואחרות	392	369	47	112	18	20	27	35	48	43	532	549
סך הכל הכנסות	396	371	63	113	21	21	29	35	49	43	558	583
הוצאות תפעוליות ואחרות	264	201	28	100	11	17	18	21	33	29	354	368
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	132	170	35	13	10	4	11	14	16	14	204	215
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	58	77	14	8	4	2	4	6	9	8	89	101
רווח נקי	288	82	45	4	8	2	9	8	15	6	365	102
רווח נקי בניטרול רכיבים מסוימים[1]	87	87	24	7	5	2	8	8	9	6	133	110
יתרה ממוצעת של נכסים	8	10	4	3	29	11	1	–	7	6	49	30
יתרה ממוצעת של התחייבויות	–	–	–	–	3	3	–	–	–	–	3	3
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	289	306	4	50	21	18	1	36	7	9	322	419
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות[2]	25,381	29,384	3,499	5,060	207	432	1,525	2,335	1,262	1,069	31,875	38,280
יתרה ממוצעת של ניירות ערך[2]	22,543	12,624	4,347	3,115	25,427	20,504	11,000	11,250	7,489	7,713	70,806	55,206
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול[2]	1,283	964	283	244	130	101	554	507	499	502	2,748	2,318

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות לעידוד פרישה מוקדמת ורווח ממכירת אילנות דיסקונט.
(2) ניירות ערך של קרנות נאמנות בניהול אילנות דיסקונט נכללו עד הוצאת אילנות מאיחוד במסגרת היתרה הממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות ולאחר מכן במסגרת היתרה הממוצעת של ניירות ערך.

להלן נתונים אודות היקפי הפעילות בתחומים השונים

- **ניירות ערך.** ביום 31 בדצמבר 2006 עמדה יתרת ניירות ערך המוחזקים עבור לקוחות על סך של כ-82.1 מיליארד ש"ח, כולל סך של 9.8 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, לעומת סך של 70.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, אשר כלל סך של 9.6 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, עליה של 17%. היתרות האמורות כוללות אחזקות באמצעות קופות גמל, סניפים, מוקדי השקעות, מנהלי תיקים, מחלקת עסקים בשוק ההון והאגף לבנקאות פרטית בינלאומית. לפרטים בדבר הכנסות מפעילות בניירות ערך, ר' ביאור 24 לדוחות הכספיים.
- **ניהול תיקי השקעות.** ביום 31 בדצמבר 2006 ניהלה תכלית 1,692 תיקי השקעות בשווי כספי כולל של כ-2,308 מיליון ש"ח, לעומת 1,757 תיקי השקעות בשווי כספי כולל של כ-1,996 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005. הנתונים דלעיל מצביעים על ירידה של 3.7% במספר התיקים שבניהול, ועל גידול של כ-15.6% בהיקף הכספי של התיקים שבניהול.

לפרטים בדבר הגבלות על חברות ניהול תיקים ועל בעלות ושליטה של תאגידים בנקאיים בהן, בהתאם לחקיקה שנחקקה בעקבות המלצות ועדת בכר, ר' ביאור 33 לדוחות הכספיים.

- **תעודות סל.** תכלית הרחיבה את פעילותה בתחום תעודות הסל, בו היא משתפת פעולה עם חברות מקבוצת מייקל דייויס, והנפיקה תעודות סל נוספות. סך הפוזיציה בתעודות סל הסתכמה בסוף שנת 2006 ב-3,815 מיליון ש"ח, לעומת 1,734 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה של 120%.

קופות גמל. שווי נכסי קופות הגמל, הסתכם ביום 31 בדצמבר 2006 ב-18.34 מיליארד ש"ח, לעומת 17.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005, עליה בשיעור של כ-4.05%.

מספר החשבונות בקופות הגמל ביום 31 בדצמבר 2006 עמד על כ-514.6 אלף, בהשוואה ל-534.5 אלף בסוף שנת 2005, ירידה של כ-3.73%.

קופות הגמל המנוהלות על ידי חברה בת של הבנק, "דיסקונט ניהול קופות גמל", כוללות:

- שלוש קופות לעצמאים ולשכירים - "תמר", "גפן", ו"רוטשילד-דיסקונט חו"ל". "רוטשילד-דיסקונט חו"ל" הינה קופה חדשה שהחלה לפעול מסוף חודש דצמבר 2004 ומשקיעה את כספיה בחו"ל;
- שתי קופות גמל לעצמאים בלבד - "שקמה"; ו"תואר". "תואר" הינה קופת גמל המשלבת חסכון לטווח ארוך עם ביטוח הפקדות;
- קופה כללית לפיצויים;
- קופה רב מסלולית לפיצויים, "הדס";
- קופת גמל רב מסלולית, "אשכולות", שהינה קופה לעצמאים ולשכירים.

התשואות הריאליות שהניבו קופות הגמל בשנת 2006 הן:

"תמר" - 7.75%; "גפן" - 7.70%; "שקמה" - 7.90%; "קופה כללית לפיצויים" - 7.75%; "תואר" - 7.73%.

"הדס" מאפשרת מסלול השקעה ייחודי לכל מעביד, ועל כן לא ניתן לפרסם בגינה תשואה.

קופת הגמל הרב מסלולית "אשכולות" רשמה תשואות חיוביות בכל מסלולי ההשקעה, בשיעורים שבין 4.15% ל-16.5%, למעט אשכולות מטח"י, שרשמה תשואה שלילית בשיעור של 0.64%.

בתקנון קופות הגמל "תמר", "גפן" ו"קופה כללית לפיצויים", נקבע כי הבנק ערב כלפי כל עמית כי החברה (קופת הגמל) תשלם לו לא פחות מהסכום הכולל של התקבולים ששולמו לה על ידי אותו עמית או בעבורו, ולכן במקרה שסך כל הסכום שהעמית יקבל מאת החברה (קופת הגמל), על פי זכאותו כלפיה יהיה פחות מסכום התקבולים ששולמו לחברה (קופת הגמל), על ידי אותו עמית או בעבורו - ישלם הבנק את ההפרש לאותו עמית. הסדר דומה קיים בעניין "מרכנתיל קופת פיצויים מרכזית" שמנהל בנק מרכנתיל דיסקונט. הצטברות הכספים בקופות הנ"ל עולה בדרך כלל במידה ניכרת על הסכומים בגינם ערבים הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט. להערכת הבנק, לאור האמור לעיל ובהתבסס על ניסיון העבר, הסכומים שהבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט עשויים להתחייב בהם בגין הערבויות האמורות הינם זניחים.

לאחרונה שונו התקנונים של קופות הגמל "תמר" ו-"גפן" והתקנון של "קופה כללית לפיצויים" ונקבע בהם כי ערבות הבנק לא תחול על עמיתים שיצטרפו ועל חשבונות שייפתחו לאחר ה-30 ביוני 2006.

קרנות השתלמות. "קהל" קרן השתלמות לעובדים בע"מ ו"קהל" מסלולים מוחזקות במשותף ע"י הבנק וע"י בנק לאומי לישראל בע"מ.

בנוסף, בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ מנהל במישרין ובאמצעות חברה מאוחדת שלו, שמונה קופות גמל נוספות, לרבות קופות פיצויים וקרן השתלמות. שווי נכסי הקופות ליום 31 בדצמבר 2006 הסתכם בכ-3.8 מיליארד ש"ח, לעומת כ-3.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2005, גידול של 5.9%. מספר החשבונות של העמיתים הסתכם בכ-110 אלף, ירידה של כ-2.8% לעומת 31 בדצמבר 2005.

התפתחויות בפעילות

כללי. במקביל להליכי החקיקה בעקבות המלצות ועדת בכר, וביתר שאת לאחר שאלה הושלמו, החל הבנק בבחינת הרפורמה בשוק ההון, הסיכונים שהיא מציבה בפני הבנק וההזדמנויות אותן היא פותחת בפניו. הבנק החל ביישומם של מספר מהלכים שנועדו לקדם את היערכותו לפעילות בשוק ההון בעידן שלאחר ועדת בכר, כמפרט להלן.

הסכם עקרונות למכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ ופעילות דיסקונט ניהול קופות הגמל. ביום 7 בנובמבר 2005 פנה הבנק למספר גורמים בקשר למכירה אפשרית של החזקות הבנק, כולן או חלקן, באילנות דיסקונט בע"מ ובדיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קופות הגמל"). בפניה האמורה נקבעו מספר תנאי סף. הבנק הודיע כי אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי והוא שומר לעצמו את הזכות לשנות את תנאי המכירה, את הליך המכירה, את לוחות הזמנים שנקבעו בו או להפסיקו כליל.

ביום 9 בנובמבר 2005, נחתם הסכם עקרונות בין הבנק לבין כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, בין בעצמה ובין באמצעות חברה בשליטתה (להלן: "הרוכשת"), למכירת כל מניות אילנות דיסקונט בע"מ ולמכירת הפעילות של קופות הגמל, כמקשה אחת, בתמורה לסך של 1,310 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות.

התמורה בגין מכירת כל מניות אילנות דיסקונט נקבעה בהסכם העקרונות לסך של 600 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות, והתמורה בגין מכירת פעילות קופות הגמל נקבעה בהסכם העקרונות לסך של 710 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות.

בהסכם העקרונות נקבע, בין היתר, כי לאחר השלמת העסקה יספק הבנק לאילנות דיסקונט ולקופות הגמל שירותי הפצה, בתמורה לדמי הפצה כשיעורם בטיוטות התקנות בדבר עמלות הפצה בקרנות נאמנות ובקופות גמל, בהתאמה, וכן שירותי תפעול ושירותים נוספים.

מכירת מניות אילנות דיסקונט. ביום 11 באפריל 2006 נחתם הסכם (להלן: "הסכם המכר") בין הבנק לבין כלל פיננסים בטוחה ניהול והשקעות בע"מ (להלן: "הרוכשת"), ולבין כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, שתיהן מקבוצת אי די בי, לפיו ימכור הבנק לרוכשת את כל המניות של אילנות דיסקונט וכן ימחה לרוכשת את הזכות לקבלת דמי ניהול מאילנות דיסקונט וימכור לה את המוניטין שרכש בתחום ניהול קרנות נאמנות. בתמורה תשלם הרוכשת לבנק סכום של 580 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות שעשויות לנבוע מהפער שבין הוצאות אילנות דיסקונט ותשלומים לבנק בפועל בתקופה שמיום 1 בינואר 2006 ועד מועד הסגירה, בהשוואה להוצאות שנקבעו בהסכם המכר.

ביום 18 ביוני 2006 נכנס הסכם המכר לתוקף, לאחר שהתמלאו כל התנאים המתלים לביצועו. כחלק מהשלמת המכירה נחתמו בין הבנק לבין אילנות דיסקונט הסכם תפעול על פיו יועברו בהדרגה קרנות הנאמנות שבניהול אילנות דיסקונט לתפעול בידי הבנק והסכם הפצה (אשר מחליף הסכם קודם) על פיו יפיץ הבנק את קרנות הנאמנות שבניהול אילנות דיסקונט.

בהסכם המכר נקבעו, בין היתר, הוראות לגבי שירותים נוספים שהבנק עשוי לתת לאילנות דיסקונט. כן נקבעו בהסכם המכר הסדרי שיפוי בין הבנק לבין הרוכשת, בהתקיים תנאים מסויימים.

במקביל להשלמת המכירה שילם הבנק לאי די בי ולדסק"ש סך של 12.5 מיליון ש"ח, כתמורה נוספת עבור 45% ממניות אילנות דיסקונט שרכש מהן בחודש ספטמבר 2005.

כאמור, הרווח שנבע לבנק מהמכירה הסתכם בכ-256 מיליון ש"ח, לאחר מס, והוא נרשם כרווח מפעולות בלתי רגילות.

מכירת פעילות קופות הגמל. ביום 29 בינואר 2007, נחתם הסכם בין הבנק וחברת הבת דיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "דיסקונט גמל") לבין כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כלל ביטוח"), לפיו תרכוש כלל ביטוח מאת הבנק ודיסקונט גמל את פעילותם בתחום ניהול קופות הגמל (להלן: "קופות הגמל הנמכרות"), לרבות ובנוסף: את המוניטין שנצבר בתחום ניהול קופות גמל; את זכויות הקניין בשמות המסחריים של קופות הגמל הנמכרות וכן במידע, בקובץ הנתונים, ברשימות העמיתים ובתיקים הפיזיים; את מכלול הזכויות וההתחייבויות לגבי ניהול כל קופות הגמל הנמכרות וכן כל נכסי קופות הגמל הנמכרות, לרבות את הזכות לקבלת דמי ניהול וההכנסות האחרות הקשורות בניהול קופות הגמל הנמכרות וכן את כל יתר הזכויות וההתחייבויות של חברה מנהלת ביחס לקופות הגמל הנמכרות (להלן ביחד: "הזכויות וההתחייבויות המומחות").

התמורה בגין הזכויות וההתחייבויות המומחות נקבעה לסך של 621 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמה אם וככל שיהיה פער חיובי בין הכנסות דיסקונט גמל מדמי ניהול בגין קופות הגמל הנמכרות החל מיום 1 בינואר 2007, ועד למועד השלמת העסקה, לבין הוצאות דיסקונט גמל, שנקבעו בהסכם המכר, בגין התקופה הנ"ל.

במקביל, הגיעו הצדדים להסכמה על נוסח הסכמי הפצה, תפעול ושירותים לעמיתים, שייחתמו בין הצדדים במועד השלמת העסקה. לפי הסכמים אלה יפיץ הבנק את קופות הגמל הנמכרות למשך 10 שנים, וכן יפיץ קופות גמל אחרות שבניהול חברות בנות של

כלל ביטוח, ויספק לכלל ביטוח שירותי תפעול ביחס לקופות הגמל הנמכרות למשך 5 שנים. שירותי ההפצה יהיו בתמורה לעמלת הפצה בתעריף המקסימלי שנקבע בהוראות הדין. שירותי התפעול יינתנו תמורת סכום שנתי של 0.1% מנכסי קופות הגמל הנמכרות. במסגרת הסכם השירותים לעמיתים יספק הבנק שירותים לעמיתי קופות הגמל הנמכרות בתקופה שממועד השלמת העסקה ועד לחתימת הסכמי ייעוץ עמם ולא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2007 (להלן: "תקופת המעבר"), והכל בהתאם לאמור בחוזר הממונה על שוק ההון. הסכם השירותים לעמיתים כולל מנגנוני התאמה למקרה שיחולו שינויים בהוראות ההסדר התחוקתי ביחס לתקופת המעבר.

בהסכם נקבעו הוראות בדבר העברת הבעלות במאגרי המידע של קופות הגמל הנמכרות ובדבר הענקת זכות שימוש מוגבלת לבנק ולדיסקונט גמל במאגרי המידע הנ"ל. כן נקבעו בהסכם הסדרי שיפוי בהתקיים תנאים מסויימים.

החל ממועד השלמת העסקה יופטר הבנק מאחריותו או ערבותו לביצוע תשלומים מסויימים לעמיתי קופות הגמל הנמכרות ביחס למרכיב ההפקדות הנומינליות שלהם (להלן: "ערבות הבנק"), וככל שיידרש, תיטול כלל ביטוח על עצמה התחייבות חלופית כלפי העמיתים (בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון).

השלמת העסקה כפופה לקבלת האישורים הנחוצים על פי דין או הסכם, ביניהם: אישור הממונה על הגבלים עסקיים למיזוג חברות, היתר מטעם הממונה על שוק ההון להעברת ניהול קופות הגמל הנמכרות לכלל ביטוח כמו גם בכל הקשור להחלפת ערבות הבנק, וכל היתר או אישור נוסף (אם וככל שיידרש) מכוח ובהתאם להוראות כל דין.

קופות הגמל הנמכרות הן: תמר, גפן, קופה מרכזית לפיצויים, שקמה, אשכולות, תואר, הדס קופה מרכזית לפיצויים ו-אדמונד דה רוטשילד דיסקונט חו"ל.

להערכת הבנק, הרווח נטו (לאחר מס), הצפוי לבנק מהעסקה יסתכם בכ-380 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות כאמור לעיל. הרווח יירשם ברבעון בו תושלם העסקה.

מכירת קהל. ביום 26 במאי 2006, נחתם הסכם בין הבנק, בנק לאומי לישראל בע"מ, קהל - קרן השתלמות לעובדים בע"מ (להלן: "קהל") - וקהל ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ (להלן: "קהל ניהול") לבין מגדל שוקי הון (1965) בע"מ עבור חברה בשליטתה ומגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ עבור חברה בשליטתה (להלן: "הרוכש"), למכירת מוניטין, זכויות ניהול, זכויות נוספות ואמצעי שליטה של הבנקים בקהל, ולמכירת מוניטין, פעילות, נכסים והתחייבויות בקשר עם קרנות ההשתלמות שבניהול קהל ניהול והכל בתמורה לסך של 260 מיליון ש"ח, כשהוא יותאם להיקף נכסי קרנות ההשתלמות הנמכרות במועד ההשלמה. חלקו של הבנק בתמורה הוא כ-110.5 מיליון ש"ח (42.5%).

בין היתר הוסכם כי הבנק יתקשר עם קהל ועם הרוכש בהסכם הפצה, לפיו הבנק יפיץ את קרנות ההשתלמות בתמורה לעמלת הפצה בשיעור המקסימלי הקבוע בתקנות.

השלמת העסקה מותנית בקבלת אישורים רגולטוריים ובהתקיים תנאים מסוימים.

להערכת הבנק, הרווח לפני מס אשר ינבע מהעסקה עשוי להגיע לכ-110 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות, והוא יירשם ברבעון בו תושלם העסקה.

הפצת קרנות נאמנות. במחצית הראשונה של שנת 2006 התקשר הבנק בהסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קרנות נאמנות. ברבעון השני של השנה החל הבנק לגבות עמלות הפצה בגין החזקת לקוחותיו ביחידות קרנות נאמנות, בהתאם לתקנות בעניין זה, שנכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2006. בהתאם לתקנות, הבנק יתקשר עם כל מנהלי קרנות הנאמנות החפצים בכך בהסכם להפצת קרנות הנאמנות שבניהולם, בתמורה לתשלום עמלת הפצה בשיעור ובתנאי תשלום זהים עבור שירות זהה.

היערכות לייעוץ פנסיוני. לאור השינויים הצפויים בשוק הגמל והפנסיה ובמסגרת האפשרויות שנפתחו בהתאם להמלצות ועדת בכר, נערך הבנק למתן ייעוץ ללקוחותיו בתחום הפנסיוני והקים יחידת מטה לטיפול בתחום הייעוץ הפנסיוני. כחלק מהמהלך קלט הבנק את עובדי ומנהלי חברת "לוגוס מודלים פנסיוניים והטבות שכר בע"מ", חברה שהתמחתה בתחום הייעוץ הפנסיוני, שהוטמעו במערך הייעוץ הפנסיוני ויובילו אותו.

תהליך הקמת המערך כולל, בין היתר, הכשרה של יועצים פנסיוניים מקרב יועצי ההשקעות בבנק, גיוס יועצים פנסיוניים ייעודיים, הטמעת מערכת תומכת החלטה לייעוץ פנסיוני ותמיכה בהפצת מוצרי גמל ופנסיה ובניית ממשקי עבודה טכניים ואנושיים.

כחלק מהיערכות הבנק להפצה של מגוון מוצרים פנסיוניים - כגון קופות גמל, קרנות פנסיה וקרנות השתלמות בעתיד הקרוב, ומוצרי ביטוח בעתיד הרחוק יותר - מפתח הבנק מערכת הפצה גמישה, שתפקידיה העיקריים הם:

- יצירת ממשק בין הלקוח ובין החברות המנהלות את המוצרים, הן לצורך יצירת ההתקשרות הראשונית (הקמה) והן לצורך הפעילות השוטפת, כגון: הפקדה, משיכה, העברה בין מוצרים, שינוי פרטים וכד';
- קבלת היזון חוזר מהחברות המנהלות את המוצרים לשם מתן מידע עדכני ללקוח על מוצריו ועל היתרות שנצברו לזכותו בכל מוצר;
- ביצוע בקרה על עמלות ההפצה להן זכאי הבנק בגין הפצת המוצרים.

במקביל, החל הבנק להתקשר בהסכמים עם גופים מובילים במשק להפצת קופות גמל לקצבה (פנסיה) אותם הם מנהלים, ועם גופים המפיצים מוצרי גמל והשתלמויות, והוא מנהל מו"מ עם גופים רבים נוספים לחתימה על הסכמי הפצה של מוצרים אותם הם מנהלים.

הבנק צפוי להיכנס לתחום הייעוץ הפנסיוני, לאחר שישלים את העמידה בכל התנאים המקדימים שנקבעו בחוק, ואשר כוללים, בין היתר, את השלמת עסקת מכירת קופות הגמל של הבנק לאחר שיתקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בעניין זה; השלמת עסקת מכירת קהל, לאחר שיתקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בעניין זה; מכירת השליטה בקופות הגמל של בנק מרכנתיל דיסקונט.

הצעת שירותים חדשים בעלי ערך מוסף בתחום שוק ההון. כחלק מההיערכות הבנק בתחום שוק ההון, הבנק שואף להציע ללקוחותיו שירותים משלימים בעלי ערך מוסף גבוה עבור הלקוחות. לשם כך מתכוון הבנק, בין היתר, לעשות שימוש באחזקתו בחברת גרין-בול. הבנק מחזיק כ-20% מאמצעי השליטה בחברת גרין בול, אשר מתמחה בניהול תיקי השקעות גלובליים. גרין בול חתומה על הסכם לניהול השקעות משותף עם CMA, חברה אמריקאית בעלת תשואות שיא בתיקי השקעות אמריקאיים וגלובליים. גרין בול מנהלת את תיקי ההשקעות באמצעות מודלים סטטיסטיים ייחודיים לבחירת חברות, סקטורים ומדינות. בנוסף, גרין בול מספקת שירותי Family Office שהוא שירות ייעוץ ייחודי בישראל. השירות כולל סיוע ללקוח בגיבוש אסטרטגית השקעות כוללת על סך נכסיו, בחינת תמונת השקעות הקיימת (כולל השקעות באמצעות מנהלים שונים, בנקים שונים, פיקדונות, קופות גמל, קרנות השתלמות, נדל"ן מניב ועוד) וביצוע פעולות להתאמת ההשקעות הקיימות לאסטרטגיה הרצויה של הלקוח.

ביקורת רשות ניירות ערך ותוכנית לשיפור מערך הייעוץ. במהלך החודשים ינואר - פברואר 2006 ביצעה רשות ניירות ערך ביקורת בבנק בנושא מכירת מוצרים מובנים. הביקורת נערכה במערכי שירות שונים ונבדקו במסגרתה מספר יועצי ההשקעות. הביקורת העלתה ליקויים בכל הנוגע להקפדה על חוק הייעוץ ונוהלי הבנק, וכן בבקרה על פעולות היועצים. סוכם כי הבנק יגבש תוכנית לשיפור מערך היעוץ ולאכיפת נהלי העבודה ולהגברת הבקרה בתחום, בשיתוף עם רשות ניירות ערך ותוך הידברות עימה. הבנק הכין תוכנית מקיפה לשדרוג מערך הייעוץ, הגברת הבקרה על פעילות היועצים, הדרכת היועצים ופעילות להטמעת החוק והנהלים. התוכנית הוצגה בפני הרשות והיא מיושמת בהדרגה בשיתוף פעולה עימה.

שיווק והפצה

הפצת המוצרים והשירותים נעשית על ידי עובדי המגזר תוך שימוש בפלטפורמה הקיימת של הבנק, מערך הסניפים, מוקדי השקעות, מרכזים לבנקאות פרטית ויחידות המטה והחברות הבנות שלו. לפרטים נוספים ר' "מערכי שירותי ייעוץ" בסעיף "המגזר הקמעונאי - כללי" בפרק "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים" לעיל.

לא קיימת תלות בצינורות השיווק, אם כי ראוי להפנות בעניין זה את תשומת הלב לשינויים שתוארו לעיל, עקב יישום המלצות ועדת בכר.

כאמור לעיל, בעקבות החקיקה החדשה ליישום המלצות ועדת בכר יהפוך הבנק ליוצע פיננסי ופנסיוני בלתי תלוי ביצרני המוצרים, ויפיץ מגוון מוצרים פיננסים ופנסיוניים.

תחרות

בפעילות בשוק ההון מתחרה הבנק הן בבנקים האחרים והן בברוקרים הפרטיים.
בתחום המוצרים הפיננסיים קיימת תחרות הן מול הגופים המייעצים והן מול הגופים המשווקים (יצרני המוצרים) על המכירה ללקוח של מוצר פיננסי זה או אחר.
בתחום המוצרים הפנסיוניים מתכנן הבנק להתחיל במהלך השנה בפעילות של מתן ייעוץ פנסיוני. פעילות זו מחייבת קיום הסכם ייעוץ פנסיוני מתמשך בין היועץ או המשווק לבין הלקוח. לפיכך צפויה תחרות עזה על ליבו של הלקוח בניסיון ליצור מערכת יחסים ארוכת טווח, במסגרתה מחויב הבנק לשמור על קשר רציף עם הלקוח.
במישור זה צפויה תחרות מול כל הגופים המייעצים מחד ומול הגופים המשווקים ויצרני המוצרים (חברות הביטוח, סוכני ביטוח, קרנות הפנסיה וכיו"ב) מאידך.
לפרטים אודות התנאים הנדרשים לשם כניסה לתחום הייעוץ הפנסיוני ויוזמות חקיקה חדשות בנושא ר' ביאור 33 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- השלמת המהלכים הנדרשים לשם קבלת רשיון יועץ פנסיוני, כמפורט לעיל;
- השלמת ההיערכות לייעוץ פנסיוני;
- השלמת ההיערכות לפעילות כ"סופרמרקט" של מוצרים פיננסיים ופנסיוניים;
- שיפור המסחר בניירות ערך באמצעות האינטרנט, פיתוח פעילות שחקני ארביטראז' ושחקני שוק ההון;
- טיפוח ובידול מעמד יועץ ההשקעות;
- מתן שירותי תפעול לקרנות נאמנות ולקופות גמל.

תוכנית לשנה הקרובה בתחום שוק ההון בבנק מרכנתיל דיסקונט

ניהול השקעות גלובלי. ביום 31 בינואר 2007 אישר דירקטוריון בנק מרכנתיל דיסקונט תכנית להקמת חברה בת שתעסוק בניהול השקעות גלובלי עבור לקוחות מוסדיים, עסקיים ופרטיים, אשר חפצים להפנות חלק מתוך ההשקעות שלהם להשקעות בינלאומיות, ללא צורך בהעברת כספים לחו"ל.
על פי התכנית, תוקם החברה על ידי בנק מרכנתיל דיסקונט ושותפים אחרים.
חלקו הצפוי של בנק מרכנתיל דיסקונט בהון ובזכויות ההצבעה של החברה החדשה לא יפחת מ-51%.
היערכות לייעוץ פנסיוני. בנק מרכנתיל דיסקונט החל להיערך לקראת כניסתו לתחום הייעוץ הפנסיוני, ובכלל זה, להדרכת יועצי השקעות בנושא זה. על פי הבנות שהושגו בין בנק מרכנתיל דיסקונט לבין הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, יותר לבנק מרכנתיל דיסקונט ולבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני בתקופת הביניים (עד אוגוסט 2011) ובתנאי שלא ישלוט בחברה לניהול קופות גמל. בנק מרכנתיל דיסקונט בוחן הצעות ואפשרויות שונות, למכירת השליטה בקופות הגמל שבבעלותו, קודם למועד האמור, כתנאי לתחילת העיסוק בייעוץ הפנסיוני. עד כה טרם הבשילו ההצעות שקיבל כדי הסכם מחייב וטרם התקבלה בבנק מרכנתיל דיסקונט החלטה סופית בנושא זה.
האמור לעיל הינו מידע צופה פני עתיד המשקף את תוכניות הבנק ותוכניות בנק מרכנתיל דיסקונט במועד פרסום הדוחות. עיכובים בהשלמת התנאים הנדרשים לקבלת רישיון פנסיוני, היכולים לנבוע מגורמים שאינם בשליטת הבנק, ועיכובים בפיתוח מערכות תומכות בהשגת היעדים והתוכניות שצויינו לעיל, עשוי לגרום לכך שתוכניות הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט שתוארו לעיל לא יצאו בסופו של דבר לפועל, בחלקן או במלואן. כן עשויות תוכניות הבנק להשתנות וביצוען עשוי להתעכב בשל שינויים בסביבה התחרותית, שינויים בטעמי הלקוחות ובצרכיהם או כתוצאה משינויים בהסדרים הרגולטוריים החלים על הבנק ועל שחקנים אחרים בתחום שוק ההון.

פעילות בניה ונדל"ן

בפעילות זו נכללים לקוחות החטיבות השונות בבנק אשר סיווגם הענפי הינו בתחומי הבניה והנדל"ן. כן כוללת הפעילות את פעילות מגזר בניה ונדל"ן בבנק מרכנתיל דיסקונט, את מגזר הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי בבנק דיסקונט למשכנתאות ואת מגזר לווי פיננסי לפרויקטי בניה בבנק דיסקונט למשכנתאות.

התפתחויות בשווקים של הפעילות

בניה למגורים. בשנת 2006 חל שיפור מתון בפעילות ענף הבניה והנדל"ן. היקף ההשקעה בבניה למגורים גדל בשיעור כולל של 1.5% וזאת, לאחר ירידה מתמשכת במשך 5 השנים באחרונות. בבניה שלא למגורים חלה ירידה בשיעור של 5.9%.

האטה בפעילות הבניה למגורים התמקדה בעיקר בפריפריה, כתוצאה ממאפייני הכנסה פנויה נמוכה של משקי הבית, שיעורי אבטלה גבוהים יחסית וצמצום המענקים לזכאים.

במהלך שנת 2006 חלו מספר התפתחויות אשר עשויות להצביע על תהליך שיפור מתון ומתמשך בשוק הנדל"ן למגורים במרכז הארץ ובאזורי ביקוש בפריפריה:

נמשך הגידול ברכישת דירות יוקרה על ידי תושבי חוץ, גידול אשר לווה בעליית מחירים ניכרת.

נמשך הגידול ברכישת קרקעות בעסקות מזומן ובעסקות קומבינציה באזורי ביקוש במרכז הארץ, אשר לווה בעליית מחירים.

חל גידול בביקושים ליחידות דיור באזורי ביקוש במרכז, בעיקר בערי החוף, אשר לווה בעליות מחירים מתונות וזאת, לאחר תקופה ארוכה של קיפאון.

משרדים ומסחר מניב. הפעילות בתחום זה נחלקת לתחום המשרדים ולתחום המסחר.

בשנת 2006 התחזקו הביקושים למשרדי יוקרה בעיקר באזור ת"א והמרכז, שלוו בעליית מחירי דמי השכירות לאחר התייצבות בשנה הקודמת. הגידול בביקושים נבע מחברות בחו"ל, יזמים ישראליים וגופים מוסדיים וזאת על רקע הערכות לענף הריטים (reit).

גם בתחום המסחר הסתמן גידול בביקוש לנכסים מסחריים איכותיים מצד חברות מחו"ל ומשקיעים מקומיים, שלווה בעליית מחירים. חלק ניכר מהחברות הגדולות העתיקו את פעילותן במגזר הבנייה למגורים, המשרדים והמסחר לחו"ל בשל אפיון הנכסים בשיעורי רווחיות ותשואה גבוהים יחסית, קבלת שיעורי מימון גבוהים יחסית מהבנקים הממנים בשיעורי ריבית נוחים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

המגבלות שתוארו לעיל, בקשר למגזר העסקי בכללותו, חלות אף על פעילות בניה ונדל"ן. בנוסף, ראוי לציין כי במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה על ריכוזיות אשראי ענפית, וזאת כאשר חלקו של האשראי באחריות התאגיד הבנקאי (כולל אשראי חוץ מאזני) הניתן לענף מסוים, כהגדרתו בהוראה, עולה על 20% מסך האשראי לציבור שבאחריות התאגיד הבנקאי. שיעור החשיפה לאשראי בענף הבינוי והנדל"ן בבנק ליום 31 בדצמבר 2006 הגיע לכ-16.6%.

מדיניות האשראי בפעילות הנדל"ן והבניה

- מדיניות האשראי מתבססת על העקרונות הבאים:
- האשראי למגזר הנדל"ן יטופל ברובו במסגרת יחידה מקצועית לליווי פרויקטים;
- מדיניות האשראי למגזר תכלול הרחבת פעילות סלקטיבית, הממוקדת במתן עדיפות למימון פרויקטים המאופיינים בחשיפה נמוכה יחסית להאטה בענף;
- הקצאת מסגרות אשראי לרכישת קרקע ו/או ליווי בניה, תותנה בהשקעת שיעורי הון מינימליים מצד היזמים;
- שחרור עודפים ייעשה בכפוף לעמידה בו-זמנית בשיעורי מכירות וביצוע מינימליים.

התחומים המועדפים למתן אשראי:

- בניה עממית למגורים ומשפרי דיור באזורי ביקוש;
- קרקעות זמינות לבניה באזורי ביקוש שיש לבנק נכונות לממן לגביהן פרויקטים לבניה במתכונת של ליווי פיננסי סגור;

- מתן אשראי לחברות נדל"ן לצורך מימון פעילות שוטפת ו/או השקעתית. עדיפות במתן מימון תינתן לחברות ותיקות וגדולות בעלות איתנות פיננסית וצרכי מימון לטווח בינוני של שנה עד שלוש שנים.
- מימון פרויקטים בתחום התשתיות הלאומיות בשיתוף פעולה עם בנקים ו/או גופי אשראי חוץ בנקאיים.

בנק דיסקונט למשכנתאות תמקד בליווי פיננסי של פרוייקטים למגורים בהיקף קטן ובינוני ובאזורי ביקוש. מתן אשראי לרכישת נכסים מניבים נעשה תוך בחינה מדוקדקת של טיב האשראי. כמפורט בפרק "פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיור" להלן, בנק דיסקונט למשכנתאות רואה את עיקר פעילותו בתחום האשראי לדיור.

היקף הפעילות והרווח הנקי

נוכח ההתאוששות האיטית בענף הרחיב הבנק את פעילותו העסקית מול חברות קבלניות יזמיות בדרך של אישור מסגרות אשראי חדשות לרכישת קרקעות ו\או הקמת פרויקטים למגורים באזורי ביקוש במרכז הארץ ובפריפריה.

בנוסף, הורחבה הפעילות העסקית בדרך של העמדת מסגרות אשראי חדשות למימון פעילות שוטפת והשקעתית על פי מדיניות הבנק.

בפרויקטים בתהליך ביצוע דווח על היקף וקצב מכירות סביר.

המחסור בהון עצמי ומזומנים בקרב חלק מהקבלנים תרם להאצת תהליך רכישת קרקעות בעסקאות קומבינציה או שיטת פינוי ובינוי, במסגרתן התשלום עבור הקרקע נעשה רק בעת סיום הפרויקט.

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בשנת 2006 ב-185 מיליון ש"ח, מזה פעילות מקומית כ-159 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 66 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 140.9%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 202 מיליון ש"ח, מזה פעילות מקומית כ-171 מיליון ש"ח, לעומת סך של 68 מיליון ש"ח בשנת 2005, עלייה של 151.5%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה לפעילות על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון בפעילות, הגיע ל-14.6% בשנת 2006, מזה פעילות מקומית 19.2%, לעומת שיעור של 7.5% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל- 15.6% בשנת 2006, תשואת פעילות מקומית 20.0%, לעומת7.7% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2006 ב-103 מיליון ש"ח, מזה 94 מפעילות מקומית, לעומת 193 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 51.1%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות פעילות בניה ונדל"ן (במיליוני ש"ח):

	עסקים קטנים		בנקאות עסקית		בנקאות מסחרית		סך-הכל פעילות מקומית		פעילות בינלאומית	סך-הכל
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים										
מחיצוניים –	77	143	512	561	77	520	666	1,224	(148)	518
בינמגזרי –	(27)	(97)	(183)	(295)	(43)	(487)	(253)	(879)	262	9
סך הכל רווח מפעולות מימון	50	46	329	266	34	33	413	345	114	527
הכנסות תפעוליות ואחרות	19	12	15	16	7	6	41	34	10	51
סך הכל הכנסות	69	58	344	282	41	39	454	379	124	578
הפרשה לחובות מסופקים	25	18	51	165	18	10	94	193	9	103
הוצאות תפעוליות ואחרות	11	15	72	53	6	9	89	77	77	166
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	33	25	221	64	17	20	271	109	38	309
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	14	12	91	31	7	9	112	53	12	124
רווח נקי	19	14	130	41	10	11	159	66	26	185
רווח נקי בניטרול רכיבים מסוימים[1]	21	15	139	42	11	11	171	68	31	202
תשואה להון (אחוזים)	22.7	11.3	18.8	5.9	13.3	15.4	19.2	7.5	5.8	14.6
תשואה להון בניטרול רכיבים מסוימים[1] (אחוזים)	23.8	11.7	19.5	6.0	19.7	15.8	20.0	7.7	7.1	15.6
יתרה ממוצעת של נכסים	2,320	2,244	10,752	11,263	2,639	1,198	15,711	14,705	2,816	18,527
יתרה ממוצעת של התחייבויות	519	494	1,359	1,299	300	265	2,178	2,058	336	2,514
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	1,480	2,083	12,794	11,822	1,795	1,153	16,069	15,058	–	16,069
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	36	36	204	226	26	27	265	289	112	377
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	6	7	5	14	2	2	13	23	–	13
אחר	8	3	120	26	6	4	134	33	2	136
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	50	46	329	266	34	33	413	345	114	527

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה והוצאות לעידוד פרישה מוקדמת.

גורמי ההצלחה הקריטיים בפעילות

גורמי ההצלחה הקריטיים בפעילות כוללים קשר שוטף עם הלקוחות, שירות איכותי, שביעות רצון מתמשכת מטיב השירות והליווי הפיננסי בפרויקטים שהסתיימו, מתן מענה מהיר לבקשות אשראי ושירותים נלווים אחרים. בנוסף - הצעת תנאים תחרותיים מהיבט תנאי הליווי, ההיקף של הזרמת ההון הנדרשת ועלויות מימון ועמלות.

בנוסף נדרש מיפוי וקריאה נכונה של השוק במטרה לזהות מערכת של סיכונים - סיכויים הטמונה בתחומי הפעילות השונים כבניה עממית למגורים, מגורי יוקרה, נכסים מניבים איכותיים בתחום המשרדים והמסחר.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של הפעילות

הלקוחות בפעילות פעילים בו זמנית מול מספר בנקים, כך שהיתרון היחסי בפעילות מושתת על היכרות ארוכת טווח של הבנק עם לקוחותיו ובכלל זה שביעות רצון מתמשכת מטיב השירות והליווי הפיננסי. לצורך מתן שרות איכותי ללקוחות דרוש משאב אנושי בעל מיומנות גבוהה, הכרות מעמיקה של לקוחות המגזר, מאפייני פעילותם וניתוח צרכיהם; תוך התאמת מוצרי הבנק לצרכים לעיל. בנוסף נדרשות מערכות למעקב ובקרה אחר חשיפות וסיכונים שונים במהלך הלווי.

שיטת הליווי הפיננסי הסגור של פרויקטים אמורה, לכאורה, לאפשר לקבלן למנן כל פרויקט בבנק אחר.

עם זאת בהתייחס לעובדה שעודפים בפרויקטים שמלווים על ידי הבנק או מסגרות שוטפות שהוקצו ליזמים משמשים במקרים רבים כהון עצמי למינוף פרויקטים אחרים, קיים קושי מסוים לבצע מעבר מבנק לבנק, בעיקר בקרב לקוחות קטנים ובינוניים.

תחליפים לתהליך ולשירותים של הפעילות והשינויים שחלו בהם

בשנת 2006 נמשך תהליך הגידול בגיוס אשראי חוץ בנקאי מצד חברות נדל"ן גדולות ובינוניות באמצעות הנפקת מניות ואיגרות חוב בשווקי ההון בארץ ובחו"ל.

המימון החוץ בנקאי מהווה מקור מימון תחליפי ללקוחות בענף לגבי אשראי לטווח ארוך ובינוני המשמש למימון השקעות ו\או רכישת נכסים מניבים, כאשר בפרויקטים לבניה הלקוחות מעדיפים בדרך כלל שימוש באשראי מגשר לטווח בינוני-קצר לתקופת ההקמה.

מבנה התחרות בפעילות והשינויים שחלו בו

עיקר התחרות בפעילות מתקיימת בתוך המערכת הבנקאית. המימון החוץ בנקאי מהווה, בעיקר, מקור מימון תחליפי למימון לטווח ארוך אשר נדרש להקמה ו\או רכישה של נכסים מניבים בארץ או בחו"ל או כאקוויטי למינוף פרויקטים למגורים.

חלק מהגופים המוסדיים (חב' ביטוח וקרנות פנסיה) עוסקים בהעמדת ערבויות חוק מכר לרוכשי דירות.

התמודדות עם התחרות

האמצעים העיקריים להתמודדות עם התחרות כוללים מתן שירות מקצועי, מהירות תגובה ובניית מערכת תקשורת מקיפה ושוטפת עם הלקוחות, תוך ראייה כוללת של צרכיהם הפיננסים.

העמקת התקשורת השוטפת עם הלקוחות מתבצעת מספר פעמים בשנה באמצעות ערכת מידע ללקוחות העסקיים הכוללת מידע עדכני וכן חבילה של הצעות אטרקטיביות מותאמות לחברות ואנשי עסקים.

מוצרים ושירותים

המחלקה לליווי פרויקטים בבנק עוסקת במתן אשראי לחברות נדל"ן בהתאם לצרכיהם, בעיקר בתחומים הבאים:

1. אשראי למימון פרויקטים המיועדים למגורים ו/או המיועדים לשמש כנכסים מניבים (בעיקר מסחר שחלקים ניכרים מתוכו משווקים מראש);
2. אשראי לרכישת נכסים מניבים;
3. אשראי למימון שוטף ו\או השקעות;
4. העמדת ערבויות חוק מכר לרוכשי יחידות דיור וערבויות ביצוע לבעלי הזכויות בקרקע במסגרת עסקאות קומבינציה או פינוי ובינוי.
5. מתן אשראי לפרויקטים בענף התשתיות, בעיקר בשלב ההקמה.

לפרטים נוספים אודות השירות ללקוחות המגזר בבנק, ר' "המגזר העסקי" לעיל.

בנק דיסקונט למשכנתאות מעמיד את השירות ללקוחותיו באמצעות ארבעת סניפיו (ת"א, ירושלים, חיפה והבורסה) ובאמצעות 51 דלפקים המצויים בתוך סניפי בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

בנק מרכנתיל דיסקונט מעמיד את השירות ללקוחות מגזר זה באמצעות מחלקת "ליווי בניה", המספקת שירותים ללקוחות בנק

מרכנתיל דיסקונט העוסקים בתחום הבניה - חברות קבלניות במגזר הנדל"ן, לרבות מימון בשיטת "ליווי פיננסי סגור", למטרות ביצע פרוייקטים לבניית מבנים (בעיקר מבני מגורים).

שינויים במתכונת הפעילות - בנק דיסקונט למשכנתאות

בתחילת שנת 2006 ביצע בנק דיסקונט למשכנתאות שינוי ארגוני תפיסתי, ממבנה מסורתי של שתי זרועות נפרדות - קמעונאית ועסקית, שעסקו כל אחת בתחומה בכלל הפעילויות: אשראי, שיווק ומכירות, למבנה של זרוע המתמחה בשיווק ומכירות וזרוע המתמחה בניהול אשראי, באמצעות שני אגפי פעילות מובילים: האגף העסקי ואגף שיווק ומכירות.

פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיור

לקוחות המגזר

מגזר זה כולל את פעילות המשכנתאות בקבוצת דיסקונט בארץ (בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק דיסקונט למשכנתאות), בשלב זה ללא הלוואות לדיור בבנק. במסגרת מגזר זה נכללת פעילות מתן הלוואות לדיור (רכישה, בניה וכיו"ב) ומתן הלוואות עסקיות ולכל מטרה המובטחות במשכון דירת מגורים/נכס.

התפתחויות בשוק המשכנתאות

היקף האשראי שניתן על ידי הבנקים למשכנתאות בשנת 2006, לא כולל אשראי מכספי מדינה, הגיע לסך של כ-20,231 מיליון ש"ח, לא כולל מיחזורים פנימיים. היקף האשראי שניתן על ידי הבנקים למשכנתאות בשנת 2005, לא כולל אשראי מכספי מדינה, הסתכם בסך של 24,022 מיליון ש"ח, כולל מיחזורים פנימיים. על פי נתוני בנק ישראל, היקף המיחזורים הפנימיים בשנת 2005, הסתכם בסך של כ-5,021 מיליון ש"ח.

בשנת 2006 חלה ירידה נוספת במתן אשראי מכספי מדינה, שהגיע לסך של 2,110 מיליון ש"ח (כולל הלוואות עומדות ומענקים מותנים בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח), לעומת סך של כ-2,340 מיליון ש"ח בשנת 2005 (כולל הלוואות עומדות ומענקים מותנים בסך של 0.2 מיליארד ש"ח), ירידה של 9.9%.

תחומי הפעילות

הלוואות לרכישת או לבניית דיור. הלוואות לרכישת יחידות דיור או לבנייתן (על ידי פרטיים). ההלוואות ניתנות בעיקרן למשקי בית. הלוואות אלה מהוות את עיקר הפעילות בתחום המשכנתאות.

הלוואות לכל מטרה בשיעבוד יחידת מגורים. הלוואות הניתנות שלא במהלך רכישת או בניית יחידת דיור, אלא כנגד שיעבודה. בנק דיסקונט למשכנתאות מציע לציבור שדירתו פנויה ממשכנתא, או שהיקף חוב המשכנתא בגינה נמוך יחסית, להשתמש בדירתו כבטוחה לגיוס הון לשימוש משק הבית, בדומה להתנהגות הפורמה העסקית.

מתן שירותים למדינה. בנק דיסקונט למשכנתאות נותן אשראי ומענקים לזכאים מכספי תקציב המדינה לפי הנחיות משרד הבינוי והשיכון ואגף החשב הכללי במשרד האוצר. היקף פעילות זו הולך ויורד לאור מדיניות האוצר לשחוק את היקף וכדאיות הלוואות הזכאות.

בשנים האחרונות שוחק החשב הכללי את עמלות הטיפול של הבנקים בהלוואות לזכאים. השחיקה האמורה בעמלות הביאה לכך שהכנסות הקבוצה מעמלות בגין אשראי חדש מכספי תקציב הן לא מהותיות. החוזה של בנק דיסקונט למשכנתאות עם משרד האוצר למתן הלוואות לזכאים אמור היה לפוג ביום 30 ביוני 2006. בחודש מאי 2006 התקבל מכתב ממשרד האוצר אשר מודיע על הארכת ההסכם בשנה, עד ליום 30 ביוני 2007. משרד האוצר טרם הודיע האם בכוונתו לערוך מכרז חדש בנושא או להאריך את החוזה הקיים.

פעילות מתן מענקי שכר דירה לזכאים מכספי תקציב המדינה ולפי הנחיות משרד הבינוי והשיכון ואגף החשב הכללי במשרד האוצר, שבוצעה בעבר על ידי הבנקים למשכנתאות, ובכלל זה בנק דיסקונט למשכנתאות, הופסקה ביום 1 ביולי 2006, והועברה לגופים שאינם בנקים.

להערכת בנק דיסקונט למשכנתאות, הפסקת פעילותו במתן שירותים אלה תפגע בהכנסות התפעוליות שלו בכ-3 מיליון ש"ח לשנה (כ-1.5 מיליון ש"ח בשנת 2006). הערכה זו הינה בגדר "מידע צופה פני עתיד". ההערכה מתבססת על נתוני ההכנסות בפועל. הערכה זו יכול ולא תתממש, בין היתר בשל זמני תגובה ארוכים מאלה שנאמדו כיום, וכיוצ"ב.

ביטוח אגב משכנתא. כבטוחה נוספת לאשראי שניתן על ידי בנק דיסקונט למשכנתאות, דורש בנק זה מלקוחותיו ביטוח נכס ובחלק מהמקרים ביטוח חיים.

ביום 20 בפברואר 2005 פירסם המפקח על הבנקים חוזר שעינינו שיווק ביטוח חיים וביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור. לחוזר נילוות הצהרת מדיניות משותפת למפקח על הבנקים ולמפקח על הביטוח, מיום 17 בפברואר 2005, המתווה את עקרונות שיווק ביטוח חיים ומבנה כבטוחה להלוואה לדיור על ידי תאגיד בנקאי.

על פי עיקרי המדיניות, אשר עוגנה בחקיקה, ישווק הביטוח הנ"ל באמצעות עמדות לא מאויישות שתופעלנה באמצעים טכנולוגיים ואשר תופרדנה משאר עיסוקי התאגיד הבנקאי, תוך מכירת פוליסות באמצעות סוכן מורשה הפועל כסוכנות מורשות נפרדת מהתאגיד הבנקאי, ע"י עובדי הסוכנות הנ"ל שאינם עובדי התאגיד הבנקאי.

תאגיד בנקאי יהא רשאי להחזיק בבעלות מלאה על סוכנות ביטוח שעיסוקה יוגבל לביטוח כאמור לעיל. לרשות הסוכנות תעמוד מערכת מחשב, ממודרת ממחשב התאגיד הבנקאי שהגישה לתכניה תתאפשר רק לעובדי הסוכנות.

חל איסור על שימוש במידע שבסוכנות הנ"ל לכל מטרה אחרת מאשר למטרה שמה הוקמה הסוכנות.

גביית הפרמיות תעשה בנפרד מהגביה בגין ההלוואה.

על תאגיד בנקאי המעוניין לקבל היתר לשליטה בסוכנות ביטוח לצורך הפעילות הנ"ל, לפנות לפיקוח על הבנקים.

בחוזר האמור הבהיר המפקח על הבנקים כי החל מיום 1 באוקטובר 2005 לא ישווק תאגיד בנקאי ביטוח כאמור אלא על פי ההוראות שבחוזר. יחד עם זאת, ביטוח שנקשר לפני מועד זה ניתן להמשיך או לחדש במתכונת הקודמת.

במשך שנים רבות הציע בנק דיסקונט למשכנתאות ללקוחותיו לבצע בטוח זה באמצעותו, בעודו מהוה סוכן ביטוח לענין זה. הלקוח היה רשאי לבחור בבנק דיסקונט למשכנתאות או בכל סוכן אחר. החל מיום 1 בינואר 2006 לא מציע עוד בנק דיסקונט למשכנתאות ביטוחים אלה כסוכן.

בנק דיסקונט למשכנתאות הקים חברת בת **דיסקונט למשכנתאות לבית סוכנות לביטוח (2005) בע"מ,** שהינה סוכנות ביטוח. סוכנות הביטוח פועלת באופן עצמאי ומשווקת את הביטוחים באמצעות מוקד טלפוני הנפרד מהמוקד הטלפוני של הבנק. לסוכנות הביטוח צפויים, להערכת בנק דיסקונט למשכנתאות, הפסדים תפעוליים בשנים הראשונות לקיומה. בשנת 2006 הפסידה סוכנות הביטוח סך של 802 אלף ש"ח.

המעבר ממכירת ביטוח על ידי בנק דיסקונט למשכנתאות למכירת ביטוח על ידי סוכנות ביטוח השייכת לבנק זה, צפוי לפגוע בהכנסות התפעוליות בתחום המשכנתאות. לא ניתן לאמוד את היקף הפגיעה. בנק דיסקונט למשכנתאות ממשיך לשמר את תיק לקוחות הבטוח הקיים.

על פי הנחיות המפקח על הבנקים, החל משנת 2007 ביטוח נכסי הלווים לא יכלול ביטוח לצד ג'. בשלב זה אין בידי בנק דיסקונט למשכנתאות להעריך את השפעת השינוי.

חלק מהמידע המופיע בסעיף זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מונח זה ר' בסעיף "רקע כללי ומבנה הקבוצה" לעיל.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בשנת 2006 ב-28 מיליון ש"ח, לעומת 33 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 15.2%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח של המגזר בשנת 2006 מסתכם בסך של 31 מיליון ש"ח, לעומת סך של 33 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה של 6%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה לפעילות על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון בפעילות, הגיע ל-5.4% בשנת 2006, לעומת 5.6% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל-5.6% בשנת 2006, לעומת 5.6% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים בפעילות הסתכמה בשנת 2006 ב-19 מיליון ש"ח, לעומת 52 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 63.5%.

הפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור. ביום 1 בינואר 2006 פרסם בנק ישראל הנחיות בדבר אופן חישוב ההפרשה לחובות מסופקים בגין אשראי לציבור. בנק דיסקונט למשכנתאות אימץ כבר בעבר, הלכה למעשה, את מרבית עקרונות ההוראה החדשה ולפיכך, השפעתה על ההפרשות שערך בנק דיסקונט למשכנתאות, בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, היתה שולית, והגדילה את ההפרשה לחובות מסופקים בסך של כ-1 מיליון ש"ח בלבד.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות פעילות המשכנתאות – הלוואות לדיור (במיליוני ש"ח):

	משקי בית		עסקים קטנים		בנקאות מסחרית		סך–הכל	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים								
מחיצוניים –	159	219	25	37	23	44	207	300
בינמגזרי –	(43)	(80)	(6)	(16)	(15)	(38)	(64)	(134)
סך הכל רווח מפעולות מימון	116	139	19	21	8	6	143	166
הכנסות תפעוליות ואחרות	48	55	2	3	–	1	50	59
סך הכל הכנסות	164	194	21	24	8	7	193	225
הפרשה לחובות מסופקים	18	32	–	7	1	13	19	52
הוצאות תפעוליות ואחרות	86	81	12	9	1	1	99	91
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	60	81	9	8	6	(7)	75	82
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	26	30	4	2	3	(4)	33	28
רווח (הפסד) נקי	22	35	3	3	3	(3)	28	35
רווח (הפסד) נקי בניטרול רכיבים מסוימים[1]	24	35	3	3	4	(3)	31	33
תשואה להון (אחוזים)	5.1	7.2	4.7	3.9	9.9	(9.6)	5.4	5.6
תשואה להון בניטרול רכיבים מסוימים[1] (אחוזים)	5.3	7.2	4.7	3.9	9.9	9.6	5.6	5.6
יתרה ממוצעת של נכסים	9,704	9,365	1,182	1,288	629	535	11,515	11,188
יתרה ממוצעת של התחייבויות	2,418	2,293	276	291	–	–	2,694	2,584
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	7,525	8,174	1,185	1,306	642	534	9,352	10,014
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	2,269	2,282	–	–	–	–	2,269	2,282
מרכיבי הרווח מפעילות מימון:								
מרווח מפעילות מתן אשראי	74	139	12	21	6	6	92	166
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	1	–	–	–	–	–	1	–
אחר	41	–	7	–	2	–	50	–
סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	116	139	19	21	8	6	143	166

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה.

מגבלת ריכוזיות אשראי ענפית. על פי הוראות ניהול בנקאי תקין נדרשת הפרשה נוספת בגין ריכוזיות אשראי בהלוואות לדיור כאשר יתרת ההלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה לפי עומק הפיגור, בניכוי ההפרשה, עולה על 1.5% מיתרת ההלוואות לדיור. ליום 31 בדצמבר 2006 היחס האמור בבנק דיסקונט למשכנתאות עמד על 2.85% וסכום ההפרשה שנדרש הגיע לסך של 3.4 מיליון ש"ח.

שיווק מוצרי משכנתא

בנק דיסקונט למשכנתאות מעמיד את השירות ללקוחותיו באמצעות ארבעת סניפיו (ת"א, ירושלים, חיפה וסניף הבורסה) ובאמצעות 51 דלפקים המצויים בתוך סניפי בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

בנק דיסקונט למשכנתאות עוסק בשיווק ופרסום מוצריו המרובים והמגוונים בהתאמה לצרכים המשתנים של הציבור, לתנאים הכלכליים המשתנים ולמגמות במשק.

בנק דיסקונט למשכנתאות בוחן כל העת דרכים חדשות ומקוריות להתאמת מוצריו לצרכי הציבור. במסגרת זו, לדוגמא, יצא בנק דיסקונט למשכנתאות בחודש פברואר 2006 בקמפיין למוצר "דירה בשכר דירה". מוצר משולב המציע ללקוח הפוטנציאלי להפוך משוכר דירה לבעל דירה, הן במגוון מסלולי משכנתאות הולמים לצרכי הלקוח במעבר הנדרש והן בהסדרים של הבנק עם שורה של חברות בניה מובילות, המציעות מגוון דירות למכירה ומשתתפות בחלק מעלות המשכנתא.

במקביל, מרחיב הבנק את פעילתו באוכלוסיות מגוונות כגון: קבוצות רכישה, תושבי חוץ, חרדים, סטודנטים, אחמ"ים ועוד.

ההלוואות לדיור בבנק מרכנתיל דיסקונט ניתנות כיום במסגרת 13 סניפים מתמחים של בנק זה. במסגרת בחינה מחודשת של הנושא, אשר בוצעה בתקופת הדוח, החליטה הנהלת בנק מרכנתיל דיסקונט להרחיב את מספר הסניפים המתמחים בתחום זה, במהלך מדורג שיימשך כ-3 שנים.

הפעילות הבינלאומית

כללי

פעילות קבוצת דיסקונט בחו"ל, המתבצעת בעיקר באמצעות חברות הבת בארה"ב, בדרום אמריקה (כולל נציגויות) ובשוויץ וסניף הבנק באנגליה. הפעילות הבינלאומית מתאפיינת כפעילות עסקית מסחרית ובנקאות פרטית.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית.

מגבלת החשיפה לשלוחות בחו"ל. בהתאם למכתב הסדרה של המפקח על הבנקים, קיימת מגבלה לגבי היקף החשיפה של הבנק בגין פעילות שלוחותיו בחו"ל. היקף נכסי הסיכון בשלוחות אלה נקבע כמדד לסיכון. ה"הון הרעיוני" בגין נכסי הסיכון של שלוחות חו"ל יחושב בהתאם להוראה, לפי 16% מהיקף נכסי הסיכון של השלוחה (על פי השיקלול שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311, בנושא יחס הון מזערי) כאשר זה מוכפל במקדם שנקבע על פי סיכון וטיב הפיקוח במדינה בה ממוקמת השלוחה. לעניין זה נקבע כי המקדם יהיה 1 לגבי מדינות OECD ו-4 לגבי שאר המדינות. חשיפת הבנק לפעילות השלוחות בחו"ל מחושבת על ידי הכפלת "ההון הרעיוני" במקדם שנקבע על פי סיכון המדינה וטיב הפיקוח על הבנקים באותה מדינה, כקבוע בהוראות.

שיעור החשיפה מחושב כחלוקה של ה"הון הרעיוני" המחושב בהון הבנק כמשמעותו בנספח א' להוראה מספר 311 בגין יחס ההון לרכיבי סיכון.

שיעור החשיפה המירבי לשלוחות חו"ל עמד בעבר על 30%. בחודש מאי 2001 העלה המפקח על הבנקים את שיעור החשיפה המירבי ל-32%.

השלוחה העיקרית בחו"ל היא חברת הבת בניו יורק. רווחיות חברת הבת ויחס ההון הגבוה שלה לרכיבי סיכון, איפשרו לה את המשך פיתוח עסקיה, אשר תרמו להגדלת נכסי הסיכון המחושבים בגין שלוחות חו"ל. במקביל, הפסדי הבנק בשנים 2000-2001 ובמחצית הראשונה של שנת 2002 גרמו לשחיקה בהון הבנק. תוצאתם של שני ההליכים האמורים היתה חריגה של הבנק ממגבלת החשיפה לשלוחות חו"ל.

שיעור החשיפה המחושבת של הבנק לשלוחות חו"ל עמד על 36.95% ביום 31 בדצמבר 2006, בהשוואה לשיעור של 40.78% ביום 31 בדצמבר 2005.

יצויין כי במכתב ההסדרה של בנק ישראל לא נקבעה סנקציה לחריגה מהמגבלה האמורה. הבנק עוקב בתדירות חודשית אחר התפתחות שיעור החשיפה בגין פעילותו בשלוחות חו"ל.

הבנק פנה זה מכבר למפקח על הבנקים וביקש את אישורו להעלאת המגבלה לשיעור של 35% מההון המחושב.

פיקוח רגולטורי בחו"ל. פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלבנטיות. לפרטים בדבר חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון באי די בי ניו יורק, ר' לעיל "דיסקונט בנקורפ אינק." בסעיף "חברות מוחזקות עיקריות" וביאור 6 ד' לדוחות הכספיים.

היקף הפעילות והרווח הנקי

ההפסד הסתכם בשנת 2006 ב-1 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 227 מיליון ש"ח בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה הרווח בשנת 2006 מסתכם בסך של 63 מיליון ש"ח, לעומת סך של 294 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה של 76.1%.

שיעור תשואת הרווח הנקי, המחושב על ההון שהוקצה לפעילות על בסיס היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון המשמשים בפעילות, הגיע ל-(0.1)% בשנת 2006, לעומת 16% בשנת 2005. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים (ר' להלן), היה שיעור התשואה מגיע ל-4.0% בשנת 2006, לעומת 22.2% בשנת 2005.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2006 ב-20 מיליון ש"ח, לעומת 38 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 47.4%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות הפעילות הבינלאומית (במיליוני ש"ח)::

	2006					2005
	משקי בית	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	אחר	סך-הכל	סך-הכל
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	2	271	177	214	162	826	948
הכנסות תפעוליות ואחרות	1	30	20	54	20	125	124
סך-הכל הכנסות	3	301	197	268	182	951	1,072
הפרשה לחובות מסופקים	–	11	7	2	–	20	38
הוצאות תפעוליות ואחרות	2	235	157	237	156	787	768
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	1	55	33	29	26	144	266
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	–	25	16	17	87	145	39
רווח (הפסד) נקי	1	30	17	12	(61)	(1)	227
רווח (הפסד) נקי בניטרול רכיבים מסוימים[1]	1	50	30	29	(47)	63	294
תשואה להון (אחוזים)	2.7	6.2	5.9	9.4	(9.2)	(0.1)	(16.0)
תשואה להון בניטרול רכיבים מסוימים[1] (אחוזים)	2.7	10.1	10.0	25.1	(7.1)	4.0	22.2
יתרה ממוצעת של התחייבויות	70	5,975	2,082	19,664	12,489	40,280	40,209
יתרה ממוצעת של נכסים	60	9,527	4,829	2,304	25,517	42,236	45,277
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	59	7,236	4,268	1,759	10,972	24,294	23,577

(1) נוטרלו הרכיבים הבאים: הוצאות עידוד פרישה מוקדמת, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות באי די בי ניו יורק.

מיסוי

על פי הסכם עם רשויות המס בישראל, הכנסות חברות הבת הבנקאיות בחו"ל מתווספות להכנסה החייבת של הבנק, באופן שהבנק משלים את המס ששולם בחו"ל על הרווח החשבונאי לפני מס של חברות הבת בחו"ל, לסכום המס שהיה משולם בארץ בהתאם לשיעור המס שחל על הבנק בארץ.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

שוויץ. הבנק פתח במהלך להרחבת הפעילות בשוויץ, במישרין ו/או באמצעות בנק דיסקונט (שוויץ), בדרך של רכישת תאגיד מקומי בתחום הבנקאות.
בדיקת נאותות של תאגיד מקומי כאמור הושלמה. השלמת העסקה כפופה, בין היתר, לקבלת היתרים מתאימים ולחתימת הסכם. הבנק החל במשא ומתן לקראת חתימת הסכם לרכישת המניות.
לונדון. לאחרונה התקבל אישור רשויות הפיקוח בבריטניה, לפיו סניף לונדון יורשה להרחיב את פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית, ובכלל זה ייעוץ השקעות ללקוחות, ניהול תיקים וכיוצ"ב.
אי די בי ניו יורק. הדירקטוריון של אי די בי ניו יורק אישר לאחרונה מספר מהלכים כלהלן:

- ארגון מחדש של ה-Reit IDBNY Realty. הארגון מחדש אמור לאפשר לאי די בי ניו יורק להגיש דוחות מס מאוחדים לשלטונות המס של מדינת ניו יורק ושל העיר ניו יורק.
- אי די בי קפיטל קורפ - החברה הינה חברה בת בשליטה מלאה של אי די בי ניו יורק הפועלת כברוקר-דילר בשוק ההון המפוקח על ידי ה-NASD וה-SEC. הוחלט על שינוי במבנה הארגוני, במסגרתו תועבר אי די בי קפיטל קורפ. לבעלות בנקורפ. במקביל הוחלט על מינויה של גב' אלכסנדרה לבנטל כמנכ"ל החברה. החברה תתמקד, בין היתר, בתחום שוקי ההון המוניציפליים ובמתן שירותי ניהול כספים לבעלי הון. יצויין כי גב' לבנטל היא חברה בדירקטוריון אי די בי ניו יורק.
- ארגון מחדש של הנציגויות באמריקה הלטינית, אשר תוכפנה במישרין לבנקורפ. היעד הוא שינוי אופי הנציגויות מפעילות של מנהלי לקוחות לבעלי חשבונות בארצות הברית לפעילות של מכירה ושיווק לכלל החברות בקבוצת דיסקונט.

המהלכים האמורים כפופים לאישור רשויות הפיקוח בחו"ל ובארץ, ולאישור דירקטוריון הבנק.

השירות ללקוחות המגזר

אירופה. בשנת 2006 נמשכה מגמת הגידול בנכסי הלקוחות של בנק דיסקונט לישראל (שוויץ), חברה בת בבעלות מלאה של בנק דיסקונט. בנק דיסקונט לישראל (שוויץ), שמקום מושבו בז'נווה, מתמקד בבנקאות פרטית (Private Banking) ייחודית אשר באמצעותה הצליח לגייס לקוחות ולהגדיל את היקף הפעילות. השלוחה בשוויץ נותנת מענה ללקוחות הקבוצה וללקוחות פוטנציאלים, תושבי חוץ ותושבי ישראל, בשירותי בנקאות פרטית מתקדמים ובניהול השקעות במרכז פיננסי בינלאומי.
בנוסף, לבנק סניף בלונדון, המעניק שירותי בנקאות מסחרית ופרטית.
כמו כן מפעיל הבנק נציגויות בצרפת (פריס) ובגרמניה (ברלין).
ארצות הברית. אי.די.בי. ניו יורק ממשיך להיות הגדול בין הבנקים הישראלים הפועלים בחו"ל.
בנק זה מפעיל כיום שני סניפים בניו יורק, שלושה סניפים בפלורידה, שני סניפים בקליפורניה וסניף באיי קיימן.
לאי.די.בי. ניו יורק חברה בת בנקאית באורוגוואי - דיסקונט בנק (לטין אמריקה) ונציגויות בדרום אמריקה.

שירותים ומוצרים עיקריים של אי די בי ניו יורק

אשראי - אי. די. בי. ניו יורק וחברת הליסינג שלו, מעניקים מימון למגוון חברות שמקום מושבן בארה"ב וכן, לעיתים, גם לראשי חברות פרטיות אלה. חברת הליסינג מספקת מימון לרכישת ציוד ללקוחות אי די בי ניו יורק ולצדדים שלישיים.
מגזר החברות הבינוניות (Middle market) - אי. די. בי. ניו יורק הינו בעל נישה משמעותית בהלוואות למגזר החברות הבינוניות הפועלות בענפים שונים, ובמיוחד באזור המטרופוליטני של ניו יורק, בדרום פלורידה ובלוס אנגלס. בנוסף אי. די. בי. ניו יורק יזם לאחרונה מבצע שיווקי גדול לפיתוח השוק בניו ג'רסי. ענפי העסקים בהם אי. די. בי. ניו יורק פעיל הם יהלומים ואבני חן, הלבשה ומוצרים נלווים, מזון, חברות מימון, קמעונאות, ארגונים שלא למטרת רווח, ספורט וענף הבידור. גידול משמעותי

נרשם בפעילות בניו יורק (חברות בינוניות-גדולות והלוואות לסינדיקציות), בקליפורניה (חברות בינוניות-גדולות והלוואות לסינדיקציות) ובפלורידה (25%), עם פתיחתם של שני סניפים חדשים בלוס אנג'לס ובבוקה רטון.

הלוואות מבוססות נכסים - הלוואות אלה כוללות מימון חובות לקוחות, מימון מלאי/רכישת ציוד, מכתבי אשראי, הלוואות לזמן קצוב וכן מימון מיזוגים ורכישות בשוק החברות הבינוניות. מינוף נכסים הינו תהליך לפיו הבנק מעריך וממנף את נכסיו של הלקוח לצורך מימון הון חוזר.

ההבחנה בין אשראי המתייחס לנכסים לבין הלוואות מובטחות אחרות טמונה בהיקף המעקב הדרוש להבטיח את קיומם, ערכם ותקינותם של הבטחונות. התהליך של הערכה מתמדת של הבטחונות ופעילות השטח מבדילים מבחינה תיפקודית בין הלוואות המתייחסות לנכסים לבין הלוואות עסקיות מובטחות אחרות.

רכישת חובות לקוחות (פקטורינג) - מאז השקת שירות זה לפני שש שנים, אי די בי ניו יורק הפך לאחד הגורמים עם שיעור גידול מהיר בענף. אחת העוצמות של אגף זה הינה היכולת להתאים את חבילת הפקטורינג לצרכיו של כל לקוח. אי. די. בי. פקטורס משרתת טווח רחב של חברות מגוונות בענפי פעילות שונים. ללקוחות מוענק מגוון מלא של שירותים ומימון, כולל ניהול חשבונות לקוחות, ערבויות, אשראי לקוחות, גביה, מקדמות כנגד חשבונות לקוחות ומלאי, משיכות יתר עונתיות ומימון יבוא. יצויין כי גורם בכיר בתחום הפקטורינג הצטרף לאי די בי ניו יורק בכדי להתחיל בפעילות בהלוואות מבוססות נכסים בקנדה.

הלוואות לענף הנדל"ן המסחרי - המוצרים העיקריים הם קווי וכתבי אשראי וכן הלוואות בריבית קבועה ומשתנה לכל הסוגים של נכסי מקרקעין. לדוגמה: אשראי לצורך רכישה והתאמה לשימוש מחדש של נכסים המיועדים למסחר קימעונאי, למשרדים, למגורים ולמלונאות. ניתנות גם הלוואות לזמן ארוך לפרויקטים יציבים, כולל הלוואות משותפות עם מוסדות פיננסיים אחרים בארה"ב. מושם דגש על שמירת רמה גבוהה של איכות האשראי. אי. די. בי. ניו יורק רואה עצמו מחויב לעזור ולתמוך בפיתוח ובהחייאה מחדש של שכונות. בשנת 2007, יושמה מדיניות חדשה להעמדת אשראי ללא זכות חזרה ללווה (Non Recourse) באופן סלקטיבי.

מסחר ומימון - מכתבי אשראי וכתבי גביה נילווים ממשיכים להוות מקור הכנסה משמעותי של אי. די. בי. ניו יורק. אי. די. בי. ניו יורק ממשיך לתפוס מקום נכבד בקבוצת הגופים המנפיקים מכתבי אשראי דוקומנטריים וממשיך להיות מדורג בעשירון העליון של קבוצת הבנקים המסחריים בארה"ב, לפי דווח ידיעון "עולם האשראי הדוקומנטרי", וזאת מתוך 300 הבנקים שברשימתם. המערכת האוטומטית להנפקת מכתבי אשראי ביוזמת הלקוח המופעלת ב-אי. די. בי. ניו יורק, הינה מערכת מכתבי אשראי עכשווית ואישית, מבוססת אינטרנט, אשר מחברת את המחשב האישי של החברה ישירות למחלקת תיקון מכתבי האשראי של אי. די. בי. ניו יורק. התוכנה מאפשרת הנפקה ותיקון של מכתבי אשראי באופן מהיר,קל ומדויק יותר מאשר בעבר.

בנקאות משקי בית - מעניקה מכלול מוצרים ושרותים בנקאיים, כולל חשבונות שיקים אישיים ועסקיים, חשבונות שוק ההון, פקדונות לזמן קצוב וכיו"ב.

בנקאות פרטית בינלאומית - ענף זה מעניק שירות ברמה אישית גבוהה ללקוחות שמחוץ לארה"ב. כמו בכל המגזרים ב אי. די. בי. ניו יורק, בנית קשר יציב ואיתן עם לקוחות מהווה ערך עליון, ומעידה על מסורת רבת-שנים זו הקשרים ארוכי הימים של הבנק עם לקוחותיו. פקדונות לקוחות שמחוץ לארה"ב מהווים כ-85% מכלל בסיס פקדונות הלקוחות בבנק. המוצרים והשרותים הניתנים על ידי החברה הבת של אי. די. בי. ניו יורק, העוסקת בתיווך ומסחר בשוק ההון, אי. די. בי. קפיטל קורפ, גם הם עומדים לרשות לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית. פקידי מחלקת בנקאות פרטית בינלאומית הינם גם נציגים מורשים של אי. די. בי. קפיטל קורפ.

בנקאות פרטית ללקוחות ארה"ב - שנת 2006 הייתה שנת צמיחה מתונה, גם במונחי לקוחות חדשים וגם במונחי השקעות נוספות. הלקוחות הינם לקוחות פרטיים וגם חברות. המוצרים והשירותים של החברה הבת, העוסקת בתיווך ומסחר בשוק ההון, אי.די.בי.קפיטל קורפ, עומדים גם הם לרשות הלקוחות הנ"ל.

מוצרי השקעה - המחלקה המשיכה לייצר ולהשיק מגוון של פקדונות לזמן קצוב אשר העניקו ללקוחות ארה"ב ומחוצה לה אפשרויות לרווח, ללא סיכון לסכום הקרן. "הפקדונות המובנים לזמן קצוב עם קרן מובטחת", המותאמים גם לצרכי IRA, ממשיכים לקדם את פיזור תמהיל הפקדונות של אי.די. בי. ניו יורק והם היוו יותר ממחצית הפקדונות לזמן קצוב באי.די. בי. ניו יורק בסוף שנת 2006, לעומת פחות משליש הפקדונות בסוף שנת 2003.

פקדונות - החלק הגדול ביותר מכלל פקדונות הלקוחות ב אי.די. בי. ניו יורק, כ-85%, מהווה פקדונות של תושבי אמריקה הלטינית. אותם משקיעים מגוונים את דפוסי ההשקעה שלהם בין מוצרים המבוססים על פקדונות המוצעים על ידי הבנק, לביו השקעה באמצעות חברת המסחר בבורסה של הבנק; בהתחשב בשעורי ריבית ותקופות לפרעון לעומת הזדמנויות בשווקי אגרות החוב והמניות.

בנקאות בינלאומית - מחלקה זו המשיכה לטפח ולהרחיב בשנת 2006 את הקשרים עם מוסדות פיננסיים בינלאומיים מהמעלה הראשונה ועם חברות בדירוג גבוה. בשווקים מתעוררים וכן בשווקים שאינם משתייכים לקבוצה זו אי.די. בי. ניו יורק התקשר עם מוסדות כספיים ועם חברות העולים בקנה אחד עם המדיניות שלו להערכה שמרנית של הסיכונים ועם הקריטוריונים שלו לתגמול עבור הסיכון. העסקים נעשו ישירות עם המוסדות הכספיים או באמצעות רכישת נכסים בשוק הראשוני והמשני.

מבנה הקבוצה הבנקאית

קבוצת הבנק פועלת באמצעות בנקים מסחריים בארץ ובחו"ל, בנק למשכנתאות וחברות לשירותים פיננסיים.

ההשקעה בחברות מאוחדות וכלולות הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2006 ב-6.6 מיליארד ש"ח, לעומת סך של 6.4 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2005.

להלן התפלגות הרווח (ההפסד) הנקי לפי מבנה הקבוצה (במיליוני ש"ח):

	תרומה לרווח (הפסד) הקבוצה		תרומה בניטרול חיסוי השקעה (*)	
	2006	2005	2006	2005
פעילות בנקאית:				
בנקאים מסחריים:				
בארץ – הבנק (כולל סניפים בחו"ל)	95	(228)	(29)	(143)
– בנק מרכנתיל דיסקונט	60	113	60	113
– הבנק הבינלאומי הראשון	133	122	133	122
בחו"ל – שלוחות הבנק	(138)	307	(14)	222
בנק דיסקונט למשכנתאות	23	17	23	17
פעילות אחרת:				
כרטיסי אשראי לישראל	55	43	55	43
שירותים פיננסים אחרים	87	84	87	84
סך הרווח מפעולות רגילות	315	458	315	458
רווח מפעולות בלתי רגילות	521	–	521	–
רווח נקי	836	458	836	458

(*) הבנק בארץ יצר עודף התחייבויות במטבע חוץ, המהוות חיסוי להשקעה של הבנק בדיסקונט בנקורפ אינק, והחל מחודש מאי 2001 גם בבנק דיסקונט לישראל (שוויץ), במטרה להימנע מחשיפה לתנודות בהפרשי שער החליפין של השקל לעומת הדולר והפרנק השוויצרי.
בדוח רווח והפסד של הבנק בארץ מוצגות הכנסות/הוצאות הפרשי שער על עודף ההתחייבויות, כאמור לעיל, בסעיף "רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים". הכנסות/הוצאות אלה נלקחות בחשבון בחישוב ההפרשה למס הכנסה. הכנסות/הוצאות הפרשי שער על ההשקעה בחו"ל מוצגות בסעיף "חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס".
דרך טיפול זו משפיעה על הצגת הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים של הבנק בארץ, ועל התרומה לרווח הנקי של השלוחות בחו"ל. בשנת 2006 יוסף שער החליפין של השקל לעומת הדולר בשיעור של 8.2% לעומת פיחות בשיעור של 6.8% בשנת 2005. בשנת 2006 יוסף שער החליפין של השקל לעומת הפרנק השוויצרי בשיעור של 0.9%, לעומת ייסוף בשיעור של 8.1% בשנת 2005. הייסוף נטו, בשנת 2006, גרם להגדלת הרווח הנקי מפעולות רגילות לאחר מס של הבנק בארץ בסך של כ-123 מיליון ש"ח, לעומת הקטנת הרווח בסך של 85 מיליון ש"ח בשנת 2005. במקביל חל קיטון/גידול בתרומת השלוחות בחו"ל לרווח הנקי של הבנק.

חברות מוחזקות עיקריות

כ-19% מסך כל הנכסים במאזן המאוחד בסוף שנת 2006 הינם נכסי חברות מאוחדות בארץ וכ-25.5% מסך כל הנכסים במאזן המאוחד הינם של חברות מאוחדות וסניפים בחו"ל. התרומה לרווח הנקי של החברות המאוחדות בארץ הסתכמה בשנת 2006 ב-182 מיליון ש"ח (בשנת 2005 הסתכמה התרומה ב-205 מיליון ש"ח). התרומה לרווח הנקי של חברות מאוחדות בחו"ל הסתכמה בשנת 2006 בהפסד בסך 138 מיליון ש"ח (בשנת 2005 הסתכמה התרומה ב-307 מיליון ש"ח), התרומה לרווח הנקי של חברות כלולות הסתכמה בשנת 2006 ב-178 מיליון ש"ח (בשנת 2005 הסתכמה התרומה ב-172 מיליון ש"ח).

סך התרומה של החברות המוחזקות, בארץ ובחו"ל, לרווח הנקי של הבנק בשנת 2006 הסתכמה ב-223 מיליון ש"ח, לעומת סך של 684 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 67.4%.

בניטרול ההשפעה של חיסוי ההשקעה בחברות מאוחדות בחו"ל, בניכוי השפעת המס, הייתה התרומה של החברות המוחזקות בארץ ובחוץ לארץ, לרווח הנקי של הבנק בשנת 2006, מסתכמת ב-346 מיליון ש"ח, לעומת סך של 599 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 42.2%. בעיקר עקב ירידה ברווחים של חברה מאוחדת בחו"ל.

מכירת חברות מוחזקות עיקריות. בשנת 2006, במסגרת ההיערכות לפעילות בשוק ההון בעידן שלאחר ועדת בכר, מכר הבנק החזקות בשתי חברות מוחזקות עיקריות:

- אילנות דיסקונט היתה חברת בת של הבנק שעסקה בניהול קרנות נאמנות. בחודש יוני 2006 הושלמה העסקה למכירת מניות אילנות דיסקונט. ר' "פעילות בשוק ההון" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים", וביאור 6 ה' לדוחות הכספיים.
- הראל היתה חברה כלולה של הבנק שההשקעה בה הייתה השקעה אסטרטגית שנועדה לגוון את מקורות ההכנסה של הבנק. בחודש נובמבר 2006 הושלמה העסקה למכירת 10.1% מהון המניות של הראל. לבנק הוענקה אופציה למכור את יתרת החזקתו בהראל (5.9%). ר' "תת מגזר החברות הריאליות" בסעיף "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים" לעיל וביאור 6 ח' לדוחות הכספיים.

להלן יובאו עיקרי ההתפתחויות בחברות המוחזקות העיקריות.

דיסקונט בנקורפ אינק.

דיסקונט בנקורפ אינק. (להלן: "בנקורפ") הינו חברת אחזקות בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק. בנקורפ מחזיק במלוא הבעלות והשליטה ב-אי די בי ניו יורק. אי די בי ניו יורק הינו הגדול בין הבנקים הישראלים הפועלים בחו"ל.

בהתאם למסמכי היסוד של בנקורפ, אי די בי ניו-יורק לא תימכר על ידי בנקורפ, אלא אם ניתנה לכך הסכמה מראש של בנק דיסקונט. מגבלה זו נרשמה בתעודת המניה של מניות אי די בי ניו-יורק.

סך כל הנכסים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-8,822 מיליון דולר, לעומת 9,121 מיליון דולר בסוף שנת 2005, ירידה בשיעור של 3.3%.

סך כל האשראי הסתכם בסוף שנת 2006 ב-3,120 מיליון דולר, לעומת 2,775 מיליון דולר בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 12.4%.

סך כל הפקדונות הסתכם בסוף שנת 2006 ב-6,937 מיליון דולר, לעומת 6,613 מיליון דולר בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 4.9%.

סך כל האמצעים ההוניים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-582 מיליון דולר, לעומת 554 מיליון דולר בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 5.1%.

יחס ההון לרכיבי סיכון עמד ביום 31 בדצמבר 2006 על 11.88%, לעומת 11.85% ביום 31 בדצמבר 2005.

הרווח הנקי הסתכם בשנת 2006 בסך של 28 מיליון דולר, לעומת סך של 46 מיליון דולר בשנה הקודמת, ירידה בשיעור של 39.1%.

ההרעה בתוצאות נובעת, בעיקר, מגידול בהוצאות שכר עקב פרישת חברי הנהלה ועקב הפרשה בגין תוכנית לעידוד פרישה

מוקדמת של כ-120 עובדים, מגידול בהפרשה להפסד שטרם מומש מפעילות בנגזרים ומעלות ביצוע שיפורים ובדיקות (ר' "חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון" להלן). מאידך, ההפרשה בגין תשלומים לרשויות הפיקוח ארה"ב הופחתה בסכום של 4.5 מיליון דולר, לאחר שבחודש אוקטובר 2006 נקבע היקפו הסופי של התשלום (ר' להלן).

התשואה להון העצמי הגיעה בשנת 2006 לשיעור של 5.1%, לעומת שיעור של 8.6% בשנת 2005.

התרומה של השקעת הבנק בבנקורפ לתוצאות העסקיות של הבנק הגיעה בשנת 2006 להפסד בסך של כ-140 מיליון ש"ח (לאחר ניכוי הפרשה למס נוסף החל על הבנק בישראל בסך 23 מיליון ש"ח), לעומת רווח בסך של 310 מיליון ש"ח בשנת 2005 (לאחר ניכוי הפרשה למס נוסף החל על הבנק בישראל בסך של 58 מיליון ש"ח).

התרומה האמורה מורכבת מהרווח הנקי בשנת 2006 של בנקורפ (לאחר ניכוי ההפרשה למס כאמור) בסך של 72 מיליון ש"ח ובניכוי הפרשי שער על ההשקעה בסך 212 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך של 159 מיליון ש"ח (לאחר ניכוי הפרשה למס כאמור) ובתוספת הפרשי שער על ההשקעה בסך של 151 מיליון ש"ח בשנת 2005.

במקביל להפרשי שער על ההשקעה האמורה, נרשמו בבנק בישראל בשנת 2006 ובשנה הקודמת, הכנסות/הוצאות מימון בגין עודף ההתחייבויות במטבע חוץ, שהבנק יצר כחיסוי להשקעה בבנקורפ.

חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון. בשנת 2005 ניהל משרד התובע המחוזי של ניו יורק חקירה נגד מספר בנקים ומוסדות כספיים, ובכללם אי די בי ניו יורק, בנושאים הקשורים להעברת כספים ממדינה שלישית ובעניינים הקשורים לחובות הנובעות מדיני איסור הלבנת הון, ובכלל זה התנהלות אי די בי ניו יורק בנושאים אלה.

במקביל, בבדיקה משותפת של מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק וה-FDIC, התגלו ליקויים רבים בנושא יעילות הבקרות ודיווח בנושאי איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור באי די בי ניו יורק. בעקבות הממצאים, הוצאו על ידי מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק ועל ידי ה-FDIC כתבי הוראות בהם נדרש אי די בי ניו יורק, בין היתר, לחדול ולהפסיק לפעול על פי הנהלים הקיימים עקב היותם לקויים, לתקן את הליקויים, לעבות את הליכי הבקרה והפיקוח, לקבוע תוכנית אכיפה ולתקן את הנהלים הקשורים בנושאים אלה, והכל בדרך ובמועדים שנקבעו על ידי הרשויות האמורות.

ביום 15 בדצמבר 2005, אישר אי די בי ניו יורק כי הוא מסכים לפעול בהתאם לנדרש בכתבי ההוראות. בין היתר נקבע בכתבי ההוראות כי הדירקטוריון של אי די בי ניו יורק ימנה גוף חיצוני אשר יבחן מהן הפעולות אשר ננקטו על ידי ההנהלה הבכירה לתיקון ליקויים שנמצאו בביקורות קודמות; תגובש, תאומץ ותיושם תוכנית כוללת אשר תבטיח עמידה בהוראות חוק ובכללים בנושאי איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, ואשר תתייחס, בין היתר, למערכות בקרה, תוכניות הדרכה, תוכנית ביקורת ומינוי מנהל אשר יהיה אחראי לעמידה בחוקים ובכללים האמורים; תמונה ועדת ציות המורכבת מדירקטורים של אי די בי ניו יורק אשר תעקוב אחר יישום האמור בכתבי ההוראות. בנוסף נקבע כי יושת על אי די בי ניו יורק תשלום בסכום שלא יעלה על 16.5 מיליון דולר, אשר ישולם למחלקת הבנקים, ל-FDIC, ול-FinCEN. הסכום האמור הופרש במלואו בשנת 2005. בחודש אוקטובר 2006 הועמד הסכום הסופי שיהיה על אי די בי ניו יורק לשלם על 12 מיליון דולר. בהתאם, ההפרשה בגין תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב הופחתה בשנת 2006 בסכום של 4.5 מיליון דולר.

בנק דיסקונט, כחברה האם של אי די בי ניו יורק, הצהיר כי הוא מודע להסדרים דלעיל וקיבל על עצמו לפעול כמיטב יכולתו כדי להבטיח קיומן של ההתחייבויות האמורות.

במקביל ובנוסף, הגיע אי די בי ניו יורק ביום 15 בדצמבר 2005, להסדר עם התובע המחוזי של ניו יורק לסיום החקירה בדרך של הסכם פשרה. בהסכם התחייב אי די בי ניו יורק לשתף פעולה עם התובע המחוזי. כן הכיר אי די בי ניו יורק בעובדות הנוגעות לחשבונות מסויימים, ובעובדה שהבקרות הפנימיות ונהלי הבנק וטיפולו בנושא איסור הלבנת הון תרמו לממצאים של התובע המחוזי והרשויות האזרחיות. על פי תנאי ההסכם התחייב אי די בי ניו יורק לשלם סך של 8.5 מיליון דולר וכן לדווח תוך שנה לתובע המחוזי על כל הפעולות שננקטו לטיוב נוהלי הבנק ולתיקון הליקויים שנמצאו הן על ידי התובע המחוזי והן על ידי גורמי הפיקוח על הבנקים כמפורט בכתבי ההוראות דלעיל. הסכום האמור הופרש במלואו בשנת 2005. התובע המחוזי של מדינת ניו יורק הסכים שלא לתבוע את אי די בי ניו יורק וחברות הקשורות אליו בנוגע לחקירה.

הנהלת אי די בי ניו יורק החלה ביישום ההתחייבויות שבכתבי ההוראות ובהסכם שיתוף הפעולה עם התובע המחוזי ויישומן מתבצע

על פי לוח הזמנים. אי די בי ניו יורק נדרשה לפעול בשלושה רבדים: האחד, הכנת תוכנית אכיפה מקיפה ליישום האמור בכתבי ההוראות. לצורך כך נשכרו שירותי חברת KPMG השני, בחינת פעולות ההנהלה הבכירה ביחס ליישום ממצאי ביקורת קודמים. לשם כך נשכרו שירותיה של חברת Promontory. הרובד השלישי, בדיקת כל העסקאות שעשה אי די בי ניו יורק בין השנים 2002-2005 (Look back) בכדי לאתר פעילות שנחזית להיות חשודה, וככזו טעונה דיווח.

ביום 5 באפריל 2006 נמסר לאי די בי ניו יורק דוח מטעם חברת Promontory ובו סיכום ממצאי הבדיקה שבוצעה.

הדוח מפרט את הנסיבות והליקויים אשר הביאו, לדעת מכיני הדוח, להוצאת כתבי ההוראות ולבדיקת התובע המחוזי. כמו כן כולל הדוח שורה של המלצות לשיפורים ושינויים אשר לדעת כותבי הדוח חיוניים למניעת כשלים דומים בעתיד. על פי המצויין בדוח, הרוב המכריע של ההמלצות כבר יושם על ידי אי די בי ניו יורק. הכשלים והליקויים עליהם מצביע הדוח הינם רובם ככולם כשלים דיווחים ופיקוחיים, שחלקם נובע מתקשורת פנים ארגונית לקויה ותקשורת לקויה עם הרגולטורים, חלקם נובע ממבנה ארגוני הטעון שינוי (שכבר בוצע) וחלקם נובע, כאמור, מכלי פיקוח ובקרה חלשים.

בעקבות הדוח החליט דירקטוריון אי די בי ניו יורק למנות תת-ועדה שתדון בהמלצות הדוח בנוגע לתפקוד הדירקטוריון. וועדת הדירקטוריון דנה בהמלצות הדוח, ככל שהן מתייחסות לפעולות הדירקטוריון, והכינה ניתוח של הפעולות שננקטו ושיינקטו. כמו כן נדרשה הנהלת אי די בי ניו יורק, על ידי דירקטוריון אי די בי ניו יורק, למסור לדירקטוריון תכנית מפורטת ליישום המלצות הדוח.

ביום 6 בפברואר 2006 החליט דירקטוריון הבנק להמליץ בפני הדירקטוריון של אי די בי ניו יורק למנות את מר ראובן שפיגל לתפקיד מנכ"ל אי די בי ניו יורק, במקום מר אריה שר. ביום 23 בפברואר 2006, החליט דירקטוריון אי די בי ניו יורק על הפסקת כהונתו של מר אריה שר ועל מינויו של מר שפיגל כמנכ"ל אי די בי ניו יורק. (לפרטים בדבר תביעה שהגיש מר שר, ר' להלן "הליכים משפטיים נוספים שהבנק צד להם" בסעיף "הליכים משפטיים").

אי די בי ניו יורק ממשיך להגיש במועד דוחות התקדמות רבעוניים בנושא AML ו-BSA למחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק ול-FDIC בחודש דצמבר 2006 הודיעו מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק וה-FDIC לאי די בי ניו יורק כי מסמך המתודולוגיה בעניין ביצוע ה"סקירה לאחור" נראה להם סביר.

הביקורת הפנימית של אי די בי ניו יורק ממשיכה בפיקוח ובמעקב אחר התקדמות הפעולות המתקנות שננקטו בעקבות דוח Promontory. למועד פרסום הדוח, הושלם הטיפול בלמעלה מ-90% מהמלצות תוכנית האכיפה וההמלצות שנכללו בדוח Promontory. ביצוע ה-Look back נמצא בעיצומו.

בחודשים הראשונים של שנת 2006 המשיך אי די בי ניו יורק בתהליך חיזוק הבקרות והנהלים, כנדרש בכתבי ההוראות של ה-FDIC ושל מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק ובהסכם שיתוף הפעולה עם התובע המחוזי של ניו יורק.

בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005 נכללה הפרשה בסך של 120 מיליון ש"ח בגין קנסות וייעוץ.

עלות ביצוע השיפורים והבדיקות הסתכמה בשנת 2006, בסך של 16.1 מיליון דולר. להערכת אי די בי ניו יורק, בשנת 2007 תידרשנה עלויות נוספות לביצוע שיפורים ובדיקות בסכום של כ-9 מיליון דולר.

בישיבת דירקטוריון אי די בי ניו יורק שהתקיימה בחודש פברואר 2007, הפנה עורך הדין החיצוני המלווה את הבנק בעניינים רגולטוריים, את תשומת לב הדירקטורים לאחריותם לפקח על היחסים בין בעלי המניות ונציגיהם בדירקטוריון אי די בי ניו יורק וזאת, על מנת להבטיח שלא תפגע התקדמות אי די בי ניו יורק ביישום כתבי ההוראות.

דוח בדיקה לשנת 2005. מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק וה-FDIC השלימו את בדיקת אי די בי ניו יורק לשנת 2005. בפגישה שנערכה בתחילת שנת 2007 נמסרו הממצאים הבאים: חל שיפור ניכר בבנק בכל העניינים הרגולטורים, אך יש עדין מקום לשיפור. הציון הכללי לדוח לשנת 2005 הינו "טעון שיפור" (3). הדוח הכתוב אמור להתקבל בסוף חודש מרס 2007.

הבדיקה בדיסקונט בנק לטין אמריקה ("DBLA"). בעקבות הליכי הבדיקה האמורים, שביצעו הרשויות באי די בי ניו יורק, נערכה בחודש דצמבר 2005 בדיקה בחברת הבת DBLA על ידי הבנק המרכזי באורוגוואי.

בעקבות הבדיקה, הוטל על DBLA קנס של כ-$41,000 וניתנו המלצות להסדרת פעילותו: נוהלי דיווח על עסקאות חשודות, התקנת מערכת מחשבים לאיתור והתרעה על עסקאות חשודות, שיפור אופן תיעוד ושמירת נתוני הלקוחות וסגירת נציגויות DBLA בארגנטינה, ברזיל, מכסיקו ופרו.

בעקבות הבדיקה שכר DBLA את שירותי חברת KPMG אשר גיבשה תוכנית לשיפור היערכותו ליישום כללי איסור הלבנת הון. מרבית ההמלצות בתכנית כבר יושמו. הליך סגירת הנציגויות ו/או העברתן לפעילות במסגרת בנקורפ, טרם הסתיים.

חולשות מהותיות בבקרה הפנימית. לפי מה שנמסר לבנק, בישיבת ועדת ביקורת בה אושר הדוחות הכספיים של אי די בי ניו יורק ליום 31 בדצמבר 2005 דיווחה הנהלת אי די בי ניו יורק כי אין ליקויים משמעותיים בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית שעלולים להשפיע לרעה על יכולתה של אי די בי ניו יורק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. כן דיווחה הנהלת אי די בי ניו יורק שלא זוהו חולשות מהותיות בבקרה הפנימית, פרט לבקרות הנוגעות לציות ל- "BSA" Bank Secrecy Act ול-Anti-Money Laundering Act ("AML").

כדי לקיים פיקוח ומעקב נאותים אחר נושאי בקרה הנוגעים ל-BSA ול-AML, הקימה אי די בי ניו יורק ועדת ציות, המורכבת משלשה דירקטורים חיצוניים וכן מינתה ממונה חדש על BSA/AML. הוועדה מדווחת לדירקטוריון מידי חודש והיא קבעה תקנון לוועדת הציות וכן הגדרת תפקיד לממונה על BSA/AML. הדירקטוריון אישר, ביום 7 בפברואר 2006, את תכנית הציות לנושאי BSA/AML והפיץ אותה ביום 23 בפברואר 2006, לכל עובדי אי די בי ניו יורק. הממונה החדש על BSA/AML החל בתפקידו ביום 16 בינואר 2006, והוא משמש גם כחבר ועדת הציות ומדווח לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולמנכ"ל.

לפי מה שנמסר בישיבת ועדת ביקורת בה אושרו הדוחות הכספיים של אי די בי ניו יורק ליום 31 בדצמבר 2006, דיווחה הנהלת אי די בי ניו יורק כי לא זוהו חולשות מהותיות בבקרה הפנימית, ושתוקנו כל החולשות המהותיות שזוהו בשנת 2005.

חולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. במסגרת הדיווח של אי די בי ניו יורק בהתאם לכללי ה-FDICIA (Federal Insurance Corporation Improvement Act), (אשר אי די בי ניו יורק קיבלה ארכה להגשתו, עד ליום 30 ביוני 2006), דיווחה ההנהלה החדשה של אי די בי ניו יורק, אשר מונתה לאחר העברת השליטה בבנק, כי זיהתה חולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ליום 31 בדצמבר 2005. נמסר לבנק כי חולשות אלה הן על רקע ובהמשך לכתבי ההוראות שהוצאו על ידי רשויות הפיקוח בארה"ב בחודש דצמבר 2005.

רואי החשבון של אי די בי ניו יורק הודיעו כי לחולשות המהותיות שזוהו אין השפעה על חוות דעתם הבלתי מסוייגת על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005, אשר נחתמה ביום 20 במרס 2006, וכי הן הובאו בחשבון בקביעת היקף הביקורת על הדוחות הכספיים לשנת 2005.

החולשות שזוהו ואשר לגביהן ההנהלה החדשה של אי די בי ניו יורק כבר החלה לנקוט צעדים לתיקון, הן בנושאים הבאים: קיום בקרות נאותות כפי שהוגדרו ב-COSO; מיומנות לא מספקת של הצוות החשבונאי ביישום הכללים החשבונאיים המקובלים בארה"ב; מדיניות ונהלים שאינם יעילים להכנה ולסקירה של התאמת חשבונות וניתוחם; מדיניות, נהלים וכוח אדם שאינם מספיקים על מנת להבטיח עריכת דוחות כספיים מדוייקים ומהימנים במועד.

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

בנק מרכנתיל דיסקונט הינו חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק.

בסוף שנת 2006 פעל בנק מרכנתיל דיסקונט באמצעות 65 סניפים, בהשוואה ל- 63 סניפים בשנת 2005.

סך כל הנכסים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-17,280 מיליון ש"ח, לעומת סך של 16,813 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 2.8%.

סך כל האשראי לציבור הסתכם בסוף שנת 2006 ב-12,646 מיליון ש"ח, לעומת סך של 13,024 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, ירידה בשיעור של 2.9%.

סך כל פקדונות הציבור הסתכם בסוף שנת 2006 ב-14,484 מיליון ש"ח, לעומת סך של 14,119 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 2.6%.

סך כל האמצעים ההוניים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-1,160 מיליון ש"ח, לעומת סך של 1,055 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 10.0%.

יחס ההון לרכיבי סיכון עמד ביום 31 בדצמבר 2006 על 12.7%, לעומת 12.2% ביום 31 בדצמבר 2005.

הרווח הנקי הסתכם בשנת 2006 ב-61 מיליון ש"ח, לעומת סך של 111 מיליון ש"ח בשנת 2005, ירידה בשיעור של 45.0%. ההרעה בתוצאות העסקיות של בנק מרכנתיל דיסקונט נובעת בעיקר ממענק בנק מרכנתיל דיסקונט לעובדיו ומהרישום החשבונאי של החלק במענק המדינה המתייחס לעובדי בנק מרכנתיל דיסקונט (ר' "הטיפול החשבונאי בהסכם העובדים", בביאור 32 לדוחות הכספיים) (להלן, ביחד - "מענק ההפרטה"). בניטרול השפעת מענק ההפרטה, היה הרווח הנקי מסתכם בשנת 2006 בסך של 94 מיליון ש"ח.

התשואה להון העצמי הגיעה בשנת 2006 לשיעור של 5.8%, לעומת שיעור של 11.7% בשנת 2005. בניטרול השפעת מענק ההפרטה, היתה התשואה מסתכמת בשיעור של 8.9%.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים. ביום 23 באוגוסט 2005 מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בת של בנק מרכנתיל דיסקונט, השלימה בהצלחה הנפקה של 200 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'), מתוך סדרה בהיקף של 300 מיליון ש"ח, שנרשמו למסחר בבורסה. כתבי ההתחייבות האמורים דורגו על ידי מעלות בדירוג "AA-". בנק מרכנתיל דיסקונט קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים להכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של בנק מרכנתיל דיסקונט (בהתאם, גם הבנק כולל את כתבי ההתחייבות כהון משני לעניין חישוב יחס ההון שלו). עד ליום 31 בדצמבר 2006 גייס בנק מרכנתיל דיסקונט הון משני נוסף, מתוך אותה סדרה, בסך של כ-4 מיליון ש"ח.

חקירת חשדות לעבירות על חוק איסור הלבנת הון. ביום 7 במרס 2006 הגיעו שוטרים לסניף בנק מרכנתיל דיסקונט ברמלה ועצרו את מנהל הסניף, סגנו ועובדים נוספים, בחשד לעבירות על חוק איסור הלבנת הון.

יצויין כי במשך מספר חודשים קודם למועד האמור התקיימה חקירה סמויה בנושא זה, בידיעת חלק מחברי הנהלת בנק מרכנתיל דיסקונט, אשר סייעו למשטרת ישראל בחקירה ככל שנדרש, והוחתמו על "התחייבות לשמירת סודיות" בנוגע לחקירה, בכדי למנוע את שיבוש מהלכיה.

במהלך החקירה נעצרו למשך מספר ימים ארבעה מעובדי בנק מרכנתיל דיסקונט הקשורים לסניף ונחקרו מספר עובדים נוספים, לרבות ארבעה מחברי הנהלת בנק מרכנתיל דיסקונט, ובכלל זה המנהל הכללי לשעבר. בנוסף, הוקפאה - מכח צו בית משפט - פעילותם של מספר חשבונות בנק של לקוחות הסניף שהיקף האשראי בהם אינו מהותי.

למיטב ידיעת הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט החקירה בנושא זה הסתיימה בעיקרה וחומר החקירה הועבר לפרקליטות. עם זאת, למיטב ידיעת הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט מדובר בחשד כלפי מספר עובדים, ולא בחשדות כנגד בנק מרכנתיל דיסקונט עצמו. לאור האמור לעיל מעריכות הנהלת הבנק והנהלת בנק מרכנתיל דיסקונט כי לחקירה לא יהיו השלכות מהותיות, אם בכלל, על תוצאותיו הכספיות של בנק מרכנתיל דיסקונט ו/או הבנק בעתיד.

הגברת שיתוף הפעולה. בתקופת הדוח החל בנק מרכנתיל דיסקונט, בשיתוף עם הבנק, בביצוע סקר במסגרתו נערך מיפוי של תהליכים תפעוליים בשני הבנקים. מטרת הסקר לבחון אפשרות להגברת שיתוף הפעולה בין הבנקים בתהליכים תפעוליים ומנהלתיים שונים. זאת, בכדי לשפר את איכות השירות ולייעל את תהליכי העבודה. בתחומים שנמצאים מתאימים להידוק שיתוף הפעולה הוחל ביישום תהליכים משותפים או הוכנו תוכניות עבודה ליישומם בעתיד, והפעילות לאיתור תחומים נוספים לשיתוף פעולה נמשכת.

בדבר בקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה נגד בנק מרכנתיל דיסקונט בעניין פרשה של הרצת מניות, ר' ביאור 19ג' סעיף 15.2 לדוחות הכספיים. בדבר בקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ונגד הבנק, בעניין שיטת חישוב ריבית חריגה, ר' ביאור 19 ג' סעיף 15.4 לדוחות הכספיים.

בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ

בנק דיסקונט למשכנתאות הינו חברה בת של הבנק. בנק דיסקונט למשכנתאות הינו חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בתל אביב. ליום 31 בדצמבר 2006 הבנק החזיק ב-65.1% מההון ומכוח ההצבעה בבנק דיסקונט למשכנתאות.

בנק דיסקונט למשכנתאות פועל באמצעות שלושה סניפים ראשיים (תל אביב, ירושלים וחיפה), סניף בבורסה ברמת גן ו-51 סניפונים הפזורים ברחבי הארץ, בתוך סניפי הבנק או בסמוך אליהם (לעומת 44 בסוף שנת 2005) כמו כן, מפעיל בנק דיסקונט למשכנתאות מוקד טלפוני אשר מאפשר לפונים לקבל אישור עקרוני מיידי לביצוע הלוואות.

סך כל הנכסים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-10,464.2 מיליון ש"ח, לעומת סך של 10,355.2 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 1.1%.

סך כל האשראי לציבור הסתכם בסוף שנת 2006 ב-9,854.1 מיליון ש"ח, לעומת סך של 10,024.0 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, ירידה בשיעור של 1.7%.

סך כל האמצעים ההוניים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-844.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של 809.2 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 4.4%.

הרווח הנקי בשנת 2006 הסתכם ב-35.3 מיליון ש"ח, לעומת סך של 26.2 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה בשיעור של 35%.

התשואה להון העצמי הגיעה בשנת 2006 לשיעור של 4.4%, לעומת שיעור של 3.3% בשנת 2005.

יחס ההון לרכיבי סיכון עמד ביום 31 בדצמבר 2006 על 12.2%, בהשוואה ל-11.3% ביום 31 בדצמבר 2005.

התרומה של בנק דיסקונט למשכנתאות לתוצאות העסקיות של הבנק הסתכמה בשנת 2006 בסך של 23 מיליון ש"ח, לעומת 17 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 35%.

הנפקת כתבי התחייבויות נדחים. ביום 23 בנובמבר 2005 פרסמה דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ, חברה בת של בנק דיסקונט למשכנתאות, תשקיף להנפקה של 125 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'), מתוך סדרה בהיקף כולל של 300 מיליון ש"ח שנרשמו למסחר בבורסה. עד ליום 31 בדצמבר 2006 גייס בנק דיסקונט למשכנתאות הון משני נוסף, מתוך אותה סדרה, בסך של כ-59 מיליון ש"ח ערך נקוב. בנק דיסקונט למשכנתאות קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים להכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של בנק דיסקונט למשכנתאות (בהתאם, גם הבנק כולל את כתבי ההתחייבות כהון משני לעניין חישוב יחס ההון שלו).

הצעת רכש מלאה למניות בנק דיסקונט למשכנתאות. ביום 14 במרס 2007 החליט דירקטוריון הבנק לצאת בהצעת רכש מלאה למניות בנק דיסקונט למשכנתאות המוחזקות בידי הציבור, דהיינו 460,735 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ., המהוות 34.93% מההון המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה בבנק דיסקונט למשכנתאות.

על פי ההצעה מוזמנים מחזיקי המניות למכור לבנק את מניותיהם במחיר של 575 ש"ח למניה, בתנאים המפורטים במפרט הצעת הרכש שפירסם הבנק, וזאת עד ליום 30 באפריל 2007 (להלן: "מועד הקיבול האחרון").

התמורה הכוללת בגין המניות הינה כ-256 מיליון ש"ח.

התחייבות הבנק לרכוש את המניות בהצעת הרכש מותנית בקבלת האישורים הבאים: (א) היתר נגיד בנק ישראל, על פי סעיף 34 לחוק הבנקאות (רישוי), לפיו מותר לבנק להגיע לאחזקה של מלוא אמצעי השליטה בבנק דיסקונט למשכנתאות. (ב) אישור הממונה על ההגבלים העסקיים, ככל שנדרש אישור כזה.

אם לא יתקבלו האישורים האמורים עד שלושה ימי עסקים לפני מועד הקיבול האחרון, הצעת הרכש לא תיכנס לתוקף והבנק לא ירכוש מניות כלשהן על פיה.

התחייבות הבנק לרכישת המניות מותנית גם בכך שתינתנה הודעות קיבול המתייחסות ללא פחות מ-394,777 מניות (להלן: "שיעור ההיענות המזערי"). אם שיעור ההיענות להצעת הרכש לא יגיע כדי שיעור ההיענות המזערי, הצעת הרכש לא תיכנס לתוקף.

אם שיעור ההיענות להצעת הרכש יהיה שווה או גבוה משיעור ההיענות המזערי, הבנק ירכוש את כל המניות שבגינן ניתנו הודעות קיבול וכן יפעל בהתאם להוראת סעיף 337 (א) לחוק החברות, וירכוש, בדרך של מכירה כפויה, את יתרת המניות שבידי הציבור, במחיר שנקבע בהצעת הרכש, ובאותם תנאים, ולאחר מכן יפעל לשם מחיקת מניות בנק דיסקונט למשכנתאות מן המסחר בבורסה.

לפרטים בדבר תלויות בבנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ ר' ביאור 19 ג' סעיפים 14.4 ו-15.9 לדוחות הכספיים בעניין גביית עמלות בגין ביטוחי חיים וביטוחי דירות של לווים ובעניין ביטוח נכסים בסכום העולה על סכום הכינון שלהם.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ הינו חברה כלולה של הבנק. ביום 31 בדצמבר 2006 החזיק הבנק ב-26.4% מהון המניות וב-11.1% מזכויות ההצבעה.

חלק הבנק ברווח הנקי של הבנק הבינלאומי הסתכם בשנת 2006 בסך של 513 מיליון ש"ח, לעומת סך של 212 מיליון ש"ח בשנת 2005.

התשואה להון העצמי בשנת 2006 הגיעה לשיעור של 12.2%, בדומה לשנת 2005.

יחס ההון לרכיבי סיכון עמד ביום 31 בדצמבר 2006 על 10.1%, לעומת 11.7% ביום 31 בדצמבר 2005.

הפרשה לירידת ערך. לפרטים אודות הפרשה לירידת ערך שנערכה בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2003 בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים, ר' ביאור 6 ו' 1 לדוחות הכספיים. הבנק קיבל חוות דעת, ועדכונים לה, לפיה השווי בר ההשבה של השקעת הבנק בבנק הבינלאומי אינו נופל מהשווי המאזני של ההשקעה בכל אחד ממועדי הדיווח מאז 31 בדצמבר 2002. לפרטים בדבר ביטול ההפרשה, בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2006, ר' ביאור 6 ו' 3 לדוחות הכספיים.

רכישת אחזקות בבנק אוצר החייל בע"מ. ביום 17 באוגוסט 2006 הושלמה העסקה לפיה רכש הבנק הבינלאומי מבנק הפועלים את מלוא אחזקותיו בבנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "אוצר החייל"), היינו כ-68% מזכויות ההון וכ-66% מזכויות הצבעה באוצר החייל, תמורת כ-721 מיליון ש"ח. במסגרת ההסכם נקבעו הסדרים בכמה עניינים ובכלל זה הסדרים בתחום כרטיסי האשראי (ר' לעיל "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" וביאור 34 - לדוחות הכספיים). ביום 10 באוגוסט 2006 קיבל הבנק הבינלאומי היתר לשליטה ולאחזקת אמצעי שליטה באוצר החייל, וביום 17 באוגוסט 2006 הושלמה העסקה. עלות ההשקעה הכוללת הסתכמה ב-721 מיליון ש"ח.

הנפקה בבנק הבינלאומי. בדוח מיידי מיום 13 במרס 2007 דיווח הבנק הבינלאומי על החלטת הדירקטוריון שלו לפעול לקראת אפשרות הגדלת ההון באמצעות הנפקה של זכויות למניות ו/או זכויות לניירות ערך אחרים, שיש בהם לשפר את מבנה ההון שלו, אשר תוצענה לכלל בעלי מניותיו, כולל מרכיב הטבה אפשרי ביחס למחיר המניה בשוק.

יצויין כי לאור מבנה הון המניות שלו, ולאור הוראות חוק ניירות ערך, הבנק הבינלאומי רשאי להנפיק ולרשום למסחר בבורסה רק מניות ו/או זכויות למניות בנות 0.01 ש"ח ע.נ, שהינן סוג המניות בעל זכויות ההצבעה העדיפות.

המלצת הנהלת הבנק הבינלאומי היא להערך לגיוס של כ-500 עד 700 מיליון ש"ח.

הבנק הבינלאומי ציין כי אין וודאות שההנפקה ו/או ההנפקות יתבצעו, ואם יתבצעו, ייתכן כי מבנה ההנפקות ו/או הסכום שיגויס במסגרתן, ישתנו.

הבנק בוחן את עמדתו וצעדיו בקשר להנפקה האמורה. בשלב זה, בהעדר פרטים אודות ההנפקה המתוכננת, אם בכלל תצא אל הפועל, לא ניתן להעריך את השפעתה על הבנק.

לפרטים בדבר תובענה מסויימת שהוגשה נגד הבנק הבינלאומי ובקשה להכיר בה כייצוגית, בעניין עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין, ר' ביאור 19 ג' 17 לדוחות הכספיים.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

כרטיסי אשראי לישראל (להלן: "כאל") הינה חברה בת של הבנק. ליום 31 בדצמבר 2006 הבנק החזיק 68.24% מזכויות ההון ו-76.0% מזכויות הצבעה בכאל ובדיינרס. (לפרטים בדבר רכישת אמצעי השליטה בכאל, ר' ביאור 34א' לדוחות הכספיים). כאל מתפעלת כרטיסי אשראי מסוג "ויזה", "דיינרס" ו-"MasterCard".

רכישת מניות פישמן רשתות בכאל. ביום 31 במאי 2006 נמסרה לכאל ולבעלי מניותיה, הודעת פישמן רשתות בע"מ (להלן: "פישמן"), בדבר כוונתו למכור את כל מניות כאל שבבעלותו, המהוות 24% מהון מניות כאל, בחבילה אחת עם כל זכויות והתחייבויות פישמן כבעל מניות בכאל, בתמורה המשקפת שווי חברה של כ-1.5 מיליארד ש"ח, בכפוף להתאמות ולתנאים אשר פורטו בהודעה.

לבעלי המניות בכאל הותר, זכות קדימה לרכישת מניות המוצעות למכירה, בהתאם לחלקם היחסי בכאל.

בימים 28 ו-31 ביולי 2006 הודיעו הבנק והבנק הבינלאומי, בהתאמה, על מימוש זכות הקדימה. במקביל, הגיעו הבנק והבנק הבינלאומי להסכמות בקשר להתאמות ושינויים של ההסדרים ביניהם בקשר להחזקותיהם בכאל, שיחולו לאחר רכישת המניות המוצעות. בתחילת חודש אוגוסט 2006 הודיעו הבנק והבנק הבינלאומי, בהתאמה, על מימוש זכותם לרכישת יתרת חבילת המניות המוצעת, שלא מומשה בידי הראל.

ביום 10 בדצמבר 2006 הושלמה העסקה במסגרתה רכש הבנק כ-17.2% בהון וכ-13% בהצבעה בכאל, תמורת סך של 232 מיליון ש"ח, לאחר שמולאו כל התנאים לביצועה (הסכום האמור הינו לאחר ניכוי דיבידנדים בסך כ-10 מיליון ש"ח, בגין המניות שנרכשו על ידי הבנק, שחולקו על ידי כאל לפישמן בחודש נובמבר 2006). ביום 13 במרס 2007 שולמה תמורה נוספת, בהתאם לתוצאות כאל בשנת 2006, בסך של כ-21.2 מיליון ש"ח.

עם השלמת רכישת המניות של פישמן בכאל מחזיק הבנק 68.2% בהון ו-76% בהצבעה, והבנק הבינלאומי מחזיק 26.8% בהון ו-20% בהצבעה.

רכישת מניות הראל בכאל. ביום 1 במרס 2007, התקשרו הבנק והבנק הבינלאומי בעסקה במסגרתה ירכשו את מניות הראל בכאל (5%) בהתאם לחלקם היחסי בכאל.

העסקה תתבצע בהתאם למחיר שנקבע בעסקת מכירת החזקות פישמן בכאל לבנק ולבנק הבינלאומי, והמחיר שישולם בגין המניות שירכוש הבנק יהיה בסך של כ-48.7 מיליון ש"ח. התמורה הנוספת, בהתאם לתוצאות כאל לשנת 2006, נקבעה ל-4.4 מיליון ש"ח. התמורה הבסיסית והתמורה הנוספת הופקדו בחשבון נאמנות על שם הראל.

השלמת העסקה כפופה להשלמת תנאים מתלים ובכלל זה אישורים רגולטוריים, ככל שיידרשו.

עם השלמת רכישת המניות של הראל בכאל יחזיק הבנק 71.8% בהון ו-79.0% בהצבעה, והבנק הבינלאומי יחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בהצבעה.

סך כל הנכסים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-6,148 מיליון ש"ח, לעומת סך של 5,622 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 9.4%.

סך כל האמצעים ההונים הסתכם בסוף שנת 2006 ב-335 מיליון ש"ח, בדומה לסוף שנת 2005. בשנת 2006 חלקה כאל לבעלי מניותיה דיבידנד שהסתכם ב-110 מיליון ש"ח (2005: 50 מיליון ש"ח).

יחס ההון לרכיבי סיכון עמד ביום 31 בדצמבר 2006 על 11.25%, לעומת 12.7% בסוף שנת 2005.

סך כל ההכנסות הסתכם בשנת 2006 ב-802 מיליון ש"ח, לעומת 703 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 14.1%.

הרווח הנקי הסתכם בשנת 2006 ב-126 מיליון ש"ח, לעומת 108 מיליון ש"ח בשנת 2005, עליה של 16.7%.

התשואה להון העצמי הגיעה בשנת 2006 לשיעור של 39.3%, בהשוואה לשיעור של 41.1% בשנת 2005.

התרומה של כאל לרווח הנקי של הבנק בשנת 2006 הסתכמה בסך של 54 מיליון ש"ח, לעומת סך של 43 מיליון ש"ח בשנת 2005.

הנפקה לציבור. כאל בוחנת את האפשרות להנפיק מניות שלה לציבור. בשלב מוקדם זה טרם נקבע עיתוי ההנפקה, אם בכלל, היקף ומבנה ההנפקה והמחיר בו יוצעו ניירות הערך לציבור.

לפרטים בדבר הפעילות בתחום כרטיסי אשראי, ר' "פעילות כרטיסי אשראי" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" לעיל. לפרטים בדבר שינויים בהסדרים בתחום כרטיסי האשראי בישראל, ר' גם ביאור 34 ב' לדוחות הכספיים.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ

חברת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן: דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות") הינה חברה מאוחדת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק, הפועלת בתחום חיתום להנפקות וניהולן (באמצעות חברה בת), בתחום הבנקאות להשקעות, וכן בהשקעות בקרנות הון, יחד עם גורמים מוסדיים מחו"ל.

סך כל הנכסים ליום 31 בדצמבר 2006 הסתכם ב-240 מיליון ש"ח, לעומת סך של 226 מיליון ש"ח בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 6.2%.

הרווח הנקי בשנת 2006 הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך של 1 מיליון ש"ח בשנת 2005.

התשואה להון העצמי בשנת 2006 הגיעה לשיעור של 14.2%, לעומת שיעור שלילי של 0.75% בשנת 2005.

בחודש מרס 2006 קיבלה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ סך של כ-1.75 מיליון דולר, סכום המהווה את חלקה בתמורת המזומן שהתקבלה ממימוש חברה מוחזקת (במישרין על ידי דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות ובעקיפין, על ידי קרן הון שהיא שותפה בה). החברה נמכרה תמורת סך של כ-50 מיליון דולר במזומן וסכום נוסף של 90 מיליון דולר, אשר קבלתו תלויה בקיום אבני דרך, כפי שנקבע בהסכם המכירה. יתרת התמורה המקסימלית שתתקבל בדיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ אם וכאשר יושלמו כל אבני הדרך, עשויה להגיע לסך של כ-3.1 מיליון דולר, והיא תרשם במלואה כרווח.

בחודש מאי 2006 נחתמה עסקה למכירת חברה אשר מוחזקת על ידי קרן הון סיכון בה משקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות באמצעות חברה בת. העסקה הושלמה בחודש יולי 2006. התמורה המיידית שקיבלה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ בחודש אוגוסט 2006 הסתכמה בכ-1.5 מיליון דולר. בחודש ספטמבר 2006 התקיימה אבן דרך אשר זיכתה את דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ בסכום נוסף של כ-0.7 מיליון דולר.

במהלך השנה מכרה קרן, בה משקיעה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, את החזקותיה במספר חברות בהן השקיעה. התמורה שקיבלה החברה הגיעה לסך של כ-6.5 מיליון דולר, מהם 2.5 מיליון דולר נרשמו כרווח.

בשנת 2006, השתתפה דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ, באמצעות חברה בת, ב-26 הנפקות לציבור בהיקף כולל של כ-4.8 מיליארד ש"ח (בשנת 2005 - 15 הנפקות בהיקף של כ-1.9 מיליארד ש"ח) וב-30 הנפקות פרטיות בהיקף כולל של כ-7.4 מיליארד ש"ח (בשנת 2005 - 31 הנפקות בהיקף של כ-3 מיליארד ש"ח).

לעניין כתב אישום שהוגש נגד החברה ונגד שני עובדים לשעבר שלה, זיכויים וערעור שהגישה המדינה על הזיכוי ר' ביאור 19 ג' סעיף 15.1 לדוחות הכספיים.

משאבי אנוש

מצבת כוח האדם ועלויות משרה

בשנת 2006 חלה עליה במספר הממוצע החודשי של העובדים, על בסיס משרה מלאה, של הבנק בארץ (לא כולל סניפי הבנק בחו"ל), שהסתכם בשנת 2006 ב-5,552 לעומת 5,499 בשנת 2005, עליה של 53 מהמספר הממוצע החודשי של העובדים, המהווה שיעור של 1.0%.

מספר העובדים, על בסיס משרה מלאה של הבנק בארץ הסתכם בסוף שנת 2006 ב-5,674 לעומת 5,660 בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 0.2%.

מספר העובדים הממוצע החודשי, על בסיס משרה מלאה, של הקבוצה בארץ ובחו"ל הסתכם בשנת 2006 ב-9,166 לעומת 8,921 בשנת 2005, עליה בשיעור של 2.7%.

מספר העובדים של הקבוצה, על בסיס משרה מלאה, הסתכם בסוף שנת 2006 ב-9,301 לעומת 9,195 בסוף שנת 2005, עליה בשיעור של 1.2%.

להלן נתוני כוח אדם בבנק ובקבוצה, במונחי משרות[1]:

	ליום 31 בדצמבר		ממוצע חודשי בשנת	
	2006	2005	2006	2005
הבנק בארץ	5,674	5,660[2]	5,552	5,499[2]
חברות מאוחדות בארץ	2,799	2,653	2,732	2,559
סך כל הקבוצה בארץ	8,473	8,313	8,284	8,058
בסניפי הבנק בחו"ל	31	28	30	29
בחברות מאוחדות	797	854	852	834
סך כל הקבוצה בחו"ל	828	882	882	863
סך הכל הקבוצה בארץ ובחו"ל	9,301	9,195	9,166	8,921

(1) משרה – משרה מלאה לרבות שעות נוספות ספציפיות, שעות עבודה של עובדי קבלן ואחרים.
(2) תיקון בגין משרות עובדי מחשב שההוצאות בגינן סווגו מהוצאות אחרות למשכורות.

להלן נתונים אודות העלות למשרה, באלפי ש"ח:

	2006	2005	% שינוי
העלות הממוצעת השנתית של השכר הישיר למשרת עובד בבנק בארץ	247	222	11.4
העלות הממוצעת השנתית של השכר הישיר למשרת עובד בבנק בארץ, בניטרול מענקים[1]	219	213	2.7
העלות הכוללת הממוצעת השנתית למשרת עובד בבנק בארץ, בניטרול הוצאות פרישה מרצון	356	331	7.5
העלות הכוללת הממוצעת השנתית למשרת עובד בבנק בארץ, בניטרול הוצאות פרישה מרצון ומענקים[1]	322	320	0.6
העלות הכוללת הממוצעת השנתית למשרת עובד בקבוצה בארץ ובחו"ל	349	332	5.0

(1) 2006: מענק בגין מכירת גרעין השליטה בבנק. 2005: מענק נוסף בגין שנת 2004.

יחסי עבודה

כללי. יחסי העבודה בבנק מושתתים על חוקת העבודה, על ההסכמים הקיבוציים ועל הסדרי העבודה השונים המתגבשים, בעיקרם, בדיונים בין הנהלת הבנק לבין נציגות העובדים.

חוקת העבודה. "חוקת העבודה לעובדי בנק דיסקונט לישראל בע"מ" שנחתמה בשנת 1974 (להלן: "חוקת העבודה"), משמשת בסיס רחב המתווה ומאגד בתוכו תנאי עבודה, הוראות משמעת, הליכי בוררות וכן הליכים והוראות נוספים. במהלך שלושים השנים האחרונות נחתמו בנוסף לחוקת העבודה עשרות רבות של הסכמים קיבוציים, הכוללים הסכמי שכר והסכמים שונים אחרים, שבדרך כלל באו להוסיף על האמור בחוקת העבודה ולהרחיבה ולעיתים היה בהם כדי לשנות את חוקת העבודה ואף לבטל הוראות שנקבעו בה.

ב"הסכם העובדים" אשר נחתם ביום 1 בפברואר 2005 (ר' "הסכם העובדים" בסעיף "השליטה בבנק" להלן) נקבע, בין היתר, כי תוקפה של חוקת העבודה כהסכם קיבוצי בבנק דיסקונט יוארך לתקופה של חמש שנים, דהיינו עד ליום 31 בדצמבר 2009, וכי בתום מועד זה ינהגו הצדדים, לגבי תוקפה של חוקת העבודה, בהתאם להוראות החוקה. בחוקה נקבע כי תוקף החוקה עד ה-31 במרס יוארך לשנה נוספת בכל פעם, ואם לא תודיע אחרת הנהלת הבנק לוועד הארצי, או הוועד הארצי להנהלת הבנק, על ידי הודעה מוקדמת בכתב, שלושה חודשים לפני המועד הנ"ל.

חופש ההתאגדות. העובדים מן המניין בבנק מאוגדים במסגרת ועד עובדים ארצי. בתוך הוועד מתקיימת חלוקה פנימית לפיה עובדים בדרג הפקידותי משתייכים לוועד הפקידים, ואילו מורשי החתימה והמנהלים מאוגדים במסגרת ועד המנהלים. מרבית העניינים מסוכמים ונחתמים בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי. בנוסף, קיים גם ועד הגמלאים, המאגד בתוכו את גימלאי הבנק.

השתתפות הבנק בתקציב הוועד. הבנק משתתף בתקציב הוועד הארצי על בסיס חודשי. היקף ההשתתפות - פי שניים מהסכום

החודשי הנגבה מהעובדים. חמישה מתוך 21 חברי הוועד הינם בעלי תפקידים בוועד המשמשים בתפקידם במשרה ובמשכורת מלאה. שאר חברי הוועד משמשים בתפקידים אחרים בבנק וכהונתם כחברי ועד הינה בנוסף לעבודתם הרגילה. בנוסף מעמיד הבנק לרשות הוועד משרדים וממן את אחזקתם.

הבנק משתתף גם בתקציב ועד הגמלאים ומעמיד לרשות ועד הגמלאים משרדים המשמשים כמשרדי ועד הגמלאים, ממן את אחזקתם ונושא בעלות שכרם של עובדי ועד הגמלאים. כמו כן, הבנק ממן את אחזקתם ותפעולם של מועדוני הגמלאים בירושלים, יפו וחיפה.

קטגוריות עיקריות לעניין תנאי העבודה

לעניין תנאי העבודה, נחלקים עובדי הבנק לשלוש קטגוריות:

עובדים מן המניין. תנאי העבודה של עובדים מן המניין מוסדרים, כאמור, בחוקת העבודה, בהסכמים קיבוציים מיוחדים ובהסדרי עבודה שונים. ביום 31 בדצמבר 2006 היו בבנק 3,887 עובדים מן המניין (31 בדצמבר 2005: 4,028 עובדים מן המניין). מרבית העובדים מן המניין הם עובדים קבועים של הבנק, ומיעוטם עובדים חדשים בתקופת נסיון.

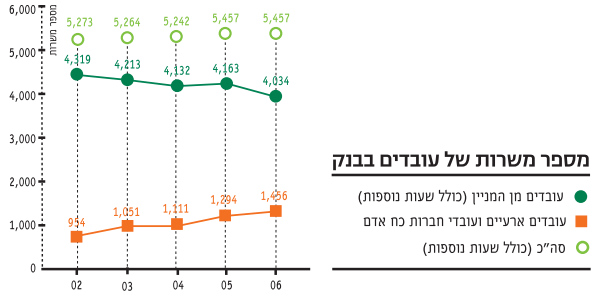

עובדים ארעיים. תנאי עבודתם של העובדים הארעיים מוסדרים, בעיקרם, במספר הסכמים קיבוציים מיוחדים שבהם מפורטים תנאי העסקתם וכן תקופת העסקתם המירבית. תקופת העסקתם המירבית היא 5 שנים ובנסיבות מיוחדות ניתן להאריך אותה עד 7 שנים. סיום עבודתם של עובדים ארעיים אפשרי בכל עת, לפי שיקול דעת ההנהלה. ביום 31 בדצמבר 2006 היו בבנק 1,293 עובדים ארעיים (31 בדצמבר 2005: 959 עובדים ארעיים). כמו כן, בהתאם להסכם משנת 2002 בין הנהלת הבנק לארגון העובדים, מועסקים בבנק כ-140 עובדים הקרויים "ארעי מחשב". עובדים אלה פועלים בתחום מערכות המידע וניתן להעסיקם במעמד ארעי עד 7 שנים.

בהתאם להסכם בין הנהלת הבנק לבין נציגויות העובדים מוגבל ההיקף הכולל של עובדים ארעיים ל-30% מכלל עובדי הבנק (כולל ארעיים ולמעט עובדי נקיון, וארעי מחשוב).

חוזים אישיים. עובדים בחוזים אישיים חותמים, עובר להעסקתם, על חוזה אישי עם הבנק וחוקת העבודה והסכמי העבודה הקיבוציים אינם חלים עליהם. אוכלוסיית העובדים בחוזה אישי כוללת את חברי הנהלת הבנק, עובדים מסוימים בתחומי המחשוב ורשימה מוגדרת ומוסכמת של בעלי תפקידים, ברובם בכירים. ההיקף הכולל של אוכלוסיה זו יכול להגיע כיום מכוח הסכמי העבודה המצטברים לכ-80 משרות. ביום 31 בדצמבר 2006 היו בבנק בפועל 48 עובדים (לרבות חברי הנהלה) המועסקים בחוזה אישי.

בנוסף, הבנק רוכש את שירותיהם של חברות כח אדם ובתי תוכנה. ליום 31 בדצמבר 2006 הועסקו בבנק כ-300 עובדי חברות כח אדם. עובדים אלה מועסקים בעיקר בתפקידי שמירה, נקיון, עובדי שע"מ (עובדים שנלקחו כתגבורת בעקבות המעבר לשבוע עבודה מקוצר) וכספרים (ליום 31 בדצמבר 2005: כ-200 עובדי חברות כוח אדם). ליום 31 בדצמבר 2006 מועסקים בבנק כ-1,000 עובדי בתי תוכנה. עובדים אלה מועסקים בעיקר במשימות פיתוח תוכנה. (ליום 31 בדצמבר 2005: כ-900 עובדי בתי תוכנה).

הפיקוח של הבנק על חברות כח האדם התמקד עד כה, בעיקר, במישור ההסכמים, ובכלל זה הקפדה על קיומן של הוראות מתאימות להבטחת הזכויות הסוציאליות של עובדי חברות אלה שמועסקים בבנק. לאור הגברת המודעות לפגיעותם של עובדים מסוג זה ובעקבות פסיקת בית הדין לעבודה, אשר קבע, לגבי בנק אחר, כי הינו מעסיק במשותף של עובדת ניקיון שהועסקה באמצעות חברת כח אדם, פועל הבנק להגברת הפיקוח האמור, בין היתר באמצעות פיקוח על מרכיבי השכר של עובדי חברות כח האדם שמעסיק הבנק.

התפתחויות ביחסי עבודה

שנת 2006. ביום 1 בינואר 2006 החל הוועד לנקוט בעיצומים עקב אי הגעה להסכם שכר. העיצומים הופעלו לסירוגין ביחידות הבנק השונות. ביום 11 בינואר 2006 ערך הוועד אסיפת הסברה בשעות העבודה וכתוצאה ממנה הושבת באותו יום כל הבנק ממלאכתו.

ביום 24 בינואר 2006 חתמו הצדדים על הסכם שכר לשנים 2004-2006 בו סוכמו: שיעור התוספת הסלקטיבית לשנים 2004-2006, תשלום נוסף על בסיס חודשי לעובדי הבנק בפיצול, וסכומי מענקים לעובדים. כמו כן הוסכם כי יבוטלו סכסוכי העבודה בנושא הבונוס, והשכר ובנושא קופות הגמל.

ביום 16 ביולי 2006 הכריזה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה ושביתה שעניינם "דרישה לחתימה על הסכם קיבוצי להסדרת זכויות העובדים עקב עומס העבודה בסניפים ובמטה, שנגרם בין היתר, מהצטרפותם של לקוחות חדשים רבים מחד ופרישתם של עובדים רבים במהלך השנים האחרונות, מאידך".

ביום 2 באוגוסט 2006 הודיעה הסתדרות המעו"ף על ביטול סכסוך העבודה האמור, וזאת "לאור המגמה החיובית שהתקיימה במו"מ בין הצדדים במהלך תקופת הצינון, ועל מנת לאפשר המשך המו"מ באוריינטציה זו".

שנת 2007. ביום 17 בינואר 2007, הכריזה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה ושביתה בכמה נושאים, ואלו הם:

- פעולות חד צדדיות של ההנהלה ושינויים ארגוניים בעלי השלכה משמעותית ביחס לעובדים תוך הימנעות מקיום חובת היוועצות תחילה;
- פגיעה מוחשית בתנאי עבודתם של העובדים, לרבות העסקה בשעות חריגות, לעיתים עד כניסת השבת;
- פגיעה בכוחם הארגוני של העובדים ונציגותם על ידי הפחתת מספרם היחסי של העובדים הקבועים ביחס לעובדים הארעיים ועובדי חברות כ"א;
- הכבדת עומס העבודה על העובדים ללא תגמול נאות;
- דרישה לחתימה על הסכם קיבוצי מיוחד לישוב המחלוקות הנ"ל.

ההסתדרות הודיעה בהכרזתה כי אם עד לתאריך 31 בינואר 2007 לא יחתם הסכם כאמור, יהיו העובדים רשאים לשבות החל מיום 1 בפברואר 2007 ואילך. העובדים פתחו בעיצומים ביחידת ההפעלה של המחשב החל מיום 14 בפברואר 2007. עיצומים אלה הוחרפו ביום 18 פברואר 2007, באופן שסיכן לדעת ההנהלה את פעילותו העסקית של הבנק ולפיכך היא נאלצה להחליט על סגירתו של הבנק מיום 19 בפברואר 2007. במהלך אותו יום הגיעה ההנהלה להסכם עם נציגות העובדים, ובעקבותיו הופסקו העיצומים והתאפשרה פתיחת הבנק. בהסכם נקבע, בין היתר, כי העובדים ישמרו על שקט תעשייתי בנושאים שבסכסוך ובנושא השכר עד ליום 20 במאי 2007.

תגמול העובדים

רכיבי השכר המרכזיים הינם משכורת בסיסית, תוספת ותק (אשר הינה 0.7% על חלק מהמשכורת הבסיסית לכל שנת ותק מלאה של העובד ועד לתקרה של 40 שנות ותק מלאות). המשכורת הבסיסית מהווה בסיס לתשלום תוספות השכר וכן לתשלום דמי פיצול בשיעור 4% מהשכר (לעובדים הזכאים לכך), דמי משמרת (לעובדים הזכאים לכך), שעות נוספות ומשכורת 13. חלק משכרם של העובדים מוצמד למדד המחירים לצרכן. כמו כן זכאים העובדים לתוספת שונות. קידום עובדי הבנק נעשה באמצעות דרגות בלבד. עובדי הבנק זכאים למענקי יובלות בגובה של מספר חודשי משכורת ומספר ימי חופשה נוספים, בתום 20, 30 ו-40 שנות עבודה בבנק.

שעות נוספות משולמות לחלק מן המנהלים כשעות נוספות גלובליות. ביצוע שעות נוספות בידי עובדים הזכאים לתשלום עבורן מותנה באישור מוקדם של הממונים. יצוין כי בבנק אין מערכת ממוחשבת למדידת שעות העבודה המבוצעות בפועל על ידי העובדים ("שעון נוכחות").

רוב עובדי הבנק זכאים לדמי הבראה בסכום גבוה משמעותית מהסכומים הקבועים על פי דין. כמו כן זכאים העובדים לתגמולים ולקרנות השתלמות, כמקובל.

לצורך חישוב פיצויי פיטורים כולל הבנק את המשכורת הבסיסית, שעות נוספות גלובלית, החלק ה-12 ממשכורת 13, וכן תוספות שונות.

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות גם לאחר צאתם לגמלאות.

לפרטים נוספים ר' ביאור 16 לדוחות הכספיים.

תשלומים מיוחדים לדרג הניהולי

עובד בדרג הניהולי שקיבל קידום, מקבל תוספת בגובה 5% (בתנאי שעברו לפחות 12 חודשים ממועד זכאותו לתוספת הקודמת בגין קידום ו/או העברה). עובד בדרג הניהולי שקיבל העברה מתפקידו, מקבל תוספת בשיעור של 2% עד 7% ממשכורת טבלה (רכיבי השכר הבסיסיים), בהתאם להחלטת ההנהלה, בהתחשב באחריות הנוספת ו/או במאמץ הניהולי המיוחד הדרוש להסתגלות בתפקידו בעקבות ההעברה, ובתנאי שעברו לפחות 12 חודשים ממועד זכאותו לתוספת הקודמת בגין קידום ו/או העברה.

עובדים ב-3 הדרגות הבכירות האחרונות (מנהל בכיר, עוזר למנכ"ל, עוזר בכיר למנכ"ל), זכאים לקבל מהבנק רכב צמוד ומימון מלא של קו טלפון אחד בביתו של הבכיר.

קבוצת נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה בתאגיד

לחברי קבוצה זו חובת הודעה מוקדמת ארוכה מהקבוע בחוק וכן מוגדרת לגבי כל אחד מהם תקופת הגבלת העיסוק (בין חודשיים לשנה), אשר בגינם הם זכאים למענק הסתגלות (2-12 חודשי משכורת).

לפרטים בדבר תוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק (לא כולל יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל), ר' ביאור 14 ד' לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר תכנית מענקים לחברי הנהלת הבנק, ר' ביאור 16 לדוחות הכספיים.

תוכנית מענקים לעובדים ולמנהלים בבנק בשנת 2007

בחודש מרס 2007 אישר הדירקטוריון תכנית מענקים לעובדי ומנהלי הבנק לשנת 2007. תקציב התכנית יקבע על פי שיעור התשואה השנתית להון של הרווח מפעולות רגילות. המענקים יינתנו במדרגות לפי שיעור התשואה. מטרת התוכנית היא יצירת קשר מובנה בין הצלחת הבנק לבין תגמול העובדים והמנהלים בטווח הקצר ולאורך זמן.

עבודה ביום המנוחה

תורנים של מערך המחשוב ואנשי הבטחון של הבנק עובדים בימי המנוחה הקבועים בחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951. עבודה בימים אלה דורשת היתר מיוחד, אשר טרם הוענק לבנק. לפרטים בדבר חקירה בנושא העסקה במנוחה השבועית בניגוד לחוק, ר' "הליכים של רשויות" בפרק "הליכים משפטיים" להלן.

פרישת עובדים

בשנים 2000-2006 עודד הבנק פרישה מוקדמת של עובדים, תוך פניה לאוכלוסיות עובדים בעלות מאפיינים שהוגדרו, אשר לגביהן נערך מאמץ ממוקד לעידוד פרישתם המוקדמת, בתנאים משופרים.

עידוד הפרישה הוא יעד אסטרטגי בתחום משאבי האנוש. הפרישה נעשית בהסכמה עם העובד הפורש ולא בכפיה (פיטורין), והיא מקדמת יעדים כמו הפחתת העלות הממוצעת למשרת עובד ורענון שורות העובדים.

במהלך שנת 2006 פרשו 262 עובדים מהם 205 עובדים במסגרת פרישה מוקדמת. במהלך שנת 2005 פרשו 53 עובדים, מהם 3

עובדים במסגרת פרישה מוקדמת. במהלך שנת 2004 פרשו 175 עובדים מהם 142 עובדים במסגרת פרישה מוקדמת.
בסך הכל פרשו מהבנק 1,369 עובדים במהלך השנים 2000-2006, מהם 970 במסגרת פרישה מוקדמת.
תוכנית לעידוד פרישה מוקדמת (2005). בחודשים ינואר ופברואר 2006 אישר הדירקטוריון תוכנית לעידוד פרישה של עובדים בני 50 ומעלה, מהמטה ומהסניפים, בתנאים משופרים. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005 נכללה הפרשה בסך של 196 מיליון ש"ח בגין התוכנית האמורה.
תוכנית לעידוד פרישה באי די בי ניו יורק. דירקטוריון אי די בי ניו יורק החליט בחודש יולי 2006 על תוכנית לעידוד פרישה של חברי הנהלה ושל כ-120 עובדים. הדוחות הכספיים כוללים הפרשה בסך של 73 מיליון ש"ח בגין התוכנית האמורה (ר' "דיסקונט בנקורפ אינק" בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" לעיל). בסך הכל פרשו מהבנק בניו יורק 127 עובדים כולל חברי הנהלה. 77 עובדים פרשו בתוכנית פרישה מרצון.
תוכנית לעידוד פרישה מוקדמת (2007). בשנת 2007 ניתנו לעובדים חלופות נוספות לקבלת פיצויים: תשלום פיצויים בשיעור של 100% והמרת המענק בתשלום חודשי ברוטו, צמוד למדד, לתקופה שתיקבע בידי העובד ולא תעלה על 25 שנה מיום הפרישה. העובד יוכל לקבוע את מועד התחלת קבלת התשלום החודשי, ובלבד שהתשלום האחרון לא יעבור את המועד האמור לעיל (25

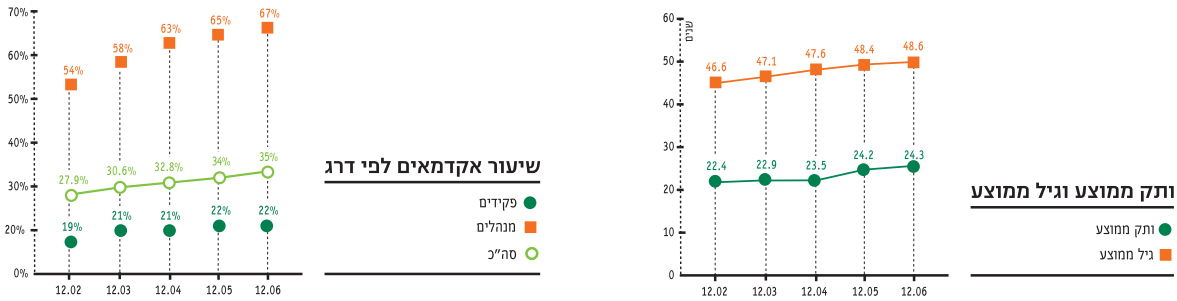

שנה מהפרישה). תוכנית התשלומים שתיבחר על ידי העובדים מובטחת בכל מקרה, גם במקרה של פטירה, חלילה.
בעקבות הסכמה עם ועד העובדים, ניתנת אפשרות לחלופה נוספת, בה העובד יקבל מיידית את סכום הפיצויים הפטור ממס ואילו כל העודף (הסכום העולה על הפטור והמענק הנוסף) יתקבל בתשלומים חודשיים.
בחודשים ינואר עד מרס 2007 פרשו מהבנק 70 עובדים, כולם בפרישה מוקדמת.

תכנון ופיתוח המשאב האנושי

פיתוח המשאב האנושי בבנק מחזק את יכולת הבנק לעמוד בהצלחה באתגרים העסקיים והארגוניים הניצבים בפניו, בעזרת:

- בניה, טיפוח וחיזוק שדרת הניהול בבנק, לכל אורכה, באמצעות הכשרה ניהולית תומכת אסטרטגיה, המתבצעת ב-3 ערוצים: הכשרת עתודות לקראת תפקיד (ניהול זוטר, ניהול ביניים ודרגי הניהול הבכיר), הכשרה תחזוקתית בתפקיד והכשרה המותאמת לצרכי מנהלים בחטיבות השונות.
- גיבוש והטמעת מסלולי קריירה לתפקידי ליבה בנקאיים: החל בגיבוש והטמעת מסלולי הקריירה לעובדים הארעיים (במערך הסניפים, בענף השירות האישי ובסניפי הקונספט), דרך בניית מסלול פיתוח ליועצי השקעות וכלה בגיבוש תכנית הטמעה למסלולי הקריירה הניהוליים.
- פעילות פיתוח ארגוני ביחידה אורגנית בה מיושמת גישה רב תחומית המותאמת לצרכי היחידה.

בפעילות זו מסייעים אנשי מקצוע מהתמחויות שונות (פיתוח מנהלים, ייעוץ ארגוני, הדרכה, שירות וניהול ידע) למנהל היחידה בגיבוש חזון ליחידה, באבחון מצב היחידה כיום ובבניית תכנית פיתוח אופרטיבית לצמצום הפערים שביניהם, באמצעות פיתוח המשאב האנושי ושיפור תהליכים ביחידה.

כחלק מהפעילות ביחידות אורגניות, החל להתבצע במספר יחידות מהלך לשדרוג מיומנויות ייזום עסקים ומיומנויות ניהול הפיתוח העסקי. מהלך זה כולל בניית תורה, שגרות ותהליכי עבודה המותאמים למאפייני הפעילות העסקית ביחידה, והטמעתם.
בשנת 2006 הופעלה פעילות הפיתוח הארגוני בארבע יחידות ארגוניות עסקיות.

שיפור השירות

במציאות ארגונית דינאמית של תמורות תמידיות ותחרות עזה גורם המפתח להישרדות ולשגשוג של תאגידים עסקיים הינו מערכת היחסים עם הלקוח. בסביבה ארגונית שבה המוצרים והמחירים ברובם דומים, מתאפשר היתרון התחרותי רק במקום שבו ניתן לייצר ערך מוסף משמעותי. בבנק דיסקונט נושא השירות ללקוח, נחשב לרכיב שיצור יתרון זה ולפיכך הבנק משקיע משאבים רבים במאמץ מתמשך ליצור ללקוחות "חווית שירות" ייחודית ובלתי-נשכחת.
בנק דיסקונט מצוי בעיצומו של מהלך רב-שנתי של הגירה לתרבות הממקמת את הלקוח במרכז ההוויה הארגונית. לפני מספר שנים חרטה הנהלת הבנק על דגלה את היעד האסטרטגי לפיו כל לקוח (פנימי וחיצוני) יוצא מרוצה. לשם כך, הוחל ביישום פעילות ענפה בקרב העובדים, שמטרתה לייצר בקרבם תודעת שירות מפותחת המונעת מהבנה והזדהות עם הלקוחות. בנוסף, מכוונת

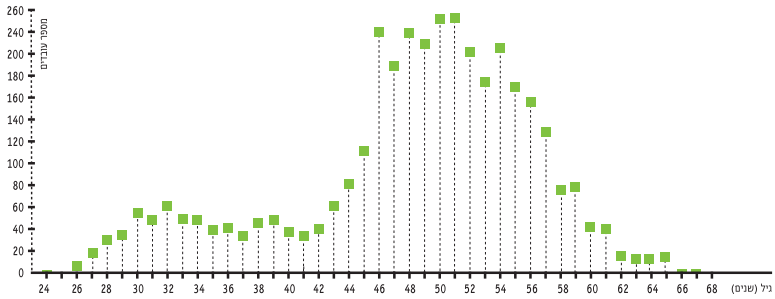

התפלגות עובדים מן המנין לפי גיל–מצבת עובדים 12.2006

הפעילות להקניית הכלים המתאימים לרבות תשתיות, תהליכים ומבנים ארגוניים שיתמכו ביצירת חווית שירות יוצאת דופן. תהליך השינוי התרבותי נשען בראש ובראשונה על הקניית ההכרה בקרב כל מנהלי הארגון כי הם למעשה מנהלים יחידות שירות (פנימי וחיצוני).
בהתבסס על מתודולוגיה סדורה הקרויה שי"ר (שיפור השירות) התבצע יישום פעיל של עקרונות ניהול שירות בלמעלה מ-250 יחידות מטה וקו, שלמנהליהן ועובדיהן עוצב תהליך הטמעה ייחודי. הטמעת התרבות הקיפה את כל מהלך החיים הארגוניים של עובדים, כבר למן המיון והגיוס, אשר עוצבו מחדש כך שיכללו רכיב הכרחי של "תודעת שירות" כתנאי-סף לקבלה. בהמשך הדרך נמדדת "תרומתו" של כל עובד להצלחת תהליך שיפור השירות במסגרת של תהליכי הערכה שנתיים או מתן משוב.
סקרי עמדות שנערכו בשנים האחרונות בקרב עובדי הבנק מעידים בעליל על תמורה עמוקה שהתרחשה בארגון בתפיסת השירות. ככלל, איכות השירות הניתן בפועל ללקוחות חוץ ופנים נבדקת בצמתים רבים: שירות טלפוני, שירות פנים-אל-פנים, טיפול בתלונות, וממשקים פנימיים. הציונים השונים המתקבלים במדידות התקופתיות מזינים תהליכי קבלת החלטות מקצועיים ואת מערכות ההכרה וההוקרה לעובדים, למנהלים וליחידות ארגוניות. תחרות "יחידה מצטיינת", למשל, הוסבה כך שתכלול פרמטרים רבים שמקורם בבקרת השירות - ומהווה לכן איתות נוסף על המרכזיות והקריטיות של הנושא.

ניהול ידע

ניהול הידע בבנק תופס את מקומו כחלק מתהליכי העבודה, הכוללים שיתוף והעברת ידע בין המערכות המקצועיות הרבות, ותורם להעלאת רמת מקצועיות העובדים, קידום היעדים העסקיים ומנוף לצמיחה.
הפורטל הארגוני במערכת האינטראנט הפך לכלי מרכזי בניהול הידע. הפורטל מספק תשתית לאספקת מידע רלוונטי, זמין ועדכני.

כ-20 קהילות ידע ואתרי מידע מעודכנים ומתופעלים על ידי כ-150 מומחי תוכן, המספקים לכלל אוכלוסיית הבנק את המידע המקצועי והאישי הנחוץ לפעילותם השוטפת. האתרים המקצועיים וקהילות הידע מקושרים לפעילות הליבה העסקית ולתהליכים ארגוניים מרכזיים, ובכך תומכים בהעלאת רמת המקצועיות של העובדים ושביעות רצון הלקוחות.

כן פותחה מערכת נהלים וחוזרים משודרגת ומעודכנת, המספקת אפשרויות אחזור והפצה מתקדמות תוך ייעול תהליכים אלו ושימוש במדיה הממוחשבת בלבד.

תהליכים ארגוניים ותרבותיים נוספים, כמו בחירת עובדים מצטיינים, מלווים באתרים יעודים, המתוכננים לתת מענה הן מבחינת מידע שוטף לגבי התהליך והן מבחינת אפשרות לפעילות אינטראקטיבית של עובדים.

נתונים סטטיסטיים מצביעים על שימוש הולך וגובר של העובדים בערוץ זה, המאפשר שיתוף מיטבי בידע מקצועי וארגוני.

פעילויות של הפקת לקחים ותהליכי חפיפה והעברת תפקיד מלווים גם הם בכלי ניהול ידע ייעודיים, וכן מפותחים כלים ותבניות לצרכים תפעוליים מגוונים, תוך הדגשת היבטי התייעלות וחסכון.

פעילות ניהול הידע מהווה נדבך חיוני בניהול מקצועיות העובדים בארגון, הבא ליתן מענה למספר אתגרים מרכזיים:

- העברת מרכז הכובד של הידע המקצועי מהמטה לשדה על ידי איסוף ידע ותובנות מהשטח והבנית הפצתו לגורמים שעל ידם

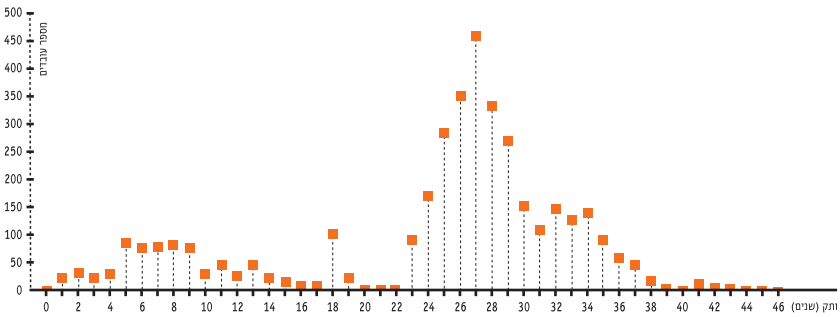

התפלגות עובדים מן המנין לפי ותק-מצבת עובדים 12.2006

הוא נדרש;

- הפיכת ידע סמוי לגלוי וניהול הידע הקיים על ידי תהליכי שיתוף ולמידה;
- קיצור זמני התגובה והעברת מידע נדרש באופן המהיר והיעיל ביותר;
- הצגת תמונת מצב עדכנית של רמת המקצועיות בארגון;
- שיפור ביצועים ועמידה ביעדים העסקיים של הארגון.

הדרכה

בשנת 2006 קיבלו העובדים בבנק מענה רחב לצרכיהם המקצועיים באמצעות הכשרה והדרכה נרחבים.

במהלך השנה הושלמו פערי הידע, בתחומים השונים, על פי איתור צרכים שנעשה בחטיבות השונות.

בנוסף, ניתן מענה הדרכתי לצרכי הדרכה בלתי מתוכננים שנבעו מהוראות רגולטוריות המשליכות על עולם הבנקאות כגון: ניהול מסגרות אשראי, ציות להוראות צרכניות, וכד'.

חלקן של ההדרכות הועבר באמצעות מבזקי למידה, אשר ייחודם בהגעה מהירה ל"שולחן העבודה" של העובד והעברת מסר אחיד וברור לאוכלוסיה גדולה במיוחד.

כל תהליכי הלמידה בבנקאות הכללית מתנהלים במערכת "דעת" (מערכת ממוחשבת ללמידה מרחוק).

כחלק משיפור המקצועיות, ובמסגרת מדיניות מתן מענה מקצועי הדרכתי לכל נושאי המומחיות של יועצי ההשקעות, נעשה השנה מהלך מיוחד של הכשרת יועצי ההשקעות בבנק, במיקוד בשלושה תחומים: איגרות חוב, מיסוי שוק ההון והמסחר ברצף.

בשנת 2006 הושלמה הכשרת כל הצוות הניהולי בסניפים בנושאי הקמעונאות במטרה למצב את הבנק כבנק המוביל את התרבות הקמעונאית בישראל.

"אופק". בשנת 2006 הושק גל הפצה 3 ב"אופק" (מערכת המחשוב החדשה של הבנק). השקת הגל התקיימה בארבעה שלבים. מהלכי ההדרכה שליוו השקה זו, כללו 23 קורסים שונים, שפותחו כמענה הולם לצרכי היחידות השונות וממלאי התפקידים השונים בהן.

מטבע הדברים, ובהתחשב בהשקה המדורגת של גל 3, תהליך ההדרכה נמשך כ-7 חודשים ונטלו בו חלק 2,300 עובדים מכל יחידות הבנק.

מהלכי ההדרכה שילבו למידה פרונטאלית בכיתות לימוד במכללת דיסקונט ובשלוחותיה (חיפה והצפון, השרון וירושלים), למידה עצמית באמצעות לומדות מתוקשבות ולמידה בהתנסות באמצעות סימולאטור, שפעל במכללה וביחידות הלומדות בשטח.

מניין ימי ההדרכה בשנת 2006 הגיע לכ-37,198 בהשוואה לכ-25,767 בשנת 2005. נתון זה מצביע על עליה משמעותית, בשיעור של כ-44%. עליה זו נובעת בעיקר מגידול בהדרכות להטמעת מערכת "אופק".

נתון זה מתייחס לימי ההדרכה שהתקיימו בפועל, במתקני המכללה, ואינו נותן ביטוי לפעילות הלמידה העצמית אשר בוצעה בהיקפים נרחבים, בכל הנושאים והתחומים.

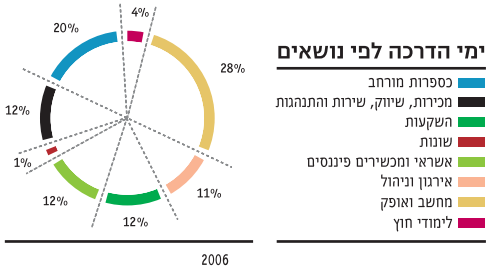

השקעה בהדרכה. השקעות הבנק בהדרכה ובפיתוח המשאב האנושי הסתכמו בשנת 2006 בכ-22 מיליון ש"ח. בשנת 2005 הסתכמו ההשקעות כאמור בסך של 18 מיליון ש"ח. הסכומים האמורים כוללים הכשרת עובדים בנושאים שונים (פיתוח וביצוע הדרכה וייעוץ להדרכה). כמו כן כולל הסכום את ההוצאות למימון לימודים אקדמיים לעובדי הבנק וכן הוצאות בגין השתלמות מקצועית, ימי עיון וכיוצ"ב. הסכום אינו כולל עלויות עקיפות בגין שכר עובדי הדרכה ושכירות מבנה. הסכום אינו כולל גם את החלק היחסי בשכר העובדים בגין שעות השתתפותם בהדרכה, במסגרת ההדרכה של הבנק, בלמידה עצמית באמצעות המערכות הממוחשבות ללמידה מרחוק ובמסגרות חיצוניות.

כמו כן, לצורך ביצוע הדרכות בבנק מופעלים חונכים ושותפי הדרכה שנמנים על עובדי הבנק, אשר משלבים בעבודתם השוטפת גם סיוע בחונכות, בהדרכה ובפיתוח חומרי הדרכה. העלות אינה כוללת גם את העלויות בעניין זה.

יצויין כי הסכום שצויין לעיל בגין שנת 2005 אינו כולל את עלות ההדרכה בפרוייקט אופק ולפיכך, השינוי בהוצאה המדווחת, בשנת 2006 לעומת שנת 2005, אינו משקף בהכרח גידול בהוצאה.

השליטה בבנק

עקב המשבר בשוק המניות הבנקאיות מחודש אוקטובר 1983, על רקע פרשת "ויסות" מניות אלה וכחלק מהצעדים שננקטו כדי להתמודד עמו, התקשרה ממשלת ישראל, בשם מדינת ישראל, במערכת הסכמים שיצרה הסדר למימון הרכישה מהציבור של המניות בכל אחת מהקבוצות הבנקאיות שהיו מעורבות במשבר.

בהתאם לחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 (להלן: "חוק המניות הבנקאיות שבהסדר"), הועברו ביום 31 באוקטובר 1993 מניות הבנק לבעלות המדינה, שהייתה החל מהמועד האמור לבעלת השליטה בבנק, מכח החזקותיה במניות הבנק. לפרטים נוספים ר' "חוק המניות הבנקאיות שבהסדר" להלן.

עד ליום 31 בינואר 2006 החזיקה המדינה ב-559,870,403 מניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת של הבנק, המהוות כ-57.09% מהון המניות המונפק של הבנק ומכח ההצבעה בו, וזאת לאחר שתי הצעות מכר של מניות המדינה לציבור הרחב ולציבור עובדי הבנק, שנעשו בשנים 1996 ו-1997, על פי תשקיפים שפורסמו על ידי המדינה והבנק, ולאחר הצעה פרטית של מניות הבנק למשקיעים מוסדיים, שנעשתה בשנת 2001.

ביום 31 בינואר 2006 (להלן: "מועד ההשלמה"), עם השלמת העסקה למכירת השליטה בבנק, כמפורט להלן, עברה השליטה בבנק לקבוצת ברונפמן-שראן.

המחזיקים במניות הבנק

על פי מה שנמסר לבנק, עם השלמת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק (כהגדרתו להלן) מחזיקה קבוצת ברונפמן-שראן 254,966,194 מניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת של הבנק, המהוות כ-26% מהונו המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו והמדינה החזיקה 304,904,209 מניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת (להלן: "מניות רגילות"), אשר היוו באותו מועד כ-31.09% מהון המניות המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו. לקבוצת ברונפמן-שראן אופציה לרכוש מהמדינה עד 25% נוספים מההון המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו.

בחודש מאי 2006 מכרה המדינה מניות המהוות 6.09% מהונו המונפק של הבנק, שהיוו את יתרת החזקות המדינה במניות הבנק, קרי: המניות שהחזיקה המדינה מעבר למניות לגביהן הוקנתה האופציה לקבוצת ברונפמן-שראן.

לפרטים בדבר המחיר האפקטיבי בעסקה למכירת גרעין השליטה בבנק, בהתאם לחוות דעת שהעבירה לבנק נכסים מ.י. בע"מ, ולמחיר בו נמכרה יתרת המניות שבידי המדינה ר' להלן.

החזקות קבוצת ברונפמן-שראן במניות הבנק הינן כלהלן:

152,979,716 מניות רגילות, המהוות כ-15.6% מההון המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו, מוחזקות על ידי השותפות המוגבלת Treetops Acquisition Group LP (להלן "Treetops");

101,986,478 מניות רגילות, המהוות כ-10.4% מההון המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו, מוחזקות על ידי השותפות המוגבלת Treetops Acquisition Group II LP (להלן "Treetops II").

Treetops הינה שותפות מוגבלת שהתאגדה באיי קיימן. השותפים המוגבלים ב-Treetops הינם חברי קבוצת ברונפמן, כמפורט להלן:

- Edgar Miles Bronfman IDB Trusts A through G (שבע נאמנויות), אשר הנהנה שלהן הינו אדגר מ. ברונפמן מחזיקות בכ-64.273% ב-Treetops;
- מתיו ברונפמן מחזיק ישירות בכ-6.424% ב-Treetops;
- Matthew Bronfman IDB Trust, אשר הנהנה שלה הוא מתיו ברונפמן, מחזיקה בכ-6.424% ב-Treetops;
- Holly B. Lev IDB Trust, שהנהנית שלה היא הולי ב. לב, מחזיקה בכ- 6.424% ב-Treetops.
- Adam R. Bronfman IDB Trust, שהנהנה שלה הוא אדם ר. ברונפמן, מחזיקה בכ-6.424% ב-Treetops.

אדגר מ. ברונפמן הינו אביהם של מתיו ברונפמן, הולי ב. לב ואדם ברונפמן; כל הנאמנויות המפורטות לעיל, ייקראו להלן, ביחד, "נאמנויות ברונפמן". הנאמנים של כל אחת מנאמנויות ברונפמן, ייפו את כוחו של הנהנה של הנאמנות (ולגבי הנאמנויות שהנהנה שלהן הינו אדגר מ. ברונפמן, אבי המשפחה - ניתן יפוי הכח לאדגר מ. ברונפמן ומתיו ברונפמן, ובלבד שבמקרה של מחלוקת ביניהם, דעתו של מר אדגר מ. ברונפמן תיגבר), לקבל את כל ההחלטות ביחס להשקעה בבנק, למעט במקרים של החלפת מיופה הכח (בכפוף לאישור מוקדם של בנק ישראל), ביצוע השקעות נוספות ב-Treetops ו/או בבנק, וכן מכירה, התקשרות בהסכם מיזוג או העברה כלשהי של האינטרסים של הנאמנות, ב-Treetops ו/או בבנק.

- PLM\IDB Investment LLC, חברה בבעלותו המלאה של פיליפ מילשטיין, מחזיקה בכ-6.424% ב-Treetops.
- Rubinoff IDB Holdings LP, שותפות מוגבלת בבעלותו המלאה של מייקל ראובינוף, מחזיקה בכ-3.207% ב-Treetops.

בנוסף לחברי קבוצת ברונפמן, השותפות המוגבלת Treetops Special Limited Partner LP, שהתאגדה באיי קיימן (להלן: SLP), מחזיקה, כשותף מוגבל, בכ-0.2% ב-Treetops. (השותפים המוגבלים ב-SLP, הינם מתיו ברונפמן (כ-65%) וכן מייקל ראובינוף, באמצעות Rubinoff IDB Holdings LP (כ-35%). השותף הכללי של SLP, הינה חברת Treetops SLP Ltd. (חברה בבעלותו המלאה של מתיו ברונפמן, שהתאגדה באיי קיימן), והיא מחזיקה בכ-0.2% ב-SLP).

השותף הכללי של Treetops, המחזיק בכ-0.2% ב-Treetops, הינו Treetops Acquisition Group Ltd. (להלן: "Treetops Ltd."), חברה שהתאגדה באיי קיימן. אמצעי השליטה ב-Treetops Ltd. מוחזקים על ידי חברי קבוצת ברונפמן, בהתאם ליחס החזקותיהם ב-Treetops.

Treetops II הינה שותפות מוגבלת שהתאגדה באיי קיימן. השותף המוגבל ב-Treetops II הינו חברת Cam Discount Ltd. (להלן: "Cam Discount"), המחזיקה בכ-99.8% ב-Cam Discount Treetop II הינה חברה שהתאגדה באיי קיימן ואשר מלוא אמצעי השליטה בה מוחזקים על ידי רובין שראן.

השותף הכללי של Treetops II, המחזיק בכ-0.2% ב-Treetops II, הינו Treetops Acquisition Group II Ltd. (להלן: "Treetops II Ltd."), חברה שהתאגדה באיי קיימן ואשר מלוא אמצעי השליטה בה מוחזקים על ידי Cam Discount.

לפרטים בדבר עסקת מכירת השליטה בבנק וההסדרים בין הרוכשים לבין הממשלה ובינם לבין עצמם ר' בפרק זה להלן.

לבנק נודע לאחרונה, מדיווח שמסר מר לן גרונשטיין לאי די בי ניו יורק, כי למר גרונשטיין אינטרס כלכלי באחזקות קבוצת שראן בבנק. עד למועד הבאת הדוח לדפוס לא עלה בידי הבנק לברר את מהות האינטרס האמור והיקפו.

מכירת גרעין השליטה בבנק

על פי מה שנמסר לבנק, ביום 31 בינואר 2006 הושלמה העסקה למכירת גרעין השליטה בבנק (להלן: "ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק"), שנחתמה ביום 1 בפברואר 2005, בין נכסים מ.י. בע"מ (להלן: "נכסים") וממשלת ישראל (להלן: "הממשלה") מצד אחד לבין קבוצת ברונפמן-שראן (להלן: "הרוכשים"), מצד שני. במסגרת ההסכם רכשו הרוכשים מניות של הבנק, המהוות 26% מהונו המונפק (להלן: "גרעין השליטה" וקיבלו אופציה, לתקופה של 3 שנים מיום 31 בדצמבר 2005, לרכוש מניות המהוות עד 25% נוספים מהונו המונפק של הבנק, והכל בתמורה לסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח (שהיווה מחיר של כ-5.1 ש"ח למניה), בתוספת ריבית עד מועד השלמת העסקה. לענין המחיר האפקטיבי למניה, ר' "המחיר האפקטיבי בעסקה למכירת גרעין השליטה בבנק" להלן.

במועד ההשלמה שילמו הרוכשים סך של 241,649,508 דולר, בתוספת ריבית בסך 7,925,895 דולר, ובסך הכל 249,575,403 דולר. יתרת התמורה בסך של 55,765,271 דולר (להלן: "יתרת התמורה") בצירוף הריבית שנצברה עליה עד למועד ההשלמה, בסך 1,829,053 דולר, ובסך הכל 57,594,324 דולר, תורגמה לשקלים חדשים, בהתאם לשער היציג של הדולר, במועד ההשלמה. החל ממועד ההשלמה תהיה יתרת התמורה, צמודה למדד ונושאת ריבית שנתית בשיעור 4%. יתרת התמורה תשולם על ידי הרוכשים, עד ליום העסקים הראשון שיחול לאחר תום 36 חודשים גריגוריאניים מיום 31 בדצמבר 2005 (להלן - "התקופה הראשונה"), למעט סכומי הריבית שייפרעו על ידי הרוכשים בתשלומים שנתיים.

לפרטים בדבר תנאי האשראי ר' "הסכם האשראי" להלן.

לאור האמור לעיל, המחיר למניה לפיו בוצעה עסקת המכר, כשהוא מחושב למועד ההשלמה, על פי סכום התשלום הראשון בצירוף הריבית שנצברה עליו עד למועד ההשלמה, בתוספת סכום יתרת התמורה, בצירוף הריבית שנצברה עליה עד למועד ההשלמה, כשהוא מחולק במספר המניות הנמכרות, הינו כ-1.2047 דולר, למניה. (במסגרת החישוב דלעיל לא נלקחה בחשבון האופציה לרכישת מניות המהוות 25% מהונו המונפק של הבנק, וכן אין החישוב כולל את התמורה הנוספת, המותנית, כמפורט להלן). לפרטים בדבר חישוב המחיר האפקטיבי למניה בעסקה למכירת גרעין השליטה בבנק, כפי שנעשה עבור נכסים בסמוך לאחר הרכישה, ר' "המחיר האפקטיבי בעסקה למכירת גרעין השליטה בבנק" להלן.

במקרה של מימוש האופציה לרכישת עד 245,159,802 מניות נוספות ישלמו הרוכשים תוספת מימוש העשויה להגיע לסכום נוסף של כ-1.25 מיליארד ש"ח (במקרה של מימוש מלוא האופציה).
מחיר המימוש לכל מניה ממניות האופציה, הינו 5.0824 ש"ח למניה, צמוד למדד שפורסם ביום 15 בדצמבר 2004, וכפוף להתאמות שנקבעו בהסכם. האופציה ניתנת למימוש על ידי הרוכשים או מי מהם, בהתאם ליחס אחזקותיהם בגרעין השליטה.
הרוכשים עשויים לשלם למדינה תמורה נוספת בסכום של עד 156 מיליון ש"ח, המותנית בתשואה המצטברת על ההון העצמי של הבנק במהלך התקופה שתחילתה ביום 1 באוקטובר 2004 וסופה ביום 30 בספטמבר 2008. אם יתקיימו התנאים לתשלום התמורה הנוספת, ישלמו אותה הרוכשים, כלהלן: 50% מסכומים שיתקבלו כדיבידנדים (נטו) החל מיום 31 בדצמבר 2008 בגין מניות גרעין השליטה ומניות האופציה שישועבדו למשלה (אם ישועבדו וכל עוד הן יהיו כפופות לשעבוד) וכן 100% מכספים שיתקבלו, החל מן התאריך האמור, בגין מכירה של מניות גרעין השליטה או של מניות האופציה שישועבדו למשלה (אם ישועבדו וכל עוד הן יהיו כפופות לשעבוד), והכל בשיעורים ובתנאים שנקבעו לענין זה בהסכם (ר' "הסכם האשראי" להלן). במידה ולא יחולק דיבידנד למרות שלא היתה מניעה משפטית או רגולטורית לחלוקתו, תשולם מחצית מהתמורה הנוספת הבלתי מסולקת בשנה שבה לא היתה מניעה לחלוקת הדיבידנד ומחציתה בשנה שלאחריה.
במקביל לחתימה על ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, נחתם הסדר בין הרוכשים לבין הממשלה שעניינו מימון ביניים למענק המדינה לעובדים בגין אותו חלק מהאופציה שלא מומשה על ידי הרוכשים (לפרטים אודות "מענק המדינה לעובדים" עליו הוחלט בהסכם העובדים, ר' להלן). על פי ההסדר האמור, אם הרוכשים לא ימשו את האופציה במלואה, יהיה עליהם לממן חלק מהסך של 45 מיליון ש"ח, המהווה חלק מן המענק המגיע לעובדים מהממשלה על פי היחס שבין מספר מניות האופציה שלא מומשו לבין המספר הכולל של מניות האופציה. הממשלה תשיב לרוכשים סכום זה מתוך תמורת מכירה עתידית של מניות הבנק. החזר מימון הביניים על ידי המדינה יהיה כלהלן: בכל מועד שבו המדינה תמכור מניות בבנק, היא תשלם לרוכשים חלק יחסי מן התמורה שתתקבל על פי היחס שבין מספר המניות שנמכרו על ידה לבין מספר מניות האופציה שלא מומשו. היתרה תשולם בתום 8 שנים. לפרטים בדבר הסדרים בין הממשלה לבין הרוכשים ר' "הסדרים לעניין שיתוף פעולה בין הרוכשים לבין הממשלה, בנוגע להחזקה במניות הבנק והפעלת השליטה בבנק" להלן.

היתר נגיד בנק ישראל לשליטה והחזקת אמצעי שליטה בבנק

ביום 29 בינואר 2006, לאחר התייעצות בועדת הרישיונות, נתן נגיד בנק ישראל היתר לה"ה אדגר מ. ברונפמן, מתיו ברונפמן, אדם ר. ברונפמן, הולי ב. לב, מייקל ראובינוף, פיליפ מילשטיין ורובין שראן (להלן: "הקבוצה"), לשלוט יחד ולהחזיק יחד אמצעי שליטה בבנק בשיעור של 26% מכל סוג של אמצעי שליטה בבנק. בנוסף, התיר הנגיד לחברי הקבוצה להחזיק אמצעי שליטה נוספים בבנק, בשיעור שלא יעלה על 40% מכל סוג של אמצעי שליטה, והכל בכפוף לשיעור שנקבע לעניין זה לגבי כל אחד מחברי הקבוצה בנספח להיתר. בנספח להיתר פורטו החזקות חברי הקבוצה בבנק ובשותפויות Treetops ו-Treetops II, כמפורט בפרק "המחזיקים במניות הבנק" לעיל. נאסר על התאגידים והנאמנויות שפורטו כאמור לעסוק בעיסוק כלשהו פרט להחזקת אמצעי שליטה בבנק. כן פורטו בנספח להיתר השיעורים הנוספים של אמצעי שליטה בהם רשאי כל אחד ממרכיבי הקבוצה להחזיק, מעבר לחלקו בגרעין השליטה, ונקבע כי אחזקת אמצעי שליטה נוספים תהיה באותו אופן בו מחזיק כל אחד מיחידי הקבוצה בחלקו בגרעין השליטה. ההיתר האמור כולל גם היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה, באמצעות הבנק, בתאגידים בנקאיים בהם הבנק שולט ומחזיק אמצעי שליטה כדין והכל כפי שיהיו מעת לעת.
להלן תנאי ההיתר העיקריים:

1. "גרעין השליטה" או "השיעור המזערי" יהיה לפחות 26% מכל סוג של אמצעי השליטה בבנק, המחולקים בין חברי הקבוצה באופן וביחס המפורטים בנספח להיתר.
   הקבוצה תשמור בכל עת על החזקת השיעור המזערי של אמצעי השליטה בבנק.
2. אם הבנק ינפיק לאחר מתן ההיתר מניות, זכויות למניות או כל נייר ערך אחר הניתן להמרה במניות, תשמור הקבוצה על החזקת השיעור המזערי, בחישוב על פי דילול מלא.

3. (א) במשך חמש שנים ממועד מתן ההיתר, הקבוצה לא תמכור ולא תעביר, ישירות או בעקיפין, אמצעי שליטה בבנק, אם כתוצאה מכך יישארו בידיה אמצעי שליטה מסוג כלשהו, בשיעור הנמוך מהשיעור המזערי. כל אחד ממרכיבי הקבוצה רשאי למכור אמצעי שליטה מתוך השיעור העודף על חלקו בגרעין השליטה, רק אם חלפו לפחות שישה חודשים מאז פעולת הקניה האחרונה שבוצעה על ידו. (לעניין זה מימוש האופציה מהממשלה לא ייחשב כפעולת קניה).

(ב) בתום חמש שנים ממועד מתן ההיתר, תהיה הקבוצה רשאית למכור או להעביר את אמצעי השליטה שבהחזקתה, ובלבד שתמכור או תעביר ביחד את כל אמצעי השליטה המהווים את השיעור המזערי, ליחיד או לקבוצה שקיבלו היתר כדין לשליטה ולהחזקת אמצעי השליטה האמורים.

במכתב של המפקח על הבנקים שנלווה להיתר (להלן: "המכתב הנלווה להיתר") נאמר כי אם לאחר חמש שנים ממועד מתן ההיתר תתקבל החלטה על ידי הרוכשים, למכור אמצעי שליטה בבנק מתוך גרעין השליטה באופן שלאחר המכירה אף לא אחד מבין חברי הקבוצה או מבין הרוכשים, יהיה חייב בהיתר לשליטה או להחזקת אמצעי שליטה בבנק, על פי הדין, יחולו ההוראות שלהלן:

- שני הרוכשים יפנו לנגיד בנק ישראל, יודיעו לו על החלטתם ויפרטו את אופן המכירה המתוכננת על ידם.
- לפני מכירת אמצעי השליטה, כאמור לעיל, יערכו הרוכשים תיאום מוקדם עם נגיד בנק ישראל, לעניין ההסדרים שייעשו, התאמת ההיתר וכתב הנאמנות, על מנת לאפשר להם לבצע מכירה של המניות תוך פרק זמן סביר (להלן: "תקופת המעבר"), תוך לקיחה בחשבון, בין היתר, של ההשלכות על ניהול הבנק והעברתו, קשרים עסקיים עם הבנק, תנאי השוק וכמות המניות הנמכרות, ומתכונת ההחזקה וההצבעה בתקופת המעבר במניות הבנק המהוות החזקה שמעל 5% מאמצעי השליטה בבנק (מבלי שיהיה בכך לגרוע מזכותם העקרונית של הרוכשים לבצע את המכירה, כאמור לעיל).

(ג) על אף האמור לעיל ניתן לצרף חבר נוסף לקבוצה וכן רשאי כל אחד מחברי הקבוצה, בתום חמש שנים כאמור, להעביר או למכור את אמצעי השליטה שבהחזקתו המהווים את חלקו בשיעור המזערי, או את חלקם, ובלבד שהנעבר או הקונה יפעל בתיאום דרך קבע עם יתר חברי הקבוצה על פי הסכם שיתוף הפעולה, שכרתה הקבוצה כאמור להלן, או הסכם אחר שאושר בידי המפקח על הבנקים, וניתן היתר כדין לשליטה ולהחזקת אמצעי השליטה האמורים; על אף האמור לעיל, ניתן לצרף חבר נוסף לקבוצה וכן רשאי חבר בקבוצה להעביר או למכור אמצעי שליטה כאמור לעיל גם במהלך חמש שנים מיום מתן ההיתר, ובלבד שהתקיימו התנאים המפורטים לעיל, וכן שהקבוצה תמשיך להיות הגורם המוביל, הן מבחינת שיעורי ההחזקה והן מבחינת שיתוף הפעולה ביניהם.

4. (א) חברי הקבוצה והגופים שאמצעי השליטה מוחזקים באמצעותם יפעלו על פי הסכם שיתוף הפעולה (Summary of Principal Terms), שאושר מראש ובכתב על ידי המפקח. הנהנים של הנאמנויות מקבוצת ברונפמן יפעלו על פי ההתחייבויות שמסרו לבנק ישראל, ושאושרו מראש ובכתב על ידי המפקח. רובין שראן, מתיו ברונפמן ומייקל ראובינוף הורשו להחזיק שיעורים גבוהים יותר מן הזכות להשתתף ברווחי הבנק, בהתאם לקבוע בהסכם שיתוף הפעולה בין מרכיבי הקבוצה.

(ב) חברי הקבוצה יחזיקו בכל עת את השליטה ואת אמצעי השליטה בבנק בשיעורים ובאופן המפורטים והנקובים לגבי כל אחד מהם, ולא ימכרו לאחר, או יעבירו לאחר בכל דרך אחרת, לרבות לא לתאגידים או גופים אחרים הנשלטים על ידם, ישירות או בעקיפין, אמצעי שליטה בבנק או בגוף מהגופים המפורטים בנספח להיתר, אף אם מכירה או העברה זו לא תהיה טעונה היתר לפי סעיף 34 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות (רישוי)") והכל אלא אם כן נקבע אחרת בהיתר או אם תינתן לכך הסכמתו מראש ובכתב של המפקח.

לעניין זה, "מכירה" - לרבות שיעבוד, למעט שיעבודים מסוימים בתוך הקבוצה שצוינו בהיתר.

(ג) על אף האמור לעיל, במשך תקופה שלא תעלה על 3 שנים ממועד מתן ההיתר, הוראות סעיף קטן (ב) לעניין שיעבוד לא יחולו על 6% מאמצעי השליטה בבנק שישועבדו לממשלת ישראל לצורך הבטחת החוב של Treetops ו-Treetops II לממשלה.

5. (א) חברי הקבוצה לא יסכימו, במפורש או מכללא, להטלת עיקול על אמצעי השליטה, בבנק או בגוף מהגופים שפורטו בהיתר. חברי הקבוצה לא יעשו כל פעולה אחרת שיש בה כדי לשנות בפועל את זכות הבעלות על אמצעי שליטה אלה או על

הזכויות הגלומות בהם והמפורטות בהגדרת "אמצעי שליטה" שבסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי).

(ב) הוטל עיקול למרות האמור לעיל, על אמצעי שליטה כאמור המוחזקים בידי חבר הקבוצה, יפעל אותו חבר בכל דרך העומדת לרשותו להסרה מיידית של העיקול.

6. אמצעי השליטה בבנק המוחזקים במישרין, יופקדו על ידי הקבוצה, עבור חברי הקבוצה או עבור חברי הקבוצה והממשלה, לפי העניין, בידי נאמן, אחד או יותר, תושבי ישראל אשר זהותם, כתב נאמנותם, וההוראות שניתנו להם בכתבי הנאמנות, יהיו כפופים לאישור מראש ובכתב בידי המפקח.

7. חברי הקבוצה, קרוביהם או תאגידים בשליטתם של מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים שבשליטת הבנק, אולם הם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, ובתנאי שניתנה מראש ובכתב הודעה למפקח על טיב השירות ועל התמורה, לפחות 14 ימי עסקים לפני מתן השירות; הודיע המפקח כי השירות אינו מסוג הניתן כרגיל לאחרים או כי התמורה בעדו אינה סבירה, לא יינתן השירות.

הוראת סעיף זה לא תחול על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.

8. (א) לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד ליום 30 בספטמבר 2004. אם הצטברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. כמו כן, אין לחלק דיבידנדים מרווחים ממכירת נכסים מהותיים של הבנק במשך 5 שנים ממועד מתן ההיתר. לאחר מועד זה תותר חלוקת דיבידנד ממכירת נכסים כאמור, בכפוף לקבלת אישור, מראש ובכתב, של המפקח. (סכום הרווחים שנצברו בבנק עד ליום 30 בספטמבר 2004, שכאמור לא ניתן לחלקם, הינו 2,704 מיליון ש"ח).

(ב) על אף האמור לעיל, ניתן לחלק דיבידנד מרווחים ממכירת נכסים מהותיים של הבנק במשך 5 שנים ממועד מתן ההיתר, אם מתקיימים כל התנאים הבאים:

(1) המכירה נובעת מדרישות חוק החלות על הבנק;

(2) חלוקת הדיבידנד מרווחים ממכירת אותם הנכסים לא תגרום להפחתת יחס ההון המזערי הקיים בבנק ערב מכירת הנכסים כאמור;

(3) דירקטוריון הבנק יאשר את החלוקה לאחר שבחן את צרכי הבנק ותוכניותיו העסקיות;

(4) התקבל אישור, מראש ובכתב, של המפקח לחלוקה כאמור, לאחר שבחן את הלימות ההון של הבנק ואת החלטת הדירקטוריון וביסוסה.

9. (א) ללא אישור מראש ובכתב של המפקח, לא יעסקו חברי הקבוצה או מי מהם, או תאגידים שבשליטתם, בכל עסק בישראל של קבלת פקדונות - ואף מפחות משלושים אנשים, של מתן אשראי, או כל עיסוק פיננסי אחר בישראל שיש בו משום תחרות בעסקי הבנק.

(ב) ללא אישור מראש ובכתב של המפקח, לא יהיו חברי הקבוצה או מי מהם, או תאגידים שבשליטתם, בעלי עניין, דירקטורים, או מנהלים בכירים, בתאגידים העוסקים בעיסוקים מאלה האמורים בסעיף קטן (א); לעניין זה, "בעל ענין" - מי שמחזיק 5% או יותר מכל סוג של אמצעי שליטה.

10. 100% מסך הנכסים המאזניים של כל אחד מהרוכשים ימומן מההון. על אף האמור לעיל, הרוכשים יהיו רשאים לממן את רכישת גרעין השליטה באמצעות חוב לממשלת ישראל. מימון רכישת אמצעי השליטה בבנק, לרבות מתן ערבות למימון כאמור, לא ייעשה, במישרין או בעקיפין, על ידי הבנק או תאגידים בנקאיים שבשליטתו.

11. חברי קבוצת ברונפמן ומר שראן, יקטינו את חבותם לבנק על מנת לעמוד בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 312 בנושא עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים, אלא אם אושר אחרת על ידי המפקח, מראש ובכתב (ר' "המגזר העסקי" בסעיף "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים" לעיל).

12. הקבוצה תפעיל את מירב מאמציה לכך, שהתזכיר, התקנון וכל נוהלי הבנק יתיישבו ויתאימו, ככל הנדרש ובכל עת, עם הוראות ההיתר.

הסדרים לענין שיתוף פעולה בין הרוכשים לבין הממשלה, בנוגע להחזקה במניות הבנק והפעלת השליטה בבנק

בהסכם למכירת גרעין השליטה בבנק נקבעו הסדרים והתחייבויות שונות, לענין שיתוף פעולה בין הממשלה לבין הרוכשים, בנוגע להחזקותיהם במניות הבנק ומכירת יתרת המניות שבידי הממשלה, ולענין הפעלת השליטה בבנק בידי הרוכשים. כמו כן, נקבעו התניות על הוראות חוק המניות הבנקאיות שבהסדר (ר' להלן) שעיקריהם, כדלקמן:

- נקבעו הוראות שיחולו במשך תקופת המימוש של האופציה (קרי: עד סוף שנת 2008 או עד למימוש האופציה במלואה, אם מומשה האופציה קודם לכן) (להלן: "תקופת התמיכה"), לענין תיאום אופן ההצבעה מכח החזקותיהם של הרוכשים במניות הבנק ומכח החזקות הממשלה במניות האופציה, באסיפות הכלליות של הבנק לרבות לענין מינוי דירקטורים לדירקטוריון הבנק, שעל פיהן ימונו 4 דירקטורים שהוצעו לבחירה על ידי הממשלה ו-9 דירקטורים שהוצעו לבחירה על ידי הרוכשים (ואם ירדו החזקות הממשלה בבנק מתחת לשיעור של 10%, ימונו 2 דירקטורים שהוצעו לבחירה על ידי הממשלה ו-11 דירקטורים שהוצעו לבחירה על ידי הרוכשים). לענין קביעת זהותם של המועמדים לכהונת דירקטורים חיצוניים בבנק, נקבע כי הראשון יוצע על ידי הרוכשים והשני על ידי הממשלה והכל, לתקופה ובתנאים שנקבעו לענין זה בהסכם.
- נקבע כי במשך תקופת התמיכה יפעלו הצדדים על מנת לגרום לכך שבכל הוועדות המהותיות של הדירקטוריון יכהן לפחות דירקטור אחד, שמונה לפי הצעת הממשלה, וכי כל עוד הבנק הינו בעל שליטה בחברות מהותיות (עליהן יודיעו הממשלה ונכסים לרוכשים מזמן לזמן) ודירקטורים בבנק מתמנים כדירקטורים בחברות האמורות, אזי במידה ולבנק זכות למנות יותר מדירקטור אחד, ימונה לפחות דירקטור אחד שמונה לפי הצעת הממשלה, כדירקטור מטעם הבנק בכל אחת מהחברות האמורות, והכל בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם.
- נקבע כי במשך תקופת התמיכה כל עוד הרוכשים ומי שמשתתף עמם בגרעין השליטה מחזיקים לפחות 26% ממניות הבנק, ממלאים את התחייבויותיהם על פי ההסכם וגורמים לבנק למלא אחר ההוראות שעליהן לפעול על מנת לגרום לו למלא — נציגי הממשלה יימנעו באסיפות כלליות מהפעלת זכויות ההצבעה הצמודות למניות האופציה שבידי הממשלה עד לשיעור שבו המניות שבידי הרוכשים ומי שמשתתף עמם בגרעין השליטה יקנו 50.1% מכלל המניות המצביעות בעד או נגד באותה אסיפה. בהסכם נקבע כי בהחלטות לעניין עסקאות שלנושאי משרה בבנק או לבעל שליטה בבנק או לרוכשים עניין אישי בהן, רשאים נציגי הממשלה להצביע לפי שיקול דעתם. עוד נקבע כי לבקשת הרוכשים יצביעו נציגי הממשלה ביחד עם נציגי הרוכשים במקום להימנע, והכל בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם. בתקופה האמורה תימנע הממשלה ממתן הוראה לפי סעיף 28(א)(3) לחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (לענין הוראות חוק זה, ר' "חוק המניות הבנקאיות שבהסדר" להלן).
- בסעיף זה -

"תקופת ההגבלה" - התקופה המתחילה במועד ההשלמה ונמשכת: (1) כל עוד הממשלה ומי מטעמה מחזיקים, ביחד, לא פחות מ-10% מהון המניות המונפק של הבנק או (2) עד תום ארבע שנים מיום 31.12.2005, במקרה בו לא יממשו הרוכשים את האופציה במלואה, או (3) עד תום שלוש שנים מיום 31.12.2005, במקרה בו יממשו הרוכשים את האופציה במלואה, לפי התקופה הקצרה יותר.

"התקופה הנוספת" - התקופה המתחילה בתום תקופת ההגבלה ונמשכת: (1) כל עוד הממשלה ומי מטעמה, מחזיקים, ביחד, לא פחות מ-5% מהון המניות המונפק של הבנק; (2) עד תום שלוש שנים מתום תקופת ההגבלה; או (3) עד לאחר מימוש מלא של האופציה, לפי התקופה הקצרה יותר.

- במשך תקופת ההגבלה, הרוכשים לא יבצעו כל פעולה מבין הפעולות הבאות, ויפעלו כמיטב יכולתם לגרום לבנק להימנע מביצוען, אלא אם נתקבלה לפעולה הסכמתה המוקדמת, בכתב, של הממשלה: (א) פירוק מרצון של הבנק (ב) פיצול של הבנק, מיזוג של הבנק עם חברות שאינן חברות בת בבעלות מלאה, פשרה או הסדר, כמשמעותם בחוק החברות, התשנ"ט-1999 שהבנק צד להם וכל פעולה דומה שיש בה כדי להשפיע על הון המניות המונפק של הבנק; (ג) הקצאת מניות, שינוי בזכויות הצמודות למניות, הגדלת הון (רשום או מונפק) וחלוקת מניות הטבה או הנפקת זכויות על ידי הבנק; (ד) תשלום דמי ניהול או מתן טובת הנאה אחרת על ידי הבנק או תאגידים מקבוצת בד"ל (כהגדרתה בהסכם), לבעלי ענין

בבנק, למעט קביעת תנאי העסקתו של המנכ"ל, וכן כל עסקה חריגה שלבעל ענין בבנק עניין אישי בה; (ה) שינוי במסמכי ההתאגדות של הבנק.

על פי הוראות ההסכם, הממשלה לא תימנע מליתן הסכמתה לפעולות כאמור בס"ק (ב) לעיל וכן לפעולות כמפורט בס"ק (ג) לעיל, הנדרשות לצורך כך, אלא מטעמים סבירים, שעניינם שינוי מהותי בזכויותיה של הממשלה על פי ההסכם לרכישת גרעין השליטה בבנק, או פגיעה בערכן של מניות הבנק שבידיה או פגיעה ביכולתה למכור אותן.

- הרוכשים התחייבו לפעול כמיטב יכולתם, בכפוף לכל דין, על מנת לגרום לכך, כי במהלך תקופת ההגבלה, הבנק יימנע מלהנפיק מניות וניירות ערך המירים למניות, אלא בהסכמת נכסים והממשלה, מראש ובכתב, ובכפוף לאמור להלן: (א) הממשלה ונכסים לא יימנעו מלהסכים להנפקת המניות של הבנק, על פי דרישה יזומה בכתב של המפקח על הבנקים, בהתאם לסמכותו על פי דין; (ב) כל הנפקה כאמור, שהממשלה או נכסים נתנו את הסכמתן לגביה, וכן כל הנפקה של מניות על ידי הבנק, במהלך התקופה הנוספת, תיעשה בתאום עם הממשלה, והבנק יאפשר לממשלה לשלב במכירה מניות מבין מניות הבנק המוחזקות על ידה, בשיעור של עד מחצית מהכמות הכוללת הנמכרת בכל הצעה, והכל בכפוף לתנאים שנקבעו לענין זה בהסכם.
- נקבע כי במקרה של מכירת השליטה בבנק דיסקונט ניו יורק, תועבר לבנק מלוא התמורה במזומן שתתקבל בגין המכירה, ולא ניתן יהיה למשוך דיבידנד מכספי תמורה זו, עד מלאת חמש שנים ממועד החתימה על ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, אלא אם יוסכם אחרת עם ועד עובדי הבנק.
- נקבעו הגבלות על העברה של החזקותיהם של הצדדים בבנק, במהלך תקופת ההגבלה ו/או במהלך התקופה הנוספת. הרוכשים יהיו רשאים להעביר מניות או להנפיק מניות למי שיהיה למשתתף בגרעין השליטה, רק לאחר שרכשו מהממשלה מניות המהוות לפחות 35% מהון המניות המונפק של הבנק. כל מכירה של הרוכשים לנעבר שאינו משתתף בגרעין השליטה, לרבות הצעת מכר על פי תשקיף, מותנית במתן זכות הצטרפות לממשלה כך שיתאפשר לממשלה לשלב במכירה מניות מבין מניות הבנק המוחזקות על ידה, והכל בכפוף לתנאים שנקבעו לענין זה בהסכם.
- הרוכשים התחייבו לשתף פעולה עם הממשלה ונכסים ולעשות כמיטב יכולתם שהבנק ונושאי המשרה בו ושאר התאגידים בקבוצת בד"ל (כהגדרתה בהסכם) ונושאי המשרה בהם, ישתפו פעולה עם הממשלה ונכסים, על חשבון הבנק (למעט לענין תשלום עמלות חיתום והפצה שיחולו על הממשלה) מתוך כוונה לסייע לממשלה ולנכסים במכירת יתרת מניות הבנק, וזאת בהתאם לחובותיהם לפי חוק המניות הבנקאיות שבהסדר ולפי הסכם שיתוף הפעולה הקיים בין הבנק לבין נכסים, ובכפוף לכל דין, וכן על פי ההוראות שנקבעו לענין זה בהסכם.
- נקבע כי כל עוד הרוכשים שולטים בבנק הם מתחייבים לפעול על מנת שיוענקו לדירקטורים ולנושאי המשרה האחרים שכיהנו בבנק במועד השלמת העסקה תנאי פטור, ביטוח ושיפוי זהים ככל הניתן לאלה שיאומצו על ידי הבנק ביחס לדירקטורים ונושאי המשרה האחרים שימונו לאחר השלמת העסקה, אם וככל שיאומצו, באופן שיבטיח להם כיסוי ביטוחי, פטור ושיפוי גם בגין פעולותיהם בתקופה שלפני מועד השלמת העיסקה. הרוכשים ציינו כי אינם מתנגדים שהאמור יחול גם לגבי נושאי המשרה בחברות בת של הבנק.
- לענין סעיף 41 לחוק המניות הבנקאיות שבהסדר, נקבע בהסכם למכירת גרעין השליטה כי הוראות ההסכם עדיפות על ההוראות המנוגדות להן והמצויינות בסעיף האמור. מבלי לגרוע מכלליות האמור נקבע כי הוראות ההסכם גוברות על הוראות סעיפים 18, 19(ה), 23 ו-24 לחוק לענין אופן מינויים של דירקטורים בבנק ועל הוראות סעיף 21(ב) לענין כהונת דירקטורים חיצוניים; הוראות ההסכם מוסיפות על הוראות סעיף 33 לחוק לענין שיתוף פעולה ומסירת מידע למדינה לשם מכירת יתרת מניותיה בבנק; הוראות סעיף 22 לחוק המחייבות קבלת הסכמת הוועדה למינוי יו"ר הדירקטוריון לא יחולו; הוראות ההסכם גוברות על הוראות פרק ו' לחוק בכל הנוגע להגבלה על הפעלת זכויות ההצבעה של הממשלה.

הסדרים בין מרכיבי קבוצת ברונפמן-שראן

על פי מה שנמסר לבנק Treetops ו-Treetops II (להלן: "הרוכשים") וכן חברי קבוצת ברונפמן ורובין שראן (להלן יכונו חברי קבוצת ברונפמן ורובין שראן ביחד: "המשקיעים") התקשרו בהסכם הנוגע להשקעתם בבנק, הכולל מסמך עקרונות המפרט את אופן שיתוף הפעולה בין המשקיעים (Summary of Principal Terms) אשר אושר על-ידי בנק ישראל (להלן: "הסכם שיתוף הפעולה"). כמו כן, חתמו המשקיעים על מכתב הבהרות, המבהיר ו/או מוסיף על הוראות שנקבעו בהסכם שיתוף הפעולה (להלן: "מכתב ההבהרות"). ביום 24 בינואר 2006 הודיע בנק ישראל למשקיעים כי מכירת מניות מתוך גרעין השליטה על ידי הרוכשים ללא תיאום מוקדם עם נגיד בנק ישראל, גם אם תתבצע לאחר 5 שנים ממועד קבלת ההיתר, תגרום, קרוב לוודאי, להפרת תנאי ההיתר. יחד עם זאת, הודיע בנק ישראל כי אין לו התנגדות לכך שמכתב ההבהרות ייחתם לצורך הסדרת הסכמות מסויימות בין המשקיעים, ובלבד שמכתב ההבהרות יתוקן או יוחלף לאחר שייבחן על-ידי בנק ישראל. למיטב ידיעת הבנק, בנק ישראל לא פנה שוב בענין ולמועד פרסום הדוח מכתב ההבהרות טרם תוקן או הוחלף.

הסכם שיתוף הפעולה קובע, בין היתר, כי מתוך מספר הדירקטורים, אשר הרוכשים זכאים למנות בבנק, יהיו קבוצת ברונפמן ורובין שראן (שייקרא להלן: "קבוצת שראן" וביחד עם קבוצת ברונפמן ייקראו להלן: "הקבוצות") זכאים למנות מספר דירקטורים, אשר יהיה פרופורציונאלי לחלקה היחסי של כל קבוצה, בזכויות הבעלות הכוללות של כל המשקיעים, כשותפים מוגבלים בשני הרוכשים ביחד (זכויות הבעלות הכוללות, כאמור, בשני הרוכשים ביחד, ייקראו להלן: "האינטרסים"). כיום, בהתאם להסכם למכירת גרעין השליטה, קבוצת ברונפמן זכאית למנות 5 דירקטורים וקבוצת שראן זכאית למנות 4 דירקטורים בבנק. בנוסף, קבוצת ברונפמן זכאית למנות את הדירקטור החיצוני הראשון ששתי הקבוצות יהיו זכאיות למנותו, לכשתתפנה משרה זו, ואילו קבוצת שראן זכאית למנות את הדירקטור החיצוני השני (לעניין ההסכמות בין הרוכשים לממשלה בקשר למינוי דירקטורים חיצוניים, ראה לעיל). זהות הדירקטורים המוצעים על-ידי כל קבוצה, תקבע בהצבעת רוב בעלי המניות בשותף הכללי של כל רוכש. הרוכשים יצביעו מכוח מניותיהם בבנק, לשם מינוי הדירקטורים, בהתאם לאמור לעיל.

בהסכם שיתוף הפעולה נקבע עוד, כי הרוכשים יצביעו ביחד, בכל הנושאים שיובאו לאסיפת בעלי המניות של הבנק. לצורך כך, לפני כל אסיפה כללית של בעלי המניות בבנק, כל רוכש יערוך אסיפה של בעלי המניות בשותף הכללי שלו, אשר במהלכה כל בעל מניות יציין כיצד על הרוכשים להצביע ביחס לאותו עניין. למעט ביחס להחלטות בעניינים ספציפיים, המצריכות רוב מיוחד של למעלה מ-67%, כאמור להלן, ולעניין מינוי דירקטורים, כאמור לעיל, הרוכשים לא יצביעו בעד אישורו של עניין כלשהו המובא לאסיפת בעלי המניות של הבנק, אלא אם תמכו באישורו בעלי מניות המחזיקים יחדיו בלמעלה מ-50% מהאינטרסים.

נקבע כי ביחס להחלטות שלהלן, יידרש רוב מיוחד של למעלה מ-67% מהאינטרסים: מכירת מניות של הבנק על-ידי הרוכשים; גיוס הון משמעותי שהבנק מעורב בו; מיזוגים, פיצולים, רכישות או מכירות משמעותיים, שהבנק או הרוכשים יהיו מעורבים בהם; הנפקה של הון או של חוב על-ידי הרוכשים; כל תיקון בזכויות הצמודות לאינטרסים; פירוק (לרבות מרצון) של מי מהרוכשים; מינוי יו"ר הבנק.

הסכם שיתוף הפעולה קובע עוד, כי התמורות (נטו) שיקבל כל רוכש עבור מימוש מניות הבנק או דיבידנדים או תשלומים אחרים שיתקבלו מהבנק, יחולקו על-ידי כל רוכש כדלקמן: (1) ראשית, כל רוכש יחלק לכל אחד מן המשקיעים בו חלק יחסי מהסכומים האמורים לעיל, בהתאם לחלקו היחסי באינטרסים באותו רוכש, עד להחזר מלוא הסכומים שהושקעו על ידו באותו רוכש; (2) שנית, כל רוכש יחלק לכל אחד מן המשקיעים בו, סכום השווה ל-8% לשנה (מצטבר), על השקעתו באותו רוכש; (3) לאחר ביצוע התשלומים כאמור בסעיפים קטנים 1 ו-2 לעיל, Treetops (ולא Treetops II), תחלק 15% וכן סכומים נוספים ל-SLP ואת היתרה (85% למעט הסכומים הנוספים) תחלק למשקיעים ב-Treetops, בהתאם לחלקם היחסי, הכל כמפורט בהסכם שיתוף הפעולה. ה-SLP תחלק סכומים מסויימים שיתקבלו על ידה מ-Treetops למר מתיו ברונפמן, לתאגיד בבעלות מר מייקל רובינוף וכן ל-Cam Discount, הכל על פי החלוקה ובתנאים שנקבעו לעניין זה בהסכם שיתוף הפעולה.

בהסכם שיתוף הפעולה נקבע, כי לבקשת בעלי מניות בשותפים הכלליים ברוכשים, המחזיקים לא פחות מ-67% מהאינטרסים, הרוכשים יממשו את האופציה שהוענקה להם לפי הסכם מכירת גרעין השליטה. ככל שיוחלט על-ידי בעלי מניות המחזיקים יותר מ-67% מהאינטרסים, כי מימוש האופציה ייעשה באמצעות השקעות הוניות נוספות של המשקיעים ברוכשים, כל משקיע יהיה

זכאי שלא לממש את זכותו, ובמקרה כזה יהיו רשאים חברי הקבוצה שלו לממש את חלקו היחסי באופציה. אם כלל המשקיעים בקבוצה כלשהי החליטו שלא לממש את חלקם, יהיו זכאים חברי הקבוצה השנייה לממש את האופציה במקומם. אם האופציה לא מומשה במלואה עד ליום ה-180 לפני מועד פקיעת האופציה, יהיה רשאי כל משקיע לגרום למימוש האופציה באמצעות מתן הודעה, ובמקרה כאמור, אם משקיעים המחזיקים פחות מ-67% מהאינטרסים יסכימו לממן את מימוש האופציה, אזי הרוכשים יחלקו, פרו רטה, את הזכויות למימוש האופציה, למשקיעים המעוניינים לממש את האופציה או לגופים בשליטתם.

הסכם שיתוף הפעולה קובע עוד, כי למשקיעים בכל רוכש תהיה זכות להשתתף בהקצאות עתידיות ברוכש בו המשקיע הוא בעל אינטרסים. כן נקבע בהסכם שיתוף הפעולה, כי במהלך חמש השנים הראשונות ממועד רכישת גרעין השליטה (או כל תקופה קצרה יותר, כפי שיאפשר הסכם מכירת גרעין השליטה), לא יבוצעו כל מכירה, החלפה, שעבוד או העברה (להלן ביחד: "העברה") של איזה מהאינטרסים ברוכש כלשהו (למעט העברות לבני משפחה או לגופים משפחתיים), ללא הסכמת השותף הכללי של אותו רוכש. במקרה שניתנה הסכמה להעברה, או לאחר התקופה האמורה, כל העברה תהיה כפופה לזכות הצעה ראשונה לטובת Treetops או Treetops II, לפי העניין, וכל משקיע אחר ולזכות Tag Along. בנוסף, בני משפחת ברונפמן ימשיכו להחזיק, בכל עת, לפחות 50.1% מהאינטרסים המוחזקים על-ידי חברי קבוצת ברונפמן, ורובין שראן ימשיכו להחזיק, בכל עת, לפחות 50.1% מהאינטרסים המוחזקים על-ידי קבוצת שראן. עוד נקבע בהסכם שיתוף הפעולה, כי אם המחזיקים בלמעלה מ-55% מהאינטרסים יחליטו למכור יותר מ-55% מהאינטרסים, הם רשאים לכפות על המשקיעים האחרים למכור את יתרת האינטרסים המוחזקים על ידם, באותם תנאים.

לענין שינויים בהסכם למכירת גרעין השליטה בבנק נקבע כי נדרש אישורם של מתיו ברונפמן, ליאונרד גרונשטיין בשמו של רובין שראן ומייקל רובינוף, פה אחד.

במכתב ההבהרות נקבע, כי מתום חמש וחצי שנים ממועד השלמת העסקה, כל רוכש יהיה רשאי להחליט לוותר על היתר בנק ישראל, לצורך מכירת מניות גרעין השליטה, בהתאם לקבוע במכתב הנלווה להיתר (כמפורט לעיל). רוכש שבחר לעשות כן ישלח הודעה על כך לרוכש השני, ובמקרה כזה תהיה לרוכש השני זכות הצעה ראשונה וכן זכות Tag Along, ביחס לכל המניות שבידיו, הכל בכפוף ובהתאם לתנאים שיוסכמו (בעתיד) בין הרוכשים בעניין זה. מכירת מניות כאמור בפסקה זו, לא תדרוש רוב של 67% מהמשקיעים (כפי שנדרש למכירת מניות לפי הסכם שיתוף הפעולה).

מכתב ההבהרות קובע עוד, כי הסכם שיתוף הפעולה יעמוד בתוקפו כל עוד כל אחד מהרוכשים יחזיק, במישרין או בעקיפין, יותר מ-5% מהון המניות של הבנק. עוד נקבע, כי הוראות הסכם שיתוף הפעולה החלות לגבי מניות גרעין השליטה, יחולו גם ביחס למניות האופציה שירכשו על-ידי הרוכשים או המשקיעים, במישרין או בעקיפין, לרבות ביחד עם אחרים. ההצבעה במניות האופציה, וכן במניות נוספות שיוחזקו על-ידי הרוכשים או המשקיעים, לרבות ביחד עם אחרים, תיעשה בהתאם לאופן שבו יצביעו הרוכשים במניות גרעין השליטה, כמפורט לעיל.

הסכם האשראי

על פי מה שנמסר לבנק, הרוכשים יהיו רשאים לשלם את יתרת התמורה במועדים ובתנאים המפורטים להלן, בהתאם לנספח להסכם, הכולל הסדרים להבטחת תשלום יתרת התמורה (להלן: "הסכם האשראי"):

- כפוף לאמור להלן יתרת התמורה תשולם עד סוף התקופה הראשונה.
- התמורה בגין מימוש האופציה או כל חלק ממנה תשולם במועד מימוש האופציה, אלא אם נדחה התשלום של חלק ממנה בהתקיים תנאים שנקבעו לכך בהסכם האשראי.
- כבטוחה למילוי התחייבויות הרוכשים לפירעון החוב לממשלה ישעבדו הרוכשים לטובת הממשלה, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, מניות רגילות של הבנק המהוות בסה"כ 6% מהונו המונפק, וכן את פירותיהן (להלן: "המניות המשועבדות"). בתום התקופה הראשונה ובנסיבות שנקבעו לכך בהסכם האשראי, ישוחררו מהשעבוד מניות מהמניות המשועבדות, באופן שהשעבוד יחול על שיעור כולל של 5% מהון מניות המונפק של הבנק.
- בנוסף, הרוכשים ימסרו לממשלה ולנכסים במועד ההשלמה כתבי ערבות אישיים בנוסח שסוכם, ובסכום כולל של 10,800,000 דולר.

זכות החזרה לרוכשים מעבר לבטחונות המפורטים לעיל כפופה להיתר מבנק ישראל.

- הרוכשים יהיו רשאים לפרוע את היתרה הבלתי מסולקת של החוב, כולה או חלקה, בפירעון מוקדם, בתנאים מסוימים. כמו כן, אם יחלק הבנק דיבידנדים יהיו הרוכשים חייבים לבצע פירעון מוקדם, עד לסכומים מסוימים שנקבעו.
- אם בוצע פרעון מוקדם עקב חלוקת דיבידנדים על ידי הבנק כאמור לעיל, אזי בתנאים מסוימים יהיו הרוכשים רשאים לבקש העמדת אשראי מחדש בגובה סכומים שנפרעו על ידם בפירעון מוקדם כאמור.
- הרוכשים יהיו רשאים לדחות את המועד האחרון לתשלום יתרת התמורה עד לתום 36 חודשים גרגוריאניים מתום התקופה הראשונה, בכפוף למספר תנאים, ובכלל זה:
- האופציה מומשה במלואה או בחלקה עד תום תקופת האופציה. אם ימומש רק חלק מהאופציה, ידחה המועד האחרון לתשלום יתרת התמורה, רק לגבי חלק יחסי מיתרת התמורה, לפי היחס שבין מספר מניות האופציה שמומשו בפועל לכלל מניות האופציה.
- עד תום התקופה הראשונה, יושלם שיעור מניות גרעין השליטה שאינן משועבדות ל-26% מההון המונפק של הבנק.
- במועד בו מבקשים הרוכשים לדחות את המועד האחרון לתשלום התמורה, עומדות הבטוחות (כאמור לעיל) ביחס בטוחות לחוב שנקבע.
- כל עוד קיים חוב כמפורט לעיל, יחולו על הרוכשים הגבלות שונות, לרבות הגבלות על פעולות במניות המשועבדות, הגבלות על תשלום דיבידנדים, הגבלות על שעבוד נוסף של מניות אופציה שימומשו על ידם, והגבלות על ביצוע פעולות שונות, ללא הסכמת הממשלה, בקשר לבנק שיש בהן כדי לפגוע בערך הבטוחה. כמו כן, הרוכשים יידרשו לעמוד ביחס בטוחות לחוב מסוים (יחס בין סכום הערבויות האישיות ושווי השוק של המניות המשועבדות, לפי חישוב שנקבע, או שוויין של בטוחות אחרות שיעמידו הרוכשים, לבין יתרת החוב).
- בנוסף, הסכם האשראי האמור כולל אירועי הפרה ותנאים אחרים בהם יעמוד האשראי לפירעון מיידי.

חוק המניות הבנקאיות שבהסדר

כאמור לעיל, חוק המניות הבנקאיות שבהסדר נועד להסדיר את החזקת המדינה במניות הבנק ואת השימוש בזכויות ההצבעה מכוחן ונושאים נלווים אחרים, וזאת על מנת לאפשר לממשלה למכור את המניות בבנקים שהועברו לבעלותה בתנאים ובאופן שייראו לה רצויים, להימנע ממעורבות בניהול השוטף של עסקי הבנקים, בתקופה שעד למכירת המניות, תוך שמירה על האינטרס הרכושי של המדינה בהם ולאפשר שינויים מבניים במערכת הבנקאית בהתאם למדיניות הממשלה ועל פי כל דין. החוק קבע כי השימוש בזכויות ההצבעה מכוח המניות, מטעם המדינה ובשבילה ייעשה על ידי ועדה למניות הבנק (להלן - "הוועדה"), אשר תמונה לכל בנק בנפרד, על ידי ועד ציבורי, שימונה על ידי הממשלה. ביום 22 בדצמבר 2005 פורסמה ברשומות הוראת המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה)(מינוי ועדות אחרות ותקופת כהונתן), התשס"ו - 2005 אשר קבע כי אם העבירה המדינה את השליטה בבנק לאדם אחר, תסיים הוועדה שמונתה את כהונתה. על אף האמור הודיעה ב"כ המדינה בתגובה לפניית ב"כ הרוכשים ביום 10 באפריל 2006 כי הוועדה למניות הבנק תכהן כנציגת הממשלה לצורך ההצבעה במניות הבנק שבידי המדינה.

עיקרי החוק

סעיף 41 לחוק קובע כי משמכרה הממשלה מניות בעסקה שמטרתה הקניית שליטה כדין בבנק, יחולו הוראות סעיפים 3 ו-5, פרקים ה' ו-ו' וסעיפים 33 עד 36, בכפוף להוראות שייקבעו במפורש לענין זה בהסכם המכר. להלן יתוארו הוראות החוק האמורות, שעודן רלוונטיות, והתיקונים להן בהתאם להסכם המכר, הוא ההסכם להעברת גרעין השליטה בבנק.

בהסכם להעברת גרעין השליטה בבנק נקבע כי הוראות חוק המניות הבנקאיות בהסדר שעניינן מינוי דירקטורים (פרק ה' לחוק) לא יחולו. לענין הוראות פרק ו' שעניינן אסיפות כלליות נקבע בהסכם כי ההוראות המתייחסות לוועדה יחולו על נציגי הממשלה גם אם אינם הוועדה. הוראות פרק ו' קובעות כי הוועדה חייבת להשתתף באסיפות הכלליות של בעלי המניות של הבנק, ולהצביע בהן מכח המניות המוחזקות על ידי הממשלה באופן שעליו החליטה הוועדה.

במקרה שבו הוצע באסיפה כללית לשנות את מסמכי היסוד של הבנק, תצביע הוועדה על פי שיקול דעתה, ובלבד שתצביע נגד כל

שינוי שיש בו כדי לפגוע, במישרין או בעקיפין, בזכויות הקשורות למניות או ביכולת מכירתן, או במדיניות הממשלה בקשר למכירתן או בקשר לשינויים מבניים במערכת הבנקאות, ובמקרה של ספק רשאית הוועדה להתייעץ עם שר האוצר או מי שהוא ימנה לענין זה. לעניין אישור שכר דירקטורים הוועדה אינה רשאית להצביע בעד העלאה בשכר, מעבר לעליית השכר הממוצע במשק אלא אם כן התוצאות העסקיות של הבנק יצדיקו זאת.

סעיף 28 לחוק המניות הבנקאיות קובע כי שר האוצר, באישור הממשלה או באישור ועדת שרים שהממשלה תסמיך, יהיה רשאי להורות לוועדה לבקש כינוס של אסיפה כללית של הבנק ולהשתתף בה ולהצביע לפי הוראותיו בכל ענין, לרבות תיקון מסמכי היסוד, אם הדבר דרוש, לדעתו, להשגת מטרה מהמטרות הבאות:

(1) ביצוע מכירת המניות, לרבות קיום התחייבויות ומימוש זכויות שנקבעו בהסכמי המכר, ולרבות קבלת החלטות בדבר שינויים בהון המניות להקלת סחירותן של המניות ובדבר פעולות נלוות אחרות;

(2) מניעה או צמצום של פגיעה ממשית, במישרין או בעקיפין, בזכויות הקשורות למניות, ביכולת מכירתן או בתמורה שתתקבל ממכירתן.

(3) ביצוע שינויים מבניים, לרבות מכירת נכסים מהותיים מנכסי הבנק, או ארגון מחדש של הבנק והחברות שבשליטתו, הנדרשים על פי דין או שהממשלה החליטה עליהם לפני ה- 31 באוקטובר 1993 ואולם אם נמכרו לציבור מניות של הבנק על פי תשקיף, תופעל סמכות זו רק אם השינויים המבניים המוצעים נדרשים על פי דין או צוינו במפורש בתשקיף, או לא תהיה בהם פגיעה בטובת הבנק. סעיף זה לא יחול בתקופת התמיכה.

(4) קביעת מדיניות חלוקת דיבידנדים מתוך רווחי הבנק, בכפוף להגבלות שקבע המפקח על הבנקים לשמירה על יציבות הבנק.

(5) העברת סמכויות בנושאים הנזכרים בס"ק (1) עד (4) לעיל, לאסיפה הכללית.

בסעיף 33 לחוק המניות הבנקאיות, נקבע כי הבנק וכל נושא משרה בו, וכן כל חברה בשליטת הבנק וכל נושא משרה בה, ישתפו פעולה עם מי שיטפל במכירת מניות הבנק. עוד נקבע כי מתכונת שיתוף הפעולה של הבנק תהיה כאמור בהסכמים שנחתמו בין הממשלה וחברת נכסים לבין הבנק, והכל כמפורט בסעיף האמור.

סעיף 34 קובע הוראות לעניין אחריות ושיפוי בעניין ביצוע פעולות לפי סעיפים 28-33 לחוק.

המחיר האפקטיבי בעסקה למכירת גרעין השליטה בבנק

ביום 17 במאי 2005 העבירה נכסים לבנק חוות דעת של גורן קפיטל גרופ בע"מ, אשר הוכנה עבור נכסים ומשרד האוצר בעניין "אומדן שוויה הכלכלי של חבילת המניות והאופציות המהוות את גרעין השליטה בבנק דיסקונט לישראל".

בסיכום חוות הדעת נקבע כי:

- התמורה בסך 1,300 מיליון ש"ח אשר קיבלו המוכרות מהרוכשים עבור חבילת המניות והאופציות, משקפת מחיר אפקטיבי לעסקה בטווח של 74%-81% מהונו העצמי של הבנק בעת המכירה, ומחיר אפקטיבי לעסקה בטווח של 4.67-5.2 ש"ח למניה.
- אמידת התמורה האפקטיבית שיקללה בתוכה את ערכן של האופציות אשר ניתנו לרוכשים, כאשר אלו תומחרו על פי אומדן של 50% מערכן על פי נוסחת B&S, אשר משקף, להערכת גורן קפיטל גרופ בע"מ, שווי כלכלי נאות, בהתחשב במגבלות הרבות המוטלות על האופציות, מימושן וקבלת ההטבה הפוטנציאלית הגלומה בהן לאחר מימושן.

חוות הדעת צורפה, בהסכמת נותנה, לדוח מיידי שפירסם הבנק בעניין זה ביום 23 במאי 2005.

יצויין כי הבנק לא היה צד להליך המכירה וכי לא היה מעורב בהזמנת חוות הדעת או בגיבושה.

המחיר בעסקאות למכירת יתרת מניות המדינה בבנק

לפי הודעה שקיבל הבנק ממדינת ישראל, בימים 11 ו-15 במאי 2006 מכרה המדינה מניות המהוות 6.09% מהונו המונפק של הבנק, בתמורה לסכום כולל של כ-553.7 מיליון ש"ח. (כאמור לעיל, הכמות האמורה מהווה את יתרת החזקות המדינה במניות הבנק, קרי: המניות שהחזיקה המדינה מעבר למניות לגביהן הוקנתה האופציה לקבוצת ברונפמן-שראן). המחיר בעסקה נקבע ל-9.268 ש"ח למניה.

הסכם העובדים

ביום 1 בפברואר 2005, במקביל לחתימת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, נחתם הסכם בין ההסתדרות החדשה, ועד עובדי בנק דיסקונט והחשב הכללי במשרד האוצר (להלן: "הסכם העובדים") אשר תוקפו כפוף, בין היתר, לאישורו של הבנק (ר' להלן). הסכם העובדים אמור להסדיר מספר דרישות שהועלו מטעם עובדי הבנק בקשר לזכויותיהם על רקע מכירת גרעין השליטה בבנק על ידי המדינה.

להלן יפורטו תנאיו של הסכם העובדים:

- ההסתדרות, כארגון עובדים יציג, מוותרת בשם העובדים על זכותם לרכוש את יתרת 10% ממניות הבנק שבידי המדינה, בהנחה של 25%, ועל ההלוואה המסובסדת מהבנק למימון רכישה זו כפי שנהוג לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר.
- בתמורה לויתור על רכישת המניות בהנחה כאמור, יקבלו העובדים מהממשלה סכום במזומן השווה לערך 30% משווי יתרת 10% ממניות הבנק שלא חולקו בגינם מניות בהנחה לעובדים. בהסכם העובדים הוצהר כי שווי ההטבה בגין הויתור על רכישת המניות כאמור הינו 120 מיליון ש"ח (להלן: "מענק המדינה לעובדים").
- העובדים יקבלו מהבנק בונוס על חשבון שנת 2004, בגובה משכורת אחת לכל עובד (להלן: "הבונוס לשנת 2004") וכן מענק מיוחד בגין הויתור על קבלת ההלוואה המסובסדת שהיו זכאים לה כפי שנהוג היה לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר (להלן: "המענק המיוחד").
- שווי המענק המיוחד ביחד עם שווי הבונוס לשנת 2004 יעמוד על סך של 130 מיליון ש"ח (להלן ביחד: "מענק הבנק לעובדים"). יובהר, כי בשיחה שנערכה בין מנכ"ל הבנק לבין סגן החשב הכללי במשרד האוצר, הובהר לבנק כי סכום מענק הבנק לעובדים (כאמור לעיל, 130 מיליון ש"ח), מבטא את העלות הכוללת לבנק כמעסיקם של העובדים. תוכן השיחה האמורה הועלה על הכתב במכתב שנשלח מאת הבנק לסגן החשב הכללי.

  סכומים מעבר לסך האמור של 130 מיליון ש"ח ישולמו על ידי הממשלה.
- מענק המדינה לעובדים ומענק הבנק לעובדים (להלן: "המענק הכולל") יעמדו על סך של 250 מיליון ש"ח. המענק הכולל ישולם לעובדים בכפוף לביצוע ה-closing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, במועדים הבאים: (1) סך של 205 מיליון ש"ח ישולם במהלך חודש ספטמבר 2005 או בסמוך לאחר ה-closing, לפי המאוחר; (2) סך של 45 מיליון ש"ח ישולם לא יאוחר מתום שלוש שנים ממועד ה-closing או בסמוך למועד מימוש האופציה בידי הרוכשים, היה והרוכשים יממשו את זכותם לרכוש את מניות האופציה במלואה או בחלקה, במועד מוקדם יותר. (בפועל, כמפורט להלן, שולם המענק הכולל כולו בסמוך לאחר ה-closing).
- העובדים הזכאים לקבלת המענק הכולל, הם מי שיהיו במועד ה-closing עובדי הבנק, עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ ועובדי חברות בנות בבעלות מלאה בישראל, שהינם עובדים קבועים ועובדים מן המינין, וכן עובדים בחודים אישיים, אשר במועד ה-closing תמלא שנה אחת לעבודתם בבנק. בהסכם העובדים הובהר, כי חלקם של עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ במענק הכולל ישולם על ידי הממשלה והבנק כפוף לחתימת הסכם נפרד עם העובדים (ר' "הסכם עובדי מרכנתיל" להלן).
- תוקפה של חוקת העבודה כהסכם קיבוצי בבנק דיסקונט יוארך לתקופה של חמש שנים, דהיינו עד ליום 31 בדצמבר 2009. בתום מועד זה ינהגו הצדדים, לגבי תוקפה של חוקת העבודה, בהתאם להוראות סעיף 3 לחוקה.
- בהסכם למכירת גרעין השליטה בבנק ייקבע כי אם תימכר השליטה בבנק דיסקונט ניו יורק, תועבר מלוא התמורה במזומן שתתקבל בגין המכירה לבנק, ולא ניתן יהיה למשוך דיבידנד מכספי תמורה זו, עד מלאת חמש שנים ממועד חתימת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, אלא אם יוסכם אחרת עם ועד העובדים.
- סכסוך העבודה שהוכרז בנוגע להפרטת הבנק, מיום 11 במרס 2004, יבוטל מיד עם אישורו של הסכם העובדים.
- מיד לאחר אישור ההסכם, העובדים ישתפו פעולה בכל דבר או פעולה שיידרשו לצורך השלמת העסקה למכירת גרעין השליטה בבנק, ולמכירת יתרת המניות שיוותרו בידי המדינה ובכל הליך נוסף שיידרש, אם יידרש. (לענין זה הובהר כי הביטוי "עובדים" בהקשר לאמור לעיל, הינו למעט עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ).
- בכפוף לאישור הסכם העובדים, התחייבו הצדדים להסכם העובדים הדדית כי בתקופה שעד לאחר השלמת הסכם המכירה

(מועד ה-closing) או עד יום 30 בספטמבר 2005, לפי המאוחר מביניהם, ישמרו על שקט תעשייתי הדדי. לא יינקטו מהלכים או שינויים ארגוניים חד צדדיים שאינם תואמים את חוקת העבודה, על ידי מי מהצדדים, ולא ינקטו אמצעי שביתה או השבתה, מלאה או חלקית, או כל אמצעי שיש בו כדי לפגוע ביחסי העבודה, בהליכי העבודה או סדריה.

תוקפו של הסכם העובדים הותנה באישור המוסדות המוסמכים של הבנק. ביום 7 בפברואר 2005 אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק את הצטרפות הבנק להסכם. בהחלטה הודגש כי העלות הכוללת (עלות למעביד) בה ישא הבנק תעמוד על כ-130 מיליון ש"ח (ולא תעלה על סכום זה). ביום 5 באפריל 2005 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את הצטרפות הבנק להסכם העובדים. במסגרת האישור נקבע כי העלות הכוללת (עלות למעביד) בה ישא הבנק תעמוד על כ-130 מיליון ש"ח (ולא תעלה על סכום זה).

תוקפו של הסכם העובדים הותנה גם באישור ועדת הכספים של הכנסת. ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הסכם העובדים. ברבעון הראשון של שנת 2006, בסמוך לאחר ביצוע ה-closing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, שילמו הבנק וחברות הבת הרלבנטיות את המענק הכולל עליו הוסכם בהסכם העובדים. העלות הכוללת של המענק, לרבות הוצאות נלוות (מע"מ שכר וביטוח לאומי) הגיעה לסך של כ-305 מיליון ש"ח. לאור האמור לעיל, המענק שישולם על ידי המדינה יגיע לסך של כ-175 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-120 מיליון ש"ח שולם בחודש מרס 2006, והיתרה תשולם במועד מימוש האופציה בידי קבוצת ברונפמן-שראן.

הסכם עובדי מרכנתיל. ביום 22 במאי 2005 נחתם הסכם בין ההסתדרות החדשה, ועד עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט והחשב הכללי במשרד האוצר (להלן: "הסכם עובדי מרכנתיל"), אשר תוקפו כפוף, בין היתר, לאישורו של בנק מרכנתיל דיסקונט (ר' להלן). הסכם עובדי מרכנתיל נועד להסדיר מספר דרישות שהועלו מטעם עובדי בנק זה בקשר לזכויותיהם על רקע מכירת גרעין השליטה בבנק על ידי המדינה.

להלן יפורטו תנאיו של הסכם עובדי מרכנתיל:

- ההסתדרות, כארגון עובדים יציג, מוותרת בשם העובדים על זכותם לרכוש את יתרת 10% ממניות בנק דיסקונט שבידי המדינה, בהנחה של 25%, ועל ההלוואה המסובסדת למימון רכישה זו כפי שנהוג לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר.
- בתמורה לויתור על רכישת המניות בהנחה כאמור, יקבלו העובדים מהממשלה סכום במזומן השווה לערך 30% משווי יתרת 10% ממניות הבנק שלא חולקו בגינם מניות בהנחה לעובדים.
- העובדים זכאים לקבל מבנק מרכנתיל דיסקונט בונוס על חשבון שנת 2004, בגובה משכורת אחת לכל עובד (להלן: "הבונוס לשנת 2004") וכן מענק מיוחד בגין הויתור על קבלת ההלוואה המסובסדת שהיו זכאים לה כפי שנהוג היה לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר (להלן: "המענק המיוחד").
- המענק הכולל המשולם לעובדי בנק מרכנתיל דיסקונט יהיה הסכום היחסי לבנק מרכנתיל דיסקונט מתוך סכום המענק הכולל (250 מיליון ש"ח) כמשמעותו בהסכם העובדים האמור. המענק הכולל ישולם לעובדים בכפוף לביצוע ה-closing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק דיסקונט, במועדים שנקבעו בהסכם (לענין הקדמת חלק מתשלומי המענק, ר' פירוט תנאיו של הסכם העובדים לעיל).
- העובדים הזכאים לקבלת המענק הכולל, הם מי שיהיו במועד ה-closing, עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט ועובדי חברות בנות של בנק מרכנתיל דיסקונט בבעלות מלאה בישראל, שהינם עובדים קבועים ועובדים מן המנין, וכן עובדים בחודש אישיים, אשר במועד ה-closing תמלא שנה אחת לעבודתם בבנק.
- תוקפם של ההסכמים הקיבוציים החלים בבנק מרכנתיל דיסקונט (כמשמעות המונח בהסכם הקיבוצי מיום 21 בדצמבר 2004, על כל נספחיו), יוארך לתקופה קצובה עד ליום 31 בדצמבר 2009. בתום מועד זה ינהגו הצדדים, לגבי תוקפם של ההסכמים הקיבוציים, בהתאם להוראות סעיף 5 להסכם העבודה מיום 17 במאי 1968.
- סכסוך העבודה שהוכרז בבנק מרכנתיל דיסקונט בנוגע להפרטת בנק דיסקונט, מיום 29 במרס 2004, יבוטל מיד עם אישורו של הסכם עובדי מרכנתיל.
- מיד לאחר אישור ההסכם, ישתפו עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט פעולה בכל דבר או פעולה שיידרשו לצורך השלמת העסקה

למכירת גרעין השליטה בבנק דיסקונט, ולמכירת יתרת המניות שיוותרו בידי המדינה ובכל הליך נוסף שיידרש, אם יידרש.

- בכפוף לאישור הסכם עובדי מרכנתיל, התחייבו הצדדים להסכם עובדי מרכנתיל הדדית כי בתקופה שעד לאחר השלמת הסכם המכירה (מועד ה-closing) או עד יום 30 בספטמבר 2005, לפי המאוחר מביניהם, ישמרו על שקט תעשייתי הדדי. לא יינקטו מהלכים או שינויים ארגוניים חד צדדיים שאינם תואמים את ההסכמים הקיבוציים, על ידי מי מהצדדים, ולא ינקטו אמצעי שביתה או השבתה, מלאה או חלקית, או כל אמצעי שיש בו כדי לפגוע ביחסי העבודה, בהליכי העבודה או סדריה.

תוקפו של הסכם עובדי מרכנתיל הותנה באישור המוסדות המוסמכים של בנק מרכנתיל דיסקונט, באישור מועצת העובדים בבנק מרכנתיל דיסקונט ובאישור ועדת הכספים של הכנסת. ביום 30 במאי 2005 אישרה מועצת העובדים בבנק מרכנתיל דיסקונט את הסכם עובדי מרכנתיל. ביום 9 ביוני 2005 אישר דירקטוריון בנק מרכנתיל דיסקונט את ההסכם, וביום 20 ביוני 2005 אישרה אותו האסיפה הכללית של בנק מרכנתיל דיסקונט. ועדת הכספים של הכנסת אישרה את ההסכם.

בנספח להסכם עובדי מרכנתיל, אשר החותמים עליו (ההסתדרות, ועד עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק מרכנתיל דיסקונט) הסכימו כי יהווה חלק בלתי נפרד מהסכם עובדי מרכנתיל, הוסכם כי חרף לוח הזמנים שנקבע בהסכם עובדי מרכנתיל, יוקדם לעובדי בנק מרכנתיל דיסקונט תשלום בסך משכורת אחת, והיא תשולם לאחר קבלת האישור של מוסדות בנק מרכנתיל דיסקונט ומועצת העובדים של בנק מרכנתיל דיסקונט, למי שבמועד התשלום יעמדו בתנאי הזכאות שנקבעו בהסכם עובדי מרכנתיל. התשלום האמור יקוזז מהתשלום אשר יבוצע לפי הסכם עובדי מרכנתיל, ובכך מוצו כל תביעות עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט לעניין הבונוס בגין שנת 2004.

כאמור לעיל, ברבעון הראשון של שנת 2006, בסמוך לאחר ביצוע הclosing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, שולם המענק לעובדי בנק מרכנתיל דיסקונט.

הטיפול החשבונאי בהסכם העובדים

בדוחות הכספיים לשנת 2004, נכללה הפרשה בגין הבונוס לשנת 2004, בגובה משכורת אחת וזאת, על יסוד ההערכה שלאור התוצאות העסקיות בשנת 2004, הבנק ושאר חברות הבת הרלבנטיות בקבוצה היו משלמים ממילא לעובדיהם מענק כאמור. סכום הבונוס כאמור הינו כ-73 מיליון ש"ח.

ההפרשה בגין יתרת מענק הבנק לעובדים, בסך של כ-57 מיליון ש"ח, המהווה את המענק המיוחד כאמור, נזקפה בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2006, בו התמלאו התנאים המתלים בהסכם העובדים, ובפרט ביצוע ה-closing על פי ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק.

אשר למענק המדינה לעובדים, נמסר לבנק על ידי הפיקוח על הבנקים שהמענק שישולם על ידי המדינה (סך של כ-175 מיליון ש"ח, כולל עלויות נוספות בגין ההשלמה ל"עלות המעביד"), הינו בגדר "עסקה עם בעל שליטה" ולפיכך, יש לרשום את מענק המדינה כהוצאות שכר כנגד קרן הון.

ההוצאה בגין מענק המדינה לעובדים נזקפה בדוחות הכספיים של הבנק לרבעון הראשון של שנת 2006, בהתאם לעמדתו האמורה של הפיקוח על הבנקים, במקביל לרישום ההפרשה בגין המענק המיוחד.

חקיקה ופיקוח

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו.

פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק.

אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בת וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום ייעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, השקעות משותפות בנאמנות, כלל הפעילות של קופות הגמל, דיני ניירות ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את חוקי ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

רפורמה במבנה שוק ההון בישראל ובפעילות הבנקים ושחקנים אחרים בתחום שוק ההון

בשלהי שנת 2004 אימצה הממשלה את המלצותיה של ועדה בינמשרדית, בראשות מנכ"ל משרד האוצר (ועדת בכר) ובמהלך שנת 2005 גובשה ואושרה חקיקה שנועדה להוציא לפועל את החלטות הממשלה בתחומים אלה. בכך הושלמה למעשה מלאכת החקיקה שנועדה לגבש הסדרים בתחומים שונים הנוגעים לפעילות המערכת הבנקאית, עליהם החליטה הממשלה עוד בשנת 1993.

בחודש אוגוסט 2005 פורסמו שלושה חוקים מקיפים המתייחסים לפעילות הבנקים ושחקנים אחרים בשוק ההון: החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005; חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005. בהמשך שנת 2005 ובמהלך השנים 2006 ו-2007 החלו להתפרסם תקנות וכללים שונים שנועדו להשלים את ההסדרים בחקיקת משנה. כן פורסמו הצעות חקיקה ותקינה רבות אשר משנות או מעדכנות את ההסדרים בתחום שוק ההון והחסכון הפנסיוני. בכלל זה פורסמה בחודש מרס 2007 הצעת חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה וצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי, פנסיה חובה, הפחתת שיעורי המס ותיקוני חקיקה), התשס"ז-2007, העוסקת בין היתר, בהנהגת פנסיה חובה לכל עובד.

החקיקה החדשה נועדה להביא לשינוי במבנה שוק ההון ותפקידי המערכת הבנקאית בו. הבנקים נדרשים, בתוך תקופת מעבר שנקבעה בחקיקה, להפסיק את פעילותם בתחום קרנות הנאמנות וקופות הגמל במתכונת שהייתה קיימת עד אז, להעביר את ניהולן ואת הבעלות בהן לידי שחקנים אחרים בשוק ההון, ולהפוך ליועצים בתחום שוק ההון ובתחום הפנסיוני, שאינם בעלי אינטרס ישיר במוצרים הנמכרים ללקוחותיהם. במסגרת החקיקה החדשה הוסדר לראשונה בחקיקה ראשית תחום קופות הגמל וכן חוקק חוק חדש בתחום הפנסיה, העוסק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני.

לסקירה תמציתית של השינויים העיקריים בחקיקה והשלכותיה, ר' ביאור 33 לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר היערכות הבנק לרפורמה במבנה שוק ההון בישראל ולשינויי החקיקה, ר' "תת מגזר החברות הריאליות" בפרק "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות

עיקריים" ו-"פעילות בשוק ההון" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים".

חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

בחודש מרס 2006 אישרה הכנסת את החוק, הקובע הסדר כולל להגשה של תובענות ייצוגיות ולניהולן ומחליף, בין היתר, את ההוראות בדבר תובענות ייצוגיות נגד בנקים שנכללו בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. החוק מרחיב את העילות בגינן ניתן להגיש תובענה ייצוגית נגד בנקים, וקובע כי ניתן להגיש תובענה ייצוגית נגד בנק "בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו". כן נקבעו עילות נוספות שעשויות לשמש בסיס לתביעה נגד בנקים, כגון עילה הנובעת מזיקה לניירות ערך או ליחידת השתתפות בקרן נאמנות, ועוד.

החוק מקל על מגישי תובענות ייצוגיות והוא מקנה שיקול דעת נרחב לבית המשפט בכל הנוגע לאישור התובענה כתובענה ייצוגית, לניהולה של התובענה, להגדרת הקבוצה ותת קבוצות, להחלפת התובע המייצג או בא כוח מייצג, צירוף תובע מייצג או בא כוח מייצג, ומתן היתר לארגון למטרות ציבוריות להשתתף בדיונים. הוראות החוק דורשות פיקוח הדוק מבעבר על הסתלקות תובע מייצג מתובענה יצוגית ועל הסדרי פשרה, וקובעות אפשרות לפסוק גמול למבקש ולתובע מייצג גם כאשר התובענה הייצוגית לא אושרה או לא הוכרעה לטובת הקבוצה.

החוק מקנה הגנה לגופים מסויימים, ובכללם בנקים, הן בשלב אישור התובענה כייצוגית והן בשלב פסיקת פיצויים לטובת התובעים, במקרים בהם התקבלה התביעה, ומאפשר לבית המשפט להתחשב בנזק שעלול להיגרם לנתבע ולציבור הנזקק לשירותיו או לציבור בכללותו, לעומת התועלת שבניהול התובענה כייצוגית או במתן הפיצוי. ואולם, הנזק לנתבע שניתן להביא בחשבון הינו נזק שעלול להיגרם "כתוצאה מפגיעה ביציבותו הכלכלית של הנתבע", תנאי שסבירות התממשותו בתביעה בודדת (ולו גם ייצוגית) שהוגשה נגד בנק, הינה נמוכה.

החוק מקל גם בהוראות ההתיישנות וקובע, בין היתר, כי במקרה שבית המשפט דחה או מחק בקשה לאישור תובענה כייצוגית, לא תתיישן תביעתו של אדם הנמנה על הקבוצה (או מי שהוחלט שלא יכלל בה) בטרם חלפה שנה מהמועד שבו הפכה ההחלטה בבקשה לאישור לחלוטה.

הוראות המעבר של החוק מחילות את החוק החדש גם על תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר היו תלויות ועומדות במועד פרסום החוק, ונקבעו הוראות שנועדו למנוע את הארכת תקופת ההתיישנות ביחס לבקשות אלה ובקשות שנדחו לפני פרסום החוק.

החוק החדש נועד לעודד הגשת תובענות ייצוגיות, וסביר להניח שבעקבות חקיקתו תוגשנה תובענות ייצוגיות רבות יותר בכלל ונגד בנקים בפרט. יחד עם זאת בשלב זה לא ברור עדיין כיצד יפורשו הוראות החוק החדש ובאיזה אופן ייושמו בידי בתי המשפט בעתיד, ולפיכך לא ניתן להעריך את השפעתן על הבנק.

הצעות חקיקה והסדרים בנושא העמלות הבנקאיות

בשנים האחרונות עלו על סדר היום הציבורי נושאים שונים הקשורים לעמלות שגובים הבנקים, לרבות גובהן, סוגיהן, הגילוי שניתן ללקוחות אודותיהן והפיקוח עליהן. בהקשר זה הונחו על שולחן הכנסת מספר רב של הצעות חוק פרטיות, שעניינן הגבלת היכולת להעלות עמלות, הגבלת סך ההכנסות מעמלות, איסור גביית עמלות בגין שירותים מסוימים, הצעת חוק להקמת רשות לסחר הוגן, אשר תהיה אחראית לנושאים שונים, ובכלל זה הסדרת יחסי בנק-לקוח, הצעה להטלת פיקוח מצד גורמים שונים ועוד. הנושא נבחן גם בידי צוותים מקצועיים שונים שהגישו את המלצותיהם.

במהלך שנת 2004, הודיע הממונה על ההגבלים העסקיים כי הוא שוקל לעשות שימוש בסמכותו על פי חוק ההגבלים העסקיים, ולקבוע כי חמישה בנקים, שהבנק ביניהם, מהווים קבוצת ריכוז, ובהמשך אף פרסם הצעה לתיקון חוק ההגבלים העסקיים, שעניינה הסדרת סמכויותיו בקשר לקבוצת ריכוז.

בחודש יולי 2005 גובש בין המפקח על הבנקים לבין הבנקים הסדר בנושא העמלות למשקי בית. המפקח דיווח על כך לוועדת הכלכלה של הכנסת ושלח לבנקים ביום 14 ביולי 2005 מכתב המפרט את העקרונות ליישום "עסקת החבילה" בנושא עמלות

בחשבונות עו"ש של לקוחות פרטיים.
במהלך שנת 2006 שב הנושא ועלה מפעם לפעם ובראשית שנת 2007 אף החלה לפעול ועדת חקירה פרלמנטרית, עליה הוטל לבחון את הנושא בכללותו.
ביום 30 בינואר 2007 העביר בנק ישראל למשרד האוצר טיוטת הצעת חוק, שמטרתה להסדיר את תחום העמלות הבנקאיות הנגבות ממשקי הבית. הצעת החוק מתבססת על הצעת חוק שניסח בנק ישראל בשנת 2004, אך כוללת מספר חידושים, בהם מתן סמכות למפקח להכתיב לבנקים קריטריונים אחידים לשמות ולתכני העמלות, צמצום ניכר במספר העמלות והוראה לפרסם את העמלות הנגבות ממשקי הבית בנפרד מהתעריפון בו מתפרסמות כלל העמלות. בנוסף, יקנה החוק למפקח סמכויות פיקוח והתערבות ברמת המחירים במגזר הבנקאות הקמעונאית (במקרים בהם העמלה עלולה לפגוע בתחרות, במקרים בהם הלקוח משלם עמלה בגין שירות שהיה חייב לקבל מתאגיד בנקאי מסוים, כאשר העמלה נגבית בגין שירות חיוני הקשור לחשבון עו"ש ובמקרים בהם נגבית עמלה ללא צידוק מספיק). ההצעה קובעת גם מתכונת דיווח לפיקוח על הבנקים בקשר לעמלות, שתשמש לפרסום השוואתי תקופתי, והוראות בדבר צמצום עלויות והקלת המעבר מבנק לבנק.
בנוסף, אושרו בקריאה טרומית שלוש הצעות חוק פרטיות להגבלת עמלות הבנקים והצעה לחייב את הבנקים לשלם ריבית זכות על יתרת זכות בחשבון. הצעות אלה יידונו בוועדת הכלכלה של הכנסת, כחלק מהדיון הכולל בסוגיית העמלות. כן הוחל דין רציפות על הצעת חוק של חברי כנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת, לתיקון חוק ההגבלים העסקיים בנושא מניעת התנהגות שאינה תחרותית על ידי קבוצת ריכוז, אשר מסמיכה את הממונה לתת הוראות לחברי הקבוצה לשם מניעת הפגיעה בתחרות והסרת חסמי כניסה ומעבר.
לפרטים נוספים ר' בפרק "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים", בסעיף "מגזר הקמעונאות - מגזר משקי הבית".

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

איסור הלבנת הון. ביום 17 באוגוסט 2000 נכנס לתוקפו חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") הקובע, בין היתר, כי העושה פעולה ברכוש אסור (קרי: רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה, רכוש ששימש לביצוע עבירה ורכוש שאיפשר ביצוע עבירה) בידיעה שהוא רכוש אסור או במטרה שלא יהיה דיווח או כדי לגרום לדיווח לא נכון עובר עבירה פלילית. החוק קובע, בין היתר, כי מי שידווח על פעולות כאמור יהיה פטור מאחריות.
בהמשך לחוק הותקנו תקנות, הוצאו צווים ונקבעו הוראות ניהול בנקאי תקין (הוראה מס' 411), החלים על תאגידים בנקאיים וגורמים אחרים, בהם חברות בנות של הבנק. במסגרת זו נקבעו, בין היתר, כללים לזיהוי, דיווח וניהול רישומים, קביעת מדיניות, מעקב אחר חשבונות מסויימים וטיפול בהם, ועוד. הוראת ניהול בנקאי תקין מורה לבנקים להיערך, בין היתר, לקביעת מדיניות קבוצתית בנושאים אלה ולפיקוח על ביצועה, ולניהול מערכת ממוחשבת שתסייע במעקב וגילוי של פעילות בלתי רגילה בחשבונות לקוחות.
הבנק וחברות הבת הרלוונטיות מינו אחראים למילוי החובות על פי החוק, והם נערכו ונערכים לישום ההוראות האמורות, לרבות עדכון פרטי הלקוחות, אימות זהותם, קביעת נהלים, והיערכות מחשובתית. בין היתר, ביום 18 באוגוסט 2003 נחסמו, על פי הוראות החקיקה, חשבונות של לקוחות הבנק אשר לא היו בהם את פרטי הזיהוי הנדרשים על פי הצווים הרלבנטיים, באופן שעד למסירת הפרטים לא יבוצעו בהם פעולות יזומות על ידי הלקוח, למעט פרעון חובות.
איסור מימון טרור. ביום 29 בדצמבר 2004 התקבל בכנסת חוק איסור מימון טרור, התשס"ד-2004 (להלן: "חוק איסור מימון טרור") אשר נכנס לתוקף בתחילת חודש אוגוסט 2005. על פי החוק, מי שעושה פעולה ברכוש של אדם בהיותו מודע לכך שאותו אדם הוא פעיל טרור או שהוא מוכרז ככזה (בהליך הקבוע בחוק) עובר עבירה פלילית. כמו כן נקבע כי בנק חייב לדווח על נסיון לביצוע פעולה כאמור ו/או על ביצועה, וכי אי דווח כאמור מהווה אף הוא עבירה פלילית.
יישום חוק איסור מימון טרור חייב את הבנק להיערכות מחשובתית נוספת, להדרכות בכל הקשור לפעילות מסוג זה (אשר אינה דומה לפעילות של הלבנת הון), ולקביעת נהלי עבודה נוספים.
החוק עורר אי בהירויות רבות בקשר למידת הנדרש מהבנקים, במיוחד לגבי יכולתו של הבנק לאתר ולמנוע פעילות של פעילי טרור

שאינם מנויים ברשימות שפורסמו על פי דין ולגבי יכולתו של הבנק לעקוב ולמנוע העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלשתינאית, אשר עלולים לשמש לעידוד פעולות טרור. בחודש מאי 2006 הודיע הבנק לבנקים ברשות הפלשתינאית להם הוא נתן שירותי סליקה על הפסקת מתן השירותים בתוך תקופות של 3 ו-6 חודשים. בעקבות הודעות הבנק ובנקים אחרים (להלן: "הבנקים המייצגים"), פנה נגיד בנק ישראל אל הבנקים המייצגים בבקשה שישקלו את עמדתם שנית. במקביל יזם בנק ישראל, בשיתוף עם הרשות לאיסור הלבנת הון, משרד המשפטים ומשרד האוצר, את תיקון הצווים וההוראות הקיימים, במטרה לצמצם את אי הוודאות והסיכון להם נחשפים הבנקים המייצגים אגב מתן שירותי הסליקה לבנקים ברשות הפלשתינאית ולהסדיר את החובות והפעולות בתחום זה.

לאור האמור הודיע הבנק לבנקים הפלשתינאים ביום 6 בספטמבר 2006 על הארכת ההתקשרות עימם עד ליום 31 בדצמבר 2006. בחודש דצמבר 2006 ניתן היתר מיוחד לפעילות בנקים קורספונדנטים, בהם הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט, מול הבנקים ברשות הפלשתינאית ולקוחותיהם, באמצעות חשבון קורספונדנט המנוהל אצלם. כן פורסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001 ותקנות איסור מימון טרור (היתר לעשיית פעולה ברכוש), התשס"ז-2006. לאור התיקונים הצפויים הסמיך דירקטוריון הבנק את ההנהלה להמשיך ולהתקשר עם הבנקים ברשות הפלשתינאית למתן שירותי ייצוג במסלקה, בכפוף לשיקול דעתה העסקי.

התיקונים האמורים בצו ובתקנות כוללים נושאים שונים שעיקרם:

- הרחבה של חובות הזיהוי, הבדיקה והדיווח בעקבות חקיקת חוק איסור מימון טרור, לרבות: החלת חובה לבדיקת פרטי זיהוי של צדדים לפעולה אל מול פרטי זיהוי של ארגוני טרור ואנשים שהוכרז עליהם כפעילי טרור; שינוי בחובות הדיווח לפי גודל הפעולה (נקבע סף דיווח של 5,000 ש"ח לגבי פעולות המבוצעות אל מול מדינות וטריטוריות בסיכון גבוה); הוספת תבחינים רלבנטיים למימון טרור לצורך דיווח על פעולה בלתי רגילה; צמצום הפטור בגין פעולות יבוא וייצוא טובין, באופן שלא יחול על פעולות כאלה אל וממדינה או טריטוריה בסיכון גבוה.
- החלת הוראות הצו על חברות כרטיסי אשראי.
- הרחבות/הקלות לאור הניסיון שנצבר בנושא ובכלל זה: קביעת חובה לשמור תיעוד של בדיקות שנעשות לצורך אימות זיהוי; קביעת דרכי אימות פרטים ודרישת מסמכים חלופיות; הרחבת הפטור מהצהרת נהנה.

בצו נקבעו מועדי תחילה מדורגים להוראות שונות בו, בהתאם לתקופת ההיערכות הנדרשת לשם הפעלתן.

חלק מההוראות נכנסו לתוקף באופן מיידי עם פרסום הצו. הוראות הדורשות היערכות רבה, יכנסו לתוקף תוך תקופות של שישה או תשעה חודשים, והמפקח על הבנקים הוסמך, בחלק מן המקרים, להאריך את התקופה לתקופה זהה נוספת.

היערכות הבנק. הבנק נערך לביצוע הנדרש ממנו על פי החוק לאיסור הלבנת הון והחוק לאיסור מימון טרור, וחקיקת המשנה על פיהם, והוא פועל להטמעת הטיפול באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור בקרב כלל עובדי הבנק הרלבנטיים. במסגרת זו מפותחות ומשופרות באופן שוטף המערכות לזיהוי ואיתור לקוחות ופעילויות ולדיווח לרשויות, נהלי עבודה מעודכנים באופן שוטף ונקבעים נהלים חדשים במידת הצורך, ומבוצעים מהלכי למידה והדרכה בקרב עובדים ומנהלים בבנק. בשים לב לשינויים הרבים הנערכים בחקיקה ובתקינה בעניין איסור הלבנת הון ובעניין איסור מימון טרור, ההיערכות בתחומים אלה והטמעתם הינה מהלך מתמשך המבוצע באופן רציף, הן בבנק והן בחברות הבת הרלבנטיות.

ביקורת בנושא יישום "חוק איסור הלבנת הון". במחצית השניה של שנת 2005 ובחודשים הראשונים של שנת 2006, ערכה מחלקת הביקורת של בנק ישראל ביקורת רוחב בבנק באשר לטיפולו בנושא איסור הלבנת הון. דוח הביקורת צפוי להיות מוגש לבנק בחודשים הקרובים.

שלוחות הבנק בחו"ל השלימו בשנת 2006 את ביצועה של ביקורת באמצעות רואי חשבון חיצוניים, בכל הנוגע למידת הציות של השלוחות לכללי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור במקום מושבה של כל שלוחה ולמדיניות הקבוצתית בנושאים אלה. דוחות הביקורת שהוכנו אינם מעלים ממצאים מהותיים. דוחות הביקורת נדונו בועדת שלוחות חו"ל של הדירקטוריון.

חשד לביצוע עבירה על החוק לאיסור הלבנת הון. בחודש יולי 2006 קיבלו שני עובדים של הבנק הודעה לפיה תיק חקירה בעניינם הועבר לעיון הפרקליטות, וניתנה להם הזדמנות לטעון את טענותיהם טרם הגשת כתב האישום נגדם. בחודש אוקטובר

2006 הודיעה הפרקליטות על סגירת התיק נגד העובדים מחוסר אשמה.
לפרטים על חקירה בדבר עבירות על חוק איסור הלבנת הון בבנק מרכנתיל דיסקונט, ר' "הליכים של רשויות" בפרק "הליכים משפטיים".

הנחיית רשות ניירות ערך בדבר בירור צרכים והנחיות לקוח המקבל ייעוץ השקעות

בחודש ינואר 2007 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיה בדבר בירור צרכי לקוח מיועץ והנחיותיו. ההנחיה מפרטת ומרחיבה את הנדרש מיועץ ההשקעות בעת בירור צרכי הלקוח והנחיותיו. בין היתר מחייבת ההנחיה לקבוע מדיניות השקעות ללקוח באמצעות קביעת מספר דרגות סיכון אפשריות בהתאם לצרכים ולהנחיות שמסר, ולהתאים מספר אפיקי השקעה פוטנציאליים לכל דרגת סיכון. ההנחיה חלה על לקוחות המצטרפים לייעוץ השקעות החל מיום 1 בנובמבר 2007 ועל לקוחות שכבר חתומים על הסכם ייעוץ השקעות תוך 18 חודשים נוספים. הבנק החל להיערך ליישום ההנחיה.

טיוטת תקנות בדבר תיעוד שיחת ייעוץ

בחודש יוני 2006 פרסמה רשות ניירות ערך טיוטת תקנות בדבר תיעוד שיחת ייעוץ השקעות. הטיוטה מרחיבה ומפרטת את החובות המוטלות על יועצי השקעות בנושא זה.

הצעה לתיקון חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967

בחודש אוקטובר 2006 פורסמה הצעת "חוק ההסדרים במשק" לשנת 2007, הכוללת פרק העוסק בתיקון חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967. הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה יחד עם חוק התקציב. לאחר מכן הופרד פרק זה מחוק ההסדרים והוא נדון בימים אלה בכנסת.
על פי האמור בהצעת החוק, מטרתה להציע שינויים שייעלו את עבודת מערכת ההוצאה לפועל, יורידו את העומס ויביאו לגידול בגבייה. בין היתר נכללים בהצעת החוק תיקונים, אשר להערכת הבנק עלולים לפגוע ביכולת לממש בטוחות שניתנו לאבטחת אשראי, דבר שעלול להשליך גם על נכונות בנקים להעמיד אשראי כנגד אותם בטחונות. בשלב זה לא ניתן להעריך מה יהיה נוסחו של החוק במתכונתו הסופית, אם אכן יתקבל, וכיצד ישפיע, אם בכלל, על התנהגות התאגידים הבנקאיים והלקוחות.

מסמך "כללי התנהגות"

בשנת 1985 הסכים הבנק באופן וולונטרי להסדר עם היועץ המשפטי לממשלה והממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") בעניין כללי התנהגות. הסדר זה קבע את התחומים שנאסר על בנקים לפעול בהם במשותף מחד גיסא, ואת התחומים שבהם יש להם אינטרס לגיטימי לפעול בינם לבינם מאידך גיסא.
עוד נקבעו בהסדר הוראות לדיווח ורישום פגישות מסוימות בין נציגי בנקים שונים.
בשנת 2001 הודיע הממונה לבנקים כי כללי ההתנהגות אינם דין, אין להם תוקף מחייב, והם אינם מחייבים עוד את הממונה.
הבנק יחד עם שלושת הבנקים האחרים הגיש בקשה לממונה לפטור מהסדר כובל על הסכמים שהוא צד להם, בקשר עם חברת שירותי בנק אוטומטים בע"מ (להלן: "שבא") ועם מרכז סליקה בנקאי בעניין (להלן: "מסב"). בנוסף הגיש הבנק בקשה, כמו גם בנקים אחרים, לפטור מהסדר כובל בקשר עם הרשאה לחיוב חשבון.
המשך החזקה ופעולות משותפות במסגרת שבא. ביום 19 ביוני 2002 הודיע הממונה כי הוא מאשר לבנקים לפעול במסגרת שבא בתנאים שקבע, וביניהם: הגבלת תחומי הפעילות של שבא; איסור חלוקת רווחים בכל צורה ואופן לבעלי המניות של שבא (חמישה בנקים וביניהם הבנק); הטלת חובה על שבא לאפשר לכל אדם (ולאו דווקא לבנק) להתחבר לשירותי הגישה הן כמפעיל מכשירי בנק אוטומטיים והן כמנפיק; גביית עמלות זהות מכל המשתמשים; חובת העברת מידע מלא למתחבר; הגבלת המידע שיימסר ויועבר בין בעלי המניות של שבא.
הבנק הגיש לממונה תחשיב המבסס את העמלה הנגבית בגין פעולת משיכה במכשיר אוטומטי. ביום 17 בספטמבר 2002 הודיע

הממונה כי השתכנע בדבר סבירות העמלה, ואישר את סכומה לתקופה של שנתיים ממועד מתן הפטור להסכם שבא. ביום 17 ביוני 2004, האריך הממונה את תוקף הפטור האמור, באותם תנאים, בשלוש שנים נוספות.

המשך החזקה ופעולות משותפות מסב. ביום 19 ביוני 2002 הודיע הממונה כי הוא מאשר לבעלי המניות של מסב (חמישה בנקים, וביניהם הבנק) להחזיק במשותף במסב בתנאים שקבע, וביניהם: הגבלת תחומי הפעילות של מסב; חובה לאפשר חיבור של כל תאגיד בנקאי לשירותי הסליקה האמורים; איסור חלוקת רווחים או תשלומים אחרים לבעלי המניות; עמלות זהות לכל המשתמשים בשירותי הסליקה; אפשרות לגבות ממתחבר חדש "דמי גישה" (במידה ולא תושג הסכמה בין התאגיד האמור לבין מסב ימונה בורר, בהסכמת הממונה, שיכריע בקשר לגובה דמי הגישה ולפרמטרים שיובאו בחשבון בקשר לקביעתם); חובת הצגת מידע מלא לבנק המתחבר; הגבלת המידע שיימסר ויועבר בין בעלי המניות של מסב.

ביום 17 ביוני 2004, האריך הממונה את תוקף הפטור האמור, באותם תנאים, בשלוש שנים נוספות.

הרשאות לחיוב חשבון. לאחר דיונים והודעות שונות של הממונה ושל המפקח על הבנקים בעניין זה, הודיע המפקח על הבנקים ביום 7 ביולי 2003 כי למשך תקופה של שנה ישלמו כל הבנקים, בינם לבינם, עמלות בשיעור אחיד שנקבע על ידו, הן עבור הקמת הרשאה חדשה והן עבור כל פעולה, והכל אם לא הגיעו ביניהם להסכמה על עמלות מופחתות. עוד הודיע המפקח כי במהלך השנה הוא יערוך בדיקות לגבי גובה העמלה הראוי. מאז לא הודיע המפקח אחרת והבנקים ממשיכים לנהוג על פי ההודעה האמורה מחודש יולי 2003.

הסכמי קונסורציום. ביום 18 באוגוסט 2002 הודיע הממונה לנציגי בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק דיסקונט כי בשלב זה אינו יכול לקבוע תנאים של "פטור סוג" לגבי הסכמי קונסורציום ולכן הוא אינו מתכוון לאכוף את תנאי הפטור במשך חצי שנה או עד לכינונו של פטור סוג, לפי המוקדם, וזאת בתנאי שיתקיימו כל התנאים הבאים: החבירה בקונסורציום חיוניות במובן שאלמלא החבירה לא יתאפשר מתן אשראי ללקוח בתנאים סבירים; הלקוח הסכים לקונסורציום; ללקוח תינתן אפשרות לנהל מו"מ נפרד עם הבנקים החברים בקונסורציום; וכאשר בקונסורציום חברים גם בנק הפועלים וגם בנק לאומי - הסכום המינימלי שלו יהיה מעל 150 מיליון ש"ח.

ביום 5 במרס 2003 האריך הממונה את תוקף הודעתו האמורה עד ליום 31 בדצמבר 2006, תוך קביעה כי המגבלה האמורה על קונסורציום שבו שותפים בנק הפועלים בע"מ ובנק לאומי לישראל בע"מ לא תחול בהסדר שעניינו החזר חוב הנובע מאשראים שניתנו על ידם לפני 18 באוגוסט 2002 לאותו לקוח.

מאז שב הממונה והאריך מפעם לפעם את תוקף הודעתו. במהלך התקופה התבקשו הבנקים להתייחס לאפשרות שהתנאים האמורים יעוגנו בפטור סוג, ולמסור לממונה פרטים שונים על הסדרי קונסורציום שנעשו. בחודש מרס 2007 הוארך הפטור פעם נוספת, עד ליום 8 במרס 2008, והסכום המינימלי לקונסורציום בו שותפים גם בנק הפועלים וגם בנק לאומי הועלה ל-300 מיליון ש"ח.

תיקון מס' 3 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)

ביום 14 באפריל 2005 פורסמו התקנות דלעיל אשר בהן קבע שר האוצר, בין היתר, כי הפקדת כספים לקופת גמל לתגמולים תיעשה רק אחרי שהופקדו עבור כל עמית סכומים מסויימים לקופת גמל לקצבה. יישום האמור יחול בהדרגה החל מ-1 בינואר 2006. החל מיום 1 בינואר 2006 ייאסר על קופת גמל לתגמולים לקבל כספים מעמיתים במעמד עצמאי אשר לא עומדים בהוראות. עוד הוגבלה בתקנות זכותו של עמית עצמאי למשוך סכומים מקופת הגמל אלא בהגיעו לגיל 60 ובתנאי שהיה עמית בקופה 5 שנים לפחות (ולא בתום 15 שנים מתחילת ההפקדות לקופה). הוראה זו חלה על הפקדות שיבוצעו החל ביום 1 בינואר 2006.

המידע על הפקדות לקצבה של כל אחד מהעמיתים אינו מצוי בידי דיסקונט ניהול קופות הגמל או בידי הבנק.

ברבעון האחרון של שנת 2005 פנתה דיסקונט ניהול קופות גמל לכל עמיתי הקופות והודיעה להם על עיקרי השינויים הצפויים. העמיתים התבקשו, במקרים המתאימים, לחתום על הצהרה שצורפה לפניה בדבר עמידתם בהוראות התקנות בנוגע להפקדת כספים לקצבה. במהלך שנת 2006 נעשו מאמצים להחתים את הלקוחות על הצהרות כנדרש והחל מיום 1 בינואר 2007 נחסמו ההפקדות לקופות גמל של לקוחות הנדרשים לחתום על הצהרה כאמור וטרם עשו כן.

לתקנות האמורות השפעה לרעה על האטרקטיביות של ההשקעה בקופות הגמל.

חוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו – 2006

בחודש פברואר 2006 אישרה הכנסת את החוק האמור, שנועד להקנות ודאות משפטית ועסקית לצדדים בעסקות מכר חוזר בניירות ערך (REPO) ובנוגע לתוקפם של הסכמי מסגרת והסכמי NETTING, המסדירים מספר עסקאות בין אותם צדדים ויש בהם הוראות המאפשרות לצדדים לסיים את כל העסקאות ביניהם ולקזז את ערכי כל העסקאות, כך שהתוצאה תהיה שרק אחד הצדדים בלבד יידרש לשלם לצד השני סכום מסויים. מדובר בהסכמים שאחד הצדדים להם הוא מוסד פיננסי או המדינה, הנעשים בהתאם לכללי מסלקה.

החוק מאפשר לראות את כל העסקאות בהסכמים אלה כמיקשה אחת ולקזז חיובים הדדיים בין הצדדים גם כאשר אחד מהם נקלע למצב של חדלות פרעון. העסקאות נחשבות עסקות מכר, ולא עסקאות אשראי, ולא יחולו עליהן הוראות חוק המישכון - דבר הפוטר את הצדדים מחובת הרישום הכרוכה בעסקת מישכון. בכך הסדיר החוק את אי הודאות ששררה בדין הישראלי בנושאים אלה והוא יאפשר השתלבותם של גורמים ישראליים בפעולתם התקינה של השווקים הפיננסיים הבינלאומיים.

ריבוי יוזמות חקיקה

גם שנת 2006, כקודמותיה, התאפיינה בריבוי הצעות חוק פרטיות (אשר חלקן נתמכות על ידי הממשלה) שעניינן הטלת הגבלות על הבנקים (בחוק או על פיו) בתחומי הפעילות השונים, ובכלל זה: הגבלות על מתן אשראי, הגבלות בעניין גביית עמלות, הגבלות על תשלום ו/או גביית ריבית, וכיוצ"ב. הצעות חוק אלה ודומות להן, אם תתקבלנה, עלולות להיות בעלות השפעה שלילית מהותית על פעילות הבנק והחברות המאוחדות שלו ועל תוצאות פעולותיהם בעתיד. הבנק אינו יכול להעריך איזה מבין הצעות החוק תתקבל ומה יהיה היקף ההשפעה האמורה.

כמו כן, התאפיינה שנת 2006 בריבוי הוראות רגולטוריות, הן הוראות ניהול בנקאי תקין והן הוראות שונות לגבי הדיווח לציבור, שהוצאו על ידי המפקח על הבנקים. לכך נוספו הוראות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ושל רשות ניירות ערך, לגבי הנושאים שבפיקוחם. יישום ההוראות השונות מצריך לא אחת היערכות הכרוכה בהשקעת משאבים, ולעיתים יש בה משום פגיעה אפשרית בהכנסות התאגידים הבנקאיים ממקורות שונים.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הוראת המפקח

ביום 7 בינואר 2004 פרסם המפקח על הבנקים הוראת שעה בנושא הגילוי על מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, אשר תחול על דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לשנת 2003 ואילך. הוראה זו הולכת בעקבות הוראה של ה-SEC מיום 12 בדצמבר 2001, באותו עניין. ההוראה מתייחסת לשני רבדים: רובד בחירת המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ויישומה, ורובד הגילוי שניתן אודותיה.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים מוגדרת בהוראה כמדיניות המתייחסת לסוגיות שהן גם חשובות ביותר כדי לתאר את המצב הפיננסי של התאגיד וגם קשות, סובייקטיביות ומחייבות הערכות מסובכות, כתוצאה מהצורך לערוך אומדנים של השפעת עניינים שלפי טבעם הם אי-וודאיים.

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים (שהעיקריים בהם פורטו בביאור 1 לדוחות הכספיים) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

רמת ההסדרה של הדיווח הכספי של תאגידים בנקאיים הינה מהגבוהות בתחומי הדיווח הכספי בישראל. הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו הינן מקיפות, מפורטות, ומגיעות לעיתים עד כדי הכתבת הנוסחים שתאגיד בנקאי מחוייב לנקוט בהם. עם זאת,

ישנם תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך במידה גבוהה של הערכה ואומדן, אשר נערכים על ידי הנהלת התאגיד הבנקאי במהלך עריכת הדוחות הכספיים.
יישומם של כללי החשבונאות המקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת הבנק, כרוך איפוא לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות לרבות התחייבויות תלויות, ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.
חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".
הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.
להלן מובאת סקירה תמציתית של הערכות ואומדנים חשבונאים בנושאים "קריטיים".

א. הפרשות בגין חובות בעייתיים

ההפרשות לחובות מסופקים כוללות הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים, הפרשה כללית והפרשה נוספת.
ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים משקפת את הערכת הנהלת הבנק את ההפסד הגלום בתיק האשראי בהתאם לכללים שקבע המפקח על הבנקים ובהתבסס על הערכות ואומדנים. בגין הלוואות לדיור נערכת ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים על פי מדרגות (שיעורי הפרשה ותקופות פיגור) אשר נקבעו בהוראות המפקח על הבנקים. ההפרשה הכללית לחובות מסופקים הינה בשיעור של 1% מסך החבויות ליום 31 בדצמבר 1990 בערכים מותאמים. ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים נערכת על בסיס מאפייני סיכון שונים, כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים ובהתאם לשיעורים שנקבעו על ידו.
אחת לרבעון בוחנת הנהלת הבנק את תיק האשראי במטרה להעריך את ההפסד האפשרי הגלום בו. תהליך הערכת ההפסד האפשרי בתיק האשראי כולל שני שלבים:

- זיהוי הלקוחות שחל שינוי ביכולתם לקיים את התחייבויותיהם כלפי הבנק וסיווגם, כפועל יוצא מכך, כ"חובות בעייתיים" בהתאם לסיווגים שנקבעו בהוראות בנק ישראל ועל פי קריטריונים שנקבעו בהוראות אלה: "חובות מסופקים", "חובות שאינם נושאי הכנסה", "חובות שאורגנו מחדש", "חובות בפיגור זמני", "חובות בהשגחה מיוחדת".
- עריכת הפרשות המבטאות את ההפסד הצפוי לבנק בגין ה"חובות הבעייתיים". בקביעת ההפרשות מתבססת הנהלת הבנק על מידע הקיים בידיה לגבי החייב, כגון: דירוג האשראי שלו, מידת עמידתו בהתחייבויות כלפי הבנק בעבר, חוסן ו/או גיבוי הבעלים, היקף ואיכות הבטחונות שלו, מידת הסיכון של הענף בו הוא פועל, וכיוצ"ב. בנוסף לכך מביאה הנהלת הבנק בחשבון, בעת עריכת ההפרשה הנדרשת, גורמים נוספים, כגון: איכות הניהול של החייב, כושר ההחזר שלו, וגמישותו הפיננסית.

תהליך הערכת ההפסד הגלום בתיק האשראי, כמתואר לעיל, מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים במידה רבה של אי ודאות, כגון: איכות הבטחונות, כושר ההחזר של החייב וכו', ובהערכות סובייקטיביות, הן לגבי הקטגוריה בה סווג החוב הבעייתי, כגון: הבחנה בין "חוב בפיגור" ל"חוב בפיגור זמני", והן לגבי הגורמים המשמשים בחישוב ההפרשה, כגון: איכות הניהול של החייב, ומידת הסיכון של הענף בו הוא פועל.
לשינוי באומדנים או בהערכות שתוארו כאמור לעיל, עשויה להיות השפעה משמעותית על ההפרשה לחובות מסופקים המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק.
בנוסף לאמור לעיל, חלק מהאומדנים שצוין לעיל נשען על משתנים כלכליים או משתני שוק וחלקם מתעדכן ככל שהנסיון שנצבר בטיפול בחייב רב יותר. לפיכך, בוחנת הנהלת הבנק אחת לרבעון את האומדנים המשמשים בקביעת ההפרשות בגין החובות הבעייתיים ומעדכנת אותם במידת הצורך.
לפרטים בדבר סיכון האשראי הכולל, שבאחריות הקבוצה, בגין לווים בעייתיים, ר' בפרק "התפתחות נכסים והתחייבויות" לעיל.
לפרטים בדבר ניהול סיכוני האשראי בבנק ר' בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל. לפרטים בדבר טיוטת הוראה בנושא

"המדידה והגילוי של חובות בעייתיים והפרשה לחובות מסופקים בדוחות כספיים של תאגידים בנקאיים", ר' בפרק "התפתחות נכסים והתחייבויות" לעיל.

ב. התחייבויות תלויות

נגד הבנק ונגד בנקים וחברות בקבוצה תלויות ועומדות תובענות בנושאים שונים, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות.

הטיפול החשבונאי בהתחייבויות תלויות מתבצע בהתאם לכלל האמריקאי FAS-5 - Accounting for Contingencies, והוראות הנלוות אליו ובהתאם להנחיות והבהרות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות דיווח לציבור בעניין "טיפול חשבונאי בתביעות תלויות".

בהערכת ההפרשה הנדרשת יש צורך לבחון את ההסתברות להפסד ולאמוד את סכומו. להערכות האמורות יש השלכה הן על עצם החובה לערוך הפרשה בגין התביעה והן על אופן הגילוי בדוחות הכספיים והיקפו.

על פי FAS-5 ישנן שלוש דרגות להערכת הסיכון של הפסד: (1) קלוש - Remote; (2) אפשרי - Reasonably possible; (3) קרוב לוודאי - Probable. כן קובע הכלל האמריקאי כי אם אין אפשרות להעריך את הסיכון, אין לערוך הפרשה בגינו, אך יש לתת לגביו גילוי אם הוא עלול להיות מהותי.

לצורך הערכת ההפסדים האפשריים בגין התביעות המוגשות נגד הבנק, מתבססות הנהלת הבנק, וההנהלות של בנקים וחברות אחרות בקבוצה, על חוות דעתם של היועצים המשפטיים המייצגים אותן בתביעות אלה.

מטבע הדברים, חוות דעת אלה הן סובייקטיביות, ומתמודדות עם קשיי הערכה אוביקטיבים. קשיים אלה גדלים לאין שיעור ככל שמדובר בתובענות ייצוגיות וזאת, מהטעמים שיפורטו להלן.

על פי הדין הישראלי, בקשה לאשר תובענה כייצוגית מהווה, למעשה, מהלך מקדמי שבמהלכו בוחן בית המשפט מספר מבחנים כדי להחליט בבקשה. בין היתר בוחן בית המשפט האם מדובר בתובע ראוי והולם, הוא בוחן את תום ליבו של התובע, האם הדרך של תביעה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור העניין, האם התובענה מגלה שאלות משותפות של עובדה ומשפט, וכן בוחן בית המשפט את סיכויי התביעה. עוד קובע בית המשפט, באותה החלטה, מהי הקבוצה אותה יהיה התובע רשאי לייצג ובאיזה עילות תוגש התביעה.

מהאמור לעיל עולה כי רובם של הפרמטרים הינם אקסוגניים לסיכוי התביעה עצמה והם מתבררים בדרך כלל במהלך הדיון (שיכול להמשך מספר שנים).

לא זו אף זו. הן האופן שבו בית המשפט מפרש את המבחנים האמורים, הן המשקלות הניתנים לכל אחד מהמבחנים הללו והן רמת ההוכחה הנדרשת (בשל מיעוט הנסיון והפסיקה המשפטית) בשלב מקדמי זה, אינם אחידים במערכת המשפטית ולפיכך קיים קושי רב להעריך את סיכויי הבקשות.

על החלטה כאמור, כשזו מתקבלת, מוגשת בדרך כלל בקשת רשות ערעור, שגם היא מתבררת במשך תקופה ארוכה. רק לאחר מכן, אם נדחתה בקשת רשות הערעור, נדונה התובענה הייצוגית בבית המשפט מתחילה, במגבלות שנקבעו בהליך המקדמי.

עוד יצויין כי תובענות ייצוגיות היו עד לאחרונה ייחודיות לחוקים ספציפיים, לעילות ספציפיות ולמועדי תחילה שונים (המועד שבו, למעשה, אימץ החוק הרלבנטי את האופציה להגיש תובענה ייצוגית). גם על פרשנות נושאים אלה ניתנה פסיקה סותרת.

החוק החדש בנושא תובענות ייצוגיות, שקיבלה הכנסת בשנת 2006, ריכז את כל ההסדרים בנושא תובענות ייצוגיות תחת חוק אחד, והרחיב את העילות בגינן ניתן להגיש תובענה ייצוגית נגד בנקים מעבר לאלה שנכללו עד כה בחקיקה.

החוק הוחל גם על בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות ייצוגיות התלויות ועומדות בבתי המשפט במועד פרסומו. הכללים החדשים שנקבעו בחוק והעובדה שהוראותיו החלו להיבחן בפסיקה רק לאחרונה, מוסיפים מימד חדש של אי ודאות בכל הקשור להערכת סיכוייהן ותוצאותיהן של תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (לפרטים בדבר חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, ר' בפרק "חקיקה ופיקוח").

אמנם כאמור הכלל החשבונאי המקובל בישראל הוא הכלל האמריקאי אולם חיוני, בהקשר זה, להביא בחשבון את השוני במאפייני המציאות האמריקאית בהשוואה למציאות הישראלית, ואת הקשיים שעולים כתוצאה משוני זה.

בארה"ב קיים ניסיון רב שנים (עשרות שנים) בנושא התובענות הייצוגיות וקיימים לגביו נתונים מוכרים ובדוקים, לרבות לגבי שיעור הפשרות וסכומי הפשרות ששולמו בתיקים כאלה. נסיון כזה חסר לחלוטין בדין הישראלי ובפרקטיקה בארץ.
גם אופן ניהול ההליכים המשפטיים בארה"ב שונה מזה שבישראל ומאפשר לצדדים לבחון את עדי הצד שכנגד עוד לפני הדיון בבית המשפט, ולהעריך את סיכויי התביעה בשלב מוקדם יותר.
האמור לעיל מעורר קשיי הערכה מיוחדים בכל הקשור להתייחסות לבקשות לאשר תובענות כתובענות ייצוגיות ולתובענות ייצוגיות. כאמור, הנהלת הבנק וההנהלות של בנקים וחברות אחרות בקבוצה מתבססות על חוות דעתם של יועציהן המשפטיים. חוות דעת אלה הינן סובייקטיביות ומתמודדות עם קשיי הערכה אוביקטיבים.
לפיכך, ייתכן שהתוצאות בפועל של חלק מהתביעות, תהינה שונות מאלה שהוערכו בחוות דעתם של היועצים המשפטיים. לאור היקף התביעות התלויות כנגד הבנק ובנקים וחברות אחרים בקבוצה, ייתכן שלאי התממשות ההערכות כאמור, תהיה השפעה משמעותית על התוצאות הכספיות של קבוצת דיסקונט.
הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים, כמו גם ההנהלות והיועצים המשפטיים של בנקים וחברות אחרות בקבוצה, בוחנים את התביעות אחת לרבעון ומעדכנים במידת הצורך את ההפרשות בגינן, על פי ההתפתחויות.
ביום 10 בינואר 2006 הפיץ הפיקוח על הבנקים הוראת דיווח לציבור בענין "טיפול חשבונאי בתביעות תלויות".
בהוראה נקבע כי בהערכת התביעות המשפטיות התלויות תתבסס הנהלת התאגיד הבנקאי על חוות דעת יועציה המשפטיים, אשר תקבענה את ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון בתביעות תלויות.
התביעות סווגו בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפות לסיכון, כמפורט להלן:
1) צפוי (Probable) - ההסתברות מעל ל-70%;
2) אפשרי (Reasonably Possible) - ההסתברות מעל ל-20% וקטנה או שווה ל-70%;
3) קלוש (Remote) - ההסתברות קטנה או שווה ל-20%.
בדוחות הכספיים נכללות הפרשות מתאימות בשל תביעות שתחום ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון בגינן נקבע כ"צפוי". בהתאם להוראה, רק במקרים נדירים רשאי תאגיד בנקאי לקבוע בדוח הכספי שלדעת הנהלת הבנק בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ותביעה שאושרה כייצוגית, וכן בארבעה דוחות כספיים (כולל דוח שנתי אחד) שיפורסמו לאחר שתוגש תביעה עם בקשה להכיר בה כייצוגית, כאשר במנין תקופה זו לא תיכלל תקופה שבה עוכבו ההליכים לפי החלטה של בית המשפט. בביאור 19 לדוחות הכספיים הוצגו בנפרד תלויות אשר לגביהן אין אפשרות של אומדן סביר של החשיפה.
התאגידים הבנקאיים התבקשו לקבוע לעצמם רף גילוי מדורג בהתייחס לסיווג ההליך על פי הערכת הסיכון הגלום בו. בהתאם, בדוחות הכספיים, ניתן גילוי להליכים משפטיים מהותיים המתנהלים כנגד הבנק וחברות הקבוצה לפי הקריטריונים הבאים: דרך כלל הליך משפטי מהותי הינו הליך שהסכום הנתבע בו עולה על 0.5% מההון העצמי, של הבנק, אם לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון; על 1% מההון העצמי אם סבירות התממשות הסיכון הינה אפשרית; ועל 2% מההון העצמי, אם סבירות התממשותו הינה קלושה.
התאגידים הבנקאיים התבקשו גם לתת גילוי אודות סך החשיפה בגין תביעות שהוערכו, כולן או חלקן (בגין החלק הרלבנטי), כ-"אפשרי" (Reasonably Possible). גילוי כאמור ניתן בביאור 19 לדוחות הכספיים.
יצויין עוד כי במקרים בהם הבנק הינו אחד מהנתבעים בתיק, והתובעים לא ייחסו בתביעתם סכום לכל אחד מהנתבעים, הערכת סכום התביעה שרלבנטי לבנק בוצעה, כמיטב היכולת, בשים לב לכך שהתחשבות בסכום הכולל עשויה להטעות ואין היא נכונה בנסיבות העניין, וההערכה אינה מייצגת בהכרח את החלוקה כפי שתיקבע בסופו של דבר בידי בית המשפט.
לפרטים אודות תובענות משפטיות מהותיות שתלויות ועומדות נגד הבנק ונגד חברות אחרות בקבוצה, ר' ביאור 19 ג' לדוחות הכספיים. לפרטים אודות הליכים נוספים ותביעות שהסתיימו בשנת הדוח, ר' סעיף "הליכים משפטיים" להלן.

ג. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסים נגזרים

הבנק פועל בהיקפים משמעותיים בתחום המכשירים הפיננסים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי

ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה. חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסים הנגזרים בגין המרכיב המט"חי שלהם מתבססים על הריביות והמחירים בשוקי הכספים הבינלאומים, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי על שיעורי ריבית לא צמודה וריבית צמודת מדד, אשר נקבעים על ידי המחלקה לניהול נכסים והתחייבויות של הבנק, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי. המרווח בין ריבית המכירה לריבית הקניה מהווה גורם סובייקטיבי אשר משפיע על חישובי השווי ההוגן של מכשירים פיננסים נגזרים.

השווי ההוגן של אופציות מתבסס ברובו, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה ושיעורי הריבית של נכס הבסיס. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-שקל נקבעים על ידי חדר עסקות של הבנק ומבוקרים על ידי ה-Middle Office, תוך השוואתם למספר מקורות מידע, ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-מט"ח נקבעים על פי שוקי הכספים הבינלאומיים. שיעורי הריבית במטבע ישראלי ובמטבע חוץ לטווחי הזמן השונים, מהווים גם את הבסיס על פיו מחושב השווי ההוגן של הסעיפים המאזניים וכן תזרימי המזומנים הנובעים מהנכסים וההתחייבויות של הבנק, כמפורט בביאורים 18 ו-21 לדוחות הכספיים.

שיעורי ריבית אלה משמשים גם לחישוב השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות שגודרו כנגד מכשירים פיננסים נגזרים, במידה והם עמדו בקריטריונים של גידור, כנדרש על פי הנחיית המפקח על הבנקים.

ד. זכויות עובדים

עובדי הבנק והחברות המאוחדות הבנקאיות שלו בישראל זכאים למענקי יובלות בגובה של מספר חודשי משכורת ומספר ימי חופשה נוספים, בתום 20, 30 ו-40 שנות עבודה בבנק. כמו כן זכאים עובדי הבנק לקבלת הטבות מסוימות לאחר צאתם לגמלאות. התחייבויות אלו תלויות במספר תנאים שיתממשו בעתיד.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, נדרש הבנק לחשב עתודה בגין ההתחייבות הנ"ל על בסיס אקטוארי ולהציגה בערך נוכחי. לצורך עריכת החישוב נעזר הבנק באקטואר חיצוני.

החישוב האקטוארי מבוסס על מספר פרמטרים ובכללם ההסתברות שיתממשו התנאים לתשלום המענק, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה עד למועד תשלום המענק ושיעור היוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, בהוראת שעה של בנק ישראל בעניין שיעור ההיוון שישמש בחישובים, על פי תצפיות שערך האקטואר והניסיון שנצבר בבנק.

החישובים האמורים רגישים לשינויים בכל אחד מהערכים של הפרמטרים שצוינו לעיל.

גידול של 1% בשיעור ההיוון יגרום להקטנת ההתחייבות בסך של כ-21 מיליון ש"ח וקיטון של 1% בשיעור ההיוון יגרום להגדלת ההתחייבויות בסך של כ-22 מיליון ש"ח.

ה. מיסים נדחים

מיסים נדחים נרשמים בגין הפרשים זמניים בין ערכם של נכסים והתחייבויות במאזן לבין ערכם לצרכי מס.

מיסים נדחים לקבל בגין הפרשי עיתוי נרשמים רק במידה שקרוב לוודאי שיווצר לגביהם חסכון במס במועד ההיפוך ואילו מיסים נדחים לקבל בגין הפסדים מועברים לצרכי מס נרשמים אך ורק במידה שמימוש נכס המס בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק.

לפיכך, בעת רישום מיסים נדחים לקבל נדרש הבנק לבצע הערכות ואומדנים לגבי אפשרויות מימוש נכסי המס בעתיד. לפרטים נוספים ר' ביאור 29 לדוחות הכספיים.

הליכים משפטיים

תביעות תלויות נגד הבנק

כנגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות, שהגישו נגדם לקוחות הבנק והחברות המאוחדות שלו, לקוחות לשעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק והחברות המאוחדות שלו במהלך העסקים הרגיל שלהם. בין היתר, עולות בתובענות אלה טענות בדבר חיובי ריבית שלא כדין ו/או שלא על-פי המוסכם, התניית שירות בשירות, אי ביצוע הוראות, בקשות לאישורי עיקולים

בגין עיקולים שהגישו צדדים שלישיים על נכסי חייבים המוחזקים לטענתם בבנק, חיוב חשבונות שלא כדין, טעויות בימי ערך, אי תקפות בטוחות ומימושן, בקשות לצווי מניעה המורים לבנק להמנע מפרעון ערבויות בנקאיות או אשראים דוקומנטריים, וכן טענות הנוגעות לקופות גמל, ניירות ערך, ליווי פרוייקטים, ובקשות להסרת הגבלת חשבון על פי חוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות, ו/או על עמדתן של הנהלות החברות המאוחדות שלו, אשר נסמכות על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין בהתאמה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו.
בביאור 19 ג' לדוחות כספיים מתוארות תובעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

הליכי גביית חובות

במסגרת מדיניות הבנק והחברות המאוחדות שלו לגבות חובות, במהלך עסקיהם הרגיל, הם נוקטים הליכים משפטיים לגביית החובות, המגיעים להם מחייבים וממי שערבו להם לפרעון חובות החייבים, לרבות מימוש בטוחות, שניתנו להם על ידי החייבים או צדדים שלישיים כלשהם. בכלל האמור לעיל, נקטים הליכים של כינוס נכסים, פירוק, תפיסת נכסים משועבדים וכיוצ"ב.

הליכים משפטיים נוספים שהבנק צד להם

1. ביום 30 בינואר 2006 הוגשה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק דרישה המתבססת על סעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. לטענת הפונה, בעת הפניה היו בבעלותה 1,000 מניות בבנק. עניינה של הדרישה "תביעה נגזרת בעניין תשלום קנס בסך של כ-25 מיליון דולר לרשויות בניו יורק", ובמסגרתה התבקש הבנק לתבוע את נזקיו מנושאי משרה שונים, כלהלן: מהדירקטורים והמנהלים (officers), המבקר הפנימי ורואי החשבון המבקרים של אי די בי ניו יורק, בגין הפרת חובות זהירות במעשה או במחדל; מהדירקטורים והמבקר הפנימי של הבנק ומחברי ההנהלה של הבנק שהיו ממונים על פעילות אי די בי ניו יורק, בגין הפרת חובתם לפקח על החברה הבת ועל קיומם של תהליכי בקרה הולמים בחברה הבת ו/או בבנק דיסקונט, במטרה להבטיח פיקוח נאות של בנק דיסקונט על החברה הבת.
דירקטוריון הבנק דן בדרישה האמורה והחליט, בנסיבות הקיימות, לדחות את הדרישה.
2. ביום 31 במאי 2006 הגיש המנכ"ל לשעבר של אי די בי ניו יורק תביעה כנגד אי די בי ניו יורק לתשלום פיצויים, בטענה שנסיבות הפסקת עבודתו מהוות הפרה של החוק העוסק על הפליה, וכן לתשלום פיצויים על פי הנקוב בהסכם העסקתו.
אי די בי ניו יורק טוען בכתב ההגנה ובתביעה שכנגד שהגיש, שהמנהל לעבר אינו זכאי לפיצויים, שכן הוא הפר את הסכם ההעסקה שלו, כמו גם את חובת האמונים שלו.
התביעה אינה נוקבת בסכום. להערכת אי די בי ניו יורק, אשר נסמכת על חוות דעת יועציה המשפטיים, סכום הנזק המקסימלי לא יעלה על 2.5 מיליון דולר.
3. ביום 24 ביולי 2006 הוגשה קובלנה פלילית נגד הבנק ונגד מספר בעלי תפקידים בו, ביניהם אחד מחברי הנהלת הבנק והמבקר הפנימי של הבנק, על פיה במהלך שנת 2003 גילו הנאשמים מידע חסוי מתוך מאגרי המידע של הבנק על אודות חשבון הקובל, בלא שהסכים לכך. על פי הנטען, המידע הועבר לצדדים שלישיים אשר עשו בו שימוש לצורך הטלת עיקולים במעמד צד אחד, הכול תוך שימוש במידע לרעה, ביודעין ובזדון, בניגוד לחוק הגנת הפרטיות ותוך הפרת חובת הסודיות שבין הבנק לקובל. ביום 19 בנובמבר 2006 הודיעה הפרקליטות כי לא תצטרף להליך בשל העדר עניין לציבור. הנאשמים הגישו תשובה לקובלנה בה הם מכחישים את הנטען בה. התיק נקבע להקראה ליום 28 במרס 2007.
4. בחודש אוקטובר 2006 התקבל באי די בי ניו יורק צו (Subpoena) להמצאת מספר רב של מסמכים ומידע. הצו הוצא במסגרת תביעה אזרחית שהוגשה ע"י מספר תובעים נגד Arab Bank. התביעה מתנהלת בבית המשפט המחוזי של מדינת ניו-יורק, והוגשה, ככל הנראה ע"י נפגעי טרור בטענה ש- Arab Bank סייע למימון הטרור.
הצו מתייחס לתקופה שמיום 1 בנובמבר 1995, והוא מתייחס למסמכים ו/או טפסים ו/או מידע בקשר לחשבונות המתנהלים ו/או שהתנהלו ע"ש מוסדות צדקה ("Charitable Entities"), המפורטים בצו, בבנק דיסקונט לישראל בע"מ, ו/או החברות הבנות ו/או אי די בי ניו-יורק והחברות הבנות שלו.

כמו כן, כולל הצו הוראה למסור מסמכים בקשר עם החקירה שהתנהלה כנגד אי די בי ניו-יורק בענין הלבנת הון והפעולות שננקטו בהתאם לדרישות של הרשויות בניו יורק וכן העתקים של כל הנהלים, חוזרים, הנחיות, הוראות וכיוצא באלה הנוגעים להתנהלות העסקית של הבנקים המפורטים בצו עם כל אדם או תאגיד הנמצא או הפועל בתחומי השטחים הפלשתינאים.

ביום 20 בדצמבר 2006 הודיעו עורכי הדין של הבנק ל-Arab Bank כי הבנק מתנגד למסירת המידע, בין היתר, מן הטעמים של העדר סמכות שיפוט כלפי הבנק, העדר המצאה כדין וכן מטעמי סודיות בנקאית.

Arab Bank הגיש לבית המשפט בארה"ב בקשה לחייב את הבנק ואת אי די בי ניו יורק להשיב לצווים ולגלות את המידע והמסמכים הנוגעים לחשבונות אשר מתנהלים ונוהלו בבנק ע"ש מוסדות הצדקה.

לטענת Arab Bank מעיון במסמכים שמפרסם הבנק ומאתר הבנק עולה כי בפועל לא מתקיימת הפרדה בין הבנק לאי די בי ניו יורק, ועל כן מסירת הצו לבנק באמצעות אי די בי ניו יורק נעשתה כדין. כמו כן, נטען כי לאור מערכת היחסים ההדוקה בין הבנק לאי די בי ניו יורק, על אי די בי ניו יורק להמציא מסמכים הנמצאים בשליטתו של בנק דיסקונט.

במסגרת התגובה שהוגשה על יד הבנק לבקשה, טען הבנק כי מעמדה של אי די בי ניו יורק כחברת בת של הבנק איננו מאפשר להמציא לבנק באמצעותה את הצו.

הליכים משפטיים מהותיים שהסתיימו בשנת 2006

1. ביום 23 ביוני 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית. סכום התביעה האישית עמד על כ-6 ש"ח. התובע העריך את הקבוצה ככוללת כ-375,000 חברים וסכום התביעה הייצוגית הוערך על ידי התובע בכ-200 מיליון ש"ח. (על פי בדיקת הבנק, גם בתרחישים קיצוניים, סכום החשיפה המקסימלית לבנק לא עלה על סך של כ-100 מיליון ש"ח).

לטענת התובע, הבנק יצר בפרסומיו וכן במידע שניתן בעל פה, מצג לפיו משיכת מזומנים באמצעות מכשיר הכספומט הינה פעולה פטורה מעמלה, בעוד שבפועל הבנק גובה עמלת רישום פעולה בקשר עם משיכת המזומנים בכספומט.

ביום 25 במאי 2005 הוגשה לבית המשפט בקשה, בהסכמת שני הצדדים, לעכב את הדיון עד להכרעה בתביעה אחרת נגד הבנק שהוגשה בעילה דומה.

ביום 14 ביולי 2005 הודיע הבנק לבית המשפט שהתובעים בתביעה האחרת ביקשו למחוק אותה. בעקבות זאת חודשו ההליכים בתיק. ביום 1 בינואר 2006 מחק בית המשפט את הבקשה והתובענה ללא צו להוצאות.

2. בחודש ספטמבר 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה נגד כאל, הבנק ובנק לאומי, ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית. סכום התובענה הייצוגית היה כ-320 מיליון ש"ח והיא התיימרה לייצג את כל בתי העסק שמהם גבתה כאל "עמלת דוח ידני" ו-"עמלות מינימום", החל משנת 1999.

התובעת טענה כי בעת שהצטרפה להסכם בתי עסק עם כאל הובטח לה כי העמלות היחידות שתחויב בהן תהיינה עמלות מכירה, ועל כן גביית עמלות נוספות נעשית שלא כדין; כי הסמכות הקבועה בהסכם בינה לבין כאל, לפיה כאל רשאית לשנות בכל עת את תנאי התשלום, הינה תנאי מקפח בחוזה אחיד; כי גביית העמלות נעשתה ללא גילוי נאות; וכי בכל מקרה אין הצדקה עניינית לגבית העמלות האמורות.

התובע הגיש בקשה לדחות את התביעה כנגד כל הנתבעים ללא צו להוצאות. ביום 16 בינואר 2006 דחה בית המשפט את התביעה.

3. ביום 19 ביוני 2002 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית כנגד מרכז הסליקה הבנקאי (להלן: "מס"ב"), וכנגד שישה בנקים, ביניהם הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ.

סכום התביעה הייצוגית, אשר בית המשפט התבקש לאשר את הגשתה כנגד כל הנתבעים, הוערך על ידי התובעת (עיריית רמלה) בסך של 967.5 מיליון ש"ח. יצויין כי גם הבנק הבינלאומי הראשון, חברה כלולה של הבנק, נתבע בתובענה זו.

עילת התביעה הייתה שהנתבעים יצרו קרטל ו/או הסדר כובל, לגבי פעולות סליקה של הוראות קבע, אשר מבוצעות על ידי הבנקים הנתבעים. לטענת התובעת, עקב ההסדר הכובל בין הנתבעים, משלמת התובעת, וכמוה גם לקוחות אחרים מהם נגבות

עמלות הוראות קבע, עבור שירותי סליקת הוראות קבע, סכומים בלתי הוגנים ובלתי סבירים הגבוהים בהרבה ממחירם הריאלי.
ביום 12 בספטמבר 2002 הגיש הבנק בקשה לסילוק התובענה והבקשה על הסף, אשר הושתתה על הטענות הבאות: אי תשלום אגרת בית משפט כמתחייב; חוסר סמכותה של העירייה לשמש כתובעת ייצוגית בעניין אשר אין לו השפעה מיוחדת ונפרדת על ציבור תושבי העיר רמלה; התובענה האישית של העירייה, על סך של למעלה מ-800 אלף ש"ח, אינה הולמת דיון על דרך של תובענה ייצוגית.
ביום 1 בדצמבר 2002 ניתנה החלטת בית המשפט בשאלת מבנה הדיון. בית המשפט קבע כי הבקשה לייחד דיון לטענות הסף, מתקבלת בחלקה, ככל שהדבר נוגע לטענה בדבר היות התובעת, כעירייה, בלתי מוסמכת ובלתי הולמת לנהל את תביעתה האישית כתובענה ייצוגית.
ביום 11 בנובמבר 2003 החליט בית המשפט למחוק את התובענה על הסף. ביום 18 בפברואר 2004 הגישה התובעת ערעור על ההחלטה לבית המשפט העליון. ביום 28 בנובמבר 2005 דחה בית המשפט העליון את הערעור.
ביום 13 בדצמבר 2005 הגישה התובעת בקשה לדיון נוסף בבית המשפט העליון. לאחר שבקשת התובעת, לפטור אותה מהפקדת ערבון בסך 50,000 ש"ח, שנדרשה כתנאי לקיום הדיון הנוסף, נדחתה ביום 26 במרס 2006 על ידי בית המשפט העליון, הגישה התובעת ביום 11 באפריל 2006 בקשה לבית המשפט העליון, למחיקת בקשתה לדיון נוסף. בית המשפט העליון נענה לבקשה זו ומחק ביום 11 באפריל 2006 את הבקשה לדיון נוסף.

הליכים של רשויות

1. לפרטים בדבר הליכים שונים שמתקיימים מול הממונה על ההגבלים העסקיים ובית הדין להגבלים עסקיים, בעניין פעילות הקבוצה בתחום כרטיסי האשראי, ר' ביאור 34 לדוחות הכספיים ו-"הפעילות בתחום כרטיסי אשראי" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" לעיל.
2. לפרטים בדבר הליכים שונים מול הממונה על ההגבלים העסקיים, בעניין "מסמך כללי התנהגות", ר' בפרק "חקיקה ופיקוח" לעיל.
3. בימים 1 ו-2 בדצמבר 2004 הגיעו חוקרים של רשות ההגבלים העסקיים למספר יחידות בבנק, ותפסו כמות רבה של מסמכים וחומר מחשב. הצו אותו הציגו החוקרים היה רחב מאוד, והצביע על חקירה בעניין "הסדרים כובלים".
במספר מועדים בחודש יולי 2005 הגיעו שוב חוקרים של רשות ההגבלים העסקיים למספר יחידות בבנק, ותפסו כמות נוספת של מסמכים וחומר מחשב. בנוסף, במספר מועדים בחודשים יולי-אוגוסט 2005 זומנו עובדים של הבנק לחקירה ברשות ההגבלים העסקיים, ובכלל זה אחד מחברי הנהלת הבנק.
להנהלת הבנק אין כל ידיעה על החשדות הנחקרים או על מצב התקדמות החקירה, ולפיכך אין בידיה להעריך את תוצאות החקירה.
4. ביום 2 בנובמבר 2005 החליט הממונה על ההגבלים העסקיים כי הסדר הבלעדיות הקיים בין קניון הראל בע"מ לבין הבנק הינו הסדר כובל וכי אי קבלת אישור מאת הממונה לתניה זו מהווה הפרה של הוראות חוק ההגבלים העסקיים. ביום 26 ביולי 2006 משך הבנק את הערר על החלטת הממונה שהגיש לבית הדין להגבלים עסקיים. להחלטת הממונה עשויה להיות השלכה על תניות בלעדיות שנהוג להסכים עליהן בעת עריכת חוזי שכירות לשטחים מסחריים.
5. בחודש נובמבר 2005 נדרשה תכלית למסור מסמכים שונים במסגרת בחינת עבירות משמעת שנערכה על ידי רשות ניירות ערך. כן זומנו שני מנהלים למסירת הודעה. בחודש ינואר 2006 הודיעה רשות ניירות ערך לתכלית כי התיק נסגר מחוסר אשמה.
6. לפרטים בדבר חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון באי די בי ניו יורק, ר' לעיל "דיסקונט בנקורפ אינק." וביאור 6 ד' לדוחות הכספיים.
7. לפרטים בדבר חקירת חשדות לעבירות של עובדים על חוק איסור הלבנת הון, ר' לעיל "חוק איסור הלבנת הון וחוק איסור מימון טרור" בסעיף "חקיקה ופיקוח", ו-"בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ" בסעיף "חברות מוחזקות עיקריות" לעיל.

8. לפרטים בדבר ביקורת שערכה בבנק רשות ניירות ערך בנושא מכירת מוצרים מובנים, ר' "פעילות בשוק ההון" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" לעיל.
9. בחודש נובמבר 2006 הודיעה רשות ניירות ערך על החלטתה להטיל קנס אזרחי על הבנק בשל כך שבהודעה ששלח הבנק כמפיץ ללקוחות שהחזיקו בקרן נאמנות ששינתה את מדיניות ההשקעות, לא נאמר במפורש כי יש בשינוי כדי להשפיע באופן מהותי על תנודתיות מחירי היחידות והפדיון בקרן, כפי שהופיע בדיווח המיידי של מנהל הקרן. סכום הקנס זניח.
10. בעקבות ביקורות שנערכו בבנק בימים 12 באוגוסט 2006 ו-8 בספטמבר 2006, פתח האגף לאכיפת חוקי עבודה במשרד התעשיה המסחר והתעסוקה בחקירה בחשד לביצוע עבירה, לכאורה, על חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 בגין: העסקת עובדים במנוחה השבועית בבנק במועדים האמורים. במסגרת זו הוזמן עובד של הבנק לחקירה באזהרה ונדרש להמציא מסמכים שונים.
הבנק פועל לקבלת היתר להעסקת עובדים חיוניים במנוחה השבועית.

הסכמים מהותיים

להלן יובא תיאור תמציתי של עיקרי ההסכמים אשר עשויים להיחשב מהותיים, שלא במהלך העסקים הרגיל, אשר הבנק צד להם, או שלמיטב ידיעתו הוא זכאי לפיהם, כולל הסכמים שהיו בתוקף בתקופה המתוארת בדוח שנתי זה או שהשפיעו על פעילות הבנק באותה תקופה.

א. הסכם לרכישת אמצעי שליטה בבנק הבינלאומי

על פי הסכם מיום 31 ביולי 1983 שבין הבנק לבין פי.בי. אחזקות בע"מ וחברת בת שלה, שבמסגרתו רכש הבנק מניות רגילות בנות 5 ש"ח של הבנק הבינלאומי אשר הקנו לבנק כ-26% מהון המניות וכ-11% מזכויות ההצבעה בבנק הבינלאומי הוסכם, בין היתר, שהבנק לא יתערב בניהול הבנק הבינלאומי.
בהסכם הובטח לבנק, שכל עוד יחזיק בלפחות 80% מהמניות של הבנק הבינלאומי שנרכשו על ידו בהסכם (לרבות מניות הטבה וזכויות בגין מניות אלה), תגרום פי.בי. אחזקות לכך, שרבע מחברי הדירקטוריון וועדות הדירקטוריון של הבנק הבינלאומי יהיו מומלצי הבנק, ובלבד שהבנק לא ימליץ על דירקטורים שבחירתם עלולה, לדעת נגיד בנק ישראל, ליצור ניגוד אינטרסים. כמו כן, נקבעה בהסכם האמור זכות סירוב ראשון, לכל אחד מהצדדים, לרכוש את מניות הבנק הבינלאומי שבבעלות הצד השני, במקרה של מכירתן על ידי הצד האחר, בין אם המכירה הינה במסגרת המסחר בבורסה ובין מחוצה לה. זכות הסירוב אינה חלה על מכירות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, בדרך העסקים הרגילה, של עד 20% מההחזקה הכוללת של כל צד. כמו כן, זכות הסירוב אינה חלה במקרה של מכירת מניות הבנק הבינלאומי, על ידי צד כלשהו, לחברת אם שלו או לחברה שבשליטת אותו צד.
רכישת המניות כאמור נעשתה על פי היתר לרכישת אמצעי שליטה, לפי סעיף 34 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, שניתן על ידי נגיד בנק ישראל ביום 20 ביולי 1983, במסגרתו אושר לבנק לרכוש עד 30% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק הבינלאומי. במסגרת ההליכים לקבלת ההיתר לרכישת אמצעי שליטה, הסכים הבנק כלפי בנק ישראל כי הבנק הבינלאומי יתנהל בצורה עצמאית, וכן כי כל הדירקטורים של הבנק הבינלאומי ימונו על ידי פי.בי. אחזקות בע"מ, כאשר מתוכם 25% ימונו לפי המלצת הבנק שתאושר על ידי נגיד בנק ישראל. עוד הוסכם כי הנגיד לא יסרב לאשר את המלצת הבנק כאמור, אלא מנימוקים סבירים ובהתחשב בכך שעלול להיווצר ניגוד אינטרסים במינויים אלה.

ב. התחייבויות של הבנק הנוגעות לפעילות בשוק ההון

בחודש אוקטובר 1983, במסגרת הסדר המניות הבנקאיות, הודיע הבנק לשר האוצר ולנגיד בנק ישראל, בין היתר, כי לא ייזום, במישרין או בעקיפין, פקודות מכירה או קניה של ניירות ערך במסגרת ההוראות הנמסרות לבורסה, לפני המסחר (לידרים) או במסגרת קיזוז פקודות קניה או מכירה לפני המסחר.
כמו כן, אישר הבנק כי יימנע מלעשות, במישרין או בעקיפין, כל עסקה בניירות ערך שהונפקו או שיונפקו על ידי בנקים וחברות אחזקה בנקאיות, אלא עבור לקוחותיו, כולל קרנות נאמנות וקופות גמל. ואולם, הבנק ציין כי אין באמור לעיל כדי למנוע ביצוע עסקאות במהלך העסקים הרגיל.

ג. מכתבי שיפוי למי שמכהן או כיהן כדירקטור בחברות מוחזקות של הבנק

בנוסח הקודם של תקנון הבנק, אשר תוקן בחודש מרס 2002, נקבעו הוראות בדבר שיפוי מי שמכהן או כיהן, לפי בקשת הבנק, כדירקטור בחברה אחרת, שלבנק עניין בה, כמפורט בביאור 19 ג' 10 א' לדוחות הכספיים. בהתאם לכך הוציא הבנק בשעתו כתבי שיפוי, בלתי מוגבלים בסכום, לדירקטורים המכהנים או שכיהנו לבקשת הבנק בחברות אחרות המוחזקות על ידו.

ד. התחייבות לשיתוף פעולה בתהליך מכירת מניות הבנק

בנספח להסכם מיום 29 באוגוסט 1991, בין ממשלת ישראל בשם מדינת ישראל, לבין נכסים מ.י. בע"מ (להלן: "נכסים"), לבין אחזקות פיננסיות לישראל בע"מ, לבין אי די בי חברה לאחזקות בע"מ, שהצדדים לו נכסים והבנק, התחייב הבנק לשתף פעולה עם נכסים ולסייע בתהליך מכירת מניות הבנק, וזאת, בכפוף לשמירה על הוראות כל דין והנחיות הפיקוח על הבנקים, ובכפוף למפורט בנספח. בין היתר נקבע בנספח כי הבנק יעמיד מידע למעריכים מטעם נכסים ומטעם קונים פוטנציאליים, והכל בכפוף למגבלות ולהסדרי הסודיות שפורטו בנספח.

על פי הקבוע בנספח, הסכימה נכסים לשפות ו/או לפצות את הבנק ו/או חבר מחברי הדירקטוריון של הבנק ו/או עובד מעובדי הבנק בגין כל נזק שייגרם לבנק ו/או לאחד מהם, לפי העניין, ו/או לאחד מלקוחות הבנק (ובלבד שהבנק או מי מן הנ"ל יחוייב בשיפוי בגין כל נזק שנקבע בפסק דין שניתן על ידי בית משפט) כתוצאה מביצוע הנספח וכל הכרוך בו; ואולם, ההתחייבות לשפות ו/או לפצות כאמור לא תחול על אחריות לפי או בשל הפרת חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. כן לא תחול על נזק הנובע מטעות, הטעיה או השמטה במידע, במסמכים או במצגים הניתנים על ידי הבנק על פי הנספח, אם הוכח כי הטעות, ההטעיה או ההשמטה נגרמו במתכוון או בחוסר תום לב.

מתכונת שיתוף הפעולה על פי ההסכם האמור עוגנה מאוחר יותר בחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993. ההסכם האמור תוקן, בהסכמה, מספר פעמים.

ה. הסכם לרכישת אמצעי שליטה בכאל

הסכם מיום 3 בינואר 2000 על פיו רכש הבנק מלאומי החזקות פיננסיות בע"מ (להלן: "בל"ל") אמצעי שליטה בכאל ובדיינרס, ובכלל זה התחייבות של בל"ל לשפות את הבנק בגין תביעות שפורטו בהסכם, כמפורט בביאור 34 א' לדוחות הכספיים.

על פי ההסכם התחייב בל"ל לשפות את הבנק גם בגין סכומים שכאל או דיינרס יחוייבו לשלם לשלטונות המס בגין שנות מס מסוימות שנמנו בהסכם ו/או בגין אירועים שעילתם עד למועד ההסכם וכן בגין סכומים שכאל תחויב להחזיר לאלפא קארד בע"מ בגין עמלות מנפיק בעקבות הסכם מיום 7 ביולי 1998.

ו. הסכמים למכירת אמצעי שליטה בכאל לשותפים אסטרטגיים

במהלך השנים 2000 עד 2002 מכר הבנק לשותפים אסטרטגים מניות בכאל המהוות 49% מההון ו-37% מזכויות ההצבעה ומניות בדיינרס המהוות כ-21.4% מההון ומזכויות ההצבעה, וזאת על פי שווין של כאל ושל דיינרס כפי שנקבעו בהסכם לרכישת אמצעי שליטה בכאל (סעיף ה' לעיל).

ההסכמים עם פישמן הם מהימים 25 ביוני 2000 ו-13 בדצמבר 2001; ההסכם עם הראל הוא מיום 22 ביוני 2002; וההסכם עם הבנק הבינלאומי הוא מיום 29 בספטמבר 2000.

על פי ההסכמים האמורים התחייבו השותפים האסטרטגיים לפעול לשחרורו של הבנק ולשפות אותו בגין חלק יחסי מהערבויות ו/או ההתחייבויות שהעמיד דיסקונט עבור כאל או דיינרס לטובת VISA Internations Service Association (כמתואר בביאור 19 ג' 13 לדוחות הכספיים) ולטובת בתי עסק על פי הסכמי הצטרפות שבינם לבין כאל. כן התחייבו השותפים לשפות את הבנק בגין: (א) הסכומים שיהיה על הבנק להשיב לבל"ל מסכום הנזק שישלם בל"ל, אם וככל שידרש לשלם לכאל, במסגרת המחלוקות הנוגעות למועדון "בי אנד בונוס"; (ב) סכומי שיפוי של נושאי משרה בכאל ובדיינרס ככל שיידרש שיפוי כאמור על פי ההסכם לרכישת אמצעי שליטה בכאל; (ג) כל סכום שישולם מכח ערבות או התחייבות לשיפוי שיידרש הבנק לתת כבעל מניות (ועקב היותו מוסד בנקאי) לצורך הפעילות בתחום כרטיסי האשראי של כאל או של דיינרס, והכל באופן יחסי לשיעור החזקותיהם בכאל או בדיינרס, לפי העניין.

מאידך, הבנק התחייב להעביר לשותפים האסטרטגיים חלק יחסי (בהתאם לשיעור החזקותיהם) מכל סכום שיקבל מבל"ל בגין השיפוי שניתן לו במסגרת ההסכם לרכישת אמצעי שליטה בכאל, ובלבד שהסכום שיועבר לכל אחד מהשותפים לא יעלה במצטבר על סכום התמורה ששילם אותו שותף על פי ההסכם שלו עם הבנק.

בהסכמים האמורים נקבעו גם הוראות בקשר להפעלת זכויות הצבעה בכאל ובדיינרס, באופן שעיגן את השליטה הבלבדית של הבנק בכאל ובדיינרס. מאידך, נקבעו בהם הוראות ביחס לדרישת רוב מיוחד של 68% לשם קבלת החלטות מהותיות מסוימות. כמו כן, הוענקו בהסכמים האמורים לשותפים האסטרטגיים זכויות מיעוט מסויימות כאשר העיקריות שבהן: זכות למנות את מיעוטם של הדירקטורים וזכויות קדימה ברכישת מניות בעת הנפקה פרטית. בנוסף, קבעו ההסכמים האמורים הוראות בדבר מגבלות על העברת מניות בכאל ובדיינרס, זכות סירוב ראשון, זכות הצטרפות וזכות כפיית מכירה.

ז. הסכמים לרכישת אמצעי השליטה בכאל מחלק מהשותפים האסטרטגיים

ביום 10 בדצמבר 2006 התקשרו הבנק והבנק הבינלאומי עם פישמן בהסכם לרכישת החזקותיו בכאל. ביום 1 במרס 2007 התקשרו הבנק והבנק הבינלאומי עם הראל בהסכם לרכישת החזקותיה בכאל. לפרטים נוספים, ר' בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" לעיל וביאור 34 לדוחות הכספיים.

ח. הסכם לרכישת אמצעי שליטה באילנות דיסקונט

ביום 21 בספטמבר 1999 נחתם הסכם בין הבנק לבין אילנות בטוחה בית השקעות בע"מ (להלן: "אילנות בטוחה") ואילנות דיסקונט בע"מ (להלן: "אילנות דיסקונט), לפיו סוכם, בין היתר, על רכישת שליטה באילנות דיסקונט על ידי הבנק.

בהסכם נקבעו הסכמות ותנאים נוספים, ובכלל זה שינוי הסכמי ההפצה ושירותי ברוקרג' שהיו קיימים בין הבנק לבין אילנות דיסקונט. הבנק המשיך לקבל מאילנות דמי הפצה על פי המתכונת שעקרונותיה סוכמו בין הצדדים, עד ליום 31 במרס 2006.

על פי ההסכם נתונה לכל אחד מהצדדים זכות סירוב ראשון וזכות הצטרפות, אשר יחולו במקרה של מכירת החזקות בחברה בידי הצד האחר.

לפרטים בדבר מימוש זכות הסירוב הראשון ר' לעיל "פעילות בשוק ההון" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" וביאור 6 ה' לדוחות הכספיים.

הסכם זה אינו בתוקף עוד וזכויות הבנק לקבלת דמי ניהול על פיו הומחו לכלל פיננסים בטוחה ניהול השקעות בע"מ, במסגרת ההסכם על פיו נמכרו לה כל מניות אילנות דיסקונט, כאמור בסעיף קטן י' להלן.

ט. הסכם עקרונות למכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ ופעילות קופות הגמל

לפרטים בדבר הסכם עקרונות למכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ ופעילות קופות הגמל, ר' לעיל "פעילות בשוק ההון" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" וביאור 6 ו' לדוחות הכספיים.

י. הסכם למכירת אילנות דיסקונט

לפרטים בדבר הסכם מיום 11 באפריל 2006, על פיו נמכרו לכלל פיננסים בטוחה ניהול השקעות בע"מ כל מניות אילנות דיסקונט בע"מ, ר' לעיל "פעילות בשוק ההון" בפרק "פרטים אודות הפעילות במוצרים מסוימים" וביאור 6ֿ לדוחות הכספיים.

יא. הסכם למכירת פעילות הבנק בתחום ניהול קופות גמל

לפרטים בדבר הסכם מיום 29 בינואר 2007, בין הבנק ודיסקונט ניהול קופות גמל לבין כלל חברה לביטוח בע"מ, למכירת פעילות הבנק בתחום ניהול קופות גמל, ר' לעיל "פעילות בשוק ההון" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים" וביאור 6ה' לדוחות הכספיים.

יב. הסכם לרכישת אמצעי שליטה בהראל

ביום 28 בדצמבר 2000 נחתם הסכם בין קבוצת המבורגר לבין הבנק, לרכישת אמצעי שליטה בהראל ולהסדרת היחסים ביניהם כבעלי מניות בהראל. ההסכם קובע, בין היתר, כי בדירקטוריון הראל יכהנו עשרה דירקטורים, וכי כל עוד הבנק יחזיק בהראל בין 15% ל-20% מזכויות ההצבעה בהראל, תצביע קבוצת המבורגר בעד בחירתם של שני דירקטורים שיומלצו על ידי הבנק. כל עוד הבנק יחזיק בהראל בין 10% ל-15% מזכויות ההצבעה בהראל, תצביע קבוצת המבורגר בעד בחירתו של דירקטור אחד שיומלץ על ידי הבנק.

בהסכם נקבע כי קבוצת המבורגר תצביע באסיפות הכלליות של הראל והחברות העקריות שלה נגד החלטה לגבי פעולות מהותיות מסוימות, אלא אם התקבלה הסכמתו המוקדמת של הבנק (פירוק, מיזוג או ארגון מחדש; מכירה, חיסול או הפסקה של הפעילות הביטוחית; שינויים במבנה ההון של הראל שמשמעותם דילול האחזקות של הבנק, וכיוצ"ב). בנוסף, קבוצת המבורגר התחייבה לגרום, כמיטב יכולתה, כי החלטות מהותיות של הראל והחלטות אחרות של הראל כפי שיקבע מעת לעת וכן החלטות דירקטוריון של מי מהחברות העיקריות בנושאים המחייבים דיווח מיידי (אף אם החברה הרלבנטית אינה חברה ציבורית) וכן עסקות מהותיות עם בעלי עניין מקבוצת המבורגר ועסקות בהן לבעלי העניין מקבוצת המבורגר עניין אישי, אף אם אינן חריגות, יובאו לדיון מוקדם בועדה האקזקוטיבית אשר תוקם לצורך כך בין הדירקטורים של הראל, ושבה חבר אחד לפחות יהיה דירקטור שמונה לפי המלצת הבנק.

בהסכם נקבעו גם הוראות בדבר זכות הצטרפות של הבנק למכירת אמצעי שליטה בהראל בידי קבוצת המבורגר, כולה או חלקה, בתנאים שנקבעו בהסכם, וכן זכות סירוב ראשון של קבוצת המבורגר במכירת מניות שהבנק מחזיק בהראל, שתקום לקבוצת הראל בהתקיים תנאים מסוימים שנקבעו בהסכם.

הסכם זה פקע עם השלמת העסקה על פיה מכר הבנק 10.1% ממניות הראל, כאמור בסעיף קטן יג' להלן.

יג. הסכם למכירת אמצעי השליטה בהראל

ביום 1 בנובמבר 2006 הושלמה העסקה למכירת 10.1% מהון המניות של הראל וקבלת אופציה למכירת יתר המניות שמחזיק הבנק בהראל (בשיעור של 5.79%). לפרטים נוספים ר' "תת מגזר החברות הריאליות" בסעיף "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים".

יד. הסכם העובדים

הסכם מיום 1 בפברואר 2005, אשר נחתם במקביל לחתימת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, בין הסתדרות העובדים החדשה לבין ועד עובדי בנק דיסקונט ולבין החשב הכללי במשרד האוצר, אשר הבנק הצטרף אליו מאוחר יותר, לאחר קבלת אישור המוסדות המוסמכים שלו, ואשר אמור להסדיר מספר דרישות שהועלו מטעם עובדי הבנק בקשר לזכויותיהם על רקע מכירת גרעין השליטה בבנק על ידי המדינה, והכל כמתואר ב-"הסכם העובדים" בסעיף "השליטה בבנק" לעיל).

הביקורת הפנימית בקבוצה

כללי

בחודש אוקטובר 2004 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיה לפי סעיף 36א'(ב) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בעניין "גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד מדווח" (להלן: "הנחיית הרשות"). בחודש דצמבר 2005 פרסם המפקח על הבנקים הוראת שעה בדבר גילוי על מבקר פנימי בדוח דירקטוריון של תאגיד בנקאי, בה החיל המפקח את הנחיית הרשות על התאגידים הבנקאיים, בשינויים המתחייבים, וקבע מספר נושאים ייחודיים למערכת הבנקאית, אליהם יש להתייחס בעת יישום ההנחיה.

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה בשנת 2006

המבקר הפנימי של הבנק הינו מר שלמה פיטשון, העומד בראש מערך הביקורת הפנימית בבנק. מר שלמה פיטשון, המכהן בתפקידו מיום 1 בספטמבר 1994 הינו כלכלן ורו"ח מוסמך, בעל ניסיון של למעלה מ-30 שנה בביקורת פנים בתאגיד בנקאי.
המבקר הפנימי הוא עובד הבנק בדרגת סמנכ"ל בכיר, מועסק במשרה מלאה ועומד בראש מערך הביקורת של הבנק והקבוצה.
יו"ר הדירקטוריון הוא הממונה הארגוני על המבקר הפנימי של הבנק.
בנוסף משמש מר שלמה פיטשון גם כמבקר הפנימי של חלק מחברות הבת של הבנק מתאריך 1 בפברואר 1994 ובכלל זה:
בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ וחברות הבת שלה, דיסקונט ניהול קופ"ג בע"מ, דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ וחברות הבת שלה, תכלית בית השקעות בע"מ, דיסקונט נאמנות בע"מ, דיסקונט ליסינג בע"מ, בד"ל שירותי מחשב ומינהלה בע"מ.
בחברת דיסקונט מנפיקים בע"מ הוא משמש כמבקר פנימי מתאריך 1 באפריל 1999 ובחברת מנפיקים תפעול פיננסי בע"מ מתאריך 8 בדצמבר 2004.
מספר המשרות הממוצע במהלך תקופת הדיווח הכפוף למבקר הפנימי עמד על 66.5 משרות ו-6 משרות בחברות מאוחדות שבהן המבקר הפנימי של הבנק משמש מבקר פנים. בחברות מאוחדות שיש להן מבקר פנימי עצמאי - בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, בנקורפ אינק., אי.די.בי. ניו-יורק, דיסקונט בנק (לטין אמריקה), דיסקונט (שוויץ) ס.א - מספר המשרות בתקופת הדיווח היה 41.6 משרות, (כולל 2 משרות בתחום פניות הציבור בבנק מרכנתיל דיסקונט). בנוסף, נשכרו שירותי מיקור חוץ בהיקף של 2.6 משרות, בזה משרה אחת בבנק, משרה אחת בכרטיסי אשראי לישראל בע"מ, חצי משרה בבנק מרכנתיל דיסקונט ו-0.1 משרה בבנק דיסקונט (שוויץ).
תוכניות העבודה השנתית והרב שנתית נבנות על בסיס מתודולוגיה ממוקדת סיכון הממפה את כל יחידות הבנק בהתאם לסבירות התממשות הסיכון והשלכותיו. תוכנית העבודה הרב שנתית נבחנת מדי שנה ומעודכנת בהתאם לצורך.
תוכנית העבודה לשנת 2007 נבנתה בהתאם למתודולוגיה בינלאומית וסטנדרטים מקובלים בארץ ובעולם, על פי הנחיות בנק ישראל, תוך התייחסות להנחיות באזל II לביקורת הפנימית ולגישת ניהול הסיכונים המוצגת ב-COSO.
תוכנית העבודה המתוכננת בחברות בנות מהותיות בהן המבקר הפנימי של הבנק מונה כמבקר פנים משולבת בתוכנית העבודה השנתית של הביקורת הפנימית של הבנק, תוך התייחסות לכל חברה בנפרד. היקף תוכנית העבודה בכל חברה בת כאמור נידון בוועדת הביקורת של כל חברה ו/או בדירקטוריון שלה. המבקר הפנימי מגיש כל דוח ביקורת ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל ולרואי החשבון המבקרים. יו"ר ועדת הדירקטוריון לביקורת של הבנק מקבל כל דוח בגין יחידת מטה ותקציר מנהלים של דוחות הביקורת בסניפים.
בנוסף מגיש המבקר הפנימי בכל רבעון, כ-45 יום לאחר תום הרבעון, דוח מקיף על כל פעילויות הביקורת הפנימית במהלך אותו רבעון. הדוח הרבעוני כולל פירוט נרחב על כל הדוחות שהוגשו ברבעון הנסקר, פרטים על תשובות המבוקרים לדוחות שנתקבלו וכן מעקב אחר דוחות ונושאים מדוחות רבעוניים קודמים שהטיפול בהם טרם הסתיים.
הדוח הרבעוני נשלח ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל ולכל חברי הדירקטוריון, כך שיש להם תמונה מפורטת מאוד מדי רבעון, על ממצאי כל הביקורות שערך המבקר הפנימי, על התשובות שנתקבלו ועל אופן הטיפול בממצאי הביקורת. הדוח הרבעוני נידון בישיבות ועדת הדירקטוריון לביקורת.

בנוסף מקיימת ועדת הדירקטוריון לביקורת דיונים על דוחות ביקורת ספציפיים שנערכו ביחידות הבנק, אם עקב הממצאים שנכללו בדוח, או הנושאים המהותיים בהם הוא עוסק, סבורים יו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת ו/או המבקר הפנימי כי יש מקום לקיים דיון בדוח הספציפי.

אחת לשנה מגיש המבקר הפנימי דוח שנתי (מעבר ל-4 הדוחות הרבעוניים) ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל ולכל חברי הדירקטוריון, המפרט את הנושאים העיקריים שבוקרו במהלך השנה, דרך הטיפול בממצאים ובהמלצות. הדוח השנתי מוגש בתוך כ-75 יום מתום השנה הנסקרת והוא נידון בוועדת הביקורת ובדירקטוריון.

הדוחות הרבעוניים בגין שנת 2006 הוגשו ונידונו כדלקמן: הדוח לרבעון הראשון של שנת 2006 הוגש ביום 18 במאי 2006 ונידון בוועדת הדירקטוריון לביקורת ביום 26 ביוני 2006; הדוח לרבעון השני של שנת 2006 הוגש ביום 8 באוגוסט 2006 ונידון בוועדת הדירקטוריון לביקורת ביום 19 בספטמבר 2006; הדוח לרבעון השלישי של שנת 2006 הוגש ביום 29 באוקטובר 2006 ונידון בוועדת הדירקטוריון לביקורת ביום 24 בדצמבר 2006; הדוח לרבעון הרביעי של שנת 2006 הוגש ביום 24 בינואר 2007 ונידון בוועדת הדירקטוריון לביקורת ביום 20 במרס 2007.

הדוח השנתי לשנת 2006 הוגש ביום 11 במרס 2007 וטרם נידון. כן נידונו בוועדת הדירקטוריון לביקורת בשנת 2006 הדוח השנתי בגין שנת 2005, שהוגש ביום 12 במרס 2006 ונידון ביום 9 במאי 2006 בוועדת הדירקטוריון לביקורת וביום 28 ביוני 2006 בדירקטוריון, והדוח לרבעון האחרון של שנת 2005, שהוגש ביום 8 בפברואר 2005 ונידון ביום 20 במרס 2006.

דוחות ביקורת המתייחסים לחברות בנות בהן מר שלמה פיטשון משמש מבקר פנים מוגשים ליו"ר הדירקטוריון ליו"ר ועדת הביקורת (בחברות בהן יש ועדת ביקורת), למנכ"ל של כל חברה בת ולרואי החשבון המבקרים שלהן.

בחברות בנות שיש להן מבקר פנימי עצמאי, עורך המבקר הפנימי של הבנק אחת לשנה ביקורת על נאותות תפקודו של המבקר הפנימי באותו תאגיד.

בחודש מרס 2006 הנחה בנק ישראל את התאגידים הבנקאיים להרחיב את מעורבות המבקר הפנימי של חברת האם על יחידות הביקורת בחברות הבנות. בהתאם, גובשה מתכונת לאופן הפיקוח והבקרה של המבקר הפנימי של הבנק על יחידות הביקורת בחברות הבנות, שאושרה על ידי ועדת הדירקטוריון לביקורת.

למבקר הפנימי בבנק ניתנת גישה חופשית לכל מידע או מסמך הנדרש לו ולעובדי הביקורת הפנימית לשם ביצוע הביקורת, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק והחברות הבנות בהן הוא משמש מבקר פנים, לרבות לנתונים כספיים. הדירקטוריון סבור שאופי, רציפות הפעילות ותוכנית העבודה של המבקר הפנימי הינם סבירים ביותר ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק ובקבוצה.

מעורבות ותרומה לקהילה

בנק דיסקונט פועל למען הקהילה מיום היווסדו מתוך תפיסה ניהולית כוללת שעל פיה פעילות למען הקהילה היא חלק ממחויבות עסקית חברתית ותרבותית.

נוסף על פעילות בפרויקט "למען" - עובדי דיסקונט למען הקהילה, המתוארת להלן, התבצעה בשנת 2006 פעילות גם בתחום התרבות והאמנות, במתן חסויות, פעילות צל"ש בסניפים ומתן תרומות.

סך היקף הפעילות בשנת 2006 בקבוצת דיסקונט, ובכלל זה הפעילות במסגרת פרויקט "למען", היה 5,454 אלפי ש"ח, לעומת 5,184 אלפי ש"ח בשנת 2005.

בשנת 2006 נמשכה מגמת התמיכה של הבנק בילדים ובנוער במצבי מצוקה שונים וכן בנוער שוחר אמנות.

את העשייה החברתית והמעורבות הקהילתית מבצע הבנק בתחומים הבאים:

תרומות

התרומות מופנות בעיקר לאגודות, מועדונים, בתי חינוך, ארגוני בריאות, ואחרים, העוסקים בטיפול בילדים וברווחת הפרט. בין התרומות שתרם הבנק בשנת 2006 ניתן לציין את התרומות הבאות:

תרומה לפרוייקט "בגרות ללוחמים". בחודש ינואר 2006 העביר הבנק לפרוייקט "בגרות ללוחמים", באמצעות קרן לב"י, תרומה בסך של 120 אלף ש"ח, ממנה סך של 100 אלף ש"ח יועבר לפרוייקט וסך של 20 אלף ש"ח מיועד למלגות בסך של 2,000 ש"ח כל אחת ל-10 חיילים מצטיינים בפרוייקט.

פרוייקט "בגרות ללוחמים" הוא דרכו של צהל לתגמל, באמצעות קרן לב"י, את החיילים הלוחמים ולהודות להם על שירותם הסדיר, על ידי מתן אפשרות להשלמת הבגרויות לפני תום השירות. לפרוייקט מתקבלים חיילים וחיילות לוחמים, החסרים עד ארבעה מקצועות בתעודת הבגרות ועומדים לפני שחרורם מצה"ל. לפרוייקט חשיבות גבוהה לאור העובדה שבישראל כ-60% מבני ה-18 אינם בעלי תעודת בגרות.

פרוייקט "בגרות ללוחמים" הינו פרוייקט משותף לצה"ל ומשרד החינוך ומתקיים במתקן אזרחי בתנאי פנימיה, במשך שבעה עד תשעה שבועות שבסיומם מתקיימים מבחני הבגרות. נתוני הצלחה מרשימים ביותר נרשמים בפרוייקט זה: כ-93% מהחיילים שלמדו במסלול עברו בהצלחה את בחינות הבגרות.

תרומה לפתיחת בית ילד. במקביל לפעילות התנדבותית של עובדי הבנק באיזור חיפה והצפון במסגרת עמותת "יד עזר לחבר", הועברה לעמותה תרומה כספית כסיוע לפתיחת בית ילד נוסף בעיר חיפה.

עמותת "עזרה למרפא". ברבעון הראשון של שנת 2006 הועברה תרומה כספית לעמותת "עזרה למרפא". "עזרא למרפא" הינה אגודה התנדבותית, בראשות הרב אלימלך פירר, אשר פועלת להקלת סבלם ומצוקתם של חולים ובני משפחותיהם. האגודה מעניקה סיוע, ייעוץ וציוד רפואי לכל פונה.

פרוייקט "להושיט יד, לאמץ אל הלב". הבנק נרתם לסייע לפרוייקט של ביה"ס הריאלי בחיפה, שמטרתו שילוב בני נוער מעולי אתיופיה בבית הספר הריאלי בחיפה, במטרה לתרום לשילובם המוצלח בחברה הישראלית. במסגרת זו העניק הבנק מלגת לימודים לשני נערים מבין שנים עשר הנערים שנוטלים חלק בפרוייקט.

מלגות לסטודנטים על תרומה לקהילה. ברבעון השני של שנת 2006 הוענקו מלגות לעשרה סטודנטים על מעורבות חברתית פעילה ויוצאת דופן בקהילה. סך כל מלגה עמד על 2,500 ש"ח. המלגות הועמדו במסגרת שיתוף הפעולה של בנק דיסקונט עם המועדון הירושלמי (מועדון לסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, אשר פועל להחזרת צעירים לעיר ופעיל בתחומי התרבות והתעסוקה).

תרומה למרכז הרפואי רמב"ם. ראויה לציון, בין היתר, תרומה בסך של 10,000 דולר למרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, כחלק מהסיוע בתקופת המלחמה בצפון.

אלוט"פים. עוד ראויה לציון, תרומה בסך של כעשרת אלפים דולר לפרוייקט מעונות יום שיקומיים לגיל הרך - אלוט"פים. מדובר בפרוייקט מעונות יום שיקומיים לגיל הרך לילדים הלוקים באוטיזם, אשר נועד לקדם את הילדים לתפקוד גבוה, לאפשר להם להשתלב במערכת החינוך הרגילה וללמד אותם הרגלי חיים חיוניים.

הקרן החדשה לירושלים. הבנק תרם להקמת טיילת ע"ש שני אביצדק ז"ל, ביתם של בלה ואלי אביצדק - שניהם עובדי הבנק -שנרצחה בפיגוע טרור.

פרויקט "למען" – עובדי דיסקונט למען הקהילה

הפרוייקט הושק בסוף חודש מרס 2002. הפרויקט מתבצע במאמץ משותף של ההנהלה וועד העובדים, ובמסגרתו נרתמו עובדי הבנק לפעילות התנדבותית למען הקהילה. במהלך שנת 2006 רוכז המאמץ בפעילויות התנדבותיות במסגרת עמותות למען נוער במצבי סיכון ומצוקה, מועדוניות לילדים ובסיוע לעמותות שונות אשר תומכות בנזקקים.

להלן יובא מבחר של דוגמאות לפעילות במסגרת פרויקט "למען":

מרכז "אורנית" - בית החלמה לילדים חולי סרטן. במסגרת פרויקט "למען" בחרו עובדי בנק דיסקונט לתרום סכום קבוע שיחוייב בחשבונם מדי חודש לטובת מרכז "אורנית". היוזמה התגבשה לאחר חשיפת פעילות המרכז בפני עובדי הבנק והצורך בסיוע למימון עלות התפעול של המרכז כדי לאפשר את המשך קיומו.

במרכז "אורנית" של עמותת "עזר מציון" מעניקים בית חם לילדים חולי סרטן מהפריפריה ובני משפחותיהם אשר נאלצים להגיע למרכזים הרפואיים במרכז הארץ ולשהות לרוב תקופות ארוכות כדי לקבל את הטיפול. המרכז ממוקם בצמוד למרכז הרפואי "רבין" ו-"שניידר" בפתח תקוה. בין היתר כולל המרכז פעילויות חוויתיות כגון פינה ייחודית לליטוף בעלי חיים.

המרכז מנוהל על ידי צוות מתנדבים, מכספי תרומות בלבד.

תרומת עובדי בנק דיסקונט נועדה לאפשר את המשך הפעילות השוטפת של המרכז, אשר מקל בצורה משמעותית את סבלם של הילדים החולים ובני משפחותיהם.

פרוייקט "אמץ לוחם". בנק דיסקונט החליט להצטרף למיזם האגודה למען החייל ולקחת חלק בפרוייקט. במסגרת זו בחר הבנק לאמץ את "פלגה 916" של חיל הים, האחראית על הבטחת חופיה הדרומיים של ישראל.

טקס האימוץ נערך בתחילת חודש אוגוסט 2006, בעיצומה של המלחמה בצפון והוא נערך בבסיס חיל הים באשדוד, בנוכחות חברי הנהלת הבנק ומנהלי הסניפים אשדוד ואשקלון. ביקור חברי ההנהלה כלל סיור בכלי הלחימה ומפגש עם מפקדי וחיילי הפלגה.

הבנק מסייע לפלגה בתרומה כספית ובפעילות התנדבותית. התרומה היא סך של 100 אלף ש"ח בשנה והיא נועדה למימון פעולות לרווחת החיילים. בנוסף לתרומה הכספית, משלב הבנק פעילות התנדבותית במסגרת "למען", בה נוטלים חלק, בעיקר, סניפי הבנק מהערים אשדוד ואשקלון.

תרומת עובדי הבנק לילדי סכרת נעורים. כמדי שנה, ברבעון השני של שנת 2006, תרמו עובדי הבנק תרומה כספית ומיני חופשה שנפדו, לילדים הסובלים מסכרת הנעורים. התרומה הסתכמה בכ-61 אלף ש"ח.

חלוקת משלוחי מנות בפורים. חלוקת מאות משלוחי מנות על ידי עובדי הבנק לילדים, בני נוער, חולים, בעלי מגבלויות, קשישים ועוד.

סיוע לקראת חג הפסח וראש השנה. בהתאם למסורת שנוצרה בבנק, נרתם הבנק אף השנה לסייע למשפחות מעוטות יכולת בהכנות לקראת חג הפסח ולקראת ראש השנה. הסיוע מתבצע במתכונת של רכישת מארזי מזון, לעומת שנים קודמות בהן נאספו מוצרי מזון בסניפי הבנק, מעובדי הבנק ולקוחותיו. מארזי המזון שנרכשו חולקו לנזקקים באמצעות עמותות שונות ברחבי הארץ. עובדי הבנק סייעו בחלק מהמקומות בחלוקת מארזי המזון לנזקקים.

"מקום בלב". עובדי הבנק סייעו בשיפוץ "בית חם" שמפעיל ויצ"ו לנערות בסיכון בראשון לציון, והפיכתו למקום נעים ושמח יותר עבור הנערות. הבנק סיפק את חומרי הגלם שנדרשו לשיפוץ.

פרוייקט "אופק לילדנו". במהלך חופשת הקיץ הועסקו על ידי הבנק בני נוער לקויי ראייה, בסניפים שונים ברחבי הארץ. מרבית בני הנוער הגיעו לבנק באמצעות עמותת "אופק לילדינו" - ארגון ארצי של הורים לילדים לקויי ראייה ועיוורים.
עמותת בית חם. נמשך שיתוף הפעולה עם העמותה, הכולל התנדבות עובדי הבנק ותרומה לעמותה, שהינה מרכז לילדים עם צרכים מיוחדים, ילדים עם ניוון שרירים לסוגיו וילדים בעלי תוחלת חיים קצרה. הסיוע של הבנק בא לידי ביטוי במספר תחומים: רכישת תרופות, מימון טיפולים מיוחדים וכן השתתפות ברכישת מזון מיוחד.
עמותה לקידום החינוך ביפו. נמשך שיתוף הפעולה עם העמותה, הכולל התנדבות עובדים במועדוניות העמותה ותרומה כספית של הבנק. העמותה מאפשרת מגוון תוכניות חינוך, רווחה והעשרה לאלפי ילדים בסיכון. הסיוע ניתן לילדים ממשפחות מרקע סוציו-אקונומי נמוך ומאפשר להם סיכוי גבוה להצלחה בחיים.

תרבות ואמנות

הפעילות מתבצעת במסגרת מפעלות דיסקונט לתרבות ואמנות, אשר מעודדת את היצירה הישראלית המקורית.
"קיר אמן" - פרויקט לעידוד אמנות ויצירה ישראלית. "קיר אמן" הינו נדבך נוסף בפעילות הענפה שמקיים בנק דיסקונט למען הקהילה, אשר משלב תמיכה באמנות ופעילות למען הקהילה.
במסגרת הפרויקט מציע הבנק את סניפיו ברחבי הארץ לשמש במה לאמנים לחשיפת יצירותיהם לציבור. הבנק מתחייב לרכוש יצירה אחת מתוך כל התערוכה, ובמקביל האמן המציג תורם אף הוא יצירה אחת. בתום הפרוייקט, שימשך כשנה, תתקיים תערוכה שמטרתה מכירת כל היצירות שנרכשו על ידי הבנק ונתרמו על ידי האמנים. כל ההכנסות מהמכירה יוקדשו למימון פרויקטים למען ילדים ובני נוער עם צרכים מיוחדים.
DIS-COVER. במסגרת קרן מפעלות דיסקונט לתרבות ואמנות הושק מיזם להעצמת בני נוער המתחנכים בפנימיות נוער, בתחומי עיצוב מוצרי אמנות. המיזם בשיתוף משרד החינוך, המכון הטכנולוגי חולון וגורמים נוספים, ובמסגרתו חונכים סטודנטים לעיצוב תעשייתי מהמכון הטכנולוגי בחולון חניכים בפנימיות נוער, במטרה ללמדם מושגי יסוד בעיצוב ולעצב מוצרי אמנות שימושית אשר ישווקו לחברות עסקיות. ההכנסות מהמכירה יועדו להענקת מלגות ללימודים גבוהים לחניכי פנימיות נוער.
פסטיבל דואט ביפו 2006. במסגרת שיתוף פעולה עם המרכז לקהילתי הערבי-יהודי תרם הבנק לפסטיבל "דואט ביפו" 2006, המפגיש בין מוזיקאים יהודים וערבים בישראל, על מנת לחשוף את עבודתם לקהל מעורב, יהודי וערבי, וליצור מודל של שיתוף פעולה בין ערבים ויהודים דרך חוויה אמנותית ויצירה משותפת.
אוגדן תחריטים. בשנת 2006 הפיק הבנק את אוגדן מס' 13 ובו שישה תחריטים שיצרו האמנים יאן ראוכוורגר, אלכס קרמר ויעקב דורצ'ין בסדנה לתחריט בקיבוץ כברי. עותק של האוגדן הועבר כתרומה לכל המוזיאונים.

חסויות

במהלך שנת 2006 העניק הבנק חסויות לגופים המקדמים יעדים בתחום החברה, התרבות, הספורט, האמנות והחינוך.

חסויות בתחום התרבות והאמנות

"ילדי טהראן". תמיכה בהפקת סרט תיעודי על קבוצת ילדים ניצולי מלחמת העולם ה-2, שמרביתם יתומים, אשר עלו לארץ ישראל בשנת 1943 דרך טהראן.
תערוכת "מקום-חלום" - מיצירות ראובן רובין. התערוכה התקיימה במוזיאון תל אביב לאמנות. החסות כללה תרומה של הדרכות במסגרת פרויקט "הזנק" לקבוצות בני נוער שוחרי אמנות מהפריפריה ולקבוצות של עולים חדשים.
פסטיבל המחולות בכרמיאל. הפסטיבל הוותיק התקיים זו השנה ה-19 ומשך אליו אלפי רקדנים ולהקות ריקוד מרחבי הארץ ומהעולם ועשרות אלפי מבקרים. הפסטיבל מייצג את כל גווני הריקוד: קלאסי, עממי, אתני, ריקודי נשף, ריקודי עם ועוד.
פסטיבל תיאטרונטו. פסטיבל שנערך זו השנה ה-16 בשכונת נווה צדק בת"א, הכולל מופעים ואירועי חוצות בתחומי התיאטרון, מחול, דרמה, סאטירה ומוסיקה.

100 שנה ליסוד בצלאל. אירוע בשיתוף "אגודת ידידי בצלאל". כל ההכנסות מאירוע זה הוקדשו לתמיכה באמנים צעירים מעוטי יכולת הלומדים באקדמיה.

פסטיבל ג'אז בינלאומי בנמל קיסריה. במסגרת הפסטיבל התקיימו הופעות ג'אז של הרכבים ישראלים ובינלאומיים.

הנצחת אגדות-עם אתיופיות. פרוייקט בשיתוף הקרן לקידום החינוך והספורט ביבנה, במסגרתו מועלות אגדות עם עתיקות, שרווחו בקרב בני העדה האתיופית, על הכתב ובאיור, כדי לשמרן ולהנחילן לבני הדור הצעיר. הפרויקט בוצע ע"י ילדים ובני נוער בגילאים 12 עד 19.

חסויות בתחום הספורט

אתלטיקה קלה. הבנק מאמץ את ענף האתלטיקה זו השנה ה-13. במסגרת זו ניתנה חסות לאליפות ישראל ה-70 ומשחקי תל-אביב באתלטיקה הקלה, בהם השתתפו טובי אתלטי ישראל ואתלטים מצטיינים מחו"ל.

בנוסף, במסגרת עידוד מצוינות והישגיות תומך הבנק בפעילות ספורט המדגישות ערכים אלו, ובשנת 2006 העניק הבנק חסות ותמיכה לפעילויות ולגופים האלה: התאחדות הישראלית לברידג', קבוצת הכדורסל של רמת השרון, קבוצת הכדורסל של עירוני ישקר שטראוס; מועדון הספורט של אוניברסיטת ת"א; ועוד.

הזנק דיסקונט

בנק דיסקונט חבר לעמותת "הזנק לעתיד", ואימץ את התוכנית המתמקדת בתלמידים מהפריפריה המתקשים בלימודיהם. מטרת התוכנית היא לסייע לתלמידים לסיים את לימודי התיכון כשבידיהם תעודת תעודת בגרות מלאה, שתאפשר להם בעתיד להמשיך ללימודים גבוהים. שם התוכנית "הזנק דיסקונט".

הבנק שותף הן בתמיכה כספית בעמותה והן בהובלה וקידום הפעילות בה. נציגי הנהלת הבנק חברים בוועד המנהל של העמותה ועובדי הבנק נוטלים חלק בפעילות התנדבותית במסגרת תוכניות העמותה, בין היתר במתכונת של אימוץ בתי ספר שמשתתפים בפרויקט על ידי סניפים ויחידות מיחידות הבנק. כך למשל, מאמצים מספר סניפים במרחב ירושלים את בית ספר דנמרק בעיר, חטיבת התפעול והמידע מאמצת את כפר הנוער בן שמן, חטיבת שיווק ותכנון אסטרטגי מאמצת את בית ספר רמז בבני ברק, ועוד.

כמו כן אימץ הבנק את כיתת המצוינות של בית הספר לתקשורת מהמכללה האקדמית נתניה ובמשך השנה החולפת, ליוו נציגי הבנק את הסטודנטים בהיכרות שלהם עם עולם הפרסום והשיווק. הסטודנטים קיבלו העשרה בתכנים מקצועיים ומעשיים והיכרות עם פרוייקט "הזנק דיסקונט". בשלב ההתנסות המעשית, הציב הבנק לפני הסטודנטים אתגר, להפיק קמפיין פרסומי לפרוייקט "הזנק דיסקונט", הכולל סרטונים אשר ישודרו על גבי מסכי הפלזמה בסניפים, ג'ינגל לרדיו, מודעות פרסום ומענה קולי בסניפים.

קרן ניסים אלג'ם ז"ל. הבנק השיק קרן מלגות ללימודים אקדמאים. הקרן הינה על שמו של מר ניסים אלג'ם ז"ל, שנפטר בשנת 2006. מר אלג'ם עבד בבנק כ-40 שנה ובתפקידו האחרון היה סמנכ"ל בראש החטיבה המסחרית. במסגרת הקרן, יקצה הבנק מדי שנה תרומה למימון לימודיהם האקדמאיים של בני נוער בוגרי תוכנית "הזנק דיסקונט", אשר השלימו בהצלחה את לימודי הבגרות. הקרן תאפשר לבוגרי "הזנק דיסקונט" המשך לימודים אקדמאים במוסדות להשכלה גבוהה.

"אות גלובס" 2006 – עסקים למען החברה

"אות גלובס" - עסקים למען החברה, ע"ש חיים בר און - הינו מפעל שנתי המשותף לעיתון "גלובס" ולארגון "מעלה". הבנק זכה ב"אות גלובס" לשנת 2006 בקטגוריית החברות הגדולות.

האות מהווה ציון לשבח, הכרה והוקרה ציבורית לעסקים קטנים כגדולים, המעורבים בחברה ובקהילה ונועד להגביר את המודעות והאחריות החברתית של עסקים בישראל. ההכרה בעסקים הנבחרים הינה על בסיס הישגיהם החברתיים, מנהיגותם ותרומתם לקידום החברה. לתשומת לב מיוחדת זכה פרוייקט "הזנק דיסקונט" שתואר לעיל.

"אות למתנדב" מטעם עיריית חיפה

בנק דיסקונט קיבל את "אות ההוקרה למתנדב" בטקס שהתקיים ביום 21 ביוני 2006, במעמד ראש העיר. המועצה להתנדבות בעיר חיפה מקיימת מדי שנה אירוע הוקרה שנתי למתנדבים בעיר. השנה בחרה המועצה להעניק את אות ההוקרה לפרוייקטים שנעשים בשיתוף עם הסקטור העיסקי.
יצויין כי רוב רובם של עובדי הבנק בעיר חיפה נוטלים חלק בפעילות ההתנדבותית המתקיימת בעיר. סניפי הבנק ברחבי העיר מאמצים על פי בחירתם פרוייקטים שונים בקרב ילדים, נוער, קשישים בעלי מוגבלויות ואוכלוסיות נזקקות שונות.

דירוג "מעל"ה"

דירוג מעל"ה לאחריות חברתית כולל חברות ממדד תל אביב 100 אשר עוסקות בתחומי השירותים והמסחר, תעשייה, בנייה ותשתית. מדד מעל"ה כולל את 20 החברות המובילות בדירוג מעל"ה לאחריות חברתית, אשר עומדות בתנאי הסף של מדד ת"א 100, והוא מאפשר למשקיעים להשקיע את כספם בחברות ישראליות המחוייבות ומיישמות אחריות חברתית.
בנק דיסקונט מדורג בעשירייה הראשונה של החברות המובילות ב"דירוג מעל"ה" לאחריות חברתית.

פרס מגה "פרוייקט"

הבנק זכה בפרס ראשון בקטגורית "מגה פרוייקט" מטעם לשכת מנתחי מערכות המידע בישראל לשנת 2007. התואר הוענק לבנק על השלמתו המוצלחת של פרוייקט "אופק", פרוייקט המחשוב הגדול והמורכב מסוגו בישראל, במסגרתו פותחו והוטמעו בבנק ובבנק מרכנתיל דיסקונט מערכות התשתית והמערכות העסקיות של פעילות הליבה הבנקאית.
הבנק החליט להכפיל את סכום הפרס ולהעניקו למכללת "טק-קריירה", מרכז חינוכי בתנאי פנימיה ללימודי המחשב והטכנולוגיה, לסטודנטים יוצאי העדה האתיופית. הבנק מקיים קשר ישיר עם המכללה, באמצעות נציגי חטיבת התפעול ומידע, וחלק מהסטודנטים בוגרי המחזור האחרון, נקלטו לעבודה בבנק.

"מצעד החיים"

בחודש אפריל 2006 השתתפה, בפעם הרביעית, משלחת של עובדי קבוצת דיסקונט ב"מצעד החיים" מאושויץ לבירקנאו, המתקיים מידי שנה ביום הזכרון לשואה ולגבורה. המשלחת מנתה כ-100 איש מקרב עובדי הבנק. בכך נמשכת מסורת שהחלה בשנת 2003, של השתתפות משלחות מקבוצת דיסקונט ב"מצעד החיים", כאשר ההנהלה וועד העובדים משתתפים במימון הנסיעה. בשנת 2007 צפויה להשתתף ב"מצעד החיים" משלחת נוספת שתמנה כ-100.

שכר רואי החשבון המבקרים [1][2]

רואי החשבון המבקרים של הבנק הינם זיו האפט ו–סומך חייקין מבקרים משותפים. להלן הפרטים של השכר ששולם לרואי החשבון המבקרים (באלפי ש"ח):

	המאוחד		הבנק	
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2006	2005*	2006	2005*
עבור הביקורת[3]:				
לרואי החשבון המבקרים המשותפים	12,620	10,608	4,502	4,060
עבור שירותים נוספים:				
שירותים הקשורים לביקורת[4]:				
לרואי החשבון המבקרים המשותפים	3,592	2,090	2,279	1,933
עבור שרותי מס[5]:				
לרואי החשבון המבקרים המשותפים	2,550	1,898	848	712
עבור שירותים אחרים:				
לרואי החשבון המבקרים המשותפים	[6]29,305	363	273	340
סך הכל	35,447	4,351	3,400	2,985
סה"כ שכר של רואי חשבון מבקרים	48,067	14,959	7,902	7,045

* הוצג וסווג מחדש (בגין תוספת עבור שנת 2005 שסוכמה ושולמה במהלך שנת 2006).

הערות:

(1) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים לשותפויות ותאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים ע"פ חוק מע"מ.
(2) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
(3) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.
(4) כולל בעיקר פעולות ביקורת ובדיקות מיוחדות.
(5) כולל בעיקר דוחות התאמה למס, שסכומים בגינם שולמו במסגרת הביקורת ויוחסו לשירותי מס על פי אומדן, דיוני שומות וייעוץ מס.
(6) מזה – סך של 29,032 אלפי ש"ח ששילמה אי די בי ניו יורק במסגרת עריכת תכנית אכיפה מקיפה ולביצוע בדיקות כנדרש בכתבי ההוראות. (ר' ביאור 6 ד').

שכר יו"ר הדירקטוריון ונושאי משרה בכירה

באלפי שקלים חדשים

						הלוואות שניתנו בתנאי הטבה[3]		
שנת 2006	שכר ומענקים	תשלומי והפרשות המעביד[1]	הטבה בגין אופציות	השלמת עתודות[2]	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות*	יתרה	תקופה ממוצעת לפרעון (בשנים)	הטבה שניתנה במהלך השנה
שלמה זהר	3,877[4]	1,117[5]	–[4]	–	4,994	–	–	–
גיורא עופר	4,070[6]	634[6][5]	–[6]	2,683[6][5]	7,387	–	–	–
אלי חוטר	1,688	197	1,196	8	3,089	–	–	–
שלמה פיטשון	1,697	150	997	6	2,850	–	–	–
נעם הנגבי	1,758	124	1,196	9	3,087	–	–	–
ישראל דוד	1,685	236	1,196	10	3,127	–	–	–
שנת 2005								
אריה מינטקביץ[7]	2,857[10][9][8]	645	–	26	3,528	–	–	–
גיורא עופר	4,925	685	–	32	5,642	6	0.21	–
אמנון גולדשמידט[11]	1,605	293	–	17	1,915	–	–	–
ראובן שפיגל[12]	2,210[13]	306	–	6	2,522	–	–	–
שלמה פיטשון	1,551	229	–	28	1,808	–	–	–
אלי חוטר	1,757	309	–	5	2,071			
מיכאל פוקשנר[14]	2,207[15]	199	–	26	2,432	–	–	–

* לא כולל מע"מ שכר

לא כולל מידע על הלוואות שניתנו בתנאים דומים לאלו שניתנו לכלל עובד הבנק, אשר סכומיהן נקבעו לפי קריטריונים אחידים.

(1) כולל פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשה, וביטוח לאומי.

(2) השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר.

(3) הלוואות בתנאים שניתנו לכלל עובדי הבנק .

(4) השכר ותנאי ההעסקה ובכלל זה תוכנית אופציות, אושרו על ידי ועדת הביקורת של הבנק והם טעונים אישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית. תוכנית האופציות מותנית גם בהגדלת הון רשום, וזו טעונה אישור האסיפה הכללית.

(5) כולל מענק הסתגלות.

(6) השכר ותנאי ההעסקה ובכלל זה תוכנית אופציות, אושרו על ידי ועדת הביקורת של הבנק והם טעונים אישור הדירקטוריון. תוכנית האופציות מותנית בהגדלת הון רשום, וזו טעונה אישור האסיפה הכללית.

(7) כיהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק, סיים כהונתו ביום 31 בינואר 2006.

(8) השכר ותנאי ההעסקה אושרו באסיפה כללית מיום 15בינואר 1998, מיום 5 באוקטובר 1999 ומיום 14 ביוני 2004.

(9) בדיון שהתקיים במליאת הדירקטוריון בחודש מאי 2005, הוחלט לאשר (לאחר שנתקבל אישור וועדת הביקורת) ליו"ר הדירקטוריון מענק בסכום של 1,255 אלפי $. נושא זה טרם הובא לאישור האסיפה הכללית אך הוא נכלל בנתוני השכר דלעיל.

(10) בדיונים שהתקיימו במליאת הדירקטוריון, בחודש אוגוסט 2004 ובחודש אוקטובר 2004 הוחלט לאשר (לאחר שנתקבל אישור וועדת הביקורת) ליו"ר הדירקטוריון תוספת שכר בשיעור של 6.5% ומענק בסכום של 7 חודשי משכורת. נושאים אלה טרם הובאו לאישור האסיפה הכללית אך הם נכללים בנתוני השכר דלעיל.

(11) סיים כהונתו ביום 31 בדצמבר 2005.

(12) פרש מתפקידו ביום 23 בפברואר 2006, עם מינויו למנכ"ל אי די בי ניו יורק.

(13) כולל מענק הוקרה על תרומה מיוחדת לפיתוח החטיבה הקמעונאית ועל הרתמותו לאתגר בניו יורק.

(14) פרש מתפקידו ביום 31 בדצמבר 2005.

(15) כולל בגין תנאי העסקה בחו"ל .

תנאי ההעסקה של חברי ההנהלה מוסדרים בחוזי עבודה אישיים. בקביעת השכר והמענקים נלקחו בחשבון התשואה על ההון והתרומה של נושא המשרה לפעילות הבנק ורווחיותו ובתפקיד שהוא ממלא בבנק. לפרטים בדבר תוכנית אופציות ותוכנית מענקים לנושאי משרה בבנק, ובכלל זה יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי, ראה ביאורים 13, 16 ו - 22 לדוחות הכספיים.

שונות

הוראת שעה בדבר תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון

בחודש יוני 2004 פורסם תיקון מס' 23 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, ברוח העקרונות שהומלצו על ידי ועדת ברנע. בחודש ספטמבר 2004 פורסמו תיקונים לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף, מבנהו וצורתו), התשכ"ט - 1969 ולתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

בעקבות התיקונים בחוק ובתקנות התקיימו דיונים עם הפיקוח על הבנקים להתאמת דרישות הדיווח שקבעה רשות ניירות ערך בתקנות, לדרישות דיווח שיחולו על תאגידים בנקאיים. ביום 19 בפברואר 2006 פירסם המפקח על הבנקים הוראת שעה בדבר תיאור עסקי התאגיד ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון, אשר חלה על הדוח השנתי לשנת 2005 ואילך.

הצהרות לגבי גילוי בדוחות כספיים

בעקבות השערוריות החשבונאיות שנחשפו בארה"ב לפני מספר שנים, נחקק בארה"ב חוק סרבנס-אוקסלי (Sarbanes-Oxley Act of 2002), במטרה לשפר את דיוק, אמינות ושקיפות הדיווח של החברות, ובכך להשיב את אמון הציבור בהם.

ברוח דרישות סעיף 302 לחוק האמור, והוראות שפירסמה על פיו רשות ניירות ערך האמריקאית (SEC), קבע המפקח על הבנקים הוראה בעניין הצהרה לגבי גילוי בדוחות רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים. תחילת ההוראה בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2005.

הבנק וחברות הבת הבנקאיות בארץ שכרו את שירותיו של משרד רואי חשבון חיצוני, על מנת שייעץ, יסייע, ידריך וילווה אותם בהיערכותם לקראת החתימה של ההצהרה כנדרש.

במטרה לבסס הצהרות אלה, בחן הבנק, בסיוע חיצוני כאמור, את התהליכים העיקריים של הפקת והעברת מידע הקשור לדוחות הכספיים ביחידות השונות של הבנק ונבחנו הבקרות המיושמות בתהליכים אלה. במסגרת בחינה זו מופו תהליכי העברת המידע ותועדו במפורט, לרבות הבקרות המיושמות בהליכים, וגובשו בקרות חדשות, נוספות, שהטמעתן בתהליכי העבודה נמצאת בביצוע.

המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי שלו בשיתוף הנהלת הבנק העריכו, בהסתמך על ממצאי הבחינה המפורטת האמורה, את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי הגיעו למסקנה כי לתום תקופת הדיווח, הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם יעילים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2006 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הדיווח הכספי.

לפרטים בדבר חולשות מהותיות בבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר דווחו על ידי הנהלת אי די בי ניו יורק בסוף חודש יוני 2006, ר' "דיסקונט בנקורפ" לעיל. כאמור, ההנהלה החדשה של אי די בי ניו יורק כבר החלה לנקוט בתהליכי תיקון המתייחסים לחולשות המהותיות האמורות וכפי שצויין, רואי החשבון של אי די בי ניו יורק הודיעו כי לחולשות שזוהו אין השפעה על חוות דעתם הבלתי מסוייגת על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005.

מובהר כי, בשלב זה, ההצהרה לגבי גילוי בדוחות הכספיים אינה אמורה לכסות את ההיבטים הרחבים של הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי שנקבעו בסעיף 404 (ר' להלן). בכלל זה, הבנק טרם עשה שימוש במודל בקרה פנימית לשם בחינת האפקטיביות שלה, כנדרש בסעיף 404 האמור.

חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – SOX ACT 404"

בחודש דצמבר 2005 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר בעניין האמור, לפיו על התאגידים הבנקאיים להיערך לכלול בדוחותיהם הכספיים, החל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008, הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה ולתחזוק של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על דיווח כספי וכן הערכה לתום שנת הכספים של יעילות המערך ונהלי הבקרה הפנימית על דיווח כספי. במקביל, רואי החשבון המבקרים של התאגידים הבנקאיים יידרשו להמציא חוות דעת על ההערכה שבוצעה על ידי הנהלת התאגיד הבנקאי, שבהכנתה הם

יידרשו ליישם את התקנים הרלבנטיים שיאומצו או שיתפרסמו על ידי ה- (Public Company According Oversight Board) PCAOB והכל, בהתאם לדרישות סעיף 404 לחוק סרבנס אוקסלי האמריקאי ולהוראות ה- SEC שפורסמו מכוחו.

החוזר מנחה את התאגידים הבנקאיים להשלים עד ליום פרסום הדוח לרבעון הראשון לשנת 2006 את ההיערכות המקדימה לביצוע הפרוייקט - תכנון הפרוייקט (בבנק ובחברות הבנות) - מינוי צוות היגוי, מינוי צוות לפרוייקט, הגדרת הבקרה הפנימית והיקף העבודה, מטרותיה, תוצרי ביניים, קביעת מתודולוגיה, זיהוי חומרות ותוכנות שייעשה בהן שימוש, קביעת תוכניות עבודה, תקציבים, בניית תוכניות להכשרת עובדים, דרכי תקשורת בין הגורמים השונים ועוד. על התאגידים הבנקאיים להשלים את מכלול הפרוייקט במחצית הראשונה של שנת 2008, כך שביקורת רואי החשבון המבקרים תחל לכל המאוחר בחודש יוני 2008 ותסתיים עד למועד הדיווח (31 בדצמבר 2008).

בחוזר צוין כי מודל הבקרה הפנימית COSO, שאליו מפנות רשויות הפיקוח בארה"ב, יכול לשמש את התאגידים הבנקאיים בישראל, במסגרת יישום הוראות סעיף 404, לצורך הערכת הבקרה הפנימית. מודל COSO מגדיר מהי בקרה פנימית, ומספק מתודולוגיות ואמות מידה לפיהן נבחנת האפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית.

יישום דרישת המפקח על הבנקים יחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכות תשתית של בקרות פנימיות בבנק והדבר יחייב, להערכת הבנק, הקצאת משאבים רבים בשנים הקרובות, כספיים וניהוליים.

הבנק וחברות הבת הבנקאיות בארץ בחרו משרד רואי חשבון חיצוני, על מנת שייעץ, יסייע ידריך וילווה אותם בהיערכותם לביצוע הפרוייקט.

סיכום היערכות הבנק לעמידה בהוראות SOX ACT 404 כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים

במהלך שנת 2006 השלים הבנק את שלב התכנון וההיערכות לביצוע הפרוייקט. במסגרת שלב זה הוגדרה מתודולוגיית הביצוע, אומץ מודל ה-COSO כמודל להערכת הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והוקמה מנהלת פרוייקט וועדת היגוי. שלב התכנון כלל ביצוע פיילוט במהלכו נבחנו מתודולוגיית העבודה ומבנה התוצרים. כמו כן, סיים הבנק במהלך השנה את מיפוי כלל התהליכים המהותיים המשפיעים על הדיווח הכספי והחל שלב התיעוד והאימות של חלק מתהליכים אלו. במהלך שנת 2006 החל הבנק במתן הדרכות לאוכלוסיית העובדים הרלוונטית לפרוייקט ובגיבוש תכני ההדרכה שיועברו בשנת 2007.

שנת 2007 תוקדש לתיעוד ומיפוי סיכוני הדיווח הכספי בתהליכים המהותיים ויחל שלב בדיקות האפקטיביות.

בימים אלו בוחן הבנק רכישה של מערכת שתשמש לניהול הפרוייקט.

בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק דיסקונט למשכנתאות השלימו גם הם במהלך שנת 2006 את שלב התכנון וההיערכות לביצוע הפרוייקט באופן עצמאי ומנותק מהבנק.

בהתאם להחלטת הבנק החלה אי די בי ניו יורק במהלך שנת 2006 בהיערכות ליישום דרישות SOX 404 כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים. עד למועד פרסום דוח זה, השלימה אי די בי ניו יורק את שלב ההיערכות לביצוע הפרוייקט, לרבות אימוץ מתודולוגיית עבודה, הגדרת תוצרים, אופן הדיווח למנהלת הפרוייקט בישראל ומיפוי כלל התהליכים המשפיעים על הדיווח הכספי.

טיוטת קווים מנחים בנושא מסגרת הבקרה הפנימית

ביום 4 ביוני 2006 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת קווים מנחים בנושא מסגרת הבקרה הפנימית בתאגידים בנקאים.

הטיוטה מציבה אבני דרך ואמות מידה להפעלת מערכת בקרה פנימית אפקטיבית בתאגיד הבנקאי על כלל פעילויותיו. כן מוצגת מסגרת הערכה כוללת, על פי גישה מתודולוגית מקובלת, לבחינה והערכה של איכות ואפקטיביות מערך הבקרה הפנימית. הערכת אפקטיביות מסגרת הבקרה הפנימית מהווה רכיב מהותי בהליך ניהול סיכוני התאגיד הבנקאי.

הטיוטה מבוססת על העקרונות המוצגים בדוח של ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), בדבר מסגרת הבקרה הפנימית וכן על הפרשנות וההרחבה שניתנו לעקרונות אלה בהמלצות הדוח של ועדת באזל, העוסק במסגרת מערכות בקרה פנימית בתאגידים בנקאיים.

הטיוטה נועדה להוות תשתית הן לתהליכים עליהם שוקדים כעת התאגידים הבנקאיים על פי הנחיות שכבר הועברו על ידי הפיקוח

על הבנקים - הנחיות המטפלות ביישום הוראות ה- Sarbanes-Oxley Act of 2002 בדבר הערכת הבקרות בקשר עם דיווח כספי והן להנחיות המטפלות ביישום עקרונות אשר נגזרים מסביבת העבודה העתידית במשטר באזל II.
הפיקוח על הבנקים הנחה את התאגידים הבנקאיים למנות גורמי הנהלה בכירים מתחום ניהול בקרת הסיכונים, אשר יהיו אחראים על יישום הקווים המנחים. הפיקוח הודיע כי יקיים עם גורמים אלה מפגשי המשך ויגבש עימם במשותף מתכונת סופית של הקווים המנחים, ובהמשך, ילווה את הליך ההטמעה בתאגידים הבנקאיים.
טרם נקבע תאריך יעד ליישום הקווים המנחים המוצגים בטיוטה.
הבנק החל בלימוד הסוגיות בהן עוסקת הטיוטה.

תוכנית מענקים ותוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק ותנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון

ביום 26 במרס 2006 החליט דירקטוריון הבנק לאשר תוכנית מענקים לחברי ההנהלה של הבנק, כמפורט בביאור 16 ט' לדוחות הכספיים.
ביום 26 במרס 2006 החליט דירקטוריון הבנק לאשר את התקשרות הבנק בחוזה אישי עם יו"ר הדירקטוריון, כמפורט בביאור 22 ט' לדוחות הכספיים. ההתקשרות האמורה כוללת, בין היתר, מענק שנתי שייגזר משיעור התשואה על ההון. הוראה זהה נכללה בתיקון לחוזה האישי עם המנהל הכללי של הבנק, כמפורט בביאור 22 י' לדוחות הכספיים.
באותו מועד החליט דירקטוריון הבנק לאשר תוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק, ובכלל זה ליו"ר הדירקטוריון ולמנהל הכללי של הבנק, כמפורט בביאור 13 ד' לדוחות הכספיים.
ביום 26 במרס 2006 זומנה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות הרגילות א' של הבנק, ליום 26 באפריל 2006, כשעל סדר יומה, בין היתר, הנושאים הבאים:

- אישור הקצאת כתבי אופציה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, במסגרת תכנית אופציות לנושאי משרה בבנק;
- הגדלת ההון הרשום של הבנק ב-4,000,000 ש"ח ע.נ. וכן תיקון התזכיר והתקנון של הבנק, בהתאם;
- אישור תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון של הבנק.

ביום 20 באפריל 2006 נתקבלה בבנק פניה מרשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") להמציא לה פרטים, הסברים ומסמכים בקשר לאסיפת בעלי המניות שיועדה להתכנס לאישור הנושאים דלעיל. הפרטים שנדרשו התייחסו לאופן גיבוש תכנית התגמול של ההנהלה הבכירה ולהליך האישור.
פניות להמצאת פרטים ומידע הופנו גם לדירקטורים.
מכתב זה התקבל על רקע סערה ציבורית בקשר לתגמול מנהלים בכירים בבנקים בכלל ובבנק בפרט.
לאור הסיטואציה שנוצרה, סברו יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל שהעיסוק בעת הזאת בתכנית האופציות שאושרה להם עלול להסיט את תשומת הלב מקידום הנושאים שעל סדר היום בבנק; על כן, מתוך דאגה לבנק, מתוך רצון שלא לעכב את אישור יתר הנושאים שעומדים להידון באסיפה הכללית, ועל מנת למנוע כל פגיעה אפשרית בבנק - בקשו היו"ר והמנכ"ל להסיר מסדר יומה של האסיפה הכללית את הנושאים הקשורים בהקצאת כתבי האופציה שלהם (ובכלל זה הגדלת ההון הרשום). הודעה על כך פורסמה בדוח מיידי ביום 23 באפריל 2006.
לבקשת יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל מובאת תוכנית תגמול שלהם לדיון מחדש באורגנים המוסמכים של הבנק (ר' להלן).
ההודעה האמורה לא גרמה לשינוי בהקצאת כתבי אופציה ל-10 נושאי משרה בבנק (שאינם כוללים את יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל), ואשר ניתן לבצע אותה במסגרת ההון הרשום הקיים של הבנק (ללא צורך בהגדלתו), על פי תנאי תכנית האופציות שנקבע לגביהם.
במקביל ענה הבנק לרשות על פנייתה דלעיל, אלא שביום 25 באפריל 2006 התקבל בבנק מכתב נוסף של הרשות הכולל בין היתר, בקשות להשלמת מידע, הבהרות ושאלות נוספות שלדעת הרשות טעונות בירור נוסף, ושלאורן סברה הרשות כי לא ראוי לקיים במועדה המתוכנן את האסיפה הכללית שנועדה ליום 26 באפריל 2006. בנסיבות אלה הודיע הבנק על דחיית האסיפה הכללית.
הבנק המציא לרשות חוות דעת משפטית בקשר להליך אישור התגמול ליו"ר הדירקטוריון, והשיב לשאלות שנשאל.
נוכח השאלות שהופנו על ידי רשות ניירות ערך, שבו ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק ובחנו את התוכנית להקצאת כתבי

אופציה לנושאי המשרה האחרים, לרבות המבקר הפנימי, ואת תוכנית המענקים לחברי ההנהלה, לרבות המבקר הפנימי.
בדיונים שהתקיימו בימים 6 ו-25 ביולי 2006 החליטו ועדת הביקורת והדירקטוריון לאשרר את החלטותיהם מיום 26 במרס 2006 בדבר אישור תוכנית המענקים ותוכנית האופציות.
בישיבת ועדת הביקורת והדירקטוריון צויין בצער, כי מר נסים אלג'ם, שכיהן כסמנכ"ל בבנק, והיה אחד הניצעים על פי תוכנית האופציות, נפטר, ולפיכך, כתבי האופציה שנועדו למר אלג'ם, לא יוקצו על פי תנאי תוכנית האופציות.
ביום 4 באוגוסט 2006 הקצה הבנק לנאמן עבור תשעה נושאי משרה בבנק (שאינם כוללים את יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל) 9,806,371 כתבי אופציה לא סחירים הניתנים למימוש למניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח כל אחת, בתנאים ובמועדים שנקבעו בתוכנית. בסוף שנת 2006 פרש אחד מנושאי המשרה האחרים והאופציות שהוקצו לו פקעו.
ביום 30 בינואר 2007 אישרה ועדת הביקורת של הבנק תכנית תגמול כוללת ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל. תכנית התגמול גובשה על ידי ועדת כח אדם של הדירקטוריון אשר בחנה, בין היתר, תכניות תגמול של חברות גדולות בארץ ובעולם, גיבשה (בעזרת מומחים ששכרה לעניין זה) מספר מודלים של תגמול, וערכה ניתוחי רגישות לגביהם, גם לאור נתוני שנים קודמות.
כמו כן ניהלו נציגיה משא ומתן עם יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל, והכל מתוך הערכה רבה לפעילותם של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל והחשיבות הגדולה שהבנק מייחס להמשך הפעילות של שניהם בבנק.
תכנית התגמול שאושרה על ידי ועדת הביקורת אינה דומה (בתנאיה ובסכומים הנגזרים ממנה) לתכנית התגמול שאושרה כאמור בחודש מרס 2006, והיא נבחנה ללא תלות בה. תכנית התגמול הינה לתקופה של 5 שנים (החל מחודש פברואר 2006) והיא כוללת מרכיבי תגמול לזמן קצר (שכר ובונוסים שנתיים) ותגמול לזמן ארוך (תכנית אופציות). הזכאות לבונוסים שנתיים ולתכנית האופציות קשורה לביצועים של קבוצת דיסקונט (אשר נמדדים באמצעות מספר פרמטרים, מרביתם פרמטרים המודדים שיעורי שינוי) ולתשואה של מניות הבנק, הן כשלעצמם והן בהשוואה לקבוצות הבנקאיות הגדולות האחרות. הזכאות לבונוסים שנתיים מוגבלת בתקרות כספיות.
ככלל (למעט בפרמטרים מסויימים הקשורים למענקים אשר מוצע לתיתם למנכ"ל בעת פרישה) נשמרה צמידות בתגמול המוצע ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל.
לתכנית התגמול של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל נדרש אישור הדירקטוריון. לתכנית התגמול של יו"ר הדירקטוריון נדרש גם אישור האסיפה הכללית. הקצאת אופציות ליו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל על פי התוכנית יכולה להיעשות רק אם יוגדל ההון הרשום של הבנק, וגם לעניין זה נדרש אישור האסיפה הכללית. אי לכך, פנה הבנק ביום 19 בפברואר 2007 לבעלי מניותיו העיקריים (בעלי השליטה בבנק מזה, והחשב הכללי במשרד האוצר ונכסים מ.י. בע"מ מזה) וביקש לקבל את עמדתם בקשר לנושאים אלה. בשלב זה טרם התקבלה ההתייחסות המבוקשת על ידי מי מבעלי המניות ולא ברור מתי ניתן יהיה להשלים את המהלך האמור, ובאילו תנאים. יו"ר הדירקטוריון מועסק על ידי הבנק מזה כשנה אולם טרם שולמה לו תמורה כלשהי בגין העסקתו כאמור (הבנק ערך הפרשות מלאות בגין שכר ומענקים בהתאם לתוכנית שאושרה בועדת הביקורת. לא נערכה הפרשה בגין מרכיב האופציות).
לפרטים נוספים ר' ביאורים 13 ו-22 לדוחות הכספיים.

הדירקטוריון וההנהלה

כללי

בעמוד 4 לדוח זה מפורטת רשימה של חברי הדירקטוריון ותחומי עיסוקם וכן רשימת חברי ההנהלה ותחומי אחריותם. רשימות אלה מעודכנות לתאריך פרסום הדוח.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם לסעיף 92 (12) לחוק החברות, על הדירקטוריון לקבוע את המספר המזערי הנדרש של דירקטורים שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית כמשמעות מונח זה בסעיף 240 לחוק החברות.

בהתאם לתקנות שהותקנו מכוח סעיף 240 האמור, הערכת מיומנותו החשבונאית והפיננסית של דירקטור תיעשה בידי הדירקטוריון, ויובאו במכלול השיקולים, בין השאר, השכלתו, ניסיונו וידיעותיו בנושאים המפורטים בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005.

בחודש מרס 2004, קבע הדירקטוריון מספר מזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית וזאת, בהתאם להנחיית רשות ניירות ערך שהוצאה בחודש אוקטובר 2003, אשר אומצה בידי הפיקוח על הבנקים בחודש דצמבר 2003.

בחודש פברואר 2006, שב ואימץ הדירקטוריון, בהרכבו החדש, את ההחלטה האמורה. בהתאם, המספר המזערי של דירקטורים כאמור במליאת הדירקטוריון הינו שלושה.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, יש לקבוע גם את המספר המזערי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית שראוי שיהיו חברים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון ובכל ועדה אחרת של הדירקטוריון אשר מוסמכת לדון בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים.

בחודש פברואר 2006 קבע הדירקטוריון כי המספר המזערי של דירקטורים כאמור, אשר יכהנו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון ובוועדת המאזן של הדירקטוריון, יהיה אחד.

הדירקטורים שהם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, והרקע העובדתי שבגינו ניתן לראותם כבעלי מומחיות זו, הינם כמפורט להלן. יצויין, כי בהתאם להוראות הדיווח של בנק ישראל, נרשם בצד שמו של כל דירקטור אם הוא מכהן בוועדת המאזן של הדירקטוריון העוסקת בדוחות הכספיים של הבנק ו/או בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.

שלמה זהר - רואה חשבון, בוגר כלכלה וחשבונאות ומוסמך במינהל עסקים (התמחות בחשבונאות ומימון).

משנת 1980 ועד סוף חודש דצמבר 2005, רו"ח שותף במשרד רואי חשבון זהר את זהר ושות'. כמו כן, כיהן כדירקטור בחברות שונות.

החל משנת 2006 מכהן מר זהר כיו"ר דירקטוריון פעיל של הבנק, כיו"ר הדירקטוריון בבנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, בכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ובתאגידים נוספים בקבוצה, וכסגן יו"ר הדירקטוריון באי די בי ניו יורק.

מר זהר מכהן כחבר ועדת מאזן.

בצלאל איגר - בעל תואר בוגר במינהל עסקים ומוסמך במינהל עסקים (התמחות במימון).

יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל בחברת דוראה השקעות ופיתוח בע"מ הנסחרת בבורסה בתל אביב ופעילה בתחום הנדל"ן ובעיקר, בתחום הנכסים המניבים, הן בארץ והן בחו"ל. יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל ליברטי פרופרטיס בע"מ שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בתל אביב ועוסקת בתחום הנדל"ן. דירקטור בחברת קומסק בע"מ שהינה חברה ציבורית הפועלת בתחום אבטחת מידע.

בתקופה שמדצמבר 2001 ועד ינואר 2006, כיהן כדירקטור חיצוני בבנק אדנים למשכנתאות בע"מ. בתקופה שמ-1987 ועד ספטמבר 2003 כיהן כדירקטור בנאות אביב בע"מ. ממאי 2002 ועד מרס 2005 כיהן כמנכ"ל גירון פיתוח ובניה בע"מ. בין השנים 1979 ועד 1994 כיהן בתפקידים שונים בבנק לאומי ובכלל זה היה חבר בוועדות אשראי שונות של הבנק. בעל ניסיון בניתוח דוחות כספיים.

גד ארבל - בעל תואר בוגר בכלכלה ומוסמך במינהל עסקים. עוסק בייעוץ כלכלי פיננסי.

מכהן כדח"צ בחברת פסגות נאמנות בע"מ, וכדירקטור בדיסקונט בנקורפ אינק ובאי די בי ניו יורק (שם כיהן כדירקטור גם בעבר). חבר בחבר הנאמנים, דירקטור ויו"ר וועדת הביקורת של המסלול האקדמי של המכללה למינהל, וכן חבר מינהלה של קרנות הפנסיה הותיקות.

בין השנים 1971 - 1992 מילא תפקידים במשרד האוצר ובכלל זה כיהן כסגן החשב הכללי, כנציג משרד האוצר בארה"ב (1983 - 1987) וכממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, המפקח על הביטוח וכן כמשנה ליו"ר רשות ניירות ערך (1988 - 1992). בין השנים 1992 עד 1997 שימש כיועץ כלכלי פיננסי וכחבר דירקטוריון בחברות שונות ובהן, בנק דיסקונט (לרבות יו"ר ועדת מאזן), אי די בי ניו יורק, החברה המרכזית לניירות ערך (ניהול קרנות נאמנות) (יו"ר), אבנר איגוד לביטוח נפגעי רכב, יוזמה חדשה קרן פנסיה לשכירים ועוד. עד אוגוסט 2005 כיהן כחבר ועדת הביקורת של המרכז הישראלי לניהול. עד אפריל 2006 כיהן כדח"צ בנצבא החזקות 1995 בע"מ. עד נובמבר 2006 כיהן כדח"צ בפסגות מנהלי קרנות נאמנות-לאומי בע"מ.

בשנים 1997 עד 2001 כיהן כסמנכ"ל בבנק המזרחי האחראי על תחומי שוק ההון וההשקעות ומאפריל 1999 חבר הנהלת הבנק בתפקיד מנהל החטיבה לשוק ההון והשקעות. במסגרת תפקידו כיהן גם כיו"ר וכדירקטור בחברות שונות בקבוצת בנק המזרחי וכן כדירקטור בבורסה לניירות ערך בת"א ובמעלות - החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך.

מר ארבל מכהן כיו"ר ועדת הביקורת.

איתמר גבתון - בעל תואר בוגר בכלכלה ובמשפטים.

מכהן כמנכ"ל קבוצת מכשירי תנועה (החל מ-1993) וכדירקטור במכשירי תנועה בע"מ, במכשירי תנועה ומכוניות (2004) בע"מ וכן בחברות הקשורות עימן. כמו כן, מכהן כחבר מועצת המנהלים של קרן בוקסנבאום - נטע (קרן פרטית), כחבר הנהלה בקרן שיבא (הקדש) וכיו"ר ועדות הכספים וההשקעות של קרנות אלה.

כיהן כדירקטור בבורסה לניירות ערך בע"מ (1993 - 1995), כמשנה למנכ"ל ומנהל כספים ראשי בקבוצת מכשירי תנועה (1991 - 1993), כסמנכ"ל וכמ"מ המנכ"ל בדור אנרגיה בע"מ (1988 - 1990) וכסמנכ"ל לכלכלה ופיתוח עסקים בדנקנר השקעות בע"מ (1987 - 1991).

בין השנים 1979 - 1987 מילא תפקידים במשרד האוצר ובכלל זה כיהן כסגן הממונה על התקציבים (1984 - 1987) וכחבר בצוות המצומצם שהכין את התוכנית הכלכלית לעיצוב המשק ב-1985.

כמו כן, שימש כחבר דירקטוריון בחברות ממשלתיות שונות ובכלל זה בחברת החשמל לישראל בע"מ (1982 - 1989) ובכימיקלים לישראל בע"מ (1985 - 1987).

מר גבתון מכהן כחבר ועדת מאזן.

בן ציון גרניט - בוגר במדעי החקלאות של האוניברסיטה העברית כולל התמחות משנית בכלכלה חקלאית. למד ניהול עסקי בכיר בבית הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה העברית והשתלם בקורסים במגוון רחב של נושאים פיננסים.

כיהן כמבקר פנימי ראשי של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (1993 - 2000), כסמנכ"ל, חבר הנהלת הבנק וראש אגף התפעול בבנק אגוד (2000 - 2004), כבקר סיכונים (סיכוני שוק וסיכוני אשראי) של בנק איגוד (2004). כן כיהן כמנכ"ל חברת אגוד מערכות (2000 - 2004) וכדירקטור בחברות כרמל אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ ואגודים בע"מ (2000 - 2004).

מר גרניט מכהן כחבר ועדת הביקורת וכחבר ועדת מאזן.

זאב וורמברנד - בוגר הנדסת תעשיה וניהול במגמה לניהול פיננסי בטכניון (תואר BSc).

החל מחודש אוקטובר 2002 מכהן כמנכ"ל שירותי בריאות כללית. קודם לכן, מחודש ינואר 1995 ועד חודש אוקטובר 2002, כיהן כסמנכ"ל הכספים. שירותי בריאות כללית הינה בעלת מחזור כספי של 18 מיליארד ש"ח. במסגרת תפקידיו, הטמיע נהלי דיווח וביקורת חשבונאיים, מקבילים לאלו שמקובלים בחברות ציבוריות.

מחודש ינואר 2001 ועד חודש ינואר 2006, כיהן כדח"צ ברבוע כחול ישראל בע"מ וכן כיהן כיו"ר ועדת הביקורת ויו"ר ועדת המאזן של הרבוע הכחול. הרבוע הכחול הינה חברה ציבורית שהונפקה ב-NYSE (נסחרת באמצעות ADRs). אחד המהלכים הראשונים שבוצעו בחברה בתחילת 2001 היה רישומה למסחר דואלי גם בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. במסגרת תפקידו כיו"ר ועדת הביקורת ברבוע הכחול, ליווה באופן צמוד את התהליכים, הביקורת והטמעת ניהול הסיכונים שנדרשו לצורך עמידה ב-Sarbanes-Oxley Act. דווח על ידי הרבוע הכחול כדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

משנת 1995 ועד חודש אוקטובר 2002 כיהן כיו"ר דירקטוריון דקלה חברה לביטוח בע"מ.

מחודש אוקטובר 2003 ועד חודש דצמבר 2004, כיהן כחבר חיצוני בוועדת הדירוג של מידרוג בע"מ.

מאוקטובר 2002 מכהן בנוסף לתפקידו כמנכ"ל שירותי בריאות כללית גם כיו"ר הדירקטוריון של חברות בנות של שירותי בריאות כללית: מור-המכון למידע רפואי בע"מ, ש.ל.ה שירותי רפואה בע"מ (הכוללת את "כללית סמייל", "כללית אסתטיקה" ו"כללית רפואה משלימה") וכללית הנדסה רפואית בע"מ.

מחודש ינואר 2005 ועד חודש ינואר 2006, כיהן כדירקטור וכחבר ועדת ביקורת של יובנק. ב-יובנק דווח כדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

בין השנים 1993 עד 1994 כיהן כסמנכ"ל כספים ופיתוח עסקי של שקם בע"מ.

בין השנים 1989 עד 1992 כיהן כמשנה למנכ"ל ואחראי על המערך הכספי בתעשיות רכב בע"מ מקבוצת מכשירי תנועה.

מר וורמברנד מכהן כיו"ר ועדת מאזן.

פרופ' בן ציון זילברפרב - בעל תואר בוגר בכלכלה ומינהל עסקים, מוסמך בכלכלה ובעל תואר ד"ר לכלכלה מאוניברסיטת פנסילבניה. מכהן כפרופ' לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן ומופקד על הקתדרה לניהול נכסים גלובליים ע"ש הברון אדמונד דה רוטשילד בבית הספר לבנקאות ושוק ההון במכללה האקדמית נתניה.

מכהן כדירקטור חיצוני וחבר ועדת ביקורת בחברות: ברימאג דיגיטל אייג' בע"מ ופאנדטק בע"מ, דירקט קפיטל איווסטמנטס בע"מ וקבוצת דלק בע"מ, בנוסף, מכהן כדירקטור חיצוני ב-Perrigo Company (חברה אמריקאית). כיהן כדירקטור חיצוני וכחבר ועדת ביקורת בכלל פיננסים גמל והשתלמות בע"מ.

כיהן כדירקטור חיצוני בפרטנר תקשורת בע"מ (כולל כהונה כיו"ר ועדת הביקורת). כיהן כיו"ר הדירקטוריון של קרנית (1998 - 2002) ושל בנק יורוטרייד בע"מ (2000 - 2001).

בשנים 1982-1985 שימש כמנהל הרשות לתכנון כלכלי ובשנים 1988-1989 כמנכ"ל משרד האוצר.

הוכרז כ-Financial Expert על פי תקנות ני"ע האמריקאיות, על ידי הדירקטוריון של חברת פרטנר תקשורת בע"מ. כחבר ועדת הביקורת בחברות פאנדטק בע"מ ופרטנר תקשורת בע"מ ליווה את תהליך היישום של דרישות Sarbanes-Oxley Act. השתלם בסוגיות חשבונאיות הנוגעות ל-GAAP ולהכרה ברווחים וסוגיות אחרות של ענף התקשורת.

פרופ' זילברפרב מכהן כחבר ועדת מאזן.

יוסף זינגר - בעל תואר בוגר בכלכלה-מנהל עסקים ומוסמך במינהל עסקים.

מכהן כדירקטור ושותף מנהל בגיזה זינגר אבן בע"מ, שהינה חברה לייעוץ כלכלי עסקי המתמחה בשני תחומים מרכזיים. האחד, אנליזה והערכת שווי חברות והשני בתחומי מימון חברות ופרויקטים. בנוסף, מכהן כדירקטור בחברות ובהן, זינגר את אבן בע"מ, מידרוג בע"מ שהינה חברה מדרגת, בהחזקות מידרוג בע"מ, בגיזה זינגר אבן מימון בע"מ וכן בזינגר את אבן את קריזברג החזקות בע"מ. מכהן כדח"צ בחברת אדמונד דה רוטשילד ניהול קרנות נאמנות בע"מ וכיו"ר ועדת ההשקעות שלה. כיהן כדח"צ באוצרית חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ.

משך למעלה מעשור כיהן כמנכ"ל זינגר את אבן בע"מ - חברה לייעוץ כלכלי עסקי.

מר זינגר מכהן כחבר ועדת המאזן וועדת הביקורת

ציפי סמט - בעלת תואר בוגר בכלכלה ומתמטיקה ובעלת תואר מוסמך בכלכלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

מכהנת כנשיאת מכללת עדיף ללימודי ביטוח פנסיה ופיננסים, כדירקטורית חיצונית בחברות סיני החזקות ביטוח (1993) בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה בע"מ, מנורה מבטחים גמל בע"מ ואופיר אופטרוניקה בע"מ וכיו"ר ועדת ההשקעות של אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ.

כיהנה כדירקטורית חיצונית בהזרע ג'נטיקס בע"מ (2003 - פברואר 2007).

בין השנים 1998 - 2002 כיהנה כממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמקביל, כיהנה כדירקטורית בנכסים מ.י. בין השנים 1996 - 1998 כיהנה כחברת רשות ניירות ערך. בין השנים 1983-1995 מילאה תפקיד של כלכלנית בכירה ביחידת המחקר של הפיקוח על הבנקים.

גב' סמט מכהנת כחברת וועדת ביקורת.

שינויים בדירקטוריון ובהנהלה

שינויים בדירקטוריון. באסיפה כללית מיום 24 בדצמבר 2006 הוחלט למנות את ד"ר יצחק שריר כדירקטור בדירקטוריון הבנק.
שינויים בהנהלה. ביום 29 בינואר 2007, החליט הדירקטוריון למנות את מר אהוד ארנון כחבר הנהלה, בתואר סגן מנהל כללי, לתפקיד ראש החטיבה העסקית. מר ארנון יחליף את מר רוני חזקיהו, שכיהן בתפקיד עד ליום 31 בדצמבר 2006. מר ארנון צפוי להתחיל בתפקידו בחודש מאי 2007.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

בשנת 2006 קיים הדירקטוריון 36 ישיבות. כן התקיימו 66 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

הדירקטוריון מודה למנהל הכללי, לחברי ההנהלה, לעובדי הבנק ולעובדי חברות הקבוצה והנהלותיהן, על פועלם לקידום הבנק והקבוצה.

שלמה זהר
יו"ר הדירקטוריון

גיורא עופר
המנהל הכללי

27 במרס 2007

סקירת הנהלה 2006

תוספת א' – מאזן מאוחד – מידע רב תקופתי 187

תוספת ב' – דוח רווח והפסד מאוחד – מידע רב תקופתי 188

תוספת ג' – שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים של
הבנק והחברות המאוחדות שלו 190

תוספת ד' – חשיפה של הבנק והחברות המאוחדות שלו
לשינויים בשיעורי הריבית 194

תוספת ה' – סיכון האשראי הכולל לציבור
לפי ענפי משק על בסיס מאוחד 196

תוספת ו' – סיכון האשראי על בסיס מאוחד לפי איזור
גיאוגרפי של סיכון סופי של ארצות מתפתחות (LDC) 198

תוספת ז' – תמצית מאזן מאוחד לסוף רבעון –
מידע רב רבעוני 199

תוספת ח' – תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון –
מידע רב רבעוני 200

הצהרת המנכ"ל 202

הצהרת החשבונאי הראשי 203

דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי 204

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות 207

תוספת א' – מאזן מאוחד – מידע רב תקופתי

	ליום 31 בדצמבר				
	2006	2005	2004	2003	2002
	סכומים מדווחים[1]			סכומים מותאמים[1]	
	במיליוני שקלים חדשים				
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבנקים	25,406	20,586	17,751	16,888	18,878
ניירות ערך	38,914	42,188	40,068	38,774	36,581
אשראי לציבור	90,175	[2]87,816	[2]81,285	[2]79,671	[2]77,499
אשראי לממשלה	18	92	271	367	552
השקעות בחברות כלולות	1,591	1,527	1,320	1,238	1,282
בניינים וציוד	2,614	2,268	1,978	2,102	1,955
נכסים אחרים	3,820	*4,243	3,604	3,442	*3,691
סך כל הנכסים	162,538	158,720	146,277	142,482	140,438
התחייבויות והון					
פקדונות הציבור	130,517	*130,285	*121,982	*120,104	119,734
פקדונות מבנקים	8,099	6,518	4,806	4,948	4,051
פקדונות הממשלה	119	*136	*127	*140	166
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	6,302	5,342	4,809	4,223	3,787
התחייבויות אחרות	9,134	[2]9,254	[2]7,718	[2]6,628	[2]7,187
סך כל ההתחייבויות	154,171	151,535	139,442	136,043	134,925
זכויות בעלי מניות חיצוניים	402	467	449	484	449
הון עצמי	7,965	6,718	6,386	5,955	5,064
סך כל ההתחייבויות וההון	162,538	158,720	146,277	142,482	140,438

* סווג מחדש.

הערות:

(1) ר' ביאור 2ב' לדוחות הכספיים.

(2) הוצג מחדש – ראה באור 1 כו' לדוחות הכספיים.

תוספת ב' – דוח רווח והפסד מאוחד – מידע רב תקופתי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2006	2005	2004	2003	2002
	סכומים מדווחים[1]				סכומים מותאמים[1]
	במיליוני שקלים חדשים				
רווח מימוני					
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	3,790	3,697	3,473	2,970	2,857
הפרשה לחובות מסופקים	570	691	880	845	896
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	3,220	3,006	2,593	2,125	1,961
הכנסות תפעוליות ואחרות					
עמלות תפעוליות	1,911	*1,863	*1,776	*1,666	*1,533
רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו	65	3	103	9	(11)
הכנסות אחרות	383	540	352	434	243
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות	2,359	2,406	2,231	2,109	1,765
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות	3,201	*2,966	*2,564	*2,303	2,182
אחזקה ופחת בניינים וציוד	679	*670	*634	*638	*599
הוצאות אחרות	1,140	*1,093	*830	*669	*786
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	5,020	4,729	4,028	3,610	3,567
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים בסכומים מדווחים	559	683	796	624	159
שחיקות והתאמות[1]	–	–	–	30	–
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	559	683	796	654	159
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	350	324	342	371	207
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים	209	359	454	283	(48)
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר השפעת מס	188	174	135	117	(1)
רווח (הפסד) לפני חלקם של בעלי מניות חיצוניים	397	533	589	400	(49)
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות מאוחדות	(82)	(75)	(56)	(60)	(25)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	315	458	533	340	(74)
השפעה מצטברת, נטו, לתחילת השנה של שינוי שיטה חשבונאית	–	(4)	(1)	10	–
רווח (הפסד) נקי לפני רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים	315	454	532	350	(74)
ביטול הפרשה (הפרשה) לירידת ערך בגין השקעה בחברות כלולות	173	–	–	(173)	(8)
רווח (הפסד) נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	348	4	24	(23)	44
רווח (הפסד) נקי	836	458	556	154	(38)

ר' הערות בעמוד הבא.

תוספת ב' – דוח רווח והפסד מאוחד – מידע רב תקופתי (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2006	2005	2004	2003	2002
	סכומים מדווחים[1]		סכומים מותאמים[1]		
רווח (הפסד) למניה (בשקל חדש)					
למניה בת 0.1 שקל חדש[1]:					
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	0.32	[2]0.47	[2]0.54	[2]0.35	[2](0.08)
רווח (הפסד) נטו, מפעולות					
בלתי רגילות לאחר מסים[3]	0.53	–	[2]0.03	[2](0.19)	[2]0.04
רווח (הפסד) נקי	0.85	0.47	0.57	0.16	(0.04)
סך הכל כמות המניות					
לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)	980,639	980,639	980,639	980,639	980,639

* סווג מחדש.

הערות:

(1) ר' ביאור 1 ב' לדוחות הכספיים.

(2) הוצג מחדש - ר' ביאור 1 יט' לדוחות הכספיים.

(3) 31.12.2006: כולל ביטול הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה.
31.12.2005 ו 31.12.2004: כולל השפעה מצטברת , נטו, לתחילת השנה של שינוי שיטה חשבונאית.
31.12.2003 : כולל הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה והשפעה מצטברת, נטו, לתחילת השנה של שינוי שיטה חשבונאית.
31.12.2002 : כולל הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה.

תוספת ג' – שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים של הבנק והחברות המאוחדות שלו[1]

סכומים מדווחים

	2006				2005			
			שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)	
	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים[3]	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים[3]
	במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד:								
נכסים[4][5]	49,455	3,586	7.25		45,005	2,800	6.22	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	–	–			–	–		
נגזרים משובצים ו–ALM	9,708	57			*7,463	224		
סה"כ נכסים	59,163	3,643	6.16		52,468	3,024		5.76
התחייבויות[5]	(48,887)	(1,969)	(4.03)		(46,171)	(1,359)	(2.94)	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	–	–			–	–		
נגזרים משובצים ו–ALM	(8,386)	18			*(5,087)	(157)		
סה"כ התחייבויות	(57,273)	(1,951)	(3.41)		(51,258)	(1,516)		(2.96)
פער הריבית			3.22	2.75			3.28	2.80
מטבע ישראלי צמוד למדד:								
נכסים[4][5]	21,434	1,111	5.18		21,207	1,715	8.09	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	–	–			–	–		
נגזרים משובצים ו–ALM	51	3			431	21		
סה"כ נכסים	21,485	1,114	5.19		21,638	1,736		8.02
התחייבויות[5]	(18,841)	(742)	(3.94)		(19,219)	(1,280)	(6.66)	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	–	–			–	–		
נגזרים משובצים ו–ALM	(964)	(25)			(395)	4		
סה"כ התחייבויות	(19,805)	(767)	(3.87)		(19,614)	(1,276)		(6.51)
פער הריבית			1.24	1.32			1.43	1.51
מטבע חוץ:[6]								
נכסים[4][5]	76,132	(832)	(1.09)		73,418	6,242	8.50	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	4,103	(157)			4,858	359		
נגזרים משובצים ו–ALM	28,287	(381)			*25,832	1,198		
סה"כ נכסים	108,522	(1,370)	(1.26)		104,108	7,799		7.49
התחייבויות[5]	(75,471)	2,375	3.15		(70,344)	(4,993)	(7.10)	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	(4,099)	219			(4,847)	(318)		
נגזרים משובצים ו–ALM	(26,051)	232			*(28,488)	(1,110)		
סה"כ התחייבויות	(105,621)	2,826	2.68		(103,679)	(6,421)		(6.19)
פער הריבית			2.06	1.42			1.40	1.30

* סווג מחדש.

הערות לטבלה ראה בעמ' 192.

תוספת ג' – שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים של הבנק והחברות המאוחדות שלו[1] (המשך)

סכומים מדווחים

	2006				2005			
	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) מימון	שיעור הכנסה (הוצאה) ללא השפעת נגזרים	שיעור הכנסה (הוצאה) כולל השפעת נגזרים[3]	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) מימון	שיעור הכנסה (הוצאה) ללא השפעת נגזרים	שיעור הכנסה (הוצאה) כולל השפעת נגזרים[3]
	במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים	
סך כל:								
הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון[4][5]	147,021	3,865	2.63		139,630	10,757	7.70	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	4,103	(157)			4,858	359		
נגזרים משובצים ו–ALM	38,046	(321)			33,726	1,443		
סה"כ נכסים	189,170	3,387	1.79		178,214	12,559		7.05
ההתחייבויות הכספיות שגרמו להוצאות מימון[5]	(143,199)	(336)	(0.23)		(135,734)	(7,632)	(5.62)	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	(4,099)	219			(4,847)	(318)		
נגזרים משובצים ו–ALM	(35,401)	225			(33,970)	(1,263)		
סה"כ התחייבויות	(182,699)	108	0.06		(174,551)	(9,213)		(5.28)
פער הריבית			1.85	2.40			2.08	1.77
בגין אופציות		108				(16)		
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב–ALM ונגזרים משובצים שהופרדו)[3]		(4)				–		
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות[7]		305				437		
הוצאות מימון אחרות		(114)				(70)		
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים		3,790				3,697		
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)		(570)				(691)		
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים		3,220				3,006		

הערות לטבלה ראה בעמ' הבא.

תוספת ג' – שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים של הבנק והחברות המאוחדות שלו[1] (המשך)

סכומים מדווחים

	2006	2005
	יתרה ממוצעת	יתרה ממוצעת
	במיליוני שקלים חדשים	
סך כל:		
הכנסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון[4][5]	147,021	139,630
נכסים כספיים אחרים[5]	3,355	*3,073
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים	(721)	(701)
סך כל הנכסים הכספיים	149,655	142,002
סך כל:		
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון[5]	(143,199)	(135,734)
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים[8]	(200)	*(98)
התחייבויות כספיות אחרות[5]	(3,420)	*(3,054)
סך כל ההתחייבויות הכספיות	(146,819)	(138,886)
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות	2,836	3,116
נכסים לא כספיים	4,827	4,092
התחייבויות לא כספיות	(61)	(55)
סך כל האמצעים ההוניים	7,602	7,153

* סווג מחדש.

הערות:

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

(3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן"(לרבות בגין איגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון) 2006 –בסך (73) מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד, (2) מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד ו–132 מיליון ש"ח במגזר מטבע חוץ. 2005 – בסך (145) מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד, (1) מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד ו–29 מיליון ש"ח במגזר במטבע חוץ.

(5) למעט מכשירים נגזרים.

(6) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(7) לרבות רווחים/הפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.

(8) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

(9) לא כולל יתרות חוב והתחייבויות בגין עסקאות פתוחות בכרטיסי אשראי בסך 4,229 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005 – 3,926 מיליון ש"ח).

תוספת ג' – שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים של הבנק והחברות המאוחדות שלו[1] (המשך)

	2006				2005			
	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) מימון	שיעור הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) מימון	שיעור הכנסה (הוצאה)	
			ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים[3]			ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים[3]
	במיליוני דולר של ארה"ב*		באחוזים		במיליוני דולר של ארה"ב*		באחוזים	
מטבע חוץ–נומינלי ב–$ ארה"ב:[6]*								
נכסים[4][5]	16,974	931	5.48		16,327	719	4.40	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	916	29			1,085	25		
נגזרים משובצים ו–ALM	6,347	234			5,757	144		
סה"כ נכסים	24,237	1,194		4.93	23,169	888		3.83
התחייבויות[5]	(16,916)	(630)	(3.72)		(15,703)	(418)	(2.66)	
השפעת נגזרים:[3]								
נגזרים מגדרים	(915)	(20)			(1,083)	(22)		
נגזרים משובצים ו–ALM	(6,496)	(215)			(6,352)	(136)		
סה"כ התחייבויות	(24,327)	(865)		(3.56)	(23,138)	(576)		(2.49)
פער הריבית		329	1.76	1.37		312	1.74	1.34

* תרגום הנתונים השקליים על בסיס נומינלי לשער היציג של הדולר של ארצות הברית.

הערות:

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

(3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין איגרות חוב זמינות למכירה (לרבות בגין איגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון) 2006 – בסך 29 מיליון דולר. 2005 – בסך 6 מיליון דולר של ארה"ב.

(5) למעט מכשירים נגזרים.

(6) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

תוספת ד' – חשיפה של הבנק וחברות המאוחדות שלו, לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2006

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

	עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
מטבע ישראלי לא צמוד						
סך הכל נכסים	35,865	5,515	5,703	3,389	811	1,879
סך הכל התחייבויות	44,114	4,055	5,427	1,302	287	180
הפרש	(8,249)	1,460	276	2,087	524	1,699
השפעת עסקות עתידיות והתקשרויות מיוחדות	(965)	509	2,548	429	13	10
אופציות	(247)	399	2	(112)	14	(124)
החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר	(9,461)	2,368	2,826	2,404	551	1,585
החשיפה המצטברת במגזר	(9,461)	(7,093)	(4,267)	(1,863)	(1,312)	273
מטבע ישראלי צמוד למדד						
סך הכל נכסים	472	783	3,945	5,580	3,509	4,587
סך הכל התחייבויות	647	1,471	2,772	4,679	3,211	4,792
הפרש	(175)	(688)	1,173	901	298	(205)
השפעת עסקות עתידיות והתקשרויות מיוחדות	–	(8)	(318)	(117)	(48)	(73)
אופציות	–	–	16	41	–	2
החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר	(175)	(696)	871	825	250	(276)
החשיפה המצטברת במגזר	(175)	(871)	–	825	1,075	799
מטבע חוץ **						
סך הכל נכסים	33,441	16,530	9,210	7,142	5,348	3,156
סך הכל התחייבויות	35,412	19,564	12,416	4,577	1,883	960
הפרש	(1,971)	(3,034)	(3,206)	2,565	3,465	2,196
השפעת עסקות עתידיות והתקשרויות מיוחדות	1,083	(273)	(2,229)	(335)	32	(3)
אופציות	247	(399)	(20)	71	(14)	122
החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר	(641)	(3,706)	(5,455)	2,301	3,483	2,315
החשיפה המצטברת במגזר	(641)	(4,347)	(9,802)	(7,501)	(4,018)	(1,703)
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
סך הכל נכסים ***	69,778	22,828	18,858	16,111	9,668	9,622
יתרת חוב הנובעת מעסקאות בכרטיסי אשראי****						
סה"כ נכסים במאזן	69,778	22,828	18,858	16,111	9,668	9,622
סך הכל התחייבויות ***	80,173	25,090	20,615	10,558	5,381	5,932
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי****						
סך הכל התחייבויות במאזן	80,173	25,090	20,615	10,558	5,381	5,932
הפרש	(10,395)	(2,262)	(1,757)	5,553	4,287	3,690
השפעת עסקות עתידיות והתקשרויות מיוחדות	118	228	(1)	(23)	(3)	(66)
החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר	(10,277)	(2,034)	(1,758)	5,530	4,284	3,624
החשיפה המצטברת במגזר	(10,277)	(12,311)	(14,069)	(8,539)	(4,255)	(631)

הערות כלליות:

1. נתונים מלאים על החשיפה לשינויים בשיעור הריבית בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה,הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהוונים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהוונו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפרעון, או עד למועד שינוי הריבית, המוקדם שבהם.
3. השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות,לפי העניין.

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 20 שנה	ללא תקופת פרעון *	סך הכל	שיעור תשואה פנימי באחוזים	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	משך חיים ממוצע בשנים
						31.12.2005	
171	40	1,339	54,712	5.20	0.62	5.41	0.61
213	121	41	55,740	2.23	0.30	2.06	0.32
(42)	(81)	1,298	(1,028)	2.97	0.32	3.35	0.29
5	–	–	2,549	–	–	–	–
531	40	–	503	–	–	–	–
494	(41)	1,298	2,024	–	–	–	–
767	726	2,024	–	–	–	–	–
1,855	79	208	21,018	5.32	4.16	5.44	4.08
1,434	1	75	19,082	4.39	4.03	4.31	3.64
421	78	133	1,936	0.93	0.13	1.13	0.44
(233)	–	–	(797)	–	–	–	–
–	–	–	59	–	–	–	–
188	78	133	1,198	–	–	–	–
987	1,065	1,198	–	–	–	–	–
1,283	395	395	76,900	4.62	1.26	4.20	1.49
15	1	28	74,856	3.63	0.51	2.90	0.79
1,268	394	367	2,044	0.99	0.75	1.30	0.70
(27)	–	–	(1,752)	–	–	–	–
(531)	(40)	–	(564)	–	–	–	–
710	354	367	(272)	–	–	–	–
(993)	(639)	(272)	–	–	–	–	–
3,309	514	7,621	158,309	–	1.43	–	1.57
			4,229				
3,309	514	7,621	162,538				
1,662	123	408	149,942	–	0.88	–	0.99
			4,229				
1,662	123	408	154,171				
1,647	391	7,213	8,367	–	0.55	–	0.58
(255)	–	2	–	–	–	–	–
1,392	391	7,215	8,367	–	–	–	–
761	1,152	8,367	–	–	–	–	–

* בטור " ללא תקופת פרעון" מוצגת יתרה מאזנית.
** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
*** כולל נכסים והתחייבויות לא כספיים המוצגים בטור"ללא תקופת פרעון".
**** נכסים והתחייבויות הנובעים מהשימוש בכרטיסי אשראי , שהלקוחות כבר התחייבו על פיהם.

תוספת ה' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

	31 בדצמבר 2006				
	סיכון אשראי מאזני [1]	סיכון אשראי חוץ מאזני [2]	סיכון אשראי כולל לציבור	ההוצאה השנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	יתרת חובות בעייתיים [3]
1. בגין פעילות לווים בישראל					
חקלאות	718	395	1,113	8	41
תעשיה	11,499	11,172	22,671	122	876
בינוי ונדל"ן	11,210	10,292	21,502	153	3,036
חשמל ומים	1,381	331	1,712	(2)	2
מסחר	7,942	5,321	13,263	42	447
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	2,128	554	2,682	6	1,053
תחבורה ואחסנה	2,917	1,097	4,014	16	100
תקשורת ושירותי מחשב	2,431	1,269	3,700	9	635
שירותים פיננסיים	6,170	7,401	13,571	40	145
שירותים עסקיים אחרים	5,040	2,815	7,855	48	266
שירותים ציבוריים וקהילתיים	1,560	859	2,419	5	187
אנשים פרטיים–הלוואות לדיור	9,623	601	10,224	19	469
אנשים פרטיים–אחר	12,095	10,811	22,906	77	478
סך הכל	74,714	52,918	127,632	543	7,735
ניכוי פיקדון בחו"ל הצמוד לסיכון האשראי של לווה	(63)	–	(63)	–	–
סך הכל	74,651	52,918	127,569	543	7,735
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
תנועות ההתיישבות [4]	347	3	350	8	38
רשויות מקומיות [5]	244	153	397	–	16
2. בגין פעילות לווים בחו"ל					
חקלאות	25	–	25	–	–
תעשיה	3,609	2,677	6,286	58	99
בינוי ונדל"ן	4,911	1,648	6,559	–	42
חשמל ומים	75	127	202	–	–
מסחר	4,214	3,623	7,837	42	111
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	490	31	521	–	–
תחבורה ואחסנה	67	62	129	–	–
תקשורת ושירותי מחשב	118	11	129	–	–
שירותים פיננסיים	3,132	877	4,009	–	4
שירותים עסקיים אחרים	1,406	1,303	2,709	–	–
שירותים ציבוריים וקהילתיים	60	3	63	–	–
אנשים פרטיים–הלוואות לדיור	11	–	11	–	–
אנשים פרטיים–אחר	1,179	332	1,511	–	4
סך הכל	19,297	10,694	29,991	100	260

הערות:

(1) אשראי לציבור בסך 90,769 מיליוני ש"ח והשקעות באיגרות חוב של הציבור בסך של 2,678 מיליוני ש"ח ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור בסך של 501 מיליוני ש"ח.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של חבות של לווה. מידע בדבר מסגרות שאינן מנוצלות נכלל באופן חלקי בחברה מאוחדת, בשל העדר נתונים.

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(4) קיבוצים ומושבים, אירגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתם.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

תוספת ה' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

	31 בדצמבר 2005*				
	סיכון אשראי מאזני [1]	סיכון אשראי חוץ מאזני [2]	סיכון אשראי כולל לציבור	ההוצאה השנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	יתרת חובות בעיתיים[3]
1. בגין פעילות לווים בישראל					
חקלאות	681	337	1,018	10	105
תעשיה	11,977	8,199	20,176	89	1,072
בינוי ונדל"ן	10,784	7,790	18,574	226	2,992
חשמל ומים	1,409	246	1,655	1	4
מסחר	7,808	3,985	11,793	105	595
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	2,274	403	2,677	15	1,053
תחבורה ואחסנה	2,832	1,021	3,853	8	111
תקשורת ושירותי מחשב	2,735	1,606	4,341	36	820
שירותים פיננסיים	5,399	5,019	10,418	17	118
שירותים עסקיים אחרים	4,788	2,848	7,636	23	219
שירותים ציבוריים וקהילתיים	1,593	914	2,507	–	163
אנשים פרטיים–הלוואות לדיור	8,921	147	9,068	31	444
אנשים פרטיים–אחר	12,272	8,579	20,851	68	684
סך הכל	73,473	41,094	114,567	629	8,380
בניכוי פיקדון בחו"ל הצמוד					
לסיכון האשראי של לווה	(69)	–	(69)	–	–
סך הכל	73,404	41,094	114,498	629	8,430
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
תנועות ההתיישבות[4]	257	3	260	14	38
רשויות מקומיות[5]	293	153	446	–	27
2. בגין פעילות לווים בחו"ל					
חקלאות	23	–	23	–	–
תעשיה	3,422	3,553	6,975	–	86
בינוי ונדל"ן	4,369	1,316	5,685	–	26
חשמל ומים	110	176	286	–	–
מסחר	4,116	3,613	7,729	17	78
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	337	34	371	–	–
תחבורה ואחסנה	168	1	169	–	–
תקשורת ושירותי מחשב	153	7	160	–	–
שירותים פיננסיים	3,730	738	4,468	–	7
שירותים עסקיים אחרים	1,274	1,287	2,561	–	43
שירותים ציבוריים וקהילתיים	55	1	56	(2)	1
אנשים פרטיים–הלוואות לדיור	18	–	18	–	–
אנשים פרטיים–אחר	1,327	184	1,511	(2)	4
סך הכל	19,102	10,910	30,012	13	245

*הוצג מחדש – ר' ביאור 1כו' לדוחות הכספיים.

הערות:

(1) אשראי לציבור, בסך 88,496 מיליוני ש"ח והשקעות באיגרות חוב של הציבור בסך 1,240 מיליוני ש"ח ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור בסך של 770 מיליוני ש"ח.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של חבות של לווה. מידע בדבר מסגרות שאינן מנוצלות נכלל באופן חלקי בחברה מאוחדת, בשל העדר נתונים.

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(4) קיבוצים ומושבים, אירגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתם.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

תוספת ו' – סיכון אשראי על בסיס מאוחד לפי איזור גיאוגרפי של סיכון סופי של ארצות מתפתחות (LDC)

סכומים מדווחים

	31 בדצמבר	
	2006	2005
	(במיליוני שקלים חדשים)	
אשראי[1][2]	1,033	661
סיכון אשראי חוץ מאזני[3]	59	72
סך הכל	1,092	733

הערות:
(1) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
(2) סכום ההוצאה (הכנסה) בגין ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים מסתכם לסך (0.1) מליון ש"ח. (2005: 0.1 מיליון ש"ח)
(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

תוספת ז' – תמצית מאזן מאוחד לסוף רבעון – מידע רב רבעוני

סכומים מדווחים

רבעון	2006				2005			
	4	3	2	1	4	3	2	1
	במיליוני שקלים חדשים							
נכסים								
מזומנים ופקדונות בבנקים	25,406	23,181	22,084	21,134	20,586	18,057	19,643	16,607
ניירות ערך	38,914	38,970	40,648	42,885	42,188	42,890	41,896	41,223
אשראי לציבור	90,175	**89,772	**88,450	**87,956	**87,816	**87,284	**84,875	**82,221
אשראי לממשלה	18	22	81	101	92	179	227	276
השקעות בחברות כלולות	1,591	1,818	1,764	1,745	1,527	1,495	1,425	1,371
בניינים וציוד	2,614	2,567	2,412	2,369	2,268	2,221	2,043	1,998
נכסים אחרים	3,820	4,135	4,138	3,995	*4,243	*3,915	*3,852	*3,513
סך כל הנכסים	162,538	160,465	159,577	160,185	158,720	156,041	153,961	147,209
התחייבויות והון								
פקדונות הציבור	130,517	130,872	129,435	*131,882	*130,285	*127,425	*126,920	*121,096
פקדונות מבנקים	8,099	6,817	7,732	6,428	6,518	6,888	6,840	6,431
פקדונות הממשלה	119	130	*120	*107	*136	*139	*119	*113
כתבי התחייבות נדחים	6,302	5,856	5,561	5,560	5,342	5,226	4,859	4,828
התחייבויות אחרות	9,134	**8,809	**9,118	**8,898	**9,254	**8,917	**8,047	**7,826
סך כל ההתחייבויות	154,171	152,484	151,966	152,875	151,535	148,595	146,785	140,294
זכויות בעלי מניות חיצוניים	402	444	463	487	467	449	440	434
הון עצמי	7,965	7,537	7,148	6,823	6,718	6,997	6,736	6,481
סך כל ההתחייבויות וההון	162,538	160,465	159,577	160,185	158,720	156,041	153,961	147,209

* סווג מחדש.

** הוצג מחדש – ראה ביאור 1כו' לדוחות הכספיים.

תוספת ח' – תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון – מידע רב רבעוני

סכומים מדווחים

	2006			
רבעון	4	3	2	1
	במיליוני שקלים חדשים			
רווח מימוני				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,004	961	933	892[1]
הפרשה לחובות מסופקים	177	142	109	142
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	827	819	824	750
הכנסות תפעוליות ואחרות				
עמלות תפעוליות	502	471[1]	465[1]	473[1]
רווחים מהשקעות במניות, נטו	14	1	42	8
הכנסות אחרות	113	66	95	109[1]
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות	629	538	602	590
הוצאות תפעוליות ואחרות				
משכורות והוצאות נלוות	834	622[1]	749[1]	996[1]
אחזקה ופחת בניינים וציוד	179	175[1]	159	166[1]
הוצאות אחרות	334	246[1]	289[1]	271[1]
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,347	1,043	1,197	1,433
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	109	314	229	(93)
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	70	112	90	78
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים	39	202	139	(171)
חלקו של הבנק ברווחים מפעולות של חברות כלולות, לאחר השפעת המס	29	61	49	49
רווח (הפסד) נקי לפני חלקם של בעלי מניות חיצוניים	68	263	188	(122)
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות מאוחדות	(16)	(18)	(25)	(23)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	52	245	163	(145)
ביטול הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה	–	–	–	173
רווח (הפסד) נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים	96	(1)	254	(1)
רווח נקי	148	244	417	27
רווח (הפסד) למניה (בשקל חדש) למניה בת 0.1 שקל חדש:				
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	0.05	0.25	0.17	(0.15)
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים[2]	0.10	–	0.26	0.18
רווח נקי	0.15	0.25	0.43	0.03
סך הכל כמות המניות לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)	980,639	980,639	980,639	980,639

הערות:
(1) סווג מחדש.
(2) כולל ביטול הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה.

תוספת ח' – תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון – מידע רב רבעוני (המשך)

סכומים מדווחים

רבעון	2005			
	4	3	2	1
	במיליוני שקלים חדשים			
רווח מימוני				
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	955	955	910	877
הפרשה לחובות מסופקים	188	201	173	129
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	767	754	737	748
הכנסות תפעוליות ואחרות				
עמלות תפעוליות	485[1]	479[1]	455[1]	444[1]
רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו	2	–	2	(1)
הכנסות אחרות	131	188	119[1]	102[1]
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות	618	667	576	545
הוצאות תפעוליות ואחרות				
משכורות והוצאות נלוות	969[1]	699[1]	652[1]	646[1]
אחזקה ופחת בניינים וציוד	171[1]	170[1]	159[1]	170[1]
הוצאות אחרות	363[1]	261[1]	243[1]	226[1]
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,503	1,130	1,054	1,042
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	(118)	291	259	251
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	11	100	106	107
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים	(129)	191	153	144
חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר השפעת מס	45	46	43	40
רווח (הפסד) לפני חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(84)	237	196	184
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות מאוחדות	(19)	(21)	(18)	(17)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	(103)	216	178	167
השפעה מצטברת בשל שינוי שיטה חשבונאית	–	–	–	(4)
רווח (הפסד) נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	(8)	1	11	–
רווח (הפסד) נקי	(111)	217	189	163
רווח (הפסד) למניה (בשקל חדש) למניה בת 0.1 שקל חדש:				
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	(0.11)[2]	0.22[2]	0.18[2]	0.17[2]
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים[3]	–[2]	–[2]	0.01[2]	–[2]
רווח (הפסד) נקי	(0.11)	0.22	0.19	0.17
סך הכל כמות המניות לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)	980,639	980,639	980,639	980,639

הערות:
(1) סווג מחדש.
(2) הוצג מחדש – ר' ביאור 1 יט' לדוחות הכספיים.
(3) כולל השפעה מצטברת בשל שינוי שיטה חשבונאית .

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, גיורא עופר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2006 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים השנתיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) הערכנו את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן

(ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של הדירקטוריון ולוועדת מאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27 במרס 2007

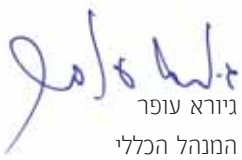

גיורא עופר
המנהל הכללי

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יוסף ברסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2006 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) הערכנו את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן

(ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של הדירקטוריון ולוועדת מאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27 במרס 2007

יוסף ברסי, סמנכ"ל
חשבונאי ראשי

דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי

הדוח השנתי הוכן על ידי הנהלת הבנק והיא האחראית לנאותותו. דוח זה כולל דוחות כספיים ערוכים בהתאם לעקרונות חשבונאים מקובלים וכללי הדיווח שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים ובהנחיותיו, מידע נוסף הערוך בהתאמה להם וכן מידע אחר.

עריכת דוחות כספיים תקופתיים מחייבת גם עריכת אומדנים לצורך קביעתם של סכומים וסעיפים מסויימים בדוחות. אומדנים אלה נערכו על ידי הנהלת הבנק בהתאם למיטב שיקול דעתה.

כדי להבטיח את נאותות הדיווח הכספי של הבנק, מקיימת הנהלת הבנק מערכת מקיפה של בקרה פנימית שמטרתה להבטיח כי כל העסקות בבנק נערכות על פי הרשאות נאותות וכי נכסי הבנק מוגנים, שלמותם מובטחת והרשומות החשבונאיות מהוות בסיס מהימן לעריכת הדוחות הכספיים. מערכת הבקרה הפנימית מוגבלת מטבעה בכך, שאין היא מעניקה בטחון מוחלט אלא בטחון סביר בלבד לגבי יכולתה לגלות ולמנוע טעויות ופעולות חריגות. העקרון של הבטחון הסביר מבוסס על ההכרה, כי ההחלטה לגבי כמות המשאבים שתושקע בהפעלתם של אמצעי הבקרה, חייבת מטבע הדברים לקחת בחשבון את התועלת שתצמח מהפעלתם של אמצעים אלה.

דירקטוריון הבנק, שהינו אחראי לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם בהתאם לסעיף 92 לחוק החברות, קובע את המדיניות החשבונאית ומפקח על יישומה וכן קובע את מבנה מערכת הבקרה הפנימית ומפקח על תפקודה. המנהל הכללי אחראי לניהול השוטף של ענייני הבנק במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון וכפוף להנחיותיו. הנהלת הבנק פועלת לפי המדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. הדירקטוריון, באמצעות ועדותיו, מקיים מפגשים שוטפים עם הנהלת הבנק וכן עם המבקר הפנימי ועם רואי החשבון המבקרים של הבנק במטרה לסקר את היקף עבודתם ואת תוצאותיה.

רואי החשבון המבקרים של הבנק, ה"ה זיו האפט וסומך חייקין, ערכו ביקורת של הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973, ותקני ביקורת מסויימים, שפורסמו על ידי לשכת רואי חשבון בארה"ב ושיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים חוייב על פי ההנחיות של המפקח על הבנקים. מטרת הביקורת לאפשר להם לחוות את דעתם באיזו מידה משקפים דוחות אלה, בהתאם לעקרונות חשבונאים מקובלים וכללי הדיווח שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים ובהנחיותיו, את מצבו הכספי של הבנק, את תוצאות פעולותיו, את השינויים בהונו העצמי ואת תזרימי המזומנים. בהתאם לסעיף 170 לחוק החברות, רואי החשבון המבקרים אחראים כלפי הבנק ובעלי מניותיו לאמור בחוות דעתם לגבי הדוחות הכספיים. חוות הדעת של רואי החשבון המבקרים מצורפת לדוחות הכספיים השנתיים.

כמו כן, נמסר לעיונם של רואי החשבון המבקרים המידע בדוח הדירקטוריון ובסקירת ההנהלה (להלן - המידע הנלווה) על מנת שיוכלו להודיע אם קיימת אי התאמה מהותית בין המידע בדוחות הכספיים לבין המידע הנלווה, או אם המידע הנלווה כולל מידע שבאופן מהותי אינו תואם ראיות או מידע אחר שהגיעו לידיעת רואי החשבון המבקרים במהלך הביקורת. לא נתקבלה הודעה כאמור מרואי החשבון המבקרים. רואי החשבון המבקרים לא נקטו לצורך זה נהלי ביקורת נוספים על אלה שהיו חייבים לנקוט לצורך ביקורת הדוחות הכספיים.

שלמה זהר
יו"ר הדירקטוריון

גיורא עופר
מנהל כללי

יוסף ברסי
סמנכ"ל
חשבונאי ראשי

27 במרס 2007

דוחות כספיים 2006

מאזן מאוחד והבנק	209
דוח רווח והפסד מאוחד	210
דוח רווח והפסד בנק	211
דוח על השינויים בהון העצמי	212
דוח על תזרימי מזומנים	214
ביאורים לדוחות כספיים	217

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - הבנק) לימים 31 בדצמבר 2006 ו-2005 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות כלולות, אשר ההשקעה בהן היא בסך 65 מיליון ש"ח ו-74 מיליון ש"ח לימים 31 בדצמבר 2006 ו-2005, בהתאמה, וחלק הקבוצה ברווח הנקי שלהן הוא בסך 5 מיליון ש"ח, 1 מיליון ש"ח ו-7 מיליון ש"ח לשלוש השנים, שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו, וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973, ותקני ביקורת שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי ההנחיות של המפקח על הבנקים. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק, וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

סומך חייקין, שותפות רשומה עפ"י פקודת השותפויות,
הנה החברה הישראלית ב- KPMG International
קואופרטיב רשום בשוויץ.

זיו האפט
הנה חברה ב -BDO.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמאוחד - לימים 31 בדצמבר 2006 ו-2005 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמאוחד - לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006. כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

כמוסבר בביאור 1ב', הדוחות הכספיים הנ"ל מוצגים בסכומים מדווחים, בהתאם לתקני חשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ולהוראות המפקח על הבנקים.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לביאורים לדוחות הכספיים כדלהלן:

א. לביאור 1 כו' בדבר התאמה בדרך של הצגה מחדש של המידע ההשוואתי לשנים קודמות, בעקבות יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בדבר הכללת יתרות חוב של הציבור הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי, בסעיף אשראי לציבור.

ב. לביאור 6 ד' בדבר חקירה שנוהלה בארצות הברית בעניינים הקשורים בדיני איסור הלבנת הון והשלכותיה על אי די בי ניו יורק (חברה מאוחדת).

ג. לביאור 19 ג' סעיפים 15.1, 15.3, 15.5, ו- 15.7 בדבר תובענות ייצוגיות ובקשות לאשר תובענות מסויימות כייצוגיות.

סומך חייקין
רואי חשבון

זיו האפט
רואי חשבון

27 במרס 2007

מאזן ליום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים

		המאוחד		הבנק	
	ביאור	2006	2005	2006	2005
		במיליוני שקלים חדשים			
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבנקים	2	25,406	20,586	27,931	21,728
ניירות ערך	3	38,914	42,188	16,937	17,233
אשראי לציבור	4	90,175	**87,816	51,467	**49,175
אשראי לממשלות	5	18	92	7	89
השקעות בחברות מוחזקות (במאוחד–כלולות)	6	1,591	1,527	6,618	6,433
בניינים וציוד	7	2,614	2,268	2,032	1,699
נכסים אחרים	8	3,820	*4,243	1,963	2,380
סך כל הנכסים		162,538	158,720	106,955	98,737
התחייבויות והון					
פקדונות הציבור	9	130,517	*130,285	84,710	*80,282
פקדונות מבנקים	10	8,099	6,518	5,526	2,970
פקדונות הממשלה		119	*136	5	*10
כתבי התחייבות נדחים	11	6,302	5,342	3,880	3,519
התחייבויות אחרות	12	9,134	**9,254	4,869	**5,238
סך כל ההתחייבויות		154,171	151,535	98,990	92,019
זכויות בעלי מניות חיצוניים		402	467	–	–
הון עצמי	13	7,965	6,718	7,965	6,718
סך כל ההתחייבויות וההון		162,538	158,720	106,955	98,737

* סווג מחדש.
** הוצג מחדש – ראה ביאור 1 כו'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

שלמה זהר
יו"ר הדירקטוריון

גיורא עופר
מנהל כללי

יוסף ברסי
סמנכ"ל
חשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
27 במרס 2007

דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים

		המאוחד		
	ביאור	2006	2005	2004
		במיליוני שקלים חדשים		
רווח מימוני				
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	23	3,790	3,697	3,473
הפרשה לחובות מסופקים	1ט', 4ג'	570	691	880
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים		3,220	3,006	2,593
הכנסות תפעוליות ואחרות				
עמלות תפעוליות	24	1,911	[1]1,863	[1]1,776
רווחים מהשקעות במניות, נטו	25	65	3	103
הכנסות אחרות	26	383	540	352
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות		2,359	2,406	2,231
הוצאות תפעוליות ואחרות				
משכורות והוצאות נלוות	27	3,201	[1]2,966	[1]2,564
אחזקה ופחת בניינים וציוד		679	[1]670	[1]634
הוצאות אחרות	28	1,140	[1]1,093	[1]830
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		5,020	4,729	4,028
רווח מפעולות רגילות לפני מסים		559	683	796
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	29	350	324	342
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים		209	359	454
חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר השפעת מס	26ב'	188	174	135
רווח לפני חלקם של בעלי מניות חיצוניים		397	533	589
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות מאוחדות		(82)	(75)	(56)
רווח מפעולות רגילות		315	458	533
השפעה מצטברת, נטו, לתחילת השנה של שינוי שיטה חשבונאית	1כה'	–	(4)	(1)
רווח נקי לפני רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים		315	454	532
ביטול הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה	16'	173	–	–
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	30	348	4	24
רווח נקי		836	458	556
רווח למניה (בשקל חדש) למניה בת 0.1 שקל חדש:	1יט', 36			
רווח נקי מפעולות רגילות		0.32	[2]0.47	[2]0.54
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים[3]		0.53	–	[2]0.03
רווח נקי		0.85	0.47	0.57
סך הכל כמות המניות לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)		980,639	980,639	980,639

הערות:
(1) סווג מחדש.
(2) הוצג מחדש - ר' ביאור 1 יט'.
(3) 31.12.2006 : כולל ביטול הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה.
31.12.2005 ו- 31.12.2004: כולל השפעה מצטברת , נטו, לתחילת השנה של שינוי שיטה חשבונאית .

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים

		הבנק		
	ביאור	2006	2005	2004
		במיליוני שקלים חדשים		
רווח מימוני				
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	23	2,423	1,848	2,005
הפרשה לחובות מסופקים	ט1, ג14	377	441	582
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים		2,046	1,407	1,423
הכנסות תפעוליות ואחרות				
עמלות תפעוליות	24	903	922	890
רווחים מהשקעות במניות, נטו	25	44	–	75
הכנסות אחרות	26	279	378	241
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות		1,226	1,300	1,206
הוצאות תפעוליות ואחרות				
משכורות והוצאות נלוות	27	2,082	2,032[1]	1,725[1]
אחזקה ופחת בניינים וציוד		452	429	398
הוצאות אחרות	28	540	448[1]	378[1]
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		3,074	2,909	2,501
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים		198	(202)	128
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	29	103	26	24
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים		95	(228)	104
חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות מוחזקות, לאחר השפעת המס	ב1	220	686	429
רווח מפעולות רגילות		315	458	533
השפעה מצטברת, נטו, לתחילת השנה של שינוי שיטה חשבונאית	כ1	–	(4)	(1)
רווח נקי, לפני רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים		315	454	532
ביטול הפרשה לירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה	16	173	–	–
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	30	348	4	24
רווח נקי		836	458	556

הערה:
(1) סווג מחדש.
הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי
סכומים מדווחים

	קרנות הון				רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			
	הון המניות הנפרע	קרנות הון מפרמיה	קרנות הון אחרות	סך כל הון המניות הנפרע וקרנות ההון	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום[1]	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	סך הכל הון עצמי
	במיליוני שקלים חדשים							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2003	658*	2,939	37	3,634	278	(232)	(7)	5,955
שינויים בשנת 2004:								
רווח בשנת החשבון	–	–	–	–	–	–	556	556
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	–	–	–	–	(169)	–	–	(169)
השפעת המס המתייחס	–	–	–	–	43	–	–	43
רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	–	–	–	–	–	–	2	2
רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	–	–	–	–	–	–	(1)	(1)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2004	658	2,939	37	3,634	152	(232)	(6)	6,386
שינויים בשנת 2005:								
רווח בשנת החשבון	–	–	–	–	–	–	458	458
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	–	–	–	–	(270)	–	–	(270)
השפעת המס המתייחס	–	–	–	–	136	–	–	136
התאמות מתרגום דוחות כספיים	–	–	–	–	–	3	–	3
הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	–	–	–	–	–	–	(3)	(3)
הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	–	–	–	–	–	–	8	8
יתרה ליום 31 בדצמבר 2005	658	2,939	37	3,634	18	(229)	(1)	6,718

* בסכומים מותאמים - ר' ביאור 1ב'.

הערות: ר' בעמוד הבא.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי (המשך)

סכומים מדווחים

	קרנות הון				רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			
	הון המניות הנפרע	קרנות הון מפרמיה	קרנות הון אחרות	סך כל הון המניות הנפרע וקרנות ההון	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות[1] מתרגום	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	סך הכל הון עצמי עודפים[2]
	במיליוני שקלים חדשים							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2005	658	2,939	37	3,634	18	(229)	(1)	3,296 6,718
שינויים בשנת 2006:								
יישום לראשונה של תקן חשבונאות בחברה כלולה[3]	–	–	–	–	–	–	–	1 1
רווח בשנת החשבון	–	–	–	–	–	–	–	836 836
מענק המדינה לעובדים (הפרטה)[4]	–	–	175	175	–	–	–	– 175
הטבה בשל הקצאת אופציות לנושאי משרה[5]	–	–	8	8	–	–	–	– 8
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	–	–	–	–	426	–	–	– 426
השפעת המס המתייחס	–	–	–	–	(195)	–	–	– (195)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	–	–	–	–	–	(4)	–	– (4)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2006	658	2,939	220	3,817	249	(233)	(1)	4,133 7,965

הערות:

(1) התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל. חברה מאוחדת של הבנק – ישראל דיסקונט בנק אוף ניו-יורק, סווגה בדוחות הכספיים של הבנק עד ליום 31 בדצמבר 1994 כיחידה אוטונומית.
בהתאם לכך נכללו בסעיף זה מקורות המימון של השקעה זו והשפעת המס המתייחס, עד לתאריך זה (ר' גם ביאור 1ז').

(2) כולל סך של 2,704 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה (לפרטים ר' ביאור 32).

(3) חלק הבנק ביתרת מוניטין שלילי ליום 1 בינואר 2006, שזקפה חברה כלולה ליתרת העודפים בהתאם להוראות המעבר של תקן חשבונאות מס' 20 (מתוקן) – ר' ביאור 1 ה'.

(4) ר' ביאור 32.

(5) ר' ביאור 31ד'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת						
רווח נקי לשנה	836	458	556	836	458	556
ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:						
חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות מוחזקות (במאוחד–כלולות)	(308)	(167)	(109)	(322)	(719)	(332)
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות בת שאוחדו	82	75	56	–	–	–
פחת על בניינים וציוד	275	286	259	190	193	171
הפרשה לירידת ערך של ניירות ערך להשקעה	7	8	11	–	–	–
הפרשה לחובות מסופקים	642	763	961	447	510	663
הפסד (רווח) ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	–	(29)	(121)	(35)	(22)	(99)
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	(59)	(4)	(70)	(25)	(3)	(39)
רווח ממימוש השקעות	(376)	–	(40)	(417)	–	(40)
הטבה בשל הקצאת אופציות	8	–	–	8	–	–
הפרשה לירידת ערך בגין בניינים	4	10	–	4	10	–
הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד	(2)	(7)	41	(2)	(6)	39
מסים נדחים, נטו	106	121	(67)	86	10	(37)
פצויי פרישה – קיטון (גידול) בעודף היעודה על העתודה	43	(123)	(46)	9	(86)	(48)
הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון אחר	1,361	(850)	1,624	254	330	(31)
שינויים בסעיפים מאזניים:						
נכסים אחרים, נטו	315	(612)	(39)	355	(21)	49
התחייבויות אחרות, נטו	(316)	**1,622	**1,105	(452)	**983	**496
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת	2,618	1,551	4,121	936	1,637	1,348

* סווג מחדש.
** הוצג מחדש – ראה ביאור 1כו'.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)
סכומים מדווחים

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים						
רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון	(2,134)	(2,289)	(2,171)	–	–	–
תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון	2,722	2,370	2,205	–	–	–
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	(17,288)	(18,009)	(21,272)	(4,679)	(7,067)	(9,121)
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	15,298	12,021	13,230	1,684	2,031	3,999
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	4,334	4,786	5,874	4,093	4,504	5,789
פקדונות בבנקים, נטו	(805)	270	248	(36)	(584)	(26)
ניירות ערך למסחר, נטו	(336)	(297)	(627)	(541)	(370)	(539)
אשראי לציבור, נטו	(3,157)	(7,111)**	(2,481)**	(2,871)	(3,609)**	(489)**
אשראי לממשלה, נטו	74	180	95	82	179	54
הקטנת (תוספת) השקעה בחברות מוחזקות	153	(34)	109	757	16	180
הקטנת מזומנים בגין חברות שאוחדו לראשונה (נספח א')	–	(2)	–	–	–	–
תמורה, נטו, ממימוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר (נספח ב')	508	–	1	–	–	–
רכישת בניינים וציוד	(644)	(581)*	(373)*	(548)	(470)*	(295)*
תמורה ממימוש בניינים וציוד	14	31	220	10	28	219
מזומנים, נטו, מפעילות בנכסים	(1,261)	(8,665)	(4,942)	(2,049)	(5,342)	(229)
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון						
פקדונות מהציבור, נטו	281	8,364*	1,822*	4,477	3,597*	(137)*
פקדונות מבנקים, נטו	1,581	1,711	(141)	2,556	990	387
פקדונות מהממשלה, נטו	(17)	10*	(13)*	(5)	(9)*	(2)*
תשלום עבור רכוש קבוע שנרכש באשראי	(13)	(4)*	(2)*	(13)	(4)*	(2)*
הנפקת כתבי התחייבות נדחים	1,485	644	742	807	100	65
פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	(729)	(449)	(426)	(639)	(447)	(373)
מענק המדינה לעובדים (הפרטה)	128	–	–	98	–	–
דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים	(58)	(56)	(49)	–	–	–
מזומנים נטו מפעילות בהתחייבויות ובהון	2,658	10,220	1,933	7,281	4,227	(62)
גידול במזומנים	4,015	3,106	1,112	6,168	522	1,057
יתרת מזומנים לתחילת השנה (ר' ביאור 2)	18,099	14,993	13,881	13,153	12,631	11,574
יתרת מזומנים לסוף השנה (ר' ביאור 2)	22,114	18,099	14,993	19,321	13,153	12,631

* סווג מחדש.
** הוצג מחדש - ראה ביאור וכו'.
הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

נספח א' – הקטנת מזומנים בגין חברות שאוחדו לראשונה

סכומים מדווחים

	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים		
נכסים והתחייבויות של החברות לעת האיחוד לראשונה:			
נכסים לזמן ארוך	–	(2)	–
סך הקטנת המזומנים בגין חברות שאוחדו לראשונה	–	(2)	–

נספח ב' – תמורה ממימוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר

	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים		
נכסים והתחייבויות של חברות שאוחדו בעבר, ליום המכירה:			
נכסים	14	–	2
התחייבויות	19	–	(1)
מניות זמינות למכירה	231	–	–
זכויות בעלי מניות חיצוניים	(23)	–	–
מוניטין	11	–	–
חייבים בגין רווח הון	–	–	(1)
רווח הון	256	–	1
זרימת מזומנים נטו ממימוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר	508	–	1

נספח ג' – פעולות בנכסים ובהתחייבויות שלא במזומן בתקופת הדוח:

	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים		
הבנק :			
רכישת רכוש קבוע	15	41	21
השאלת ניירות ערך	132	41	58
מענק הפרטה לקבל מעסקה עם בעל שליטה	45	–	–
רכישה נוספת של מניות חברה מאוחדת	21	–	–
המאוחד:			
רכישת רכוש קבוע	16	50	24
השאלת ניירות ערך	156	184	92
מענק המדינה לעובדים (הפרטה)	47	–	–
מיון ניירות ערך מתיק זמין למכירה לאגרות חוב מוחזקות לפדיון	–	–	5,587

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

1. עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

1) הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

2) הביאורים לדוחות הכספיים מתייחסים לדוחות הכספיים של הבנק ולדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו, פרט למקרים בהם צויין בביאור כי הוא מתייחס לבנק בלבד או למאוחד בלבד.

3) בדוחות כספיים אלה –

חברות מאוחדות – חברות בהן מחזיק הבנק, במישרין או בעקיפין, בזכויות ההצבעה בשיעור העולה על חמישים אחוז, ו/או רשאי למנות יותר ממחצית מחברי הדירקטוריון שלהן, ואשר דוחותיהן מאוחדים עם דוחות הבנק.

חברות כלולות – חברות, למעט חברות מאוחדות, שההשקעה בהן כלולה בדוחות הכספיים של הבנק על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות – חברות מאוחדות או חברות כלולות.

שלוחות בחו"ל – חברות מאוחדות וסניפים בחו"ל.

ב. הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים להשפעת האינפלציה – דוחות כספיים בסכומים מדווחים

בחודש אוקטובר 2001, נכנס לתוקף תקן חשבונאות מס' 12 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, שעניינו הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים. בהתאם לתקן חשבונאות מס' 12 ובהתאם לתקן חשבונאות מס' 17 מחודש דצמבר 2002, החל מיום 1 בינואר 2004, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים והם מוצגים בסכומים מדווחים (דהיינו: סכומים המותאמים למדד החודש שבו חל המעבר, בתוספת סכומים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר). עד ליום 31 בדצמבר 2003, ערך הבנק את הדוחות הכספיים כשהם מותאמים להשפעת האינפלציה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים על בסיס הכללים שנקבעו בגילוי דעת מס' 36 של לשכת רואי החשבון בישראל. הסכומים המותאמים שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי בסכומים מדווחים בהתאם לתקן החל מיום 1 בינואר 2004.

בדוחות כספיים אלה, "עלות" – עלות בסכומים מדווחים.

הנתונים הכלולים בדוחות כספיים אלה, מוצגים על פי הוראות התקן והוראות המפקח על הבנקים, ב"סכומים מדווחים" כלהלן:

(1) מאזן

- פריטים כספיים מוצגים בערכים נומינליים.
- פריטים לא כספיים מוצגים בסכומים מדווחים. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

(2) דוח רווח והפסד

- הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים או מהפרשות הכלולות במאזן, נגזרות מהתנועה בין סכום מדווח ביתרת פתיחה לבין סכום מדווח ביתרת סגירה.
- יתר מרכיבי דוח רווח והפסד מוצגים בערכים נומינליים היסטוריים.
- חלק הבנק בתוצאות הפעילות של חברות מוחזקות וחלקם של בעלי המניות החיצוניים בתוצאות של חברות מאוחדות נקבע על בסיס הדוחות הכספיים של חברות אלה.

ג. נתוני השוואה

במספר סעיפים נערך סיווג מחדש, כמצויין בדוחות הכספיים.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. עקרונות האיחוד

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים של הבנק ושל החברות המאוחדות שלו. יתרות ועסקות הדדיות בין החברות שאוחדו מקוזזות בדוחות הכספיים המאוחדים. לא אוחדו דוחות כספיים של קופות גמל המנוהלות על ידי הבנק או על ידי חברה מאוחדת שלו.

הדוחות הכספיים של הבנק בלבד כוללים את הדוחות הכספיים של חברת הנכסים נדבך לנדל"ן והשקעות בע"מ ושל חברת בדל שירותי מחשב ומנהלה בע"מ שהן בבעלות מלאה של הבנק.

ה. השקעות בחברות מוחזקות

ההשקעות במניות של חברות מוחזקות בבנק (במאוחד – השקעות במניות של חברות כלולות), מוצגות על בסיס השווי המאזני בהתאם לדוחות הכספיים של החברות המוחזקות לתאריך המאזן.

חלקו של הבנק בתוצאותיהן הכספיות של חברות כאמור, מוצג נטו, לאחר הפחתת עודף העלות שנוצר ברכישתן. עודף העלות שיוחס לנכסים ולהתחייבויות מופחת לאורך חיי הנכס או ההתחייבות בחברה הנרכשת. עודף העלות שלא יוחס לנכסים או להתחייבויות (מוניטין) מופחת בשיעור של 10% לשנה.

תקן חשבונאות מס' 20 (מתוקן). בחודש מרס 2006 אישר המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 20 (מתוקן) – "הטיפול החשבונאי במוניטין ובנכסים בלתי מוחשיים ברכישה של חברה מוחזקת". התקן קובע את הטיפול החשבונאי לגבי מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים ברכישה של חברה בת וחברה מוחזקת שאינה חברה בת.

השינויים העיקריים שנקבעו בתקן, בהשוואה לכללים אשר יושמו עד ליום 1 בינואר 2006: ייחוס עודף עלות הרכישה של השקעה בחברה מוחזקת גם לנכסים בלתי מוחשיים של החברה הנרכשת, הניתנים לזיהוי; הבחנה בין נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר; הכרה מיידית במועד הרכישה כרווח בדוח רווח והפסד במוניטין שלילי שנוצר ברכישה, לאחר קיזוז מנכסים בלתי מוחשיים ונכסים לא כספיים של החברה המוחזקת; הפסקת הפחתה שיטתית של מוניטין חיובי ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר; הבחנה בין מוניטין של חברה בת וחברה מוחזקת שאינה בת לעניין בחינת ירידת ערך של ההשקעה.

הפיקוח על הבנקים הודיע שתקן 20 יחול גם על דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים, למעט הסעיפים המתייחסים לביטול הפחתת מוניטין והכרה במוניטין שלילי בדוח רווח והפסד. הטיפול החשבונאי במוניטין יישאר במתכונתו הנוכחית, דהיינו הוא יופחת על פני תקופה שלא תעלה על 10 שנים, אלא באישור המפקח, ואילו מוניטין שלילי שנוצר לא ייזקף מיידית לדוח רווח והפסד. בעתיד, עם אימוצם המלא של התקנים הבינלאומיים הרלבנטים ישקול הפיקוח מחדש את עמדתו.

אם יחליט המפקח על אימוץ מלא של התקן, ישפיע יישומו בעתיד על המוניטין שנרשם ברכישת מניות פישמן בכאל ועל המוניטין שיירשם ברכישת מניות הראל בכאל (ר' ביאור 34 להלן).

ו. מטבע–חוץ והצמדה

1) נכסים (למעט השקעות בחברות מוחזקות, בניינים וציוד) והתחייבויות, כלולים במאזן כלהלן:
   - אלה במטבע–חוץ או הצמודים אליו, מוצגים לפי השערים היציגים המתפרסמים על ידי בנק ישראל לתאריך המאזן, או לתאריך אחר, בהתאם לתנאי העסקאות.
   - אלה הצמודים למדד המחירים לצרכן או למדדים אחרים, מוצגים במאזן לפי המדד הידוע בתאריך המאזן.
   - אלה הצמודים לפי ברירה, מוצגים במאזן לפי התנאים הקובעים ליום המאזן.
2) הכנסות וההוצאות במטבע חוץ או הצמודות אליו, מוצגות בדוח רווח והפסד לפי השערים היציגים השוטפים בעת ביצוע הפעולות, ובתוספת הפרשי השער על הנכסים וההתחייבויות שבגינם נוצרו ההכנסות וההוצאות הנ"ל.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3) להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושערי החליפין היציגים ושיעורי השינויים בהם:

	מדד המחירים לצרכן (בנקודות)			שיעור השינוי בשנת		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
				%	%	%
בגין חודש המאזן	102.9	103.0	100.6	(0.1)	2.4	1.2
הידוע בחודש המאזן	102.9	103.2	100.5	(0.3)	2.7	0.9
שער החליפין היציג (בש"ח) לתאריך המאזן של:						
דולר ארה"ב	4.225	4.603	4.308	(8.2)	6.8	(1.6)
סל המטבעות	4.8253	5.089	5.006	(5.2)	1.7	0.8
אירו	5.564	5.446	5.877	2.2	(7.3)	6.2

ז. תרגום דוחות כספיים של שלוחות בחו"ל

עד שנת 1994 סיווגו חברות מוחזקות בחו"ל כיחידות אוטונומיות והפרשי התרגום בגין השקעות בחברות אלה כלולים בסעיף נפרד במסגרת ההון העצמי.

על פי הנחיות המפקח על הבנקים סווגו שלוחות הבנק בחו"ל, החל משנת 1995, כ"זרוע ארוכה".

הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2004 את תקן חשבונאות מספר 13 בדבר "השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ", אשר פורסם ונכנס לתוקף במקביל לתקן חשבונאות מס' 12. התקן עוסק בתרגום עסקאות במטבע חוץ ובתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ למטבע הדיווח של התאגיד, לצורך הכללתם בדוחות הכספיים שלו. כמו כן, התקן קובע כללים לסיווג פעילויות חוץ כ"יחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל" או כ"זרוע ארוכה", על פי הסממנים המנויים בו. במסגרת הוראות המעבר לדיווח רבעוני בשנת 2004 בסכומים מדווחים קבע המפקח על הבנקים כי שלוחות בנקאיות בחו"ל של תאגידים בנקאיים תמשכנה להיות מסווגות על ידי התאגידים הבנקאיים כזרוע ארוכה וסיווג של שלוחה בנקאית חדשה בחו"ל כיחידה אוטונומית יהיה מותנה בקבלת אישור מוקדם של המפקח.

ח. ניירות ערך

1) בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, מסווגים ניירות הערך לשלוש קבוצות:

(א) איגרות חוב מוחזקות לפדיון – איגרות חוב שלבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון. איגרות החוב מוצגות לפי עלותן ליום הדיווח ובניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

(ב) ניירות ערך למסחר – ניירות ערך המוחזקים בעקרון במטרה למוכרם בתקופה הקרובה. ניירות הערך מוצגים לפי שווי הוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים בגין התאמות לשווי ההוגן, נזקפים לדוח רווח והפסד.

(ג) ניירות ערך זמינים למכירה – ניירות ערך אשר לא סווגו בשתי הקטגוריות הקודמות. ניירות ערך הזמינים למכירה מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן, למעט מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות ובניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני אשר נזקפת לדוח רווח והפסד. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מההתאמה לשווי ההוגן, בניכוי השפעת המס, נזקפים ישירות לסעיף נפרד במסגרת ההון העצמי ומועברים לדוח רווח והפסד בעת מימוש או פדיון.

2) עסקאות חליפין בהן רכש הבנק מבנק ישראל, במסגרת מכרז, מלווה קצר מועד תמורת מלוות מדינה אחרים נרשמות כשתי עסקאות נפרדות כלהלן:

מכירת מלוות מדינה – על פי מחירים שנקבעו מראש על ידי בנק ישראל.

רכישת מלווה קצר מועד – על פי המחיר בו זכה הבנק במכרז.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3) השאלת ניירות ערך על ידי הבנק לצורך כיסוי מכירה של ניירות ערך בחסר על ידי השואל מוצגת כאשראי לציבור כל עוד לא הוחזרו ניירות ערך.

4) חברה מאוחדת בחו"ל מבצעת עסקאות של מכירת ניירות ערך ורכישת ניירות ערך בתנאי רכישה חוזרת. עסקאות אלה מסווגות כהלוואות מובטחות או כפקדונות מובטחים, בהתאמה.

ט. הפרשה לחובות מסופקים

1) יתרת ההפרשה לחובות מסופקים כוללת הפרשה ספציפית, הפרשה כללית, הפרשה נוספת והפרשה מיוחדת. ההפרשה לחובות מסופקים בבנק ובחברות מאוחדות בארץ נעשית בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. ההפרשות לחובות מסופקים בחברות המאוחדות הבנקאיות בחו"ל, נקבעות על פי הכללים המקובלים בארצות מושבן.

2) ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נערכה בהתבסס על הערכת הבנק לגבי ההפסדים הצפויים בתיק האשראי, לרבות חבויות בסעיפים חוץ-מאזניים, וזאת על בסיס בדיקה ומעקב אחר המצב הפיננסי של החייבים ופעילותם העסקית, מצב הבטחונות, והערכת הסיכונים הקשורים במצבם הפיננסי, אחת לרבעון.

ההפרשה הספציפית בגין הלוואות לדיור שניתנו על ידי בנקים של הקבוצה בארץ חושבה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בהתאם לעומק הפיגור, כאשר שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור.

3) ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מחושבת על בסיס איכות תיק החבויות לפי מאפייני סיכון, כפי שנקבע בהוראות המפקח על הבנקים. בגין מאפייני סיכון אלה נקבעו בהוראה המקורית שיעורי הפרשה שנתיים ושיעורי יעד סופיים לכל אחד ואחד ממאפייני הסיכון.

בחודש פברואר 2002 תוקנה ההוראה האמורה, בוטלו שיעורי ההפרשה השנתיים ונקבע, בתחולה מיידית, כי על הבנקים להגיע ליעד הסופי של ההפרשה הנוספת בגין חובות בעיתיים כבר ברבעון שבו החוב סווג כבעייתי.

הבנק יישם את התיקון להוראה לגבי חובות שהוגדרו כבעייתיים ברבעון האחרון של שנת 2001 ואילך. אשר ליתרת ההפרשה הנדרשת עד ליעד הסופי, בגין חובות שהוגדרו כבעייתיים עד ליום 30 בספטמבר 2001, הבנק קיבל את אישור המפקח לצבור אותה עד סוף שנת 2005.

4) שיעור יתרת ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת (כולל הפרשה בגין סעיפים חוץ-מאזניים), ביחס לאשראי לציבור של הבנק והחברות המאוחדות שלו בישראל ליום:

	מאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר			
	2006	2005	2006	2005
הפרשה כללית	0.20%	0.22%	0.20%	0.23%
הפרשה נוספת	0.20%	0.20%	0.15%	0.17%

על פי הוראות המפקח על הבנקים נקבע כי יש לקיים את יתרת ההפרשה הכללית לחובות מסופקים, שנצברה לפי ההוראות הקודמות, בשיעור של 1% מסך החבויות כאמור לעיל ליום 31 בדצמבר 1991 בערכים מותאמים. תיאום ההפרשה הכללית הופסק ביום 1 בינואר 2005 על פי הוראות המפקח על הבנקים.

5) ההפרשה הנוספת וההפרשה הכללית אינן מוכרות כהוצאה לצורך מס, ועל פי הוראות המפקח על הבנקים, לא נרשם בגינן מס נדחה לקבל.

6) חברה מאוחדת בחו"ל עורכת הפרשה כללית לחובות מסופקים, אשר נקבעת על בסיס ביצועי העבר והערכת ההנהלה את התנאים העסקיים והכלכליים, ריכוזיות התיק, איכות האשראי ומגמות של פיגור בתשלום.

7) מחיקת חובות אבודים נעשית כאשר הבנק הגיע למסקנה כי החוב אינו ניתן לגביה, בעקבות הליכים משפטיים שננקטו, או כתוצאה מהסכמים והסדרים שנעשו, רובם במקרים בהם לא ננקטו הליכים משפטיים, והחובות אינם בני-גביה, או מסיבות אחרות שבגללן החובות אינם ניתנים לגביה.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. בניינים וציוד

בניינים וציוד מוצגים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפרשה לירידת ערך, אם נערכה. הפחת המותאם מחושב לפי שיטת הפחת השווה בהתאם לתקופת השימוש המשוערת בנכסים. עלות הבניינים כוללת ריבית שהוונה בתקופת ההקמה.

בנינים ומקרקעין העומדים למכירה, מוצגים לפי עלות או שווי מימוש שלהם, לפי הנמוך שבהם.

עלויות מסויימות בקשר עם פיתוח עצמי של תוכנות מחשב, מהוונות להשקעות בציוד. עלויות אלה מוצגות בהתאם לטיפול החשבונאי שנקבע בפרסום האמריקאי Statement of Position 98-1. עלויות תוכנה לשימוש עצמי אשר התהוו מתום שלב הפיתוח המקדמי הוונו. עלויות בתקופת שלב הפיתוח המקדמי ועלויות תפעוליות לאחר שלב פיתוח היישום (גמר מבחני הקבלה) נזקפות לרווח והפסד עם היווצרותן. הוצאות אלה מופחתות החל מהשלמת הפיתוח, על פני תקופת ההנאה הכלכלית מנכסים אלה.

הוצאות פיתוח מערכות הליבה ("פרויקט אופק") מופחתות על פני 7 שנים.

יא. הפחתת הוצאות נדחות

הוצאות הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, מופחתות באופן יחסי ליתרת הקרן.

מלאי כרטיסי אשראי שנרכש על ידי חברה מאוחדת מוצג לפי עלות ומופחת על פני תקופת ההנאה הצפויה, למשך 6 שנים, תוך התייחסות למצבת הלקוחות.

יב. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

הכנסות והוצאות כלולות על בסיס צבירה, פרט להכנסות מימון על חובות בעייתיים אשר סווגו כחובות שאינם נושאי הכנסה ופרט לריבית פיגורים בהלוואות לדיור בבנק למשכנתאות, הנזקפות לדוח רווח והפסד עם גבייתן.

לעניין ניירות ערך – ר' סעיף ח' לעיל; לעניין הפרשה לחובות מסופקים – ר' סעיף ט' לעיל; לעניין מכשירים נגזרים – ר' סעיף יג' להלן.

עסקות מכירה וחכירה חוזרת הוצגו בדוחות הכספיים בהתאם לתקן בין-לאומי בחשבונאות מספר 17.

יג. מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

הבנק מכיר בכל הנגזרים, כנכסים או כהתחייבויות במאזן ומודד אותם לפי שווי הוגן. השווי ההוגן של נגזרים כאמור מוצג, נטו, ב"נכסים אחרים" או ב"התחייבויות אחרות".

השינוי בשווי ההוגן של מכשיר נגזר ידווח בדוח רווח והפסד או ייכלל בהון העצמי כמרכיב של רווח כולל אחר (other comprehensive income), בהתאם לאופן הייעוד של המכשיר הנגזר.

השינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור.

- החלק האפקטיבי של השינוי בשווי הוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים, מדווח תחילה בהון העצמי (מחוץ לדוח רווח והפסד) כמרכיב של רווח כולל אחר, ואחר כך, כאשר העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד.
- החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד כנ"ל, מוכר מיידית בדוח רווח והפסד. רווח או הפסד מנגזר שלא יועד כמכשיר מגדר מוכר בדוח רווח והפסד באופן שוטף.

לפרטים נוספים ר' ביאור 20 להלן.

יד. קיזוז מכשירים פיננסיים

נכסים והתחייבויות מקוזזים כאשר קיימת זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז וכוונה לקיזוז במועד הפרעון של העסקאות. בהתאם לכך, פקדונות מיועדים שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

סיכון להפסד מהאשראי, מקוזזים ומוצגים במאזן בסכום נטו. המרווח מפעילות זו נכלל בסעיף "עמלות תפעוליות".

טו. זכויות עובדים

התחייבויות בגין זכויות עובדים מכוסות בהפרשות מתאימות. לפרטים נוספים ר' ביאור 16 להלן.

טז. מסים על ההכנסה

1) הבנק והחברות המאוחדות שלו נוקטים בשיטה של ייחוס מסים בשל הפרשים בעיתוי זקיפת הכנסות והוצאות מסוימות לצרכי מס. המסים הנדחים חושבו לפי שיטת "ההתחייבות", בהתאם לשיעורי המס הצפויים בתקופה בה צפוי מימוש המסים הנדחים ועל-פי החוקים הקיימים בתאריך המאזן. מימושם של המסים הנדחים לקבל מותנה בקיום רווחים החייבים במס בעתיד. להערכת ההנהלה יהיו מסים נדחים אלה ניתנים למימוש בעתיד.
2) בדוחות הכספיים נכללה עתודה למסים נדחים בגין אותו חלק של ההתאמה של נכסים לא כספיים בני פחת (למעט בניינים – ר' ביאור 29 י') שלא יותר בניכוי לצרכי מס.
3) הרווחים הנצברים של חברות מוחזקות מסויימות עלולים להתחייב במסים נוספים אם וכאשר יחולקו במזומן. לגבי חברות מאוחדות – כאשר חלוקת דיבידנדים לא צפויה בעתיד הנראה לעין – לא נרשמת הפרשה למס. לגבי חברות כלולות – נרשמת הפרשה למס על רווחיהן, באם עשויה להווצר חבות מס נוספת בגין חלוקת דיבידנדים.
4) הרווח ממימוש בעתיד של ההשקעות במניות בחברות מוחזקות עלול להתחייב במס נוסף. ההפרשה למסים נדחים אינה כוללת מסים בגין מימוש אחזקות בחברות מוחזקות, כל עוד מתקיימת ההנחה של אחזקה מתמשכת בהשקעה. (ר' גם ביאור 29 יא').
5) ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".
6) בחודש יולי 2004 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 19 – "מסים על ההכנסה". התקן קובע כי יש להכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס, למעט מספר מצומצם של חריגים. כמו כן, יש להכיר בנכס מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי, הפסדים לצרכי מס והטבות מס שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצלם, למעט מספר מצומצם של חריגים (ר' כה' להלן).
בנושאים מסוימים המתייחסים לטיפול החשבונאי במסים על ההכנסה, לרבות בעניין התנאים להכרה בנכס מס נדחה בגין הפסדים להעברה והפרשי עיתוי, קיימות בהוראות המפקח על הבנקים מגבלות נוספות על אלו הכלולות בתקן חשבונאות מספר 19. בנושאים אלו חלות על הבנק גם המגבלות הנוספות שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים.
התקן חל על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2005. התקן קובע כי יש לאמצו בדרך של השפעה מצטברת של שינוי שיטה חשבונאית.

יז. התחייבויות תלויות

הטיפול החשבונאי בתביעות משפטיות תלויות נעשה בהתאם להוראות התקן האמריקאי SFAS-5: Accounting for Contingencies והוראות הנלוות אליו ובהתאם להנחיות והבהרות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראת דיווח לציבור בענין "טיפול חשבונאי בתביעות תלויות".
בהערכת התביעות המשפטיות התלויות מתבססות הנהלת הבנק והנהלות חברות הבת על חוות דעת יועציהן המשפטיים, אשר קובעות את ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון בתביעות תלויות.
התביעות סווגו בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפות לסיכון, כמפורט להלן:

1) צפוי (Probable) – ההסתברות מעל ל-70%.
2) אפשרי (Reasonably Possible) – ההסתברות מעל ל-20% וקטנה או שווה ל-70%.
3) קלוש (Remote) – ההסתברות קטנה או שווה ל-20%.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בהתאם להוראה, רק במקרים נדירים רשאי תאגיד בנקאי לקבוע בדוחות הכספיים שלא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ותביעה שאושרה כייצוגית, וכן בארבעה דוחות כספיים (כולל דוח שנתי אחד) שיפורסמו לאחר שתוגש תביעה עם בקשה להכיר בה כייצוגית, כאשר במנין תקופה זו לא תיכלל תקופה שבה עוכבו ההליכים לפי החלטה של בית המשפט. בביאור 19 הוצגו בנפרד תביעות תלויות אשר לגביהן אין אפשרות של אומדן סביר של החשיפה. הבנק תאר הליכים משפטיים מהותיים המתנהלים כנגד הבנק וחברות הקבוצה. לעניין זה קבע הבנק כי דרך כלל, יתואר הליך משפטי שהסכום הנתבע בו עולה על 0.5% מההון העצמי של הבנק אם לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, על 1% מההון העצמי אם סבירות התממשות הסיכון הינה אפשרית, ועל 2% מההון העצמי אם סבירות התממשותו הינה קלושה.

יצויין עוד כי במקרים בהם הבנק הינו אחד מהנתבעים בתיק, והתובעים לא ייחסו בתביעתם סכום לכל אחד מהנתבעים, הערכת סכום התביעה שרלבנטי לבנק בוצעה, כמיטב היכולת, בשים לב לכך שהתחשבות בסכום הכולל עשויה להטעות ואין היא נכונה בנסיבות העניין, וההערכה אינה מייצגת בהכרח את החלוקה כפי שתיקבע בסופו של דבר בידי בית המשפט.

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, בהתאם להערכות הנהלת הבנק והחברות המאוחדות שלו, בהתבסס על חוות דעת היועצים המשפטיים שלהן.

יח. דוח על תזרימי המזומנים

תזרימי המזומנים מפעילות בנכסים ובהתחייבויות הוצגו בסכום נטו, למעט תזרימי המזומנים הנובעים מפריטים לא-כספיים, מאיגרות חוב מוחזקות לפדיון ומניירות ערך זמינים למכירה. מזומנים לענין זה, כוללים יתרות מזומנים ופקדונות בבנקים שתקופת הפקדתם המקורית היא עד שלושה חודשים.

יט. רווח למניה

בחודש פברואר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 21 – "רווח למניה". התקן קובע את עקרונות החישוב וההצגה של הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה. התקן מחליף את הוראות גילוי דעת מס' 55 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר הרווח למניה.

התקן חל על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006 ואילך. התקן מורה כי אימוצו ייעשה בדרך של הצגה מחדש (restatement) של מספרי ההשוואה של הרווח למניה המתייחסים לתקופות דיווח קודמות.

בעקבות יישום התקן מציג הבנק את הרווח למניה ליחידה בת מניה אחת של 0.1 ש"ח ע.נ., בעוד שבעבר הוצג הרווח למניה ליחידה בת 1 ש"ח ע.נ. מספרי ההשוואה של הרווח למניה המתייחסים לתקופות דיווח קודמות הוצגו מחדש.

כ. שימוש באומדנים

הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי ההכנסות וההוצאות בתקופת הדיווח. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

כא. ירידת ערך נכסים

בחודש פברואר 2003 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 15 בעניין ירידת ערך נכסים. התקן קובע נהלים שעל תאגיד ליישם כדי להבטיח שהנכסים במאזן המאוחד לא יוצגו בסכום העולה על הערך בר-ההשבה שלהם, שהינו הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס וממימושו.

התקן חל על כל הנכסים במאזן המאוחד, למעט נכסי מס ונכסים כספיים (פרט לנכסים כספיים שהם השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות בת).

כמו כן, קובע התקן את כללי ההצגה והגילוי לגבי נכסים שחלה ירידה בערכם.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כב. מכשירים פיננסיים – גילוי והצגה

בחודש אוגוסט 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 22 – "מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה". התקן קובע את כללי ההצגה של מכשירים פיננסיים בדוחות הכספיים ומפרט את הגילוי הנדרש בגינם. כמו כן, התקן קובע את אופן הסיווג של מכשירים פיננסיים להתחייבות פיננסית ולהון עצמי, סיווג ריבית, דיבידנדים, הפסדים ורווחים הקשורים להם והנסיבות בהן יש לקזז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התקן חל על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006 או לאחר מכן.

התקן קובע כי יש לאמצו בדרך של "מכאן ולהבא". מספרי ההשוואה המוצגים בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות במועד תחילת התקן לא יוצגו מחדש.

בנושאים מסויימים המתייחסים לטיפול באמור לעיל, קיימות הוראות של המפקח על הבנקים. בנושאים אלה יחולו על הבנק הוראות המפקח. לתקן לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

כג. תשלום מבוסס מניות

בחודש ספטמבר 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 24 – "תשלום מבוסס מניות". התקן מחייב להכיר בדוחות הכספיים בעסקאות תשלום מבוסס מניות, כולל עסקאות עם עובדים או צדדים אחרים שיש לסלקן במכשירים הוניים, במזומן או בנכסים אחרים. בהתאם לתקן עסקאות תשלום מבוסס מניות שבהן מתקבלות סחורות או שירותים יירשמו לפי שווין ההוגן.

בין היתר דורש התקן כי בעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים, הסחורות או השירותים שהתקבלו, והגידול המקביל בהון העצמי, יימדדו לפי השווי ההוגן של הסחורות או השירותים שהתקבלו, אלא אם כן לא ניתן לאמוד באופן מהימן את שוויין ההוגן.

באשר לעסקאות עם עובדים, נדרש למדוד את השווי ההוגן של המכשירים ההוניים המוענקים, משום שבדרך כלל אין זה אפשרי לאמוד באופן מהימן את השווי ההוגן של השירותים שהתקבלו מהעובדים.

השווי ההוגן של המכשירים ההוניים המוענקים יימדד במועד ההענקה (grant date).

הוצאות השכר, במקרה של הנפקת אופציות לעובדים, תפרשנה לאורך תקופת ההקניה (vesting period), במקביל לרישום בקרן הון.

בנוסף, קובע התקן דרישות גילוי שונות בנוגע למהות ולהיקף של הסדרי תשלום מבוסס מניות שהיו קיימים במהלך התקופה, ובנוגע לאופן בו נקבע השווי ההוגן של הסדרים כאלו.

התקן חל על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006.

השלכות אימוץ התקן על הבנק תלויות בהענקות קיימות ועתידיות של תשלומים מבוססי מניות על ידי הבנק. (לפרטים בדבר תוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק, ר' ביאור 13 להלן).

כד. גילוי ההשפעה של כללים חדשים בתקופה שלפני יישומם

בחודש יוני 2000 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 6 המחייב "גילוי ההשפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם".

תקן חשבונאות מס' 29. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן: "התקן") וזאת בהמשך להחלטת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות מחודש נובמבר 2005.

בהתאם להוראות התקן, תאגידים שחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, חל עליהם ומחוייבים לדווח על פי תקנות שהותקנו מכח חוק זה, יחוייבו לערוך את דוחותיהם הכספיים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים החל בדוחות הכספיים לתקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2008 ואילך.

האמור אינו חל על תאגידים שלפי תקנות ניירות ערך דוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

האימוץ לראשונה של תקני IFRS ייעשה תוך יישום הוראות תקן IFRS 1, שעניינו אימוץ לראשונה של תקני IFRS.

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

- בכוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה–IFRS, שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
- במחצית השניה של שנת 2009 הוא יפרסם את החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות (convergence) בין תקני הדיווח הבינלאומיים ובין התקנים האמריקאיים מאידך.
- לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים על בסיס התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

תקן חשבונאות מס' 27. בחודש ספטמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 27 – "רכוש קבוע". התקן מטפל בהכרה בנכסים, ברישום פחת בגינם, בטיפול בפיצוי בגין ירידת ערך של נכס, בגריעת נכסים ובטיפול בהתחייבות בגין עלויות פירוק ופינוי של פריט ושיקום האתר בו ממוקם הפריט.

השינוי העיקרי בתקן החדש הוא הוספת מודל הערכה מחדש כמודל אפשרי להכרה בנכס. בהתאם למודל הערכה מחדש, פריט רכוש קבוע, שניתן למדוד את שוויו ההוגן באופן מהימן, יוצג בסכום משוערך בניכוי פחת שנצבר לאחר מכן ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו לאחר מכן. הערכות מחדש יבוצעו באופן סדיר, בגין כל הקבוצה של הרכוש הקבוע שאליה משתייך הנכס שהוערך מחדש.

התקן יחול על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007 ואילך. בעת אימוץ התקן לראשונה נדרש ליישם אותו בדרך של יישום למפרע, למעט שני חריגים שנקבעו בתקן.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן אימוץ התקן על ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

תקן חשבונאות מס' 23. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 23 – "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה". התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות כספיים), התשנ"ו–1996. התקן מושתת על העקרון לפיו בסיס ההערכה בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה הוא השווי ההוגן. הפרשים בין התמורה שנקבעה בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה לבין השווי ההוגן של אותן עסקאות ייזקפו להון העצמי. התקן מפרט את הטיפול החשבונאי לגבי סוגים נפוצים של עסקאות.

התקן חל על עסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה שיבוצעו לאחר 1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה לבעל השליטה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני מועד תחילת התקן, ממועד תחולתו.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן אימוץ התקן על ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

תקן חשבונאות מס' 30. בחודש מרס 2007 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 30 – "נכסים בלתי מוחשיים". תקן זה קובע את הטיפול החשבונאי בנכסים בלתי מוחשיים ומגדיר כיצד למדוד את ערכם בספרים של נכסים אלה, תוך פירוט הגילויים הנדרשים. התקן יחול על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן אימוץ התקן על ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

כה. השפעה מצטברת

השפעה מצטברת של שינוי בכללי חשבונאות – יישום לראשונה של תקן חשבונאות מס' 19 (שנת 2005)

החל מיום 1 בינואר 2005 הבנק יישם את הוראות תקן חשבונאות מס' 19 (ר' לעיל בסעיף טז' 6). השפעת התקן, בסך של כ–4 מיליון ש"ח, הוצגה בדרך של השפעה מצטברת של שינוי שיטה חשבונאית.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כו. עסקאות בכרטיסי אשראי – הצגה מחדש (restatement)

ביום 21 בפברואר 2007 הפיץ הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור, בעקבות פרסום מתכונת הדיווח לציבור של חברות כרטיסי האשראי. בהתאם לחוזר, תוקנה הגדרת "אשראי לציבור", כך שתכלול גם "יתרות חוב של הציבור הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי".

על פי חוות דעת משפטית שקיבל הבנק, יש לראות ביתרות חוב הנובעות מעסקות בכרטיסי אשראי שבוצעו על ידי לקוחות הבנק, באמצעות כרטיסי אשראי שהונפקו ללקוח על ידי הבנק, בשיתוף עם חברת כרטיסי האשראי, כ"אשראי" שנתן הבנק ללקוח.

בעבר הוצגו יתרות חוב אלה כ"פריט חוץ מאזני". לאור תיקון ההוראות סווגו יתרות החוב האמורות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006 לסעיף "אשראי לציבור". נתוני ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש בהתאם.

כתוצאה מההצגה מחדש גדל האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2005 בסך של כ–3,926 מיליון ש"ח במאוחד ו–1,813 מיליון ש"ח בבנק, כנגד גידול בסכום זהה בהתחייבות אחרות.

2. מזומנים ופקדונות בבנקים[1]

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
מזומנים ופקדונות בבנקים מרכזיים	4,017	1,934	3,243	1,099
פקדונות בבנקים מסחריים	20,138	17,235	17,049	12,777
קיבולים	1	1	1	1
פקדונות בתאגידים בנקאיים מיוחדים	1,250	1,416	7,638	7,851
סך הכל	25,406	20,586	27,931	21,728
מזה: מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים	22,114	18,099	19,321	13,153

הערה:
(1) שעבודים, ר' ביאור 15.

3. ניירות ערך[1]

א. המאוחד

	31 בדצמבר 2006				
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות–עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן[2]
	במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	4,783	4,783	37	70	4,750
של אחרים	41	41	–	1	40
סך הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון	4,824	4,824	37	71	4,790
(2) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	25,516	25,488	260	232	25,516
של אחרים	4,316	4,321	19	24	4,316
סך הכל	29,832	29,809[3]	279	256	29,832
מניות:					
של אחרים	1,193	941	253	1	1,193
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	31,025	30,750	532[4]	257[4]	31,025[5]
(3) ניירות ערך למסחר					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	2,580	2,533	52	5	2,580
של אחרים	471	384	95	8	471
סך הכל	3,051	2,917	147	13	3,051
מניות:					
של אחרים	14	13	2	1	14
סך הכל ניירות ערך למסחר	3,065	2,930	149[6]	14[6]	3,065
סך הכל ניירות ערך	38,914	38,504	718	342	38,880

הערה כללית: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב, ר' ביאור 23 ה'. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות, ר' ביאור 25.

הערות:

(1) שעבודים, ר' ביאור 15.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל בשווי שוק של 2,074 מיליון ש"ח (כ–491 מיליון דולר).

(4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(5) כולל מניות ואגרות חוב שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין המוצגים לפי העלות בסך 371 מיליון ש"ח.

(6) נזקפו לדוח רווח והפסד.

3. ניירות ערך[1](המשך)

א. המאוחד (המשך)

	31 בדצמבר 2005				
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות–עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן[2]
	במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	5,810	5,810	60	109	5,761
של אחרים	23	23	–	–	23
סך הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון	5,833	5,833	60	109	5,784
(2) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	27,856	27,873	184	201	27,856
של אחרים[7]	4,761	4,784	69	92	4,761
סך הכל	32,617	32,657[3]	253	293	32,617
מניות:					
של אחרים	1,060	994	66	–	1,060
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	33,677	33,651	319[4]	293[4]	33,677[5]
(3) ניירות ערך למסחר					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	2,166	2,159	11	4	2,166
של אחרים	509	500	16	7	509
סך הכל	2,675	2,659	27	11	2,675
מניות:					
של אחרים	3	4	–	1	3
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,678	2,663	27[6]	12[6]	2,678
סך הכל ניירות ערך	42,188	42,147	406	414	42,139

הערה כללית: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב, ר' ביאור 23 ה'. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות, ר' ביאור 25.

הערות:

(1) שעבודים, ר' ביאור 15.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל בשווי שוק של 4,852 מיליון ש"ח (כ- 1,054 מיליון דולר).

(4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(5) כולל מניות ואגרות חוב שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין המוצגים לפי העלות בסך 815 מיליון ש"ח.

(6) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(7) לפרטים בדבר מניות של חברה מאוחדת שנרכשו מלכתחילה במטרה למוכרן, ר' באור 6 ה'.

3. ניירות ערך[1](המשך)

ב. הבנק

	31 בדצמבר 2006			
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות–עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן[2]
	במיליוני שקלים חדשים				
(1) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	12,273	12,089	202	18	12,273
של אחרים	1,397	1,399	3	5	1,397
סך הכל	13,670	13,488	205	23	13,670
מניות:					
של אחרים	719	503	216	–	719
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	14,389	13,991	[3]421	[3]23	[4]14,389
(2) ניירות ערך למסחר					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	2,410	2,404	11	5	2,410
של אחרים	133	131	2	–	133
סך הכל	2,543	2,535	13	5	2,543
מניות:					
של אחרים	5	3	3	1	5
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,548	2,538	[5]16	[5]6	2,548
סך הכל ניירות ערך	16,937	16,529	437	29	16,937

הערה כללית: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב, ר' ביאור 23 ה'. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות, ר' ביאור 25.

הערות:

(1) שעבודים, ר' ביאור 15.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין המוצגים לפי העלות בסך 46 מיליון ש"ח.

(5) נזקפו לדוח רווח והפסד.

3. ניירות ערך[1](המשך)

ב. הבנק (המשך)

	31 בדצמבר 2005			
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות–עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן[2]
	במיליוני שקלים חדשים				
(1) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	13,163	13,061	124	22	13,163
של אחרים	1,557	1,555	4	2	1,557
סך הכל	14,720	14,616	128	24	14,720
מניות:					
של אחרים[6]	532	484	48	–	532
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	15,252	15,100	176[3]	24[3]	15,252[4]
(2) ניירות ערך למסחר					
איגרות חוב ומלוות:					
ממשלתיים	1,900	1,899	5	4	1,900
של אחרים	80	80	–	–	80
סך הכל	1,980	1,979	5	4	1,980
מניות:					
של אחרים	1	2	–	1	1
סך הכל ניירות ערך למסחר	1,981	1,981	5[5]	5[5]	1,981
סך הכל ניירות ערך	17,233	17,081	181	29	17,233

הערה כללית: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב, ר' ביאור 23 ה'. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות, ר' ביאור 25.

הערות:

(1) שעבודים, ר' ביאור 15.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(4) כולל מניות ואגרות חוב שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין המוצגים לפי העלות בסך 399 מיליון ש"ח.

(5) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(6) לפרטים בדבר מניות של חברה מאוחדת שנרכשו מלכתחילה במטרה למוכרן, ר' באור 6 ה'.

3. ניירות ערך[1] (המשך)

ג. הסעיף כולל יתרה בסך של: במאוחד – 444 מיליון ש"ח, בבנק – 317 מיליון ש"ח, המייצגת את חלקם היחסי של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ בבטוחה שקיבלו מלווה מסויים, כמפורט להלן.

הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט העמידו הלוואה, כחלק מקונסורציום של מספר בנקים. לאחר שהלווה לא עמד בתנאי ההלוואה ולא שילם את הריבית התקופתית, מינה בית המשפט לבקשת קונסורציום הבנקים, כונס נכסים למימוש מניות "בזק" ששועבדו להבטחת החוב.

ביום 15 ביולי 2003, הוציא המפקח על הבנקים הנחיה, לפיה יש לסווג את יתרת החוב האמורה, בתוקף מיום 30 ביוני 2003, כ"נייר ערך", במסגרת "התיק הזמין למכירה", על פי שווי השוק של חלקם היחסי של הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט בבטוחה. הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט ערכו את הסיווג על פי ההנחיה, בהתאם לשווי השוק של חלקם בבטוחה ליום 30 ביוני 2003, שהסתכם בכ–326 מיליון ש"ח. החל ממועד זה, שינויים בשווי השוק של הבטוחה נזקפים לקרן ההון מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

ליום 31 בדצמבר 2006, עלה שווי השוק של מניות בזק על עלותן, כפי שנקבעה בהנחיות המפקח על הבנקים, בסך של 91 מיליון ש"ח. לאחר תאריך המאזן התקבל דיבידנד בסך 52 מיליון ש"ח, אשר יירשם ברבעון הראשון של שנת 2007.

ד. הסעיף כולל מניות של "הוט", אשר התקבלו במסגרת הסדר הנושים של חברת "תבל", עם השלמת עסקת מיזוג חברות הכבלים, ביום 31 בדצמבר 2006, ששווין ההוגן כ–73 מיליון ש"ח.

בהתאם להנחיה של הפיקוח על הבנקים, עודף השווי ההוגן של המניות שהתקבלו על יתרת החוב נטו (לאחר הפרשות לחובות מסופקים), בסך של כ–33 מיליון ש"ח, נרשמה בהתחייבויות אחרות.

ה. לפרטים בדבר מכירת החזקות בהראל השקעות בביטוח בע"מ, ר' ביאור 6 ח' להלן. יתרת המניות שנותרה בשלב זה בידי הבנק מוצגת בסעיף ניירות ערך.

ו. במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2006 מיינה אי די בי ניו יורק ניירות ערך בשווי שוק של כ–182.5 מיליון דולר מהתיק הזמין למכירה לתיק למסחר. כתוצאה מההעברה האמורה הכירה אי די בי ניו יורק ברווחים שטרם מומשו, בהיקף של כ–5.8 מיליון דולר, כרווח.

הבנק ביטל את ההעברה ואת הרווח נטו שהוכר, בהתאם להנחיה של הפיקוח על הבנקים.

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים)

א. אשראי לציבור

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
אשראי	90,484	*88,184	51,604	*49,290
התחייבויות לקוחות עבור קיבולים	285	312	179	193
סך כל האשראי	90,769	88,496	51,783	49,483
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים	(594)	(680)	(316)	(308)
סך הכל	90,175	87,816	51,467	49,175

* הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערה:

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נוכחה מסעיפי האשראי המתאימים (ר' ביאור 4 ג').

ב. האשראי לציבור כולל:

1. אשראי ללווים בעיתיים שאינם רשויות מקומיות:

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
א) אשראי ללווים בעיתיים שאינו נושא הכנסה				
יתרה ליום המאזן:				
במטבע ישראלי לא צמוד	1,794	*1,957	1,193	*1,363
במטבע ישראלי צמוד למדד	318	*357	200	*161
במטבע חוץ (לרבות צמוד למטבע חוץ)	417	396	343	*265
ב) אשראי ללווים שאורגן מחדש				
1) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת עם ויתור על הכנסות:				
במטבע ישראלי לא צמוד:				
יתרה ליום המאזן	1	3	–	3
תקופה ממוצעת לפרעון בשנים	6	–	–	–
שיעור הכנסה אפקטיבי:				
הגלום בזרמי ההחזר הצפויים	6.3%	–	–	–
הגלום בזרמי ההחזר לפי החוזים המקוריים	8.5%	–	–	–
במטבע ישראלי צמוד למדד:				
יתרה ליום המאזן	–	7	–	–
תקופה ממוצעת לפרעון בשנים	–	9	–	–
שיעור הכנסה אפקטיבי:				
הגלום בזרמי ההחזר הצפויים	–	4.4%	–	–
הגלום בזרמי ההחזר לפי החוזים המקוריים	–	6.4%	–	–

*סווג מחדש

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים) (המשך)

ב. האשראי לציבור כולל (המשך):

1. אשראי ללווים בעיתיים שאינם רשויות מקומיות (המשך):

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
2) אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות:				
יתרה ליום המאזן:				
במטבע ישראלי לא צמוד	1	*6	–	*3
במטבע ישראלי צמוד למדד	7	*1	–	–
במטבע חוץ (לרבות צמוד למטבע חוץ)	–	11	–	–
3) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת ללא ויתור על הכנסות:				
יתרה ליום המאזן:				
במטבע ישראלי לא צמוד	66	*100	19	39
במטבע ישראלי צמוד למדד	107	*52	33	*10
במטבע חוץ (לרבות צמוד למטבע חוץ)	104	277	78	228
ג) אשראי ללווים, שלגביהם קיימת החלטה של הנהלת הבנק על ארגון מחדש של חבותם, שטרם בוצע				
יתרה ליום המאזן	143	92	135	33
ד) אשראי בפיגור זמני				
יתרה ליום המאזן	187	*390	140	291
ריבית שנזקפה לדוח רווח והפסד בגין האשראי הנ"ל	11	25	10	22
ה) אשראי בהשגחה מיוחדת				
יתרה ליום המאזן	3,543	*3,804	2,714	*2,847

*סווג מחדש

2. אשראי למגזר הרשויות המקומיות:

א) אשראי לרשויות המקומיות

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
יתרה ליום המאזן	244	293	214	259
ב) האשראי לרשויות המקומיות כולל:				
(1) אשראי בהשגחה מיוחדת:				
יתרה ליום המאזן	16	27	15	25
(2) אשראי שאינו כלול במסגרת האשראי ללווים בעייתיים כנ"ל:				
יתרה ליום המאזן	228	266	199	234
ריבית שנזקפה לדוח רווח והפסד בגין אשראי כנ"ל	24	26	20	22
סך הכל	244	293	214	259

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים) (המשך):

ג. הפרשה לחובות מסופקים

	2006			
	הפרשה ספציפית[1]			
	לפי עומק הפיגור	אחרת	הפרשה נוספת[2]	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים			
המאוחד				
יתרת הפרשה לתחילת השנה	150	5,005	748	5,903
הפרשות בשנת החשבון	68	735	46	849
הקטנת הפרשות	(52)	(99)	(119)	(270)
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות	–	(9)	–	(9)
סכום שנזקף לדוח רווח והפסד	16	627	(73)	570
מחיקות/העברות	(5)	(342)	–	(347)
תאום יתרות פתיחה של שלוחות הבנק בחו"ל	–	(12)	–	(12)
יתרת הפרשה לסוף השנה	161	5,278	675	6,114
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור	–	54	81	135
הבנק				
יתרת הפרשה לתחילת השנה	–	4,167	352	4,519
הפרשות בשנת החשבון	–	451	24	475
הקטנת הפרשות	–	(81)	(16)	(97)
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות	–	(1)	–	(1)
סכום שנזקף לדוח רווח והפסד	–	369	8	377
מחיקות	–	(265)	–	(265)
שחיקה ותאום יתרות	–	–	–	–
יתרת הפרשה לסוף השנה	–	4,271	360	4,631
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור	–	51	44	95

* סווג מחדש.

הערות:

(1) בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב בפיגור. בהלוואות אחרות, לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

(2) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים: המאוחד – 423 מיליון ש"ח; 2005 – 509 מיליון ש"ח; 2004 – 478 מיליון ש"ח; הבנק – 197 מיליון ש"ח; 2005 – 197 מיליון ש"ח; 2004 – 197 מיליון ש"ח. (ראה ביאור 1 ט').

2005				2004			
הפרשה ספציפית[1]				הפרשה ספציפית[1]			
לפי עומק הפיגור	אחרת	הפרשה נוספת[2]	סך הכל	לפי עומק הפיגור	אחרת	הפרשה נוספת[2]	סך הכל
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים			
*130	*4,838	*695	5,663	*112	*4,405	*660	5,177
63	742	72	877	62	993	59	1,114
(41)	(105)	(23)	(169)	(41)	(160)	(24)	(225)
–	(17)	–	(17)	–	(9)	–	(9)
22	620	49	691	21	824	35	880
(2)	(457)	4	(455)	(3)	(396)	–	(399)
–	4	–	4	–	5	–	5
*150	*5,005	*748	5,903	*130	*4,838	*695	5,663
–	65	68	133	–	53	70	123
–	4,093	340	4,433	–	3,794	344	4,138
–	506	30	536	–	711	20	731
–	(76)	(18)	(94)	–	(124)	(24)	(148)
–	(1)	–	(1)	–	(1)	–	(1)
–	429	12	441	–	586	(4)	582
–	(359)	–	(359)	–	(290)	–	(290)
–	4	–	4	–	3	–	3
–	4,167	352	4,519	–	4,093	340	4,433
–	63	44	107	–	51	42	93

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים) (המשך):

ד. הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה בגינן לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור המאוחד

	31 בדצמבר 2006					31 בדצמבר 2005				
	עומק הפיגור									
	מעל 3 עד 6 חודשים	מעל 6 עד 15 חודשים	מעל 15 עד 33 חודשים	מעל 33 חודשים	סה"כ	מעל 3 עד 6 חודשים	מעל 6 עד 15 חודשים	מעל 15 עד 33 חודשים	מעל 33 חודשים	סה"כ
	במיליוני שקלים חדשים									
סכום הפיגור	7	16	19	62	104	*7	*17	*21	*48	93
מזה : רבית על סכום הפיגור	–	–	1	15	16	–	–	*1	*11	12
יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור[1]	1	23	46	91	161	–	*25	*47	*78	150
יתרת ההלוואות בניכוי הפרשה	140	137	51	24	352	*166	*158	*54	*20	398

* סווג מחדש.

הערה:

(1) לא כולל הפרשה לרבית בגין החוב שבפיגור.

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים) (המשך)

ה. אשראי לציבור[1] וסיכון אשראי חוץ מאזני[2] לפי גודל האשראי של לווה המאוחד

		31 בדצמבר				
		2006		2005		
		מספר לווים[2]	אשראי	סיכון אשראי[3]	מספר לווים[2]*	אשראי*	סיכון אשראי[3]*
		במיליוני שקלים חדשים				
תקרת האשראי: באלפי שקלים חדשים						
	עד 10	399,025	1,551	1,861	374,949	1,563	1,511
מעל 10	עד 20	99,019	1,174	768	88,553	954	592
מעל 20	עד 40	118,129	2,046	2,280	112,066	1,689	2,051
מעל 40	עד 80	110,218	2,964	3,961	110,487	2,579	3,908
מעל 80	עד 150	51,463	3,303	2,413	51,336	2,977	2,169
מעל 150	עד 300	27,128	4,644	1,554	29,049	4,613	1,163
מעל 300	עד 600	16,677	5,840	1,625	17,750	5,899	1,069
מעל 600	עד 1,200	7,624	4,530	1,775	7,810	4,433	1,461
מעל 1,200	עד 2,000	2,672	2,648	1,130	2,655	2,770	1,030
מעל 2,000	עד 4,000	2,151	4,248	1,637	2,172	4,146	1,533
מעל 4,000	עד 8,000	1,172	4,419	2,231	1,350	5,091	2,021
מעל 8,000	עד 20,000[4]	1,114	8,819	4,675	1,036	7,717	4,614
מעל 20,000	עד 40,000[4]	582	8,796	5,069	494	8,108	4,537
מעל 40,000	עד 200,000[4]	547	25,018	18,373	580	26,396	16,845
מעל 200,000	עד 400,000[4]	49	6,763	5,668	38	5,638	4,578
מעל 400,000	עד 800,000[4]	16	3,581	4,190	13	5,219	1,941
מעל 800,000	עד 1,200,000[4][5]	6	1,628	4,402	2	841	981
סך הכל		837,592	91,972	63,612	800,340	90,633	52,004
הכנסות לקבל וחייבים אחרים[6]			1,976	–		1,873	–
סך הכל			93,948	63,612		92,506	52,004

* הוצג מחדש - ר' ביאור 1 כו'.

הערות:

(1) לרבות השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסים נגזרים כנגד הציבור, ובניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.

(2) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון אשראי.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(4) המאוחד לפי איחוד ספציפי.

(5) תקרת האשראי במדרגה העליונה הינה בסך של 1,163 מיליון ש"ח.

(6) יתרת לקוחות כאל בגין כרטיסי אשראי בהם כאל הוא המנפיק. המפקח על הבנקים פטר את חברות כרטיסי האשראי, בשלב זה, מפילוח היתרות לפי גודל לווה.

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים) (המשך)

ה. אשראי לציבור[1] וסיכון אשראי חוץ מאזני[2] לפי גודל האשראי של לווה (המשך)

הבנק

		31 בדצמבר				
		2006		2005		
		מספר לווים[2]	אשראי	סיכון אשראי[3]	מספר לווים[2]*	אשראי*	סיכון אשראי[3]*
		במיליוני שקלים חדשים				
תקרת האשראי: באלפי שקלים חדשים							
	עד 10	199,589	284	1,688	209,975	345	1,452
מעל 10	עד 20	56,768	559	532	56,011	494	549
מעל 20	עד 40	88,119	1,247	2,184	84,688	982	1,964
מעל 40	עד 80	92,019	1,986	3,887	91,594	1,590	3,856
מעל 80	עד 150	38,432	1,921	2,308	38,182	1,616	2,114
מעל 150	עד 300	12,112	1,528	1,391	13,467	1,406	1,063
מעל 300	עד 600	5,075	1,305	1,335	5,808	1,222	852
מעל 600	עד 1,200	3,419	1,690	1,117	3,723	1,507	995
מעל 1,200	עד 2,000	1,311	1,271	695	1,503	1,307	647
מעל 2,000	עד 4,000	1,155	2,124	999	1,272	2,060	969
מעל 4,000	עד 8,000	746	2,590	1,479	922	2,996	1,422
מעל 8,000	עד 20,000	604	4,516	2,932	581	3,486	2,619
מעל 20,000	עד 40,000	293	5,094	3,039	276	3,610	2,714
מעל 40,000	עד 200,000	340	16,125	12,128	342	17,370	9,370
מעל 200,000	עד 400,000	36	5,136	4,895	36	5,044	4,861
מעל 400,000	עד 800,000	16	3,973	4,505	12	4,571	1,790
מעל 800,000	עד 1,200,000	5	1,146	3,807	2	841	981
מעל 1,200,000	עד 1,600,000	1	–	1,305	1	44	1,213
סך הכל		500,040	52,495	50,226	508,395	50,491	39,431

* הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערות:

(1) לרבות השקעות באגרות חוב של הציבור, נכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים כנגד הציבור ובניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.

(2) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון אשראי.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

4. אשראי לציבור (בניכוי הפרשה לחובות מסופקים (המשך)

ו. פרטים על אופן חישוב ההפרשה הספציפית בהלוואות לדיור במאוחד

31 בדצמבר 2006

	יתרת אשראי	יתרת חוב	יתרה בפיגור	הפרשה ספציפית: לפי עומק הפיגור	הפרשה ספציפית: אחרת	הפרשה ספציפית: סך הכל
הלוואות לדיור	6,391	302	88	141	–	141
הלוואות גדולות	1,355	79	28	5	25	30
הלוואות אחרות	846	82	26	15	19	34
סך הכל	8,592	463	142	161	44	205

31 בדצמבר 2005

	יתרת אשראי	יתרת חוב	יתרה בפיגור	הפרשה ספציפית: לפי עומק הפיגור	הפרשה ספציפית: אחרת	הפרשה ספציפית: סך הכל
הלוואות לדיור	6,622	329	78	127	–	127
הלוואות גדולות	1,139	104	33	6	26	32
הלוואות אחרות	874	90	25	17	17	34
סך הכל	8,635	523	136	150	43	193

הערות:
(1) ההלוואות שעל פי הוראות בנק ישראל, קיימת חובה לערוך בגינן הפרשה לפי עומק הפיגור.
(2) ההלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על 783 אלפי ש"ח (2005: 785 אלפי ש"ח).

5. אשראי לממשלות

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
אשראי במסגרת הסדרים להשלמת				
הריבית לזכאי משרד השיכון	–	50	–	–
בניכוי השלמת ריבית מראש, מהממשלה	–	(50)	–	–
אשראי אחר[1]	18	92	7	89
סך כל האשראי לממשלות	18	92	7	89

הערה:
(1) כולל אשראי לממשלות זרות במאוחד – בסך 6 מיליון ש"ח (2005: 26 מיליון ש"ח).
בבנק – בסך 4 מיליון ש"ח (2005: 23 מיליון ש"ח).

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה

א. המאוחד

	31 בדצמבר 2006			31 בדצמבר 2005		
	חברות כלולות	חברות מאוחדות	סך הכל	חברות כלולות	חברות מאוחדות	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים					
השקעות						
השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני[1]	1,353	224	1,577	1,471	49	1,520
השקעות אחרות:						
בשטרי הון	2	–	2	2	–	2
בהלוואות בעלים	12	–	12	5	–	5
סך כל ההשקעות האחרות	14	–	14	7	–	7
סך כל ההשקעות	1,367	224	1,591	1,478	49	1,527
מזה:						
רווחים שנצברו מ–1 בינואר 1992	678	(21)	657	*520	(36)	484
סעיפים שנצברו בהון העצמי מ–1 בינואר 1992:						
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו	31	–	31	15	–	15
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(2)	–	(2)	(1)	–	(1)
פרטים בדבר מוניטין:						
קצב הפחתה		10 שנים			10 שנים	
הסכום המקורי	10	246	256	6	82	88
יתרה להפחתה	7	224	231	5	49	54
פרטים בדבר הפרש מקורי שיוחס:						
קצב הפחתה					20 שנים	
הסכום המקורי	–	–	–	114	–	114
יתרה להפחתה	–	–	–	91	–	91
פרטים לגבי ערך בספרים ושווי השוק של השקעות סחירות:						
הערך בספרים	1,254	–	1,254	1,360	–	1,360
שווי השוק	1,477	–	1,477	1,928	–	1,928

*סווג מחדש.

הערה:

(1) כולל רווחים והתאמות מתרגום השקעות ביחידות אוטונומיות שנצברו ממועד הרכישה ועד ליום 31.12.91.

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

ב. הבנק

	31 בדצמבר 2006			31 בדצמבר 2005		
	חברות כלולות	חברות מאוחדות	סך הכל	חברות כלולות	חברות מאוחדות	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים					
השקעות						
השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני[1]	1,322	5,083	6,405	1,434	4,779	6,213
השקעות אחרות:						
בכתבי התחייבות נדחים ובשטרי הון	2	140	142	2	146	148
הלוואות בעלים	3	68	71	–	72	72
סך כל ההשקעות האחרות	5	208	213	2	218	220
סך כל ההשקעות	1,327	5,291	6,618	1,436	4,997	6,433
מזה:						
רווחים שנצברו מ–1 בינואר 1992	684	2,353	3,037	*536	2,328	2,864
סעיפים שנצברו בהון העצמי מ–1 בינואר 1992:						
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו	31	(53)	(22)	15	(133)	(118)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(2)	35	33	(1)	37	36
מענק המדינה לעובדים (הפרטה)	–	32	32	–	–	–
פרטים בדבר מוניטין:						
קצב הפחתה		10 שנים			10 שנים	
הסכום המקורי	8	242	250	4	80	84
יתרה להפחתה	7	223	230	4	49	53
פרטים בדבר הפרש מקורי שיוחס:						
קצב הפחתה					20 שנים	
הסכום המקורי	–	–	–	114	–	114
יתרה להפחתה	–	–	–	91	–	91
פרטים לגבי ערך בספרים ושווי השוק של השקעות סחירות:						
הערך בספרים	1,254	550	1,804	1,360	527	1,887
שווי השוק	1,477	408	1,885	1,928	488	2,416

*סווג מחדש.

הערה:

(1) כולל רווחים והתאמות מתרגום השקעות ביחידות אוטונומיות שנצברו ממועד הרכישה ועד ליום 31.12.91.

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

חלקו של הבנק ברווחים או בהפסדים של חברות מוחזקות

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות מוחזקות (במאוחד – כלולות)	190	196	135	248	770	475
הפרשה למסים:						
מסים שוטפים	–	–	–	25	58	44
מסים נדחים	2	22	–	3	26	2
סך כל ההפרשה למסים	2	22	–	28	84	46
חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות מוחזקות (במאוחד – כלולות), לאחר השפעת המס	188	174	135	220	686	429

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות:

שם החברה	פרטים על החברה	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		חלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאזני		לפי שווי שוק	
		2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
		באחוזים				במיליוני שקלים חדשים			
1. חברות בת מאוחדות									
Discount Bancorp, Inc.[1]	חברת אחזקות	100.00	100.00	100.00	100.00	27	29	–	–
Israel Discount Bank Of New York[2]	בנק מסחרי, ארה"ב	100.00	100.00	100.00	100.00	2,461	2,512	–	–
בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ	בנק מסחרי	100.00	100.00	100.00	100.00	1,160	1,055	–	–
בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ[3]	בנק למשכנתאות	65.07	65.07	65.07	65.07	550	527	408	488
כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	שירות כרטיסי אשראי	68.24	51.00	76.00	63.00	451	200	–	–
דיסקונט ליסינג בע"מ	החכרת ציוד	100.00	100.00	100.00	100.00	97	96	–	–
דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ	חברה לחיתום והשקעות	100.00	100.00	100.00	100.00	162	*152	–	–
דיסקונט מנפיקים בע"מ	הנפקת ניירות ערך	100.00	100.00	100.00	100.00	54	54	–	–
אילנות דיסקונט בע"מ[4]	ניהול קרנות נאמנות	–	55.00	–	55.00	–	37	–	–
Israel Discount Bank (Switzerland) SA	בנק מסחרי, שוויץ	100.00	100.00	100.00	100.00	72	69	–	–
חברות המוחזקות על ידי Israel Discount Bank of New York:									
Discount Bank (Latin America)[5]	בנק מסחרי,אורוגואי	100.00	100.00	100.00	100.00	151	124	–	–
IDBNY Realty (Delaware), Inc.[5]	חברת אחזקות,ארה"ב	100.00	100.00	100.00	100.00	1,748	1,678	–	–
IDBNY Realty Inc.[6]	REIT,ארה"ב	100.00	100.00	100.00	100.00	6,738	7,158	–	–
חברה המוחזקת על ידי דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ:									
פרינט א.ק. תקשורת בע"מ	חברת אחזקות	100.00	100.00	100.00	100.00	(25)	*(29)	–	–
2. חברות כלולות									
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ[7]	בנק מסחרי	26.45	26.45	11.09	11.09	1,254	930	1,477	1,230
הראל השקעות בביטוח בע"מ[8]	חברת אחזקות	–	15.89	–	15.89	–	430	–	698

*סווג מחדש.

הערות:

(1) חברת אחזקות בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק המחזיקה במניות של Israel Discount Bank of New York בבעלות ובשליטה מלאה. לפרטים בדבר חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון, ר' סעיף ד' להלן.

(2) החברה מוחזקת על ידי Discount Bancorp, Inc.

(3) לפרטים בדבר הצעת רכש מלאה למניות בנק דיסקונט למשכנתאות, ר' סעיף ט' להלן.

(4) לפרטים בדבר מכירת מלוא ההחזקות באילנות דיסקונט, ר' סעיף ה' להלן.

(5) כלול בדוחות הכספיים של Israel Discount Bank of New York.

(6) כלול בדוחות הכספיים של IDBNY Realty (Delaware), Inc.

(7) לפרטים אודות הפרשה לירידת ערך וביטולה, ר' סעיף ו' להלן.

(8) לפרטים בדבר מכירת ההחזקות בהראל, ר' סעיף ח' להלן.

(9) לרבות התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות בחו"ל והתאמות בגין הצגת ניירות ערך מסויימים של חברות מוחזקות לפי שווי הוגן.

(10) מוניטין.

(11) הפרש מקורי מיוחס.

מזה יתרת הפרש מקורי		השקעות הוניות אחרות		תרומה לרווח הנקי מפעולות רגילות		דיבידנד שנרשם		סעיפים אחרים שנצברו בהון העצמי[9]		ערבויות עבור החברה לטובת גופים מחוץ לקבוצה	
2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
במיליוני שקלים חדשים											
–	–	–	–	(1)	3	–	–	2	2	–	–
–	–	–	–	(139)	308	–	–	(312)	(377)	–	–
–	–	63	69	60	114	–	–	55	11	–	–
–	–	–	–	23	17	–	–	–	–	7	7
223[10]	36[10]	47	47	54	42	56	26	–	–	–	–
–	–	–	–	1	3	–	–	–	–	–	4
–	–	92	96	10	*14	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
–	12[10]	–	–	7	11	5	39	–	–	–	–
–	–	–	–	3	(7)	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	24	18	–	–	–	(3)	–	–
–	–	–	–	(68)	87	–	–	(5)	–	–	–
–	–	–	–	(234)	507	154	296	(42)	(42)	–	–
–	–	148	124	7	*(15)	–	–	(2)	–	–	–
–	–	–	–	133	122	–	–	31	15	–	–
–	91[11]	–	–	37	50	14	16	–	–	–	–

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

ד. חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון

חקירה בעניינים הקשורים לדיני איסור הלבנת הון. בשנת 2005 ניהל משרד התובע המחוזי של ניו יורק חקירה נגד מספר בנקים ומוסדות כספיים, ובכללם אי די בי ניו יורק, בנושאים הקשורים להעברת כספים ממדינה שלישית ובעניינים הקשורים לחובות הנובעות מדיני איסור הלבנת הון, ובכלל זה התנהלות אי די בי ניו יורק בנושאים אלה.

במקביל, בבדיקה משותפת של מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק וה–FDIC, התגלו ליקויים רבים בנושא יעילות הבקרות ודיווח בנושאי איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור באי די בי ניו יורק. בעקבות הממצאים, הוצאו על ידי מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק ועל ידי ה–FDIC כתבי הוראות בהם נדרש אי די בי ניו יורק, בין היתר, לחדול ולהפסיק לפעול על פי הנהלים הקיימים עקב היותם לקויים, לתקן את הליקויים, לעבות את הליכי הבקרה והפיקוח, לקבוע תוכנית אכיפה ולתקן את הנהלים הקשורים בנושאים אלה, והכל בדרך ובמועדים שנקבעו על ידי הרשויות האמורות.

ביום 15 בדצמבר 2005, אישר אי די בי ניו יורק כי הוא מסכים לפעול בהתאם לנדרש בכתבי ההוראות. בין היתר נקבע בכתבי ההוראות כי הדירקטוריון של אי די בי ניו יורק ימנה גוף חיצוני אשר יבחן מהן הפעולות אשר ננקטו על ידי ההנהלה הבכירה לתיקון ליקויים שנמצאו בביקורות קודמות; תגובש, תאומץ ותיושם תוכנית כוללת אשר תבטיח עמידה בהוראות חוק ובכללים בנושאי איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, ואשר תתייחס, בין היתר, למערכות בקרה, תוכניות הדרכה, תוכנית ביקורת ומינוי מנהל אשר יהיה אחראי לעמידה בחוקים ובכללים האמורים; תמונה ועדת ציות המורכבת מדירקטורים של אי די בי ניו יורק אשר תעקוב אחר יישום האמור בכתבי ההוראות. בנוסף נקבע כי יושת על אי די בי ניו יורק תשלום בסכום שלא יעלה על 16.5 מיליון דולר, אשר ישולם למחלקת הבנקים, ל–FDIC, ול–FinCEN. הסכום האמור הופרש במלואו בשנת 2005. בחודש אוקטובר 2006 הועמד הסכום הסופי שיהיה על אי די בי ניו יורק לשלם על 12 מיליון דולר. בהתאם, ההפרשה בגין תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב הופחתה בשנת 2006 בסכום של 4.5 מיליון דולר.

בנק דיסקונט, כחברה האם של אי די בי ניו יורק, הצהיר כי הוא מודע להסדרים דלעיל וקיבל על עצמו לפעול כמיטב יכולתו כדי להבטיח קיומן של ההתחייבויות האמורות.

במקביל ובנוסף, הגיע אי די בי ניו יורק ביום 15 בדצמבר 2005, להסדר עם התובע המחוזי של ניו יורק לסיום החקירה בדרך של הסכם פשרה. בהסכם התחייב אי די בי ניו יורק לשתף פעולה עם התובע המחוזי. כן הכיר אי די בי ניו יורק בעובדות הנוגעות לחשבונות מסויימים, ובעובדה שהבקרות הפנימיות ונהלי הבנק וטיפולו בנושא איסור הלבנת הון תרמו לממצאים של התובע המחוזי והרשויות האזרחיות. על פי תנאי ההסכם התחייב אי די בי ניו יורק לשלם סך של 8.5 מיליון דולר וכן לדווח תוך שנה לתובע המחוזי על כל הפעולות שננקטו לטיוב נוהלי הבנק ולתיקון הליקויים שנמצאו הן על ידי התובע המחוזי והן על ידי גורמי הפיקוח על הבנקים כמפורט בכתבי ההוראות דלעיל. הסכום האמור הופרש במלואו בשנת 2005. התובע המחוזי של מדינת ניו יורק הסכים שלא לתבוע את אי די בי ניו יורק וחברות הקשורות אליו בנוגע לחקירה.

הנהלת אי די בי ניו יורק החלה ביישום ההתחייבויות שבכתבי ההוראות ובהסכם שיתוף הפעולה עם התובע המחוזי ויישומן מתבצע על פי לוח הזמנים. אי די בי ניו יורק נדרשה לפעול בשלושה רבדים: האחד, הכנת תוכנית אכיפה מקיפה ליישום האמור בכתבי ההוראות. לצורך כך נשכרו שירותי חברת KPMG. השני, בחינת פעולות ההנהלה הבכירה ביחס ליישום ממצאי ביקורת קודמים. לשם כך נשכרו שירותיה של חברת Promontory. הרובד השלישי, בדיקת כל העסקאות שעשה אי די בי ניו יורק בין השנים 2002–2005 (Look back) בכדי לאתר פעילות שנחזית להיות חשודה, וככזו טעונה דיווח.

ביום 5 באפריל 2006 נמסר לאי די בי ניו יורק דוח מטעם חברת Promontory ובו סיכום ממצאי הבדיקה שבוצעה.

הדוח מפרט את הנסיבות והליקויים אשר הביאו, לדעת מכיני הדוח, להוצאת כתבי ההוראות ולבדיקת התובע המחוזי. כמו כן כולל הדוח שורה של המלצות לשיפורים ושינויים אשר לדעת כותבי הדוח חיוניים למניעת כשלים דומים בעתיד. על פי המצויין בדוח, הרוב המכריע של ההמלצות כבר יושם על ידי אי די בי ניו יורק. הכשלים והליקויים עליהם מצביע הדוח הינם רובם ככולם כשלים דיווחים ופיקוחיים, שחלקם נובע מתקשורת פנים ארגונית לקויה ותקשורת לקויה עם הרגולטורים, חלקם נובע ממבנה ארגוני הטעון שינוי (שכבר בוצע) וחלקם נובע, כאמור, מכלי פיקוח ובקרה חלשים.

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

בעקבות הדוח החליט דירקטוריון אי די בי ניו יורק למנות תת–ועדה שתדון בהמלצות הדוח בנוגע לתפקוד הדירקטוריון. וועדת הדירקטוריון דנה בהמלצות הדוח, ככל שהן מתייחסות לפעולות הדירקטוריון, והכינה ניתוח של הפעולות שננקטו ושיינקטו. כמו כן נדרשה הנהלת אי די בי ניו יורק, על ידי דירקטוריון אי די בי ניו יורק, למסור לדירקטוריון תכנית מפורטת ליישום המלצות הדוח.

ביום 6 בפברואר 2006 החליט דירקטוריון הבנק להמליץ בפני הדירקטוריון של אי די בי ניו יורק למנות את מר ראובן שפיגל לתפקיד מנכ"ל אי די בי ניו יורק, במקום מר אריה שר. ביום 23 בפברואר 2006, החליט דירקטוריון אי די בי ניו יורק על הפסקת כהונתו של מר אריה שר ועל מינויו של מר שפיגל כמנכ"ל אי די בי ניו יורק.

אי די בי ניו יורק ממשיך להגיש במועד דוחות התקדמות רבעוניים בנושא AML ו–BSA למחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק ול–FDIC. בחודש דצמבר 2006 הודיעו מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק וה–FDIC לאי די בי ניו יורק כי מסמך המתודולוגיה בעניין ביצוע ה"סקירה לאחור" נראה להם סביר.

הביקורת הפנימית של אי די בי ניו יורק ממשיכה בפיקוח ובמעקב אחר התקדמות הפעולות המתקנות שננקטו בעקבות דוח Promontory. למועד פרסום הדוח, הושלם הטיפול בלמעלה מ–90% מהמלצות תוכנית האכיפה וההמלצות שנכללו בדוח Promontory. ביצוע ה–Look back נמצא בעיצומו.

בחודשים הראשונים של שנת 2006 המשיך אי די בי ניו יורק בתהליך חיזוק הבקרות והנהלים, כנדרש בכתבי ההוראות של ה–FDIC ושל מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק ובהסכם שיתוף הפעולה עם התובע המחוזי של ניו יורק.

בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005 נכללה הפרשה בסך של 120 מיליון ש"ח בגין קנסות וייעוץ.

עלות ביצוע השיפורים והבדיקות הסתכמה בשנת 2006, בסך של 16.1 מיליון דולר. להערכת אי די בי ניו יורק, בשנת 2007 תידרשנה עלויות נוספות לביצוע שיפורים ובדיקות בסכום של כ–9 מיליון דולר.

בישיבת דירקטוריון אי די בי ניו יורק שהתקיימה בחודש פברואר 2007, הפנה עורך הדין החיצוני המלווה את הבנק בעניינים רגולטוריים, את תשומת לב הדירקטורים לאחריותם לפקח על היחסים בין בעלי המניות ונציגיהם בדירקטוריון אי די בי ניו יורק וזאת, על מנת להבטיח שלא תפגע התקדמות אי די בי ניו יורק ביישום כתבי ההוראות.

דוח בדיקה לשנת 2005. מחלקת הבנקים של מדינת ניו יורק וה–FDIC השלימו את בדיקת אי די בי ניו יורק לשנת 2005. בפגישה שנערכה בתחילת שנת 2007 נמסרו הממצאים הבאים: חל שיפור ניכר בבנק בכל העניינים הרגולטורים, אך יש עדין מקום לשיפור. הציון הכללי לדוח לשנת 2005 הינו "טעון שיפור" (3). הדוח הכתוב אמור להתקבל בסוף חודש מרס 2007.

הבדיקה בדיסקונט בנק לטין אמריקה ("DBLA"). בעקבות הליכי הבדיקה האמורים, שביצעו הרשויות באי די בי ניו יורק, נערכה בחודש דצמבר 2005 בדיקה בחברת הבת DBLA על ידי הבנק המרכזי באורוגוואי.

בעקבות הבדיקה, הוטל על DBLA קנס של כ–41,000$ וניתנו המלצות להסדרת פעילותו: נוהלי דיווח על עסקאות חשודות, התקנת מערכת מחשבים לאיתור והתרעה על עסקאות חשודות, שיפור אופן תיעוד ושמירת נתוני הלקוחות וסגירת נציגויותDBLA בארגנטינה, ברזיל, מכסיקו ופרו.

בעקבות הבדיקה שכר DBLA את שירותי חברת KPMG אשר גיבשה תוכנית לשיפור היערכותו ליישום כללי איסור הלבנת הון. מרבית ההמלצות בתכנית כבר יושמו. הליך סגירת הנציגויות ו/או העברתן לפעילות במסגרת בנקורפ, טרם הסתיים.

חולשות מהותיות בבקרה הפנימית. לפי מה שנמסר לבנק, בישיבת ועדת ביקורת בה אושר הדוחות הכספיים של אי די בי ניו יורק ליום 31 בדצמבר 2005 דיווחה הנהלת אי די בי ניו יורק כי אין ליקויים משמעותיים בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית שעלולים להשפיע לרעה על יכולתה של אי די בי ניו יורק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. כן דיווחה הנהלת אי די בי ניו יורק שלא זוהו חולשות מהותיות בבקרה הפנימית, פרט לבקרות הנוגעות לציות ל–Bank Secrecy Act("BSA") ול– Anti-Money Laundering Act ("AML").

כדי לקיים פיקוח ומעקב נאותים אחר נושאי בקרה הנוגעים ל–BSA ול–AML, הקימה אי די בי ניו יורק ועדת ציות, המורכבת משלשה דירקטורים חיצוניים וכן מינתה ממונה חדש על BSA/AML. הוועדה מדווחת לדירקטוריון מידי חודש והיא קבעה תקנון לוועדת הציות וכן הגדרת תפקיד לממונה על BSA/AML. הדירקטוריון אישר, ביום 7 בפברואר 2006, את תכנית הציות

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

לנושאי BSA/AML והפיץ אותה ביום 23 בפברואר 2006, לכל עובדי אי די בי ניו יורק. הממונה החדש על BSA/AML החל בתפקידו ביום 16 בינואר 2006, והוא משמש גם כחבר ועדת הציות ומדווח לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולמנכ"ל.

לפי מה שנמסר בישיבת ועדת ביקורת בה אושרו הדוחות הכספיים של אי די בי ניו יורק ליום 31 בדצמבר 2006, דיווחה הנהלת אי די בי ניו יורק כי לא זוהו חולשות מהותיות בבקרה הפנימית, ושתוקנו כל החולשות המהותיות שזוהו בשנת 2005.

חולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. במסגרת הדיווח של אי די בי ניו יורק בהתאם לכללי ה–FDICIA (Federal Insurance Corporation Improvement Act), (אשר אי די בי ניו יורק קיבלה ארכה להגשתו, עד ליום 30 ביוני 2006), דיווחה ההנהלה החדשה של אי די בי ניו יורק, אשר מונתה לאחר העברת השליטה בבנק, כי זיהתה חולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ליום 31 בדצמבר 2005. נמסר לבנק כי חולשות אלה הן על רקע ובהמשך לכתבי ההוראות שהוצאו על ידי רשויות הפיקוח בארה"ב בחודש דצמבר 2005.

רואי החשבון של אי די בי ניו יורק הודיעו כי לחולשות המהותיות שזוהו אין השפעה על חוות דעתם הבלתי מסוייגת על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005, אשר נחתמה ביום 20 במרס 2006, וכי הן הובאו בחשבון בקביעת היקף הביקורת על הדוחות הכספיים לשנת 2005.

החולשות שזוהו ואשר לגביהן ההנהלה החדשה של אי די בי ניו יורק כבר החלה לנקוט צעדים לתיקון, הן בנושאים הבאים: קיום בקרות נאותות כפי שהוגדרו ב–COSO; מיומנות לא מספקת של הצוות החשבונאי ביישום הכללים החשבונאיים המקובלים בארה"ב; מדיניות ונהלים שאינם יעילים להכנה ולסקירה של התאמת חשבונות וניתוחם; מדיניות, נהלים וכוח אדם שאינם מספיקים על מנת להבטיח עריכת דוחות כספיים מדוייקים ומהימנים במועד.

ה. מכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ ופעילות קופות הגמל

1. הסכם עקרונות למכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ ופעילות קופות הגמל

ביום 9 בנובמבר 2005, נחתם הסכם עקרונות בין הבנק לבין כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, בין בעצמה ובין באמצעות חברה בשליטתה (להלן: "הרוכשת"), למכירת כל מניות אילנות דיסקונט בע"מ ולמכירת פעילות קופות הגמל, כמקשה אחת, בתמורה לסך של 1,310 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות.

התמורה בגין מכירת כל מניות אילנות דיסקונט נקבעה בהסכם העקרונות לסך של 600 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות, והתמורה בגין מכירת פעילות קופות הגמל נקבעה בהסכם העקרונות לסך של 710 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות.

בהסכם העקרונות נקבע, בין היתר, כי לאחר השלמת העסקה יספק הבנק לאילנות דיסקונט ולקופות הגמל שירותי הפצה, בתמורה לדמי הפצה כשיעורם בטיוטות התקנות שהיתה ידועה באותה עת בדבר עמלות הפצה בקרנות נאמנות ובקופות גמל, בהתאמה, וכן שירותי תפעול ושירותים נוספים.

2. מכירת מניות אילנות דיסקונט

ביום 11 באפריל 2006 נחתם הסכם (להלן: "הסכם המכר") בין הבנק לבין כלל פיננסים בטוחה ניהול והשקעות בע"מ (להלן: "הרוכשת"), ולבין כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, שתיהן מקבוצת אי די בי, לפיו ימכור הבנק לרוכשת את כל המניות של אילנות דיסקונט וכן ימחה לרוכשת את הזכות לקבלת דמי ניהול מאילנות דיסקונט וימכור לה את המוניטין שרכש בתחום ניהול קרנות נאמנות. בתמורה תשלם הרוכשת לבנק סכום של 580 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות שעשויות לנבוע מהפער שבין הוצאות אילנות דיסקונט ותשלומים לבנק בפועל בתקופה שמיום 1 בינואר 2006 ועד מועד הסגירה, בהשוואה להוצאות שנקבעו בהסכם המכר.

בהסכם המכר נקבעו, בין היתר, הוראות לגבי שירותים נוספים שהבנק עשוי לתת לאילנות דיסקונט. כן נקבעו בהסכם המכר הסדרי שיפוי בין הבנק לבין הרוכשת, בהתקיים תנאים מסויימים.

ביום 18 ביוני 2006 נכנס הסכם המכר לתוקף, לאחר שהתמלאו כל התנאים המתלים לביצועו. כחלק מהשלמת המכירה נחתמו בין הבנק לבין אילנות דיסקונט הסכם תפעול על פיו יועברו בהדרגה קרנות הנאמנות שבניהול אילנות דיסקונט לתפעול בידי הבנק והסכם הפצה (אשר מחליף הסכם קודם) על פיו יפיץ הבנק את קרנות הנאמנות שבניהול אילנות דיסקונט.

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

45% ממניות אילנות דיסקונט שנמכרו לרוכשת, נרכשו בידי הבנק ביום 29 בספטמבר 2005 מאת אי די בי חברה לפיתוח בע"מ (להלן: "אי די בי") וחברת השקעות דיסקונט בע"מ (להלן: "דסק"ש"), בתמורה לסך של כ–229.7 מיליון ש"ח, לאחר שהבנק הפעיל זכות סירוב ראשון ונכנס בנעליו של צד ג' עימו התקשרו אי די בי ודסק"ש בהסכם למכירת מניות אלה.
המניות האמורות נרכשו והוחזקו מלכתחילה במטרה למוכרן. בהתאם, בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005 הוצגו המניות, עד למכירתן, במסגרת ניירות ערך זמינים למכירה, וזכויות בעלי המניות החיצוניים חושבו לפי 45%.
במקביל להשלמת המכירה של כל מניות אילנות דיסקונט לרוכשת, שילם הבנק לאי די בי ולדסק"ש סך של 12.5 מיליון ש"ח, כתמורה נוספת עבור המניות שרכש מהן.
הרווח שנבע לבנק מהמכירה הסתכם בכ–256 מיליון ש"ח, לאחר מס, והוא נרשם כרווח מפעולות בלתי רגילות.

3. **הוצאת אילנות דיסקונט מאיחוד**

הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנתונים המאזניים של אילנות דיסקונט בע"מ, שאוחדו בעבר. הנתונים התוצאתיים אוחדו עד מועד הפסקת האיחוד (30 ביוני 2006).
להלן נתוני אילנות דיסקונט בע"מ, כפי שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים (במיליוני ש"ח):

	במועד הפסקת האיחוד	ליום 31 בדצמבר 2005
מאזן		
נכסים (למעט מזומנים שווה מזומנים)	73	77
התחייבויות	21	31
מוניטין ליום המימוש	11	12
זכויות המיעוט ליום המימוש	23	20
	לשנה שנסתיימה ביום	
	31 בדצמבר 2006	31 בדצמבר 2005
דוח רווח והפסד		
הכנסות	57	105
רווח נקי	16	26
חלק הקבוצה ברווח הנקי	7	11

4. ביום 29 בינואר 2007, נחתם הסכם בין הבנק וחברת הבת דיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "דיסקונט גמל") לבין כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כלל ביטוח"), לפיו תרכוש כלל ביטוח מאת הבנק ודיסקונט גמל את פעילותם בתחום ניהול קופות הגמל (להלן: "קופות הגמל הנמכרות"), לרבות ובנוסף: את המוניטין שנצבר בתחום ניהול קופות גמל; את זכויות הקניין בשמות המסחריים של קופות הגמל הנמכרות וכן במידע, בקובץ הנתונים, ברשימות העמיתים ובתיקים הפיזיים; את מכלול הזכויות וההתחייבויות לגבי ניהול כל קופות הגמל הנמכרות וכן כל נכסי קופות הגמל הנמכרות, לרבות את הזכות לקבלת דמי ניהול וההכנסות האחרות הקשורות בניהול קופות הגמל הנמכרות וכן את כל יתר הזכויות וההתחייבויות של חברה מנהלת ביחס לקופות הגמל הנמכרות (להלן ביחד: "הזכויות וההתחייבויות המומחות").
התמורה בגין הזכויות וההתחייבויות המומחות נקבעה לסך של 621 מיליון ש"ח. התמורה כפופה להתאמה בגין הפער שבין הכנסות דיסקונט גמל מדמי ניהול בגין קופות הגמל הנמכרות החל מיום 1 בינואר 2007, ועד למועד השלמת העסקה, לבין הוצאות דיסקונט גמל, שנקבעו בהסכם המכר, בגין התקופה הנ"ל, אם וככל שפער זה יהיה חיובי.
במקביל, הגיעו הצדדים להסכמה על נוסח הסכמי הפצה, תפעול ושירותים לעמיתים, שייחתמו בין הצדדים במועד השלמת העסקה. לפי הסכמים אלה יפיץ הבנק את קופות הגמל הנמכרות למשך 10 שנים, וכן יפיץ קופות גמל אחרות שבניהול חברות בנות של כלל ביטוח, ויספק לכלל ביטוח שירותי תפעול ביחס לקופות הנמכרות למשך 5 שנים. שירותי ההפצה יהיו בתמורה לעמלת הפצה בתעריף המקסימלי שנקבע בהוראות הדין. שירותי התפעול יינתנו תמורת סכום

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

שנתי של 0.1% מנכסי קופות הגמל הנמכרות. במסגרת הסכם השירותים לעמיתים יספק הבנק שירותים לעמיתי קופות הגמל הנמכרות בתקופה שממועד השלמת העסקה ועד לחתימת הסכמי ייעוץ עמם ולא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2007 (להלן: "תקופת המעבר"), והכל בהתאם לאמור בחוזר הממונה על שוק ההון. הסכם השירותים לעמיתים כולל מנגנוני התאמה למקרה שיחולו שינויים בהוראות ההסדר התחוקתי ביחס לתקופת המעבר.

בהסכם נקבעו הוראות בדבר העברת הבעלות במאגרי המידע של קופות הגמל הנמכרות ובדבר הענקת זכות שימוש מוגבלת לבנק ולדיסקונט גמל במאגרי המידע הנ"ל. כן נקבעו בהסכם הסדרי שיפוי בהתקיים תנאים מסויימים.

החל ממועד השלמת העסקה יופטר הבנק מאחריותו או ערבותו לביצוע תשלומים מסויימים לעמיתי קופות הגמל הנמכרות ביחס למרכיב ההפקדות הנומינליות שלהם (להלן: "ערבות הבנק"), וככל שיידרש, תיטול כלל ביטוח על עצמה התחייבות חלופית כלפי העמיתים (בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון).

השלמת העסקה כפופה לקבלת האישורים הנחוצים על פי דין או הסכם, ביניהם: אישור הממונה על הגבלים עסקיים למיזוג חברות, היתר מטעם הממונה על שוק ההון להעברת ניהול קופות הגמל הנמכרות לכלל ביטוח כמו גם בכל הקשור להחלפת ערבות הבנק, וכל היתר או אישור נוסף (אם וככל שיידרש) מכוח ובהתאם להוראות כל דין.

קופות הגמל הנמכרות הן: תמר, גפן, קופה מרכזית לפיצויים, שקמה, אשכולות, תואר, הדס קופה מרכזית לפיצויים ו–אדמונד דה רוטשילד דיסקונט חו"ל.

להערכת הבנק, הרווח נטו (לאחר מס), הצפוי לבנק מהעסקה יסתכם בכ–380 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות כאמור לעיל. הרווח יירשם ברבעון בו תושלם העסקה.

ו. הפרשה לירידת ערך ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ("הבנק הבינלאומי")

1. הפרשה לירידת ערך

לקראת פרסום הדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרס 2003, הורה המפקח על הבנקים לבנק לערוך הפרשה לירידת ערך בהיקף של כ–20% מהשווי המאזני של ההשקעה ליום 31 במרס 2003. בהתאם, הבנק ערך הפרשה בסך של 173 מיליון ש"ח, בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2003.

2. חוות דעת בשאלת ההפרשה לירידת ערך

(א) חוות הדעת המקורית. לקראת פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2002 קיבל הבנק מפרופ' יורם עדן, רו"ח, חוות דעת, בה נבחנה השאלה האם הבנק נדרש, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, לערוך הפרשה לירידת ערך בגין השקעתו בבנק הבינלאומי (להלן: "חוות הדעת המקורית").

בסיכום חוות הדעת הגיע פרופ' עדן לכלל דעה שהשווי בר ההשבה של השקעת בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי אינו נופל מהשווי בה ההשקעה רשומה בספריו, ועל כן לא נדרשת הפרשה לירידת ערך בגין ההשקעה. הבנק בחן את חוות הדעת המקורית וסמך עליה את ידיו.

(ב) עדכונים לחוות הדעת המקורית. מאז חוות הדעת המקורית, מידי תקופת דיווח, הבנק קיבל מפרופ' עדן עדכונים לחוות הדעת המקורית וחוות דעת מעודכנת ועדכונים לחוות הדעת המעודכנת. בכל אחד מאלה הגיע פרופ' עדן לכלל דעה שהשווי בר ההשבה של השקעת בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי אינו נופל מהשווי בו ההשקעה רשומה בספריו ועל כן, הוא מחזיק בדעתו כי לפי כללי החשבונאות המקובלים לא היה מקום מלכתחילה להפרשה לירידת ערך ואף לא בכל אחד ממועדי העדכון. הבנק בחן את חוות הדעת האמורות וסמך עליהן את ידיו.

3. ביטול ההפרשה לירידת ערך

(א) הבנק פנה אל המפקח על הבנקים וביקש את הסכמתו לביטול ההפרשה האמורה. זאת, בין היתר, נוכח העובדה שמאז ניתנה הוראת המפקח בעניין ההפרשה חל שיפור של ממש בתוצאות העסקיות של הבנק הבינלאומי, כעולה מהדוחות הכספיים שהוא מפרסם, וחלה גם עליה של ממש במחירי מניותיו בבורסה. בנוסף, בידי הבנק חוות דעת לפיהן השווי בר ההשבה של החזקת הבנק בבנק הבינלאומי אינו נופל מחלק הבנק בהון העצמי של הבנק הבינלאומי.

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

(ב) ביום 22 במאי 2006 הודיע הפיקוח על הבנקים לבנק כי הגיע למסקנה לפיה אין עוד מקום להתערבותם בסוגיה של ההפרשה לירידת ערך בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי ולפיכך, בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרס 2006 ואילך, יקבע הבנק, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל, את הטיפול החשבונאי ואת ההפרשה לירידת ערך, אם נדרשת, בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי.

בהתאם, הבנק ביטל בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2006 את ההפרשה האמורה.

ז. הנפקה בבנק הבינלאומי

בדוח מיידי מיום 13 במרס 2007 דיווח הבנק הבינלאומי על החלטת הדירקטוריון שלו לפעול לקראת אפשרות הגדלת ההון באמצעות הנפקה של זכויות למניות ו/או זכויות לניירות ערך אחרים, שיש בהם לשפר את מבנה ההון שלו, אשר תוצענה לכלל בעלי מניותיו, כולל מרכיב הטבה אפשרי ביחס למחיר המניה בשוק.

יצויין כי לאור מבנה הון המניות שלו, ולאור הוראות חוק ניירות ערך, הבנק הבינלאומי רשאי להנפיק ולרשום למסחר בבורסה רק מניות ו/או זכויות למניות בנות 0.01 ש"ח ע.נ, שהינן סוג המניות בעל זכויות ההצבעה העדיפות.

המלצת הנהלת הבנק הבינלאומי היא להיערך לגיוס של כ–500 עד 700 מיליון ש"ח.

הבנק הבינלאומי ציין כי אין וודאות שההנפקה ו/או ההנפקות יתבצעו, ואם יתבצעו, ייתכן כי מבנה ההנפקות ו/או הסכום שיגויס במסגרתן, ישתנו.

הבנק בוחן את עמדתו וצעדיו בקשר להנפקה האמורה. בשלב זה, בהעדר פרטים אודות ההנפקה המתוכננת, אם בכלל תצא אל הפועל, לא ניתן להעריך את השפעתה על הבנק.

ח. מכירת החזקות בהראל השקעות בביטוח בע"מ ("הראל")

ביום 28 במאי 2006 החליט הדירקטוריון להסמיך את מנכ"ל הבנק לחתום על מזכר הבנות למכירת 10.1% מהון המניות של הראל השקעות בביטוח בע"מ (להלן: "הראל") ולקבלת אופציה למכירת כל יתרת המניות שמחזיק הבנק בהראל, בשיעור של 5.79% מהון מניות הראל. ביום 13 באוגוסט 2006 נחתם הסכם מפורט בין הצדדים, בהתאם לעקרונות מזכר ההבנות.

ביום 1 בנובמבר 2006 הושלמה העסקה למכירת 10.1% מהון המניות של הראל ל–Samporena Capital Pte Ltd. (להלן: "קבוצת סמפורנה"), תמורת כ–414 מיליון ש"ח.

לאחר המכירה הבנק מחזיק בכ–5.79% מהון המניות של הראל (אשר מוצגים בסעיף "ניירות ערך"). קבוצת סמפורנה ו–ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול בע"מ (חברה בשליטה מלאה של קבוצת המבורגר) העניקו לבנק אופציה למכור להן ביום 28 במאי 2007 את כל 5.79% מהון המניות של הראל שנותרו בידי הבנק.

התמורה שתשולם לבנק אם יממש את האופציה תהיה הגבוהה מבין (1) 5.79% מ–4,087.8 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות; או (2) השער הממוצע המשוקלל של מנית הראל בבורסה במהלך 60 הימים שמסתיימים חמישה ימי עסקים לפני מועד המימוש.

האופציה הינה חד פעמית, ניתנת למימוש בהודעה ביום 28 במאי 2007, ותפקע אם לא תמומש באותו מועד.

במועד השלמת העסקה בא לידי סיום הסכם בעלי המניות שנחתם ביום 28 בדצמבר 2000, בין קבוצת המבורגר לבין הבנק.

הרווח שנבע לבנק מהמכירה הסתכם בכ–104 מיליון ש"ח, לאחר מס, והוא נרשם כרווח מפעולות בלתי רגילות.

ט. הצעת רכש מלאה למניות בנק דיסקונט למשכנתאות

ביום 14 במרס 2007 פרסם הבנק הצעת רכש מלאה למניות בנק דיסקונט למשכנתאות המוחזקות בידי הציבור, דהיינו 460,735 מניות רגילות 1 ש"ח ע.נ., המהוות 34.93% מההון המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה בבנק דיסקונט למשכנתאות. על פי ההצעה מוזמנים מחזיקי המניות למכור לבנק את מניותיהם במחיר של 575 ש"ח למניה, בתנאים המפורטים במפרט הצעת הרכש שפרסם הבנק, וזאת עד ליום 30 באפריל 2007 (להלן: "מועד הקיבול האחרון").

התמורה הכוללת הצפויה בגין המניות הינה כ–256 מיליון ש"ח.

התחייבות הבנק לרכוש את המניות בהצעת הרכש מותנית בקבלת האישורים הבאים: (א) היתר נגיד בנק ישראל, על פי סעיף 34 לחוק הבנקאות (רישוי), לפיו מותר לבנק להגיע לאחזקה של מלוא אמצעי השליטה בבנק דיסקונט למשכנתאות. (ב) אישור

6. השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

הממונה על ההגבלים העסקיים, ככל שנדרש אישור כזה.

אם לא יתקבלו האישורים האמורים עד שלושה ימי עסקים לפני מועד הקיבול האחרון, הצעת הרכש לא תיכנס לתוקף והבנק לא ירכוש מניות כלשהן על פיה.

התחייבות הבנק לרכישת המניות מותנית גם בכך שתינתנה הודעות קיבול המתייחסות ללא פחות מ-394,777 מניות (להלן: "שיעור ההיענות המזערי"). אם שיעור ההיענות להצעת הרכש לא יגיע כדי שיעור ההיענות המזערי, הצעת הרכש לא תיכנס לתוקף.

אם שיעור ההיענות להצעת הרכש יהיה שווה או גבוה משיעור ההיענות המזערי, הבנק ירכוש את כל המניות שבגינן ניתנו הודעות קיבול וכן יפעל בהתאם להוראת סעיף 337(א) לחוק החברות, וירכוש, בדרך של מכירה כפויה, את יתרת המניות שבידי הציבור, במחיר שנקבע בהצעת הרכש, ובאותם תנאים, ולאחר מכן יפעל לשם מחיקת מניות בנק דיסקונט למשכנתאות מן המסחר בבורסה.

7. בניינים וציוד

א. הרכב הסעיף

	המאוחד			הבנק		
	בניינים ומקרקעין*	ציוד, ריהוט וכלי רכב	סך הכל	בניינים ומקרקעין*	ציוד, ריהוט וכלי רכב	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים					
עלות						
יתרה לתחילת השנה	1,893	2,990	4,883	1,355	1,947	3,302
נכסים שנוספו	210	428	638	188	347	535
נכסים שנגרעו**	(30)	(222)	(252)	(22)	(176)	(198)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2006	2,073	3,196	5,269	1,521	2,118	3,639
פחת						
שנצבר לתחילת השנה	832	1,783	2,615	582	1,021	1,603
הפרשה לפחת השנה	39	236	275	24	166	190
פחת שנצבר בשל נכסים שנגרעו**	(17)	(218)	(235)	(10)	(176)	(186)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2006	854	1,801	2,655	596	1,011	1,607
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2006	1,219	1,395	2,614	925	1,107	2,032
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2005	1,061	1,207	2,268	773	926	1,699
שיעור הפחת הממוצע בשנת 2006	2.9%	14.1%	9.2%	2.6%	15.9%	9.6%
שיעור הפחת הממוצע בשנת 2005	3.0%	15.1%	9.9%	2.6%	16.2%	10.2%

* לרבות:
- התקנות ושיפורים במושכר, שיתרתם המופחתת הינה בסך של 100 מיליון ש"ח במאוחד ובסך של 52 מיליון ש"ח בבנק. (2005: 93 מיליון ש"ח במאוחד; 1-48 מיליון ש"ח בבנק).
- ריבית שהוונה בניכוי פחת בסך של 3 מיליון ש"ח (2005: 3 מיליון ש"ח).
- כולל יתרת הפרשה לירידת ערך בסך של 29 מיליון ש"ח (2005: 25 מיליון ש"ח).

** מאוחד - כולל גריעה בגין חברה שיצאה מאיחוד בעלות של 3 מיליון ש"ח ופחת נצבר של 2 מיליון ש"ח.

7. בניינים וציוד (המשך)

ב. הבנק וחברה מאוחדת הם בעלי זכויות חכירה לתקופות המסתיימות בשנים שבין 2007 עד 2044.

הבנק וחברה מאוחדת הם בעלי זכויות חכירה בלתי מהוונת: במאוחד סך של 31 מיליון ש"ח (2005: 33 מיליון ש"ח), ובבנק סך של 29 מיליון ש"ח (2005: 31 מיליון ש"ח).

הבנק וחברה מאוחדת הם בעלי זכויות חכירה מהוונת: במאוחד סך של 120 מיליון ש"ח (2005: 123 מיליון ש"ח), ובבנק סך של 90 מיליון ש"ח (2005: 93 מיליון ש"ח).

ג. בניינים שיתרתם המופחתת: במאוחד – סך של 179 מיליון ש"ח (2005: 183 מיליון ש"ח); בבנק – סך של 128 מיליון ש"ח (2005: 131 מיליון ש"ח); טרם נרשמו על–שם הבנק ועל–שם החברות שלו בלשכות רישום המקרקעין.

ד. בניינים שיתרתם המופחתת: במאוחד – סך של 29 מיליון ש"ח (2005: 33 מיליון ש"ח); בבנק – סך של 24 מיליון ש"ח (2005: 27 מיליון ש"ח); אינם בשימוש הבנק ומושכרים ברובם לצדדים אחרים.

ה. עלות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב:

	המאוחד		הבנק	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
עלות תוכנות שהופעלו	863	505	809	452
פחת נצבר	(288)	(209)*	(249)	(175)*
יתרה להפחתה	575	296	560	277
עלות תוכנות שטרם הופעלו	165	319	151	315
סך הכל	740	615	711	592

* סווג מחדש.

לפרטים בדבר פרויקט לחידוש תשתית המיחשוב המרכזית של הבנק, ר' ביאור 19 ג' 18 להלן.

8. נכסים אחרים

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
מסים נדחים לקבל, נטו (ר' ביאור 29 יא')	602	716*	318	416
עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות	62	126*	–	–
עודף היעודה לפיצויי פיטורין פרישה ופנסיה מעל העתודה (ר' ביאור 16 ו,ט')	482	522	470	479
הוצאות הנפקה ונכיון של איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	11	7	9	5
הכנסות לקבל	190	150	52	76
יתרות חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	874	1,503*	727	1,129
ערך פדיון של פוליסות ביטוח חיים בבעלות הבנק והתאגידים	650	678	–	–
חייבים אחרים ויתרות חובה	949	541*	387	275
סך כל הנכסים האחרים	3,820	4,243	1,963	2,380

* סווג מחדש.

9. פקדונות הציבור

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
פקדונות לפי דרישה	11,836	11,691	8,601	8,217
פקדונות לזמן קצוב ואחרים	112,042[1]	110,977*[1]	70,246	65,341*
קיבולים	1	1	1	1
פקדונות בתוכניות חיסכון	6,638	7,616	5,862	6,723
סך כל פקדונות הציבור	130,517	130,285	84,710	80,282

* סווג מחדש.

הערה:

(1) חברת בת התקשרה בהסכמים לזמן קצר בדבר מכירה ורכישה חוזרת של ניירות ערך זהים במהותם (repurchase agreement). הסכמים אלו סווגו כקבלת חוב מובטח (secured borrowings). כל יתרת ניירות הערך שנמכרו במסגרת מכירה ורכישה חוזרת (ר' באור 3 א'), מובטחים בפקדונות שיועדו לכך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2006 כ- 2,074 מיליון ש"ח (31.12.2005: 4,852 מיליון ש"ח).

10. פקדונות מבנקים

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
בנקים מסחריים:				
פקדונות לפי דרישה	715	603	435	1,015
פקדונות לזמן קצוב	2,507	2,565	2,235	1,581
קיבולים	285	312	179	193
בנקים מרכזיים:				
פקדונות לזמן קצוב	2,300	–	2,300	–
תאגידים בנקאיים מיוחדים:				
פקדונות לפי דרישה	19	72	107	96
פקדונות לזמן קצוב	2,273	2,966	270	85
סך כל הפקדונות מבנקים	8,099	6,518	5,526	2,970

11. כתבי התחייבות נדחים

	משך חיים ממוצע שנים[1]	שיעור תשואה פנימי[1] %	המאוחד 31 בדצמבר		הבנק 31 בדצמבר	
			2006	2005	2006	2005
			במיליוני שקלים חדשים			
כתבי התחייבות נדחים, במטבע ישראלי צמוד למדד[2]	5.27	5.43	6,174	5,191	3,667	3,292
כתבי התחייבות נדחים, במטבע ישראלי לא צמוד	0.08	5.61	128	151	213	227
סך הכל כתבי התחייבות נדחים	–	–	6,302	5,342	3,880	3,519

הערה:
(1) שיעור תשואה פנימי, הינו שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי של היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי. משך חיים ממוצע, הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי. נתוני שיעור התשואה הפנימי ומשך החיים הממוצע הם ליום 31 בדצמבר 2006 ומתייחסים למאוחד.
(2) 2006 – כולל סך של 750 מיליון ש"ח שטרי הון נדחים הנחשבים כ"הון ראשוני מורכב" (ר' ביאור 14 5 להלן).

12. התחייבויות אחרות

	המאוחד 31 בדצמבר		הבנק 31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
עודף עתודות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו	72	99	31	41
עתודה למיסים נדחים, נטו (ר' ביאור 29 יא')	24	45	24	44
הכנסות מראש	197	141	88	59
הפרשה לחובות מסופקים בגין ערבויות	128	128	88	101
הוצאות לשלם	732	1,009	395	708
הפרשות לחופשות, למענקי יובלות ולהטבות לגימלאים	1,007	917	831	777
עודף העתודה לפיצויי פיטורין פרישה ופנסיה מעל היעודה (ר' ביאור 16 ו')	15	12	–	–
יתרות זכות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט נגזרים משובצים)	1,038	*1,520	825	1,286
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	4,847	**4,389	2,001	**1,813
זכאים אחרים ויתרות זכות	1,074	*994	586	*409
סך כל ההתחייבויות האחרות	9,134	9,254	4,869	5,238

* סווג מחדש.
** הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

13. הון עצמי

א. ההון הרשום, המונפק והנפרע, נומינלי (בשקלים חדשים):

	ליום 31 בדצמבר 2006		ליום 31 בדצמבר 2005	
	רשום	מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע
מניות רגילות א' בנות ע.נ. של 0.1 ש"ח כל אחת	140,000,000	98,063,921	100,000,000	98,063,921
6% מניות בכורה צוברות בנות 0.00504 ש"ח כל אחת (שווה ערך ל– 10 לירות שטרלינג כל אחת)	202	202	202	202
סך הכל	140,000,202	98,064,123	100,000,202	98,064,123

מניות רגילות א' הן ע"ש ונסחרות בבורסה לניירות ערך בת"א.

ב. 6% מניות בכורה צוברות ע"ש

הדיבידנד והזכויות של בעלי מניות אלה צמודים לשער החליפין היציג של השקל החדש ללירה שטרלינג במועד כל תשלום. לתאריך המאזן זכאי כל בעל מניות בכורה אחת שערכה הנקוב שווה ערך ל–10 לירות שטרלינג, לדיבידנד שנתי בסך 4.97 שקלים חדשים, ולחלק בזמן פירוק בסך של 82.88 שקלים חדשים. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל, אין לכלול מניות בכורה צוברות שאינן משתתפות כחלק מההון העצמי, ולפיכך הן הוצגו בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. הגדלת הון רשום

באסיפה כללית מיוחדת מיום 26 בדצמבר 2006, הוחלט להגדיל את הון המניות הרשום של הבנק ב–400 מיליון מניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח ע. נ. כל אחת ולתקן את תזכיר ותקנון הבנק בהתאם.

המניות שנוצרו בהגדלה האמורה נועדו לשמש לצורך הקצאתן למשקיעים בשטרי ההון הנדחים (סדרה א') בהיקף כולל של 1 מיליארד ש"ח, במקרים של המרה כפויה של קרן ו/או ריבית, בהתקיים תנאים מסויימים אשר נקבעו על יד הפיקוח על הבנקים (להלן: "אירועי המרה כפויה"; לפרטים נוספים ר' ביאור 14 להלן).

הבנק התחייב כלפי מדינת ישראל, המחזיקה 25% מהון מניות הבנק, כי המניות בהון הרשום של הבנק שתיווצרנה עקב הגדלת ההון האמורה, תשמשנה אך ורק לצורך האמור, בקרות אירועי המרה כפויה, ולא תשמשנה למטרות אחרות.

ליום 31 בדצמבר 2006 הונפקו שטרי הון נדחים בהיקף של 750 מיליון ש"ח. בהתאם, יתרת המניות שנוצרו בהגדלת ההון הרשום כאמור (100 מיליון מניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת) תשמשנה להנפקות עתידיות נוספות של שטרי הון נדחים מסדרה א', בהיקף של 250 מיליון ש"ח.

ד. תכנית אופציות

תוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק

(1) התוכנית מקורית

בישיבה שהתקיימה ביום 26 במרס 2006, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק, ובכללם ליו"ר הדירקטוריון ולמנהל הכללי של הבנק.

מטרת התכנית לקדם את טובת הבנק ויעדיו, בדרך של הגברת הענין הרכושי של נושאי המשרה בבנק, בהצלחתו של הבנק ובתוצאות פעילותו העסקית. במסגרת התכנית יתווסף רובד של תגמול לטווח ארוך, על מנת לתמרץ מנהלים להשגת מטרות צמיחה ארוכות טווח ועל מנת לשמר לטווח ארוך, את הצוות הניהולי, הבכיר והאיכותי של הבנק.

על פי התכנית, אמור היה הבנק להקצות 9,806,392 כתבי אופציה, ליו"ר הדירקטוריון של הבנק ו–9,806,392 כתבי אופציה למנהל הכללי של הבנק וכן 10,787,031 כתבי אופציה ל–10 נושאי משרה אחרים בבנק, לרבות המבקר הפנימי (להלן – "נושאי המשרה האחרים"). הקצאת כתבי האופציה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, במסגרת התכנית, הונחה על סדר יומה של אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק, אשר זומנה ליום 26 באפריל 2006. (לפרטים בדבר הסרת הנושאים הקשורים להצעת כתבי האופציה ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל מסדר היום של האסיפה הכללית, לבקשת יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל, ולפרטים בדבר אשרור ההחלטות בדבר הצעת כתבי האופציה לנושאי המשרה האחרים, ר' ס.ק. (2)

13. הון עצמי (המשך)

ו–(3) להלן, בהתאמה).

כל כתב אופציה יהיה ניתן למימוש למניה רגילה א' בת 0.1 ש"ח ע.נ. של הבנק (להלן – "מניה"), בכפוף להתאמות, כמפורט בתכנית.

מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיוצעו ליו"ר הדירקטוריון או למנהל הכללי, על פי התכנית, אמור היה להיות 5.5 ש"ח (בכפוף להתאמות על פי תנאי התכנית), בתוספת הפרשי הצמדה למדד, למן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בפברואר 2005 ועד למדד הידוע ביום המימוש ובתוספת ריבית שנתית בשיעור של 5%. מחיר המימוש האמור נקבע על פי נוסחה המתבססת בעיקר על המחיר בהסכם לרכישת גרעין השליטה בבנק.

מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיוצעו ל–8 מבין נושאי המשרה האחרים על פי התכנית, יהיה 6.379 ש"ח (בכפוף להתאמות על פי תנאי התכנית), בתוספת הפרשי הצמדה למדד, למן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בפברואר 2005 ועד למדד הידוע ביום המימוש. מחיר המימוש האמור נקבע על פי שער הנעילה של מניה של הבנק, בבורסה, ביום 1 בפברואר 2005.

מחיר המימוש של כתבי האופציה שיוקצו לאחד מנושאי המשרה האחרים, שהחל את עבודתו בבנק ביום 1 במרס 2006 וכן לאחד מנושאי המשרה האחרים, שהחל את עבודתו בבנק ביום 2 באפריל 2006, הינו שער הנעילה של מנית הבנק, בבורסה, ביום המסחר האחרון שלפני יום התחלת עבודתו של אותו ניצע בבנק, לפי הענין, (בכפוף להתאמות על פי תנאי התוכנית) ובתוספת הפרשי הצמדה למדד, למן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום המסחר ועד למדד הידוע ביום המימוש. מחירי המימוש דלעיל כפופים להתאמות הנובעות מחלוקת דיבידנדים במזומן ו/או בהטבה וכן בהנפקת זכויות של הבנק.

תקופת המימוש של שני שליש (2/3) מכתבי האופציה שיוקצו על פי התכנית, תחל ביום 5.1.2009 ותסתיים ביום 4.1.2011, ותקופת המימוש של השליש (1/3) הנותר, תחל ביום 1.1.2011 ותסתיים ביום 31.12.2012, והכל בכפוף להוראות שנקבעו לענין סיום העסקתם של הניצעים, בבנק, על פי תנאי התכנית.

ערך ההטבה התיאורטי בגין 30,399,815 כתבי האופציה שאושרו, בהתאם להוראות תקן חשבונאות מס' 24, נאמד בכ–112 מיליון ש"ח (מזה סך של 68 מיליון ש"ח בגין יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל). ערך ההטבה הכולל מס שכר, כפי שאמור היה להירשם בדוחותיו הכספיים של הבנק, נאמד, ליום 23 במרס 2006, בכ–122 מיליון ש"ח (מזה סך של 74 מיליון ש"ח בגין יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל). ערך הטבה זו ייפרס בספרי הבנק החל מהרבעון בו בוצעה ההענקה עד לתחילת תקופת המימוש של כל חלק.

הערכת ההטבה לעובדים מתבססת על נוסחת Black & Scholes בהתחשב באומדנים ובפרמטרים הידועים, או הניתנים לאמידה במועד ההערכה.

אומדן השווי ההוגן של כל אופציה למניה שאמורה היתה להיות מוענקת ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק במסגרת התוכנית הינו 3.49 ש"ח. אומדן השווי ההוגן של כל אופציה למניה שהוענקה ל–8 ניצעים ותיקים במסגרת התוכנית הינו 4.29 ש"ח. אומדן השווי ההוגן של כל אופציה למניה שהוענקה לניצע שהחל עבודתו בבנק ביום 1.3.06 במסגרת התוכנית הינו 2.81 ש"ח. אומדן השווי ההוגן של כל אופציה למניה שהוענקה לניצע שהחל לעבוד בבנק ביום 2.4.06 במסגרת התוכנית הינו 2.53 ש"ח.

כל הנתונים אודות ערך ההטבה התיאורטי והשפעתו על הדוח הכספי של הבנק, ונתוני השווי ההוגן של כל כתב אופציה חושבו לפי הנתונים שהיו ידועים ביום 23.3.06. יודגש כי המועד הקובע לחישוב שווי האופציה הינו מועד הענקת האופציות בפועל. מועד ההענקה בפועל לנושאי משרה בבנק (לא כולל יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל) היה מועד האישור של הדירקטוריון (פרט לנושא משרה אחד, שלגביו מועד ההענקה בפועל הינו מועד תחילת עבודתו בבנק).

הפרמטרים של המודל לחישוב השווי התיאורטי של האופציות הם:

- מחיר המניה ביום 23.3.06 – 9.5 ש"ח, גבוה בכ–5% מהמחיר הממוצע בחודש שקדם למועד זה;
- מחירי המימוש – כפי שצוינו לעיל;

13. הון עצמי (המשך)

- זמן הפקיעה של האופציות – שני שלישים יפקעו כ–4.8 שנים ממועד הענקתם, ושליש נוסף יפקעו כ–6.8 שנים ממועד הענקתו;
- ריבית חסרת סיכון – 3.7%;
- שיעור תשואת דיבידנד – הינו 0, שכן מחיר המימוש של כתבי האופציה מותאם לדיבידנדים;
- סטיית התקן של תשואת המניה – 19%.

בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, כל כתבי האופציה על פי התכנית יוקצו על שם נאמן, עבור הניצעים, בהתאם לתנאי מסלול רווח הון, באמצעות נאמן.

הליך המימוש של כתבי האופציה – בכל מועד מימוש יחושב סכום ההטבה הכספי לניצע, והבנק ינפיק לנאמן עבור הניצע, כמות מניות רגילות, אשר שווי השוק הכולל שלהן, לפי שער הנעילה של המניות הרגילות של הבנק, בבורסה, ביום המסחר שקדם ליום המימוש, שווה לסכום ההטבה הכספי.

הבנק יהפוך חלק מרווחיו, כמשמעותם בסעיף 302(ב) לחוק החברות, התשנ"ט–1999 ("חוק החברות"), מפרמיה על מניות, או מכל מקור אחר הכלול בהונו העצמי, כאמור בסעיף 304(א) לחוק החברות, להון מניות, בסכום השווה לערכן הנקוב של מניות המימוש שיוקצו כאמור.

כל כתב אופציה שלא ימומש על פי תנאי התכנית, עד תום התקופה שנקבעה למימושו על פי תנאי התכנית, יפקע ולא יקנה זכות כלשהי.

ביום 26 במרס 2006 הודיעה המדינה על הסכמתה לתוכנית האופציות לנושאי משרה בבנק, ועל הסכמתה להצביע מכוח מניות האופציה יחד עם בעלי השליטה. (לפרטים בדבר הודעה על ביטול ההסכמה האמורה, שנמסרה ביום 20 ביוני 2006, ר' ס.ק.(2) להלן).

שכרו ותנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון הוסרו מסדר יומה של האסיפה הכללית האמורה, על פי בקשתו, והם מובאים לדיון מחודש באורגנים המוסמכים של הבנק (לפרטים נוספים ר' ס.ק. (2) להלן).

(2) התפתחויות נוספות

ביום 26 במרס 2006 זומנה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות הרגילות א' של הבנק, ליום 26 באפריל 2006, כשעל סדר יומה, בין היתר, הנושאים הבאים:

- אישור הקצאת כתבי אופציה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, במסגרת תכנית אופציות לנושאי משרה בבנק;
- הגדלת ההון הרשום של הבנק ב–4,000,000 ש"ח ע.נ. וכן תיקון התזכיר והתקנון של הבנק, בהתאם;
- אישור תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון של הבנק.

ביום 20 באפריל 2006 נתקבלה בבנק פניה מרשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") להמציא לה פרטים, הסברים ומסמכים בקשר לאסיפת בעלי המניות שיועדה להתכנס לאישור הנושאים דלעיל. הפרטים שנדרשו התייחסו לאופן גיבוש תכנית התגמול של ההנהלה הבכירה ולהליך האישור.

פניות להמצאת פרטים ומידע הופנו גם לדירקטורים.

מכתב זה התקבל על רקע סערה ציבורית בקשר לתגמול מנהלים בכירים בבנקים בכלל ובבנק בפרט.

לאור הסיטואציה שנוצרה, סברו יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל שהעיסוק בעת הזאת בתכנית האופציות שאושרה להם עלול להסיט את תשומת הלב מקידום הנושאים שעל סדר היום בבנק. על כן, מתוך דאגה לבנק, מתוך רצון שלא לעכב את אישור יתר הנושאים שעמדו להידון באסיפה הכללית, ועל מנת למנוע כל פגיעה אפשרית בבנק – ביקשו היו"ר והמנכ"ל להסיר מסדר יומה של האסיפה הכללית את הנושאים הקשורים בהקצאת כתבי האופציה שלהם (ובכלל זה הגדלת ההון הרשום). הודעה על כך פורסמה בדוח מיידי ביום 23 באפריל 2006.

ההודעה האמורה לא גרמה לשינוי בהקצאת כתבי אופציה לנושאי משרה בבנק (שאינם כוללים את יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל; להלן "נושאי המשרה האחרים"), ואשר ניתן לבצע אותה במסגרת ההון הרשום הקיים של הבנק (ללא צורך

13. הון עצמי (המשך)

בהגדלתו), על פי תנאי תכנית האופציות שנקבעה לגביהם.

במקביל ענה הבנק לרשות על פנייתה דלעיל, אלא שביום 25 באפריל 2006 התקבל בבנק מכתב נוסף של הרשות הכולל בין היתר, בקשות להשלמת מידע, הבהרות ושאלות נוספות שלדעת הרשות טעונות בירור נוסף, ושלאורן סברה הרשות כי לא ראוי לקיים במועדה המתוכנן את האסיפה הכללית שנועדה ליום 26 באפריל 2006. בנסיבות אלה הודיע הבנק על דחיית האסיפה הכללית.

לבקשת יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל מובאת תוכנית התגמול שלהם לדיון מחודש באורגנים המוסמכים של הבנק. לפרטים נוספים ר' ביאור 22 להלן.

הבנק המציא לרשות חוות דעת משפטית בקשר להליך אישור התגמול ליו"ר הדירקטוריון והשיב לשאלות שנשאל.

במכתב מיום 20 ביוני 2006 הודיע החשב הכללי במשרד האוצר, כי אם וככל שהבנק יבקש לחדש את קידום תוכנית האופציות ותנאי השכר לבכירים בבנק או תוכנית חלופית לאופציות או לשכר, הטעונה הסכמת המדינה, יהיה על בעלי השליטה בבנק לשוב ולבקש את הסכמתה המוקדמת של המדינה לדבר, בהתאם להוראות ההסכם מיום 1 בפברואר 2005, והמדינה תשוב ותבחן את עמדתה בנושא, וכל הסכמה שנתנה המדינה בעניין זה בעבר מבוטלת.

ביום 25 ביוני 2006 השיב הבנק לחשב הכללי, בין היתר, כי תוכנית התגמול לנושאי המשרה האחרים תובא לבחינה, דיון ואשרור מחודש בפני ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק וכי הליך האשרור אינו דורש, על פי הדין, הסכמה של בעל מניות כלשהו או אישור האסיפה הכללית.

ביום 26 ביוני 2006 השיב ב"כ בעלי השליטה בבנק לחשב הכללי, בין היתר, כי הוא דוחה את האמור במכתבו של החשב הכללי וכי אשרור הצעת כתבי האופציה לנושאי המשרה האחרים נתון, על פי הדין, לשיקול דעתם של ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק.

(3) אשרור תוכנית התגמול לנושאי המשרה האחרים

נוכח השאלות שהופנו על ידי רשות ניירות ערך, שבו ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק ובחנו את התוכנית להקצאת כתבי אופציה לנושאי המשרה האחרים, לרבות המבקר הפנימי, כמתואר בס.ק. (1) לעיל ואת תוכנית המענקים לחברי ההנהלה, לרבות המבקר הפנימי, כמתואר בביאור 16 ח'.

בדיונים שהתקיימו בימים 6 ו–25 ביולי 2006 החליטו ועדת הביקורת והדירקטוריון לאשרר את החלטותיהם מיום 26 במרס 2006 בדבר אישור תוכנית המענקים ותוכנית האופציות.

בהחלטות ועדת הביקורת והדירקטוריון הובהר כי הצעת כתבי האופציה לנושאי המשרה האחרים, על פי תוכנית האופציות, עומדת בתוקפה, בנפרד ובמנותק מהצעת כתבי האופציה ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל. כן הובהר בהחלטות האמורות כי הן עומדות בתוקפן, ללא הסתמכות וללא תלות בעמדת הממשלה או בעלי השליטה בבנק.

בישיבת ועדת הביקורת והדירקטוריון צוין בצער, כי מר נסים אלג'ם, שכיהן כסמנכ"ל בבנק, והיה אחד הניצעים על פי תוכנית האופציות, נפטר, ולפיכך, כתבי האופציה שנועדו למר אלג'ם, לא יוקצו על פי תנאי תוכנית האופציות.

נימוקיהם העיקריים של ועדת הביקורת והדירקטוריון לאשרור החלטותיהם כאמור, בראיית טובת הבנק, היו כלהלן:

(א) תוכנית התגמול בכללותה, מאזנת בין שלושת המרכיבים של שכר, אופציות ובונוס ונועדה לקדם את טובת הבנק ואת יעדיו בדרך של שימור לטווח ארוך של הצוות הניהולי הבכיר והאיכותי, שהוכיח את יכולותיו, על מנת שימשיך להוביל את הבנק בשנים הקרובות. זאת, במיוחד, על רקע הסביבה התחרותית בענף הבנקאות, שבו פועל הבנק, ונוכח התחרות על גיוס כוח אדם מיומן ואיכותי, דוגמת נושאי המשרה הנמנים עם שכבת הניהול הבכירה של הבנק, והתגמול הניתן לנושאי משרה כאלה בחברות גדולות, פיננסיות ואחרות, בכלל, ובמערכת הבנקאות בפרט.

(ב) תוכנית התגמול אינה משנה את תנאי השכר הבסיסי (לרבות תנאי הפרישה) של חברי ההנהלה, אלא מוסיפה רבדים של תגמול, שהינם תלויי ביצועים ומותנים בהצלחת הבנק. האחד, תגמול לטווח הקצר – תוכנית המענקים – המותנית בביצועים השנתיים של הבנק ומהדקת את הקשר שבין התגמול לחברי ההנהלה לבין שיעור התשואה השנתית על

13. הון עצמי (המשך)

ההון ותלויה גם בביצועים האישיים של חבר ההנהלה. הרובד השני הוא תגמול לטווח הארוך – תוכנית האופציות – שיש בה כדי ליצור תמריץ כלכלי ארוך טווח ומחויבות של הצוות הניהולי הבכיר להמשיך ולפעול, בשנים הבאות, להשאת רווחי הבנק ולהגדלת ערכו.

(ג) כמו כן, יש בתוכנית האופציות כדי ליצור זהות אינטרסים בין חברי ההנהלה לבין כלל בעלי המניות של הבנק, לעניין העלאת ערך הבנק.

(ד) שיעורי התשואה על ההון, במסגרת תוכנית המענקים, נקבעו מתוך רצון לגבש תוכנית מאתגרת אך ריאלית, בו זמנית. זאת, בהתחשב בשיעורי התשואה על ההון שהיו בבנק בשנים האחרונות וביעדים לעתיד.

(ה) תוכנית המענקים מקנה לדירקטוריון הבנק סמכות להחליט, לפי שיקול דעתו הבלעדי, כי לעניין חישוב שיעור התשואה השנתית, ינוטרלו רווחים או הפסדים חריגים או שאינם נובעים מפעילות שוטפת, המשפיעים על שיעור התשואה השנתית על ההון. כמו כן מקנה התוכנית לדירקטוריון סמכות להחליט, בכל עת, לשנות או לבטל את תוכנית המענקים, כולה או חלקה, לפי שיקול דעתו הבלעדי של הדירקטוריון, ובלבד שהשינוי או הביטול, כאמור, ייכנסו לתוקף בשנה הקלנדרית המתחילה בתום השנה הקלנדרית שבה קיבל הדירקטוריון את החלטת השינוי או הביטול.

(ו) על פי תוכנית האופציות, מחיר המימוש של כתבי האופציה המוצעים לחלק מהניצעים האחרים, שכיהנו כנושאי משרה בבנק ביום 1 בפברואר 2005 (המועד שבו נחתם חוזה המכר בין מדינת ישראל לבין בעלי השליטה בבנק), ותרמו רבות לניהול עסקי הבנק בתקופה שקדמה להעברת השליטה בבנק, יאפשר לניצעים האמורים להנות מעליית שער המניה של הבנק בבורסה, החל מהמועד האמור ועד למועד הקצאת כתבי האופציה, וכן ממועד זה ועד ליום המימוש בפועל של כתבי האופציה, בתנאי שלא יתפטרו מעבודתם בבנק עד תחילת תקופת המימוש שנקבעה לגבי כתבי האופציה, על פי תוכנית האופציות. מחיר המימוש של כתבי האופציה שהוצעו לשניים מבין הניצעים האחרים, שהחלו את כהונתם בבנק בחודשים מרס ואפריל 2006, נקבע על פי שער הנעילה בבורסה, ביום המסחר שקדם ליום התחלת עבודתם בבנק, לפי העניין.

(4) הקצאת כתבי אופציה

ביום 4 באוגוסט 2006 הקצה הבנק לנאמן עבור תשעת נושאי המשרה האחרים 9,806,391 כתבי אופציה לא סחירים הניתנים למימוש למניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח כל אחת, בתנאים ובמועדים שנקבעו בתוכנית (ר' ס.ק. (1) לעיל).

ערך ההטבה התיאורטי בגין כתבי האופציה שהוקצו כאמור, בהתאם להוראות תקן חשבונאות מס' 24, נאמד בכ–39 מיליון ש"ח. ערך ההטבה בגין כתבי האופציה שהוקצו כאמור הכולל מס שכר, בהתחשב בשינוי שחל בשיעורי מס שכר ובמרכיב הפירותי בפועל (לעומת זה שנאמד בשעתו), נאמד בכ–40 מיליון ש"ח.

ערך ההטבה בגין תשעת נושאי המשרה האחרים כאמור נפרס בספרי הבנק החל ממועד הענקה (26 במרס 2006) ועד לתחילת תקופת המימוש של כל חלק (שני שליש על פני תקופה של כ–2.8 שנים והשליש הנוסף על פני תקופה של כ–4.8 שנים). אחד מנושאי המשרה האחרים פרש בסוף שנת 2006 והאופציות שהוקצו לו פקעו. בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 נזקף בגין האמור סך של כ–8 מיליון ש"ח, כהוצאות שכר מול קרן הון.

ה. דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות הדין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראות המפקח על הבנקים.

לפרטים בדבר מגבלה על חלוקת דיבידנדים ממכירה עתידית של השליטה באי די בי ניו יורק, אם תהיה כזו, ר' "הסכם עובדים" בביאור 32 ג' להלן. לפרטים בדבר מגבלה שקבע נגיד בנק ישראל, בהיתר שנתן לקבוצת ברונפמן–שראן לרכישה והחזקה של אמצעי השליטה בבנק, ר' ביאור 32 ב' להלן.

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

כללי. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 311 ו–341, שעניינן "יחס הון מזערי" ו–"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק", על התאגידים הבנקאיים לשמור על יחס הון לרכיבי סיכון, שלא יפחת משיעור של 9% מהסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיהם המאזניים והחוץ מאזניים.

מדידת ההון לצורך הוראות אלה מבוססת על חלוקת ההון לשני מרכיבים עיקריים: הון ראשוני והון משני, כאשר מהם מנכים את השקעות התאגיד בחברות כלולות שאינן תאגידים ריאליים ובחברות בת שדוחותיהן הכספיים לא אוחדו בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד הבנקאי.

ההון הראשוני כולל את ההון העצמי, את ההון הראשוני המורכב (ר' סעיף 5 להלן) ואת זכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות, בניכוי מוניטין.

ההון המשני כולל כתבי התחייבות נדחים מסויימים, העונים על מאפיינים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים ואשר אושרו על ידו לעניין זה, וכן את ההפרשה הכללית לחובות מסופקים. היקף כתבי ההתחייבות הנדחים מוגבל ל–50% מההון הראשוני.

ההון השלישוני כולל כתבי התחייבויות נדחים, אשר עונים על מאפיינים שנקבעו בהוראות המפקח ואשר אושרו על ידו לעניין זה. בין היתר נדרש שכתבי התחייבות אלה יכללו תנאי מפורש, על פיו תשלום החוב לא יבוצע אם כתוצאה מהתשלום יחס ההון המזערי יקטן מדרישות המינימום של המפקח.

הסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כולל את היתרות של כל הנכסים הכלולים במאזן ושל סעיפים חוץ מאזניים (ערבויות, מכשירים פיננסיים נגזרים וכד') , כשהם משוקללים לפי דרגות סיכון אשראי, כקבוע בהוראות.

במסגרת שקלול נכסי הסיכון נכלל גם אומדן סיכוני השוק בתיק הסחיר של הבנק ובגין החשיפות שלו לסיכוני בסיס ולסיכוני ריבית. האומדן נערך בהתאם לכללים שקבע המפקח.

1. הון לצורך חישוב יחס הון

	ליום 31 בדצמבר	
	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים	
הון ראשוני:		
הון ראשוני מקורי	7,887	7,092
הון ראשוני מורכב	750	–
הון משני עליון[1]	257	*257
הון משני אחר	3,779	*3,539
הון שלישוני[2]	10	37
ניכויים[3]	(1,271)	(947)
סך הון כולל	11,412	9,978

* סווג מחדש.

הערות: ר' בעמוד הבא

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

2. יתרות משוקללות של סיכון

	ליום 31 בדצמבר			
	2006		2005	
	יתרות[4]	יתרות סיכון	יתרות[4]	יתרות סיכון
	במיליוני שקלים חדשים			
סיכון אשראי				
נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	25,406	4,386	20,586	3,810
ניירות ערך	38,914	7,872	42,188	8,161
אשראי לציבור [1],[5]	90,401	76,711	**88,034	**75,738
אשראי לממשלה	18	2	92	3
השקעות בחברות כלולות [3],[5]	1,577	77	1,520	519
בניינים וציוד	2,614	2,614	2,268	2,268
נכסים אחרים	3,820	3,365	*4,243	3,601
סך הכל נכסים	162,750	95,027	158,931	94,100
מכשירים חוץ מאזניים				
עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	10,333	9,336	**8,942	**6,936
מכשירים פיננסיים נגזרים [6]	6,484	2,835	*6,490	*3,395
אחרים	316	316	*399	*399
סך הכל מכשירים חוץ מאזניים	17,133	12,487	15,831	10,730
סך הכל נכסי סיכון אשראי	179,883	107,514	174,762	104,830
סיכון שוק	–	1,649	–	1,521
סך הכל נכסי סיכון	179,883	109,163	174,762	106,351

* סווג מחדש.
** הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערות:

(1) ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בסך 211 מיליון ש"ח (2005: 211 מיליון ש"ח) מהווה חלק מההון המשני העליון ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
(2) מוחזק כנגד סיכוני שוק בלבד.
(3) יתרות ההשקעות במניות ובכתבי התחייבות נדחים של חברות פיננסיות מסונפות ושל חברות בת שלא אוחדו. יתרות אלו מנוכות מההון ולפיכך גם מיתרת ההשקעה בחברות כלולות
(4) נכסים – יתרות מאזניות: מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.
(5) הלוואות ושטרי הון המוצגים במאזן בהשקעות בחברות כלולות בסך 14 מיליון ש"ח (2005: 7 מיליון ש"ח) נכללים באשראי לציבור.
(6) כולל 25 מיליון ש"ח (2005: 16 מיליון ש"ח) התחייבות כלפי מסלקת מעו"ף.

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

	ליום 31 בדצמבר	
	2006	2005
	אחוזים	
א. הבנק		
יחס הון ראשוני מקורי	7.2	6.7
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון	7.9	6.7
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	10.5	9.4
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.0	9.0
ב. חברות בת משמעותיות		
1. בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון	8.6	7.9
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	12.7	12.2
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.0	9.0
2. בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ		
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון	9.5	9.1
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	12.2	11.3
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.0	9.0
3. דיסקונט בנקורפ אינק.[1]		
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון	10.9	10.8
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	11.9	11.8
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	[2]8.0	[2]8.0
4. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ		
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון	10.2	11.3
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	11.3	12.7
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.0	9.0

הערות:

(1) הנתונים בסעיף זה חושבו בהתאם לכללים המחייבים בארה"ב.

(2) אי די בי ניו יורק , חברת הבת של דיסקונט בנקורפ אינק., סווגה על ידי ה-FDIC כ-"Well Capitalized". שמירת הסיווג האמור מחייבת שמירה על יחס הון כולל מזערי בשיעור של 10%, ושל יחס הון ראשוני מזערי בשיעור של 6%.

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

4. הנפקות של כתבי התחייבות נדחים

הנפקת כתבי התחייבות נדחים – מרס 2004. ביום 18 במרס 2004, השלימה מנפיקים – חברה להנפקות של בנק דיסקונט בע"מ ("מנפיקים") הנפקה של 236 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'). תמורת ההנפקה הופקדה במלואה בבנק, אשר התחייב כלפי המחזיקים בכתבי ההתחייבות הנדחים לפרעון מלא של קרן, ריבית והצמדה בגין כתבי ההתחייבות. כתבי התחייבות נוספים בהיקף של 264 מיליון ש"ח, הוקצו ערב פרסום התשקיף לחברה בת של מנפיקים, נרשמו למסחר בבורסה, ונמכרו על ידי חברת הבת האמורה בהדרגה, בהתאם לצרכי הבנק. המפקח על הבנקים אישר את הכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של הבנק.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים – נובמבר 2004. ביום 10 בנובמבר 2004 השלימה מנפיקים הנפקה של כ–73 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה ב'). כתבי התחייבות נוספים (סדרה ב') בהיקף של כ–227 מיליון ש"ח, הוקצו ערב פרסום התשקיף לחברה בת של מנפיקים ונרשמו למסחר בבורסה.

בסמוך לאותו מועד נרשמו למסחר כתבי התחייבות נדחים (סדרה א') בהיקף כולל של 300 מיליון ש"ח (שהתווספו לכתבי ההתחייבות הנדחים מסדרה א' בערך נקוב של 500 מיליון ש"ח ע.נ. הקיימים במחזור), מזה כ–40 מיליון הונפקו למשקיעים מוסדיים, והיתרה הוקצתה לחברת הבת של מנפיקים.

כתבי ההתחייבות הנדחים מסדרה א' ומסדרה ב' אשר הוקצו לחברת הבת של מנפיקים, נמכרים על ידה בהדרגה בהתאם לצרכי הבנק.

תמורת ההנפקה של כתבי ההתחייבות הנדחים מסדרה א' ומסדרה ב' הופקדו בבנק, אשר התחייב כלפי המחזיקים בכתבי ההתחייבות הנדחים לפרעון מלא של קרן, ריבית והצמדה בגין כל כתבי ההתחייבות.

המפקח על הבנקים אישר את הכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של הבנק.

יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים שטרם נמכרו על ידי חברת הבת של מנפיקים עמדה ביום 31 בדצמבר 2006 על כ–3 מיליון ש"ח.

פרסום תשקיף מדף. ביום 28 בספטמבר 2006 פרסמה מנפיקים תשקיף מדף להנפקה של עד 4 מיליארד ש"ח ע.נ. כתבי התחייבות נדחים (סדרות ג'–ו'), ורישום למסחר של 300 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבות (סדרה ב'), אשר הונפקו בסמוך לפני פרסום התשקיף.

בשלב זה, אושר גיוס במסגרת תשקיף המדף בהיקף שלא יעלה על 1.2 מיליארד ש"ח.

בתחילת חודש מרס 2007 הנפיקה מנפיקים 350 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבויות נדחים (סדרה ה') בהתאם לדוח הצעת מדף מיום 5 במרס 2007.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים – מרכנתיל הנפקות בע"מ. ביום 23 באוגוסט 2005, השלימה מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בת של בנק מרכנתיל דיסקונט, הנפקה של 200 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'), מתוך סדרה בהיקף של 300 מיליון ש"ח, שנרשמו למסחר בבורסה.

בנק מרכנתיל דיסקונט קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים להכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של בנק מרכנתיל דיסקונט (בהתאם, גם הבנק כולל את כתבי ההתחייבות כהון משני לעניין חישוב יחס ההון שלו).

עד ליום 31 בדצמבר 2006 גייס בנק מרכנתיל דיסקונט הון משני נוסף, מתוך אותה סדרה, בסך של 4 מיליון ש"ח.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים – דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ. ביום 23 בנובמבר 2005, השלימה דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ, חברה בת של בנק דיסקונט למשכנתאות, הנפקה של 125 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה א'), מתוך סדרה בהיקף כולל של 300 מיליון ש"ח. בנק דיסקונט למשכנתאות קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים להכללת כתבי ההתחייבות האמורים כהון משני של בנק דיסקונט למשכנתאות (בהתאם, גם הבנק כולל את כתבי ההתחייבות כהון משני לעניין חישוב יחס ההון שלו).

עד ליום 31 בדצמבר 2006 גייס בנק דיסקונט למשכנתאות הון משני נוסף, מתוך אותה סדרה, בסך של כ–59 מיליון ש"ח.

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

5. הנפקת הון ראשוני מורכב

בהתאם לאישור הדירקטוריון מיום 10 בדצמבר 2006, הנפיק הבנק ביום 31 בדצמבר 2006 שטרי הון נדחים (סדרה א'), בערכם הנקוב, בסכום של 750 מיליון ש"ח, במסגרת של הנפקה פרטית למשקיעים מוסדיים.

בכוונת הבנק לרשום את שטרי ההון הנדחים למסחר בבורסה במסגרת תשקיף אותו מתכוון הבנק לפרסם, במידת האפשר, עד סוף חודש מאי 2007. שטרי ההון הנדחים ישאו ריבית שנתית בשיעור של 6.35% עד למועד רישומם למסחר וריבית של 5.1% לאחר רישומם למסחר.

שטרי ההון הנדחים הונפקו לתקופה של 99 שנים וקרן שטרי ההון הנדחים תשולם בתשלום אחד ביום 1 בינואר 2106. הקרן והריבית של שטרי ההון הנדחים צמודים למדד המחירים לצרכן וישאו ריבית שנתית כאמור. הריבית על שטרי ההון תשולם ארבע פעמים בשנה.

הבנק יהיה רשאי להודיע, על פי שיקול דעתו, על פדיון מוקדם של קרן שטרי ההון הנדחים, לאחר שחלפו לפחות 15 שנים מיום הנפקתם, בכפוף לתנאים המפורטים בשטר ובכפוף לאישור המפקח על הבנקים. במידה ולא יתבצע פדיון מוקדם לאחר 15 שנים ישאו שטרי ההון ריבית נוספת (step-up) בשיעור של 1% מעל המרווח המקורי שנקבע ל–15 השנים הראשונות.

שטרי ההון הנדחים כוללים הוראות מיוחדות, שיפורטו להלן, שעיקרן המרה כפויה של קרן ו/או ריבית למניות רגילות א' בנות 0.1 ש"ח ע.נ. של הבנק, בהתקיים תנאים מסויימים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים. במקרה של המרת מלוא קרן שטרי ההון והקצאת מניות חלף ריבית בגין מלוא המניות שיועדו לכך בהון הרשום של הבנק, יוקצו בסך הכל בגין שטרי ההון שהונפקו כאמור לעיל 300 מיליון מניות רגילות א' של הבנק, אשר יהוו כ–23.4% מהון מונפק בהיקף של 1,280,639,209 מניות רגילות א' של הבנק.

שטרי ההון הנדחים לא יובטחו בשעבוד כלשהו על נכסי הבנק או בבטוחה אחרת כלשהי. התחייבויות הבנק לתשלום הקרן והריבית של שטרי ההון תהיינה נדחות מפני כל התחייבויותיו האחרות של הבנק לנושים מכל סוג שהוא, לרבות כלפי המחזיקים של כתבי התחייבות נדחים שהונפקו או שיונפקו בעתיד על ידי הבנק ו/או חברות בנות שלו ותהיינה עדיפות אך ורק על זכויותיהם של בעלי המניות להשבת עודף נכסי הבנק בעת פירוקו. התחייבויות הבנק לתשלום קרן שטרי ההון והריבית בגינה תעמוד בדרגה שווה, פרי פסו, עם כתבי התחייבות נוספים ו/או ניירות ערך נוספים שיונפקו על ידי הבנק או על ידי חברות בנות שלו ואשר יאושרו על ידי המפקח על הבנקים כמכשירי הון ראשוני.

נגיד בנק ישראל אישר לבנק לכלול את שטרי ההון כהון ראשוני עליון.

להלן פירוט התנאים הבסיסיים להכרה בשטרי ההון כהון ראשוני עליון:

1. יחס ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחת מ–10% במועד הנפקת מכשיר ההון המורכב.
2. הון ראשוני מורכב חייב לעמוד בתנאים שנקבעו למכשירי הון מורכבים, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311, הנכללים בהון המשני.
3. מבנה ההנפקה – ההנפקה תבוצע במישרין אך ורק על ידי הבנק.
4. מגבלה כמותית – שיעור ההון הראשוני המורכב לא יעלה על 15% מסך ההון הראשוני כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311, כולל ההון הראשוני המורכב (להלן: "הון ראשוני כולל").
5. נפרעות – רק שטרי ההון ששולמו במלואם במזומן ייחשבו להון ראשוני מורכב.
6. העדר צבירות – לא ישולמו תשלומי ריבית אשר במועד הקבוע לסילוקם שוררות "נסיבות מיוחדות", כהגדרתן להלן, וזכאותם של המחזיקים בשטרי ההון לתשלומי ריבית אלה תפקע. ריבית שלא שולמה בשל קיומן של הנסיבות המיוחדות לא תיצבר ובחלוף המועד שנקבע לסילוקה היא תמחק. הנסיבות המיוחדות תהיינה כל אחד מהאירועים המפורטים להלן:
   (א) דירקטוריון הבנק קבע כי אין לבנק יכולת לפרוע, במועדן, את התחייבויותיו שדרגת הקדימות שלהן הינה גבוהה מזו של שטרי ההון הנדחים (סדרה א') או שווה לה, או שרואה החשבון המבקר של הבנק, בחוות דעת או בדוח סקירה שצורפו לדוח הכספי או לדוח הכספי ביניים של הבנק, לפי העניין, הפנה את תשומת הלב לביאורים בדוחות הכספיים בדבר העדרה של יכולת הפרעון כאמור לעיל;
   (ב) דירקטוריון הבנק קבע כי קיים חשש סביר כי ביצוע תשלום הריבית יביא למצב בו לא יהיה בידי הבנק לסלק את

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

התחייבויותיו הקיימות ו/או הצפויות, או שרואה החשבון המבקר של הבנק, בחוות דעת או בדוח סקירה שצורפו לדוח הכספי או לדוח הכספי ביניים של הבנק, לפי העניין, הפנה את תשומת הלב לביאורים בדוחות הכספיים בדבר קיומו של חשש סביר כאמור;

(ג) בתקופה של ששה רבעונים רצופים, אשר הדוח הכספי בגין האחרון שבהם התפרסם טרם המועד הקבוע לתשלום הריבית, לא דיווח הבנק על רווח נקי מצטבר (כלומר – אם הסכום הפשוט של הסכומים הרבעוניים של רווח נקי או של הפסד שהוצגו בדוחותיו הכספיים של הבנק, בגין ששה רבעונים רצופים, הינו שלילי);

(ד) על פי הדוחות הכספיים של הבנק שפורסמו לאחרונה ערב המועד לתשלום הריבית, אין לבנק עודפים ראויים לחלוקה.

7. הקצאת מניות כנגד ריבית – במקרה של מחיקת ריבית, כאמור בסעיף 6 לעיל, יהיה הבנק רשאי להקצות למחזיקי שטרי ההון הנדחים מניות כנגד הריבית שנמחקה. הקצאת המניות תתאפשר רק במקום ריבית שלא שולמה באותה שנה, ולא ניתן יהיה להקצות מניות בגין שנים קודמות.

8. ספיגת הפסדים – הבנק יהיה חייב להמיר את כל היתרה הבלתי מסולקת של הקרן והריבית של שטרי ההון הנדחים למניות רגילות א' של הבנק, בהתקיים מקרים מסויימים כלהלן:

(א) אם יחס ההון הראשוני הכולל לרכיבי סיכון של הבנק, כמופיע בדוחות הכספיים או בדוחות הכספיים ביניים של הבנק אחת לרבעון, פחת ברבעון מסויים מ-6%, ולא עלה חזרה, בתוך 90 יום ממועד פרסום הדוחות הכספיים האמורים, לשיעור של 6% לפחות – תתבצע המרה מיידית כאמור;

(ב) אם יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון של הבנק, ללא הון ראשוני מורכב (להלן: "הון ראשוני מקורי"), כמופיע בדוחות הכספיים או בדוחות הכספיים ביניים של הבנק אחת לרבעון, פחת ברבעון מסוים מ-5.5%, ולא עלה חזרה, עד למועד פרסום הדוח הכספי ברבעון שלאחריו, לשיעור של 5.5% לפחות (וזאת אפילו אם יחס ההון הראשוני הכולל יהיה באותה עת מעל 6%) – תתבצע המרה מיידית כאמור;

(ג) אם יחס ההון הראשוני המקורי לרכיבי סיכון של הבנק, כמופיע בדוחות הכספיים או בדוחות הכספיים ביניים של הבנק אחת לרבעון, פחת ברבעון מסויים מ-6%, אך לא פחת מ-5.5%, ולא עלה חזרה, לשיעור של 6% לפחות, עד תום שני הרבעונים שלאחר אותו רבעון מסויים, כמופיע בדוחות הכספיים ביניים של הבנק – תתבצע המרה מיידית (וזאת, אפילו אם יחס ההון הראשוני הכולל יהיה באותה עת מעל 6%), אלא אם כן המפקח על הבנקים אישר אחרת;

(ד) אם יחס ההון הראשוני המקורי, כמופיע בדוחות הכספיים או בדוחות הכספיים ביניים של הבנק, אחת לרבעון, פחת ברבעון מסויים מ-5%, תתבצע המרה מיידית חלקית, בסכום שיחזיר את יחס ההון הראשוני המקורי של הבנק לאותו רבעון שפורסם, ל-5% לפחות;

(ה) על פי הדוחות הכספיים של הבנק, יתרת העודפים של הבנק הפכה לשלילית;

(ו) רואה החשבון המבקר של הבנק, בחוות דעת או בדוח סקירה שצורפו לדוח הכספי או לדוח הכספי ביניים של הבנק, הפנה את תשומת הלב לביאורים בדוחות הכספיים בדבר ספקות משמעותיים הקיימים בדבר המשך קיומו של הבנק כעסק חי.

9. שינוי תנאים, פדיון מוקדם ו/או העלאת ריבית – שטרי ההון הנדחים יונפקו לתקופה של 99 שנים ויהיו ניתנים לפדיון ביוזמת המנפיק ובאישור המפקח מראש ובכתב לאחר מינימום של 15 שנים. כמו כן, גם שאר תנאי שטרי ההון הנדחים לא יהיו ניתנים לשינוי, אלא באישור מראש ובכתב של המפקח.

מבלי לגרוע מתנאי זה, יתאפשר ביצוע step-up אחד בריבית, לאחר 15 שנים לפחות ממועד ההנפקה, בעליה בריבית של עד 100 נקודות בסיס מעל המרווח המקורי שנקבע ל-15 השנים הראשונות.

10. נדחות – פרט לזכויות של נושים על פי מכשירי הון דומים, שטרי ההון יהיו נדחים מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים, לרבות שטרי הון שהונפקו כהון משני.

11. בטוחות – ההתחייבות על פי שטרי ההון לא תהיה מובטחת בבטחונות.

14. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

12. הקצאה לגופים קשורים – הבנק לא יקצה (עד כמה שהדבר תלוי בו בהקצאה הראשונית) את שטרי ההון הנדחים לקופות גמל ו/או לקרנות נאמנות שבשליטת ו/או ניהול הבנק.
13. שקיפות – תנאי ההנפקה יהיו ברורים וגלויים. בהקשר זה, יהיה גם גילוי מלא של כל תנאי ההון הראשוני המורכב בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק, המתפרסמים לציבור, שיכלול, בין השאר, את הפרטים הבאים על ההון המורכב: סכומו, מרכיביו, חלקו כאחוז בסך ההון הראשוני הכולל ומאפייניו העיקריים.

בקשר להכרה בשטרי ההון כהון ראשוני עליון, אימץ דירקטוריון הבנק מדיניות הלימות הון על פיה ישמור הבנק על יחס הלימות הון ראשוני מקורי (ללא הון ראשוני מורכב) בשיעור של 6.5% לפחות בכל עת.

15. שעבודים

א. ישראל דיסקונט בנק אוף ניו–יורק שיעבד ניירות ערך לטובת הפדרל רזרב בנק בניו–יורק, המשמשים להבטחת התחייבויות מסויימות שלו, הנובעות ממינויו כמקבל הפקדות של תשלומים ומסים עבור משרד האוצר האמריקאי וכבטוחה להתחייבויות מסויימות, ובכלל זה, לביצוע תשלומים והתחייבויות לשיפוי, כלפי חברי המסלקה בניו–יורק, על פי כללי המסלקה, ולהתחייבויותיו כמקבל פקדונות של כספים המנוהלים במסגרת הליכי פשיטת–רגל. שווי השוק של ניירות הערך המשועבדים ליום 31 בדצמבר 2006 הוא 23 מיליון דולר (97 מיליון ש"ח) [ליום 31 בדצמבר 2005: 23 מיליון דולר (106 מיליון ש"ח)].

כמו כן שיעבד ישראל דיסקונט בנק אוף ניו יורק לטובת Federal Home Loan Bank ניירות ערך והלוואות שיתרתם, ליום 31 בדצמבר 2006, הינה כ–309 מיליון דולר (1,305 מיליון ש"ח) להבטחת פקדונות שנתקבלו ממנו [ליום 31 בדצמבר 2005: כ–382 מיליון דולר (1,758 מיליון ש"ח)].

ב. ישראל דיסקונט בנק אוף ניו–יורק מכר ניירות ערך בתנאי רכישה חוזרת בסך של כ–807 מיליון דולר (3,408 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2006 [ליום 31 בדצמבר 2005: 1,428 מיליון דולר (6,573 מיליון ש"ח)].

ג. כתבי התחייבות נדחים שהונפקו על ידי הבנק, על פי תשקיף מחודש אפריל 1997, אינם מובטחים בשעבוד על נכסי הבנק למעט שעבוד סמלי קבוע בדרגה ראשונה על פקדון בסך 1 ש"ח.

ד. הבנק חבר במסלקת Euroclear שהינה מערכת סליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעולות בניירות ערך באמצעות המסלקה הנ"ל שיעבד הבנק מזומנים וניירות ערך בסכום של כ–20 מיליון דולר.

ה. דיסקונט ליסינג בע"מ שיעבד בשעבוד שוטף ראשון את רכושו לטובת מדינת ישראל, ללא הגבלת סכום, בגין מענקי השקעה שקיבל.

ו. בביאור 19ג' 6 להלן מתוארת קרן הסיכונים שהקימה מסלקת מעו"ף. חלקו של הבנק בקרן, כנגזר מהיקף פעילותו במסלקה עבור לקוחותיו, ליום 31 בדצמבר 2006, עמד על כ–18 מיליון ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2005: 24 מיליון ש"ח).

יתרת הבטוחות שהבנק חויב להעמיד לטובת מסלקת המעו"ף (התחייבות חוץ מאזנית) המבוססת על תרחישים של הבורסה, בגין פעילות לקוחות הבנק ובגין פעילות הבנק (נוסטרו), ליום 31 בדצמבר 2006, הינה כ–70 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005: 24 מיליון ש"ח).

על פי החלטות דירקטוריון מסלקת מעו"ף תוקנו חוקי העזר והמתאר של מסלקת מעו"ף ושונה מערך הבטוחות של מסלקת מעו"ף, החל מיום 1 באפריל 2004. כל חברי מסלקת מעו"ף, ובהם הבנק, נדרשו לחתום על הסכמי שעבוד חדשים להבטחת התחייבויותיהם, אשר יחליפו את מסמכי השעבוד הקודמים שנחתמו לטובת מסלקת מעו"ף, ולהפקיד בטוחות נזילות בלבד (איגרות חוב של מדינת ישראל ו/או מזומנים בהתאם לנדרש בחוקי העזר).

הבנק שיעבד למסלקת מעו"ף בשעבוד בדרגה ראשונה את כל הכספים שהופקדו על ידי הבנק בחשבון ע"ש מסלקת המעו"ף במסלקת הבורסה ובחשבון ע"ש מסלקת המעו"ף בבנק אחר, הכל כבטחון עבור סכומים שהבנק יהיה חייב בגין עסקאות מעו"ף שהוא אחראי להן כלפי מסלקת המעו"ף. ההתחייבות מותנית בתנאים והבנק רשאי, בהתקיים תנאים מסויימים, לדרוש סכומים מסויימים בחזרה. במסגרת חשבונות אלה שיעבד הבנק לטובת מסלקת מעו"ף איגרות חוב שיתרתן ליום 31 בדצמבר 2006 עמדה על כ–434 מיליון ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2005: 307 מיליון ש"ח).

15. שעבודים (המשך)

ז. בהתאם להסכם שנחתם בין בנק מרכנתיל דיסקונט לבין מסלקת מעו"ף, הפקיד בנק מרכנתיל דיסקונט בטוחה – אגרות חוב ממשלתיות – לטובת מסלקת המעו"ף, בגין אחריותו כלפי המסלקה עבור עסקאות שביצע הוא וביצעו לקוחותיו ועבור חלקו בקרן הסיכונים. בהתאם להסכם התחייבה המסלקה להשיב את סכום הבטוחה על פירותיה לבנק מרכנתיל דיסקונט. עם זאת, למסלקת מעו"ף זכות לממש את הבטוחה – כולה או חלקה – על פי שיקול דעתה, כנגד הפחתת חוב בנק מרכנתיל דיסקונט כלפיה – בסכום זהה.

שווי הבטוחה לטובת מסלקת המעו"ף כאמור ליום 31 בדצמבר 2006 מסתכם בסך של כ–59 מיליון ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2005: 35 מיליון ש"ח).

ח. להבטחת התחייבויות לבנקים של יציל פיננסים והחברות המאוחדות שלה, יצרו החברות הנ"ל המחאה על דרך השעבוד ושעבוד קבוע ושוטף על כל זכויותיהן לפי הסכמים עם בתי עסק בנוגע לניכיון שוברי ישראכרט, שוברי ויזה, שוברי אמריקן אקספרס ושוברי דיינרס קלאב ישראל ואת כל הזכויות לקבלת כספים ותשלומים מאת ישראכרט, כאל, אמריקן אקספרס ודיינרס, מכח המחאת זכויות ועל פי הסכם בית עסק. לתאריך המאזן אין התחייבות כלפי הבנקים.

ט. ישראל דיסקונט בנק (שוויץ) שיעבדה נכסים בהיקף של כ–11.5 מיליון פרנקים שוויצרים (ליום 31 בדצמבר 2005: 7.5 מיליון פרנקים שוויצרים) להבטחת קו אשראי בהיקף של 2 מיליון דולר.

י. כאמור בביאור 19 ג' 7 להלן, החל בחודש מאי 2005 שינה הבנק את הסדריו עם מסלקת הבורסה בהתאם לנדרש בתקנון הבורסה ובחוקי העזר של המסלקה, ושיעבד להבטחת התחייבויותיו כלפי המסלקה את כל זכויות הבנק בחשבון בטוחות המתנהל במסלקה (בו מופקדים על ידי הבנק ניירות ערך) ואת כל זכויותיו בכספים המופקדים בחשבון על שם המסלקה בבנק אחר. שווי הבטוחה הסתכם ליום 31 בדצמבר 2006 ב–24 מיליון ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2005.

יא. על פי הסכם שנחתם בין בנק מרכנתיל דיסקונט לבין מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "מסלקת הבורסה") הפקיד בנק זה איגרות חוב ממשלתיות כבטוחה לטובת מסלקת הבורסה בגין אחריותו כלפי המסלקה, עבור עסקאות שביצע הבנק ושביצעו לקוחותיו באמצעות מסלקת הבורסה. שווי הבטוחה הסתכם ליום 31 בדצמבר 2006 ב–5 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005: 3 מיליון ש"ח).

להבטחת הסכם זה רשם בנק מרכנתיל דיסקונט ביום 13 באפריל 2005 שעבוד קבוע בדרגה ראשונה לטובת מסלקת הבורסה, בגין בטוחה זו והזכויות בגינה.

יב. על מנת להבטיח אשראים שהבנק מקבל מעת לעת מבנק ישראל, שעבד הבנק בחודש מאי 2005 לטובת בנק ישראל, בשעבוד שוטף, מלאי איגרות חוב המוחזק על ידו. השעבוד האמור אינו מונע מהבנק למכור את מלאי איגרות החוב, או חלקו, ובלבד שהמכירה הינה במהלך הרגיל של עסקי הבנק בנייר ערך מהסוג ששועבד.

שווי הבטוחות ליום 31 בדצמבר 2006 הסתכם ב–3.5 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005 לא היו בטוחות משועבדות במסגרת ההסדר האמור).

יג. במסגרת הסכם כללי לקבלת אשראי מבנק ישראל ולהבטחת התשלום המלא של כל הסכומים שמגיעים או שיגיעו לבנק ישראל בגין אשראי שקיבל או שמתעתד בנק מרכנתיל דיסקונט לקבל מבנק ישראל, שיעבד בנק מרכנתיל דיסקונט ביום 30 במאי 2005, לטובת בנק ישראל, בשעבוד צף בדרגה ראשונה, שני סוגי איגרות חוב של ממשלת ישראל, הכלולים בתיק ניירות הערך שלו (למעט איגרות חוב שהושאלו לציבור).

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2006	היתרה הגבוהה במשך השנה	יתרה ממוצעת בשנת 2006
		במיליוני ש"ח	
ניירות ערך ששועבדו (שווי שוק)	810	971	830
פקדונות בבנק ישראל	187	1,322	328
פקדונות מבנק ישראל	–	51	–

16. זכויות עובדים

א. התחייבות הבנק והחברות המאוחדות שלו לתשלום פיצויי פרישה לעובדים, המבוססת על משכורת חודשית אחת לכל שנת עבודה, כמקובל, מכוסה במלואה ע"י הפקדות בקופות הפיצויים וכן ע"י פוליסות ביטוח וקרנות פנסיה. הסכומים שנצברו בפוליסות הביטוח וקרנות הפנסיה, אינם כלולים במאזן מאחר ואלה אינן בשליטתם של הבנק והחברות המאוחדות שלו.

חברי ההנהלה של הבנק זכאים לקבל פיצויים רגילים וחלקם זכאים גם למענק הסתגלות בגובה של עד שנים עשר חודשי משכורת בעת פרישתם, וזאת על פי תנאי החוזים האישיים עליהם הם חתומים, ובגינם נערכו הפרשות מתאימות. התחייבות החברות המאוחדות בחו"ל לתשלום פנסיה מכוסה ע"י הפקדות שוטפות בקופת פנסיה מוכרת בחו"ל, על בסיס חישוב אקטוארי.

בחברה בנקאית מאוחדת, זכאים מספר עובדים בכירים למענקי הסתגלות בשיעור שבין שש לשתים עשרה משכורות חודשיות, ובגינם נערכו הפרשות מתאימות.

ב. עובדי הבנק והחברות המאוחדות הבנקאיות שלו בישראל זכאים למענקי יובלות בגובה של מספר חודשי משכורת ומספר ימי חופשה נוספים, בתום 20, 30 ו–40 שנות עבודה בבנק. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מחושבת העתודה בגין התחייבות זו על בסיס אקטוארי ומוצגת בערך נוכחי. שיעור ההיוון, שנקבע על ידי המפקח על הבנקים, בחישוב האקטוארי הינו 4% ובהתחשב בגורם עלית השכר העתידית, מהוון סכום ההתחייבות לזכויות העובדים, בגין עובדי הבנק, לפי שיעור עלית שכר של 2.5% (31 בדצמבר 2005 – 2%). בדוחות הכספיים נכללו הפרשות למענקי יובלות שיתרתן: במאוחד – 447 מיליון ש"ח (2005: 412 מיליון ש"ח), ובבנק – 386 מיליון ש"ח (2005: 353 מיליון ש"ח).

עובדי הבנק והחברות המאוחדות שלו בישראל זכאים לחופשה שנתית לפי הסכמי העבודה הקיימים, ובכפוף להוראות חוק חופשה שנתית, התשי"א–1951. בדוחות הכספיים נכללו הפרשות לחופשות שיתרתן: במאוחד – 128 מיליון ש"ח (2005: 125 מיליון ש"ח), ובבנק – 101 מיליון ש"ח (2005: 98 מיליון ש"ח).

ג. עובדי הבנק והחברות המאוחדות שלו זכאים להטבות מסויימות לאחר צאתם לגימלאות. ההתחייבות האמורה חושבה על בסיס אקטוארי, לפי שיעור היוון של 4%. סכום ההפרשה לתאריך המאזן: במאוחד 432 מיליון ש"ח (2005: 380 מיליון ש"ח), ובבנק 344 מיליון ש"ח (2005: 326 מיליון ש"ח).

ד. ביום 10 באוקטובר 2005 הודיע האקטואר הראשי באגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר למנהלי חברות הביטוח כי קביעת מקדמי קצבה והערכת העתודות בגין פוליסות ביטוח חיים מסוג קצבה יתבצעו בהתאם להמלצות הנוגעות לבסיס התמותה, שהוצגו בנייר העמדה שפרסם המפקח על הביטוח בחודש אפריל 2005, כפי שיעודכנו מעת לעת, וזאת החל מהדוחות הכספיים בגין הרבעון הראשון לשנת 2006.

המפקח על הבנקים הודיע לבנק כי בדעתו להחיל את בסיס התמותה כאמור גם על תאגידים בנקאיים.

הבנק בחר ליישם ביישום מוקדם את הודעת המפקח וכלל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2005 הפרשה בסך של כ–12 מיליון ש"ח, בהתאם להערכת אקטואר את השפעת השינוי בבסיס התמותה כאמור.

16. זכויות עובדים (המשך)

ה. סכומי העתודה והיעודה לזכויות עובדים בעד פיצויי פיטורין ופרישה הם כלהלן:

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר			
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
סכום היעודה	2,181	2,181	1,917	1,911
סכום העתודה	1,702	1,661	1,447	1,432
עודף היעודה על העתודה	479	520	470	479
עודף (חוסר) היעודה על העתודה נכלל בסעיף:				
נכסים אחרים (ביאור 8)	482	522	470	479
התחייבויות אחרות (ביאור 12)	(3)	(2)	–	–
סך הכל, נטו	479	520	470	479

הבנק והחברות המאוחדות שלו אינם רשאים למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצוי פרישה בלבד.

ו. בשנים 2004–2006 הפעיל הבנק מספר תוכניות ממוקדות לעידוד פרישה מוקדמת של עובדים. התוכניות התמקדו באוכלוסיות עובדים בעלת מאפיינים שהוגדרו, אשר לגביה נערך מאמץ ממוקד לעידוד פרישתם המוקדמת. במסגרת זו נעשתה פניה לעובדים האמורים, והוצע להם לפרוש פרישה מוקדמת בתנאים משופרים.

(לעניין ההוצאות בגין פרישה מוקדמת, ר' ביאור 27).

ז. חלק מהחברות המאוחדות אימצו תוכניות לתגמול עובדים, על פיהן זכאים המנהלים הכללים ו/או עובדים בחברות האמורות למענק שסכומו נקבע בהתאם לתוצאות העסקיות של אותן חברות. בדוחות הכספיים נכללו ההפרשות הנדרשות בשל המענקים האמורים.

המנהל הכללי לשעבר של אחת מהחברות המאוחדות זכאי לחלק ברווחים מהשקעות שבוצעו בתקופה בה עבד בחברה, גם במשך מספר שנים לאחר פרישתו ממנה.

ח. תוכנית מענקים לחברי הנהלת הבנק. ביום 26 במרס 2006 החליט דירקטוריון הבנק לאשר תוכנית מענקים לחברי ההנהלה של הבנק, לרבות המבקר הפנימי של הבנק. על פי התוכנית, הבנק יעניק לכל חבר הנהלה מענק שנתי עבור כל שנה שבה יכהן כחבר הנהלה, החל משנת 2006 ועד שנת 2010.

המענק השנתי ייגזר בחלקו משיעור התשואה השנתית על ההון ובחלקו מקביעתו של המנהל הכללי (במסגרת תקציב נוסף שהיקפו ייגזר אף הוא משיעור התשואה השנתית על ההון), באופן דיפרנציאלי, לפי שיקול דעתו, בהתאם למידת ההשגה של היעדים הספציפיים שנקבעו על ידו לכל חבר הנהלה. החלוקה האמורה תהיה טעונה קבלת אישורו של דירקטוריון הבנק.

שיעור התשואה השנתי המינימלי הנדרש, על מנת שבשנה מסויימת יחולק לחברי ההנהלה מענק, הוא 8.5%.

דירקטוריון הבנק רשאי לנטרל רווחים או הפסדים חריגים, שאינם נובעים מפעילות שוטפת, לצורך חישוב שיעור התשואה השנתית על ההון. דירקטוריון הבנק רשאי לשנות או לבטל את תוכנית המענקים, כולה או חלקה, ובלבד שהשינוי או הביטול ייכנסו לתוקף בשנה הקלנדרית העוקבת לשנה שבה התקבלה החלטת השינוי או הביטול.

תכנית המענקים לחברי ההנהלה של הבנק, לרבות המבקר הפנימי, אושררה בידי ועדת הביקורת והדירקטוריון בדיונים שהתקיימו בימים 15–26 ביולי 2006.

לפרטים נוספים ולפרטים בדבר תוכנית אופציות לנושאי משרה בבנק, ר' ביאור 13 ד'.

16. זכויות עובדים (המשך)

ט. לאי די בי ניו יורק התחייבות לתשלומי פנסיה לעובדיה, בגינה הקימה קרן פנסיה בה מופקדים כספי העובדים והמעסיק. ההפקדות השנתיות בקרן מתבססות על תחשיבים שמכין יועץ אקטוארי בלתי תלוי. להלן פרטים עיקריים אודות ההתחייבות האמורה:

	ליום 31 בדצמבר	
	2006	2005
	במיליוני דולר של ארה"ב	
ההתחייבות האקטוארית לתשלומי פנסיה	34	37
שווי שוק של נכסי קרן הפנסיה	24	31
ההתחייבות האקטוארית לתשלומי פנסיה, בניכוי שווי שוק של נכסי קרן הפנסיה	(10)	(6)
יתרת ההפסדים האקטוארים הנדחים	8	4
יתרת התחייבות קרן הפנסיה נטו, כפי שנכללה בדוחות הכספיים (ביאור 13)	2	2
הוצאות הפנסיה שנזקפו בדוח רווח והפסד	3	3
ההנחות שהובאו בחשבון לצורך מדידת תוכנית הפנסיה למרכיביה:		
	%	%
שיעור היוון שנתי	5.88	5.75
שיעור תשואה שנתי צפוי בגין נכסי הקרן	8.50	8.50
שיעור הגידול השנתי בשכר העובדים	4.25	4.25

י. לפרטים בדבר הסכם שנחתם בחודש פברואר 2005, במקביל לחתימת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, בין ההסתדרות החדשה, ועד עובדי בנק דיסקונט והחשב הכללי במשרד האוצר, אשר במסגרתו נקבע, בין היתר, כי העובדים הזכאים (כהגדרתם בהסכם) יקבלו בהתקיים תנאים מסוימים מענק מהמדינה ומהבנק, וכי תוקפה של חוקת העובדה כהסכם קיבוצי בבנק דיסקונט יוארך לתקופה של חמש שנים, ר' ביאור 32 להלן.

17. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

המאוחד

	31 בדצמבר 2006					
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ[1]			
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	מטבעות אחרים	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים						
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	3,003	1,250	14,525	4,712	1,916	–	25,406
ניירות ערך	13,669	1,946	20,368	1,308	416	1,207	38,914
אשראי לציבור	40,520	17,793	25,273	2,907	3,682	–	90,175
אשראי לממשלה	8	3	7	–	–	–	18
השקעות בחברות כלולות	6	7	1	–	–	1,577	1,591
בניינים וציוד	–	–	–	–	–	2,614	2,614
נכסים אחרים	1,735	19	1,672	37	76	281	3,820
סך כל הנכסים	58,941	21,018	61,846	8,964	6,090	5,679	162,538
התחייבויות							
פקדונות הציבור	49,722	12,095	57,465	8,437	2,798	–	130,517
פקדונות מבנקים	2,785	681	4,341	264	28	–	8,099
פקדונות הממשלה	49	6	64	–	–	–	119
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	128	6,174	–	–	–	–	6,302
התחייבויות אחרות	7,285	126	1,288	53	118	264	9,134
סך כל ההתחייבויות	59,969	19,082	63,158	8,754	2,944	264	154,171
הפרש	(1,028)	1,936	(1,312)	210	3,146	5,415	8,367
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	–	–	157	38	(195)	–	–
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	2,549	(797)	1,320	(381)	(2,691)	–	–
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	28	–	(90)	66	(5)	1	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	475	59	(536)	–	1	1	–
סך כל כללי	2,024	1,198	(461)	(67)	256	5,417	8,367
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	1,253	–	(1,151)	66	(169)	1	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	1,031	206	(1,285)	46	1	1	–

הערה:
(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

17. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

המאוחד (המשך)

	31 בדצמבר 2005					
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ[1]			
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	מטבעות אחרים	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים						
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,095	1,417	10,929	5,439	1,706	–	20,586
ניירות ערך	15,089	708	24,076	925	327	1,063	42,188
אשראי לציבור	35,712**	19,196	27,638	2,169	3,101	–	87,816
אשראי לממשלה	–	5	87	–	–	–	92
השקעות בחברות כלולות	4	2	1	–	–	1,520	1,527
בניינים וציוד	–	–	–	–	–	2,268	2,268
נכסים אחרים	1,457	17	2,591*	14	56	108	4,243
סך כל הנכסים	53,357	21,345	65,322	8,547	5,190	4,959	158,720
התחייבויות							
פקדונות הציבור	46,221*	12,947	60,287	8,193	2,637	–	130,285
פקדונות מבנקים	1,396	752	4,122	210	38	–	6,518
פקדונות הממשלה	54*	12	70	–	–	–	136
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	151	5,191	–	–	–	–	5,342
התחייבויות אחרות	6773**	119	2,097*	94	44	127	9,254
סך כל ההתחייבויות	54,595	19,021	66,576	8,497	2,719	127	151,535
הפרש	(1,238)	2,324	(1,254)	50	2,471	4,832	7,185
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	–	–	27	126	(153)	–	–
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	2,231	(733)	931	(222)	(2,207)	–	–
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	285	56	(456)	110	3	2	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	(201)	35	203	(73)	36	–	–
סך כל כללי	1,077	1,682	(549)	(9)	150	4,834	7,185
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	598	61	(828)	167	–	2	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	(750)	209	653	(89)	(23)	–	–

* סווג מחדש.

** הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערה:

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

17. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

הבנק

	31 בדצמבר 2006						
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ[1]			פריטים	
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	מטבעות אחרים	שאינם כספיים	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים						
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	3,118	6,525	11,878	4,629	1,781	–	27,931
ניירות ערך	12,703	1,136	1,181	1,159	34	724	16,937
אשראי לציבור	28,784	6,782	9,972	2,586	3,343	–	51,467
אשראי לממשלה	–	3	4	–	–	–	7
השקעות בחברות מוחזקות	4	146	63	–	–	6,405	6,618
בניינים וציוד	–	–	–	–	–	2,032	2,032
נכסים אחרים	1,346	12	290	32	61	222	1,963
סך כל הנכסים	45,955	14,604	23,388	8,406	5,219	9,383	106,955
התחייבויות							
פקדונות הציבור	40,463	9,749	24,683	7,549	2,266	–	84,710
פקדונות מבנקים	3,192	176	1,857	246	55	–	5,526
פקדונות הממשלה	–	5	–	–	–	–	5
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	213	3,667	–	–	–	–	3,880
התחייבויות אחרות	4,079	84	381	48	99	178	4,869
סך כל ההתחייבויות	47,947	13,681	26,921	7,843	2,420	178	98,990
הפרש	(1,992)	923	(3,533)	563	2,799	9,205	7,965
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	2,374	(407)	1,474	(639)	(2,802)	–	–
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	126	–	(198)	77	(5)	–	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	460	60	(520)	(1)	1	–	–
סך כל כללי	968	576	(2,777)	–	(7)	9,205	7,965
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב היוון)	1,007	–	(928)	90	(169)	–	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב היוון)	943	206	(1,209)	59	1	–	–

הערות:
(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

17. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

הבנק (המשך)

	31 בדצמבר 2005						
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ[1]				
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	מטבעות אחרים	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
	במיליוני שקלים חדשים						
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	941	6,328	7,575	5,370	1,514	–	21,728
ניירות ערך	14,299	138	1,399	831	33	533	17,233
אשראי לציבור	24,706**	7,886	11,999	1,869	2,715	–	49,175
אשראי לממשלה	–	5	84	–	–	–	89
השקעות בחברות מוחזקות	6	144	70	–	–	6,213	6,433
בניינים וציוד	–	–	–	–	–	1,699	1,699
נכסים אחרים	1,112	7	1,135	12	46	68	2,380
סך כל הנכסים	41,064	14,508	22,262	8,082	4,308	8,513	98,737
התחייבויות							
פקדונות הציבור	37,429*	9,682	23,644	7,404	2,123	–	80,282
פקדונות מבנקים	1,441	183	1,067	236	43	–	2,970
פקדונות הממשלה	–*	10	–	–	–	–	10
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	227	3,292	–	–	–	–	3,519
התחייבויות אחרות	3,819**	92	1,130	93	31	73	5,238
סך כל ההתחייבויות	42,916	13,259	25,841	7,733	2,197	73	92,019
הפרש	(1,852)	1,249	(3,579)	349	2,111	8,440	6,718
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	2,180	(728)	1,110	(423)	(2,139)	–	–
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	352	56	(525)	114	3	–	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	(193)	35	169	(47)	36	–	–
סך כל כללי	487	612	(2,825)	(7)	11	8,440	6,718
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב היוון)	475	61	(705)	169	–	–	–
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב היוון)	(926)	209	830	(90)	(23)	–	–

* סווג מחדש.

** הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערה:

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

18. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון[1]

המאוחד (במיליוני שקלים חדשים)

א. תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים ליום 31 בדצמבר 2006

	עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שנתיים	מעל שנתיים עד שלוש שנים
מטבע ישראלי לא צמוד:					
נכסים	23,182	5,378	10,671	4,568	3,959
התחייבויות	31,102	6,252	17,577	4,096	385
הפרש	(7,920)	(874)	(6,906)	472	3,574
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(890)	480	2,649	411	36
אופציות(במונחי נכס בסיס)	(246)	398	1	(78)	(35)
מטבע ישראלי צמוד למדד:					
נכסים	375	644	3,667	3,184	2,679
התחייבויות	576	755	2,084	3,102	1,717
הפרש	(201)	(111)	1,583	82	962
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(50)	(10)	(366)	(107)	(25)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	16	41	–
מטבע חוץ–פעילות מקומית:[3]					
נכסים	15,568	7,124	4,035	2,341	1,638
התחייבויות	18,599	11,503	6,114	372	274
הפרש	(3,031)	(4,379)	(2,079)	1,969	1,364
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	929	(541)	(2,185)	(334)	(27)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	246	(398)	(18)	37	34
מטבע חוץ – פעילות חו"ל, זרוע ארוכה:					
נכסים	11,051	5,635	6,316	3,780	3,153
התחייבויות	16,560	7,475	6,531	2,516	2,120
הפרש	(5,509)	(1,840)	(215)	1,264	1,033
פריטים לא כספיים:					
נכסים	–	–	–	–	–
התחייבויות	–	–	–	–	–
הפרש	–	–	–	–	–
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	1	–	1
סך הכל					
נכסים	50,176	18,781	24,689	13,873	11,429
התחייבויות	66,837	25,985	32,306	10,086	4,496
הפרש	(16,661)	(7,204)	(7,617)	3,787	6,933
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(11)	(71)	98	(30)	(16)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	–	–	–
ב. יתרה מאזנית ליום 31 בדצמבר 2005					
סך הכל					
נכסים	*40,254	13,468	26,671	14,441	9,009
התחייבויות	*62,194	24,717	29,267	9,740	5,551
הפרש	(21,940)	(11,249)	(2,596)	4,701	3,458
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	6	27	(23)	(7)	(11)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	–	–	–

* הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערות:

(1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים, אשר פריסתן לתקופות מתבצעת על פי אומדן המתבסס על תקופות האשראי בגינו הן בוצעו.

(2) כולל נכסים בסך 1,897 מיליון ש"ח (1,565:2005 מיליון ש"ח) שזמן פרעונם עבר.

(3) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(4) כפי שנכלל בביאור מס' 17 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה",לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.

יתרה מאזנית[4]							
סך הכל	ללא תקופת פרעון[2]	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנים	מעל עשר עד עשרים שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל ארבע עד חמש שנים	מעל שלוש עד ארבע שנים
58,941	2,697	59,318	70	649	3,568	4,287	2,986
59,969	41	60,355	121	269	171	177	205
(1,028)	2,656	(1,037)	(51)	380	3,397	4,110	2,781
2,549	–	2,716	–	8	3	3	16
503	–	503	40	532	(124)	14	1
21,018	253	27,074	362	4,488	7,318	1,939	2,418
19,082	74	23,529	2	2,578	8,267	2,484	1,964
1,936	179	3,545	360	1,910	(949)	(545)	454
(797)	–	(1,173)	–	(479)	(95)	(19)	(22)
59	–	59	–	–	2	–	–
35,459	816	37,258	7	732	2,881	951	1,981
37,400	27	37,434	4	41	297	101	129
(1,941)	789	(176)	3	691	2,584	850	1,852
(1,752)	–	(1,548)	–	468	115	23	4
(564)	–	(564)	(40)	(532)	122	(14)	(1)
41,441	29	61,424	17,546	5,940	4,347	1,687	1,969
37,456	–	38,574	–	–	1,338	815	1,219
3,985	29	22,850	17,546	5,940	3,009	872	750
5,679	5,679	–	–	–	–	–	–
264	264	–	–	–	–	–	–
5,415	5,415	–	–	–	–	–	–
2	–	2	–	–	–	–	–
162,538	9,474	185,074	17,985	11,809	18,114	8,864	9,354
154,171	406	159,892	127	2,888	10,073	3,577	3,517
8,367	9,068	25,182	17,858	8,921	8,041	5,287	5,837
–	–	(5)	–	(3)	23	7	(2)
–	–	–	–	–	–	–	–
*158,720	9,791	181,892	24,963	17,056	19,284	8,473	8,273
*151,535	289	155,907	130	2,198	13,458	3,871	4,781
7,185	9,502	25,985	24,833	14,858	5,826	4,602	3,492
–	–	(31)	–	–	6	(9)	(20)
–	–	–	–	–	–	–	–

18. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון[1] (המשך)

הבנק (במיליוני שקלים חדשים)

א. תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים ליום 31 בדצמבר 2006

	עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שנתיים	מעל שנתיים עד שלוש שנים
מטבע ישראלי לא צמוד:					
נכסים	16,846	3,780	8,502	3,368	3,376
התחייבויות	23,278	5,701	14,686	3,613	206
הפרש	(6,432)	(1,921)	(6,184)	(245)	3,170
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(1,003)	458	2,625	410	36
אופציות(במונחי נכס בסיס)	(207)	390	54	125	84
מטבע ישראלי צמוד למדד:					
נכסים	244	477	2,636	2,396	1,906
התחייבויות	194	459	1,131	2,160	1,215
הפרש	50	18	1,505	236	691
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(50)	(2)	(366)	(88)	(6)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	17	41	–
מטבע חוץ–פעילות מקומית:[3]					
נכסים	14,374	7,043	3,732	2,353	1,520
התחייבויות	16,717	10,764	5,676	191	120
הפרש	(2,343)	(3,721)	(1,944)	2,162	1,400
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	1,039	(530)	(2,172)	(354)	(48)
אופציות (במונחי נכס בסיס)	207	(390)	(71)	(166)	(84)
מטבע חוץ – פעילות חו"ל, זרוע ארוכה:					
נכסים	1,010	324	836	842	579
התחייבויות	1,614	1,277	246	6	1
הפרש	(604)	(953)	590	836	578
פריטים לא כספיים:					
נכסים	–	–	–	–	–
התחייבויות	–	–	–	–	–
הפרש	–	–	–	–	–
סך הכל					
נכסים	32,474	11,624	15,706	8,959	7,381
התחייבויות	41,803	18,201	21,739	5,970	1,542
הפרש	(9,329)	(6,577)	(6,033)	2,989	5,839
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(14)	(74)	87	(32)	(18)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	–	–	–
ב. יתרה מאזנית ליום 31 בדצמבר 2005					
סך הכל					
נכסים	*26,317	9,131	17,306	9,706	6,097
התחייבויות	*38,292	16,539	19,244	6,032	1,746
הפרש	(11,975)	(7,408)	(1,938)	3,674	4,351
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	5	23	(23)	(7)	(11)
אופציות(במונחי נכס בסיס)	–	–	–	–	–

* הוצג מחדש – ר' ביאור 1 כו'.

הערות:

(1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים,אשר פריסתן לתקופות מתבצעת על פי אומדן המתבסס על תקופות האשראי בגינו הן בוצעו.

(2) כולל נכסים בסך 1,335 מיליון ש"ח (1,177:2005 מיליון ש"ח) שזמן פרעונם עבר.

(3) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(4) כפי שנכלל בביאור מס' 17 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה",לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.

יתרה מאזנית[4]							
סך הכל	ללא תקופת פרעון[2]	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנים	מעל עשר עד עשרים שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל ארבע עד חמש שנים	מעל שלוש עד ארבע שנים
45,955	2,012	46,351	55	474	3,315	4,078	2,557
47,947	127	48,166	119	207	137	125	94
(1,992)	1,885	(1,815)	(64)	267	3,178	3,953	2,463
2,374	–	2,536	–	1	(7)	3	13
586	–	586	–	1	12	37	90
14,604	252	17,695	34	1,298	5,245	1,712	1,747
13,681	74	17,015	2	2,618	6,087	1,783	1,366
923	178	680	32	(1,320)	(842)	(71)	381
(407)	–	(515)	–	–	–	–	(3)
60	–	60	–	–	2	–	–
33,376	644	34,399	1	231	2,233	840	2,072
34,047	27	33,867	–	1	275	51	72
(671)	617	532	1	230	1,958	789	2,000
(1,967)	–	(2,066)	–	–	13	2	(16)
(646)	–	(646)	–	(1)	(14)	(37)	(90)
3,637	28	3,864	–	–	–	114	159
3,137	–	3,145	–	–	–	–	1
500	28	719	–	–	–	114	158
9,383	9,383	–	–	–	–	–	–
178	178	–	–	–	–	–	–
9,205	9,205	–	–	–	–	–	–
106,955	12,319	102,309	90	2,003	10,793	6,744	6,535
98,990	406	102,193	121	2,826	6,499	1,959	1,533
7,965	11,913	116	(31)	(823)	4,294	4,785	5,002
–	–	(45)	–	1	6	5	(6)
–	–	–	–	–	–	–	–
*98,737	11,867	94,923	185	1,856	12,679	5,995	5,651
*92,019	290	94,464	117	1,989	7,704	1,495	1,306
6,718	11,577	459	68	(133)	4,975	4,500	4,345
–	–	(36)	–	–	6	(9)	(20)
–		–	–	–	–	–	–

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה				
עסקאות בהן היתרה מיצגת סיכון אשראי:				
אשראי תעודות	1,982	1,944	553	564
ערבויות להבטחת אשראי	1,976	*2,006	1,367	1,258
ערבויות לרוכשי דירות	2,834	*3,036	1,381	1,303
ערבויות והתחייבויות אחרות[3]	3,898	*2,296	3,341	*1,902
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	12,862	12,250	8,251	8,212
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות				
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	8,457	4,500	7,200	3,905
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן	11,341	12,168	4,000	5,188
התחייבות להוצאת ערבויות	2,732	2,105	2,045	1,258
ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה[1] לסוף השנה				
יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת גביה:[2]				
מטבע ישראלי לא צמוד	291	272	257	233
מטבע ישראלי צמוד למדד	2,194	2,322	32	41
מטבע חוץ	723	778	723	779
סך הכל	3,208	3,372	1,012	1,053

* סווג מחדש.

הערות:

(1) אשראים ופקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי (או הפקדונות),עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).

(2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 211 מיליון ש"ח (2005: 255 מיליון ש"ח), לא נכלל בלוח זה.

(3) ר' סעיף ג' 6 להלן.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב.התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה לסוף השנה (המשך)

תזרימים בגין עמלת גביה ומירווחי ריבית בגין הפעילות במידת הגביה-מאוחד[1]

	31 בדצמבר 2006						2005
	עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 20 שנים	סה"כ	סה"כ
תזרימים חוזיים עתידיים	18	31	28	56	51	2	186	201
תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים	18	30	25	45	34	1	153	168
תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים[2]	17	28	22	35	22	–	124	129

מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות:

	31.12.2006	31.12.2005
הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה	95	107
הלוואות עומדות	2	1

הערות:

(1) המגזר הצמוד למדד כולל את מגזר מטבע חוץ.המגזר צמוד למדד כולל גם את המגזר השקלי הלא צמוד מאחר והסכומים במגזר זה אינם עולים על % 10 מסך כל הפקדונות לפי מידת הגביה.

(2) היוון בוצע לפי שיעור 3.78% (2005: 4.01%).

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר		31 בדצמבר	
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
1. חוזי שכירות לזמן ארוך – דמי שכירות לתשלום בשנים הבאות[2]:				
שנה ראשונה	88	79	42	39
שנה שניה	74	75	35	37
שנה שלישית	63	48	27	24
שנה רביעית	47	42	16	20
שנה חמישית	53	35	8	15
שנה שישית ואילך	145	153	12	30
סך הכל	470	432	140	165
2. ערבויות להבטחת זכויות עמיתים בקופות גמל (נומינלי)[3]	6,699	7,170	6,699	7,170
3. התקשרויות לרכישת בניינים וציוד	26	15	1	7
4. השאלת ניירות ערך[1]	316	425	28	111

הערות:
(1) לא כולל עסקאות השאלה בחסר של מניות, בהן הבנק פועל כמתווך באחריות בין הלקוחות לבין גופים מוסדיים, אשר מוצגות במאזן הבנק כאשראי לציבור וכפקדונות הציבור בהתאמה. יתרת העסקאות כאמור ליום 31 בדצמבר 2006 היתה כ- 35 מיליון ש"ח.
(2) לפרטים אודות חוזי שכירות לזמן ארוך, ר' סעיף 19 להלן.
(3) ר' סעיף 21 להלן.

6. הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט הנמנים עם החברים במסלקת מעו"ף בע"מ, אחראים ביחד עם חברי מסלקת המעו"ף כלפי המסלקה, לכל חבות כספית המתחייבת מעסקאות באופציות המתבצעות בבורסה.

לצורך כך הקימה מסלקת מעו"ף קרן סיכונים. חלקו של הבנק בקרן הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2006 מסתכם בסך של כ-18 מיליון ש"ח שהם 2.29% מסך קרן הסיכונים באותו מועד. שני הבנקים נדרשו להעמיד לטובת מסלקת מעו"ף בטוחות (איגרות חוב ממשלתיות) בסכום שיבטיח הן את חבותם האפשרית בגין חלקם בקרן הסיכונים כאמור וסכום נוסף הנגזר מהיקף פעילות כל אחד מהבנקים בתחום זה (ר' ביאור 15 ו' 1-ז').

כמו כן התחייב כל אחד מהבנקים כלפי מסלקת מעו"ף לשלם כל חיוב כספי העשוי לנבוע מפעילות לקוחותיו בגין כתיבת אופציות הנסחרות במסגרת המסלקה.

7. עד לחודש מאי 2005 היתה קיימת ערבות הדדית של חברי מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, לפיה על חברי המסלקה לכסות כל הפסד הנגרם למסלקת הבורסה, כתוצאה מחוסר ניירות ערך או מחוסר כיסוי כספי של אחד מחבריה לפי דרישת המסלקה.

חלקו של כל חבר בכיסוי הנזק הוא לפי היחס שבין המחזור הכספי של החבר לעומת המחזור הכספי הכולל של כל החברים האחראים לשלם למסלקה עקב ההפסד, במשך תקופה של 12 חודשים, המסתיימת ביום האחרון של החודש הקודם לחודש בו ארע המקרה שגרם להפסד.

תוקפה של ערבות זו פג בחודש מאי 2005 והחל מאותו מועד שונו ההסדרים עם מסלקת הבורסה בהתאם לתקנון הבורסה וחוקי העזר של המסלקה. החברים מחוייבים כלפי המסלקה לכסות כל סכום הנובע מהתחייבויותיהם עבור עצמם או עבור לקוחותיהם וכן עבור חברי בורסה אחרים שאינם חברי מסלקה ולקוחותיהם, בגין עסקאות שבוצעו באמצעות המסלקה. כן אחראי כל חבר לחלקו בקרן הסיכונים לפי יחס המחזור הכספי כאמור לעיל. להבטחת התחייבויותיהם כלפי המסלקה שעבדו הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט את זכויותיהם בחשבונות המתנהלים במסלקה (בהם מופקדים ניירות ערך) ובבנק אחר (בהם

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

מופקדים מזומנים). (ר' ביאור 15 י' ו–יא').

8. א) הבנק התחייב לשפות את חברת הבת תכלית בית השקעות בע"מ (להלן: "תכלית") בגין תביעות שיוגשו נגדה בגין אחריותה המקצועית מעבר לסכום הביטוח של 12 מיליון דולר, שאותו רכשה תכלית. סכום השיפוי מוגבל לסך של 4.5 מיליון דולר, וזאת לפי דרישה שתתקבל מתכלית עד 31 במרס 2007.

ב) תכלית התחייבה כלפי תכלית דולר עולמי בע"מ, חברה בה מחזיקה תכלית 20%, וכלפי סינרגטיקה בע"מ, המחזיקה כ–80% מתכלית דולר עולמי בע"מ, להעביר לתכלית דולר עולמי בע"מ, שהינה חברה המנפיקה תעודות סל, כספים בסכום שלא יעלה במצטבר על 1 מיליון דולר, לשם כיסוי הוצאות התפעול השוטף שלה ולקיום התחייבויותיה כלפי מחזיקי תעודות ההתחייבות שהנפיקה. להבטחת התחייבותה זו של תכלית ניתן לה שיפוי על ידי הבנק.

שיפוי דומה מהבנק, בסכום זהה, נתן הבנק גם בקשר עם תכלית תעודות סל בע"מ.

9. חברות מאוחדות של הבנק עוסקות במתן מכלול שירותי נאמנות ומשמשות, בין היתר, כנאמנות לאיגרות חוב מסויימות שהונפקו לציבור על פי תשקיף והנסחרות בבורסה.

10. א) בנוסח הקודם של תקנון הבנק, אשר תוקן בחודש מרס 2002, נקבע כי, הבנק ישפה את מי שמכהן או כיהן כנציג הבנק או על פי בקשתו כדירקטור בחברה אחרת שלבנק עניין בה, על ההוצאות שהיו לו בקשר להליך משפטי שהוגש נגדו בקשר לפעולה או למחדל במילוי תפקידו כדירקטור באותה חברה אחרת, ועל סכום שחוייב לשלם על–פי פסק דין שניתן באותו הליך משפטי, לרבות על–פי הסדר פשרה שהבנק הסכים לו, אלא אם הרשות השיפוטית באותו הליך מצאה שפעולותיו או מחדליו כאמור נעשו שלא בתום לב. הבנק רשאי להוציא כתב שיפוי לכל דירקטור בחברה אחרת כאמור, לרבות לדירקטור של הבנק המכהן כדירקטור בחברה האחרת, בתנאים ובנוסח שאושרו על–ידי הדירקטוריון. בהתאם לכך הוציא הבנק בשעתו כתבי שיפוי, בלתי מוגבלים בסכום, לדירקטורים המכהנים או שכיהנו לבקשת הבנק בחברות אחרות המוחזקות על ידי הבנק במישרין ובעקיפין.

ב) בתקנון הבנק נקבע כי, כל עובד או פקיד של הבנק שאינו נושא משרה בבנק, ישופה מתוך כספי הבנק בעד כל אחריות שנתחייב בה בתור עובד או פקיד של הבנק בהתגוננו בכל משא ומתן משפטי, בין אזרחי ובין פלילי, שבו ניתן פסק דין לטובתו או שבו זוכה, והבנק רשאי לשפותו על כל חבות כספית שהוטלה עליו לטובת אדם אחר בשל פעולה שעשה בתוקף היותו עובד או פקיד של הבנק.

ג) תקנות ההתאגדות של חברות מאוחדות מסויימות מאפשרות שיפוי של נושאי משרה בתנאים מסויימים, בכפוף להוראות הדין. שיפויים כאמור ניתנו במקרים מסויימים בחברות מסויימות.

ד) דיסקונט מנפיקים בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק, נתנה שיפוי לדירקטורים שלה, בגין חבות כספית שתוטל על מי מהם ובגין הוצאות התדיינות סבירות, בקשר עם תשקיף בדבר הצעה לציבור ורישום למסחר של כתבי התחייבות נדחים, מחודש מרס 2004, של כתבי התחייבות נדחים בסך כולל של 500 מיליון ש"ח, וזאת בתנאים המפורטים בנוסח כתב השיפוי. בכל מקרה לא יעלה הסכום המירבי של השיפוי אשר ינתן לכל הדירקטורים ביחד על התמורה ברוטו שהתקבלה מן ההנפקה. דיסקונט מנפיקים בע"מ נתנה שיפוי זהה לדירקטורים שלה, בקשר עם תשקיף בדבר הצעה לציבור ורישום למסחר של כתבי התחייבות נדחים, שפורסם בחודש נובמבר 2004, של כתבי התחייבות נדחים בסך כולל של 600 מיליון ש"ח.

ה) דיסקונט מנפיקים בע"מ נתנה בחודש ספטמבר 2006 שיפוי לדירקטורים ולמנכ"ל שלה, בגין חבות כספית שתוטל על מי מהם ובגין הוצאות התדיינות סבירות, בקשר עם תשקיף מדף להנפקה ורישום למסחר של כתבי התחייבות נדחים, מחודש ספטמבר 2006, וזאת בתנאים המפורטים בנוסח כתב השיפוי. בכל מקרה לא יעלה הסכום המירבי של השיפוי אשר ינתן לכל הדירקטורים והמנכ"ל ביחד על התמורה ברוטו שתתקבל מן ההנפקה ובכל מקרה לא יותר מ–1.5 מיליארד ש"ח.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

1) בד בבד עם אישור ההתקשרות בהסכם למכירת הפעילות בתחום ניהול קופות הגמל, כאמור בביאור 6 ה' 5 לעיל, החליט הבנק לתת התחייבות לשיפוי דיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ ונושאי משרה בה, בתנאים ובנסיבות בהם רשאי הבנק לשפותם בהתאם להוראות חוק החברות, וזאת בהתייחס לפעילותם כנושאי משרה בחברה בכל הקשור באישור הסכם המכר וביצוע המכירה על פיו, לרבות כל חבות כספית, הוצאות, התייעצות עם עורכי דין ומומחים אחרים, ככל שיידרש, והוצאות התדיינות סבירות, ובלבד שהסכום המצטבר שיידרש הבנק לשלם לא יעלה על התמורה שתתקבל על פי הסכם המכר ומימוש השיפוי לא יפגע ביחס ההון המזערי הנדרש של הבנק על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 311, והכל בתנאים המפורטים בנוסח כתב השיפוי.

11. הבנק נוהג לתת מעת לעת, בתנאים ובנסיבות המקובלים בעסקי הבנקאות, כתבי התחייבות ושיפוי מוגבלים בסכום ושאינם כאלה, מוגבלים בתקופה ושאינם מוגבלים, והכל במהלך העסקים הרגיל של הבנק. בין היתר ניתנים כתבי שיפוי כאלה במסגרת דיני המסלקה בגין אבדן שיקים, ניתן שיפוי לכונסי נכסים ומפרקים, ניתן שיפוי בגין תביעות רשלנות לנותני שירותים שונים, לרבות מעריכי שווי, מנהלי פרויקטים וכו', ניתנים שיפויים ללקוחות שפנקסי שקים שלהם אבדו, כתבי שיפוי לחברות כרטיסי האשראי במסגרת ההתחשבנות עימן, או שיפוי הניתן כחלק מהתחייבות הסכמית. בכלל זה, שיפוי דומה שנתן הבנק למעריך שווי, בגין כל נזק שייגרם לו, כתוצאה מהגשת חוות דעת, פרט למקרה בו ייקבע כי פעל ברשלנות חמורה או בזדון, ושיפוי דומה שנתן הבנק למומחה שהגיש לבנק חוות דעת כלכלית.

12. הבנק התחייב כלפי ויזה אינטרנשיונל סרוויס אסוסיאשיון, שאם כאל או אחד הבנקים המומלצים על ידה לחברות בויזה אינטרנשיונל, יפר, יחדל או יזניח תשלומם של סכומים כלשהם שהוא חב מכוח חברותו בויזה אינטרנשיונל, או יעשה או יחדל מלעשות כל דבר הנדרש ממנו על פי תקנות ויזה אינטרנשיונל וכללי התפעול שלה, כי אז ישפה הבנק, ללא תנאי, את ויזה אינטרנשיונל ואת חבריה כנגד כל הפסדים, נזקים, עלויות, הוצאות וכו' אשר יגרמו עקב כך, המתייחסים לתשלומים בינלאומיים מחוץ לישראל בלבד.

ערבות הבנק לויזה אינטרנשיונל הינה ערבות נמשכת, ותשאר במלוא תוקפה עד אשר כל הכספים וההתחייבויות הצריכים להשתלם ולהתבצע, ישולמו ויבוצעו במלואם.

התחייבות דומה ניתנה לויזה אינטרנשיונל על ידי בנק לאומי לישראל בע"מ (בל"ל). בל"ל והבנק הסכימו ביניהם, בין היתר, כי על אף שכל אחד מהם חתם על ערבות לטובת ויזה אינטרנשיונל, ללא הגבלה, עבור כאל, תחול האחריות על פי הערבות הנ"ל כך שבל"ל ישא באחריות לגבי 65% מהסכומים שיידרשו על פי הערבויות, והבנק ישא באחריות לגבי 35% מהסכומים שיידרשו על פי הערבויות, וזאת בהתאם לשיעורי הבעלות של כל אחד מהבנקים בכאל.

בהסכם שנחתם ביום 3 בינואר 2000 בין לאומי אחזקות פיננסיות בע"מ לבין הבנק, לפיו רכש הבנק את מניות בל"ל בכאל, הסכים הבנק כי החל מהמועד שבו נכנס ההסכם לתוקף יגרום הבנק לשחרור בל"ל מערבויות אלו לגבי כל ערבות שטרם נדרש מימושה קודם ליום 3 בינואר 2000 (תאריך חתימת ההסכם). עוד הסכים הבנק כי אם לא יצליח לשחרר את בל"ל מהערבויות האמורות הוא ישפה את בל"ל עם דרישתו הראשונה בכל מקרה בו ישלם בל"ל בפועל סכום כלשהו מכח הערבויות. בהסכם שחתם עם בעלי מניות נוספים בכאל, התחייבו בעלי המניות לפעול לשחרורו של הבנק ולהיות אחראים ולשפות את הבנק בגין חלקם היחסי בערבות זו. (ר' גם ביאור 34). בחודש נובמבר 2004 הסב הבנק את הערבויות האמורות לטובת Visa Europe Services Inc., סניף של ויזה אינטרנשיונל שאוגד באופן עצמאי ומייצג את חברי ויזה הפועלים באירופה.

13. במסגרת ההיתרים שניתנו לבנק לבנית בנין, ברחוב הרצל 156 בתל-אביב, אשר נמכר במהלך בנייתו לצד שלישי, התחייב הבנק כלפי עירית תל-אביב וכלפי הצד השלישי לשאת בהוצאות פינוי דיירים מהמגרש. למיטב ידיעת הבנק, לתאריך הדוחות הכספיים טרם הוחל בפינוי הדיירים מן המגרש על ידי העירייה, ואין באפשרותו של הבנק להעריך את עלות השתתפותו בפינוי, כאמור.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

14. תובענות שונות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

כנגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות. בין היתר, עולות בתובענות אלה טענות בדבר חיובי ריבית שלא כדין ו/או שלא על-פי המוסכם, התניית שירות בשירות, אי ביצוע הוראות, בקשות לאישורי עיקולים בגין עיקולים שהגישו צדדים שלישיים על נכסי חייבים המוחזקים לטענתם בבנק, חיוב חשבונות שלא כדין, טעויות בימי ערך, אי תקפות בטוחות ומימושן, בקשות לצווי מניעה המורים לבנק להימנע מפרעון ערבויות בנקאיות או אשראים דוקומנטריים, וכן טענות הנוגעות לקופות גמל, ניירות ערך, ליווי פרויקטים, בקשות להסרת הגבלת חשבון על פי חוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות, ו/או על עמדתן של הנהלות החברות המאוחדות שלו, אשר נסמכות על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין בהתאמה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו.

סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכמת בכ-124 מיליון ש"ח.

14.1 להלן פרטים אודות תובענות שהוגשו נגד הבנק, ובכלל זה תובענה ייצוגית ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית:

14.1.1 בחודש נובמבר 1999 התקבלה בבנק בקשה לפטור מאגרה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א על ידי לקוח לשעבר של הבנק, על מנת שיוכל להגיש תביעה נגד הבנק בסך כ-467 מיליון ש"ח. התובע קיבל פטור מאגרה שהייתה נדרשת בגין תביעה בסך של 456 מיליון ש"ח.

בתביעה התובע טוען למעשים שנעשו בחשבונותיו עד שנת 1989. לטענת התובע, אשר ניהל חשבון עסקי בבנק, הבנק ניצל את מצבו הנפשי והבריאותי ועשה בחשבונו ובחשבונותיהם של בני משפחתו כבתוך שלו, תוך פתיחת עשרות חשבונות נוספים ללא כל אישור, הסתרת מידע, זיוף חתימות, נטילת הלוואות בשם התובע, רכישה ומכירה פיקטיביים של ניירות ערך וגניבת כספים.

שמיעת הראיות החלה בחודש ינואר 2004.

הבנק העלה, בין השאר, טענת התיישנות כנגד התביעה. בית המשפט קבע כי טענה זו תידון במסגרת פסק הדין בתיק.

לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, סכום התביעה מופרז וטענות התובע אינן מבוססות.

14.1.2 ביום 1 בנובמבר 2004, הוגשה לבית משפט בלוס אנג'לס תביעה נגד הבנק ואחרים לתשלום פיצויים בסך של 350 מיליון דולר ארה"ב וכן עתירה לחייב את הבנק בפיצויים עונשיים נוספים שיקבעו במשפט.

התובעת טוענת כי הבנק הפר כלפיה התחייבות מפורשת להעמדת קו אשראי בסך של 3 מיליון דולר. את התביעה מבססת התובעת על מספר עילות וביניהן, הסתרת עובדות מהותיות, מתן הבטחות מבלי כוונה לקיימן, תרמית באי גילוי עובדות מהותיות, מצגי שווא, רשלנות, הפרת הסכם בכתב, השתק, והפרת חוקי אי תחרות.

התובעת טוענת כי בשל הפרת ההתחייבויות לעיל הבנק הביא לקריסתה וגרם לה נזקים כבדים המוערכים בסך העולה על 350 מיליון דולר.

יצויין כי לפי ההסכמים שהיו בין התובעת לבנק סמכות השיפוט היא לבתי המשפט בישראל והדין החל הינו הדין הישראלי.

ביום 17 בדצמבר 2004 הגיש הבנק לבית המשפט בלוס אנג'לס בקשה להעביר את הדיון בתביעה מבית המשפט של מדינת קליפורניה לבית המשפט הפדרלי. ביום 25 בינואר 2005 הגישה התובעת התנגדות לבקשה זו.

ביום 18 בפברואר 2005 הגיש הבנק בקשה נוספת לבית המשפט בלוס אנג'לס לדחות את התביעה, בין היתר, בשל כך שאין לבית המשפט בלוס אנג'לס סמכות שיפוט, בשל כך שבהסכם שבין התובעת לבין הבנק מעוגנת תניית שיפוט המקנה סמכות ייחודית בתביעה לבית המשפט בישראל והמחילה את הדין הישראלי, ובשל כך שהפורום הראוי והנכון הוא בבית משפט בישראל. התובעת הגישה התנגדות גם לבקשה זו.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביום 8 באפריל 2005 דחה בית המשפט הפדרלי בלוס אנג'לס את התביעה בנימוק שהפורום הראוי והנאות לדיון בתביעה הוא בית משפט בישראל. בית המשפט לא נזקק ליתר הטענות של הבנק ובכללן הטענות בדבר סמכות השיפוט.

ביום 6 במאי 2005 הגישה התובעת ערעור על פסק הדין. הצדדים הגישו סיכומים בכתב והדיון בערעור קבוע ליום 9 באפריל 2007.

להערכת הנהלת הבנק, סכום התביעה מופרז ביותר. יצוין בהקשר זה כי בארה"ב תובע אינו נדרש לשלם אגרה הנגזרת מסכום התביעה. דחיית הערעור אינה מונעת הגשת תביעה בישראל. עם זאת, אין בידי הנהלת הבנק, אשר נסמכת על חוות דעת יועציה המשפטיים, להעריך האם התובעת תגיש תביעה דומה בישראל, ואם כן באילו עילות ובאיזה סכום.

14.2 בקשה להכיר בתובענה נגד בנק מרכנתיל דיסקונט כתובענה ייצוגית:

תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981, שהוגשו ביום 8 בדצמבר 2002 נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ונגד הבנק על ידי לקוח, שהגיש בעבר תובענה באותה עילה ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית על פי חוק ניירות ערך, אולם תביעתו נמחקה לאחר שלא עמד בתשלום האגרה. עילת התביעה הינה נזקים שנגרמו ללקוח, לטענתו, כתוצאה מירידת שווים של ניירות ערך שנרכשו עבורו על ידי מנהלי תיקים, שגרמו להעלאת שערי אותם ניירות ערך באופן לא חוקי. הקשר של בנק מרכנתיל דיסקונט לנזקים אלו נובע, לטענת התובע, מהאשראי שהעמיד הבנק למנהלי תיקים אלו אשר איפשר להם לבצע את הפעולות באותם ניירות ערך ומהרושם שקיבל אותו לקוח שיש בפעולות מתן האשראי כדי לתמוך בשערי ניירות הערך.

סכום הנזק שנגרם ללקוח, על פי הערכתו, מוערך על ידו בכ–735 אלף ש"ח. סכום הנזק הכולל, הנקוב בבקשה לתביעה הייצוגית כלפי בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק דיסקונט ביחד, מסתכם בכ–500 מליון ש"ח.

לפרטים בדבר תביעה שהוגשה נגד הבנק בקשר לאותה פרשה, בעילות שונות, ר' סעיף 15.1 להלן.

14.3 ביום 27 בנובמבר 2002 הוגשה נגד הבנק ונגד צד ג' תביעה אישית (אף היא בקשר לפרשה נשוא ההליך המוזכר בביאור 14.2 לעיל ובביאור 15.1 להלן) על ידי לקוח של הבנק שהוא גם אחיו של אותו צד ג' והיה שותפו לשליטה בתאגיד שמניותיו נסחרו בבורסה. התביעה הוגשה על סך של 24 מיליון ש"ח. ביום 24 בפברואר 2003 התיר בית המשפט לתובע לתקן את סכום התביעה לסך של כ–45 מיליון ש"ח.

לטענת התובע הבנק וצד ג' קשרו קשר להביא להצלחת ההנפקה של התאגיד באופן מלאכותי ובניגוד לחוק, על ידי פתיחת "חשבונות קש" והעמדת אשראים שלא כדין לאותם חשבונות, הכל על מנת שההנפקה תחזה כעומדת בדרישות הבורסה לניירות ערך בעניין פיזור נאות והחזקה מזערית. עוד טוען התובע כי גם לאחר ההנפקה המשיכו הבנק וצד ג' בביצוע פעולות בלתי חוקיות במניות החברה, על דרך של הרצת מניות.

הבנק הגיש כתב הגנה ביום 10 באפריל 2003. הנתבע האחר (צד ג' הנ"ל) הגיש כתב הגנה ביום 27 במאי 2004.

בשנת 2005 התקיים הליך גישור בתיק, אשר הסתיים ללא הצלחה בחודש ינואר 2006.

במהלך חודש מרס 2007 אמור בית המשפט לקבוע את המועד להגשת תצהירי עדות ראשית ואת המשך המועדים בתיק.

14.4 בקשה לאשר תובענות נגד בנק דיסקונט למשכנתאות כייצוגיות:

ביום 2 בנובמבר 1997 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל–אביב תובענה ובקשה להכיר בתובענה נגד בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ ונגד שלושה בנקים אחרים למשכנתאות, בקשר עם גביית עמלות בגין ביטוחי חיים וביטוחי דירות של לווים, כתובענה ייצוגית. בין היתר נטען כי הבנק חייב את התובעים ברכישת פוליסות אלה כתנאי לכריתת הסכמי הלוואה ומשכנתא. הסכום הכולל שנקב בתובענה הייצוגית הוא 500 מיליון ש"ח. אין בתביעה ייחוס נפרד לכל בנק.

הואיל ולגבי בקשה אחרת להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית, בנושא כמעט זהה, ניתנה כבר החלטה בבית המשפט המחוזי בתל–אביב, והוגש עליה ערעור, החליטה השופטת היושבת בתיק זה, כי התיק ישמע רק לאחר שבית המשפט העליון יתן

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

החלטה עקרונית בנושאים שבמחלוקת, שהועלו בערעור על ההחלטה שכבר ניתנה ביחס לבקשה האחרת.

בדיון שהתקיים ביום 6 בינואר 2002, החליט בית המשפט לדחות את הדיון בתיק למועד בלתי מוגדר, בצפייה להחלטה העקרונית של בית המשפט העליון. יצויין כי ביום 3 באפריל 2003 נתן בית המשפט העליון פסק דין בתיק אחר (שאינו בתחום הבנקאות). פסק הדין קובע כי יש לפרש את תחולת תקנה 29 (לתקנות סדר הדין האזרחי) בפירוש מצומצם, פירוש התומך בעמדת הבנקים בנושא. כן ניתן פסק דין בדיון נוסף שהתקיים בתיק זה בבית המשפט העליון, לפיו לא ניתן להגיש תובענה ייצוגית על פי תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בקדם משפט שהתקיים ביום 26 בינואר 2006 ויתר התובע על עילות התביעה ככל שהן נסמכות על תקנה 29 האמורה. הדיון בתובענה הושהה שוב ללא תאריך.

15. תובענות נוספות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות תובענות ייצוגיות ובקשות לאשר תובענות מסוימות כייצוגיות, אשר לדעת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, ו/או על עמדת ההנהלות של החברות המאוחדות אשר נסמכת על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין בהתאמה, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן ולפיכך לא נערכה בגינן הפרשה.

15.1 בקשה להכיר בתובענה מסוימת נגד הבנק כייצוגית:

ביום 8 בדצמבר 2002 הוגשה כנגד הבנק וכנגד בנק מרכנתיל דיסקונט תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981, על ידי לקוח לשעבר של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט, שהגיש בעבר תובענה באותה עילה ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית על פי חוק ניירות ערך, אולם תביעתו נמחקה לאחר שלא עמד בתשלום האגרה.

התובע מעלה טענות נגד הבנק לפיהן הבנק איפשר פתיחת חשבונות פיקטיביים בעת ההנפקה של תאגיד מלקוחות הבנק ונתן אשראי למאות "לקוחות קש" ללא בטחונות. כמו כן, בשלב מאוחר יותר איפשר הבנק, לטענתו, "להריץ" את המניות. התובע טוען כי בכך הבנק הפר את דיני ניירות ערך (חובות פיזור, חובות דיווח, אחריות לפרט מטעה בתשקיף, השפעה בדרכי תרמית על השער), הפר את דיני בנקאות (כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (יעוץ להשקעות)), הפר נוהל בנקאי תקין, גרם עוולות נזיקיות (רשלנות, תרמית, הפרת חובה חקוקה) וגם ביצע מעשים פלילים.

יצויין כ בפרשה זו הורשעו התאגיד ומנכ"ל התאגיד בהליך פלילי שהבנק לא היה צד לו.

סכום הנזק שנגרם ללקוח מוערך על ידו בכ–5.7 מיליון ש"ח. סכום הנזק הכולל, הנקוב בבקשה לתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק מרכנתיל דיסקונט ביחד, מסתכם בכ–500 מיליון ש"ח.

הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט הגישו מספר בקשות מקדמיות, לרבות בקשר למחיקת התביעה בשל אי תשלום אגרה, בקשות לסילוק על הסף בשל כפל הליכים ובשל ניצול לרעה של ההליך השיפוטי, ובקשה למחיקת מסמכים וסעיפים מכתב התביעה. טרם נקבע המועד לדיון בבקשות.

בית המשפט האריך את המועד להגשת התגובה לבקשת האישור עד להכרעה בבקשות אלה, כך שבשלב זה ההליך מעוכב למעשה עד להכרעה בבקשות המקדמיות.

ביום 23 באוקטובר 2006 קיבל בית המשפט המחוזי את אחת הבקשות המקדמיות שהגישו הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט וחייב את המבקשים לשלם אגרה בגין התביעה האישית של כל אחד מהם עד ליום 30 בנובמבר 2006. האגרה שעל המבקשים לשלם הינה בסך של כ–70 אלף ש"ח. כן קבע בית המשפט כי אם לא יעשו כן תימחק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית. ביתר הבקשות המקדמיות החליט בית המשפט לדון רק לאחר שיוכח שאכן שולמה האגרה בהתאם להחלטה.

ביום 20 בנובמבר 2006 שילמו התובעים סך של 20 אלף ש"ח בגין המחצית הראשונה של האגרה. ביום 30 בנובמבר 2006 הגיש הבנק בקשה למחיקת התביעה מאחר ולטענתו לא שולמה מלוא המחצית הראשונה של האגרה. טרם ניתנה החלטה

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

בבקשה.

לפרטים בדבר התובענה שהוגשה נגד בנק מרכנתיל דיסקונט בקשר לאותה פרשה, בעילות שונות, ראה סעיף 14.2 לעיל.

לפרטים בדבר תובענה נוספת שהוגשה נגד הבנק וצד ג' בקשר לאותה פרשה, ר' סעיף 14.3 לעיל.

15.2 ביום 1 בספטמבר 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לפטור מאגרה בגין תביעה בסך של 500 מיליון ש"ח שהוגשה על ידי מפרקי חברה נגד כארבעים נתבעים ובכללם הבנק. בית המשפט קיבל חלקית את בקשת הפטור והעמיד את האגרה על סך של 320 אלף ש"ח.

התביעה נגד הבנק מתמצית בשלוש עילות בלבד, שעניינן נזק בסך של 4 מיליון דולר בגין עסקה שבוצעה בין החברה בפירוק לצד ג' למכירת נכס המשועבד לבנק ואשר לטענת המפרקים נמכר בשווי מופחת משוויו האמיתי; שחרור בעלי מניות של אחת החברות בקבוצה מערבותם לחובות החברה לבנק בסכום של 3 מיליון ש"ח; החזרת ממסרים דחויים לידי החברה שבפירוק מבלי שהוצגו בחשבון החברה ובכך נגרם נזק של 9 מיליון ש"ח.

יצויין כי המפרקים טוענים שהתנהגות הבנק כמפורט לעיל הביאה לחיסולה הסופי של החברה ואולם אין הם נוקבים בנזק שיש לייחס לבנק בעילה זו.

ביום 3 באוקטובר 2006 הגיש הבנק כתב הגנה. טרם נקבע מועד לדיון בתיק.

15.3 ביום 8 בדצמבר 2005 הגיש לקוח לשעבר של הבנק (להלן: "התובע") תביעה בסכום של 300 מיליון דולר בבית המשפט של מדינת קליפורניה בארה"ב, וזאת כתביעה שכנגד בעקבות הליך בו נקט הבנק, בארה"ב, לאכיפת פסקי דין שניתנו בישראל נגד התובע, בסכום שהועמד על כ–13 מליון דולר. יצוין כי ביום 15 בינואר 2007 דחה בית המשפט העליון בישראל את ערעור התובע על פסקי הדין שניתנו נגדו, שלאכיפתם מיועדת תביעת הבנק בארה"ב.

ביסוד התביעה שכנגד עומדת טענה כי הבנק הפר התחייבות להעמיד אשראי לתובע ולחברה שהוא היה מבעליה (להלן: "החברה"), וזאת לשם רכישת חברה אחרת. כן נטען, כי ניתנו לתובע מצגים כוזבים ומצגים רשלניים.

הנזקים הישירים הועמדו על סכומים של לפחות 100 מליון דולר בגין אובדן רווחים כתוצאה מכשלון העסקה לרכישת החברה האחרת, ולפחות 200 מליון דולר בגין אובדן רווחים כתוצאה מהתמוטטות החברה. בנוסף נתבעים נזקים עונשיים בסכום שלא הוערך על–ידי התובע.

יצויין כי תביעה דומה שהגישו התובע ואחרים בישראל נמחקה וכי הליך שנקט התובע בארה"ב לפני מספר שנים בקשר לפרשה נשוא התביעה, נדחה על ידי בית המשפט בניו יורק, לאחר שהתקבלה טענת הבנק בדבר פורום לא נאות.

הבנק הגיש לבית המשפט בארה"ב בקשה לדחיית התביעה על הסף, מטעמים של חוסר סמכות עקב תניית שיפוט יחודית, פורום לא נאות וחסינות.

בשלב זה טרם נדונו טענות הסף של הבנק שכן מתקיים הליך מקדמי לגבי בית המשפט המתאים לדון בטענות סף אלה (בית המשפט הפדרלי או בית המשפט של מדינת קליפורניה). טרם ניתנה החלטה סופית בשאלה זו.

15.4 בקשה לאשר תובענה מסויימת נגד הבנק ונגד בנק מרכנתיל דיסקונט כייצוגית:

ביום 25 בינואר 2006 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק מרכנתיל דיסקונט (להלן: "הבנקים").

המבקשים, לקוחות של הבנקים, טוענים כי בשנת 2001 שינו הבנקים את שיטת חישוב הריבית, באופן שלקוחותיהם חויבו על חריגה מקו אשראי בתוספת חריגה על ריבית החובה המירבית, במקום בתוספת חריגה על ריבית החובה המוסכמת בינם לבין הבנק, כפי שהיה קודם לכן.

לטענת המבקשים הבנקים הפרו את כללי הגילוי הנאות שהותקנו מכח חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981 (להלן:"חוק הבנקאות") ובכך פעלו בניגוד לסעיפים 5 ו–15 לחוק הבנקאות; כמו כן הם מייחסים לבנקים עבירה על סעיפים 3 ו–4 לחוק הבנקאות, שעניינם איסור הטעיה ואיסור ניצול בורותו או חוסר ניסיונו של הלקוח.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

המבקשים מבקשים כי בית המשפט יצהיר שמנגנון חישוב הריבית שהונהג משנת 2001 אינו חוקי, כי ההסכמים עליהם מחתימים הבנקים את לקוחותיהם לענין שיעורי הריבית אינם עומדים בדרישות הדין לפי כללי גילוי נאות ולפיכך יורה לשני הבנקים להשיב לכל הלקוחות את תשלום הריבית ששילמו ביתר (ההפרש בין תוספת הסיכון המוסכמת לתוספת המירבית, לגבי כל אותם לקוחות ששילמו תוספת סיכון מופחתת וחוייבו בריבית חריגה בתקופה שבין 31 בדצמבר 2001 ועד הגשת התביעה).

המבקשים טוענים לנזק אישי של 5,954 ש"ח כלפי בנק דיסקונט ושל 13,985 ש"ח כלפי בנק מרכנתיל דיסקונט. המבקשים מעריכים כי סכום ההשבה הכללי שבו יש לחייב את בנק דיסקונט הינו בסך של 44 מיליון ש"ח ואת בנק מרכנתיל דיסקונט בסך של 10 מיליון ש"ח.

הבנק הגיש תגובה לבקשה לאישור. הבנק והתובעים הגיעו להסדר דיוני לפיו במסגרת כתב התשובה של התובעים לתשובת הבנק יכלל פרק שעניינו תחולת החוק החדש על התביעה ולבנק תינתן זכות תגובה לפרק זה בלבד.

15.5 ביום 12 בספטמבר 2006 הוגשה תביעה נגד הבנק, בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ, ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית. התובעת אומדת את סכום התביעה בסך של 7 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעים, תוך שהיא שומרת על זכותה לתקן את הסכום בהתאם להתפתחויות בניהול התביעה.

התובעת טוענת כי הבנקים הנתבעים מספקים את רוב האשראי לציבור (כ–80%) וכי ניצלו את מרכזיותם בתחום האשראי על מנת לתאם ביניהם את שיעורי הריבית, עמלת הקצאת אשראי, ודמי ניהול חשבון בכל הנוגע לאשראי שקלי לא צמוד בחשבונות בכלל, ובחשבונות חח"ד עסקי בפרט.

לטענת התובעת, הזהות המלאה בין שלושת הבנקים הביאה להם רווחים עצומים מחד, וגרמה נזק עצום לציבור ולמשק. התביעה מתבססת על ממצאי דוח בכר ונתונים של בנק ישראל ודוחות כספיים של הבנקים הנתבעים, לשנים 1998–2005.

לטענת התובעת קמה לה עילת תביעה הן לפי חוק ההגבלים העסקיים, שכן מדובר בהסדר כובל אסור, והן לפי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), שכן לטענתה הבנקים הנתבעים ניצלו את מצוקת הלקוחות, בורותם וחוסר ניסיונם על מנת לתת שירות בנקאי בתנאים בלתי סבירים.

התובעת תובעת בגין הנזק האישי שנגרם לה בניהול חשבונה בבנק ומבקשת לתבוע בשם כל לקוחות הבנק שקיבלו אשראי שקלי לא צמוד המבוסס על ריבית הפריים, וכן בשם כל הלקוחות העסקיים שקיבלו אשראי שקלי לא צמוד בחח"ד. הסעדים הנתבעים הם הפחתה רטרואקטיבית של שיעורי ריבית הפריים ושל ריבית המסגרת בחח"ד, ביטול עמלת הקצאת אשראי והפחתת דמי ניהול, והכל בגין ריביות ועמלות שניגבו בעשר השנים האחרונות.

טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית.

15.6 ביום 19 ביוני 2006 הוגשה תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, נגד מדינת ישראל ו–31 נתבעים אחרים ובכללם הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט, דיסקונט ניהול קופות גמל וקופות הגמל של בנק מרכנתיל דיסקונט.

התובעים טוענים שהנתבעים קיבלו שלא כדין תשלומים בגין עיקולים שהטילו הזוכים בהוצאה לפועל באמצעות מדיה מגנטית. הטענה העיקרית הינה שהנתבעים אינם נותנים את השירות הנדרש על פי דין, בכך שאינם מוסרים מידע מפורט מלא ובמועד בתשובתם ללשכות ההוצאה לפועל, ולפיכך אינם זכאים לתשלום שנקבע בתקנות.

היקף התביעה נגד כל הנתבעים הינו 233 מיליון ש"ח. בתביעה לא צוין מה הסכום הנתבע מכל אחד מהנתבעים. להערכת הבנק, החשיפה המקסימלית בעילת ההשבה של החברות בקבוצת דיסקונט שנתבעות בתיק זה לא תעלה על כ–10 מיליון ש"ח.

ביום 18 באוקטובר 2006 הגיש הבנק בקשה לסילוק התביעה על הסף, בד בבד עם הגשת בקשה למתן ארכה להגשת תשובה לבקשת אישור התובענה כתובענה ייצוגית. לטענת הבנק, דין התביעה היא סילוק היות והתביעה מבוססת על עילה שבין הבנק ללקוחו, ואילו התובעים אינם בגדר לקוחו של הבנק והשירות נושא התביעה אינו מהווה שירות בנקאי. טרם ניתנה החלטה בבקשה זו.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

15.7 ביום 23 בנובמבר 2006 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים בע"מ ובנק לאומי לישראל בע"מ. התובעים אומדים את סכום התביעה בסך של 5.2 – 5.6 מיליארד ש"ח, לכלל הנתבעים, תוך שהם שומרים על זכותם לתקן את כתב התביעה.

התובעים טוענים בכתב התביעה כי הבנקים הנתבעים גובים ממגזר משקי הבית ריבית בשיעור מופרז, הגבוה בהרבה מזה הנגבה מהמגזר המסחרי ומהמגזר העסקי, וזאת ללא הצדקה כלכלית ומסחרית. לטענת התובעים קמה להם עילת תביעה הן לפי חוק ההגבלים העסקיים, בשל היות הבנקים הנתבעים לטענתם "קבוצת ריכוז", העושה שימוש לרעה בכוחה המונופוליסטי ובשל טענתם לפיה קיים לכאורה הסדר כובל בין הבנקים הנתבעים, והן לפי חוק הבנקאות (שירות ללקוח) וחוק הגנת הצרכן בשל – לטענת התובעים – הטעית הלקוחות תוך ניצול מצוקתם וברותם לקשירת עסקה בתנאים בלתי סבירים ו/או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת.

התובעים מבקשים לקבל סעד של החזר ריבית בשיעור ממוצע של 2.2% לשנה בגין האשראי שנטל בשבע השנים האחרונות כל אחד מחברי הקבוצה, אשר התובעים מעריכים אותם בכ–950 אלף בעלי חשבונות, המחזיקים בכ–2 מיליון חשבונות. התביעה האישית של כל חבר מוערכת ע"י התובעים בסדר גודל של בין שקלים בודדים ל–10,000 ש"ח, כאשר גודל התביעה הממוצע מוערך על ידם בכ–2,630 ש"ח לתובע. תביעתו האישית של אחד התובעים, אשר לו חשבון בבנק, עומדת על 430 ש"ח.

טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית.

15.8 ביום 31 בינואר 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ושני בנקים אחרים, על ידי עמיתים של קופות גמל וקרנות השתלמות.

התובעים טוענים כי הבנקים גבו עמלות מופרזות בגין פעולות בניירות ערך מקופות גמל וקרנות השתלמות שנמצאות בניהולם, תוך ניצול שליטתם בקופות ובקרנות אלו. התובעים מבססים את טענתם, בין היתר, על דוח מבקר המדינה לשנת 2003.

התובעים טוענים כי הבנקים הפרו הוראות שונות בחוק הבנקאות, בכללי הבנקאות ובכללים לאישור וניהול קופות גמל, הנוגעים, בין היתר, לחובת גילוי נאות, יעוץ השקעות ושירות ללקוח.

התובעים עותרים לחייב את הנתבעים בהשבת כל העמלות שגבו מקופות הגמל וקרנות ההשתלמות בגין פעילותם בניירות ערך ולחלופין להעמידם על שיעור נמוך יותר ולהשיב את ההפרש.

התובעים אומדים את התביעה נגד כלל הנתבעים בסך של 200 מיליון ש"ח, מבלי לפצל את הסכום בין הנתבעים. על פי נספח שצורף לכתב התביעה, חלקו של הבנק כ–50 מיליון ש"ח.

טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית.

15.9 בקשה לאשר תובענה מסוימת נגד בנק דיסקונט למשכנתאות כייצוגית:

ביום 19 ביוני 2000 הגישו מלווי בנק דיסקונט למשכנתאות בקשה לבית המשפט המחוזי לאשר תובענה כתובענה ייצוגית נגד בנק דיסקונט למשכנתאות ונגד הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ ("הפניקס"), בה מבוטחים נכסי הלווים. סכום התובענה הינו 105 מיליון ש"ח.

בין היתר טוענים הלווים כי בנק דיסקונט למשכנתאות ביטח את נכסיהם בסכום העולה על סכום הכינון של הנכסים, כיוון שסכומי הביטוח כללו את מרכיב הקרקע, וכי סכום הביטוח הועלה מעבר לעליית המדד.

ביום 10 בספטמבר 2000 הוגשה תגובת בנק דיסקונט למשכנתאות לבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור"), במסגרתה התבקש ביהמ"ש לדחות את הבקשה, על הסף ולגופה. יצויין כי תגובה לבקשת האישור הוגשה גם מטעם הפניקס, וגם בגדרה התבקש בית המשפט לדחות את בקשת האישור על הסף ולגופה.

ביום 29 באוקטובר 2000 הגישו התובעים את תשובתם לתגובה, במסגרתה חזרו על בקשתם לאישור התובענה כתובענה ייצוגית.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביום 25 בדצמבר 2000 החליט בית המשפט כי הטענות בתובענה זו דומות לטענות שהוגשו בתביעות הייצוגיות המפורטות בסעיף 14.4 לעיל, ועל כן החליט בית המשפט לדחות את הדיון בתובענה האמורה עד למועד קבלת החלטות בתובענות הנ"ל. בקשת רשות ערעור שהגישו התובעים על החלטה זו נדחתה על ידי בית המשפט העליון ביום 4 באפריל 2001.

בהחלטתו מיום 25 בדצמבר 2000 לא קבע בית המשפט המחוזי כי יש לדחות את הדיון גם בבקשה נגד חברת הפניקס. חברת הפניקס בקשה בענין זה רשות ערעור מבית המשפט העליון. ביום 28 בינואר 2002 קיבל בית המשפט העליון את בקשת הפניקס ועיכב גם את ההליכים נגדה בבית המשפט המחוזי.

קדם המשפט בתובענה זו נקבע ליום 28 ביוני 2007.

15.10 דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן: דש"ה) – הליך משפטי.

ביום 21 בדצמבר 1999 הוגש לבית משפט השלום בתל-אביב כתב אישום כנגד מספר גופים – בהם דש"ה ושני עובדים לשעבר שלה, כאשר העבירות המיוחסות לחברה כמו גם לעובדיה הינן עבירות על חוק ניירות ערך, אשר נעברו לכאורה במהלך השנים 1994-1995.

דש"ה כפרה באישום. ביום 18 במאי 2006 החליט בית המשפט, בין היתר, לזכות את דש"ה ואת שני העובדים לשעבר שלה מהעבירות שיוחסו להם.

ביום 26 ביוני 2006 הגישה פרקליטות המדינה ערעור על פסק הדין. הערעור טרם נשמע.

16. בקשות מסויימות לאישור תובענות כייצוגיות נגד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ:

בדוחות הכספיים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, במסגרת פירוט של בקשות לאישור תביעות ייצוגיות שתלויות ועומדות נגד בנק זה וחברות בנות שלו, אשר לדעת הנהלת הבנק הבינלאומי, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן ולא נערכה בגינן הפרשה, צוין ההליך הבא:

בשנת 1997, הוגשו תביעות בבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד שתי חברות בנות של הבנק הבינלאומי, הבנק הבינלאומי הראשון למשכנתאות בע"מ ובנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ (להלן: "הבנקים למשכנתאות בקבוצת הבינלאומי"), אשר מוזגו בינתיים עם ולתוך הבנק הבינלאומי, ובנקים למשכנתאות אחרים, בהן נטען, בין היתר, כי הבנקים האמורים גבו מהלווים עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין וכי הלווים זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. תביעות אלה הסתכמו בכמיליארד וחצי ש"ח (בערכים נומינליים). כן הוגשה בקשה להכיר בתביעות אלה כתובענות ייצוגיות. התביעות והבקשה הנ"ל לא כללו את אופן חישוב הסכום האמור ולא כללו פירוט איזה חלק מן הסכום מיוחד לבנקים למשכנתאות בקבוצת הבינלאומי. בחודש נובמבר 1997 ניתנה החלטה של בית המשפט המחוזי, לגבי התביעה שהוגשה בחודש יולי 1997, לפיה נדחתה התביעה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. עם זאת פסק בית המשפט, כי ניתן לדון בתביעה לסעד הצהרתי במסגרת תקנה 29 לתקנות סדרי הדין האזרחי ביחס לעילות שנוצרו קודם ליום 10 במאי 1996 (יום פרסום תיקוני החוקים הנ"ל בענין תובענות ייצוגיות).

בחודש דצמבר 1997 הגישו הבנקים הנ"ל לבית המשפט העליון בקשת רשות לערער על ההחלטה הנ"ל וכן בקשה לעיכוב ביצוע ההליכים עד לקבלת פסיקתו בערעור זה. בקשת הרשות לערער ועיכוב ביצוע ההליכים נענתה על ידי בית המשפט העליון.

בדיון שנערך בבית המשפט העליון בערעור הנ"ל ביום 25 בנובמבר 2001, קיבלו הצדדים את הצעת בית המשפט העליון לעכב את הדיונים בערעורים עד למתן פסק דין בערעור אחר התלוי ועומד בבית המשפט העליון, שבו עומדת להתקבל הכרעה עקרונית בשאלת מעמדה, תחולתה ותנאיה של תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, שאלה שעומדת אף בלב הערעור הנ"ל. ביום 2 באפריל 2003 ניתן פסק הדין בערעור האחר בעניין מעמדה ותחולתה של תקנה 29 לצורך הגשת תובענה ייצוגית. אשר על כן, ביום 10 באפריל 2003 החליט בית המשפט העליון, כי הצדדים יגישו את עמדתם בכתב לעניין קיום המשך הליכי הערעור בתיק. כל הצדדים כבר הגישו את עמדתם כאמור. טרם ניתנה החלטה של בית המשפט העליון בעניין.

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביום 1 בספטמבר 2005 ניתן פסק דין בדיון הנוסף בענין מעמדה ותחולתה של תקנה 29, אשר הותיר את ההלכה על כנה. בכך נסתם למעשה הגולל, לפחות בשלב זה, על השימוש בתקנה 29 כמכשיר להגשת תובענות ייצוגיות.

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006, שפורסם ביום 12 במרס 2006, נקבעו הסדרים חדשים, שונים במהותם מן הדין אשר נהג ערב חקיקת החוק, לגבי הגשת תובענות ייצוגיות. על פי החוק רשאי בית המשפט להחיל את הוראות החוק אף על תובענות אשר היו תלויות ועומדות ערב חיקוקו, בתנאים אשר נקבעו בחוק. עד למועד פרסום הדוחות הכספיים לא הוגשו בקשות כאמור על ידי מי מהתובעים כאמור לעיל.

ההכנסות ברוטו שנרשמו בבנק הבינלאומי מפעילות משכנתאות, מדמי ניהול ושירותים בגין ביטוחי חיים של מקבלי ההלוואות וביטוחי הנכסים שנמסרו כבטחון במסגרת פעילות המשכנתאות הסתכמו בשנת 2006 ב–20.2 מיליון ש"ח, לעומת כ–21.5 מיליון ש"ח בשנת 2005. אם תתקבלנה התביעות כאמור, יביא הדבר להקטנה משמעותית בהכנסות הבנק הבינלאומי.

17. חברת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ שותפה במספר קרנות הון סיכון, ובמסגרת זו היא התחייבה להשקיע בקרנות. כמו כן, דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות מחזיקה 19.6% מחברת מניף – שירותים פיננסיים בע"מ אשר עוסקת בהשלמת הון עצמי לקבלנים באמצעות הוצאת ערבויות.

ליום 31 בדצמבר 2006 יש לדיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ התחייבות להשקעות נוספות, ב–11 קרנות הון סיכון, בסך כולל של כ–39 מיליון דולר (ליום 31 בדצמבר 2005 – 30 מיליון דולר).

כן קיימת לחברה התחייבות להעמדת ערבויות לקבלנים בסך של 17.3 מיליון דולר, במסגרת חברת מניף. ליום 31 בדצמבר 2006 הועמדו בפועל ערבויות בסך של כ–20.1 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005 – 10.9 מיליון ש"ח).

בנוסף, ליום 31 בדצמבר 2006 יש לבנק התחייבות להשקעה בקרנות הון סיכון בסך של 58.3 מיליון דולר. כמו כן, לבנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ התחייבות להשקיע בחמש קרנות הון סיכון, אשר עמדה ביום 31 בדצמבר 2006 על סך של 3.8 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005 – 7.0 מיליון ש"ח).

18. הבנק גיבש תוכנית עבודה לביצוע פרויקט שעיקרו חידוש תשתית המחשוב המרכזית של הבנק, תוך החלפת מערכת ההפעלה הקיימת ומעבר למערכת הפעלה של י.ב.מ.

ביום 31 באוקטובר 2001 חתם הבנק חוזה עם חברת Accenture Ltd. (חברה ישראלית) ועם חברת Alnova, Technologies Corporations S.L., שתיהן מקבוצת Accenture העולמית, לרכישת מערכת Core Banking לקבלת שירותים, להתאמת המערכת לצרכי הבנק ולהטמעתה בבנק.

בשל מורכבות הפרוייקט והיקפו, חולק הפרוייקט בתחילה למספר שלבי ביצוע המכונים "Roll Out" או "גל הפצה". בכל שלב ביצוע השתחררו לשימוש מספר מערכות. בשל השחרור ההדרגתי של המערכות, מכיל הפרויקט מרכיב מהותי של דו קיום בין המערכות החדשות למערכות הישנות.

גל ההפצה הראשון, הושק במחצית השניה של שנת 2003 והוא כלל מערכות תשתית ואת מערכת ניהול הלקוחות. גל ההפצה השני הושק במחצית השניה של שנת 2004 והוא כלל, בין היתר, מערכת בתחום הפקדונות.

במהלך שנת 2006 השלים הבנק בהצלחה את השקת מערכות גל הפצה 3 בכל סניפי הבנק ובכל סניפי בנק מרכנתיל דיסקונט. המודולים העיקריים של המערכת הפועלים בבנק לאחר השלמת גל הפצה 3 הם: תשתיות IBM, לקוחות, עובר ושב, פקדונות, סליקה, מיסוי, ספר עזר ראשי, טבלאות מערכת לרבות טבלת עמלות מרכזית, מערכת מפעל מוצרים, דואר מרכזי, ניהול סניף, ניהול מלאי המזומנים ועוד.

עם השלמת הפיתוח וההטמעה של מערכות גל הפצה 3, הושלמו בהצלחה מלאה עיקר משימות הטמעת מערכת ה–Core Banking שנרכשה מ–Accenture, אשר פועלת בבנק כמערכת המרכזית. המערכות אשר פותחו במסגרת פרוייקט אופק מהוות את לב ליבה של הפעילות הבנקאית. עם השלמת גל הפצה 3 מיצה הבנק את מירב הפוטנציאל הגלום במערכות הגרעין שנרכשו מחברת Accenture, תוך שהוא משלים כ–70% מפרוייקט חידוש תשתיות המחשב. לאור זאת הסתיים למעשה

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

פרויקט אופק. השלמת ההסבה של מערכות מסביבת Unisys לסביבת IBM, והשלמת הפיתוח של מערכות שהחל במסגרת פרויקט אופק, תתבצע במסגרת פעילות הפיתוח השוטפת בבנק, במסגרת תקציב הפיתוח הרגיל ותוך תיעדופן מול מכלול משימות הפיתוח של הבנק.

עד ליום 31 בדצמבר 2006 הושקע בפרויקט סך של כ–159 מיליון דולר (לא כולל מע"מ).

19. מכירת מתחמי נדל"ן:

א) ביום 30 ביוני 2002 חתם הבנק על הסכם למכירת המתחם הסמוך לבניין ההנהלה בקרן הרחובות יהודה הלוי, הרצל ולילינבלום בתל–אביב. תמורת המכירה הינה כ–13.4 מיליון דולר ארה"ב. בהסכם נקבעו מנגנונים לקביעת תמורה נוספת בגין זכויות בניה נוספות, אם תהיינה כאלה.

הבנק התחייב לשכור שטח של כ–11.6 אלף מ"ר בבניין המשרדים שייבנה במקום, וכן שטחים תת קרקעיים וחניות, לתקופה של 13 שנים, תמורת כ–2.6 מיליון דולר לשנה.

בחודש יולי 2005 התקשר הבנק עם חברת משולם לוינשטיין מבנים (1986) בע"מ (להלן: "החברה") בקשר עם "מגדל דיסקונט" אשר נבנה במתחם ברח' יהודה הלוי בתל אביב לרכישת כ–12.5 אלף מ"ר משרדים, שטחים תת קרקעיים וחניות מהחברה. עם חתימת הסכם הרכישה בוטלה התחייבות הבנק, על פי ההסכם מחודש יוני 2002, לשכור מהחברה שטחים כאמור.

כמו כן התקשר הבנק עם חברת משולם לוינשטיין הנדסה וקבלנות בע"מ (החברה האם של החברה) בהסכם להזמנת שירותי בניה בגין 4 אלף מ"ר נוספים במגדל דיסקונט.

העלות הכוללת של השטחים שנמסרו לידי הבנק במגדל, כולל היטל השבחה, מס רכישה ומע"מ, מסתכמת בכ–67 מיליון דולר.

ב) ביום 19 בספטמבר 2002 חתם הבנק על הסכם למכירת מתחם מחסנים באשדוד בשטח כולל של כ–37 דונם. תמורת המכירה הינה כ–6.1 מיליון דולר ארה"ב.

הבנק התחייב לשכור שטח של כ–15.2 אלף מ"ר, מזה שטח בנוי של כ–6.5 אלף מ"ר, לתקופה של 11 שנים, תמורת סך של כ–309 אלף דולר לשנה.

ג) ביום 4 ביוני 2004 נחתם הסכם עם צד ג' למכירת המבנה ברמת גן, אשר יועד בשעתו לשמש כבניין הנהלת הבנק, וזכויות נוספות במתחם, קיימות ועתידיות. תמורת המכירה הינה כ–229 מיליון ש"ח.

הבנק התחייב לשכור במשך 10 שנים שטח של כ–430 מ"ר בקומת המסחר ושטח של כ–2,145 מ"ר בקומות המשרדים, תמורת כ–578 אלף דולר לשנה (בשתי קומות מתוך 20 קומות שתהיינה במבנה).

20. בתקנון קופות הגמל "תמר", "גפן" ו–"קופה כללית לפיצויים", נקבע כי הבנק ערב כלפי כל עמית כי החברה (קופת הגמל) תשלם לו לא פחות מהסכום הכולל של התקבולים ששולמו לה על ידי אותו עמית או בעבורו, ולכן במקרה שסך כל הסכום שהעמית יקבל מאת החברה (קופת הגמל), על פי זכאותו כלפיה יהיה פחות מסכום התקבולים ששולמו לחברה (קופת הגמל), על ידי אותו עמית או בעבורו – ישלם הבנק את ההפרש לאותו עמית. הסדר דומה קיים בעניין "מרכנתיל קופת פיצויים מרכזית" שמנהל בנק מרכנתיל דיסקונט. הצטברות הכספים בקופות הנ"ל עולה בדרך כלל במידה ניכרת על הסכומים בגינם ערבים הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט. להערכת הבנק, לאור האמור לעיל ובהתבסס על ניסיון העבר, הסכומים שהבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט עשויים להתחייב בהם בגין הערבויות האמורות הינם זניחים.

בתחילת שנת 2006 שונו התקנונים של קופות הגמל "תמר", "גפן" ו– "הקופה הכללית לפיצויים" ונקבע בהם כי ערבות הבנק לא תחול על עמיתים שיצטרפו ועל חשבונות שייפתחו לאחר ה–30 ביוני 2006.

(על פי אמדן שביצע הבנק, ה"שווי ההוגן" של הערבות האמורה מגיע כדי כ–0.5 מיליון ש"ח).

19. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביום 29 בינואר 2007 נחתם הסכם למכירת פעילות קופות הגמל, ובכלל זה "תמר", "גפן" ו–"קופה כללית לפיצויים". בהסכם האמור נקבע, בין היתר, כי החל ממועד השלמת העסקה יופטר הבנק מהערבות האמורה, וככל שיידרש, תיטול כלל ביטוח על עצמה התחייבות חלופית כלפי העמיתים (בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון). לפרטים ר' ביאור 6 ה' לעיל.

21. מכירת קהל:

ביום 26 במאי 2006, נחתם הסכם בין הבנק, בנק לאומי לישראל בע"מ, קהל – קרן השתלמות לעובדים בע"מ (להלן: "קהל") וקהל – ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ (להלן: "קהל ניהול") לבין מגדל שוקי הון (1965) בע"מ עבור חברה בשליטתה ומגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ עבור חברה בשליטתה (להלן: "הרוכש"), למכירת מוניטין, זכויות ניהול, זכויות נוספות ואמצעי שליטה של הבנקים בקהל, ולמכירת מוניטין, פעילות, נכסים והתחייבויות בקשר עם קרנות ההשתלמות שבניהול קהל ניהול והכל בתמורה לסך של 260 מיליון ש"ח, כשהוא יותאם להיקף נכסי קרנות ההשתלמות הנמכרות במועד ההשלמה. חלקו של הבנק בתמורה הוא כ–110.5 מיליון ש"ח (42.5%).

בין היתר הוסכם כי הבנק יתקשר עם קהל ועם הרוכש בהסכם הפצה, לפיו הבנק יפיץ את קרנות ההשתלמות בתמורה לעמלת הפצה בשיעור המקסימלי הקבוע בתקנות.

השלמת העסקה מותנית בקבלת אישורים רגולטוריים ובהתקיים תנאים מסוימים.

להערכת הבנק, הרווח לפני מס אשר ינבע מהעסקה עשוי להגיע לכ–110 מיליון ש"ח, בכפוף להתאמות, והוא יירשם ברבעון בו תושלם העסקה.

20. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

כללי

1. העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכות בסיכוני שוק, בסיכוני אשראי ובסיכוני נזילות.

א. פעילותו של הבנק חושפת אותו לסיכונים שונים ובכלל זה סיכוני שוק. סיכוני השוק כוללים בין היתר סיכוני בסיס, סיכוני ריבית, סיכונים לתנודתיות בשערי החליפין, במאפייני המיתאמים בין פרמטרים כלכליים שונים וכיו"ב. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול החשיפות שלו לסיכוני שוק כאמור לעיל, משלב הבנק בניהול הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים שלו ובפעילותו כעושה שוק, מגוון רחב של מכשירים פיננסיים נגזרים. בין מכשירים פיננסיים נגזרים אלה כלולות עסקאות Forward, I.R.S., FRA, SWAP, אופציות שהבנק רוכש וכותב והמגינות מפני עליה או ירידה בשער החליפין של מטבע חוץ, אינפלציה, ריביות, מדדי מניות, אופציות משובצות וכיו"ב.

ב. סיכון האשראי בעסקאות אלו נובע מכך שהסכום הנקוב של העסקה אינו משקף בהכרח את סיכון האשראי שלה. סיכון זה נמדד על פי סכום ההפסד המירבי שעלול להיגרם לבנק אם הצד הנגדי לעסקה לא יעמוד בתנאיה, וזאת בניכוי הסכמי קיזוז בני אכיפה.

בחישוב השווי ההוגן הבנק מתחשב בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, בהתייחס לשתי קטגוריות: לקוחות ובנקים, ובשים לב לסוג המוצר.

סיכון האשראי במהלך תקופת ההתקשרות נאמד בסכום עלות ההתקשרות בעסקה דומה, לו הוקמה במועד הדיווח עם אותו לקוח ולתקופה שנותרה עד למועד פקיעתה. מדיניות הבנק לגבי הבטחונות הנדרשים בגין פעילות הלקוח במכשירים פיננסיים נגזרים, דומה למדיניותו לגבי אשראי אחר, למעט בפעילות הלקוחות במסגרת המעו"ף. הבטחונות הם מסוגים שונים. כמו כן יכול הבנק להעניק ללקוח מסגרת ללא בטחונות, לפי העניין.

ג. סיכון נזילות שוק נובע מכך שלא תמיד ניתן לסגור את החשיפה במהירות, בעיקר בשווקים שסחירותם נמוכה.

2. אם נגזר אינו מיועד לגידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשוויו ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. חלק מהנגזרים האמורים מיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים, והאחרים נרכשים ונכתבים כאמור במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM).

3. ייתכן והבנק יתקשר בחוזה שבפני עצמו אינו מכשיר נגזר אך הוא מכיל נגזר משובץ. לגבי כל חוזה, הבנק מעריך אם המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח, ובודק האם מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. בהתקיים התנאים דלעיל, הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח, מטופל כנגזר בפני עצמו ומוצג במאזן יחד עם החוזה המארח לפי השווי ההוגן שלו, כאשר השינויים בשווי ההוגן שלו מדווחים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כאשר הבנק אינו יכול לזהות ולמדוד באופן מהימן נגזר משובץ לצורך הפרדה מהחוזה המארח, החוזה בשלמותו נרשם במאזן לפי שווי הוגן.

4. הבנק מתעד בכתב את כל יחסי הגידור בין מכשירים מגדרים לבין פריטים מגודרים, ואת המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים באמצעות יצירת עסקאות הגידור השונות. התיעוד כולל זיהוי ספציפי של הנכס, ההתחייבות, ההתקשרות האיתנה או העסקה החזויה אשר יועדו כפריט המגודר וציון של האופן שבו המכשיר המגדר צפוי לגדר את הסיכונים הקשורים לפריט המגודר. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך, בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.

5. הבנק מפסיק חשבונאות גידור מכאן ואילך כאשר:

א. נקבע שהנגזר אינו אפקטיבי עוד בקיזוז השינויים בשווי ההוגן או תזרימי המזומנים של פריט מגודר.

ב. נגזר פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש.

ג. הנגזר מפסיק להיות מיועד כמכשיר מגדר, כיוון שקרוב לודאי שהעסקה החזויה לא תתבצע.

ד. התקשרות איתנה מגודרת אינה מקיימת עוד את ההגדרה של התקשרות איתנה.

ה. ההנהלה מבטלת את הייעוד של הנגזר כמכשיר מגדר.

20. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

כאשר חשבונאות גידור מופסקת כיוון שנקבע שהנגזר אינו כשיר עוד כגידור שווי הוגן אפקטיבי, הנגזר ימשיך להירשם במאזן לפי שוויו ההוגן, אך הנכס או ההתחייבות המגודרים לא יותאמו עוד בגין שינויים בשווי ההוגן. כאשר חשבונאות גידור מופסקת כיוון שהפריט המגודר אינו מקיים עוד את ההגדרה של התקשרות איתנה, הנגזר ימשיך להירשם במאזן לפי שוויו ההוגן, וכל נכס או התחייבות שנרשמו בהתאם להכרה של ההתקשרות האיתנה ייגרעו מהמאזן ויוכרו כרווח או כהפסד בדוח רווח והפסד לתקופה השוטפת.

הרווח או ההפסד נטו בגין הנגזרים הקשורים לגידור תזרים מזומנים שהופסק ימשיכו להיות מדווחים ברווח כולל אחר מצטבר, אלא אם קרוב לוודאי שהעסקה החזויה לא תתרחש עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה (כפי שתועדה בתחילת יחס הגידור) או במהלך תקופת זמן של חודשיים נוספים לאחר מכן. למרות האמור לעיל, במקרים נדירים, קיומן של נסיבות מקלות, הקשורות לאופייה של העסקה החזויה והינן מחוץ לשליטה או להשפעה של הבנק, עשוי לגרום לכך שקרוב לוודאי שהעסקה החזויה תתרחש במועד שהוא לאחר תקופת הזמן של החודשיים הנוספים. במקרה זה הרווח או ההפסד נטו בגין הנגזר, הקשורים לגידור תזרים המזומנים שהופסק, ימשיכו להיות מדווחים ברווח כולל אחר מצטבר עד לסיווגם מחדש כאשר העסקה החזויה תשפיע על דוח רווח והפסד. אם קרוב לוודאי שהעסקה החזויה המגודרת לא תתרחש בין אם עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה או במהלך תקופת הזמן הנוספת של חודשיים, והעסקה החזויה המגודרת אינה כשירה גם לחריג שתואר לעיל, הרווח או ההפסד בגין הנגזר, שדווחו ברווח כולל אחר מצטבר, יסווגו מחדש מיידית לדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. השינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס או התחייבות, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

בשנת 2006 לא נרשמה בבנק הוצאה בגין חוסר אפקטיביות הקשורה לגידורי שווי הוגן בסעיף "רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים" (בשנת 2005: 0.02 מיליון ש"ח).

גידורי תזרים מזומנים

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי תזרים מזומנים. הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור.

- החלק האפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים, מדווח תחילה בהון העצמי (מחוץ לדוח רווח והפסד) כמרכיב של רווח כולל אחר, ואחר כך, כאשר העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד.
- החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד כנ"ל מוכר מיידית בדוח רווח והפסד.

20. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד

	31 בדצמבר 2006				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים
	שקל-מדד	אחר			
	במיליוני שקלים חדשים				
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים [1]					
חוזי Forward	–	834	175	–	–
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנקנו	–	37	6	548	23
Swaps	–	1,551	235	–	–
סה"כ	–	2,422	416	548	23
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.	–	770	–	–	–
ב. נגזרים (ALM) [1][2]					
חוזי Futures	–	216	–	–	–
חוזי Forward	340	1,782	27,596	–	–
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנקנו	–	–	–	1	–
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו	–	–	43	–	–
אופציות שנקנו	–	–	297	1	–
Swaps	–	15,439	2,672	–	–
סה"כ	340	17,437	30,608	2	–
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.	–	7,797	–	–	–
ג. נגזרים אחרים [1]					
חוזי Futures	–	582	–	–	–
חוזי Forward	200	2,798	170	1,449	3,064
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	–	–	508	5,641	–
אופציות שנקנו	–	–	487	5,624	–
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו	–	445	10,438	706	23
אופציות שנקנו	–	512	10,750	206	1
Swaps	–	983	–	–	–
סה"כ	200	5,320	22,353	13,626	3,088
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.	–	259	–	–	–
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט	–	–	4,879	–	–

הערות:
(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

20. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

	31 בדצמבר 2005				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים
	שקל-מדד	אחר			
	במיליוני שקלים חדשים				
א. נגזרים מגדרים [1]					
חוזי Forward	–	1,209	172	–	–
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנקנו	–	101	6	820	9
Swaps	–	1,890	276	–	–
סה"כ	–	3,200	454	820	9
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.	–	792	–	–	–
ב. נגזרים (ALM) [1][2]					
חוזי Futures	–	275	–	–	–
חוזי Forward	982	3,815	24,624	–	–
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנקנו	–	–	–	2	–
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו	–	–	66	–	–
אופציות שנקנו	–	–	409		–
Swaps	–	7,452	2,676	–	–
סה"כ	982	11,542	27,775	2	–
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.	–	3,270	–	–	–
ג. נגזרים אחרים [1]					
חוזי Forward	240	2,141	169	985	1,747
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	–	18	269	2,113	1
אופציות שנקנו	–	18	269	2,113	1
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו	–	478	21,030	1,004	9
אופציות שנקנו	–	405	22,858	169	–
Swaps	–	785	2	–	–
סה"כ	240	3,845	44,597	6,384	1,758
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.	–	138	–	–	–
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט	–	–	3,423	–	–

הערות:
* סווג מחדש.
(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

20. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

	31 בדצמבר 2006				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים
	שקל-מדד	אחר			
	במיליוני שקלים חדשים				
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים					
שווי הוגן ברוטו חיובי	–	17	4	108	6
שווי הוגן ברוטו שלילי	–	37	69	–	–
ב. נגזרים ALM					
שווי הוגן ברוטו חיובי	9	84	451	–	–
שווי הוגן ברוטו שלילי	–	135	475	–	–
ג. נגזרים אחרים					
שווי הוגן ברוטו חיובי	–	58	303	225	29
שווי הוגן ברוטו שלילי	–	202	242	127	29

	31 בדצמבר 2005				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים
	שקל-מדד	אחר			
	במיליוני שקלים חדשים				
א. נגזרים מגדרים					
שווי הוגן ברוטו חיובי	–	74	62	221	4
שווי הוגן ברוטו שלילי	–	241	2	2	–
ב. נגזרים ALM					
שווי הוגן ברוטו חיובי	2	37	280	–	–
שווי הוגן ברוטו שלילי	1	114	281	–	–
ג. נגזרים אחרים					
שווי הוגן ברוטו חיובי	1	36	1,171	147	42
שווי הוגן ברוטו שלילי	1	49	1,169	187	42

20. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

	31 בדצמבר 2006					
	בורסה	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ
	במיליוני שקלים חדשים					
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים[1]	42	445	88	–	719	1,294
בניכוי הסכמי קיזוז	15	–	–	–	128	143
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים						
ממכשירים נגזרים[2]	27	445	88	–	591	1,151
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים[3]	138	4,375	163	–	1,807	6,483
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	165	4,820	251	–	2,398	7,634

הערות:
(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 277 מיליוני ש"ח
(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 874 מיליוני ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים.
(3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

	31 בדצמבר 2005					
	בורסה	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ
	במיליוני שקלים חדשים					
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים[1]	17	745	214	–	1,101	2,077
בניכוי הסכמי קיזוז	4	–	–	–	389	393
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים						
ממכשירים נגזרים[2]	13	745	214	–	712	1,684
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים[3]	*29	3,659	67	–	2,735	6,490
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	42	4,404	281	–	3,447	8,174

הערות:
* סווג מחדש.
(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 177 מיליוני ש"ח
(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 1,507 מיליוני ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים.
(3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

20. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים : יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

	31 בדצמבר 2006				
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
	במיליוני שקלים חדשים				
חוזי ריבית					
שקל-מדד	50	430	60	-	540
אחר	3,600	10,731	7,866	2,982	25,179
חוזי מטבע חוץ	32,299	20,976	2,884	2,097	58,256
חוזים בגין מניות	12,362	1,060	754	-	14,176
חוזי סחורות ואחרים	3,062	2	47	-	3,111
סה"כ	51,373	33,199	11,611	5,079	101,262

	31 בדצמבר 2005				
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
	במיליוני שקלים חדשים				
חוזי ריבית					
שקל-מדד	202	940	80	-	1,222
אחר	4,196	5,074	7,606	1,711	18,587
חוזי מטבע חוץ	43,724	25,559	5,029	1,937	76,249
חוזים בגין מניות	5,510	306	1,390	-	7,206
חוזי סחורות ואחרים	1,385	360	22	-	1,767
סה"כ	55,017	32,239	14,127	3,648	105,031

21. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הוראת בנק ישראל בענין הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (להלן: ההוראה) יושמה על פי השיטות וההנחות העיקריות שיתוארו להלן. אין בנתונים שיובאו להלן כדי להצביע על שוויו הכלכלי של הבנק, ואין הם מהווים נסיון לאמוד שווי זה.

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, בהתאם להוראה, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרימי המזומנים המהוונים בריבית נכיון בשיעור המבטא את אומדן רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרימי המזומנים העתידיים וקביעת שיעור ריבית הנכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הנתונים שיובאו להלן אינם בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת תזרימי המזומנים העתידיים נעשתה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה מתחשבת בתנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול ויהיו שונים באופן מהותי. הדברים אמורים בעיקר לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית, ולא נכללה השפעת המס.

עוד יצויין כי יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין הערכים המוצגים כשווי הוגן לא ימומש כיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי.

יתר על כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, ולאור השיטות וההנחות ששימשו ביישום ההוראה, יש להזהר בבחינת נתוני השווי ההוגן כשלעצמם, ובעריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, איגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים – שווי שוק.

אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור נכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות, אשר תזרימי המזומנים שלהן הוונו בשיעור ריבית המשקף את אומדן רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

הפילוח לקטגוריות הומוגניות במגזר העסקי נעשה, ככל האפשר, בהתבסס על מודל דירוג המשמש כיום את הבנק, אשר בוחן את רמת הסיכון הגלומה בחוב לאור מדדים כספיים ואחרים. יצוין כי ליום 31 בדצמבר 2006 דרג הבנק כ–94% מהחבות אשר יש צורך לדרגה בהתאם להוראות המפקח על בנקים (31.12.05: כ–95%).

בחלק מהמקרים, בהיעדר נתוני דירוג, נעשה הפילוח כאמור בהתבסס על הערכה כוללת של רמת הסיכון בהתאם לענפי המשק בהם מסווגים עסקי הלקוחות. בהקשר זה יוטעם כי רמת הסיכון הכללית הנאמדת לגבי ענף מסויים אינה זהה בהכרח לרמת הסיכון של לקוח מסויים הפועל באותו ענף, כל שכן לרמת הסיכון באשראי שהבנק מעמיד לו.

שיעורי הריבית ששימשו בהיוון נקבעו, בדרך כלל, לפי שיעורי הריבית לפיהם נעשו בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. ביתרות האשראי לתקופה קצרה (תקופה מקורית של עד שלושה חודשים) או ביתרות בריבית שוק משתנה (פריים, ליבור וכיו"ב), הונח שהיתרה במאזן משקפת את השווי ההוגן.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים, לאחר ניכוי ההפרשות לחובות מסופקים, חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

21. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

חובות בעייתיים ללא מועד פרעון הוצגו בהתאם לערכם בספרי הבנק, כיוון שבנסיבות הענין לא היה זה מעשי לאמוד את עיתוי וקצב ההחזר, ולפיכך לא נערך בגינם תחשיב של תזרים המזומנים הצפוי.

ההפרשה הכללית, ההפרשה הנוספת וההפרשה המיוחדת לחובות מסופקים לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב תזרים המזומנים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים, או בהנפקות כתבי התחייבות דומים, על ידי הבנק, במועד הדיווח. כתבי התחייבות נדחים סחירים מוצגים לפי שווי שוק.

מכשירים פיננסיים (למעט מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה – הונח שהיתרה במאזן משקפת את השווי ההוגן.

מכשירים פיננסיים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק וכאשר קיימים שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי: סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב. ההתחשבות בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה נעשית בהתייחס לשתי קטגוריות: לקוחות ובנקים, ובשים לב לסוג המוצר.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי – השווי ההוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקאות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן. השווי ההוגן של ההתחייבויות הבלתי חוזרות למתן אשראי, שאושרו ועדיין לא ניתנו, אינו שונה מהותית משווין של התחייבויות אלה כפי שהן מוצגות בביאור 19 א'.

הבנק וחברות הבת הבנקאיות בישראל מציגים את היתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. חברה בת בנקאית בחו"ל מציגה את היתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, שאינם שונים מהותית מהוראות המפקח. בדוחות המאוחדים לא נוכתה ההפרשה הכללית של החברה הבת מיתרות האשראי בהערכת השווי ההוגן.

21. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסים (המשך)

ד. ההרכב במאוחד

	31 בדצמבר 2006			
	יתרה במאזן			
	(1)	(2)	סך הכל	שווי הוגן
	במיליוני שקלים חדשים			
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	24,404	1,002	25,406	25,518
ניירות ערך	33,928	4,783	38,710	38,678
אשראי לציבור	50,566	39,609	90,175	90,422
אשראי לממשלה	11	7	18	17
נכסים פיננסיים אחרים	1,345	–	1,345	1,345
סך כל הנכסים הפיננסיים	110,254	45,401	155,654	155,980
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור	83,728	46,789	130,517	130,725
פקדונות מבנקים	7,420	679	8,099	8,147
פקדונות הממשלה	36	83	119	117
כתבי התחייבות נדחים	1,146	5,156	6,302	6,530
התחייבויות פיננסיות אחרות	6,769	–	6,769	6,769
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	99,099	52,707	151,806	152,288

	31 בדצמבר 2005			
	יתרה במאזן			
	(1)	(2)	סך הכל	שווי הוגן
	במיליוני שקלים חדשים			
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	*18,412	*2,174	20,586	20,762
ניירות ערך	35,540	5,833	41,373	41,324
אשראי לציבור	*47,560	40,256	87,816	*88,400
אשראי לממשלה	64	28	92	92
נכסים פיננסיים אחרים	1,956	–	1,956	1,956
סך כל הנכסים הפיננסיים	103,532	48,291	151,823	152,534
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור	*95,529	34,756	130,285	*130,550
פקדונות מבנקים	5,516	1,002	6,518	6,535
פקדונות הממשלה	*43	93	136	*137
כתבי התחייבות נדחים	*407	*4,935	5,342	5,528
התחייבויות פיננסיות אחרות	*7,298	–	7,298	*7,298
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	108,793	40,786	149,579	150,048

* סווג מחדש

הערות:

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה היא אומדן לשווי הוגן – מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק, או מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים או על בסיס ריבית שוק משתנה בתדירות של עד 3 חודשים.

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

21. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסים (המשך)

ה. ההרכב בבנק

	31 בדצמבר 2006			
	יתרה במאזן			
	(1)	(2)	סך הכל	שווי הוגן
	במיליוני שקלים חדשים			
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	20,575	7,356	27,931	28,176
ניירות ערך	16,891	–	16,891	16,891
אשראי לציבור	25,534	25,933	51,467	51,488
אשראי לממשלה	–	7	7	6
נכסים פיננסיים אחרים	833	–	833	833
סך כל הנכסים הפיננסיים	63,833	33,296	97,129	97,394
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור	57,731	26,979	84,710	84,954
פקדונות מבנקים	4,950	576	5,526	5,536
פקדונות הממשלה	–	5	5	5
כתבי התחייבות נדחים	963	2,917	3,880	4,037
התחייבויות פיננסיות אחרות	3,309	–	3,309	3,309
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	66,953	30,477	97,430	97,841

	31 בדצמבר 2005			
	יתרה במאזן			
	(1)	(2)	סך הכל	שווי הוגן
	במיליוני שקלים חדשים			
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	13,119	8,609	21,728	21,986
ניירות ערך	16,834	–	16,834	16,834
אשראי לציבור	**22,037	27,138	49,175	**49,195
אשראי לממשלה	61	28	89	89
נכסים פיננסיים אחרים	1,323	–	1,323	1,323
סך כל הנכסים הפיננסיים	53,374	35,775	89,149	89,427
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור	*50,280	30,002	80,282	*80,458
פקדונות מבנקים	2,406	564	2,970	2,978
פקדונות הממשלה	*–	10	10	*10
כתבי התחייבות נדחים	227	3,292	3,519	3,665
התחייבויות פיננסיות אחרות	**4,061	–	*4,061	**4,061
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	56,974	33,868	90,842	91,172

* סווג מחדש

** הוצג מחדש ר' ביאור 1 כו'.

הערות:

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה היא אומדן לשווי הוגן – מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק, או מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים או על בסיס ריבית שוק משתנה בתדירות של עד 3 חודשים.

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

א. יתרות

	31 בדצמבר 2006									
	בעלי ענין[1]						צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק			
	מחזיקי מניות בעלי שליטה		דירקטורים ומנהל כללי[2]		אחרים		חברות כלולות		אחרים[3]	
	(4)	(5)	(4)	(5)	(4)	(5)	(4)	(5)	(4)	(5)
	במיליוני שקלים חדשים									
נכסים										
ניירות ערך[6]	–	–	–	–	–	–	1	2	14	14
אשראי לציבור	–	–	8	8	7	97	488	488	560	564
פקדונות בבנקים	–	–	–	–	–	–	–	4	–	–
השקעות בחברות כלולות[6]*	–	–	–	–	–	–	1,367	1,367	–	–
נכסים אחרים	–	–	–	–	–	–	2	2	8	8
התחייבויות										
פקדונות הציבור	–	–	2	3	85	143	356	356	1,704	1,870
פקדונות מבנקים	–	–	–	–	–	–	207	350	–	–
כתבי התחייבות נדחים	–	–	–	–	–	–	20	26	161	210
מניות (כלול בהון העצמי)	2,071	2,071	–	–	–	–	–	–	–	–
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים[7]	4	4	–	–	–	–	456	456	447	447

* כולל חברות בת שלא אוחדו בסך 40 מיליוני ש"ח (יתרה גבוהה במשך השנה – 40 מיליוני ש"ח).
הערות לטבלה ראה לאחר סעיף ד'.

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

א. יתרות (המשך)

	31 בדצמבר 2005					
	בעלי ענין[1]		צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק			
	דירקטורים ומנהל כללי[2]		חברות כלולות		אחרים[3]	
	(4)	(5)	(4)	(5)	(4)	(5)
	במיליוני שקלים חדשים					
נכסים						
ניירות ערך[6]	–	–	9	9	4	4
אשראי לציבור	1	1	89	182	476	476
פקדונות בבנקים	–	–	2	4	–	–
השקעות בחברות כלולות[6]*	–	–	1,471	1,471	–	–
התחייבויות						
פקדונות הציבור	2	4	234	311	1,400	2,596
פקדונות מבנקים	–	–	215	317	–	–
כתבי התחייבות נדחים	–	–	28	32	221	245
התחייבויות אחרות	–	–	2	2	–	–
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים[7]	1	1	321	346	457	457

*כולל חברות בת שלא אוחדו בסך 42 מיליוני ש"ח (יתרה גבוהה במשך השנה – 42 מיליוני ש"ח).
הערות לטבלה ראה לאחר סעיף ד'.

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי ענין וצדדים קשורים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006			
	בעלי ענין[1]		צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק	
	דירקטורים ומנהל כללי[2]	מחזיקי מניות אחרים	חברות כלולות	אחרים[3]
	במיליוני שקלים חדשים			
תוצאות פעולות מימון				
לפני הפרשה לחובות מסופקים*	1	2	(14)	(32)
הכנסות תפעוליות ואחרות	–	–	1	118[8]
הוצאות תפעוליות ואחרות**	(15)	–	(4)	–
סך הכל	(14)	2	(17)	86

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005			
	בעלי ענין[1]		צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק	
	דירקטורים ומנהל כללי[2]	חברות כלולות	אחרים[3]	
	במיליוני שקלים חדשים			
תוצאות פעולות מימון				
לפני הפרשה לחובות מסופקים*	–	(3)	(39)	
הכנסות תפעוליות ואחרות	–	2	114[8]	
הוצאות תפעוליות ואחרות**	(11)	(40)	–	
סך הכל	(11)	(41)	75	

* ראה סעיף ד'.
** ראה סעיף ג'.

ג. הטבות לבעלי ענין מהבנק ומחברות מוחזקות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005	
	דירקטורים ומנהל כללי[2]		דירקטורים ומנהל כללי[2]	
	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבה	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבה
	במיליוני שקלים חדשים			
בעלי ענין המועסקים בבנק או מטעמו	12	3*	9	2
דירקטורים שאינם מועסקים בבנק או מטעמו	3	20**	2	12
סך הכל	15	23	11	14

* כולל יו"ר הדירקטוריון שפרש בסוף ינואר 2006.
** כולל 6 דירקטורים שפרשו במהלך השנה.
הערות לטבלאות ראה לאחר סעיף ד'.

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

ד. תוצאות פעולות מימון (לפני ההפרשות לחובות מסופקים) בעסקאות של הבנק וחברות מאוחדות שלו עם בעלי ענין וצדדים קשורים*

	המאוחד			מזה – מחברות כלולות		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
א. בגין נכסים						
מאשראי לציבור	44	34	24	5	4	–
סך הכל	44	34	24	5	4	–
ב. בגין התחייבויות						
על פקדונות הציבור	(58)	(54)	(82)	(1)	(2)	(11)
על פקדונות מבנקים	(3)	(6)	(7)	(3)	(6)	(6)
על איגרות–חוב וכתבי התחייבות נדחים	(11)	(17)	(36)	–	(1)	(2)
התחייבויות אחרות	(1)	–	–	(1)	–	–
סך הכל	(73)	(77)	(125)	(5)	(9)	(19)
ג. בגין מכשירים פיננסים נגזרים						
הכנסות (הוצאות) מימון מעסקות אחרות	(14)	1	1	(14)	1	1
סך הכל	(14)	1	1	(14)	1	1
סך כל הוצאות מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	(43)	(42)	(100)	(14)	(4)	(18)

* בגין עסקאות שנעשו באותם תנאים אשר היו מתקיימים גם לו עסקאות אלה היו נעשות עם מי שאינו בעל ענין או צד קשור.

הערות לביאור 22 א', ב', ג':

(1) בעל ענין – כהגדרתו בחוק ניירות ערך.
צד קשור – כהגדרתו בגילוי דעת 29 של לשכת רואי חשבון בישראל, שאינו בעל ענין.

(2) לרבות בני זוג וקטיניהם.

(3) תאגיד שהתאגיד הבנקאי מחזיק בו 10% או יותר מהון המניות המונפק שלו או מכוח ההצבעה בו, או רשאי למנות 10% או יותר מהדירקטורים שלו או רשאי למנות את המנהל הכללי, ותאגיד אחר שצד קשור מחזיק בו 25% או יותר מהון המניות המונפק שלו או מכוח ההצבעה בו או מהסמכות למנות דירקטורים.

(4) יתרה לתאריך המאזן.

(5) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה, על בסיס יתרות שהיו בכל סופי החודשים.

(6) פירוט של סעיפים אלה כלול גם בביאורים כדלקמן:

ניירות ערך	ביאור 3
השקעות בחברות מוחזקות	ביאור 6
ערבויות	ביאור 19א'

(7) סיכוני אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

(8) הכנסות מפעילות בניירות ערך שנתקבלו מקופות גמל המנוהלות על ידי הבנק ועל ידי חברה מאוחדת.

22. בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

ה. נתונים על קופות גמל לפי מאזניהן שלא אוחדו:

	31 בדצמבר	
	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים	
1. בניהול דיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ והבנק:[1]		
סך כל זכויות העמיתים	30,947	30,153
השקעות בניירות-ערך של בעלי עניין וצדדים קשורים	515	*128
פקדונות בבנק, בחברות מאוחדות וקשורות שלו	1,497	*1,108
שטרי הון	142	*171
דמי-ניהול	114	109
2. בניהול בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ:		
סך כל זכויות העמיתים	3,778	3,567
השקעות בניירות-ערך של בעלי עניין וצדדים קשורים	66	21
פקדונות בבנק ובחברות מאוחדות שלו	257	320
דמי-ניהול	26	23

* סווג מחדש.

הערה:

(1) לרבות "קהל" - קרן השתלמות לעובדים בע"מ ו"קהל" - ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ בניהול משותף עם בנק לאומי לישראל בע"מ. ר' גם ביאור 19 ג' 2.

ו. במהלך התקופה החל מיום 31 באוקטובר 1993 ועד ליום 31 בינואר 2006 החזיקה מדינת ישראל ברוב המניות בבנק (ביום 31 בדצמבר 2005 היא החזיקה ב-57.09% מהמניות). המפקח על הבנקים פטר את הבנק מהגדרת המדינה "כבעלי עניין" בבנק, ובהתאם לכך אין ניתנות יתרות ועסקאות של המדינה ושל חברות שבשליטתה.

ז. ביום 31 בינואר 2006 עברה השליטה בבנק לקבוצת ברונפמן שראן (לפרטים נוספים ר' ביאור 32 להלן).

ח. חוזה אישי עם יו"ר הדירקטוריון ועם המנכ"ל. ביום 26 במרס 2006 החליט דירקטוריון הבנק, לאשר את התקשרות הבנק בחוזה אישי עם יו"ר הדירקטוריון. תקופתו של החוזה האישי לחמש שנים, החל מיום 6 בפברואר 2006, ולאחר מכן הוא יתחדש מאליו לפרק זמן בלתי קצוב, עד לביטולו. אם יבטל הבנק את החוזה טרם שחלפה תקופת חמש השנים, יהיה יו"ר הדירקטוריון זכאי לפיצוי בסכום השווה לתשלום משכורתו המלאה, לרבות ההטבות וההפרשות (כמפורט בחוזה), ליתרת תקופת חמש השנים, וכן לחלק יחסי מהבונוס השנתי עבור השנה בה בוטל החוזה.

בחוזה נקבע גם, בין היתר, כי הבנק יעניק ליו"ר הדירקטוריון, עבור כל שנה שבה יכהן בתפקידו זה, החל משנת 2006 וכל עוד החוזה עמו בתוקף, מענק מיוחד (להלן: "הבונוס השנתי"), שייגזר משיעור התשואה השנתי על ההון, בשיעורים שינועו בין 0.45% מהרווח השנתי הנקי, אם שיעור התשואה השנתית יעלה על 8.5%, ועד שיעור מירבי של 0.70% מן הרווח השנתי הנקי, אם שיעור התשואה השנתי יהיה 13% או יותר. דירקטוריון הבנק רשאי לנטרל רווחים או הפסדים חריגים, שאינם נובעים מפעילות שוטפת, לצורך חישוב שיעור התשואה השנתית על ההון.

לפרטים בדבר הצעה להקצאת כתבי אופציה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, במסגרת תכנית אופציות לנושאי משרה בבנק, ר' ביאור 13.

דירקטוריון הבנק החליט ביום 26 למרס 2006 לאשר תיקון לחוזה האישי עם המנהל הכללי של הבנק, באופן שיכלול הוראות זהות להוראות אשר תוארו לעיל.

שכרו ותנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון הונחו על סדר יומה של אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק, אשר זומנה ליום 26 באפריל 2006. ביום 26 במרס 2006 הודיעה המדינה על הסכמתה לתנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון, ועל

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

הסכמתה להצביע מכוח מניות האופציה יחד עם בעלי השליטה בבנק, (לפרטים בדבר הודעה על ביטול ההסכמה האמורה שנמסרה ביום 20 ביוני 2006, ר' ביאור 13 ד' (2) לעיל).

כמפורט בביאור 13 ד' (2) לעיל, לבקשת יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל, תוכנית התגמול שלהם הוסרה מסדר יומה של האסיפה הכללית האמורה והיא מובאת לדיון מחודש באורגנים המוסמכים של הבנק.

ביום 30 בינואר 2007 אישרה ועדת הביקורת של הבנק תכנית תגמול כוללת ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל. תכנית התגמול גובשה על ידי ועדת כח אדם של הדירקטוריון אשר בחנה, בין היתר, תכניות תגמול של חברות גדולות בארץ ובעולם, גיבשה (בעזרת מומחים ששכרה לעניין זה) מספר מודלים של תגמול, וערכה ניתוחי רגישות לגביהם, גם לאור נתוני שנים קודמות.

כמו כן ניהלו נציגיה משא ומתן עם יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל, והכל מתוך הערכה רבה לפעילותם של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל והחשיבות הגדולה שהבנק מייחס להמשך הפעילות של שניהם בבנק.

תכנית התגמול שאושרה על ידי ועדת הביקורת אינה דומה (בתנאיה ובסכומים הנגזרים ממנה) לתכנית התגמול שאושרה כאמור בחודש מרס 2006, והיא נבחנה ללא תלות בה. תכנית התגמול הינה לתקופה של 5 שנים (החל מחודש פברואר 2006) והיא כוללת מרכיבי תגמול לזמן קצר (שכר ובונוסים שנתיים) ותגמול לזמן ארוך (תכנית אופציות). הזכאות לבונוסים שנתיים ולתכנית האופציות קשורה לביצועים של קבוצת דיסקונט (אשר נמדדים באמצעות מספר פרמטרים, מרביתם פרמטרים המודדים שיעורי שינוי) ולתשואה של מניות הבנק, הן כשלעצמם והן בהשוואה לקבוצות הבנקאיות הגדולות האחרות. הזכאות לבונוסים שנתיים מוגבלת בתקרות כספיות.

ככלל (למעט בפרמטרים מסויימים הקשורים למענקים אשר מוצע לתיתם למנכ"ל בעת פרישה) נשמרה צמידות בתגמול המוצע ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל.

לתכנית התגמול של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל נדרש אישור הדירקטוריון. לתכנית התגמול של יו"ר הדירקטוריון נדרש גם אישור האסיפה הכללית. הקצאת אופציות ליו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל על פי התוכנית יכולה להיעשות רק אם יוגדל ההון הרשום של הבנק, וגם לעניין זה נדרש אישור האסיפה הכללית. אי לכך, פנה הבנק ביום 19 בפברואר 2007 לבעלי מניותיו העיקריים (בעלי השליטה בבנק מזה, והחשב הכללי במשרד האוצר ונכסים מ.י. בע"מ מזה) וביקש לקבל את עמדתם בקשר לנושאים אלה. בשלב זה טרם התקבלה ההתייחסות המבוקשת על ידי מי מבעלי המניות ולא ברור מתי ניתן יהיה להשלים את המהלך האמור, ובאילו תנאים. יו"ר הדירקטוריון מועסק על ידי הבנק מזה כשנה אולם טרם שולמה לו תמורה כלשהי בגין העסקתו כאמור (הבנק ערך הפרשות מלאות בגין שכר ומענקים בהתאם לתוכנית שאושרה בועדת הביקורת. לא נערכה הפרשה בגין מרכיב האופציות).

ט. **עסקאות עם בעלי ענין – אי די בי ניו יורק.** בחודש ספטמבר 2005, עוד בטרם הושלמה העברת השליטה בבנק, התקשרה ההנהלה הקודמת של אי די בי ניו יורק עם חברה בשליטת מר מתיו ברונפמן (להלן: "החברה") בהסכם לפיו ישכיר אי די בי ניו יורק לחברה בשכירות משנה לתקופה של 10 שנים, קומה בבניין אותו שוכר אי די בי בניו יורק ואשר בו שוכנים משרדיו.

בהסכם התחייב אי די בי ניו יורק להשכיר לחברה את השטח על פי תעריף של 45.19 דולר לרגל מרובע, שהוא התעריף ששילמה השוכרת הקודמת של השטח. על פי ההסכם, דמי השכירות ישולמו מדי חודש בחודשו.

עוד נקבע בהסכם השכירות כי אי די בי ניו יורק יעמיד לזכות החברה הלוואה בסך של 900,000 דולר לשיפוץ המושכר, לתקופה של 10 שנים, בריבית שנתית של 7%. בסך הכל הוסכם כי החברה תשלם בגין השכירות והחזר ההלוואה סך של 34,407 דולר לחודש, שהם בחישוב שנתי 412,884 דולר.

בחודש ינואר 2006 הועמדה הקומה לרשות החברה ובחודש אפריל 2006 אוכלסה על ידה, לאחר ביצוע השיפוצים.

בחודש מרס 2006 הועמדה ההלוואה בסך של $900,000 לטובת החברה.

מבדיקה שנערכה לאחרונה על ידי עורך דין חיצוני, לבקשת אי די בי ניו יורק, עולה כי עסקת השכירות וההלוואה לא נבחנו כעסקת "איש קשור" ולא קיבלו את מלוא האישורים המתחייבים מכך.

עוד יצוין כי כבר בחודש יוני 2006, בהמלצת עורך הדין, החזירה החברה את ההלוואה לאי די בי ניו יורק.

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

כמו כן, דמי השכירות בגין החודשים אפריל–דצמבר 2006 שולמו רק בחודש ינואר 2007. החל מחודש ינואר 2007 משולמים דמי השכירות כסדרם.

הבדיקה האמורה טרם הושלמה וטיוטת דוח הועברה לעיון ותגובת מספר גורמים. למיטב ידיעת הבנק, ליו"ר הדירקטוריון של אי די בי ניו יורק השגות לגבי טיוטת הדוח. עם קבלת הדוח הסופי ובשים לב לממצאים ולהמלצות שיכללו בו, ייבחן הצורך בקיום הליכי אישור על ידי האורגנים המוסמכים בבנק ובאי די בי ניו יורק.

י. הבנק מנהל מו"מ לשכירת שטח של כ– 200 מ"ר במתחם "מעין שורק" בראשון לציון, המתוכנן להיבנות בידי חברות הקשורות לקבוצת ברונפמן. לפי המסתמן במו"מ תקופת השכירות תהיה לשלוש שנים עם אפשרות הארכה, דמי השכירות ודמי הניהול יהיו בתנאים המקובלים במתחם.

יא. 1. יו"ר הדירקטוריון הקודם סיים את כהונתו ביום 31 בינואר 2006, עקב השלמת העסקה למכירת גרעין השליטה בבנק (ר' ביאור 32 להלן). שכרו ותנאי העסקתו אושרו באסיפה כללית מיום 15 בינואר 1998, מיום 5 באוקטובר 1999, ומיום 14 ביוני 2004, לרבות זכאותו לקבלת פיצויים רגילים ומענק הסתגלות בגובה של שנים עשר חודשי משכורת מלאים.

2. בשנת 2004 החליט דירקטוריון הבנק כי אם יו"ר הדירקטוריון הקודם ייאלץ לסיים את כהונתו עקב חילופי בעלות בבנק כתוצאה מהפרטה, יהיה היו"ר הקודם זכאי לתשלום של 15 חודשי משכורת מלאים, מעבר לסכומים המגיעים לו על פי החוזה האישי עמו. נושא זה היה על סדר היום של האסיפה הכללית מחודש יוני 2004, אך לא נדון במועד האמור.

3. בשנת 2004 החליט דירקטוריון הבנק לאשר ליו"ר הדירקטוריון לשעבר תוספת שכר בשיעור של 6.5%, החל מחודש יולי 2004, ומענק בסכום של 7 חודשי משכורת (המהווה 89% מהמענק שאושר למנכ"ל הבנק). נושאים אלה טרם הובאו לאישור האסיפה הכללית.

4. בחודש מאי 2005 החליט דירקטוריון הבנק לאשר ליו"ר הדירקטוריון הקודם מענק בסכום של 1,255 אלף ש"ח. נושא זה טרם הובא לאישור האסיפה הכללית של הבנק.

5. מבלי לגרוע מן ההחלטות המפורטות בסעיפים 2 עד 4 לעיל, בכוונת הבנק להביא לאישור הדירקטוריון של הבנק, תשלום חד פעמי ליו"ר הדירקטוריון הקודם, בסך של 10 מיליון ש"ח, כפיצוי עבור הפסקת כהונתו כיו"ר הדירקטוריון, ולהביע הערכה לתרומתו יוצאת הדופן של יו"ר הדירקטוריון הקודם, לבנק.

6. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה מלאה בגין סעיפים 2–4 לעיל.

7. במכתב מיום 26 במרס 2006 הודיעו בעלי השליטה בבנק לחשב הכללי במשרד האוצר ולמנכ"ל נכסים מ.י. בע"מ על הכוונה להביא לאישור האורגנים המוסמכים בבנק, לפי העניין, תשלומים שונים ליו"ר הדירקטוריון הקודם, כמפורט בסעיפים 2 עד 5 לעיל.

בעלי השליטה הבהירו במכתבם, שלמען הסדר הטוב מצאו לנכון להביא לידיעת הממשלה את פרטי התשלומים שבכוונת הבנק לשלם ליו"ר הדירקטוריון הקודם, כמפורט לעיל, אף שלדעתם תשלומים אלה אינם נכללים בגדר התשלומים לבעל עניין כמשמעותם בהסכם למכירת גרעין השליטה בבנק ולפיכך, אין הם מחייבים את קבלת הסכמת הממשלה.

במכתבם הודיעו בעלי השליטה, למען הסדר הטוב, כי בכל מקרה, הם יפעלו על מנת שהתשלומים לא יאושרו בניגוד לעמדת הממשלה.

8. במכתב מיום 26 במרס 2006, הודיע החשב הכללי במשרד האוצר כי המדינה מתנגדת לביצוע התשלומים אשר פורטו במכתב בעלי השליטה (סעיף 7 לעיל). לאור האמור, הבנק לא רשם הפרשה בגין סעיף 5 לעיל.

יב. הבנק התחייב לשלם בזמן הפרעון, במישרין, לבעלי כתבי ההתחייבויות נדחים של: דיסקונט מנפיקים בע""מ את סכומי הקרן בתוספת ריבית והצמדה שנצברו עליהם. ההתחייבות הינה בגין פרעון איגרות–חוב שתמורתן הופקדה בבנק. סכום ההתחייבות האמורה, ליום 31 בדצמבר 2006 הגיע ל–1,482 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2005 – 897 מיליון ש"ח).

יג. הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט נתנו התחייבויות לבורסה לניירות ערך בתל–אביב ולמסלקת מעו"ף בע"מ כאמור בביאור 19 ג' 6 ובביאור 19 ג' 7.

22. בעלי ענין וצדדים קשורים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (המשך)

יד. הבנק נתן התחייבות כלפי מסלקת מעו"ף בע"מ, לפיה התחייב הבנק להיות אחראי כלפי מסלקת מעו"ף, לסליקת כל עסקאות מעו"ף וההתחייבויות הכספיות הנובעות מהן של אילנות, כלפי מסלקת מעו"ף.

טו. במסגרת ההתחייבות שנתן הבנק לויזה אינטרנשיונל, כאמור בביאור 19 ג' 12, נכללו גם חברות מוחזקות של הבנק.

טז. לענין שיפויים לבעלי ענין וצדדים קשורים – ר' ביאור 19 ג' 10.

יז. ניירות ערך זמינים למכירה במאזן המאוחד ליום 31 בדצמבר 2005, כללו סך של כ–231 מיליון ש"ח, אשר היוו השקעה במניות של חברה מאוחדת (ר' ביאור 6 ה' 2).

23. רווח מפעילות מימון לפני ההפרשות לחובות מסופקים

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
א. בגין נכסים**						
מאשראי לציבור	3,712	6,762	4,271	2,398	3,365	2,469
מאשראי לממשלה	(2)	25	5	(2)	24	4
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים	(49)	48	128	(26)	9	96
מפקדונות בבנקים	244	467	538	555	798	798
מאיגרות חוב	(29)	3,460	1,450	801	872	937
סך הכל	3,876	10,762	6,392	3,726	5,068	4,304
ב. בגין התחייבויות**						
על פקדונות הציבור	(12)	(6,717)	(2,934)	(1,183)	(3,111)	(2,297)
על פקדונות הממשלה	(1)	(10)	(6)	–	(1)	(1)
על פקדונות מבנק ישראל וממזומנים	(30)	(3)	(4)	(30)	(3)	(3)
על פקדונות מבנקים	45	(453)	(185)	(56)	(129)	(55)
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	(287)	(413)	(299)	(193)	(291)	(235)
סך הכל	(285)	(7,596)	(3,428)	(1,462)	(3,535)	(2,591)
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור						
הכנסות (הוצאות) נטו, בגין מכשירים נגזרים ALM***	(97)	182	47	(134)	190	8
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים	105	(18)	63	84	(38)	61
סך הכל	8	164	110	(50)	152	69
ד. אחר						
עמלות מעסקי מימון	123	138	120	65	70	58
הכנסות מימון אחרות	79	215	191	93	53	89
הכנסות ריבית בגין חובות בעייתיים	103	84	99	78	71	83
הוצאות מימון אחרות	(114)	(70)	(11)	(27)	(31)	(7)
סך הכל	191	367	399	209	163	223
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	3,790	3,697	3,473	2,423	1,848	2,005
מזה: הפרשי שער, נטו	(80)	(67)*	(39)*	166	(244)*	16*

* סווג מחדש.

** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

*** מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

23. רווח מפעילות מימון לפני ההפרשות לחובות מסופקים (המשך)

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
ה. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב						
הכנסות (הוצאות) מימון על בסיס צבירה מאיגרות חוב:						
מוחזקות לפדיון	(262)	611	(114)	*3	*14	*6
זמינות למכירה	148	2,686	1,498	693	789	866
למסחר	85	163	66	105	69	65
סך הכל כלול ברווח מפעילות מימון בגין נכסים	(29)	3,460	1,450	801	872	937
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה	50	32	112	29	19	86
רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה**	(58)	(2)	(2)	(1)	2	(1)
הפרשה לירידת ערך של איגרות חוב זמינות למכירה	–	–	(12)	–	–	(9)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב,למסחר נטו***	30	2	29	23	3	(3)
סך הכל כלול בהכנסות מימון אחרות	22	32	127	51	24	73
סך הכל מהשקעות באיגרות חוב	(7)	3,492	1,577	852	896	1,010
ו. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון						
הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א')	62	44	26	10	6	(21)
הוצאות מימון בגין התחייבויות (סעיף ב')	–	(3)	–	–	(3)	–

* כולל שטרי הון.

** מזה: בגין העברת איגרות חוב לתיק למסחר בשנת 2004: 9 מיליון ש"ח.

*** מזה: חלק הרווחים וההפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדין מוחזקות ליום המאזן: במאוחד- בסך 134 מיליון ש"ח, בבנק בסך 8 מיליון ש"ח (בשנת 2005: במאוחד- בסך 16 מיליון ש"ח, בבנק- בסך 1 מיליון ש"ח, בשנת 2004: במאוחד-בסך 32 מיליון ש"ח, בבנק-בסך 12 מיליון ש"ח).

24. עמלות תפעוליות

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
דמי ניהול חשבון (במט"י ובמט"ח)	225	268	273	146	182	184
שירותי מערך התשלומים (במט"י ובמט"ח)	424	440	421	304	318	307
הכנסות מכרטיסי אשראי	640	*570	*524	58	54	54
טיפול באשראי ובעריכת חוזים	177	150	143	114	93	92
שירותים ממוחשבים, מידע ואישורים	45	42	43	38	36	36
פעולות סחר חוץ ושירותים מיוחדים במט"ח	93	80	75	60	58	56
הכנסות מפעילות בניירות ערך	224	214	206	164	160	143
מרווח ועמלות גביה בגין אשראי ופקדונות מפיקדונות לפי מידת הגביה:						
עמלות גביה על אשראי מכספי אוצר	16	16	17	–	–	–
עמלות ומרווחים אחרים	3	4	3	3	4	3
דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים	15	16	14	–	–	–
דמי ניהול ועמלות מביטוח דירות	11	11	13	–	–	–
עמלות מהעברת שכר דירה	1	3	3	–	–	–
עמלות אחרות	37	49	41	16	17	15
סך כל העמלות התפעוליות	1,911	1,863	1,776	903	922	890

* סווג מחדש.

25. רווחים מהשקעות במניות, נטו

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה	8	–	23	8	–	23
הפרשה לירידת ערך מניות זמינות למכירה	(7)	(9)	(12)	–	–	–
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו[1]	3	2	41	2	–	41
דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר	61	10	51	34	–	11
סך הכל מהשקעות במניות	65	3	103	44	–	75

הערה:
(1) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן: במאוחד – 1 מיליון ש"ח, בבנק – 2 מיליון ש"ח, (שנת 2005: במאוחד – (1) מיליון ש"ח, בבנק – (1) מיליון ש"ח, שנת 2004: במאוחד – 1 מיליון ש"ח, בבנק – (1) מיליון ש"ח).

26. הכנסות אחרות

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
דמי ניהול והחזר הוצאות מקופות גמל	189	177	150	114	109	104
דמי ניהול קרנות נאמנות	100	182	138	15	20	14
דמי ניהול מחברות מאוחדות	–	–	–	3	3	3
עמלות הפצה של קרנות נאמנות	24	–	–	47	*52	*44
רווחים מקופות פיצויים	49	160	29	46	145	24
הכנסות אחרות	21	21	35	54	*49	*52
סך כל ההכנסות האחרות	383	540	352	279	378	241

* סווג מחדש.

27. משכורות והוצאות נלוות

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
משכורות	2,208	*1,919	*1,692	1,388	*1,236	*1,071
הטבה עקב הנפקה לנושאי משרה[1]	8	–	–	8	–	–
פיצויים, פנסיה, קרן השתלמות, יובלות, חופשות, תגמולים והטבות לגמלאים	258	*345	302	187	*232	207
ביטוח לאומי ומס שכר	399	382	321	309	288	244
הוצאות נילוות אחרות	99	93[1]	88	57	53	49
השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	65	*31	40	42	*27	37
הוצאות פרישה מרצון[2]	164	196	121	91	196	117
סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות	3,201	2,966	2,564	2,082	2,032	1,725
מזה: משכורות והוצאות נלוות בחו"ל	499	394	336	17	17	17

* סווג מחדש.

הערות:

(1) ר' ביאור 13 ד'.

(2) 2006 ו-2005 : כולל מס שכר.

לפרטים בדבר שינוי הגדרת שכר בחוק מס ערך מוסף, ר' ביאור 29 ח' להלן.

28. הוצאות אחרות

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
פרסום	202	153	138	73	51	41
תקשורת	115	109	92	60	53	42
מחשב	256	*223	*157	206	*173	*118
משרדיות	34	29	24	12	13	11
ביטוח	34	*39	*44	11	17	22
שירותים מקצועיים	196	*119	*101	50	39	35
שכר חברי דירקטוריון	9	8	9	2	2	2
הדרכה והשתלמויות	18	10	10	13	8	7
עמלות	56	45	32	20	19	20
הפחתת מוניטין	11	12	7	–	–	–
אחרות	209	*(1)346	*216	93	73	80
סך כל ההוצאות האחרות	1,140	1,093	830	540	448	378

* סווג מחדש.

הערה:

(1) 2005: כולל סך של 113 מיליון ש"ח הפרשה בגין הסדר שחתמה אי די בי ניו יורק עם רשויות הפיקוח בארה"ב (ר' ביאור 6 ד').

29. הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות

א. הרכב הסעיף:

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
מסים שוטפים בגין שנת החשבון	391	346	393	104	47	67
מסים שוטפים בגין שנים קודמות	1	(1)	(39)	(1)	–	(38)
סך כל המסים השוטפים	392	345	354	103	47	29
בתוספת (בניכוי):						
מסים נדחים בגין שנת החשבון	(42)	(23)	(12)	–	(21)	(5)
מסים נדחים בגין שנים קודמות	–	2	–	–	–	–
סך כל המסים הנדחים	(42)	(21)	(12)	–	(21)	(5)
סך כל ההפרשה למסים						
על הרווח מפעולות רגילות	350	324	342	103	26	24
מזה : הפרשה למסים בחו"ל	62	105	154	6	–	–

ב. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל, לבין ההפרשה המותאמת למסים על הרווח מפעולות רגילות כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	באחוזים					
שיעור המס החל על בנק בישראל	40.65	43.59	44.53	40.65	43.59	44.53
	במיליוני שקלים חדשים					
סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי	227	298	354	80	(88)	57
מס (חיסכון במס) בגין:						
תוספת (ניכוי) בשל אינפלציה	3	(17)	(6)	1	4	1
הכנסות חברות בת בחו"ל[1]	90	(75)	22	–	–	–
הפרשה נוספת לחובות מסופקים	1	8	4	5	6	(2)
הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל	8	3	(2)	10	5	1
הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון	(6)	(10)	(5)	(10)	(11)	(5)
הוצאות אחרות לא מוכרות	98	23	18	80	19	12
מסים נדחים בגין נכסים לא כספיים	–	(5)	1	–	(4)	(1)
הפסדים והפרשי עיתוי (ניצול) , נטו שלא נרשם בגינם מסים נדחים	(88)	46	(44)	(89)	42	(37)
מס רווח על מס שכר	29	25	21	24	21	17
שינוי יתרת מסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס	5	37	30	3	32	19
מסים בגין שנים קודמות	(1)	1	(39)	(1)	–	(38)
הכנסות של חברות בת בישראל	(16)	(10)	(12)	–	–	–
הפרשה למסים על ההכנסה	350	324	342	103	26	24

הערה:
(1) לא כולל השפעה על ההפרשה למס לשנת החשבון של התוספת להון העצמי לתחילת השנה.

29. הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות (המשך)

ג. (1) לבנק הוצאו שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2002. עקב סגירת השומות לשנות המס 2001 – 2002, בוטלו בשנת 2004 הפרשות עודפות למס, בסך של 41 מיליון ש"ח.

(2) לחברות המאוחדות העיקריות שומות סופיות, או כאלה שנחשבות כסופיות, לשנים בין 2001 ועד 2004.

ד. יתרת ההפסדים והניכויים המועברים לצרכי מס והפרשי עיתוי נטו (כולל בגין רווחים או הפסדים, לפי העניין בהתאמה, שנכללו בקרן ההון בגין ניירות ערך זמינים למכירה), שלא נרשמו בגינם מסים נדחים לקבל ליום 31 בדצמבר 2005 בבנק 878 מיליון ש"ח ובמאוחד 959 מיליון ש"ח. במהלך שנת 2006 מיצה הבנק את יתרת ההפסדים האמורים. יתרת ההפסדים והניכויים המועברים לצרכי מס והפרשי עיתוי, שלא נרשמו בגינם מסים נדחים לקבל, נטו ליום 31 בדצמבר 2006 במאוחד – 146 מיליון ש"ח.

ה. ביום 9 בפברואר 2000 הועברו מניות הבנק בחברת אי די בי ניו יורק לדיסקונט בנקורפ אינק. (להלן: "בנקורפ") חברת אחזקות בבעלות ושליטה מלאה של הבנק, שהוקמה במדינת דלאוור בארה"ב. העברת המניות לבנקורפ נעשתה לפי ערכן בספרי הבנק בתמורה להקצאת מניות בבנקורפ. העברת המניות נעשתה בהתאם להוראות סעיף 104א' לפקודת מס הכנסה. הבנק התחייב לשלם מס בישראל בגין מכירת מניות אי די בי ניו יורק שהועברו לבנקורפ, אם וכאשר תימכרנה. הבנק המציא לנציבות מס הכנסה כתב ערבות לתשלום המס כאמור.

ו. ביום 29 ביוני 2004 אישרה הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 140 והוראת שעה), התשס"ד–2004 (להלן: "התיקון"). התיקון נבע מהפחתה הדרגתית של שיעור המס לחברות משיעור של 36% בשנת המס 2004 לשיעור של 30% משנת המס 2007 ואילך. ההשפעה נטו על יתרות המיסים נדחים לקבל ליום 1 בינואר 2004, היתה ירידה בסך של 48 מיליון ש"ח (ובמקביל, הבנק יצר מיסים נדחים לקבל, המחושבים בגין השינוי בהפרשי עיתוי נטו בשנת 2004, בסך של 44 מיליון ש"ח).

ז. ביום 25 ביולי 2005 עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147 והוראת השעה), התשס"ה–2005 (להלן "התיקון"). התיקון קובע הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס חברות באופן הבא: בשנת המס 2006 חל שיעור מס של 31%, בשנת 2007 יחול שיעור מס של 29%, בשנת 2008 יחול שיעור מס של 27%, בשנת 2009 יחול שיעור מס של 26% ומשנת 2010 ואילך, יחול שיעור מס של 25%.

לאור התיקון בפקודה, כאמור, חושבו מחדש ההפרשות בגין זקיפה עתידית של הוצאות מסים נטו (מסים נדחים לקבל) על פי שיעורי המס שיחולו, בתקופה בה צפוי מימושם של המסים הנדחים. ההשפעה נטו על יתרת המסים הנדחים לקבל ליום 1 בינואר 2005, הביאה לרישום הוצאה בסך של 37 מיליון ש"ח (במקביל, הבנק יצר מסים נדחים לקבל המחושבים בגין השינוי בהפרשי עיתוי נטו בשנת 2005, בסך של 60 מיליון ש"ח).

ח. שינוי הגדרת שכר בחוק מס ערך מוסף. ביום 29 במרס 2005 אישרה הכנסת בקריאה שניה ושלישית את חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005, במסגרתו הורחבה הגדרת שכר לעניין תשלום מס שכר על ידי מוסדות כספיים כך שתכלול גם את כל ההטבות שמוסד כספי משלם לעובדיו, כגון: מענק עקב פרישה או עקב מוות, למעט מענק ששולם מקופת גמל, או ששולם באמצעות סכומים שהופקדו בקופת גמל והוחזרו למעביד לשם תשלום, וכן כל סכום ששילם מעביד לקרן השתלמות או לקופת גמל לטובת העובד אף אם הם פטורים ממס בעת העברתם לקופה (ולא נזקף בגינם שווי הטבה לעובד בהתאם לסעיף 3 לפקודה). תחילתו של התיקון הינה מיום 1 בינואר 2005.

לתיקון זה השלכה על תשלומי מס שכר בגין תשלומים שישלמו הבנק וחברות הבת שלו לעובדיהם וממילא, על הגדלת הוצאות השכר בקבוצה. בשנת 2006 רשמו הבנק וחברות מאוחדות שלו הוצאה בסך של כ–37 מיליון ש"ח בגין האמור (2005: 49 מיליון ש"ח).

ט. הפחתת שיעור "מס שכר" ו–"מס רווח". ביום 27 ביוני 2006 חתם שר האוצר על צו מס ערך מוסף (שיעור המס של מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשס"ו–2006, על פיו הופחתו שיעורי "מס רווח" ו–"מס שכר" המוטלים על תאגידים בנקאיים, החל מיום 1 ביולי 2006, משיעור של 17% לשיעור של 15.5%. בעקבות תיקון זה יפחת גם המס הסטטוטורי החל על תאגידים בנקאיים והוא יעמוד על 40.65% בשנת 2006; 38.53% בשנת 2007; 36.80% בשנת 2008; 35.93% בשנת 2009 ו–35.06% בשנת 2010 ואילך. השפעת השינוי על יתרות המסים הנדחים ליום 1 בינואר 2006 לא היתה מהותית.

29. הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות (המשך)

י. העלות המופחתת של רכוש קבוע בר פחת אשר לא תוכר לצורכי מס, כפחת או כעלות בעת מימוש הנכסים, ואשר רואים בה הפרש תמידי שבשלו אין ליצור עתודה למסים נדחים:

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר			
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
יתרה לתחילת השנה	94	105	82	91
הסכום שלא הותר בשנת החשבון	(9)	(11)*	(8)	(9)*
יתרה לסוף השנה	85	94	74	82

* סווג מחדש.

יא. יתרות מסים נדחים לקבל ועתודה למסים נדחים:

	המאוחד				הבנק			
	מסים נדחים לקבל		עתודה למסים נדחים		מסים נדחים לקבל		עתודה למסים נדחים	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים							
מהפרשה ספציפית לחובות מסופקים	55	50	–	–	43	38	–	–
מההפרשה לחופשות, למענקי יובלות, הפרשה בגין גימלאים והפרשה בגין תוכנית לעידוד פרישה מרצון	328	328	–	–	290	292	–	–
מעודף יעודה לפיצויים	–	–	174	190*	–	–	165	172*
מניכויים והפסדים מועברים לצורך מס	287	309*	–	–	287	295*	–	–
מפעילות בחו"ל	259	263*	–	–	–	–	–	–
מניירות ערך	–	–	119	14	–	–	104	6
מהתאמת נכסים לא כספיים בני פחת	–	–	87	59*	–	–	74	53*
מהתאמת נכסים לא כספיים אחרים	39	14	–	–	27	8	–	–
עתודה למס על רווחי חברות מוחזקות	–	–	10	30	–	–	10	30
סך הכל, נטו	968	964	390	293	647	633	353	261

* סווג מחדש.

	המאוחד		הבנק	
	31 בדצמבר			
	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים			
מסים נדחים נכללו:				
בסעיף "נכסים אחרים" (ביאור 8)	602	716*	318	416
בסעיף "התחייבויות אחרות" (ביאור 12)	(24)	(45)	(24)	(44)
סך הכל, נטו	578	671	294	372

* סווג מחדש.

30. רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים

	המאוחד			הבנק		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
	במיליוני שקלים חדשים					
רווח הון ממכירת בניינים וציוד	5	16	2	4	16	2
הפסד הון ממכירת בניינים וציוד	(13)	(3)	(42)	(13)	(3)	(40)
הפרשה לירידת ערך בגין בניינים[1]	(4)	(10)	–	(5)	(10)	–
הפסד ממחיקת השקעה בחברה כלולה	(2)	–	–	(2)	–	–
רווח ממכירת מניות של חברות מוחזקות	419	–	40	419	–	40
רווח לפני מסים	405	3	–	403	3	2
הפרשה למיסים על רווח מפעולות בלתי רגילות:						
מסים שוטפים	(73)	–	(8)	(72)	–	(8)
מיסים נדחים	14	1	32	14	1	32
סך כל ההפרשה למסים	(59)	1	24	(58)	1	24
רווח לאחר מסים	346	4	24	345	4	26
חלקו של הבנק ברווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות של חברות מוחזקות (במאוחד–כלולות) לאחר מסים	2	–	–	3	–	(2)
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	348	4	24	348	4	24

הערה:
(1) בהתאם לאומדן הסכום בר השבה של הבניינים.

31. מגזרי פעילות ואיזורים גיאוגרפיים

א. כללי

בחודש דצמבר 2001 פרסם המפקח על הבנקים הוראות בדבר דיווח על מגזרי פעילות בתאגיד בנקאי, בעקבות אישורו של תקן חשבונאות מס' 11 בדבר דיווח מגזרי על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, ולאור היישום של תקני חשבונאות בחו"ל בדבר מגזרי פעילות, ובעיקר היישום של התקן החשבונאי האמריקאי FAS 131 (Disclosure about segments of an enterprise and related information), תוך ביצוע התאמות מסויימות למאפיינים המיוחדים של תאגידים בנקאיים, בעיקר על בסיס הגילוי הנהוג במערכת הבנקאית בארה"ב.

על פי ההוראות, מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר מתקיימים בו שלושת המאפיינים הבאים:

(א) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות הנובעות מעסקאות עם רכיבים אחרים באותו תאגיד בנקאי);

(ב) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו;

(ג) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

ההוראות קובעות בנוסף את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים בדוחות הכספיים.

בחודש ינואר 2002 הבהיר המפקח על הבנקים כי הוא מצפה מתאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית לכלול גילוי על המגזרים הבאים: בנקאות עסקית (Corporate); בנקאות קמעונאית (Retail); בנקאות מסחרית (Middle Market); בנקאות פרטית (Private Banking); בניה ונדל"ן; משכנתאות; כרטיסי אשראי; פעילות בשוק ההון; חברות ריאליות.

לקראת פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2004 הבהיר המפקח שיש לפצל את מגזר הבנקאות הקמעונאית (Retail) לשני מגזרים כלהלן: "מגזר משקי הבית" ו–"מגזר עסקים קטנים", ולהציג בנפרד את "מגזר הניהול הפיננסי" אשר הוצג קודם לכן במסגרת "מגזר

31. מגזרי פעילות ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אחרים והתאמות".

בחודש יולי 2005 פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בעניין הגילוי על מגזרי פעילות. בחוזר שפורסם הובהר כי התשובות שבקובץ הן בבחינת קביעת עמדה (SOP – Statement of Opinion) של צוות הפיקוח על הבנקים לגבי הנחיות ליישום, כל עוד לא התפרסמו בנושאים אלו הוראות של המפקח על הבנקים.

בקובץ האמור צומצם, בין היתר, מספר המגזרים שנדרש גילוי עליהם בביאור לאלה: משקי בית, בנקאות פרטית, עסקים קטנים, בנקאות מסחרית, בנקאות עסקית, ניהול פיננסי ואחר (אם קיים, על בסיס ספציפי בתאגיד הבנקאי המדווח). המגזרים המתייחסים למוצרים בנקאיים (כרטיסי אשראי, פעילות בשוק ההון, משכנתאות ובניה ונדל"ן) יוצגו במגזרי הלקוחות הרלבנטיים ויחד עם זאת, נדרש לתת בדוח הדירקטוריון את הגילוי על המוצר הבנקאי לגבי כל מגזר בטור נפרד.

בקובץ האמור הובהר שיש לפצל את נתוני מגזר הפעילות הבינלאומית בחתך המגזרים של פעילות קבוצת דיסקונט בארץ. נוכח העובדה שחברת הבת בניו יורק לא היתה ערוכה עד לאחרונה לתת את הפרטים הנדרשים, הסכים המפקח על הבנקים שהבנק ימשיך להציג את הפעילות הבינלאומית בעמודה אחת.

אי די בי ניו יורק השלים את היערכותו לפיצול הנתונים כנדרש ובהתאם, החל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, נתוני מגזר הפעילות הבינלאומית פוצלו בחתך המגזרים של פעילות הקבוצה בארץ. בנוסף, ניתן גילוי אודות הפעילות האמורה בסעיף "פעילות בינלאומית".

כיוון שלא ניתן להפיק את הנתונים בחתך האמור באופן רטרואקטיבי, מספרי ההשוואה לשנים 2005 ו–2004 מוצגים במתכונת על פיה דיווח הבנק בעבר, באישור הפיקוח על הבנקים.

בבנק מוקמת מערכת מידע ניהולי לניהול של מרכז רווח לפי לקוחות, מוצרים וחתכים נוספים (מערכת מרכזי רווח). עריכת נתוני המגזרים מבוססת על נתוני מערכת מרכזי רווח. יצויין כי כיוון שהמערכת טרם הושלמה והוטמעה בכללותה, החל השימוש במערכת ככלי ניהולי, אך בשלב זה רק באופן חלקי. כמו כן, מאחר והמבנה הארגוני של הבנק אינו חופף במלואו למגזרי הפעילות המדווחים, מבוסס המודל המשמש להפקת הנתונים על הנחות ואומדנים שונים. מאידך, נוכח השינויים התכופים בהגדרת המגזרים, כמפורט לעיל, בשילוב עם העובדה שלא ניתן להפיק מהמערכת נתונים באופן רטרואקטיבי, טרם נוצרה סדרה עתית של נתונים בחתך של מגזרי פעילות אשר חיונית לצורך ביסוס ההנחות והאומדנים. בעתיד, לאחר שהמידע המופק מהמערכת יילמד וינותח לאורך זמן, במקביל להשלמת תהליך ההטמעה של המערכת, ייתכן שיחולו שינויים מסויימים בהנחות ובאומדנים האמורים.

יצויין כי בקובץ שאלות תשובות האמור דורש הפיקוח על הבנקים שתאגידים בנקאיים יאחדו את נתוני חברות הבת לפי המאפיינים הכמותיים שקבעה החברה האם. מתן נתונים כאמור מחייב ניהול מאגר נתונים כפול של רווחיות ומגזרים בחברות הבת. הדבר כרוך בקשיים עצומים ובשלב זה אין הבנק ערוך לביצועו. בשלב זה נעשה איחוד מגזרי הפעילות של חברות הבת הבנקאיות בהתבסס על מגזרי הפעילות המדווחים על ידן, ללא התאמה להבדלים, אם ישנם, במאפייני הפעילות של לקוחות הבנק במגזר מסוים לעומת לקוחות חברות הבת באותו מגזר.

פעילות הקבוצה כוללת שישה מגזרי פעילות עיקריים, כמפורט להלן. מגזרים אלה כוללים, כאמור, גם את החלק המתייחס בפעילות של מגזרי המוצרים (כרטיסי אשראי, פעילות בשוק ההון, משכנתאות ובניה ונדל"ן).

יצויין כי מגזרי פעילות אלה אינם חופפים את המבנה הארגוני, בעיקר בשל העובדה שפעילויות מסויימות מוצגות במגזרים השונים, דוגמת הפעילות בכרטיסי אשראי ופעילות שוק ההון, ולא במסגרת הארגונית בה הם מופעלים.

– בנקאות קמעונאית (Retail) – מגזר משקי הבית: במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק בזירת הלקוחות הפרטיים המוגדרים כפרטיים מקבלי משכורת, צמיחה ואח"מ (להוציא לקוחות המרכזים לבנקאות פרטית). כן כולל המגזר את לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט במגזר משקי הבית – לקוחות פרטיים של בנק מרכנתיל דיסקונט, שסממני פעילותם אופיניים לאלו של משקי הבית, לרבות אשראי בהיקף שאינו עולה על 200 אלף ש"ח ופקדונות בהיקף שאינו עולה על 500 אלף ש"ח.

31. מגזרי פעילות ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

- **בנקאות קמעונאית (Retail) – מגזר עסקים קטנים:** במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק המוגדרים כחברות קטנות ועסקים קטנים עם חבות של עד 4 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות בנק מרכנתיל דיסקונט במגזר עסקים קטנים – לקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים) שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 1 מיליון ש"ח.
- **בנקאות עסקית (Corporate):** מגזר זה בבנק כולל בעיקר חברות בעלות מחזור מכירות שנתי העולה על 150 מיליון ש"ח ו/או חבות כוללת העולה על סך של 40 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות מגזר הבנקאות העסקית בבנק מרכנתיל דיסקונט – תאגידים שמחזור העסקאות השנתי שלהם עולה, בדרך כלל, על 150 מיליון ש"ח וחברות ציבוריות, המטופלים על ידי החטיבה העסקית של בנק מרכנתיל דיסקונט.
- **בנקאות מסחרית (Middle Market):** מגזר זה בבנק כולל בעיקר חברות בעלות מחזור מכירות שנתי בין 15 לבין 150 מיליון ש"ח ו/או חבות כוללת בסך של 4–40 מיליון ש"ח. כן כולל המגזר את לקוחות הבנקאות המסחרית של בנק מרכנתיל דיסקונט – לקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים) בעלי היקף פעילות בינוני, שהיקף האשראי שניתן להם עולה על 1 מיליון ש"ח ואינם משתייכים למגזר הבנקאות העסקית של בנק מרכנתיל דיסקונט.
- **בנקאות פרטית (Private Banking):** במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות החטיבה הקמעונאית של הבנק (יחידים ותאגידים) המנהלים את חשבונותיהם במרכזים לבנקאות פרטית.
- **מגזר הניהול הפיננסי:** מגזר זה כולל פעילויות המאופיינות כפעילות בנקאית שאינה נעשית מול לקוחות הקבוצה (פרט לחדר עסקות), אשר כוללות בעיקר את פעילות הנוסטרו של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט בניירות ערך ועם בנקים אחרים, ניהול החשיפות של סיכוני שוק ונזילות, ופעילות חדר עסקות, לרבות בנגזרים פיננסיים. כמו כן, כולל המגזר את חלקו של הבנק ברווחי הבנק הבינלאומי וברווחי חברות כלולות שהן תאגידי עזר.

כן כולל המגזר את תת מגזר חברות ריאליות, אשר כולל את פעילות קבוצת דיסקונט בהשקעות ריאליות. עיקר פעילות תת מגזר זה היה בהשקעת הבנק בחברת הראל שנמכרה, ר' ביאור 6ח'. כיום כולל תת המגזר בעיקר השקעות המבוצעות על ידי חברת הבת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות ועל ידי הבנק במישרין.

ב. עיקרי ההנחות, האומדנים ועקרונות הדיווח אשר שימשו בהכנת הנתונים

סיווג התוצאות העסקיות של הקבוצה למגזרי הפעילות השונים, כאמור לעיל, נערך בהתאם לעקרונות, להנחות ולאומדנים שיפורטו להלן:

1. הכנסות

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס. מגזר הפעילות מזוכה במרווח המתקבל מההפרש בין הריבית על ההלוואות שהועמדו ללקוחות המגזר והפקדונות שגוייסו מלקוחות המגזר לבין מחירי העברה.

מחירי העברה משקפים את העלות האלטרנטיבית השולית לגיוס המקורות או לשימושים בהם.

המרווחים נקבעים במועד הקמת העסקאות, תקפים במהלך כל חייהן ומנוטרלים סיכוני שוק.

על פי מתודולוגיה זו, רווחים או הפסדים מפעולות מימון הנובעים משינוי בתנאי השוק, נזקפים למגזר "הניהול הפיננסי".

הכנסות מניירות ערך שהבנק מקבל (נוסטרו) ומפקדונות בבנקים נזקפות למגזר הניהול הפיננסי.

הפרשה לחובות מסופקים. נזקפת למגזר הפעילות בו מסווגת פעילות הלקוח אשר בגינה בוצעה ההפרשה. באופן דומה, גביה מהפרשה שבוצעה או הקטנתה, מיוחסת אף היא למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הכנסות תפעוליות. ההכנסות התפעוליות והאחרות שהבנק גובה מלקוחותיו נזקפות ישירות למגזר הפעילות של הלקוח. חלק מההכנסות מפעילות במט"ח עם הלקוח נזקפות לחדר עסקות.

2. הוצאות

הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי נזקפות באופן ספציפי וישיר ללקוחות של מגזרי הפעילות השונים.

הוצאות תקורה (עיקרן משרד ראשי) שאינן ניתנות לייחוס מגזרי ספציפי, מועמסות על לקוחות מגזרי הפעילות בדרך של

31. מגזרי פעילות ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אומדן המתבסס על מפתחות העמסה שונים, בעיקרם בהתבסס על מדדים של כמות פעולות ושל נפח פעילות ומיעוטן על בסיס אומדנים והערכות של היחידות השונות בבנק. (ר' פירוט בסעיף 4 להלן).

הוצאות פחת והפחתות נזקפות כחלק מהוצאות התקורה.

מודל העמסת ההוצאות המשמש בחישוב הנתונים כולל הקצאת עלויות בין מגזריות, בעיקר לעניין השירותים התפעוליים הניתנים על ידי מערך הסניפים ללקוחות המשוייכים למגזרי פעילות אחרים, בדרך של העמדת כלל הוצאות הסניפים ללקוחות המנהלים את חשבונם בסניף אף אם הם נמנים עם לקוחות החטיבה הבנקאית. כאמור לעיל, העמסה זו מתבצעת בדרך של אומדן המבוסס בעיקרו על מדדים של כמות הפעולות של הלקוחות בסניפי הבנק ועל הנפח שלהן.

מאחר וכאמור המערכת נמצאת בשלבי פיתוח וטרם הוטמעה במלואה ככלי בקרה ניהולי, מתבצעים מעת לעת שינויים מסויימים באופן קביעת האומדנים ובאופן ההעמסה של ההוצאות כך שההשוואה בין תקופות עשויה להיפגם.

מיסים על הכנסה. בכדי לנטרל את השפעת ניצול ההפסדים לצרכי מס מהעבר שלא נרשמו בגינם מסים נדחים לקבל, על מדידת הרווחיות לפי מגזרים, נערך חישוב מס תיאורטי כלהלן:

ההפרשה למס של מגזרי הפעילות השונים חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי 40.65% (2005: 43.59%). למגזרי פעילות בהם נרשם הפסד נזקפה הכנסת מס, אשר חושבה אף היא על פי שיעור המס הסטטוטורי.

ההפרש בין המס שנזקף למגזרי הפעילות, נטו, לבין ההפרשה למס כפי שנרשמה בדוח הרווח וההפסד, נזקף למגזר "הניהול הפיננסי".

3. **הקצאת הון וחישוב תשואה**

בגין נכסי הסיכון של כל מגזר, מיוחס לכל מגזר הון עצמי וכתבי התחייבות נדחים, המהווים חלק ממקורות המימון של האשראי. שטרי ההון נושאים את הוצאות הריבית בפועל המיוחסת להם. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מגזרי הפעילות מזוכים בריבית תיאורטית על ההון העצמי המיוחס להם, על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים למגזר.

חישוב התשואה בכל מגזר נעשה בהתאם להון העצמי אשר יוחס כאמור למגזר.

4. **הצגת הכנסות והוצאות בינמגזריות**

ה"התחשבנות" בין מרכזי הרווח בבנק נעשית באמצעות מנגנון הקצאת מלוא ההוצאות ללקוחות הבנק, בהתאם למדדי פעילות שונים, ולא בדרך של הקצאתן למרכזי רווח (ו"מכירת" שירותים בינמגזריים). שיטת הקצאת ההוצאות שהונהגה בבנק היא, כאמור לעיל, רב שלבית. בשלב הראשון מייחסים את ההוצאות הישירות של הסניף לכלל הלקוחות שחשבונותיהם מתנהלים בו, (לקוחות באחריות מגזרים שונים). בשלב השני מייחסים את ההוצאות של יחידות ייעודיות לפי אומדן חלוקת השירות למטות השונים ואת כלל הוצאות המינהלות והמטות ללקוחות אותם הם משרתים. ולבסוף, מקצים את העלויות של יחידות המטה הכלליות (הנהלה, משאבי אנוש, חשבות, תפעול ושירותי מחשב וכד') לכלל לקוחות הבנק.

בהתאם לשיטה המתוארת לעיל, כל לקוח "נושא עימו" את ההוצאות הרלבנטיות לו, אשר נצברות למגזרים השונים בהתאם להשתייכות הלקוחות למגזרים אלה.

במתכונת שתוארה לעיל לא ניתן לקבוע איזה הוצאות של מגזר אחד הועמסו על מגזר אחר (מה שמכונה במתוכנת הדיווח "פעילות בין מגזרית"). המפקח על הבנקים אישר לבנק לדווח על פי המנגנון שקבע לעצמו לצורך הקצאת הכנסות והוצאות וכפועל יוצא מכך שלא ליתן דיווח בנוגע להעברות בינמגזריות.

31. מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפים (המשך)

ד. מידע על מגזרי פעילות בפעילות קבוצת דיסקונט

סכומים מדווחים

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006							
							פיננסי	
	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	חברות ריאליות	ניהול פיננסי	סך–הכל מאוחד
	במיליוני שקלים חדשים							
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים								
מחיצוניים –	487	747	1,357	1,101	814	(3)	(713)	3,790
בינמיגזרי –	568	(200)	(290)	(590)	(512)	(15)	1,039	–
סך הכל רווח (הפסד) מפעולות מימון	1,055	547	1,067	511	302	(18)	326	3,790
הכנסות תפעוליות ואחרות	1,440	331	181	175	130	13	89	2,359
סך– הכל הכנסות	2,495	878	1,248	686	432	(5)	415	6,149
הפרשה לחובות מסופקים	109	183	159	117	2	–	–	570
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,189	634	701	593	375	4	524	5,020
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	197	61	388	(24)	55	(9)	(109)	559
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	85	31	162	(4)	32	(4)	48	350
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים	112	30	226	(20)	23	(5)	(157)	209
חלקו של הבנק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות	(2)	–	–	–	–	56	134	188
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	(79)	(3)	–	–	–	–	–	(82)
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס	220	25	2	2	8	104	160	521
רווח (הפסד) נקי	251	52	228	(18)	31	155	137	836
רווח נקי, בניטרול רכיבים מסוימים*	149	78	286	30	56	51	16	666
תשואה להון	24.1%	9.1%	9.3%	–1.9%	21.1%	431.2%	8.4%	12.2%
תשואה להון בנטרול	14.3%	13.4%	11.6%	3.2%	38.8%	143.3%	1.0%	9.7%
יתרה ממוצעת של נכסים	17,669	12,007	41,850	17,658	3,533	307	61,310	154,334
מזה– השקעות בחברות כלולות	1					81	1,523	1,605
יתרה ממוצעת של התחייבויות	53,946	7,562	16,545	10,322	37,478	24	20,855	146,732
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	17,357	9,787	40,886	15,786	2,397	601	19,571	106,385
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות	25,381	3,499	210	1,525	1,262	–	1,917	33,794
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	22,543	4,347	25,461	11,000	17,390	–	–	80,741
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	3,552	283	130	1,584	626	–	–	6,175
מרווח מפעילות מתן אשראי	433	389	729	356	67	–	–	–
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	542	96	150	116	231	–	–	–
אחר	80	62	188	39	4	–	–	–
סך–הכל רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,055	547	1,067	511	302	(18)	326	3,790

* נוטרלו הרכיבים הבאים: מענק הפרטה, הוצאות עידוד פרישה מוקדמת, מענק ששולם לעובדים בגין מכירת גרעין השליטה בבנק, תשלומים לרשויות הפיקוח בארה"ב ועלות ביצוע שיפורים ובדיקות ב–אי די בי ניו יורק, ביטול ההפרשה לירידת ערך בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון, רווח ממכירת מניות הראל ורווח ממכירת מניות אילנות דיסקונט.

31. מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות בפעילות קבוצת דיסקונט

סכומים מדווחים

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005		
	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית
	במיליוני שקלים חדשים		
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
מחיצוניים –	(825)	574	1,546
בינמיגזרי –	1,831	(18)	(784)
סך הכל רווח מפעולות מימון	1,006	556	762
הכנסות תפעוליות ואחרות	*1,436	383	103
סך– הכל הכנסות	2,442	939	865
הפרשה לחובות מסופקים	85	182	303
הוצאות תפעוליות ואחרות	*1,830	697	*459
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	527	60	103
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	*250	40	*56
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	277	20	47
חלקו של הבנק ברווחי חברות כלולות			
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	(80)	(3)	8
רווח (הפסד) נקי	197	17	55
תשואה להון	*19.9%	*3.4%	3.0%
יתרה ממוצעת של נכסים	16,063	11,577	29,023
מזה– השקעות בחברות כלולות	4		
יתרה ממוצעת של התחייבויות	48,794	8,189	12,370
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	16,510	8,834	31,389
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות	29,384	5,060	435
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	12,624	3,315	20,540
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	3,246	244	101
מרווח מפעילות מתן אשראי	*432	*386	*601
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	541	89	102
אחר	33	81	59
סך–הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,006	556	762

*סווג מחדש

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005					
	ניהול פיננסי				
בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	פעילות בינלאומית	חברות ריאליות	אחר	סך-הכל מאוחד
במיליוני שקלים חדשים					
270	(722)	1,098	5	1,751	3,697
129	843	(150)	(20)	(1,831)	–
399	121	948	(15)	(80)	3,697
159	75	124	1	125	2,406
558	196	1,072	(14)	45	6,103
83	–	38	–	–	691
432	129	768	4	410	4,729
43	67	266	(18)	(365)	683
21	32	39	(9)	(105)	324
22	35	227	(9)	(260)	359
–	–	–	54	120	174
–	–	–	–	–	(75)
22	35	227	45	(140)	458
3.3%	125.5%	16.0%	127.9%	(16.7%)	7.2%
9,844	1,094	45,277	616	35,800	149,294
–	–	–	461	891	1,356
6,062	16,575	40,209	26	9,195	141,420
10,929	471	23,578	583	8,761	101,055
2,335	1,069	–	–	1,911	40,194
11,250	7,713	10,537	–	–	65,979
1,507	502	129	–	–	5,729
280	15	–	–	–	–
94	106	–	–	–	–
25	–	–	–	–	–
399	121	948	(15)	(80)	3,697

31. מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפים (המשך)

ד. מידע על מגזרי פעילות בפעילות קבוצת דיסקונט

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004

	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	פעילות בינלאומית
	במיליוני שקלים חדשים					
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,182	462	439	190	87	804
הכנסות תפעוליות ואחרות	469*	219	112	68	9	125
סך- הכל הכנסות	1,651	681	551	258	96	929
הפרשה לחובות מסופקים	56	118	217	42	–	35
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,202*	488	266	255	67	561
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	393	75	68	(39)	29	333
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	174	37	30	(16)	12	169
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	219	38	38	(23)	17	164
חלקו של הבנק ברווחי חברות כלולות	–	–	–	–	–	–
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	–	–	–	–	–	–
רווח נקי מפעולות רגילות	219	38	38	(23)	17	164
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס ושינויי שיטה חשבונאית	–	–	–	–	–	–
רווח (הפסד) נקי	219	38	38	(23)	17	164
תשואה להון	80.2%	10.3%	2.9%	(6.4%)	94.7%	13.8%
יתרה ממוצעת של נכסים	5,592	11,595	19,886	6,985	1,051	41,144
מזה- השקעות בחברות כלולות	–	–	–	–	–	–
יתרה ממוצעת של התחייבויות	55,761	8,852	6,496	4,859	10,271	36,663
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	4,548	6,297	21,990	5,899	277	19,915
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות	–	–	–	–	–	–
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	–	–	–	705	–	119
מרווח מפעילות מתן אשראי	220	332	344	131	13	–
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	935	80	40	47	74	–
אחר	27	50	55	12	–	–
סך-הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,182	462	439	190	87	804

*סווג מחדש

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004						
בנייה ונדל"ן	משכנתאות	כרטיסי אשראי	פעילות בשוק ההון	חברות ריאליות	ניהול פיננסי	סך-הכל מאוחד
במיליוני שקלים חדשים						
259	125	89	17	(21)	(160)	3,473
26	57	536	485	51	74	2,231
285	182	625	502	30	(86)	5,704
326	78	8	–	–	–	880
74	65	424	330	11	285	4,028
(115)	39	193	172	19	(371)	796
(45)	21	83	76	2	(201)	342
(70)	18	110	96	17	(170)	454
–	–	–	–	66	69	135
18	(6)	(60)	(8)	–	–	(56)
(52)	12	50	88	83	(101)	533
–	–	–	(1)	32	(8)	23
(52)	12	50	87	115	(109)	556
(5.1%)	2.6%	38.0%		355.1%	(13.8%)	9.3%
9,708	9,850	1,604	47	573	34,469	142,504
–	–	–	3	414	804	1,221
1,876	2,298	760	8	0	7,420	135,264
16,801	7,389	2,222	44	539	6,806	92,727
–	–	–	33,839	–	–	33,839
–	2,362	–	1,773	–	–	4,959
218	124	89	–	–	–	–
16	–	–	–	–	–	–
25	1	–	17	–	–	–
259	125	89	17	(21)	(160)	3,473

31. מגזרי פעילות ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

ו. מידע על איזורים גיאוגרפיים

	הכנסות[1]		רווח (הפסד) נקי			סך נכסים	
	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר					ליום 31 בדצמבר	
	2006	2005	2004	2006	2005	2006	2005
	במיליוני שקלים חדשים						
ישראל	5,201	5,031	4,775	845	231	392	121,118	113,757
אירופה	84	65	58	9	5	5	4,148	2,964
צפון אמריקה	741	904	795	(45)	214	158	35,400	40,264
דרום אמריקה	123	103	76	27	8	1	1,872	1,735
סך הכל מחוץ לישראל	948	1,072	929	(9)	227	164	41,420	44,963
סך הכל מאוחד	6,149	6,103	5,704	836	458	556	162,538	158,720

הערה:
(1) הכנסות- רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים והכנסות תפעוליות אחרות.

32. מכירת גרעין השליטה בבנק

א. השלמת המכירה של גרעין השליטה בבנק

ביום 31 בינואר 2006 הושלמה העסקה שנחתמה ביום 1 בפברואר 2005, בין נכסים מ.י. בע"מ וממשלת ישראל (להלן: "הממשלה") מצד אחד לבין תאגיד בשליטת משפחת ברונפמן ואחרים ולבין תאגיד בשליטת מר רובין שראן (להלן ביחד: "הרוכשים"), מצד שני, למכירת גרעין השליטה בבנק (להלן: "ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק"), לפיה:

- הרוכשים רכשו מניות של הבנק, המהוות 26% מהונו המונפק;
- הרוכשים קיבלו אופציה, לתקופה של 3 שנים מהשלמת העסקה, לרכוש מניות המהוות עד 25% נוספים מהונו המונפק של הבנק;
- נערכו הסדרים בין הממשלה לבין הרוכשים לעניין תיאום אופן הצבעתם והפעלת השליטה בבנק;

בעקבות השלמת העסקה, כאמור, עברה השליטה בבנק לקבוצת ברונפמן–שראן.

ב. היתר נגיד בנק ישראל

נגיד בנק ישראל נתן היתר לקבוצת המשקיעים לרכוש ולהחזיק יחד שליטה ואמצעי שליטה בבנק. קיימים נושאים אשר להם השלכות על הבנק, ובהם:

1. (א) לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד ליום 30 בספטמבר 2004. אם הצטברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. כמו כן, אין לחלק דיבידנדים מרווחים ממכירת נכסים מהותיים של הבנק במשך 5 שנים ממועד מתן ההיתר. לאחר מועד זה תותר חלוקת דיבידנד ממכירת נכסים כאמור, בכפוף לקבלת אישור, מראש ובכתב, של המפקח. (סכום הרווחים שנצברו בבנק עד ליום 30 בספטמבר 2004, שכאמור לא ניתן לחלקם, הינו 2,704 מיליון ש"ח).

   (ב) על אף האמור לעיל, ניתן לחלק דיבידנד מרווחים ממכירת נכסים מהותיים של הבנק במשך 5 שנים ממועד מתן ההיתר, אם מתקיימים כל התנאים הבאים:

   (1) המכירה נובעת מדרישות חוק החלות על הבנק;

   (2) חלוקת הדיבידנד מרווחים ממכירת אותם הנכסים לא תגרום להפחתת יחס ההון המזערי הקיים בבנק ערב מכירת הנכסים כאמור;

   (3) דירקטוריון הבנק יאשר את החלוקה לאחר שבחן את צרכי הבנק ותוכניותיו העסקיות;

   (4) התקבל אישור, מראש ובכתב, של המפקח, לחלוקה כאמור, לאחר שבחן את הלימות ההון של הבנק ואת החלטת הדירקטוריון וביסוסה.

2. חברי הקבוצה, קרוביהם או תאגידים בשליטתם של מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים שבשליטת הבנק, אולם הם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, ובתנאי שניתנה מראש ובכתב הודעה למפקח על טיב השירות ועל התמורה, לפחות 14 ימי עסקים לפני מתן השירות; הודיע המפקח כי השירות אינו מסוג הניתן כרגיל לאחרים או כי התמורה בעדו אינה סבירה, לא יינתן השירות.

   הוראת סעיף זה לא תחול על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.

ג. הסכם העובדים

ביום 1 בפברואר 2005, במקביל לחתימת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, נחתם הסכם בין ההסתדרות החדשה, ועד עובדי בנק דיסקונט והחשב הכללי במשרד האוצר (להלן: "הסכם העובדים"), אשר תוקפו היה כפוף, בין היתר, לאישורו של הבנק (ר' להלן). הסכם העובדים אמור להסדיר מספר דרישות שהועלו מטעם עובדי הבנק בקשר לזכויותיהם על רקע מכירת גרעין השליטה בבנק על ידי המדינה.

להלן יובאו חלק מתנאיו של הסכם העובדים:

32. מכירת גרעין השליטה בבנק (המשך)

- ההסתדרות, כארגון עובדים יציג, מוותרת בשם העובדים על זכותם לרכוש את יתרת 10% ממניות הבנק שבידי המדינה, בהנחה של 25%, ועל ההלוואה המסובסדת מהבנק למימון רכישה זו כפי שנהוג לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר.
- בתמורה לויתור על רכישת המניות בהנחה כאמור, יקבלו העובדים מהממשלה סכום במזומן השווה לערך 30% משווי יתרת 10% ממניות הבנק שלא חולקו בגינם מניות בהנחה לעובדים. בהסכם העובדים הוצהר כי שווי ההטבה בגין הויתור על רכישת המניות כאמור הינו 120 מיליון ש"ח (להלן: "מענק המדינה לעובדים").
- העובדים יקבלו מהבנק בונוס על חשבון שנת 2004, בגובה משכורת אחת לכל עובד (להלן: "הבונוס לשנת 2004") וכן מענק מיוחד בגין ויתור על קבלת ההלוואה המסובסדת שהיו זכאים לה כפי שנהוג היה לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר (להלן: "המענק המיוחד").
- שווי המענק המיוחד ביחד עם שווי הבונוס לשנת 2004 יעמוד על סך של 130 מיליון ש"ח (להלן ביחד: "מענק הבנק לעובדים").

יובהר, כי בשיחה שנערכה בין מנכ"ל הבנק לבין סגן החשב הכללי במשרד האוצר, הובהר לבנק כי סכום מענק הבנק לעובדים (כאמור לעיל, 130 מיליון ש"ח), מבטא את העלות הכוללת לבנק כמעסיקם של העובדים. תוכן השיחה האמורה הועלה על הכתב במכתב שנשלח מאת הבנק לסגן החשב הכללי.

סכומים מעבר לסך האמור של 130 מיליון ש"ח ישולמו על ידי הממשלה.

- מענק המדינה לעובדים ומענק הבנק לעובדים (להלן: "המענק הכולל") יעמדו על סך של 250 מיליון ש"ח. המענק הכולל ישולם לעובדים בכפוף לביצוע ה–closing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, במועדים שנקבעו בהסכם.
- תוקפה של חוקת העבודה כהסכם קיבוצי בבנק דיסקונט יוארך לתקופה של חמש שנים, דהיינו עד ליום 31 בדצמבר 2009.
- בהסכם למכירת גרעין השליטה בבנק ייקבע כי אם תימכר השליטה בבנק דיסקונט ניו יורק, תועבר מלוא התמורה במזומן שתתקבל בגין המכירה לבנק, ולא ניתן יהיה למשוך דיבידנד מכספי תמורה זו, עד מלאת חמש שנים ממועד חתימת ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, אלא אם יוסכם אחרת עם ועד העובדים.
- סכסוך העבודה שהוכרז בנוגע להפרטת הבנק, מיום 11 במרס 2004, יבוטל מיד עם אישורו של הסכם העובדים.
- מיד לאחר אישור ההסכם, העובדים ישתפו פעולה בכל דבר או פעולה שיידרשו לצורך השלמת העסקה למכירת גרעין השליטה בבנק, ולמכירת יתרת המניות שיוותרו בידי המדינה ובכל הליך נוסף שיידרש, אם יידרש. (לעניין זה, הובהר כי הביטוי "עובדים" בהקשר לאמור לעיל, הינו למעט עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ).
- בכפוף לאישור הסכם העובדים, התחייבו הצדדים להסכם העובדים הדדית כי בתקופה שעד לאחר השלמת הסכם המכירה (מועד ה–closing) או עד יום 30 בספטמבר 2005, לפי המאוחר מביניהם, ישמרו על שקט תעשייתי הדדי. לא יינקטו מהלכים או שינויים ארגוניים חד צדדיים שאינם תואמים את חוקת העבודה, על ידי מי מהצדדים, ולא ינקטו אמצעי שביתה או השבתה, מלאה או חלקית, או כל אמצעי אחר שיש בו כדי לפגוע ביחסי העבודה, בהליכי העבודה או סדריה.
- העובדים הזכאים לקבלת המענק הכולל, הם מי שיהיו במועד ה–closing עובדי הבנק, עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ ועובדי חברות בנות בבעלות מלאה בישראל, שהינם עובדים קבועים ועובדים מן המניין, וכן עובדים בחוזים אישיים, אשר במועד ה–closing תמלא שנה אחת לעבודתם בבנק.

תוקפו של הסכם העובדים הותנה באישור המוסדות המוסמכים של הבנק. ביום 7 בפברואר 2005 אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק את הצטרפות הבנק להסכם. בהחלטה הודגש כי העלות הכוללת (עלות למעביד) בה ישא הבנק תעמוד על כ–130 מיליון ש"ח (ולא תעלה על סכום זה). ביום 5 באפריל 2005 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את הצטרפות הבנק להסכם העובדים. במסגרת האישור נקבע כי העלות הכוללת (עלות למעביד) בה ישא הבנק תעמוד על 130 מיליון ש"ח (ולא תעלה על סכום זה).

32. מכירת גרעין השליטה בבנק (המשך)

תוקפו של הסכם העובדים הותנה גם באישור ועדת הכספים של הכנסת. ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הסכם העובדים.

ברבעון הראשון של שנת 2006, בסמוך לאחר ביצוע ה-closing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, שילמו הבנק וחברות הבת הרלבנטיות את המענק הכולל עליו הוסכם בהסכם העובדים. העלות הכוללת של המענק, לרבות הוצאות נלוות (מע"מ שכר וביטוח לאומי) הגיעה לסך של כ-305 מיליון ש"ח (מתוך הסכום האמור סך של 73 מיליון ש"ח הופרש בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2004). לאור האמור לעיל, המענק שישולם על ידי המדינה יגיע לסך של כ-175 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-120 מיליון ש"ח שולם בחודש מרס 2006, והיתרה תשולם במועד מימוש האופציה בידי קבוצת ברונפמן-שראן או בתום שלוש שנים ממועד ה-closing, המוקדם מביניהם.

הסכם עובדי מרכנתיל. ביום 22 במאי 2005 נחתם הסכם בין ההסתדרות החדשה, ועד עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט והחשב הכללי במשרד האוצר (להלן: "הסכם עובדי מרכנתיל"), אשר תוקפו היה כפוף, בין היתר, לאישורו של בנק מרכנתיל דיסקונט (ר' להלן). הסכם עובדי מרכנתיל אמור להסדיר מספר דרישות שהועלו מטעם עובדי בנק זה בקשר לזכויותיהם על רקע מכירת גרעין השליטה בבנק על ידי המדינה.

להלן יפורטו תנאיו של הסכם עובדי מרכנתיל:

- ההסתדרות, כארגון עובדים יציג, מוותרת בשם העובדים על זכותם לרכוש את יתרת 10% ממניות בנק דיסקונט שבידי המדינה, בהנחה של 25%, ועל ההלוואה המסובסדת למימון רכישה זו כפי שנהוג לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר.
- בתמורה לויתור על רכישת המניות בהנחה כאמור, יקבלו העובדים מהממשלה סכום במזומן השווה לערך 30% משווי יתרת 10% ממניות הבנק שלא חולקו בגינם מניות בהנחה לעובדים.
- העובדים זכאים לקבל מבנק מרכנתיל דיסקונט בונוס על חשבון שנת 2004, בגובה משכורת אחת לכל עובד (להלן: "הבונוס לשנת 2004") וכן מענק מיוחד בגין הויתור על קבלת ההלוואה המסובסדת שהיו זכאים לה כפי שנהוג היה לגבי הפרטת הבנקים שבהסדר (להלן: "המענק המיוחד").
- המענק הכולל המשולם לעובדי בנק מרכנתיל דיסקונט יהיה הסכום היחסי לבנק מרכנתיל דיסקונט מתוך סכום המענק הכולל (250 מיליון ש"ח) כמשמעותו בהסכם העובדים האמור. המענק הכולל ישולם לעובדים בכפוף לביצוע ה-closing של ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק דיסקונט, במועדים שנקבעו בהסכם.
- תוקפם של ההסכמים הקיבוציים החלים בבנק מרכנתיל דיסקונט (כמשמעות המונח בהסכם הקיבוצי מיום 21 בדצמבר 2004, על כל נספחיו), יוארך לתקופה קצובה עד ליום 31 בדצמבר 2009. בתום מועד זה ינהגו הצדדים, לגבי תוקפם של ההסכמים הקיבוציים, בהתאם להוראות סעיף 5 להסכם העבודה מיום 17 במאי 1968.
- סכסוך העבודה שהוכרז בבנק מרכנתיל דיסקונט בנוגע להפרטת בנק דיסקונט, מיום 29 במרס 2004, יבוטל מיד עם אישורו של הסכם עובדי מרכנתיל.
- מיד לאחר אישור ההסכם, ישתפו עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט פעולה בכל דבר או פעולה שיידרשו לצורך השלמת העסקה למכירת גרעין השליטה בבנק דיסקונט, ולמכירת יתרת המניות שיוותרו בידי המדינה ובכל הליך נוסף שיידרש, אם יידרש.
- בכפוף לאישור הסכם עובדי מרכנתיל, התחייבו הצדדים להסכם עובדי מרכנתיל הדדית כי בתקופה שעד לאחר השלמת הסכם המכירה (מועד ה-Closing) או עד יום 30 בספטמבר 2005, לפי המאוחר מביניהם, ישמרו על שקט תעשייתי הדדי. לא יינקטו מהלכים או שינויים ארגוניים חד צדדיים שאינם תואמים את ההסכמים הקיבוציים, על ידי מי מהצדדים, ולא ינקטו אמצעי שביתה או השבתה, מלאה או חלקית, או כל אמצעי שיש בו כדי לפגוע ביחסי העבודה, בהליכי העבודה או סדריה.

32. מכירת גרעין השליטה בבנק (המשך)

תוקפו של הסכם עובדי מרכנתיל הותנה באישור המוסדות המוסמכים של בנק מרכנתיל דיסקונט, באישור מועצת העובדים בבנק מרכנתיל דיסקונט ובאישור ועדת הכספים של הכנסת. ביום 30 במאי 2005 אישרה מועצת העובדים בבנק מרכנתיל דיסקונט את הסכם עובדי מרכנתיל. ביום 9 ביוני 2005 אישר דירקטוריון בנק מרכנתיל דיסקונט את ההסכם, וביום 20 ביוני 2005 אישרה אותו האסיפה הכללית של בנק מרכנתיל דיסקונט. ועדת הכספים של הכנסת אישרה אף היא את ההסכם.

ד. הטיפול החשבונאי בהסכם העובדים

בדוחות הכספיים לשנת 2004, נכללה הפרשה בגין הבונוס לשנת 2004, בגובה משכורת אחת וזאת, על יסוד ההערכה שלאור התוצאות העסקיות בשנת 2004, הבנק ושאר חברות הבת הרלבנטיות בקבוצה היו משלמים ממילא לעובדיהם מענק כאמור. סכום הבונוס כאמור הינו כ–73 מיליון ש"ח.

ההפרשה בגין יתרת מענק הבנק לעובדים, בסך של כ–57 מיליון ש"ח, המהווה את המענק המיוחד כאמור, נזקפה בדוחות הכספיים ברבעון הראשון של שנת 2006, בו התמלאו התנאים המתלים בהסכם העובדים, ובפרט ביצוע ה–closing על פי ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק.

אשר למענק המדינה לעובדים, נמסר לבנק על ידי הפיקוח על הבנקים שהמענק שישולם על ידי המדינה (סך של כ–175 מיליון ש"ח, כולל עלויות נוספות בגין ההשלמה ל"עלות המעביד"), הינו בגדר "עסקה עם בעל שליטה" ולפיכך, יש לרשום את מענק המדינה כהוצאות שכר כנגד קרן הון.

ההוצאה בגין מענק המדינה לעובדים נזקפה בדוחות הכספיים של הבנק לרבעון הראשון של שנת 2006, בהתאם לעמדתו האמורה של הפיקוח על הבנקים, במקביל לרישום ההפרשה בגין המענק המיוחד.

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון

החלטות הממשלה לעניין מערכת הבנקאות

במהלך השנים, מאז 1993, קיבלה הממשלה החלטות שונות הקשורות למערכת הבנקאית, אשר חלקן הפכו לחוקים, חלקן גובשו לכדי הצעות חוק וחלקן נשארו בגדר החלטות ממשלה, בין שנותרו על כנן ובין ששונו לאחר מכן. ההחלטות העיקריות מתייחסות לנושאים הבאים:

(א) החזקת מניות הבנקים שבהסדר אחרי אוקטובר 1993; (ב) פיצולים של חברות בת בנקאיות; (ג) החזקת אמצעי שליטה בתאגידים ריאליים ע"י תאגידים בנקאיים; (ד) קופות גמל; (ה) החזקת מניות בנקאיות בידי משקיעים מוסדיים שבשליטת תאגידים בנקאיים.

מרבית התיקונים שנעשו בחקיקה הגבילו, צמצמו והסדירו את פעילות הבנקים בתחומים האמורים.

בין היתר, נחקק חוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד–1993. החוק נועד להסדיר את החזקת המניות ואת השימוש בזכויות ההצבעה מכוחן ונושאים נלווים אחרים.

הפרדת בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ: בהחלטות הממשלה בעבר נקבע, בין השאר, שהממשלה ובנק ישראל יפעלו להפרדת בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ מבנק דיסקונט לישראל בע"מ.

בדוחות הכספיים שפורסמו על–ידי הבנק עד למועד החלטת הממשלה, כאמור, התייחס הבנק אל השקעתו בבנק מרכנתיל דיסקונט כאל השקעת קבע, ובהתאם לכך לא נרשמה הפרשה למס, בגין חלקו של הבנק ברווחים שנצברו בבנק מרכנתיל דיסקונט. כתוצאה מהחלטת הממשלה הנ"ל לא הייתה לבנק אפשרות להתייחס להשקעתו בבנק מרכנתיל דיסקונט כאל השקעת קבע ולפיכך, רשם הבנק הפרשות מתאימות למס בגין חלקו ברווחי בנק מרכנתיל דיסקונט.

בשנת 2004 בוטלה ההחלטה מיום 2 במאי 1993, בדבר הפרדת בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ מבנק דיסקונט לישראל בע"מ. לאור ההחלטה האמורה, התייתר הצורך בהפרשה למס בגין חלק הבנק ברווחי בנק מרכנתיל דיסקונט, אשר עמדה על כ–33 מיליון ש"ח, וביטולה בא לידי ביטוי בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2004.

שינויים במבנה שוק ההון

בחודש נובמבר 2004 קיבלה הממשלה את המלצותיה של ועדה בינמשרדית, בראשות מנכ"ל משרד האוצר (להלן: "ועדת בכר"), אשר נועדו לבסס מבנה תחרותי בשוק ההון, לצמצם את הריכוזיות בו ולמזער את ניגודי העניינים בו.

בהמשך להמלצות ועדת בכר התפרסמו ביום 10 באוגוסט 2005 שלושה חוקים מקיפים אשר מתייחסים לשוק ההון ולפעילות הבנקים ושחקנים אחרים בתחום זה: החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005 (להלן: "החוק להגברת התחרות"); חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, התשס"ה–2005 (להלן: "חוק הייעוץ הפנסיוני") וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה–2005 (להלן: "חוק קופות גמל"). בהמשך שנת 2005 ובשנים 2006 ו–2007 החלו להתפרסם תקנות וכללים שונים שנועדו להשלים את ההסדרים בחקיקת משנה.

להלן ייסקרו בתמצית השינויים העיקריים בחקיקה.

החוק להגברת התחרות

חוק זה מתקן מספר חוקים רלוונטים ומטרתו, על פי לשונו, להביא לביסוס מבנה תחרותי בשוק ההון, לשיפור יעילותו ודרכי פעילותו ולהגברת רווחת הציבור, וזאת בעיקר באמצעות צמצום הריכוזיות ומזעור ניגודי עניינים אצל הגופים הפועלים בו, והרחבת הפיקוח והבקרה על גופים אלה ועל השולטים והמחזיקים בהם.

תיקונים בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981

- נאסר על תאגיד בנקאי לנהל קופות גמל וקרנות להשקעות משותפות בנאמנות ("קרנות נאמנות") או להחזיק במישרין אמצעי שליטה כלשהם בחברה המנהלת קופות גמל או קרנות נאמנות.
- נאסר על בנק להחזיק יותר מ–10% בתאגידים השולטים או המחזיקים יותר מ–25% בחברה מנהלת קופות גמל או בחברה לניהול קרנות נאמנות.

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון (המשך)

במקביל נקבעו תקופות מעבר לירידת הבנקים בהחזקותיהם כאמור באופן שתאגידים בנקאיים שהונם העצמי אינו עולה על 10 מיליארד ש"ח (והבנק ביניהם) נדרשים לרדת בהחזקותיהם בחברות לניהול קופות גמל במהלך שש שנים מיום תחילת החוק ובהחזקותיהם בחברות לניהול קרנות נאמנות במהלך שמונה שנים מיום תחילת החוק. במהלך תקופות אלה על הבנק לרדת בהדרגה בנתחי השוק הרלבנטים של החברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות המוחזקות על ידו.

- נאסר על בנק לשלוט או להחזיק במישרין יותר מ-5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה במנהל תיקים המנהל השקעות של קרן נאמנות, קופת גמל או מבטח. כמו כן הוגבלה ההחזקה העקיפה של בנק בתאגיד השולט במנהל תיקים כאמור ל-20%. גם בנושא זה נקבעה הוראת מעבר לפיה הבנק יהיה רשאי להמשיך ולהחזיק במנהל תיקים מעבר להחזקה המירבית האמורה עד תום שש שנים מיום תחילת החוק.
- הותר לבנק ליתן יעוץ פנסיוני בכפוף להוראות חוק היעוץ והשיווק הפנסיוני (ר' להלן).
- נקבעה החובה לקבל את אישור המפקח על הבנקים להחזקות בתאגיד עזר.
- הותר לבנק להחזיק ולשלוט לבדו בתאגיד שהוא סוכן ביטוח ובלבד שעיסוקו מוגבל לביטוחי חיים ולביטוחי דירות מגורים הנרכשים אגב מתן הלוואות לדיור הניתנות ללקוחות בקבוצת התאגיד הבנקאי.
- מגבלות הקשורות בהחזקות תאגידים מסוגים שונים הוטלו גם על השולטים בתאגידים בנקאיים.
- המפקח על הבנקים הוסמך להטיל על בנק קנס אזרחי בשל הפרת חלק מהוראות חוק הבנקאות (רישוי).

תחילתן של ההוראות האמורות ביום 10 באוגוסט 2005.

תיקונים בפקודת הבנקאות, 1941

- עוגנה בחקיקה סמכות המפקח על הבנקים ליתן הוראות ניהול בנקאי ואושרר מעמדן של ההוראות הקיימות.
- המפקח על הבנקים הוסמך להעביר לרשויות פיקוח בארץ מידע שהגיע אליו במסגרת תפקידו.
- המפקח על הבנקים הוסמך להטיל עיצום כספי על בנק אם יש לו יסוד סביר להניח שהבנק הפר הוראות ניהול בנקאי תקין, או הוראות אחרות שנתן נגיד בנק ישראל ו/או המפקח. במקביל נקבעו הוראות בדבר זכות הבנק לערער על החלטת המפקח.

תחילתן של ההוראות האמורות ביום 10 באוגוסט 2005.

תיקונים בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981

- המפקח על הבנקים הוסמך להטיל עיצום כספי על בנק אם יש לו יסוד סביר להניח שתאגיד בנקאי לא תיקן ליקויים מסוימים על פי חוק זה או אם הפר הוראות מסוימות מהוראות החוק והתקנות שהותקנו מכוחו.

תחילתן של ההוראות האמורות לעיל ביום 10 באוגוסט 2005.

תיקונים בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995

- נעשתה הבחנה בין ייעוץ השקעות לבין שיווק השקעות (ייעוץ השקעות בנוגע למוצרים שליועץ יש זיקה אליהם), ונקבעו החובות על העוסקים בתחומים אלה. בנקים יוכלו לעסוק בייעוץ השקעות (באמצעות יועצי השקעות) ויורשו בנוסף לשווק מוצרים מובנים, אופציות וחוזים עתידיים שהוצאו על ידם.
- בעל רישיון יועץ (לרבות בנק) לא רשאי לתת ייעוץ בקשר לנכסים פיננסיים של גוף מוסדי שהוא שולט בו, נשלט על ידו או שהוא בעל עניין בו (או שיש לו זיקה אליו).
- על מנהל תיקים הקשור לבנק הוטלו מגבלות דומות לאלו שהוטלו על הבנק.
- בנק לא יוכל להנפיק תעודות סל.
- התקשרות של בנק עם חברה לניהול קופות גמל, חברה לניהול קרנות נאמנות או מבטח למתן שירותים בנקאיים אשר אינה במהלך העסקים הרגיל של בנק או שאינה בתנאי שוק או שעשויה להיות לה השפעה מהותית על רווחיותו, רכושו או התחייבויותיו של הבנק מחייבת קבלת אישור של יו"ר רשות ניירות ערך ושל המפקח על הבנקים, ובשנים הקרובות (עד שנת 2010) גם אישור של הממונה על ההגבלים העסקיים.

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון (המשך)

- הוטלו מגבלות מסויימות בקשר לייעוץ השקעות ושיווק השקעות גם על השולט בבנק, וגם על בנק שהשולט בו מחזיק או שולט בגופים כאמור.
- נקבעו איסורים ומגבלות על קבלת תמריצים (למעט שכר והוצאות) בקשר עם ייעוץ השקעות, שיווק השקעות, ביצוע עסקה או הימנעות מביצוע עסקה בנכסים פיננסיים.

יחד עם זאת הותר ליועץ השקעות לקבל עמלת הפצה מאת חברה לניהול קרן נאמנות אם זו ניתנה על פי הוראות חוק השקעות משותפות בנאמנות ותקנות שיותקנו מכוחו.

- נקבע איסור על בנק ליתן טובת הנאה לעובדיו או ליחידותיו בקשר עם ייעוץ השקעות, שיווק השקעות, ביצוע עסקה או הימנעות מביצועה אם טובת ההנאה נקבעת בהתחשב בזהות מי שיש לו זיקה לנכסים הפיננסיים נשוא הייעוץ, השיווק או העסקה.
- לרשות ניירות ערך הוקנתה סמכות להטיל קנס אזרחי על מי שפועל בניגוד להוראות מסויימות בחוק.

תחילת ההוראות האמורות נקבעה לשישה חודשים מיום פרסום החוק, ואולם לגבי בנק ימשיכו לחול הוראות החוק שחלו ערב יום תחילה כל עוד הבנק או השולטים בו או תאגידים המוחזקים על ידו מחזיקים אמצעי שליטה בחברות המנהלות קופות גמל או קרנות נאמנות, או בחברה לניהול תיקים המנהלת כספי מוסדיים עבור לקוחותיהם (והכל בתקופה בה עדיין מותרת החזקה כאמור).

תיקונים בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994

- הורחבו ההוראות לגבי אישור חברה לניהול קרנות נאמנות וביטול אישור כאמור.
- נקבע כי החזקת 30% מסוג מסויים של אמצעי שליטה בחברה לניהול קרנות נאמנות טעונה אישור רשות ניירות ערך.
- נתח שוק של מחזיק בחברה לניהול קרנות נאמנות הוגבל ל-20%.
- שר האוצר הוסמך לקבוע את שיעור העמלה המירבי שמפיץ רשאי לגבות מחברה לניהול קרנות נאמנות, ובלבד ששיעור העמלה שייגבה ממנהלי קרנות שונים יהיה אחיד.
- שר האוצר הוסמך לקבוע את שיעור העמלה המירבי שמפיץ רשאי לגבות מרוכש יחידה.
- רשות ניירות ערך הוסמכה להוציא הנחיות והוראות לגבי ניהול תקין של קרנות נאמנות.

תחילתן של הוראות אלה ביום 10 באוגוסט 2005.

תיקונים בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981

- הורחבו סמכויות המפקח על הביטוח, לרבות סמכויותיו בקשר למתן רישוי להחזקה במבטח ובסוכן ביטוח.
- נקבע כי הצורך בקבלת היתר להחזקה באמצעי שליטה במבטח יחולו גם על החזקת אמצעי שליטה במבטח כערובה לחיוב, למעט אם אלו מוחזקים בחשבון ניירות ערך של לקוח בתאגיד בנקאי ושיעורם אינו עולה על 0.001% מאותו סוג של אמצעי שליטה.
- הותר גם ליועץ פנסיוני לעסוק בתיווך בביטוח ובלבד שפעולת התיווך תיעשה כחלק מהייעוץ הפנסיוני.
- נקבע שתאגיד בנקאי לא יוכל לקבל רישיון סוכן ביטוח בענף הביטוח הפנסיוני.
- למפקח על הביטוח הוקנתה סמכות להטיל קנס אזרחי ועיצום כספי על מי שפועל בניגוד להוראות מסויימות בחוק.

תחילתן של הוראות אלה מיום 10 באוגוסט 2005.

חוק הייעוץ הפנסיוני

- החוק מסדיר את תחום מתן הייעוץ ליחידים בנוגע לכדאיות החסכון באמצעות מוצרים פנסיוניים. בחוק נקבעו שני עיסוקים חדשים המחייבים רישוי – ייעוץ פנסיוני ושיווק פנסיוני, ונקבעו הקריטריונים לקבלת הרשיון והחובות על העוסקים בתחומים אלה.
- בנקים לא יוכלו לעסוק בשיווק פנסיוני, והם יורשו לעסוק בייעוץ פנסיוני (באמצעות יועצים פנסיוניים מורשים) בהתקיים התנאים הבאים:

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון (המשך)

א. התאגיד הבנקאי אינו מחזיק יותר מ-5% במבטח ואינו מחזיק יותר מ-10% מאמצעי השליטה בתאגיד השולט במבטח או מחזיק בו יותר מ-25%;

ב. התאגיד הבנקאי אינו מחזיק אמצעי שליטה כלשהם בחברה מנהלת קופת גמל ואינו מחזיק יותר מ-10% מאמצעי השליטה בתאגיד השולט בחברה מנהלת קופות גמל או מחזיק בה יותר מ-25%;

ג. התאגיד הבנקאי אינו מחזיק אמצעי שליטה כלשהם בחברה לניהול קרנות נאמנות ואינו מחזיק יותר מ-10% מאמצעי השליטה בתאגיד השולט בחברה לניהול קרנות נאמנות;

ד. הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון שוכנע שאין במתן הרישיון כדי לפגוע בתחרות ובמניעת ריכוזיות בתחומים הרלבנטיים, לרבות בבנקאות.

במקביל נקבעו הוראות מעבר לפיהן רשאי הממונה ליתן רישיון ייעוץ פנסיוני לתאגיד בנקאי שההון העצמי שלו ושל התאגידים הבנקאיים השולטים בו, או הנשלטים על ידו, אינו עולה על 10 מיליארד ש"ח (ובהם הבנק) גם אם הוא שולט או מחזיק באמצעי שליטה בשיעור העולה על 10% במנהל קרנות נאמנות או בחברה מנהלת קופות גמל, והכל בתקופה בה מותר לתאגיד בנקאי להחזיק החזקות כאמור.

עוד נקבע בהוראת המעבר כי רישיון שניתן לתאגיד בנקאי בקשר לייעוץ פנסיוני יוגבל במשך תקופה מסויימת (לפחות עד שנת 2009) באופן שבנק לא יוכל ליתן ייעוץ פנסיוני לגבי קופות גמל לקצבה, קופת גמל לתגמולים או קופת גמל אישית לפיצויים אם אלו הן קופות ביטוח, וכן לא יוכל לייעץ בקשר לתכניות ביטוח מפני סיכון מקרי מוות או נכות הכלולות בקופת גמל או בקרן השתלמות.

- נאסר על תאגיד בנקאי לתת ייעוץ פנסיוני לגבי מוצר פנסיוני שלגוף מוסדי שהוא בעל עניין בבנק, יש זיקה אליו.
- ייעוץ פנסיוני יינתן רק בין כתלי הסניפים של הבנק.
- נאסר על תאגיד בנקאי לשלוט ולהיות בעל עניין בתאגיד שהוא יועץ פנסיוני, למעט אם הוא תאגיד בנקאי.
- נאסר על תאגיד בנקאי להתקשר עם נציגות עובדים לשם מתן ייעוץ פנסיוני לאותם עובדים, ונאסר עליו להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים למתן ייעוץ פנסיוני להם או לעובדיהם.
- התקשרות של בנק שהוא יועץ פנסיוני עם גוף מוסדי בהסכם שאינו במהלך העסקים הרגיל של הבנק או שעשוי להשפיע באופן מהותי על רווחיותו, על רכושו או על התחייבויותיו, מחייבת קבלת אישור הממונה על שוק ההון והמפקח על הבנקים, ובשנים הקרובות (עד שנת 2010) גם אישור הממונה על ההגבלים העסקיים.
- נקבעו מגבלות ואיסורים על קבלת תמריצים (למעט שכר והוצאות) בקשר עם ייעוץ פנסיוני או בקשר עם ביצוע עסקה בעבור לקוח.

יחד עם זאת, הותר ליועץ פנסיוני לקבל עמלת הפצה מחברה מנהלת קופות גמל, בתנאים מסויימים ובשיעור מירבי שיקבע שר האוצר. עמלת הפצה כאמור לא תחושב כשיעור מדמי הניהול שגובה החברה המנהלת מהלקוח.

- נאסר על בנק שהוא יועץ פנסיוני ליתן טובת הנאה לעובדיו או ליחידות ארגוניות שלו אם טובת ההנאה נקבעת בהתחשב בזהות הגוף המוסדי שיש לו זיקה למוצר הפנסיוני או בהתחשב בסוג המוצר הפנסיוני.
- נקבעה סמכות הממונה לפרסם הוראות ניהול תקין ליועצים פנסיונים.
- הפרות מסויימות של הוראות החוק נקבעו כעבירות פליליות.
- לממונה על שוק ההון הוקנתה סמכות להטיל קנס אזרחי ועיצום כספי על מי שפועל בניגוד להוראות מסויימות בחוק.

תחילתו של החוק נקבעה לשישה חודשים מיום פרסומו, ואולם בנק שעסק, ערב תחילתו של החוק, בייעוץ השקעות יוכל להמשיך ולייעץ בייעוץ השקעות לגבי קופות גמל לתגמולים וקופות גמל אישיות לפיצויים (שאינן קופות ביטוח), במשך שלוש וחצי שנים מיום התחילה.

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון (המשך)

חוק קופות גמל

- בחוק זה עוגנו מרבית ההוראות שהיו מצויות קודם לכן בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד–1964 והוסדרו גם נושאים נוספים, לרבות סמכות הממונה על שוק ההון להטיל קנס אזרחי ועיצום כספי על הפרת הוראות מסויימות.
- נקבע כי שליטה בחברה מנהלת קופות גמל או החזקה של למעלה מ–5% מסוג מסויים של אמצעי שליטה בחברה מנהלת טעונה אישור הממונה על שוק ההון.

לעניין זה, החזקת אמצעי שליטה בשיעור האמור, כערובה לחיוב, מהווה החזקה שדורשת רישוי, למעט אם זו נעשית בחשבון ניירות ערך בתאגיד בנקאי ושיעורם אינו עולה על 0.001% מאותו סוג של אמצעי שליטה.

- נקבע כי זכויות העמית אינן ניתנות להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא בכפוף לתנאים שנקבעו בחוק או תקנות שיקבע שר האוצר.
- קופות הגמל נדרשות להמשיך ולהחזיק את יתרות המזומן שלהן אצל תאגיד בנקאי או אצל מוסדות שאושרו לעניין זה, ואת חשבונות ניירות הערך שלהן אצל חבר בורסה או אצל מי שאושר לעניין זה על ידי הממונה על שוק ההון.
- חברה מנהלת תוכל לגבות מנכסי הקופה, מחשבונות עמיתים או מתשלומים אחרים רק דמי ניהול, הוצאות ישירות ודמי ביטוח. שר האוצר הוסמך לקבוע את השיעור המירבי של ההוצאות ודמי הניהול האמורים.
- הוטל איסור על חברה מנהלת קופות גמל ועל מי ששולט בה לקבל טובת הנאה מעבר לדמי הניהול וההוצאות האמורים לעיל.
- נאסר על חברה מנהלת קופות גמל לשלם עמלה או תמורה אחרת בשל הצטרפות עמית לקופה, זולת עמלות הפצה שגם לגביהן רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות סכום או שיעור מירבי ואת אופן חישובן.

תחילתו של החוק נקבעה ל–90 ימים מיום פרסומו.

כמו כן נקבע שחברה מנהלת שניתן לה בעבר אישור על פי תקנות מס הכנסה (קופות גמל) זכאית לרישיון גם על פי החוק ובלבד שהגישה בקשה לרישיון עד תום שישה חודשים מיום התחילה.

יוזמות חקיקה חדשות בתחום הפנסיוני

בראשית שנת 2007 הוחל בשתי יוזמות חקיקה חדשות שאם תתקבלנה צפויות להשפיע על פעילות הבנק בתחום הייעוץ הפנסיוני: האחת, ועדת השרים לחקיקה אימצה הצעת חוק פרטית שעיקרה מתן העדפה לתאגידים בנקאיים שההון העצמי שלהם אינו עולה על 10 מיליארד שקל (ובהם הבנק) בעיתוי הכניסה לתחום הייעוץ הפנסיוני (ע"י החמרת הדרישות שעל בנקים גדולים יותר למלא על מנת שיוכלו לקבל רשיון לעסוק בייעוץ פנסיוני ומשך הזמן שיעבור עד שיוכלו לקבלו) והקדמת המועד בו יוכלו לעסוק גם בייעוץ בקשר עם מוצרי ביטוח. הצעה זו מקנה לבנק ולבנקים אחרים יתרון על פני שני הבנקים הגדולים בכל הנוגע לעיתוי כניסתו לתחום הייעוץ הפנסיוני.

היוזמה השניה הינה הנהגת "פנסיה חובה" לכל עובד בחקיקה. על פי הצעת החוק, העוסקת בין היתר בנושא זה, שפורסמה בחודש מרס 2007, יושוו החל משנת 2010 משטרי המס החלים על קופות הגמל ההוניות לזה של קופות גמל לקצבה, כך שעובד יוכל לחסוך בכל קופה שהיא ולהנות מהטבות המס העדיפות הניתנות כיום למכשיר הקצבתי. מועד ההחלטה באשר לאופי החסכון הפנסיוני יידחה למועד הפרישה ואז יוכל העובד להחליט להמיר את החסכון לפנסיה חודשית או להוון חלק ממנו לסכום חד פעמי, בהתאם לכללים שייקבעו. כן תינתן לעובד האפשרות לפצל את מרכיבי החסכון הפנסיוני ולרכוש את הכיסויים השונים מיצרנים שונים ולאו דווקא מיצרן אחד. כל אחד מהיצרנים יוכל מצידו להציע לחוסכים את מכלול הכיסויים, ללא נחיתות בהטבות המס.

יוזמה זו, אם תתקבל, עשויה להגדיל באופן משמעותי את האוכלוסיה הפוטנציאלית הנזקקת לשירותי ייעוץ פנסיוני. יחד עם זאת, עלול הדבר לפגום בביקוש לייעוץ פנסיוני, בשל דחיית המועד בו נדרש הלקוח לקבל החלטה לגבי מסלול החסכון, וזאת בפרט כל עוד לא יותר לבנקים לייעץ במוצרי ביטוח. כן מחייבת היוזמה לבחון מחדש את מתכונת התגמול של הבנקים

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון (המשך)

כיועצים באמצעות עמלת ההפצה, וכנותני שירותי תפעול לחברות מנהלות באמצעות דמי התפעול.
בשלב זה, לא ניתן עדיין להעריך האם יעוגנו הצעות אלה בסופו של דבר בחקיקה ומה יהיו ההסדרים הספציפיים שיחוקקו על פיהן.

במקביל להליכי החקיקה בעקבות המלצות ועדת בכר, וביתר שאת לאחר שאלה הושלמו, החל הבנק בבחינת הרפורמה בשוק ההון, הסיכונים שהיא מציבה בפני הבנק וההזדמנויות אותן היא פותחת בפניו. הבנק החל ביישומם של מספר מהלכים שנועדו לקדם את היערכותו לפעילות בשוק ההון בעידן שלאחר ועדת בכר. במסגרת זו חתם הבנק על הסכם עקרונות למכירת כל מניות אילנות דיסקונט בע"מ ולמכירת הפעילות בתחום ניהול קופות גמל, ולאחר מכן השלים את מכירת מניות אילנות דיסקונט בע"מ וחתם על הסכם למכירת פעילותו בתחום ניהול קופות גמל כמפורט בביאור 6 ה' לעיל. כן חתם הבנק על הסכם למכירת הפעילות בתחום קרנות ההשתלמות, כמפורט בביאור 19 ג' 21 לעיל. הפגיעה הצפויה בבנק כתוצאה מהפרדת קופות הגמל וקרנות הנאמנות נובעת, איפוא, בעיקרה מאובדן הכנסות. בנוסף, צפויה פגיעה בבנק נוכח הכורח לרדת בהחזקות בתאגידים בתחום הביטוח, כמפורט להלן, על מנת לאפשר לבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני, וזאת, בעיקר, כתוצאה מאובדן הכנסות. לפרטים בדבר הסכם למכירת החזקות הבנק בהראל השקעות בביטוח בע"מ, ר' ביאור 6 ח' לעיל.
השפעה לרעה עשויה להיות גם לתקנות בדבר עמלות ההפצה שיותר לבנקים לגבות מחברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות, שיעורן, אופן חישובן ונסיבות גבייתן. התקנות בעניינים אלה נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2006. ההסדר שנקבע בתקנות, בפרט לגבי קופות גמל, עלול להביא לפגיעה בהכנסות הבנק, זאת לאור העובדה שקבלת עמלת הפצה בגין נכסי העמיתים בקופות גמל הותנתה בהחתמתם על הסכם ייעוץ פנסיוני (פעולה שניתן להתחיל בה רק לאחר קבלת רשיון ייעוץ פנסיוני). בחודש ספטמבר 2006 פרסם הממונה על שוק ההון חוזר בעניין הסכמים למתן שירותי תפעול לגופים מוסדיים. במסגרת החוזר הוסדר, בין היתר, נושא התשלום שיוכלו בנקים לגבות מחברות מנהלות בגין "המלאי הקיים" של נכסי עמיתים בקופות הגמל הנמכרות. נקבעה תקופת מעבר עד סוף שנת 2007 שבמהלכה יוכלו הבנקים, בהתקיים תנאים מסויימים, לקבל תשלום שנתי של 0.25% מנכסי העמיתים שאינם חתומים עדיין עם הבנק על הסכם ייעוץ וממשיכים להחזיק בקופה שנמכרה. עוד הוסדר בחוזר גובה דמי התפעול המקסימליים שניתן לגבות מחברה מנהלת עבור שירותי תפעול הניתנים לה, והועמד על 0.1% מנכסי העמיתים בגינם ניתנים השירותים. בשלב זה לא ניתן עדיין להעריך מהן ההשלכות שיהיו לתקנות האמורות, לחוזר הממונה ולהסדרים אחרים שייקבעו בשוק ועל ידי הרשויות על הכנסות הבנק והיקף פעילותו בתחום ההפצה של המוצרים האמורים והבנק מעריך כי צפוי קיטון משמעותי בהכנסות מקופות גמל וקרנות נאמנות בשנים הקרובות.
המגבלות אשר הוטלו על העיסוקים הנוספים שיותרו לבנק מזה, ואי הודאות בדבר הסדרים שייקבעו בחקיקה לאור יוזמות החקיקה החדשות בתחום הפנסיוני מזה, מקשות על היכולת להעריך, בשלב זה, את ההכנסות שתנבענה לבנק כתוצאה מיישום החקיקה החדשה, ובכלל זה ההכנסות שתצמחנה מתחומי פעולה חדשים מחד, ואובדן ההכנסות מקופות הגמל וקרנות הנאמנות ומההשקעה בהראל מאידך.
הבנק מעריך כי גם לאחר ההתקשרות בהסכמי המכירה כאמור לעיל, ליישום החקיקה החדשה עלולה להיות השפעה לרעה על עסקי הבנק ועל תוצאות פעולותיו. ואולם, לאור כל האמור לעיל, ההשלכות שתהיינה בעתיד ליישום הרפורמה בשוק ההון ויוזמות החקיקה החדשות בתחום זה על מצבו של הבנק ועל תוצאות פעולותיו, אינן ניתנות עדיין להערכה או לכימות.
הכנסות הבנק מדמי ניהול והחזר הוצאות מקופות גמל, הסתכמו בסך של כ–189 מיליון ש"ח בשנת 2006, לעומת סך של כ–177 מיליון ש"ח בשנת 2005. ההכנסות מדמי ניהול קרנות נאמנות שהתקבלו, בעיקרן, בידי אילנות דיסקונט בע"מ, הסתכמו בסך של כ–100 מיליון ש"ח בשנת 2006, לעומת סך של כ–182 מיליון ש"ח בשנת 2005.
ההכנסות מדמי ניהול קרנות נאמנות, הסתכמו בכ–3 מיליון ש"ח במחצית השניה של שנת 2006, נוכח מכירת אילנות דיסקונט (ר' ביאור 6 ה' לעיל), לעומת סך של 98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מעמלות הפצה שנגבו ממנהלי קרנות נאמנות במחצית השניה של שנת 2006, הסתכמו בסך של כ–24 מיליון ש"ח.

33. החלטות הממשלה לענין מערכת הבנקאות ושינויים במבנה שוק ההון (המשך)

התרומה של הראל השקעות בביטוח בע"מ לרווח הנקי של הבנק הסתכמה בשנת 2006 בסך של כ–37 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ–50 מיליון ש"ח בשנת 2005.

לעניין הכנסות הקבוצה מדמי ניהול קופות גמל ולעניין הכנסות מדמי ניהול קרנות נאמנות, ר' גם ביאור 26.

לפרטים בדבר מכירת מניות אילנות דיסקונט ובדבר הסכם מכירת פעילות קופות הגמל, ר' ביאור 6 ה' לעיל. לפרטים בדבר הסכם למכירת קה"ל, ר' ביאור 19 ג' 21 לעיל. לפרטים בדבר מכירת החזקות הבנק בהראל, ר' ביאור 6 ח' לעיל.

34. פעילות בתחום כרטיסי אשראי

א. החזקות אמצעי שליטה בכאל

1) **רכישת אמצעי שליטה מלאומי החזקות פיננסיות בע"מ.** ביום 3 בינואר 2000 נחתם הסכם בין הבנק לבין לאומי החזקות פיננסיות בע"מ (להלן: "לאומי החזקות") לרכישת מניות בחברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן:"כאל") ובחברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס"), שהוחזקו בידי לאומי אחזקות, דהיינו מניות המהוות 65% מההון ומחצית מזכויות ההצבעה בכאל ומניות המהוות 28.4% מההון ומחצית מזכויות ההצבעה בדיינרס.

לאומי אחזקות התחייבה לתת לבנק שיפוי בגין תביעות שפורטו בהסכם. סכום השיפוי יהיה שווה לסכום שיתקבל מהכפלת סכום החבות של כאל או של דיינרס, לפי הענין, בשיעור אחזקות לאומי אחזקות. סכום השיפוי המירבי נקבע על בסיס המחיר שבו מכר לאומי אחזקות את מניותיו. הבנק המחה למי שהיו שותפיו האסטרטגיים בכאל, חלק יחסי מזכויותיו לשיפוי מלאומי החזקות, בהתאם ליחס שמהוות המניות שהוחזקו על ידם מסך כל המניות שנרכשו מלאומי החזקות, ובלבד שסכום השיפוי לא יעלה במצטבר על סכום התמורה.

במהלך שנת 2000 נחתמו הסכמים עם מספר שותפים אסטרטגיים – הראל השקעות בביטוח בע"מ, פישמן רשתות בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון בע"מ – למכירת מניות הון וזכויות הצבעה בכאל ובדיינרס, על פי שווין של כאל ודיינרס כפי שנקבע בהסכם מיום 3 בינואר 2000, על פיו רכש הבנק את המניות האמורות מלאומי החזקות. בשנת 2001 נמכרו לפישמן רשתות מניות נוספות בכאל ובדיינרס. בסה"כ נחתמו הסכמים למכירת מניות כאל המהוות 49% בהון וכ–37% בהצבעה ומקנות זכות למינוי דירקטורים; וכן מניות בדיינרס המהוות כ–21.38% בהון ו–37% בהצבעה ומניות נוספות המקנות זכות למינוי דירקטורים.

2) **רכישת מניות פישמן רשתות בכאל.** ביום 31 במאי 2006 נמסרה לכאל ולבעלי מניותיה, הודעת פישמן רשתות בע"מ (להלן: "פישמן"), בדבר כוונתו למכור את כל מניות כאל שבבעלותו, המהוות 24% מהון מניות כאל, בחבילה אחת עם כל זכויות והתחייבויות פישמן כבעל מניות בכאל, בתמורה המשקפת שווי חברה של כ–1.5 מיליארד ש"ח, בכפוף להתאמות ולתנאים אשר פורטו בהודעה.

לבעלי המניות בכאל היתה זכות קדימה לרכישת מניות המוצעות למכירה בהתאם לחלקם היחסי בכאל.

בימים 28 ו–31 ביולי 2006 הודיעו הבנק והבנק הבינלאומי, בהתאמה, על מימוש זכות הקדימה. במקביל, הגיעו הבנק והבנק הבינלאומי להסכמות בקשר להתאמות ושינויים של ההסדרים ביניהם בקשר להחזקותיהם בכאל, שיחולו לאחר רכישת המניות המוצעות. בתחילת חודש אוגוסט 2006 הודיעו הבנק והבנק הבינלאומי, בהתאמה, על מימוש זכותם לרכישת יתרת חבילת המניות המוצעת, שלא מומשה בידי הראל.

ביום 10 בדצמבר 2006 הושלמה העסקה במסגרתה רכש הבנק כ–17.2% בהון וכ–13% בהצבעה בכאל, תמורת סך של 232 מיליון ש"ח, לאחר שמולאו כל התנאים לביצועה (הסכום האמור הינו לאחר ניכוי דיבידנדים בסך כ–10 מיליון ש"ח, בגין המניות שנרכשו על ידי הבנק, שחולקו על ידי כאל לפישמן בחודש נובמבר 2006). ביום 13 במרס 2007 שולמה תמורה נוספת, בהתאם לתוצאות כאל בשנת 2006, בסך של כ–21.2 מיליון ש"ח.

עם השלמת רכישת המניות של פישמן בכאל מחזיק הבנק 68.2% בהון ו–76% בהצבעה, והבנק הבינלאומי מחזיק 26.8% בהון ו–20% בהצבעה.

34. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

3) **רכישת מניות הראל בכאל.** ביום 1 במרס 2007 התקשרו הבנק והבנק הבינלאומי בעסקה במסגרתה ירכשו את מניות הראל בכאל (5%) בהתאם לחלקם היחסי בכאל.

העסקה תתבצע בהתאם למחיר שנקבע בעסקת מכירת החזקות פישמן בכאל לבנק ולבנק הבינלאומי. התמורה הבסיסית בגין המניות שירכוש הבנק נקבעה לסך של כ–48.7 מיליון ש"ח. התמורה הנוספת, בהתאם לתוצאות כאל לשנת 2006, נקבעה ל–4.4 מיליון ש"ח. התמורה הבסיסית והתמורה הנוספת הופקדו בחשבון נאמנות על שם הראל.

השלמת העסקה כפופה להשלמת תנאים מתלים ובכלל זה אישורים רגולטוריים, ככל שיידרשו. עם השלמת רכישת המניות של הראל בכאל יחזיק הבנק 71.8% בהון ו–79.0% בהצבעה, והבנק הבינלאומי יחזיק 28.2% בהון ו–21.0% בהצבעה.

ב. החזקת אמצעי שליטה בדיינרס

1) **העברת אמצעי שליטה בדיינרס.** בחודש ינואר 2005 נחתם הסכם בין כאל לבין בעלי מניותיה על פיו תרכוש כאל את יתרת המניות של דיינרס באופן שלאחר השלמת המכירה 100% מזכויות ההון וההצבעה בדיינרס יהיו בידיה. דיינרס העולמית אישרה את העברת המניות. ביום 22 באוגוסט 2006 אישר המפקח על הבנקים את המהלך.

2) **הקמת מועדון לקוחות חדש ומכירת אמצעי שליטה בדיינרס.** ביום 29 בנובמבר 2005 התקשרה כאל בהסכם עם דור–אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ ורבוע כחול–ישראל בע"מ (להלן ביחד: "הרוכשים") לפיו התחייבה כאל למכור לרוכשים מניות המקנות 49% מהון המניות המונפק ונפרע של דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס") בתמורה לסך של כ–21.3 מיליון ש"ח. במקביל התקשרה דיינרס עם הרוכשים בהסכמים להקמת מועדון לקוחות. ביום 18 בדצמבר 2006 הושלמה העסקה, לאחר שמולאו כל התנאים לביצועה.

התמורה בגין המניות מומנה בהלוואה שהעמידה כאל לרוכשים. ההלוואה מובטחת במניות הנמכרות, ועומדת לפירעון במועדים שונים על פני מספר שנים, במהלכן רשאים הרוכשים להחליט להשיב את המניות לכאל במקום לפרוע את ההלוואה וכאל מצידה רשאית לדרוש קבלת המניות בחזרה, הכל בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם למכירת המניות.

יצויין כי למיטב ידיעת הבנק חלק מבעלי השליטה ברוכשים על–פי הסכם זה נמנו במועד ההתקשרות בעסקה והשלמתה על הרוכשים על–פי ההסכם למכירת גרעין השליטה בבנק או קשורים אליהם (ר' ביאור 32 להלן).

ג. שינויים בהסדרים בתחום כרטיסי האשראי

1) א. בחודש יולי 1998 נחתם בין כאל, בנק לאומי ובנק דיסקונט מצד אחד, לבין אלפא קארד, הבנק הבינלאומי ועורק מצד שני, הסכם בדבר העקרונות שישררו בנוגע להנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי בישראל במסגרת הסכם מקומי.

הממונה על ההגבלים העסקיים העניק פטור מחובת אישור ההסכם על ידי בית הדין להגבלים עסקיים. הפטור כלל תנאים מגבילים שקבע הממונה, המסדירים את דפוס הפעולה בשוק כרטיסי האשראי בתחום "ויזה". בין יתר התנאים על פי ההסכם בין הצדדים והפטור שניתן על ידי הממונה, נקבע מנגנון לקביעת מבנה עמלות המנפיק (להלן: "העמלה הצולבת"), שישולמו על ידי הסולקים למנפיקים, התפלגותן ושיעורן למשך תקופת המעבר ולאחריה. הפטור הוארך מעת לעת ותנאיו עודכנו, בשים לב לדיונים שהתקיימו בפני בית הדין להגבלים עסקיים, כמפורט להלן.

ב. בחודש מאי 2000 נחתם הסכם בין כאל, בל"ל, לאומי קארד בע"מ, אלפא קארד בע"מ, הבנק הבינלאומי, ועורק, לפיו מסכימים הצדדים כי ההסכם המקומי מחודש יולי 1998 יחול גם ביחסים שבין לאומי קארד בע"מ ובין החברה, למעט מספר שינויים. הממונה על ההגבלים העסקיים העניק פטור גם להסכם זה, בתוקף עד ליום 7 ביולי 2002.

ג. בחודש יולי 2000 הודיע הממונה שהתקופה הראשונה לצורך מבנה עמלות המנפיק שישולמו על ידי הסולקים למנפיקים תסתיים ביום 31 באוגוסט 2000.

ביום 12 בנובמבר 2000, הודיע הממונה שביום 1 במרס 2001 מסתיימת תקופתו של הפטור לעניין שיעור העמלה הצולבת, ועד למועד זה יש לקבוע שיעור עמלה רלבנטי אחר.

ביום 8 במרס 2001 החליט הממונה, לתת פטור לכאל וללאומי קארד (להלן: "חברות הויזה"), לבל"ל, בנק דיסקונט והבנק

34. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

הבינלאומי (להלן: "הבנקים") מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים להיותן צד להסדר כובל ביניהן בדבר העמלה הצולבת ושיעורה הנוהג לפי הסכם מיום 18 במאי 2000.

הפטור כלל תנאים וביניהם: הפחתה מיידית של העמלה הצולבת באחת מן הקטגוריות, משיעור של 2.25% לשיעור של 2%; הפחתת העמלות הצולבות באופן שהעמלה הצולבת הממוצעת לכל הקטגוריות לא תעלה על 1.25%, וזאת לא יאוחר מיום 1 בספטמבר 2001; ביטול הקטגוריות הקיימות של בתי עסק המתייחסות לעניין העמלה הצולבת והעברת החברות למבנה קטגוריות אחר עליו יוסכם, באישור הממונה, וזאת לא יאוחר מיום 1 ביולי 2001. בהעדר הסכמה כאמור, יהיה מבנה הקטגוריות כקבוע בנספח לפטור.

בנוסף הותנה בפטור כי לא יאוחר מיום 1 באוגוסט 2001 יחלו חברות הויזה והבנקים בהנפקה של כרטיסי חיוב מסוג MasterCard בכמות הנדרשת לסליקת כרטיסים אלה, ולא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2001 ייסלקו חברות הויזה כרטיסי חיוב מסוג MasterCard.

עוד נקבע כי חברות הויזה יעשו כל הנדרש לביסוס מדוקדק, על יסוד מתודולוגיה מנומקת ונתונים מלאים ומפורטים, של שיעור העמלה הצולבת המתחייב לדעתן בישראל.

חברות הויזה הגישו לממונה חוות דעת כאמור.

הממונה הביע עמדתו כי לא הוצגה בפני הרשות מתודולוגיה מנומקת לקביעת עמלה צולבת בשיעור ובמבנה המבוקש על ידי חברות הויזה, כנדרש בתנאי הפטור מחודש מרס 2001. עם זאת, בהתחשב בלוח הזמנים, הממונה לא מצא לנכון להכריע בשלב זה, בשאלה אם הופר התנאי בפטור מחודש מרס 2001. כמו כן, הממונה המליץ כי הצדדים לפטור יגישו לבית הדין להגבלים עסקיים בקשה לאישור הסדר כובל ובקשה להיתר זמני לפעול לפי ההסדר הכובל. זאת, הדגיש הממונה, מבלי לגרוע מחובת הצדדים למלא את כל יתר התנאים שבפטור מחודש מרס 2001. הפטור הוארך מעת לעת, בשים לב לדיונים שהתקיימו בפני בית הדין להגבלים עסקיים, כמפורט להלן.

ד. בתחילת חודש ספטמבר 2001 הגישו כאל, הבנק הבינלאומי, ובל"ל לאומי קארד (להלן: "הצדדים") לבית הדין להגבלים עסקיים, בקשות לאישור הסדר כובל ביניהן ובקשות ליתן להם היתר זמני לפעול לפי הסדר זה. בבקשות התבקש בית הדין לאשר את שיעורי עמלת המנפיק שנקבעו בין הצדדים בהסכם ביניהם מיום 9 בספטמבר 2001.

המלצתו של הממונה למתן היתר זמני הותנתה בין היתר בתנאים להגנת התחרות בין סולקים למנפיקים. במסגרת זו הוטלו על הבנקים חובות, ובהן: מניעת הפליה בין לקוחות על פי זהות הסולק עמו הם קשורים ואיסור על יצירת קשר בין מתן שירות בנקאי ללקוח לבין זהות הסולק עימו הוא קשור, ואיסור על מתן טובות הנאה בקשר עם פעולות סליקה.

ביום 9 בספטמבר 2001 נתן בית הדין להגבלים עסקיים לצדדים היתר ארעי לפעול על פי ההסכם ביניהם מיום 9 בספטמבר 2001. כאל והבנק פעלו בהתאם להסכם ובכפוף לתנאים שקבע הממונה.

לבית הדין הוגשו ארבע התנגדויות לאישור ההסדר הכובל. בנוסף הוגשו בקשות לביטול ההיתר הזמני שנתן בית הדין. כאל והבנק הגישו תשובות לבקשות לביטול ההיתר הזמני ולהתנגדות לאישור ההסדר הכובל.

במסגרת ההליך בבית הדין הציגו המבקשים מתודולוגיה לקביעת שיעור העמלה הצולבת. הממונה על ההגבלים העסקיים התנגד למתודולוגיה שהציעו המבקשים והציע מתודולוגיה שונה. לבקשה לאישור הסדר כובל הוגשו גם ארבע התנגדויות נוספות. חלקן התנגד למתודולוגיה של המבקשים במלואה, ואחרים התנגדו לחלקים מסוימים במתודולוגיה. המתנגדים הגישו גם בקשות לביטול ההיתר הזמני שנתן בית הדין.

ביום 22 בדצמבר 2002, דחה בית הדין את בקשות המתנגדים לביטול ההיתר הזמני, ונתן למבקשים היתר זמני לפעול על פי ההסכם עד להכרעה בבקשה לאישור הסדר כובל בהליך העיקרי. ביום 25 בפברואר 2004 נתן בית הדין את אישורו להסדר הפשרה שגובש בין הממונה על ההגבלים העיסקיים לבין המבקשים בקשר לשיעור העמלה הצולבת.

ביום 31 באוגוסט 2006 נתן בית הדין להגבלים עסקיים החלטה בעניין המתודולוגיה לקביעת העמלה הצולבת, תוך שהוא מאמץ את עיקרי עמדת הממונה. בית הדין קבע, בין היתר, כי המתודולוגיה הראויה לחישוב עמלת הסליקה הצולבת

34. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

מורכבת מעמלת אישור העסקה, עלות הבטחת התשלום ועלות מימון האשראי. עוד קבע בית הדין, כי הקטגוריות לעניין העמלה הצולבת, ייקבעו על פי עלויות הבטחת התשלום בעסקאות השונות, עלות אישור העסקה ועל פי הפקת התועלת מהבטחת התשלום.

בית הדין קבע כי שיעורי עלויות, אלה יקבעו על ידי מומחה חיצוני, ככל שהמבקשים יודיעו אם רצונם שימונה מומחה כזה. בית הדין ציין כי מאחר ותקופת ההסדר הכובל עומדת לפוג, על הצדדים להודיע האם ברצונם למנות מומחה שכזה. עוד ציין בית הדין כי בפני המבקשים פתוחה גם הדרך להפסיק את הסדר הסליקה הצולבת, תוך שבית הדין ממליץ ומקווה כי המבקשים לא יעשו כן. כאל, הבנק והבנק הבינלאומי הראשון הגישו ערעור על החלטת בית הדין.

2) א. **הסכם משולש לסליקה צולבת.** בחודשים שקדמו להחלטת בין הדין התקיים משא ומתן בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי – כאל, לאומי קארד וישראכארט – בדבר הסכם להקמתה של מערכת סליקה צולבת בכרטיסי ויזה ו–MasterCard. נוכח המשא ומתן האמור, פנו המבקשים לממונה בבקשה לקבל היתר זמני שיאפשר להם למצות את המו"מ בטרם יפקע ההסדר הזמני ביניהן.

ביום 6 בספטמבר 2006 נעתרה הממונה על ההגבלים העסקיים לבקשה והאריכה את הפטור להסדר הקיים בין הצדדים עד ליום 31 באוקטובר 2006.

ביום 30 באוקטובר 2006 נחתם בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי והבנקים בעלי המניות בחברות כרטיסי האשראי, הסכם לסליקה צולבת של כרטיסי ויזה ו–MasterCard (להלן: "ההסכם"). ההסכם נכנס לתוקף עם מתן היתר ארעי להסכם על ידי בית הדין להגבלים עסקיים, ביום 31 באוקטובר 2006, והוא יפקע ביום 1 ביולי 2013 (להלן: "תקופת ההסכם"), אלא אם יחליט בין הדין אחרת קודם לכן. מספר גורמים הגישו לבית הדין התנגדויות לאישור ההסכם.

ההסכם קובע, בין היתר, את שיעורי העמלות הצולבות ואת מבנה הקטגוריות של העמלות הצולבות שיחולו על חברות כרטיסי האשראי למשך תקופת ההסכם. ההסכם מתווה ירידה הדרגתית של שיעורי העמלות הצולבות, עד לשיעור של 0.875% מיום 1 ביולי 2012, לצד צמצום מספר הקטגוריות לאורך תקופת ההסכם.

ההסכם קובע הוראות כלליות אשר אוסרות, בין היתר, על חברות כרטיסי האשראי לקשור בין סוגים שונים של כרטיסים הנסלקים על ידי כל אחת מהן כלפי בית עסק, ואוסרות על הרעה של תנאי הסליקה בעקבות צמצום מספר סוגי הכרטיסים אשר נסלקים על ידי בית עסק מסוים.

עוד קובע ההסכם הוראות האוסרות על הבנקים השולטים על חברות כרטיסי האשראי, בין היתר, לקשור בין שירות לבית עסק לבין תנאי התקשרות עם סולק, וכן הוראות אשר אוסרות על אפליה בין לקוחות המחזיקים בכרטיס אשראי שהונפק על ידי בנק לבין לקוחות שאינם מחזיקים כרטיסי אשראי של אותו בנק.

במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לפיהן בהתקיים תנאים מסויימים תבטל הממונה את ההכרזה על ישראכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי ישראכרט ו–MasterCard והתחייבות הצדדים לפנות לבית הדין לאישור עמלה צולבת לתקופה שלאחר תום ההסדר אם יבקשו להמשיך בסליקה צולבת.

בהסכם נקבע עוד כי עד יום 30 במאי 2007 יוקם ויופעל ממשק משותף אשר יאפשר לשלוש חברות האשראי לבצע סליקה של עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי מסוג "ויזה" ו"MasterCard".

בשלב זה לא ניתן להעריך את מכלול השפעותיו של ההסכם. מחד צפויה כאמור ירידה הדרגתית בעמלת הסליקה הצלבת, אך מאידך, להערכת כאל והבנק, ההסכם יקדם את פתיחת השוק לתחרות והוא מצמצם את אי הוודאות בענף, בין היתר בשל יכולתה של כאל (וכן של לאומי קארד) לפעול בתחום סליקת כרטיסי MasterCard בישראל.

34. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

בעקבות חתימת ההסכם החדש, הצטרפה חברת ישראכרט להסכם המקומי לסליקה צולבת הקיים בין החברה לבין לאומי קארד ביחס למותג "ויזה", ובעקבות כך עתידה גם התחרות בתחום סליקת כרטיסי הויזה להתעצם.

ב. **הסכם הנפקה משותפת בין כאל לבין הבנק הבינלאומי.** בין יתר הסכמי ההפצה שחתמה כאל (לרבות דיינרס) עם מספר בנקים, חתמה כאל עם הבנק הבינלאומי על הסכמי הנפקה משותפת של כרטיסי אשראי מסוג "ויזה" ו"דיינרס" ללקוחות הבנק הבינלאומי, לתקופה של שש שנים שתחילתה ביום 1 באוגוסט 2000, שלאחריה יתחדש ההסכם לתקופה נוספת של שלוש שנים. ואולם, מחודש פברואר 2006 רשאי היה כל צד להודיע, בכל עת, בהודעה מוקדמת של שישה חודשים, על סיום ההתקשרות.

ביום 17 באוגוסט 2006 הודיע הבנק הבינלאומי על ביטול ההסכמים האמורים במתכונתם הנוכחית בתום שישה חודשים ממועד ההודעה. בה בעת הודיע הבנק הבינלאומי לכאל על בקשתו לנהל בהקדם מו"מ מזורז להתקשרות מחודשת ביניהן, בהתבסס על ההסכמים הקיימים ונספחיהם, ללא מתן עדיפות לכרטיסים המונפקים על ידי כאל, ובשינויים נוספים שיועלו במסגרת המו"מ.

ביום 14 בפברואר 2007 חתמו כאל והבנק הבינלאומי על הסכם להארכת הסכם ההנפקה המשותפת הקיים עד ליום 31 במרס 2007. כאל והבנק הבינלאומי מצויים במו"מ על הארכת הסכם ההנפקה המשותפת לשנים הבאות.

ג. **הסדרים בין הבנק הבינלאומי לבין תשלובת ישראכרט.** בדיווחים של הבנק הבינלאומי אודות ההסכם שחתם בחודש ינואר 2006 עם בנק הפועלים, לרכישת אמצעי שליטה בבנק אוצר החייל בע"מ, נאמר, בין היתר, כי הצדדים להסכם קבעו "הסדרים להמשך ההתקשרות בין אוצר החייל לבין תשלובת ישראכרט ולשיתוף פעולה בין הבנק לבין תשלובת ישראכרט".

באישור המיזוג שנתנה הממונה על ההגבלים העסקיים לבנק הבינלאומי ולבנק אוצר החייל הותנה כי הבנקים האמורים לא יהיו צד להסדרי בלעדיות, אלא באישור מראש של הממונה. הבנקים האמורים ובנק הפועלים נדרשו לבטל כל הסדר בלעדיות שהם צד לו, באופן שלא תחול על הבנקים האמורים כל מגבלה בשיווק כרטיסי חיוב שאינם כרטיסי חיוב של בנק הפועלים או תאגיד בשליטתו.

הסדר בלעדיות הינו כל הסדר על פיו ניתנת התחייבות לפיה ישווק מי מהבנקים האמורים כרטיסי חיוב של בנק הפועלים או תאגידים בשליטתו, ובכלל זה כל התחייבות שעניינה מספר כרטיסי החיוב של קבוצת בנק הפועלים שישווקו על ידי הבנקים האמורים או אחוז כרטיסי החיוב של קבוצת בנק הפועלים מתוך כלל כרטיסי החיוב שישווקו על ידי הבנקים האמורים.

בשל הנתונים הרבים בתחום כרטיסי האשראי שקיים קושי בהערכתם ובפרט לגבי השלכותיה של סליקה משותפת בכרטיסי אשראי שונים, לא ניתן עדיין להעריך את ההשפעות של השינויים בשוק כרטיסי החיוב על תוצאותיה העסקיות של כאל.

35. יוזמות חקיקה

קיימים מספר דברי חקיקה (חוקים, תקנות והוראות נוהל) בשלבי חקיקה שונים, שלחלקם עלולה להיות השפעה שלילית על פעילות הבנק והחברות המאוחדות שלו ועל תוצאות פעולותיהם בעתיד. אין באפשרות הבנק להעריך את היקף ההשפעה האמורה.

36. רווח למניה רגילה

	המאוחד		
	2006	2005	2004
רווח בסיסי[1] למניה בת 0.1 שקל חדש – בש"ח			
רווח נקי מפעולות רגילות	0.32	0.47[2]	0.54[2]
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	0.53	–	0.03[2]
רווח נקי	0.85	0.47	0.57
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפים)	980,639	980,639	980,639

הערות:
(1)בחישוב הרווח למניה לא נכללו אופציות לנושאי משרה בבנק מאחר והיתה להם השפעה אנטי מדללת.
(2) הוצג מחדש – ר' ביאור 1 יט'.

37. מידע על בסיס נתונים נומינליים לצרכי מס- הבנק

	ליום 31 בדצמבר	
	2006	2005
	במליוני שקלים חדשים	
מאזן		
סה"כ נכסים	106,450	98,349*
סה"כ התחייבויות	98,980	92,011*
הון עצמי	7,470	6,338

* הוצג מחדש - ר' ביאור 1 כו'.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2006	2005
	במליוני שקלים חדשים	
דוח רווח והפסד		
רווח נקי	713	489

המשרד הראשי

תל אביב, רחוב יהודה הלוי 27, 03-5145555.

סניפים בחו"ל

London, United Kingdom: 65 Curzon Street

נציגויות בחו"ל

Paris, France: 33 Rue Galilee
Berlin Germany: Friedrichstrasse 90
Buenos Aires, Argentina: Corrientes 447 6°
Santiago, Chile: Av. Vitacura 2771 Of. 804

חברות בת בנקאיות בחו"ל

Israel Discount Bank of New York website: http://www.idbbank.com
Main New York Office: 511 Fifth Avenue. **New York Branch:** 1350 Broadway
Beverly Hills, CA Branch: 9401 Wilshire Boulevard, Suite 600
Downtown Los Angeles, CA Branch: 888 South Figueroa Street, Suite 550
Aventura, FL Branch: Harbour Centre, 18851 NE 29th Avenue, Suite 600
Miami, FL Branch: 1000 Brickell Avenue
Boca Raton, FL Branch: 2500 N. Military Trail, Suite 150
Grand Cayman (B.W.I.) Branch: P.O. Box 694GT, 11 Dr. Roy's Drive
International Banking Facility: 511 Fifth Avenue
נציגויות פריס, צרפת / סנטיאגו, צ'ילה.

Discount Bank Latin America, Uruguay
Montevideo Head Office: Rincon 390
Punta del Este Branch: Avenida Roosevelt y Parada 12

Israel Discount Bank (Switzerland) SA
Geneva, Switzerland Head Office: 100 Rue du Rhone

חברות בת בישראל

בנקאיות בנק מרכנתיל דיסקונט | בנק דיסקונט למשכנתאות **שוק ההון** דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות | תכלית בית השקעות | דיסקונט ניהול קופות גמל **פיננסיות** כרטיסי אשראי לישראל – כאל | דיינרס קלוב ישראל | דיסקונט ליסינג | דיסקונט מנפיקים **נאמנות** דיסקונט נאמנות

Website: www.discountbank.co.il